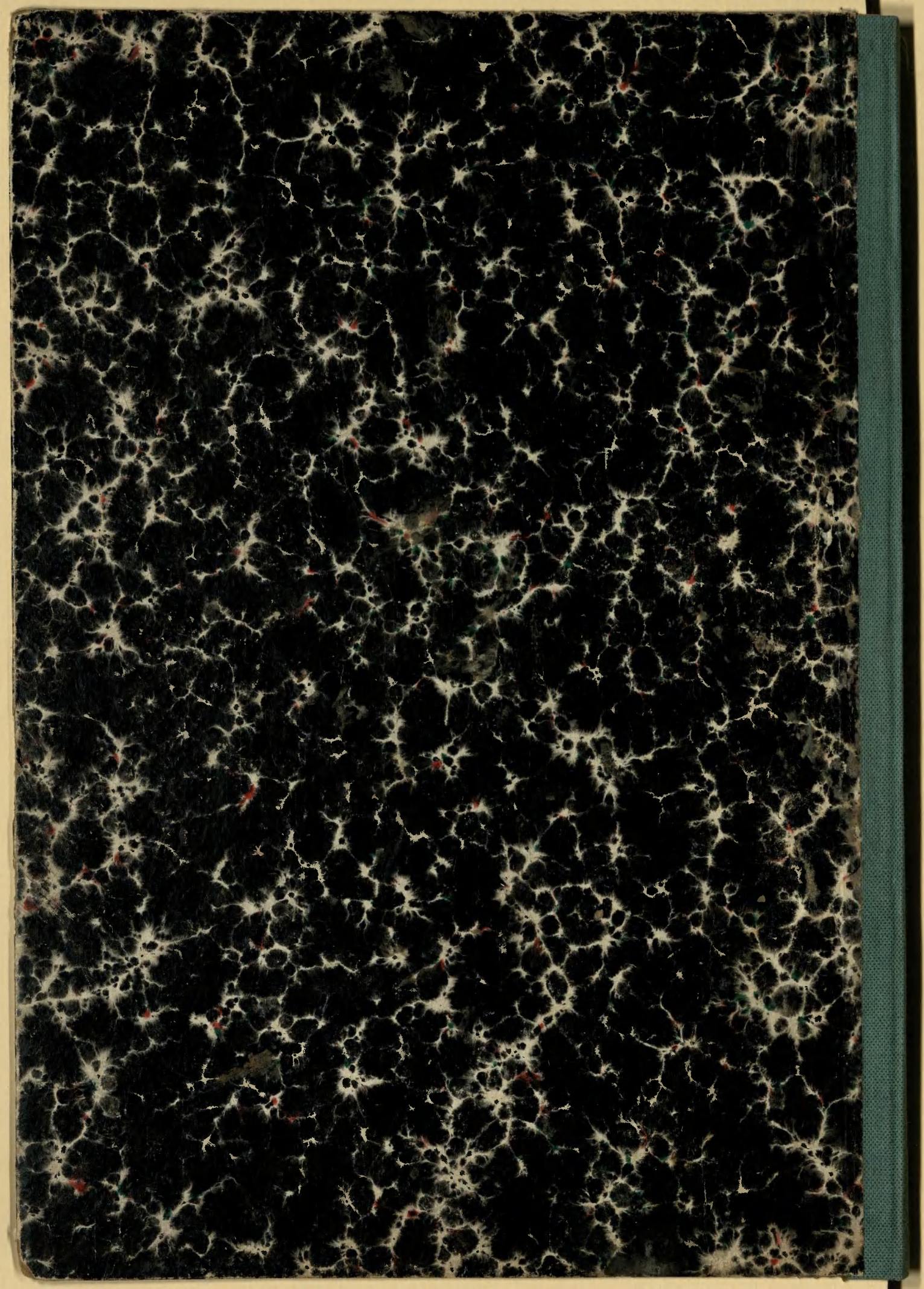
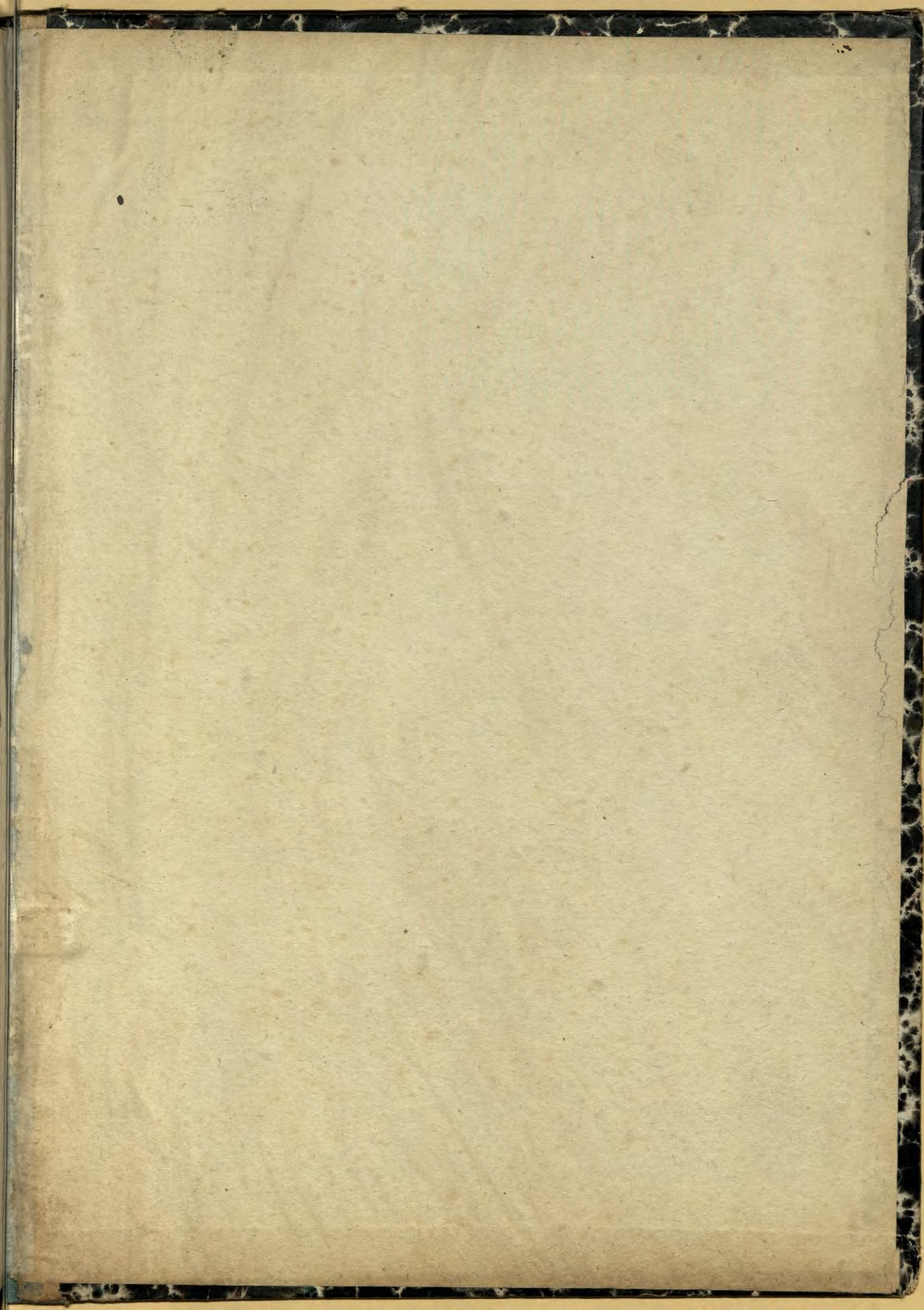

מסמ

קידושין

תלמוד בבלי

עם פירש"י ותוספות. ותוספות ישנים.

זממורת הש"ס. ועין משפט נר מצוה. ותורה אור. והגהות הגאון המפורסם

מוהר"ר ישעיה (פיק) ברלין זצ"ל

ונלוו עליהם:

ספר חכמת שלמה והרושי הלכות ואגדות מהרש"א. ומהר"ם מדובלין.

כל אלה מתוקן ומוגה מכל השגיאות והשבושים אשר רבו בדפוסים הקודמים:

פיעטרקוב

בהוצאת ובדפוס של יעקב ב"ר מרדכי יהודה ז"ל צעדערבוים

שנת תרפ"ט לפ"ק

Talmud Bawileński

Rozdział KIDUSZYN

Tom XI.

W drukarni J. Cederbauma w Piotrkowie 1928 r.

Printed in Poland.

THE
FEDERAL
BUREAU OF
INVESTIGATION
UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE

WASHINGTON, D. C. 20535

TO : DIRECTOR, FBI

FROM : SAC, NEW YORK (100-100000)

SUBJECT: [REDACTED]

RE: [REDACTED]

DATE: [REDACTED]

BY: [REDACTED]

100-100000-100

ב עין משפט
גל מצודה

ח
א תמי' פ"ב
מסלכות שירות
כל

הסרה לא גוריון כסם ומסם שאר פסחים
דבר מוכרח מילתא ומה שגידל אמהות
דבר הוא של שביעות ואסור ומה שאר
הגיע הרי הוא של מולאי שביעות ומה
וחאן דהוי לכר איש דלכל ספיקו כרוב
שולאי שביעות לא חמי למיכל שאר
פסחים דהא שאני משאר פסחים ולא
גוריון ויחידא. ומאן שביעות מ"מ ש"מ
לא אולין כלל בירק בחר לקשה אלא
בהרוב גירולס מדפשי ספיקו ששה
שכנסו לשביעות וי"ל דהר דהיא לא
אולין בחר לקשה מ"מ בהר מקשה דמי
לא אולין אלא הגדל בחסור אסור
בהרבה מתרומה שאין כן בחתירה ושאר
אין דאולין לגמרי בחר חקקה בחר
הנז בחסור אפי' מה שגדל בדיס
אח"כ אסור והשתא לשביעות שיה אולין
דאי הוה בירק כזה אולין בחר רוב
יודול : **במה** ירק דרבו לנגד של כל
מיה. שעתא דירק מפרש בפי' דרי' **דרי'**
(דף יד. וטז) לגורן ויקב כתיב גבי
משער כדנן מן הגורן ט' מה גורן ויקב
מיתדים שגלילם של רוב מים מתעשרים
לשה שפירש ואלו ירקות שגלילן על
כל מים ואפי' דמשער ירק מדרבנן והיאך
עומה כיון אז מדבר שהוא מדרבנן
אסמכתא כדנן אקרא כדפירש בקונטרס
ור"מ אש חוטמין למשער תבואה
לשביעות שטתא בירק אחר

דעיקר דרשה אחת לנביא לעזיק ירד דהוי דלוריתא דין בירק דין
 באילנות כדאמרין ב"ר"ה (דף עו:) אמריה לך תשחר דאוריין דרבנן
 ואמרת לי שבשית דבמות שום דלוריתא וה"ה בירקות דאוריין דרבנן
 ומשחמל כל דבר שהוא חולב ומשחר לו כרתין במס' שבשית (פ"ו מ"א)
 כלל אמרו בשבשית ואי וסיקאמר מה גורן ויקב שגדלין על רוב מים
 ואלוין בתר שנה שערבה לגבי שבשית אף כל כ' ו' וקשה דהיי אחרת
 שגדל על כל מים כדליתא בשמעתין ואפ"ה אמרין שנה לחילן לעזיק
 שבשית ליקב בתר שנה ושמי' דהא דלולתי ביה בתר חמשה לשבשית
 היינו דוקא לתומרא כגון אם חנע בשבשית ונקלט בשמינית ח"י וי'
 אפ"ה דלחרוג גדל על כל מים אין לו להקטן מדיון קצת טולנות לעזיק
 דהא דגורן ויקב לי בירקות אחת ולא לחילן ומוכח' קצת טולנות לעזיק
 וז"ל אמריה לא חשיב קטליתא שום לחילן וכלל'ט שמיני בשמיני בדרס
 בתר חמשה ולירק בתר לקטיתא וז"ל אמרי' לא חשיב ששום לירק בשמי
 וי' בחרה לעזיק פיהא עזיקין לקטות בחרה ונהוי' קטתא ממשיקין תחלה
 וזכרן נמי אין פיהא מתנגרת לזינו בכלל דבר המקשיין כדליתא התם
 בשמיני במכבת פיהא (פ"ה מנחה ה') לא שייך לעזיקי שום לירק ומהוי'
 וזו מניין כדליתא בשפרי אס כן שום נמי לשאר טילנות: ל"א לחיה ולא
 שום חיה חיה אחרת דלזין מרובי' איל (פ"ב עב) כיו דריה כפני עמלו
 עין עולה חיה אחרת דלזין מרובי' איל (פ"ב עב) כיו דליתא כפני' (סס)
 אב לו לא דלי הוא אמר דלזין מרובי' ריבוי מרובי' עזיקי כזי:

[illegible]

५३३

יציאה לכוונתה קא מחפס. פי ר"ח יצאם חמה העברה מאלון
שהוא עתנעורים אף באן גערה מיהו סוניג לא משמע כלל
שהוא דריך ללמוד דביוס גערות מיירי אלס מנגל דכסך דאביה הוי וגררה
לפרש יואה לכוונת כגון ברשות אלון אס היה שס כסך אז היה נותן

וַיֵּצֵאָה דְכוּוֹתָהּ קָא מַמְעֵט וְהָא לֹא דְמֵיא הָא
וַיֵּצֵאָה לְהָאִי וַיֵּצֵאָה הֵתָם נִפְקָא לָהּ מִרְשׁוּת
אֲדוֹן לְגַמְרִי וְהִכָּא אֲכַתִּי מִיַּחֲסָרָא מִסִּירָה
לְחוּפָה בְּהַפְרָת נְדָרִים מִיָּהּ נִפְקָא לָהּ
מִרְשׁוּתָּיהּ דְּתַנּוּ א' ב' נַעֲרָה הַמְּאֹרְסָה אֲבִיהַּ
וּבַעֲלָהּ מִפִּירְיוֹן נְדָרֶיהָ וְהָאִי (שְׁמוֹת כ"א) וַיֵּצֵאָה
חֲנַם לְהָכִי הוּא דֹּאֲתָא הָא מִבְּעֵי לִיָּה לְכַתְּנִיָּא
דְּתַנּוּיָּא וַיֵּצֵאָה חֲנַם אֱלוֹ יָמֵי בְּגָרוֹת אִין כֶּסֶף
כ' אֱלוֹ יָמֵי נַעֲרוֹת אֲמַר רַבִּינָא א"ב לִימָא קְרָא
אֵין כֶּסֶף מֵאִי אִין כֶּסֶף אִין כֶּסֶף לְאֲדוֹן זֶה אֲבִל
יֵישׁ כֶּסֶף לְאֲדוֹן אַחֵר וּמֵאֵין נִיְהוּ אֲב וּמִמֵּאִי
דְּדִרְשִׁינֵין חֲכִי ב' דְּתַנּוּיָּא (וּיקְרָא כ"ב) וְזֹרַע אִין לָהּ
אִין לִי אֵלֶּא זֹרַעָה זֹרַע זֹרַעָה מִנִּין ת"ל זֹרַע אִין
לָהּ עֵינִין לָהּ וְאִין לִי אֵלֶּא זֹרַע כְּשֶׁר זֹרַע
פְּסוּל מִנִּין ת"ל זֹרַע אִין לָהּ ד' עֵינִין לָהּ וְהָא
אִפִּיקְתִּיהּ לְזֹרַע זֹרַעָה זֹרַע זֹרַעָה לֹא אִיצְטְרִיךְ
קְרָא ה' דְּבָנֵי בָנִים הָרִי חֹן כְּבָנִים כִּי אִיצְטְרִיךְ
קְרָא לְזֹרַע פְּסוּל וְתַנּוּא גּוֹפִיָּה מְנַלִּיהּ דְּדִרְיֹשׁ
חֲכִי אֲמַרִי כְּתִיב (בַּמִּדְבָּר כ"ב) מֵאֵין בִּלְעָם (דְּבָרִים
כ"ה) וּמֵאֵין וּבְמִי דִלָּא כְּתִיב בְּחוּ יו"ד וְהִכָּא כְּתִיב
בִּיה יו"ד ש"מ לְדִרְשָׁא הוּא דֹּאֲתָא וְאִיצְטְרִיךְ
לְמַכְתָּב קִידוּשִׁיהּ לְאֲבִיהּ וְאִיצְטְרִיךְ לְמַכְתָּב
מַעֲשֵׂה יְדִיהּ לְאֲבִיהּ דָּאִי כְּתָב רַחֲמָנָא
קִידוּשִׁיהּ לְאֲבִיהּ חו"א מְשׁוּם דִּלָּא מִרְחָא בְּחוּ
אֲבִל מַעֲשֵׂה יְדִיהּ דְּקָא מִרְחָא בְּחוּ אִימָא
דִּידָהּ הוּוּ וְאִי אֲשַׁמְעִינֵן מַעֲשֵׂה יְדִיהּ דְּקָא
מִתְּנָא מִנִּיהּ אֲבִל קִידוּשִׁיהּ דְּמַעֲלָמָא קְאֲתִי
לָהּ אִימָא דִּידָהּ הוּוּ צְרִיכָא : גּוֹפָא וַיֵּצֵאָה חֲנַם
אֱלוֹ יָמֵי בְּגָרוֹת אִין כֶּסֶף אֱלוֹ יָמֵי נַעֲרוֹת
וּלְכַתּוּב רַחֲמָנָא נַעֲרוֹת וְלֹא בְּעֵי בְּגָרוֹת אֲמַר
רַבָּה בָּא זֶה וְלַמַּד עַל זֶה מִיָּד דְּהוּא אֲתוּשָׁב
וּשְׂכִיר דְּתַנּוּיָּא פ' תוּשָׁב זֶה קְנוֹי קְנוֹי עוֹלָם
שְׂכִיר זֶה קְנוֹי קְנוֹי שְׁנִים יֵאֲמַר תוּשָׁב וְלֹא

אוכל קנין קנין שנים לא כ"ש אילו כן הייתי אומר תושב זה קניו קנין שנים אבל קניו קנין עולם אוכל בא שכיר ולימד על תושב שאע"פ שקניו קנין עולם אינו אוכל א"ל אביו מי דמי התם תרי גופי נינהו דכי נמי כתב רחמנא תושב נרצע לא יאכל והדר כתב איידך הוה שכיר מילתא דאתיא בק"ו ח ומילתא דאתיא בק"ו מרח וכתב לה קרא אלא הכא חד גופא היא כי נפקא לה בנערות בגרות מאי בעיא גביה אלא אמר אביו לא נצרכה אלא לבגור דאילונית סד"א בנערות תיפוק בבגרות לא תיפוקי קמ"ל מתקפה לה מר בר רב אשי ולאן ק"ו הוא ומה סימנין שאין מוציאין מרשות אב מוציאין מרשות אדון בגרות שמוציאה מרשות אב אינו דין שמוציאה מרשות אדון אלא אמר מר בר רב אשי לא נצרכה אלא ל' לעיקר זבינא דאילונית סד"א דאתיא סימני נערות הוי זבינא דלא אתיא סימני נערות לא הוי זבינא זבינא קמ"ל

חמנא ב'י'. כלומר ואפילו פירש הכתוב נדע לא יוכל וחזר ופירש על שאינו נדע ואף
 על למדן ולומר אע"ג דהוי שכיר מילתא דלתתא בק"ו מרה וכתב לה קרא לפיכך כשתבזזתם
 שות יכתוב נדע בפירוש ולא יכתוב שכיר: אבל הבא. דלפסק קרא מרשותיז בעצמותה לא משכחת
 קרא מידי דלא הוי ככתוב נערות בדיחא וכו' לא: אילונית. אין לה סימני נערות ואשמועינן קרא
 יריש שדה: שאין מוציאין מרשות אב. כדמרינן לעיל שמעשה ידיה לא תשיב: בגרות שמוציא
 קרא לא נערות דכתיב (דברים כב) לא תי בעברה: אינו דין ב'י'. ולקמן פריך סא אמרן מילתא
 קרא: לא נצרכה. הרב דבגרות אלף לנעמה שהלילות נמכרת בקטנות כשאר בטוס:

[illegible]

מורת
הש"ס

א נדרים פו
פד: בימות קס
כחיות לט. מו
ב בימות פ
ט"ס ספרא
פדסא תור
ב (ט" תוס'
לקמן פו: ד"ה
זורחין
וש"נ ומ"ס
פס על הגליון
בסס הסדק
בסמ"ע ר"ס
רפו ס"ה ט'
ה בימות פ
כ"ב קנה פ"ה
ותוספתא
בימות פח'
ד (ט' תוס'
גטין מז: ד"ה
ולבית זכור'
ה בימות פ.
זכרים פכ:
ספרא פ' אלו
ה פסחים יח
וש"נ
ב (ש גורסין
לפון קיטרא
ולין גורד פס

מערכת דרינג פירכא שכן יונתא כספ. ה"ה דמצי למינקא שכן יונתא בשא ויובל וסימנין אלא יונתא ליה למפרד פירכא דשייכא אף בשפחה כנענית דהוא מצי למיעבד ק"ו משפחה כנענית דלא שייכי פירכא דסימנין ושם ויובל הקהה הדר"י יעקב מאור ליוני"ג אכתי

חמלא וגו': והלא דין הוא. שפסע
נקנית בכסף מקי' ולמה לי קרא:
שיאנה נקנית בביאה. אם מסרה
ליה לנתיב לשם שפסע אינה שפחתו
בכך: נקנית בכסף. כדכתיב כסף
מקנתו (ויקרא כב): זו שנקנית
בביאה. כדליל' לקמן מובטל:
יבמה אינה נקנית בכסף. ליבם
לסיות כלשמו להוליה בנם בלא
חליטה כדליל' (דף יד.) יבמה
יבא עליה ויבמה בלא חליטה גומרת
ואין כסף גומר צה: מעיקרא
דדינא. ממקום שאתם צא ללמוד
דסינו חמס העברים יש להשיב
ולסכי קאמר מעיקרא דדינא פירכא
שהשוכר ששכי' צתחיל' יבמה
תוכיח לאו מעיקרא דדינא חתי'ת
אלא ממקום אחר: שכן יוצאה
בכסף. שפוסד חסד עלמס בתוך
שנים אם תרלה כדכתיב (שמות
כא) וספדס וסאיל וכסף חסוב צא
לפרותס חסוב נמי לקנותס: שאינה
יוצאה בכסף. כדנפקא לן מספר
כורתס ואין דבר אחר כורתס
ואיצטריך למיכתב ויוצאה חנם
למילך מיניה כדליל' לעיל יש כסף
למדון אחר: היכא דיהבה איה
לדריה. כסף וקדשמו דאמרס ליב
התקדש לני: דיהוו קידושיו וינין
דאשמועי' דכסף עביד איה
לי כסף דידים מס לי כסף וידים
לסכי סדר תנא קרא וינמא אחריתו
בסדיא כי יקח איש ולא כי תקר
אשס לאיס: שכן אין קנינה לשוכ
אישות. הלכך לא שייכא צה
ביאס: שכן זקוקה ועומדת. לזכ
מחמת קידושי סמת ואין ביאס צה
אלא לגמור אבל קנין מעיקרא לא

מַעֲיָקָרָא דְדִינָא מַהֲיָבָא קָא מִיִּיתִית לֵה מִיבִמָּה ^ה מַה לִּיבִמָּה שִׁכְרָא
זְקוּקָה וְעוֹמֶדֶת תֹּאמַר בּוֹזוּ שְׂאֵין זְקוּקָה וְעוֹמֶדֶת תִּלְמּוּד לֹמַר וּבַעֲלָהּ
לְמִיחָה מִיחָה וְאִתּוֹ וְנִילָךְ מוֹנֵשׁ דְּנִקִּית

כִּבְיָהֶם כְּדֹאמְרֵי׃ בָּרִים הֵבֵא עַל יְבִימָתוֹ (סֵם דָּף נה): אִשָּׁה צִבְעָלָה מִנִּין שִׁקְרָהּ בְּהִעָרָהּ אֶתְּחִיל קִישָׁה וי"ל אִלּוּ כִתְבּ וצִבְעָלָה עֵינֶיהָ בִּיָּהֶם נָח׃ גִּמְרוּן מִקִּישָׁה דְּעִירֵית דְּכִיּוֹן דִּקִּישָׁה דִּדְחָה לֹא מִיָּדוֹ שֶׁתִּי מִיָּדוֹ שֶׁתִּי מִצִּבְעָלָה מִכִּי בִּימָתָה בְּכִיָּה מִקִּישָׁה מִק"ו דֵּלֵךְ לִקְמוֹן (דָּף ט: ע:)

אמה הַעֲבִירָה מִקִּישָׁה בְּקִישָׁה וְלִמֵּה נְקִיָּה בְּכִיָּה׃ יִמְיָהּ לֹא חָשָׁה שֶׁתִּי מִצִּבְעָלָה מִכִּי בִּימָתָה בְּכִיָּה מִקִּישָׁה מִק"ו דֵּלֵךְ לִקְמוֹן (דָּף ט: ע:)

מִמְשָׁקִין מִצִּבְעָלָה אִמָּה הַעֲבִירָה וְהֵבֵא אִלּוּ לֹא כִתְבּ וצִבְעָלָה קִישָׁה וי"ל דֵּלֵךְ פִּירָךְ וְהֵבֵא דִין הוּא דְּמִשּׁוֹם אִשָּׁה לֹא אִינְשִׁירָן וְצִבְעָלָה לְחִיָּה׃

בָּק"ו וְלֹא לְמַטְעוֹן אִמָּה הַעֲבִירָה לְכַחַךְ קָרָא וְצִבְעָלָה וְהוּא מִקִּישָׁה לְמַטְעוֹן אִמָּה דְּמִשּׁוֹם הִיא גּוֹשֶׁה לֹא לָרִךְ וְהוּא לִימֵרָה לֵמָּה יוֹ מִשְׁנֵי חֵי לֹא כִתְבּ אִלּוּ וְצִבְעָלָה לֵמָּה גּוֹשֶׁה לֹא חָשָׁה אֶתְּחִיל בְּקָל וְחִמּוֹר דְּהוּא אִמָּה אִמָּה הַעֲבִירָה תּוֹמִין׃

[illegible]

מ"מ נילף צוהויקשאַ שטיקשע לוחה
העצריה מואס אחרת יקח לו הקשה
הכחז לאחרת כדלחשת לקמן (דף טו.)
ואמה העצריה נפאל לן לקמן (דף יד):
שנקיט בכסף מוהפדה ומה אמה נקיט
על הקסף? וי"ל דלי מתיקש לחוד ה"א
דלף סגי כפרוטע ע"ה ש"ה" כ' פרוטות
דכענין באמה העצריה כדמוכח לקמן
ודענו נאחל תיכף צוין דלף דענו דאמה
העצריה נקיט בכסף דלף מוהפדה
דחולא ויואלה **שקל** נקיט בכסף דלף
יפ"י מינה קנין של אשה לפי שבזיאתה
אינה וואלד בכסף כמו אמה העצריה :
בא ללמה העצריה שכן ויואלה בכסף
וא"ל נילף כסף במזילה ומה ביאה
שאין קונה באמה העצריה קונה באשה
כסף שקונה באמה העצריה אינו דין
שיקנה באשה וי"ל כ' דלוינל נקיט
במה תוביט שנקיט ביאה ואינה למיט
בכסף: **ה"ב** דיהנה לרדיוה וקדשת.
פ' קדושתם שזומרת הרי את מקדש
לי וקשה שהרי באים אינו נופל לשון
קדושתן שאין נאמר ככך לשאר נשים
לפרט אומרת הרי אני מקדשת לך
ותרי לומר דיהנה לרדיוה לאו דוקא
שהרי אביה מקבל הקדושין אלא רואה
לומר דאמרה: כ' רחמנא כי יקח
ולא כי תקח אשה לבית. יתמה כי
שדקיר קרא דבי יקח אחרת למימר שהיא
לא יקדשנה מה צריך למילף קיהנה קיהה
משה עטרון בל"ה שמעינ ליה מדכתיב
כי יקח ולא כי תקח אשה את ארס וי"ל
דלי לוח **ש"ה** מה מוקמינ קרא דבי יקח
איס אקדושת של ביאה אלכ בקדושי יקח
לא בעינן נתן הוא ואמר הוא להכי
אליסרדך גזירה שיה לאזרווי דכי יקח
מיירי בכסף ואפ"ה בעינן נתן הוא ואמר
הוא: **וב"ה** תלמד שנקיט ביאה.
וא"ת תסוק ליה מדכתיב כי יקח דשמע
נמי לשון ביאה כמו כולוה קיהה שרית
איס אשר יקח את אחרת ואלה את אחרת
אל תקח אף את אשר יקח את אשת אחיו וי"ל
דשאי היכא דלי אפטרס לפרשז בענין
אחר כדאמרין כ' שושאין על האלוסה
(בבמות דף לו.) וקומוח כתובין בתורה
ספס הדארויה לשכיבה שכיבה דראויה
לקיהה קיהה וא"ת ונילף מג"ש דנקיט

מסורת
הש"ס
א [פסחים יר
וש"
ב [שם פ
חולין קיח
ג [כרש
וכחם' ליתא
ד [לקמן פ
ה [שם

(32)

שער

האשה נקנית

פרק ראשון

קידושין

עין משפט

שטר שאין פודין בו הקדשות. אם כתב לגזבר שטר על מעות פדיון סקדס אין סקדישו פדיו דבעינן וכתן כספך וקס לו: האי שטרא לחוד והאי שטרא לחוד. בזה כתוב לשון כניסה וזה מפורש לשון יליאה: האי כספא לחוד. כשהוא נותנו מפרש על מנת מה הוא נותנו: חד הוא. אינו נוכח במוכו

ומנין שאף בשטר ודין הוא ומה כסף ש

מוציא מכנים שטר שמוציא אינו דין שמכנים מה לכסף שכן פודין בו הקדש ומעשר שני תאמר שטר ש אין פודין בו הקדש וקס לו אמר שני דבתיב (ויקרא כו) ונתן הכסף וקס לו אמר קרא (דברים כד) ויצאה והיתה ב מקיש הויה ליציאה מה יציאה בשטר אף הויה נמי בשטר ואקיש נמי יציאה להויה מה הויה בכסף אף יציאה בכסף אמר אביי יאמרו כסף מכנים כסף מוציא סניגור יעשה קטיוגור אי הבי שטר נמי יאמרו שטר מוציא שטר מכנים ד קטיוגור יעשה סניגור מילי דהאי ה שטרא לחוד ומילי דהאי שטרא לחוד הכא נמי האי כספא לחוד והאי כספא לחוד מיבעא מיהא חד הוא רבא אמר אמר קרא (שם) וכתב לה בכתיבה מתגרשת ואינה מתגרשת בכסף ואימא בכתיבה מתגרשת ואינה מתקדשת בכתיבה הא כתיב (שם) ויצאה והיתה מקיש וכו' ומה ראית מסתברא קאי בגירושין ממעט גירושין קאי בגירושין וממעט קידושין ולרבי יוסי הגלילי דאפיק ליה להאי קרא לדרשא אחרינא שאינה מתגרשת בכסף מנא ליה אמר קרא (שם) ספר כריתות ספר כורתה ואין דבר אחר כורתה ורבנן האי כריתות מאי עבדי ליה מיבעי ליה לדבר הכורת בינו לבינה כדתינא הרי זה גיטך ע"מ שלא תשתי יין על מנת שלא תלכי לבית אביך לעולם אין זה כריתות כל שלשים יום הרי זה כריתות ורבי יוסי הגלילי מברת כריתות קא נפקא ליה ורבנן כרת כריתות לא משמע להו חדא מחדא לא אתיא תיתי חדא מתרתי הי תיתי לא ליכתוב רחמנא בשטר ותיתי מהנד מה להנד שכן הנאתן מרובה לא ניכתוב רחמנא בביתא ותיתי מהנד מה להנד שכן ישנן בע"כ וכ"ת כסף נמי בע"כ באמה העבריה כסף שאינו מאכיל בתרומה קונה חופה מקל וחומר ומה וכסף אינו מאכיל והאמר עולא דבר תורה ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה שנאמר (ויקרא כב) וכתן כי יקנה נפש קנין כספו והאי קנין כספו הוא ומה טעם אמרו אינה אוכלת גזירה שמא ימוגו לה כוס בבית אביה ותשקנו לאחיה ולאחותיה אלא פריך הכי ומה כסף שאינו נומר קונה

אם כתב לגזבר שטר על מעות פדיון סקדס אין סקדישו פדיו דבעינן וכתן כספך וקס לו: האי שטרא לחוד והאי שטרא לחוד. בזה כתוב לשון כניסה וזה מפורש לשון יליאה: האי כספא לחוד. כשהוא נותנו מפרש על מנת מה הוא נותנו: חד הוא. אינו נוכח במוכו אם להוליך אם להכניס: קאי בגירושין וממעט קידושין בתמיס: ולר' יוסי הגלילי דמפיק ליה להאי וכתב לדרשא אחרינא. כפ"ב דגיטין (דף כא): לדבר הכורת. שיהא הספר מזדילן ולא שיהא בו תנאי האוגדן: אין זה כריתות. שכל יומיה היא נאגדת בו לקיים תנאי זה מחמתו: הרי זה כריתות. אפילו מיד דהיא תקיים תנאו ותנן שאפשר דברים הללו לצא לידו הצדלה: מברת כריתות. דהוה מלי למיכתב ספר כרת למשמע ספר כורתה וסך דרשא אחרינא מיתפורא לנישואי: חדא מחדא לא אתיא כו'. הכי קאי ליה האי תנא דלעיל דפריך ככולהו והלא דין הוא וסדר דלא הוה מדינא ואזכריה קרא למה לי קרא ככולהו נהי דחדא מחדא לא אתיא תיתי דהא מתרתי בזה מלינו כהכל השם שכן שקונין בעלמא וקונין כאלן אף אני אביא את השלישי שדרי כולם קונים במקום אחר כסף ושטר קונה בזהם העברים כדלקמן (דף יד): ביאה קונה ביצמה: כסף וביאה הנאתן מרובה. אבל שטר אירוסין אין בו לה שום הנאה שדרי אין כתוב בו חלק שרי את מקודשת לי: קנינן מרובה. שקונין קרקעות ועבדים: בע"כ. ביאה קונה ביצמה בע"כ דנפקא לן ביצמות (דף כד). מויצמה וכן שטר מוליך את האשה בע"כ מצעלה: באמה העבריה בע"כ. אביה מוכרה שלא מדעתה: כסף שאינו מאכיל בתרומה. אם כהארכא לכסין כדתנן בכתובות (כו): אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה: שאינו נומר. להוליכה מרשות אביה למעשה ידיה ולירושתה: אף

ומנין שאף בשטר. ומק"ו דחמה העבריה שאין נקנית בביתא ונקנית בשטר ליכא למימר חדא משום דחמה גופה מדליתקש לאהבת נפקא לן לקמן (דף עז). ואפילו לרב חסדא דיליף לה מלא תלא כלאה בעבדים אבל נקנית היא בקנין העבדים איכא למיפדך כדלעיל שכן יוצאה בכסף ועוד דכיון דרב חסדא אז כותבו ליכא למילף בזהם שאינה נקנית בזה הענין שהבעל כותבו: שכן פודין בו הקדשות ומעשר. וא"ת כל זה אשים בק"ו ומה כסף ש"ט פסודין בו הקדש ומעשר ואינו מוציא וא"ת מכנים שטר ש"ט ש"ט פודין בו הקדש מוציא אינו דין שכתנים י"ל דחומר הכתובה פסוקו אין להכניס בק"ו דולאי חומר לא סברא ניתנה להשים בק"ו אבל הכתובה יש לנו לומר שהיא הגורמת מעלה וא"ת וימא ק"ו מוקדשות שאין מוציאין א"ת מכניסות פ"י דלדס יכול לקדש אשה בקרקע ואינה מתגרשת בקרקע והתם ליכא למיפדך שכן פודין בו הקדש וי"ל דלדאי למיפדך מה לקרקע שכן קונין מטעלין אגבן תאמר בשטר וא"ת מטעלין ויכינו שאין קונין אגבן ואינן מוציאין ומכניסות אף אני אביא שטר וי"ל מה למטעלין שכן פודין בו הקדש: בזה הויה כסף אף יציאתה כסף. ולענין ביאה ליכא למימר מה הויה בביתא אף יציאתה בביתא שלהתרחק ממנה הוא מגרשה ועוד משום שאלא בה ערות דבר רגיל לגרשה ואז יש לו לפרוש:

סניגור יעשה קטיוגור וא"ת א"כ היכי קאמר לעיל מה לאמה העבריה שכן יוצאה בכסף ודין הוא שתהא נקנית בכסף אדרשה גריותה דאין קטיוגור נעשה סניגור וי"ל דבאמה העבריה ליכא למימר הכי לפי שמתחלה שאביה מוכרה לשפחות הוא מקבל הכסף מן האדון א"כ כשהוא רוצה לפדותה דין הוא שיקבל האדון הכסף אבל איש שמקדש אשה הכל על ידו בין הקידושין בין הגירושין והתם שייך קאי בגירושין וממעט גירושין. ואין סברא לומר קאי בכתיבה וממעט בכתיבה דפטעא דקרא משמע שדא לומר דוקא בכתיבה דקאמר אם לא תמלא הן בעיניו וכתב לה משמע דוקא בזה הענין: על מנת שלא תלכי לבית אביך לעולם אין זה גט. פי' בקונטרס שכל יומיה נאגדת לקיים תנאי זה מחמתו וא"ת אמאי לא אמר דהוי גט שדרי אם מת אביה יכולה היא ליכנס לבית וסוד אינה נאגדת בו דלאחר מיתת אביה לא חשיב בית אביה כדאמרין בגדלים (דף מו.) קונס לביתך שאינו נכנס מת או מכרו מותר וי"ל דבית אביה קרוי כל יוצאי הללו של אביה אע"ג שמת בדכתיב (בראשית לח) גבי תמר שבי אלמנה בית אביך אע"פ שמת אביה כדמוכחי קראי ל: ורבי יוסי הגלילי מברת כריתות נפקא. חושב דכ"י המגרש (גיטין ד' פג.) קאמר על רבין דהי

דרי"א בן עזריה כרת כריתות לא דרשי ור"י הגלילי ככלל דרבנן והכא אמר דר"י הגלילי דרש כרת כריתות וי"ל דלא קאמר לא משמע להו אלא בן עזריה כרת כריתות לא דרשי ור"י הגלילי ככלל דרבנן והכא אמר דר"י הגלילי דרש כרת כריתות וי"ל דלא קאמר לא משמע להו

שכן ישנן בעל כרחא. פי' בקונטרס ביאה ביצמה שטר בגירושין כסף בזהם העבריה וקשה לר"ת אם זה חשיב בעל כרחא מה שהאב מוכר את בתו בעל כרחא א"כ מאי קאמר רב הונא לקמיה כסף בלישות מיהא לא אשכחן בע"כ הלא האב מקדש בתו קונה בכסף בע"כ ואומר רבינו תם כיון דאב במקום בתו קאי אין זה חשיב בע"כ כיון שהוא מדעתו של אב וא"ת א"כ היכי קאמר כסף נמי תיפא בזהם העבריה בע"כ הרי אב מוכרה מדעתו וי"ל דהכי פריך כסף איתא בזהם בע"כ כיון שהאדון מייחד את העבריה בכסף מקמה בע"כ של אב ובע"כ של בת דהא דאמר לקמן (דף יט.) אשר לא יעדה שפריך ליעדה לא שפריך לעשות מרצונה חלא שפריך להודיעה שלש קידושין מיישדה ואע"ג דאמר לקמן בלישות מיהא לא אשכחנא וכו' האי גוונא שמייעד הוי אשיות מ"מ בתחילה לא בא הכסף בשביל אשיות ויש מיישבים פי' הקונטרס דולאי זה קרוי בעל כרחא מוכרה של אמה העבריה שחוב הוא לה ואם היתה כת דעת לא היתה מפרגית אלא קידושי קטנה לאו חוב הוא לה כמו מכירה וסופה עומדת ליקנא אף היתה כת דעת היתה מתגרשת ולא משב על כרחא:

בית (קידושין)

ואקדש אני לך. וכשתנו נו ח"ל התקדש
ממי כהאם לידם: מדין ערב. ממה
משתעבד למלוה אנו יכולין ללמוד: הילך
והוא שלוחו אלא שמקדשה משלו: מקודשו
של משלח הוא: מדין עבד כנעני.

קדשי לי מקודשת ואע"ג דלא
ה' שמיכו בתורה שהערב
לך מנה והתקדשי לפלוני.
דדשת ואע"ג דממוכא לאו

אם בן הוי"ל נכסים שיש להם מהריות
הוקם לקרקעות דכתיב והתנחלתם
דהוא קרא כתיב בעצד אבל בן חורין
בדמי עלי לפי ששמן אותו בעצד כדליתא

מז
אז מ"ח פ"ח
מהלכות אישות
הל' כז סמ"ב
עשין מח טור
ה"ע אה"ע סי'

וַאֲפִילוֹ לִמְנוֹן דְּלִמָּחַר אֵין כּוֹלֵה עוֹלָה.
הַתָּם (הַתְּמִירָה וְיֵא) מִפְּרֵס
לִמְנוֹן דְּלִמָּחַר דְּלִזֵּין כּוֹלֵה עוֹלָה מֵהַ יַעֲקֹב
מִמֶּנּוּ וְהַלְמֹד דִּיתְמִירָה לְדָרְמִי עֲוֹלוֹת
חוּץ מִדְּמִי הַרְגֵל שְׁהִקְדִּישׁ וּפְרִיז הַיֶּדֶךְ
וַיִּטְעַר זֶה מִעוֹלָתוֹ הֵא הוּא לִיה עוֹלָה
הַסִּירָה וּמוֹשֵׁי כִנּוּן דְּלִמָּחַר הָרִי עָלֵי
עוֹלָה כִּמּוֹ שְׁלֵמֵהֶם י׃
שְׁמַע
יִבְנִין קִידוּשֵׁין בְּשֵׁמוֹם דְּהֵא
אִמְרֵי ר"ל טַב לְמוֹתֵב מִן
אֵי אִשְׁמוּעִינִן מִמוֹנָא שְׁמוֹם
י׃ אִמְרֵי רַבָּא ׀ תִּתְקַדְּשִׁי לִי
תֵּאמֶר לִיה אֲבִי לְרַבָּא מֵא
אִמְרֵי רַחֲמֵנָא וְלֵא הֲצִי אִשָּׁה
הַשְׁתָּא הַתָּם י אֵיתְתָּא לְבִי
הֲקֵל לֵה דְאֵי בְּעִינָא לְמִינְסַב
בְּבִרְי לְרַבִּינָא וְנִיפְשָׁמוּ לֵה
לִי זֶה עוֹלָה תֵּהֵא כּוֹלֵה עוֹלָה
שֶׁדֶּבֶר שְׁאֵין הַנְּשִׁמָּה תְּלוּיָה
אֵי כּוֹלֵה עוֹלָה מִי דְּמִי הַתָּם
לֵהא ׀ דְּאִמְרֵי רַבִּי יוֹחָנָן
דִּרְוֹלְקָחָה וְהַקְדִּישָׁה קְדוּשָׁה
נָא בְּהַ שְׁמַע מִינָה תְּלֵת

אם כן הו"ו נכסס שיש לה
 חוקם לקרקעות דכתיב
 ויהוה קרא כתיב שבשר אבל
 בדמי עלי לפי שממין אותו כע

מדין ערב ערב לאו
 לידיה קא משעבד
 אע"ג דלא ממי הנאה
 מקניא נפשה ה' הילך
 מקודשת מדין ערב
 אע"ג דלא קא חסר
 שיה האי נברא נמי
 א מדי קא קני לה
 לפלוני ואקדש אני
 הם ערב לאו אף ע"ג
 לידיה קא משעבד
 אע"ג דלא קא ממי
 נפשה מי דמי ערב
 א חסר ממנוא האי
 איתתא ולא קא חסר
 יוכיה דלא קא חסר
 מי דמי התם הך דקא
 איתתא קא מקניא
 מ מדי ערב יוכיה אף
 נאה לידיה משעבד
 מנה ואקדש אני לך
 משמיה דרב פפא
 ב אשי למר זוטרא
 שיש להם אחריות
 להם אחריות ואנן
 שאין להם אחריות
 להם אחריות בכסף
 ה מי סברת דאמרה
 אדם חשוב עסקינן
 קבל מתנה מינה נמרה
 מר נמי משמיה דרבא
 וצריכא דאי אשמוע
 דהו כדריש לקיש ר' ד
 כל ממנוא אימא לא וא
 קידושין אימא לא צריכא
 קודשת לי אינה מקודשת
 דאינה מקודשת אשה
 לא חצי איש א"ל ר' הכי
 מי לא חזי לבי תרי ו
 ליה מר זוטרא בריה דר
 תנאי ר' האומר רגלה ש
 עולה ר' ה"מ חיבא דמקדי
 שתגשמה תלויה בו הוי
 ת הא לא דמיא אלא
 פין הקדש חציה וחזו
 תמורת ותמורתה כיוצ

קשי לי מקודשת ואע"ג דלא
ה שמינו צפורס ספרט
לך מנה והתקדשי לפלוני.
דשת ואע"ג דממונא לאו
ואקדש רך מקודשת א
אף ע"ג דלא ממי הנאה
נפשיה האי איתתא נמי
לידה קא משעבדא וכו'
מנה והתקדשי לפלוני
כנעני עבד כנעני לאו
ולא מידי קא קני נפ
אע"ג דלא קא חסר ולא
להאי איתתא ^ב תן מנה
לו מקודשת מדין שניד
דלא קא ממי הנאה
נפשיה האי איתתא נמי
הנאה לידה קא מקניא
האי דקא קני ליה ק
גברא קא קני לה להאי
ולא מידי עבד כנעני
ממונא וקא קני נפשיה
מקני קא קני הכא האי
נפשה ולא קא קניא ולא
ע"ג דלא קא ממי ה
נפשיה בעי רבא הילך
מהו אמר מר זוטרא
מקודשת אמר ליה ר
אם כן הוה ליה נכסי
נקנין עם נכסים שאי
איכא תנן ^ב נכסים
נקנין עם נכסים שיש
בשטר ובחזקה אמר ל
ליה אנב ^ג הכא ב
דבהאי הנאה דקא מ
ומקניא ליה נפשה אית
^ד וכן לענין ^ה ממונא
איתתא ניהא לה בכל
דו מלמיתב ארמלו א
דאיתיהוב למחילה אבל
לחציי מקודשת חציך מ
שנא חציך מקודשת ל
ה"ג איש אמר רחמנא
תרי לא חזיא אלא גברא
אחריתי נסיבנא אמר
קידושי בכולה מי לא
ואפילו למ"ד אין כולה
בו אבל מקדיש דבר
בהמה הכא דעת אחת
^ה בהמה של שני שות
ואינה קריבה ועושה

ואקדש אני לך. וכשנתנו לו חלל הסתמנו
ממי הנאל לידה: מדין ערב. ממ
משתעבד למלוה אנו יכולין ללמוד: הרי
וסאו שלוחו חלל שמקדשה משלו: מקי
של משלה הוא: מדין עבד כנעני.
לתן צמתיתין לקמן (דף כב:)
קונה עבד עמלו כבסך ע"י אחרים
שאחרים פוידו אותו צממוק וסאו
קונה עמלו ויואל לחירות ואע"ל דלא
חסר אוהו בזהאי ממונה מדי:
אקדש אני לו. לאותו פלוני צמנה
שתתן לו כשצלי: מדין שניהם.
מבין שני הדינין הללו של עבד ושל
עבד כנעני אנו למדין: הרי דקא
מקי. צעל העבד שהוא מקנה
את העבד לחירות קא קני האי כסף
שמקבל בפדיונו: ואקדש אני לך.
וסאו קיבלו ואמר לה התקדשי לי
בכך: מעורש: כדמפרש לרמב"ם
לקמה: שיש להו אחריות. אדם
קוקש לקדקעות דתציב (ויקרא כה)
והתחלתם אותם לרשת אחוה:
עם נכסים שאין להם אחריות.
מזכור או נוטן לו קדקעות
ומטלטלין וזה מושך המטלטלין
והקדקעות קנויים לו במשיכה
המטלטלין: ואנו איפכא תנן.
שנריך לקנות הקרקע בחלד ונו
הדברים שהקרקע נקנה בזה כגון
כסף או שטר או חוקה דענל וגדר
ופרך כל שהוא והמטלטלים נקנים
אנבן: באדם חשוב עסקינן. שאינו
רגיל לקבל מתנות: הרהריה הנאה
כו'. שתרצה זאת לתת פרוטה לאדם
שיפייסנו לזה לקבל סימנה מתנה:
וכן לענין ממונה. הכך שמעתה
דכבא דילפינא קידושין מדין ערב
ומדין עבד כנעני קו לענין ממונה
מכר לו שדה ואמר לו קן הסך
לפלוגי ושדי מכורס לך זו קנה מדין
ערב היך מנה וסחא שדך מכורס
לפלוגי קנה אותו פלוני השדה מדין
עבד מן מנה לפלוגי ותקנה לו שדי
זו קונה מדין שניהם: דנחא לה.
לסוית נקמית צכל דבר צבקיין כל
שהוא ואפי' צבוצת כהא צעלמה:
מן דו. בגופים שנים צעל ואשתו
ואפילו אינו לה חלל ללוות צעלמה:
דאיתריב למחילה. שאדם רשאי
למחלו: אשה אמר רחמנא. כי
אקח איש אשה: איש אמר רחמנא.
כי יקח איש: איתתא לבי תרי.
לכנשא להם אי אפשר הילכך האי
לא קדים חלל פלגא וחלייה כשאר
לאחר א"כ אינה מקודשת לזה:
גיפושמו קידושי כבולה. כי
אמר חלייך מקודשת לי דהא
מקודשת לנכון קדש קאמר לה:
ואפילו לבי דו. פלוגתייהו
במסכת תמורה: התם בחמה
דיא. וסלו היא ואין מעכב

על ידו מזה הקדש לפיכך יש כח
במאמרו לפשוט והכא דעת אחרת כי השוהב כמותו המועבדת בדבר שאם אין אשה רואה היום קידושין וזו לא נתראה אלא להחיה לפיכך
אין ליבזרו והפס דם : הא לא דמיא כו'. מסקנה דתירוצא הוא אין דבר זה דומה אלא לבטחה של שני שותפין דאיכא דעת אחרת
המועבדת דם והפס לא אמרין דתקדש כולם ע"פ האדה : ואינה קריבה. הואיל ובתפילה הקדישה לא נראית לקרב שלא קידשה אלא חיה
ותמכר וקריב אחרת בדמיה : ועושה המורה. אם המיר דם : ותמורתה כיוצא בה. דאינה קריבית דמכה קדושה דחיה בדתה :
בעלי

נר

שמע

בזמננו צעלי חיים פי' בקונטרס הם נדחו ידחו לעולם
דאיכא למ"ד אין דיהוי אלא בשחטין אכל צעלי חיים
שדחו חוזרים ונראים ולדידיה קרנא ד' כהנה כשחור ולקה הליה
וה"מ דיהוי מעיקרא הוי דיהוי פי' כגון ו המתחלת הקדישה לא

בעלי חיים נדחים ופי' דיהוי מעיקרא
ה"מ דיהוי ופי' יש דיהוי בדמים ה' בעי רבא
הצ"ח בחצי פרוטה וחצי"ח בחצי פרוטה מהו
כיון דאמר לה הצי פרוטה פסקה או דילמא
מונה והולך הוא אם תימצי לומר מונה והולך
הוא הצ"ח בפרוטה וחצי"ח בפרוטה מהו כיון
דאמר לה בפרוטה ופרוטה פסקה למילתיה
או דילמא כל ביומיה מונה והולך הוא את"ל
כל ביומיה מונה והולך הוא הצ"ח בפרוטה
היום וחצי"ח בפרוטה למחר מהו כיון דאמר
לה למחר פסקה או דילמא הכי קאמר לה
קדושין מתחלו מהאידינא ומגמר לא נגמרו
עד למחר ב' שני הצ"ח בפרוטה מהו הכא
ודאי בחד זימנא קאמר לה או דילמא אין
אשה מתקדשת לחצאין כלל תיקו: ב' בעי
רבא שני בנותיך לשני בני בפרוטה מהו
בתר נותן ומקבל אזלינן והאיכא ממונא או
דילמא בתר דידהו אזלינן והא ליכא תיקו
בעי רב פפא בתך ופרתך בפרוטה מהו מי
אמרין בתך בחצי פרוטה ופרתך בחצי
פרוטה או דילמא בתך בפרוטה ופרתך
במשיכה תיקו: ב' בעי רב אשי בתך וקרקעך
בפרוטה מהו בתך בחצי פרוטה וקרקעך
בחצי פרוטה או דילמא בתך בפרוטה
וקרקעך בחזקה תיקו והוא גברא דאקדיש
בשיראי רבה אמר לא צריכי שומא רב יוסף
אמר צריכי שומא אי דאמר לה בכל דהו
כולי עלמא לא פליגי דלא צריכי שומא אי
דאמר לה חמשין ולא שו חמשין הא לא
שוו כי פליגי דאמר חמשין ושו חמשין
ד' רבה אמר לא צריכי שומא דהא שו חמשין רב יוסף
אמר צריכי שומא כיון דאיתתא לא בקיאה בשומא
לא סמכה דעתה איכא דאמרי בכל דהו נמי
פליגי רב יוסף אמר שוה כסת דרי הוא כסת
מה כסת דקיין אף

בזמננו צעלי חיים פי' בקונטרס הם נדחו ידחו לעולם
דאיכא למ"ד אין דיהוי אלא בשחטין אכל צעלי חיים
שדחו חוזרים ונראים ולדידיה קרנא ד' כהנה כשחור ולקה הליה
וה"מ דיהוי מעיקרא הוי דיהוי פי' כגון ו המתחלת הקדישה לא
בעלי חיים נדחים ופי' דיהוי מעיקרא
ה"מ דיהוי ופי' יש דיהוי בדמים ה' בעי רבא
הצ"ח בחצי פרוטה וחצי"ח בחצי פרוטה מהו
כיון דאמר לה הצי פרוטה פסקה או דילמא
מונה והולך הוא אם תימצי לומר מונה והולך
הוא הצ"ח בפרוטה וחצי"ח בפרוטה מהו כיון
דאמר לה בפרוטה ופרוטה פסקה למילתיה
או דילמא כל ביומיה מונה והולך הוא את"ל
כל ביומיה מונה והולך הוא הצ"ח בפרוטה
היום וחצי"ח בפרוטה למחר מהו כיון דאמר
לה למחר פסקה או דילמא הכי קאמר לה
קדושין מתחלו מהאידינא ומגמר לא נגמרו
עד למחר ב' שני הצ"ח בפרוטה מהו הכא
ודאי בחד זימנא קאמר לה או דילמא אין
אשה מתקדשת לחצאין כלל תיקו: ב' בעי
רבא שני בנותיך לשני בני בפרוטה מהו
בתר נותן ומקבל אזלינן והאיכא ממונא או
דילמא בתר דידהו אזלינן והא ליכא תיקו
בעי רב פפא בתך ופרתך בפרוטה מהו מי
אמרין בתך בחצי פרוטה ופרתך בחצי
פרוטה או דילמא בתך בפרוטה ופרתך
במשיכה תיקו: ב' בעי רב אשי בתך וקרקעך
בפרוטה מהו בתך בחצי פרוטה וקרקעך
בחצי פרוטה או דילמא בתך בפרוטה
וקרקעך בחזקה תיקו והוא גברא דאקדיש
בשיראי רבה אמר לא צריכי שומא רב יוסף
אמר צריכי שומא אי דאמר לה בכל דהו
כולי עלמא לא פליגי דלא צריכי שומא אי
דאמר לה חמשין ולא שו חמשין הא לא
שוו כי פליגי דאמר חמשין ושו חמשין
ד' רבה אמר לא צריכי שומא דהא שו חמשין רב יוסף
אמר צריכי שומא כיון דאיתתא לא בקיאה בשומא
לא סמכה דעתה איכא דאמרי בכל דהו נמי
פליגי רב יוסף אמר שוה כסת דרי הוא כסת
מה כסת דקיין אף

א מ"מ פי' מהלכות אישות
הכלל י' קוש"ט
א"ע כיון לא
ספיק
נה
ב מ"מ וסור
ש"ע שס
נר
מ"מ פי' מהלכות אישות
הכלל י' קוש"ט
א"ע כיון לא
ספיק
נר

מסורת
הש"ס
א פסחים א'
יומא סד'
מ"מ כ' כח'
תמורה כו'
נחמ"ס י' נט'
ב (ש' מוס')
נחמ"ס
ד"ס דמיון

נראית ליקרב דאיכא מאן דפליג דלי' דיהוי אלא בגרסה ונדה ופי' יש תורת דיהוי
דכבר שאין קדוש אלא לדמיו כגון ו המתחלת לא הקדישה אלא לדמיו
שמתכר ויקדשו דמי חליה שברי ליקרב לחצאין לא היתה ראויה ואפי' חל
עלה תורת דיהוי לרחות מעל המוצה לעולם ולא אמרינן אין דיהוי אלא
דכבר שזקדש לגופו ליקרב וא"ת למה לא לומר הני תרתי ש"מ יש
דיהוי בדמים ודיהוי מעיקרא והלא אי אפשר לדיהוי מעיקרא שלא יהא
דיהוי בדמים ויש לומר דאשכחן דיהוי מעיקרא אפי' שקדוש קדושת הגוף
גדאמר ר' יוחנן פ' נגמר דקין (סנהדרין דף מו.) כגון אכל חלב והפרים קרבן
ועבד עבדות כוכבים והורו בו והואיל ודעה ששעבד עבדות כוכבים נמשך
דוכח רשעים תועבה ידעה ולאו דוקא נקט התם והפרים קרבן תהלה דה"ה
עבד עבדות כוכבים ואפי' הפרים קרבן דהשתא הוי דיהוי מעיקרא
דא"ר ר"י הוא דליה דיהוי מעיקרא מילתא דרבי יוחנן דמיינות התם אכל
חלב והפרים קרבן ושעבד נמשך ודעה ונשפחה דלא מלי לומר דנשפחה
תהלה כיון דשועה הוא לאו בר הפרשה הוא נקט נמי הפרים קרבן ועבד
עבדות כוכבים ואשכחן נמי קדושת דמיו אפי' דלא הוי דיהוי מעיקרא
כגון המפרים נקבה לפסחו וילדה זכר והוי קדושת דמיו דלין פסקא בא
מוקדשה ולא הוי דיהוי מעיקרא שהרי הולד ראוי להקריב ויש ספרים דגרסינן
ש"מ קדושת דמיו מנחה ומפרש דוחה תמורתה מליקרב מדקתני ותמורתה
כיוולא בה ולא נהירא דהא בכריתות (דף כח.) גבי מעולה מקדש עשיר
שהפרים קן לכבשתו והעני הואיל ונדהה ידעה גרסינן נמי ש"מ תלת כמו
בשעמתיא והתם ע"כ אין לפרש קדושת דמיו מנחה ותמורתה דלין תמורה
בזוהר אפי' כ"כ היינו קדושה ואינה קריבה וא"ת ל"ל לרבי יוחנן לאשמועינן הני תלת
מילי הא שמועינן לה בפרק מי שיהיה

טמא (פסחים דף לח.) ויש לומר משום דפלוניתא היא בפרק בתרא דכריתות (ספ.) דפליגי בה רבי שמעון בן יוחאי ורבנן מייחתי דברי
האמוראים ויש להנחות אחרי' אל פריך עלה דרבי יוחנן כי היכי דפריך בסוף כריתות (ספ.) עלה דרבי אבחיאל דאמר מעולה מקדש עשיר
שהפרים קן לכבשתו והעני הואיל ונדהה ידעה דפריך עלה מרבי שמעון מההיא דאמר המפרים נקבה [לפסחו קודם הפסח תרעה עד
שתסתלב ותמכר ויביא בדמיה פסח] ילדה זכר ירעה עד שיתחלב וימכר [ויביא בדמיו פסח] ורבי שמעון אומר הוא עגלנו יקרב פסח
ועוד דפריך עלה מרבי שמעון לסייעה עלה מדרבנן דקאמרי ברישא ירעה עד שיתחלב ועוד כיון דפריך מהיילא דפריך מרבי
שמעון דכריתות לפרוק מרבי אליעזר דמתני' דתמורה דתנן פרק אלו קדשים (דף יח.) גבי מפרים נקבה לעולם וילדה זכר רבי אליעזר
אומר הוא עגלנו יקרב עולה ויש לומר היינו טעמא דפריך מרבי שמעון משום דכההיא אפילו רבנן מודו דעד כאן לא פליגי רבנן עליה
אלא בדבר דשייך ביה קדושת דמיו סברי מנו דנחתא ביה קדושת דמיו נחתא ביה נמי קדושת הגוף וקדושת הגוף לא הוי שהרי אין
פסח בא מן הנקבה אלא גבי קן אפילו רבנן מודו שהרי אין קדושת דמיו חלה בעופות ולמילתא דרבי יוחנן דהכא לא מלי לאותובי משום
דכוס כי הכוס דהמפרים נקבה לפסחו ואי הוה מותבי מרבי שמעון הוה אמינא לקושיה מדרבנן וממילתא דר' אליעזר נמי לא מלי לאותובי
זשום דהוה יהודאה: הצ"ח בפרוטה וחצי"ח בפרוטה. וא"ת חמיו לא יועיל והא לא אמר לעיל דלא פשטו קידושין בכולה אלא משום
דאיכא דעת אחרת ואינה מתרעא אלא למה שמועתי אלא אם היינו יודעים שמתרעא בכולה פשטו קידושין בכולה והא גלי דעתה
שמתרעא בכולה וי"ל דהי הוי מייורי דאמר לה בלשון קידושין אין ה"ה דהו פשטו קידושין בכולה הכא היירי דאמר לה הרי ה' ה'
מאורסת לי או בחד מהני ליטמי לעיל (דף ו.) הצ"ח בפרוטה וחצי"ח בפרוטה לחמה. כך אמר לה בפסח אחר: א'
שתי בנותיך לשני בני. אומר ר"י דמייורי דכנות קמות קידושין דאב ניהו דלי בגדלות ואב מקבל קידושין בתורת שליחות פשיטא
דכני פרוטה לכל אחת דלמיה לא עדיק ממשלו דבתר כותן דקאמר לאו דוקא שהרי הנותן ע"כ בתורת שליחות כניו הוא בא ואי
בתר כותן אזלינן הוי כני שתי פרוטות כאילו הכניס בעצמם מקדשין אכל הכעיה הוי אפי' בתר מקבל אזלינן לגמרי דשמן אין לחוש אלא
שקבל המקבל ש"פ וז"ל שזיר לאיזה מהם כגון רחל לרחובן ולאה לשמעון ולאה לשמעון שאל נגמורו לביאה: א'
בתך ופרתך בפרוטה. כיון דפרה אין נקית בכסף גדולה להו בתר כתי וסור בעי בתך וקרקעך דקרקע נקבה בכסף: ורב יוסף אמר
צריכי שומא. קודם קידושין קאמר כדפי' בקונטרס ותימא דלקמן פ"ב (דף מה.) תיבא גבי התקדשי לי בשער מוז והמנים אמורים
שמן את הנייר אפי' כי בו שוה פרוטה מקדשת ומשע שניין את הנייר אחר קידושין ואפי' שמתחלה שומת הנייר לא היתה ידועה וזי
לומר דללישנא דאמר בכל דהו כולי עלמא לא פליגי היירי דאמר לה כל דהו וללישנא דככל דהו נמי פליגי הכי קאמר לה רעה לקדשה
בשער שניין את הנייר מתקילא אפי' כי בו שוה פרוטה מקדשת כלמור אפי' שמוכו תהלה לאפוקי מע"ד מקדשת אפי' שאין ב'

ח עין בשם
ול מצוה

אחריהם נקמן (דף יב.) והוא נכרך
יתכן רב שימי בר חייה וקא מעיין
אין אי לא לא לכאורה דומה דלא
יספין איין עבד עברי נקמה בחליפין
ולא קונה עמלו בחליפין דמהי שבו
קוויין בכסף נפקא לו מהי שרא
דמכסף מקנתו לקמן (דף יד.) אבל
עבד כנעני נקמה בחליפין גבי דכתי
בפ' השולח (גיטין דף לט.) גבי שקל
טומאת זרעה לא אמר לה קטי הוי
וקנה נפשו ומשמע משום דהויא ליה
כליו של מקנה לא עשה ולא כלום
אבל בכליו של קונה קנתה ומתורת
חליפין משמע ולא בחזרת כסף וכי
פי' רבין תנאנל שם י' ב'א' אמרנא
לה דתניא עגל זה. ללשנא קמא
מיתיי רחמי:
רב כהנא שקל סודרה כדדיין הכן.
משמע הכא דרב כהנא היה כהן
ותימה דכסוף אלו עוברין (פסחים
מט.) משמע דלא היה כהן דקאמר
אי לאו דכספיא כהנתא אלא גלליא
וי"ל דתרי רב כהנא הוו אי ממי
י"ל דבשכיל אשתו היה לוקח דלאשכחן
בפרק הארבע (חולין דף קלב.) רב
כהנא חזר בשכיל אשתו כ':
אבר' כולי עלמא לא. וא"ת מאי
טעמא דלא מהני מי גרע
ממתנה ע"מ להחזיר לאחריהן לעיל
(דף יו.) דמתנה מתנה וי"ל דלוק
הכי נמי דמגרע גרע דהתם איכא
דבר חשוב דהוי מתנה אפי' שנת
ע"מ להחזיר אבל הכא גבי פדיון
לא היה אלא פדיון מדר מתם שלשים
ומתחלה כשתנן לו לא-לא דיי כתיבה:
דיש'תא כמותה סתם לא הוי קידושין
במהן זו ובידע'ת' וא"ת
דלמא הא קרי'ל דבמהן זו אפי' ללא
חזרה דה לא הוי קידושין כיון שנתנא
חסר וי"ל דתריש'ת שפעת תיבה כיון
דבמהן סתם יכולה לשבור דה ולא
אחריהן תליס'ת אלא'ת לא חלו הקידושין
כלל מדר שלשים הכי נמי כי אמר
לה במנה זו ומתנא חסר לא חלו
הקידושין ואף השלמה לא מהניא
שדרי לה דמה דעתה לשלמה'ת אלא
למנה שמתנא לה ואדי הוא חסר:
מנה
מדר לה על מנת דמי ח ואמר
בשיו דמי מיתבי ח חתקדשי
לחזור אפילו בדינר האחרון
מנה זו הוא מרסיפא במנה זו
קדשי לי במנה זו ונמצא מנה
ת' דינר רע הרי זו מקודשת
פרושי קא מפרש רצה אחד
כיצד כגון דאמר לה במנה
הם השתא במנה סתם לא חוו
יריא תנא סיפא לגלויי רישא
סתם הוו קידושין תנא סיפא
הכי לא חוו קידושין רב אשי
אי דינר של נחשת היכי דמי
יהיביה ניהליה בליליא אי נמי
דינר אי דלא נפיק היינו דינר
יהיביה: אמר רבא אמר רב
משכון עליה אינת מקודשת

[illegible]

מ עין משפט
ור מצוד

ע
א ב ג מו
פ"ד מהלכות
אישות הל' ה
סמג עשין מה
טוש"ע אה"פ
סי' כט סעי' י
עא
ד מו"י שס פ"ג
הלכה ג סמג
סס טוש"ע
סס סי' לז
סעיף ג
עב
ה מו"י שס סמג
סס טוש"ע שס
סעיף א

מסורת
הש"ס
א (פ"י מיני
סדקות . ערוך
ערך חמר טו]
ב ס"א שיפא
ג ימחות נב .
ט"ס
ד (ז"ל אמר]
ה לקמן מה.
ו (לעיל ו :]
ז (ובדק קיד
ח ע"ס כתוס'
ח (ע"י תוספוג
סוכה כח .
ז"ה הלכתא]

שמואל אמר להם הלא שמואל עומד לפני ה' ויש
 נהגו העולם לקדש בטענת שאין זה
 אכן והא' דלמחר לקמן בפרק שני (דף
 מח:) שהסופר לה נוסף משלו כי לומר
 שמו אותו כי נמי הכוונ' נוסף כעין
 שיראי שידוע שזויו קלמ' וההוא נברא
 דקדש באבנא דכוהנא (לקמן דף יב.)
 והוא ר' חסדא משער אי' אית ביה
 שוה פרוטה אבנא דכוהנא לא הוי
 כשאר אבנים טובות אלא כעין אבני
 שיש כדאשכחנא פ"ה דסוכה (דף נא:)
 בהרודם דבניה למיחמ"ק אבנאי
 דששף וכוונא' ומרמרל וי"מ משום
 הכי אינטריך לפסוק כרבה לגבי רב
 יוסף משום דרב יוסף הביא לעיל
 (דף ה.) כמה ראיות לדבריו עוד י"מ
 מש"ה להאמר הלכנא כרבה דלא
 תימא דהיינו רבה דאיכא דאמרי דכל
 דהו לא תריבי שומא אבל אמר לה
 חמשין ושוי חמשין כשי שומא לפיכך
 פסק דבשום ענין לא כשי שומא לוי
 זה הטעם ותיישב הא' דאינטריך לפסוק
 כרבה אש"ה דכלל דוכתא ק"ל כוונתיה:
 אמר כתב לו על הנייר ועל החרס שדי
 זי מחן דבשי לאחווי תמימת דיה כשי
 עליה מחן דבשי וזמן הוויא עליו כתב
 והויא דבכא אחיא כר' אלעזר דאמר
 זי דבכא לא אחיא כר"מ דכיון דבשני
 מוכיח מתוכו כלום בחרם דדבר שיכול
 שיכול להודיף והכמיו מכשירין ואמרו
 (כב:) ושם) לא הכשיר ר' אלעזר אלא
 ופשוט אלא לקדש בו אשה ולקנות בו
 אחיה כמו כן הגט יכול להועיל כדאמר
 הויא גרידה לרצאה עיקרו לא לך נעשה:
 התקדש בלא שטר אבל לקמן (דף כו.)
 שטר וכן לי בשוה פרוטה כמו שאין בו
 מקנה שדה ללוהה קמ"ל דלא כשי:
 כותבו כ"ד: דר"ב א"ה ננייה. תימה
 הלכנא ושטר קידושין נפקי מבי יקה
 אשכנח בריש בנות כותים (גדה לב:)
 ייתי קרא דכתיב ואקח את ספר המקנה
 לנתינת מדינה בלומר מהגה היה כן

עין
א מתי פיר
ב מתי פיר
ג מתי פיר
ד מתי פיר
ה מתי פיר
ו מתי פיר
ז מתי פיר
ח מתי פיר
ט מתי פיר
י מתי פיר
יא מתי פיר
יב מתי פיר
יג מתי פיר
יד מתי פיר
טו מתי פיר
טז מתי פיר
יז מתי פיר
יח מתי פיר
יט מתי פיר
כ מתי פיר
כא מתי פיר
כב מתי פיר
כג מתי פיר
כד מתי פיר
כה מתי פיר
כו מתי פיר
כז מתי פיר
כח מתי פיר
כט מתי פיר
ל מתי פיר
לא מתי פיר
לב מתי פיר
לג מתי פיר
לד מתי פיר
לה מתי פיר
לו מתי פיר
לז מתי פיר
לח מתי פיר
לט מתי פיר
מ מתי פיר
מא מתי פיר
מב מתי פיר
מג מתי פיר
מד מתי פיר
מה מתי פיר
מו מתי פיר
מז מתי פיר
מח מתי פיר
מט מתי פיר
נ מתי פיר
נא מתי פיר
נב מתי פיר
נג מתי פיר
נד מתי פיר
נה מתי פיר
נו מתי פיר
נז מתי פיר
נח מתי פיר
נט מתי פיר
ס מתי פיר
סא מתי פיר
סב מתי פיר
סג מתי פיר
סד מתי פיר
סה מתי פיר
סו מתי פיר
סז מתי פיר
סח מתי פיר
סט מתי פיר
ע מתי פיר
עא מתי פיר
עב מתי פיר
עג מתי פיר
עד מתי פיר
עה מתי פיר
עו מתי פיר
עא מתי פיר
עב מתי פיר
עג מתי פיר
עד מתי פיר
עה מתי פיר
עו מתי פיר

הן הדברים הנקנים באמירה. תימה דכפרק שני דייני גזירות
(כחובות קט.) תנן הפוסק משותף להחנותו ופסע לו את הרגל
תשכ עד שתלכין ראשה ולמה תשכ
דכן הן דברים הנקנים באמירה וי"ל שהחנות אינו רואה לערות כ"ד
ולמקום דניגא ורשב"ס פי' דדוקא
כשתחזק התנאים עמדו וקדשו אז
נקנים באמירה ומדקדק מדקדקי עמדו
והוא דשני דייני גזירות מיירי בשלא
קדשו מתוך הדברים ומ"מ מאחר
ההכחשו על כך תשכ עד שתלכין
ראשה ומיירי אין ראיה מלשון עמדו
לדורותיה דגמרא דכתי' כמו קטנה
שלא מילתא (והגדילה) ועמדה ונשאת
ביבמות פרק כ"ט (דף קה.) ור"ת
פי' דהא דאמר נקנים באמירה בנישואין
ראשונים דוקא שהאב משיא את בתו
ויש לו קרוב דעת גדול אלל חתנו
אלל התם מיירי בשניים וכן היה
אומר ר"ת אין נקנין באמירה אלל
כשהאב פוסק אלל אחיה ואחיה לא:
עד

א יציאה בעינן לשמה אף הוייה בעינן לשמה
או דילמא א היות להדרי מקשינן מה הוייה
דכסף לא בעינן לשמה אף הוייה דשטר לא
בעינן לשמה בתר דבעיא הדר פשטא
ה הוייה ליציאה ב מקשינן דאמר קרא (דברים
כד) ויציאה והיתה: ג איתמר כתבו לשמה
שלא מדעתה רבא ורבינא אמרי מקודשת
רב פפא ורב שרביא אמרי ג אינה מקודשת
א"ר פפא אימא מעמא דידהו ואימא מעמא
דידי אימא מעמא דידהו דכתיב ויציאה
והיתה מקיש הוייה ליציאה מה יציאה
לשמה ושללא מדעתה אף הוייה נמי לשמה

יציאה בעינן לשמה. דכתיב (דברים כד) וכתב לה נסח
הוייה דכסף לא בעינן שתהא לשמה. שםאל לורת דינר
מכועס לשמה: הדר פשטא. וילאם והיתה שסרי עיקר
מלמדו: שלא מדעתה. קודם
הכתיבה לא נמלך בה ואח"כ
הודיעה וקבלתה ובגדולה קחי
והוא דהן דקטנה ונערה לשמה
ושלא מדעת אביה: מה יציאה
שלא מדעתה. שסרי על כרחיה
היא מתגרשת: דעת מקנה.
היינו בעל שקנסה אותה בנשוא
לעולם ופוטרה ממנו ובעינן
שיכתוב מדעתו דכתיב וכתב לה:
אף כאן דעת מקנה. דהיינו
האשה שנקנית לבעל: מאי לאו
שטרי אירוסין ממש. כגון בתך
מקודשת לי: שטרי פסיקתא.
התנאים שנייהם וממון שפוסקין
זו לזו: באמירה. בלא קנין
שסקידושין הן גמר דכדבר דבהסתי
הנאם דקא מתחתני להדי גמרי
ומקני ובאותן התנאים קאמר
שסדדים אין רשאי לכתוב עליהם
שטר אלל מדעתה ויחולל לזו
שתא כמלוה על פה ולא כמלוה
בשטר: אמר קרא בעולת בעל.
כי ימלא איש שוכב עם אשה
בעולת בעל: בעורה זו. בתמים
וכי אינה מקובלת עליך שאתה
מחזיר ללמדה ממקום אחר: עד
דמקדש. דכסף וסדר בעיל
דכתיב כי יקח דהיינו כסף
וסדר ובעל: א"כ. דהכי קאמר
קרא דבעינן כסף וציאה ובלאו
ציאה לא מקדסה: נערה מאורסה
דבסקילה כ"י. הלכך ע"כ כי
יקח הוה קידושין לעלמן ובעלה
הוה קידושין לעלמן בלא כסף
ומשכחת סקילה בקידושי כסף
בלא ציאה: בעולה היא. וסקילה
בצתולה כתיבא (דברים כב) כי
יהיה נערה צתולה מאורסה לאיש
וגו' ודרשין (כתובות דף מה):
צתולה ולא בעולה שהבעול צחוק
כשאר אשת איש: שלא כדרכה.
לדיתקום משכבות להדרי דכתיב
(ויקרא כ) משכב אשה שתי
משכבות וקרינא בה כי יקח
ובעלה ואחתי צתולה היא: א"ל
אב"י. לכתא לאוקומי הכי דאי בלא
עליה ארוס שלא כדרכה תו לא
הויה בסקילה דעד כאן לא פליגי
רבנן עליה דרבי גבי צלו עליה
שטרה שלא כדרכה ואמרו כולן
בסקילה אלל בלאחר שאינו בעלה
אלל בעלה עושה אותה בעולה
בשלא כדרכה דילפינן לה מצעולה
בעל כדלקמן: ועדיין היא

ושלא מדעתה ואימא מעמא דידי ויציאה והיתה מקיש הוייה ליציאה מה
יציאה בעינן דעת מקנה אף הוייה בעינן דעת מקנה מיתבי ד' אין
כותבין שטרי אירוסין ונשואין אלא מדעת שניהן מאי לאו שטרי אירוסין
ונשואין ממש לא שטרי פסיקתא וכדבר גידול אמר רב ה' דאמר רב
גידול אמר רב י' כמה אתה נותן לבנך כך וכך לבתך כך וכך עמדו
וקדשו קנו הן הן הדברים הנקנים באמירה: ובביאה: מנא לן אמר ר'
אבהו א"ר יוחנן דאמר קרא (שם כב) בעולת בעל מלמד שנעשה לה בעל
על ידי בעילה א"ל רבי זירא לר' אבהו ואמרי לה ר"ל לרבי יוחנן 'בעורה
זו ששנה רבי (שם כד) ובעלה י' מלמד שנקנית בביאה אי מהתם הוה אמינא
עד דמקדש והדר בעיל קמ"ל מתקף לה רבי אבא בר ממל אם כן
נערה המאורסה דאמר רחמנא בסקילה היכי משכחת לה אי דאקדיש
והדר בעיל בעולה היא אי דאקדיש ולא בעיל לאו כלום הוא אמרוה
רבנן קמיה דאב"י משכחת לה כגון שבא עליה ארוס שלא כדרכה א"ל
אב"י עד כאן לא פליגי רבי ורבנן אלא באחר אבל בעל דברי הכל אם
בא עליה שלא כדרכה עשאה בעולה מאי היא ח' דתניא י' באו עליה י'
אנשים ו' ר"יין היא בתולה כולן בסקילה רבי אומר אומר אני הראשון
בסקילה וכולן בחנק אמר רב נחמן בר יצחק משכחת לה כגון שקדשה
בשטר הואיל וגומר ומוציא גומר ומכנים ור' יוחנן האי ובעלה מה עביד
ליה החוה מיבעי ליה זו נקנית בביאה ואין אמה העבריה נקנית בביאה
ס"ד אמינא תיתי בק"ו מיבמה ומה יבמה שאין נקנית בכסף נקנית בביאה
זו שנקנית בכסף אינו דין שנקנית בביאה ח' מה ליבמה שכן זקוקה
ועומדת ס"ד אמינא הואיל וכתב (שמות כא) אם אחרת יקח לו הקישה הכתוב
לאחרת מה אחרת מיקניא בביאה אף אמה העבריה מיקניא בביאה קמ"ל
ורבי האי סברא מנא ליה א"כ לכתוב רחמנא ובעל מאי ובעלה שמע מינה
תרתיה ולרבא דאמר ר' בר אבהו אסברה לי (דברים כד) כי יקח איש אשה ובעלה
קידושין המסורין לביאה הוה קידושין קידושין שאין מסורין לביאה לא הוה
קידושין מאי איבא למימר אם כן נכתוב קרא או בעלה מאי ובעלה שמע
מינה כולהו רבי האי בעולת בעל מאי עביד ליה האי מיבעי ליה בעל
עושה אורה בעולה שלא כדרכה ואין אחר עושה אותה בעולה שלא
כדרכה ומי אית ליה לרבי האי סברא ותתניא באו עליה י' אנשים ועדיין היא
בתולה כולם בסקילה רבי אומר אומר אני הראשון בסקילה וכולם בחנק
אמר

בתולה. שצלו כולן עליה שלא כדרכה: הראשון בסקילה. לקמן יליף טעמא דשמעתין: משכחת לה. דבסקילה:
שקדשה בשטר. והסתי לא ציאה ציאה: דהואיל וגומר ומוציא גומר ומכנים. בלא ציאה הלכך אס' לאו דר'
יוחנן הוה אמינא לגבי כסף עד דמקדש ובעיל אלל שתא דנפקא לן מצעולה בעל דבבעילה לחוד מיקדשה ע"כ כי יקח
דיליף קיחה קיחה באמירה דבכסף לחוד מיקדשה דלי עד דמקדש ובעיל כסף מתי חסני: לאחרת. אשתו: א"כ. דלף
אשמעינן אלל קידושין ציאה לכתוב ובעל מתי ובעלה זו ולא חסיה העבריה: ולרבא דאמר. לקמן בפי' שני גבי מקדש
אחת משתי אחיות סתם לא הוה קידושין הואיל ואין לזוין לציאה שאינו יודע איזו אשתו ואיזו אחות אשתו סתיה בכתרה ואמר
רבא דר' חסיה אסברה לי חסם אחד ששמו בר חסיה לימדני טעם זה מן המקדש כי יקח ובעלה קיחה כסף סתיה לבעלה הוא
דיוסיה קיחה מנא ליה סא דרבי ליה לכדדני ולמעוטי חסם: א"כ. דלקידושי ציאה ולמעוטי חסם ותו לא יליף מינה לכתוב
לא בעלה: מאי ובעלה. אשמעינן דקאי נמי הקיחה למילף סך דבר אשונא: האי סברא. דלן אחר עושה אותה בעולה שלא כדרכה:
עוד

עין משפט
ור מצור

עוד שהיו שניהם שוין. פי' הקונטרס בני עושין למעט גדול הבא על הקטנה ולא הניח דהא חנן ב' יואל דופן (גדה דף מד:) ומייתי לה בסמוך בת ג' שנים ויום אחד כו' וקא אמר אהס בא עליה אחד מכל העריות האמורות בתורה מומתין על ידה

קדושה : האי מברא . דבעל
 עושה אותה בעולה שלא כדרכה
 בו' מנלן : תחילת ביאה קונה .
 באירוסין : אי נמי לכתוב גדול .
 אם מותר לקדש צדיקה אי אחרת
 תחילת ביאה קונה מותר ואם
 סוף ביאה קונה נמצאת בעולה
 משעת הערשה שלא לשם קדושין
 ואסירא ליה דכתיב (ויקרא כא)
 בעולה מעמיו יקח : ביאה
 אירוסין עושה בו' . המקדש
 צדיקה מי הויה כך ביאה כעשוקה
 בו' אינה אלא כשאר אירוסין :
 ואינו יורשה בו' . דקיי"ל (יבמות
 דף כט) : אשתו ארוסה לא זנו ולא
 מיממה לה מתה זנו יורשה ואינו
 מופר נדרים בלא אביה : ומקבל
 את גישה . אם גירסה בעלה מן
 האירוסין בעדוה נערה : פירות .
 מנכסים הנופלים לה מזית אבי
 אמה : קתני . קידושין ביאה וסדר
 תני נשאת אלוהא ביאה לאו
 נישואין עבדי : כי קתני נשאת
 אשאר . אכסך וסטר לקין עושין
 נשואין אבל ביאה לעולם אימא
 לך דנשואין עושה : מתקדשת
 בביאה . מדעת האב אבל פחות
 מכאן כותנן אלבע בעין ואינה
 צדיקה : קנאה . ואם רוצה להוציאה
 מוציאה בטמ : והייבין עליה משום
 אשת איש . אם קיבל על אביה
 קדושין : ומטמאה את בועלה .
 כשהיא נדה שבעת ימים כדכתיב
 (ויקרא טו) ותהי נדה עליו :

יִשְׁמַע וְגָדוֹל הָבָא עַל הַקְטָנָה חֵיב
 וְאִעָּג דַּקְטָנָה לֹאז בַּת שׁוֹשְׁנִין הִיא
 יוֹשׁ מַעֲרָשִׁים דִּהְיִיא דִּהְתָּם אֲחִיא
 כְּרָבִי יוֹנְתָן דְּלֵגִיא אֲדָרְבִּי י' אֲזֻשְׁעִיא
 וְדוֹחֻק הָוֹר וְרִ"ת פ' עַד שִׁיבִיו שְׁנֵיהֶם
 בְּמִיתָה אַחַת וְלֹאז בְּכַי שׁוֹשְׁנִין תִּלִּיא
 מִילְתָּא וְאִפְלוּ גָדוֹל הָבָא עַל הַקְטָנָה
 מֵיִיב אִם הִם שׁוּיִם כְּבָנְלָא וְקִיא
 מִיִּמְתִּיהֶם דְּר"מ דִּלְמָר בִּפ' ד' מִיִּמְתִּין
 (סָהֲדָרִין דָּף סו:) גְּבִי נַעֲרָה הַמְאֹרְסָה
 דְּר"מ סָבַר נַעֲרָה וְלֹא קָטָנָה וְכִפִּ"א
 נַעֲרָה אִפְלוּ קָטָנָה בְּשִׁמְשֻׁעַ וְכַז
 מִיִּמְתִּיה רַבִּי עֲקֵבָה בִּר אֲבָא מֵרַב בָּא
 עַל קָטָנָה הַמְאֹרְסָה לְרַבִּי מֵאִיר מֵהוּ
 לְגַמְרִי מִשְׁמַעֲיָן לֵה לֹא מַסְקִילָה
 מִמַּעַם לֵה אֲבָל מַחֲנָק ל' וְקֹאמֵר הִתֵּם
 מִשְׁתַּבְּרָא לְגַמְרִי מִמַּעַם לֵה דִּלִּי ס' ד"ס
 מַסְקִילָה מִמַּעַם לֵה אֲבָל חֲנֻק חֵיב
 וְהָא בְּעִינֵי שְׁנֵיהֶם שׁוּיִן כְּלָמֹר בִּזְוִיתָה
 מִיתָה שְׁאִם הִיתָה גְּדוּלָה בְּסָקִילָא וְלִפִּי
 לֵה יִנְחָא דְכַעֲי מִתָּם ר' יַעֲקֹב ב'ר
 אֲבָא בָא עַל קָטָנָה הַמְאֹרְסָה לְרַבִּי
 מֵאִיר מֵהוּ דּוֹקֵא דְּחִרְסָה מִיִּבְעִישָׁא לִיָּה
 מִשּׁוּם דִּלְמִין שׁוּיִן בְּמִיתָה מִיִּבְעִישָׁא כְּנֹשְׁוָה
 לִיָּבֵא לְמִיבְעִי שְׁבִירִי מִיִּתְחַוֵּן בְּחֻנָּק וְאִם
 הִיתָה גְּדוּלָה הִיתָה נְמִי בְּחֻנָּק וְשִׁנִּיהֶם
 שׁוּיִן לְמִיתָה אֲבָל לִפִּי"ה קָשָׁה אֲמַאי
 מִיִּבְעִי לֵה בִּזְרוּסָה טַפִּי מִבְּשֻׁלָּה
 וּמִיָּהוּ י"ל כִּיִּן דִּמְתּוֹ גִּם שְׁנֵיהֶם כְּתִיב
 בְּשֻׁלָּה פִּשְׁטֻס לִיָּה דְּפִטְוִר אֲבָל
 בְּקָטָנָה אֲרוּסָה מִיִּבְעִישָׁא לִיָּה ד"ס
 דְּחֵיב וְקֹאמֵר עַד שִׁיבִיו שְׁנֵיהֶם שׁוּיִן
 כְּלָמֹר דִּלְפִּיִּי אֲרוּסָה נְמִי הוּא פִּטְוִר
 לִפִּי שְׁאִינִם בְּכִי עוֹשְׁבִין וְקָשָׁה דִּלְיֹאֵב
 הִתֵּם אֲמֹרָאִי דִּנְפִקִי מִלְתָּא דְּר"מ דְּחֵיב
 בְּחֻנָּק מֵהֵיא קִרָּא דְּכִתִּיב וְתַת הָיִם
 אֲשֶׁר עָלָם לְבָדּוֹ וְכַעֲי מִתָּם לְר"מ
 הָיִ וְתַתָּה גִם שְׁנֵיהֶם לִפִּי מֵהֵיא עֲבִיד
 לִיָּה וְמֵהֵיא בְּכִי לֹקֻמָּא בְּשֻׁלָּה כְּדִפִּי
 וי"ל דִּינְחָא לִיָּה לְתַנָּח לְחֻקֻּק לְחֻקֻּקִי
 מִתָּנִי דִּינְחָא דּוֹפִין (נִדְהָה דָּף מֵד:)
 אִפְלוּ בִּר"מ:

ומקבל את גיטתו. יש בתוספת אס ויכול האב לקבל גם לבתו קטנה משפחת וורחא למורי ר"ר יצחק דמשפחת און האב יכול לקבל לה בט ואפילו הוא קטנה ומביא רחיה מזה דתן גירושמי במוס' דרמוות בפ"ק דהבי' תנן ההם האשה שהיתה אובלת בחרומה ואמרו לה מת בעליך או העבד שהיה אובל בחרומה וכו' רבי אליעזר מחייב ק"ן וסומם רבוי ויהושע פוסק ואקמר רעה בגמרא ויחא מת בעליך ויגרש מי לא ידעה רבנן אמרין כמשנה ר' אבהו ב' פירש' אובלת בחרומה ואובי' מקבל גיטה ור"ל אומר אפילו תימא כמשנה אחרונה תפטר שאמרה לו התקבל לי גיטי במקום פלוני והיה לו להפילו ב' ימים ומאז סוס רך והביאו ב' ימים ושבת' מדרחוק באוקמי כמשנה אחרונה ובגון שאמרה התקבל וכו' ולא מוקי לה בגמרא כשהיא קטנה ואובי' מקבל את גיטה משמע דמשפחת אף כי קטנה היא אפ"ל אביה מקבל גיטה:

והיִיבִין עליה משום אשת איש. פ"ה אם קיבל בה אביה דקדושין ויש לתמוה אמאי דאִיטריך וחיִיבין עניה משום אשת איש והא קתני סופא
אם בא עליה אחד מכל העריות כדמורה מומחה על ידה ואשת איש בכלל כדמורה פרק בן סורר ומורה (בסנהדרין דף סט.)
אפילו בנעמה כדליתא פ' ד' מיתות (שם נה): כדמסתא דתקלה וקולן ונאשה לר"י דקאי אהם בא עליה יבם קנאה וקמ"ל דקדוש קרין גמור
והיִיבין עליה אף מנדאורייתא דה"ל דלא קניא אלא מדרבנן כדמרי (בבמות דף כה.) עבו בדיאת בן ט' כמאמר גדול דמועטין לה לקמן
בפירקין (דף יט.) מאמר ינאף את אשת איש פרט לאשת קטן ה"ל נעשה בדיאה כקטנה כמאמר גדול קמ"ל ומיהו קשה דפ"ב בן סורר ומורה
(בסנהדרין דף סט.) דייק מקד הרובלין בדיני נפשות אחר הרוב דלי לא אזלינן אחר הרוב ניתוסף דלמא חילוניות היא ואדעתא דהכי לא
קדים והסתא כיון דאשת בא עליה יבם קניא אף ליה למומר אדעתא דהכי לא יבם ונ"ל דלוקדשין דאיתא שנת קאי ולכתיב קאמר לדעתא
דהכי לא קדים והסתא מאי כ"מ אפילו אדעתא דהכי קדים מ"מ מלי למיפוך אמאי הייבם משום אשת איש והא חילוניות לאו בזה ייבום היא
דקאי (הרי"ם דף כה.) אשר תלך פרט לחילוניות לכן נראה לפרש דהייבין עליה משום אשת איש בין אהם בא עליה יבם בין אשתא איש דעמא
קאי וידידו ודקאי נמי אהם בא עליה יבם דמסופא דאם בא עליה א' מכל העריות כל איהו עשעין להדחיא יבם משמע אלא דוקא
א"ל והם פריך מהא דמחייבין משום אשת איש והר"ד דוד תירץ דאִיטריך למיתין והייבין עליה משום א"ל לאשמועין דסיפא דמומחה על
ידה ר"ל דאף כהנמה אם היא בטהר האשה הנכרה על ידה כהנמה דלי לא תני אלא את מומחה על ידה ה"ל היינו דוקא עריות
דומיא דא"ל אבל כהנמה דתתא בריתא וחיִיבין עליה משום א"ל ח"י סופא דקתני מומחה על ידה אשמועי' הידוש דלא איתן
עריות ולא דמיון לא"ל כמו כהנמה אמרנו בהנבט. [ושע' תוש' בבמות זו: וחו' סנהדרין נה:]

זמב

א ח מיי פ"ב
מחל' אסורי
ביאה הלכה ב
ב מיי פ"ב
מחלכות אסור
הלכה ב סמנ
עשין מח טוש"ע
אח"כ סי' ל"ג
סעיף ב
ג מיי פ"ב
מחלכות אסור
הלכה א ועשין
במ"ח ש
פב
ד מיי פ"ב
מחלכות אסור
הלכה א וט"ו
מחלכות אסור
הל' יב סמנ
שס עד טוש"ע
אח"כ סי' לו
סעי' א וטוש"ע
ח"מ סי' ע"ד
סעיף ב
פג
ה מיי פ"ב
מחלכות נדרים
הלכה א סמנ
לארץ ירמ
טוש"ע יד סי'
רלד סעיף א
פד
ו מיי פ"ב
מחל' גירוסות
הלכה יב סמנ
עשין ב טוש"ע
אח"כ סי' קח
סעיף א
פה
ז מיי פ"ב
מחל' חובל
הלכה יב סמנ
עשין ב טוש"ע
ח"מ סי' תכד
סעיף ז
פו
ח מיי פ"ב
מחלכות אסור
הלכה ז וס"כ
הלכה יב סמנ
עשין מח טוש"ע
אח"כ סי' טע
סעיף א ג
פז
ט מיי פ"ב
מחל' אסור
הל' יב וטוש"ע
אח"כ סי' לו
סעיף א
פח
י מיי פ"א
מחלכות אסור
הלכה יב טוש"ע
סס סי' קסו
סעיף ד
פח
כ מיי פ"ב
מחל' אסורי
ביאה הל' ב
צ
ל מיי פ"ב
מחל' גטות
מסבב ומוסב
הלכה ג
סמורת
הש"ס
א סמדרין סי'
זכרון ז
ב [ל' ואשר]
ב כדבריו מו'
סס. לעיל ב
[ומוסב]
דטועס [כ]
ד [גדע מת]
ה סמדרין סי'
פס. ענין מנה
זכרון מו'
זכרון מו'
זכרון מו'

למאמ משכב תחתון כעליון. שטוס בועט מושב ומשכב
אפי' עשר מלעות אכל לא לסיית חב הסוואה למאמ אדם
וכלים כמשכב של נדה עלמא אלא למאמ חולקין ומסקין
כעליונו של זכ וכן מפרש לה במס' נדה (דף לב:) אכל
פחותה מצת שלג שנים אינה

מקומה את בועלה אלא מקומה
עצד כנוגע בעלמא: נישאת
לכהן. קס"ד שוכנסה לחופה
לנישואין חולת בתרומה אכל
פחותה מצת ג' שנים אין חופתה
מאכילתה האיל ואין ביאתה
זיאה: והיא פטורה. לפי שאינס
בת עונשין: אי הני נישואין.

האי מתקדשת בזיאה דלנא
בזיאה אי לכהן הוי אכלת בתרומה:
שארין ביאתה מאכילתה. אם
בא עלים כהן ולא קנאה בכסף
אינה אוכלת דבעינן קנין כספו
וקדושין נמי לא תפסי בה שטח
מקודשת לו בזיאה שהרי היא
כחומר עס סדומה לחומר: כספה
מאכילתה. דכתיב (ויקרא כב)

קנין כספו הוא יאכל זו: זו
שביאתה מאכילתה. קס"ד
הטחא דזיאה עושה נישואין
דמפרש ואזיל ונישאת פשיטא
ליה דלכלה דנפקא ליה בספרי
מכל עסור בזיאת יאכל אזה וסיק
דכן בג בג הטחא תני לה: הויכ

דמי. דליק כסף מזיאה אי נישא
זיאה שלחח חופה וליק מיניס
כסף שהניסה אח"כ לחופה:
בתריוויה אכלה. ומאי אכל מה
הטחא דקאמר: אלא בביאה
שע"י חופה. וקא יליק מיניס
כסף שלג ע"י חופה הויכ יליק
לה מיניס הכא תרתי וסכא חדא:

מאי שנא. זיאה דפשיטא ליה:
ומאי שנא. כסף דמספקא ליה:
ואפילו ע"י חופה. דהא לאו בג
נישואין היא: משום דעולא.
לחמרי' בריס פירקין (דף ה.)
שנא ימוגו לה כוס צבית אביס
ותקסא לההיס ולחמיות: לא
שייר בקנינה. אחר שנקן כסף
אין סקנין חסר כלום: הבא שייר

בקנינה. דלכתי מיהסרס מוסרס
לחופה לענין ויורסס ולימא לה:
רבינא אמר. מהכא ליכא למיפסג
דנישואין עושה דהא חפילו חירוסין
עושה אכלה מדאורייתא וכסף
נמי מדאורייתא אכלה: ומדרבנן
הוא דשלח ליה. הא דשלח ליה
לחוסרס בתרומה מדרבנן הוא
דלכסר לה: משום סימפון. שנא
ימלא בה מוס וגמולתו קידושי

טעות: סימפון. כל דבר המכיל
דבר קרוי סימפון שלו כגון סופר
הוי סימפון של ספר כסניס
חושין (ב"ב כ.) וסאן קורא
סימפון דבר המכיל את הקידושין
או את המקח של עבד: אי
אתה יודע. בתמיס: זו שביאתה
מאכילתה. דזיאתה מודה דלי
חיישין לסימפון דליק אדם שומי

לדרוש בק"י אי אתה יודע ומה שפחה כנענית שאין ביאתה מאכילתה
בתרומה כספה בתרומה ולא חיישין לסימפון זו שביאתה
מאכילתה בתרומה אינו דין שכספה מאכילתה בתרומה ולא ניהוש לסימפון
אבל מה אעשה שהרי אמרו חכמים ארוסה בת ישראל אינה אוכלת בתרומה
כזום אלא אם כן בודקו וידע וקבל עליו: אבל מה אעשה כו'. ולקמיה פריד מאי צייטין
הואיל וסוף סוף לא אכלה
סימפון

ומה שפחה כנענית וכו' זו שביאתה מאכילתה בתרומה אינו דין
שכספה מאכילתה. וא"ת וימלא יבמה תוכיה שביאתה
מאכילתה ואין כספה מאכילתה אף אי ביאה ארוסה ויש לומר
דהאי ק"י אינו כ"א גלוי מלתא בעלמא דארוסה מקרי קנין כספו

למאמ משכב תחתון כעליון וואם נישאת
לכהן אוכלת בתרומה וואם בא עליה אחד
מכל עריות שבתורה מומתין על ידה והיא
פטורה ואם בא עליה אחד מן הפסולין פסלה
מן הכהונה קתני ביאה וקתני נישאת הכי
קאמר אי הני נישואין דכהן נינהו אוכלת
בתרומה תא שמע וכו' וכבר שלח יוחנן בן בג
בג אצל רבי יהודה בן בתירה לנציבין
שמעתי עליך שאתה אומר ארוסה בת
ישראל אוכלת בתרומה שלח לו ואתה אי
אתה אומר כן מוחזקני כך שאתה בקי בחדרי
תורה לדרוש בקל וחומר אי אתה יודע ומה
שפחה כנענית שאין ביאתה מאכילתה
בתרומה כספה מאכילתה בתרומה זו
שביאתה מאכילתה בתרומה אינו דין

שכספה מאכילתה בתרומה אבל מה אעשה
שהרי אמרו חכמים ב"י אין ארוסה בת ישראל
אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה היכי דמי
אי בביאה שעל ידי חופה וכסף שעל ידי
חופה בתריוויה מיכל אכלה ולא בביאה
שעל ידי חופה וכסף שלא על ידי חופה הכא
תרתי והבא חדא אלא לאו בביאה שלא על
ידי חופה וכסף שלא על ידי חופה אי אמרת
בשלמא נישואין עושה משום הכי פשיטא
ליה דאלימא לה ביאה מכסף אלא אי אמרת
קדושין עושה מאי שנא הכא דפשיטא ליה
ומאי שנא הכא דמספקא ליה אמר רב נחמן
בר יצחק לעולם אימא לך בביאה שעל ידי
חופה וכסף שלא ע"י חופה ודקאמרת הכא
תרתי והבא חדא קל וחומר מיהא איתיה
והכי שלח ליה ומה שפחה כנענית שאין
ביאתה מאכילתה בתרומה אפילו על ידי
חופה כספה מאכילתה בלא חופה זו
שביאתה מאכילתה בתרומה ע"י חופה אינו
דין שכספה מאכילתה בתרומה בלא חופה
אבל מה אעשה שהרי אמרו חכמים אין
ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה עד
שתכנס לחופה משום דעולא ובן בג בג גבי
שפחה כנענית לא שייר בקנינה הכא שייר
בקנינה רבינא אמר מדאורייתא מופשט
פשיטא ליה דאכלה ומדרבנן הוא דשלח ליה
והכי שלח ליה שמעתי עליך שאתה אומר
ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה ולא
חיישת לסימפון שלח ליה ואתה אי אתה
אומר כן מוחזקני כך שאתה בקי בחדרי תורה

והוא יאכיל אלא אחר חופה ודוגמתה
בפ"ב דב"ק (דף כה.) וי"ל הכא
סדרי כרבי טרפון דאמר לא אמרינן
כדי היכא דמיפדך ק"ו ולי אמרת
הכא דיו מיפדך ק"ו ורבינו שמעון
מקולי תיין דלא אמרינן דיו אלא
היכא דשמי למומר דיו חדש כגון
התכ דאמר קרן ברה"ר חלי מן
ואתה בא ללמוד ג"ש מק"ו דשן ורגל
אכל הכא דהמנא אמר קנין כסף
אכל ואין אנו באין ללמוד מן הק"ו
אלא ממו קנין כסף: רבינא אמר
מדאורייתא מיפסג פשיטא דאכלה.
פ"י ורבינא בא לקיים לעולם אימא
לך דזיאה חירוסין עושה ודקאמרת
מאי שנא הכא דפשיטא ליה ומאי
שנא הכא דמספקא ליה דאורייתא
פשיטא דאכלה בין בזיאה בין בכסף
והא דשלח ליה לחוסרס בתרומה
מדרבנן ומדרבנן היא ריב"ב דן ק"ו
דזיאה פשיטא ליה דאכלה חפילו
מדרבנן דלא שייך בה חשש סימפון
משום דליק אדם שותה כזום אלא
אם כן בודקו ומק"ו ריהא לדון דכסף
נמי ליכא למיפסג לסימפון כדמפרש
בגמרא: זו שביאתה מאכילתה בתרומה.
פ"ה דזיאתה פשיטא דכ"ע מודו דלא
חיישין לסימפון דליק אדם שותה
כזום אלא א"כ בודקו וידע וקבל עליו
וקשה מה שפירש בקונטרס דאורי
בנישאת דהא לא בא רבינא ליישב
אלא דאירוסין עושה ויש ליישב דה"ק
כי הויכ דזיאתה פשיטא דכ"ע
דאכלה דכ"ע מודו דליק אדם שותה
כזום אלא א"כ בודקו וי"ל אינו בא
עליו אלא"כ בודקה ואין אדם עושה
בעילתו בעילת זנות והר"ם פירש
דח"ק מה שפחה כנענית שאין ביאתה
מאכילתה בתרומה חפילו מן התורה
כספה מאכילתה חפילו מדרבנן זו
שביאתה מאכילתה מן התורה
דין שכספה מאכילתה חפילו מדרבנן
ומיירי שפיר בזיאה שלג ע"י חופה:
עד

מסורת
הש"ס

א ספרי פ' קרח
ב פסוקים כז
ג [לעיל ה.]
ג [לעיל ה.]
ה [לעיל ה.]
ד כחוטות כז
ה [לעיל ה.]
יטעא גס שער
ליכא למידן
כד"ר מפרש
לכ"י בתוס' ה.
ד"ס ומנין שאף
בשער

א ספרי פ' קרח
ב פסוקים כז
ג [לעיל ה.]
ג [לעיל ה.]
ה [לעיל ה.]
ד כחוטות כז
ה [לעיל ה.]
יטעא גס שער
ליכא למידן
כד"ר מפרש
לכ"י בתוס' ה.
ד"ס ומנין שאף
בשער

א ספרי פ' קרח
ב פסוקים כז
ג [לעיל ה.]
ג [לעיל ה.]
ה [לעיל ה.]
ד כחוטות כז
ה [לעיל ה.]
יטעא גס שער
ליכא למידן
כד"ר מפרש
לכ"י בתוס' ה.
ד"ס ומנין שאף
בשער

א ספרי פ' קרח
ב פסוקים כז
ג [לעיל ה.]
ג [לעיל ה.]
ה [לעיל ה.]
ד כחוטות כז
ה [לעיל ה.]
יטעא גס שער
ליכא למידן
כד"ר מפרש
לכ"י בתוס' ה.
ד"ס ומנין שאף
בשער

א ספרי פ' קרח
ב פסוקים כז
ג [לעיל ה.]
ג [לעיל ה.]
ה [לעיל ה.]
ד כחוטות כז
ה [לעיל ה.]
יטעא גס שער
ליכא למידן
כד"ר מפרש
לכ"י בתוס' ה.
ד"ס ומנין שאף
בשער

עין משפט
ב מצוה

צו
ה ב מיי פט
מהלי מכירה
הלי יב סמנ
לזון קט

חו"ס ח"מ
 סימן רל"ב
 עקיף
 צו
 ג מ"י פ"ב
 מכלכות עושן
 ומשכן ה"א פ
 תמו עשן לה
 חסרת
 הש"ס
 א ב"ב זכ
 כחכות נז
 חספתא דכ
 פ"ד
 ב כחכות נח
 ג ב"ק לו
 כחכות כ
 ד רש"א
 ה ק"ת ז"ט
 ד"ס בחולין
 ז"א: חתא סבי
 להדור ח"א
 ח"ס כחכות
 יח: וחוס' ב"ב
 זכ: וחוס'
 כחכות ה
 קייבוסעס
 ר' ט"ס סוף כי
 לא נמא"ס ש"ס
 פירק הדיבור
 כחכות ג"יטור
 ה כחכות ג"ט

בכתובות פרק
ה"פ דף נח.
וכתב עליו
מהרש"ל שהוא
ע"ס והגיה
סת גורמא

אחרת.
[מהר"ם]
ז [ל"ל רב אסי]
ח [ונשי' חות']

ד"ר רב אסי
[ש"ל קמרי]

לא ס"ד. שהיא נקנית בדבר שאין בו גירוע מאחר שנכתב גירוע כאלו: דומיא דייעוד. כי היכי דאמר לענין ייעוד שנכתב עמו אשר לא יעדה ולמדנו שרשאי האדון ליעדה לו בתוך שני חמוסות וזהו מקודשת לו אם יאמר לה הרי את מיועדת לי בזמן שיש לי עליך ואין לך קרוב אחר ואמר לקמן (דף יח:): אין אביה רשאי למכרה לקרובים שהיא אסורה להם משום ערוה לפי שאין אבי מקיים בה אשר לא יעדה וגירוע נמי כייעוד מס' ייעוד ח"כ: וקידושי אשה כו'. מוסקא דמילתא דר"ל היא דקא נוסקי ואומר טעמא דכ"ס

לא ס"ד דומיא דייעוד מה ייעוד אע"ג דאי בעי מייעד ואי בעי לא מייעד כל היבא דלא מצי מייעד לא הוה זבינא זביני ה"נ כ' כל היבא דלא מצי מייעד לא הוה זבינא זביני וקידושי אשה לב"ש נפקא להו מאמה העבריה מה אמה העבריה בפרומה לא מקניא אף אשה בפרומה לא מיקדשא ואימא פלגא דדינר ואימא שתי פרומות כיון דאפיקתיה מפרומה

אוקמה אדינר רבא אמר היינו טעמא דב"ש שלא יהו בנות ישראל כהפקר: וכו' אומרים בפרומה: סבר רב יוסף למימר פרומה כל דהו א"ל אביי והא עלה קתני כמה היא פרומה אחד משמנה באיסר האיטלקי וכו' ה"מ בדורו של משה אבל הכא כדחשבה להו לאינשי והא כי אתא רב דימי אמר שיער רבי סימאי בדורו כמה היא פרומה אחד משמנה באיסר האיטלקי וכי אתא רבין אמר רבי דוסתאי ורבי ינאי ורבי אושעיא שיערו כמה הוי פרומה אחד מששה באיסר האיטלקי א"ל רב יוסף אי הכי היינו דתנינא * צא וחשוב כמה פרומות בשני סלעים יותר מאלפים השתא אלפים לא הויין יתר מאלפים קרי להו אמר להו ההוא סבא אנא תנינא לה קרוב לאלפים סוף סוף אלפא וחמש מאה ותלתין ושיתא הוא דהויין כיון דנפקא להו מפלגא קרוב לאלפים קרי ליה נופא כי אתא רב דימי אמר שיער ר' סימאי בדורו כמה היא פרומה אחד משמנה באיסר האיטלקי וכי אתא רבין אמר שיערו ר' דוסתאי ורבי ינאי ור' אושעיא כמה היא פרומה אחד מששה באיסר האיטלקי אמר ליה אביי לרב דימי נימא את ורבין בפלוגתא דהני תנאי קא מיפלגיתו דתנינא ב' פרומה שאמרו חכמים אחד משמנה באיסר האיטלקי שש מעה כסף דינר מעה שני פונדיונין פונדיון שני איסרין איסר שני מוסמסים מסמם שני קונטרונקין קונטרנק שתי פרומות נמצא פרומה אחת משמנה באיסר האיטלקי רבן שמעון בן גמליאל אומר שלשה הדרסין למעה שני הנצין להדרים שני שמנין להנץ ב' פרומות לשמין נמצא פרומה אחת מששה באיסר האיטלקי לימא דמר אמר כת"ק ורבין דאמר כרשב"ג א"ל בין ידידי ובין רבין אליבא דת"ק ולא קשיא הא דאיסור איסורי הא דוול איסורי הא דאיסור איסורי קום עשרים וארבע בזוזא הא דוול קום תלתין ותריין בזוזא אמר שמואל ב' קידשה בתמרה אפילו עומד כור תמרים בדינר מקודשת חיישין שמא שוה פרומה במדי והא אנן תנן ב"ה אומרים בפרומה ובשוה פרומה לא קשיא הא בקידושי ודאי ב' הוא בקידושי ספק ההוא גברא דאקדיש בזוזא ב' דאורדי יתיב רב שימי בר חייה קמיה דרב וקא מעיין בה אי אית בה שוה פרומה אין אי לא לא ואי לית בה שוה פרומה לא והאמר שמואל חיישין לא קשיא הא בקידושי ודאי הא בקידושי ספק ההוא גברא דאקדיש באבנא דכוחלא יתיב רב חסדא וקא משער ליה אי אית ביה שוה פרומה אין ואי לא לא ואי לית ביה שוה פרומה לא והא אמר שמואל חיישין רב חסדא לא סבר ליה דשמואל אמרה ליה אימיה והא ההוא יומא דקדשה הוה ביה שוה פרומה אמר לה לאו כל כמינך דאסרת לה אבתרא לאו

ואם שמינין וס' קמ"ד פרומות חלקם לכ"ד חלקים תמלא ששה בכל חלק הרי שש פרומות לאיסר שהוא אחד מכ"ד דינר: אליבא דת"ק. דהיינו כסתם מהני' וס' דרבינ' לאו שהספיקו על הפרומות חלק האיסרין הוולו ועמדו שלשים ושתים דינר ביניהם ולעולם קל"ב פרומות דינר חסד' ו' פעמים שלשים ושתים ותמלא קל"ב זביני ר' סימאי היו האיסרים יקרים משפטם כ"ד דינר ותמלאה שהפרומה שהיא קל"ב דינר היתה אחד משמנה באיסר: במדי. כלומר במקום שאין תמרים מלויין: והא תנן כו'. ואם באתה לומר. כן אין שיעור קידושין: הא בקידושי ודאי. אם ישנו שש פרומה במקומו הוה קידושין ודאי ואם ב' אחר וקידשה אח"כ מותרת לראשון ואינה לריכה גמ' משני ואם אינו ש"פ במקומו קידושי ודאי לא הוה לבטל קידושי שני לב' קידושי ספק הוה ואינה מותרת לאחר בלא גמ' דחיישין שמא ש"פ במדי ושיעור אכתי לדעת אלו סן קידושין גמורים שמאחר שקידש בפרומה במקום אין גמגום בדבר: בזוזא דאורדי. אגודס של מוכין: והאמר שמואל. ה' דלעיל חיישין שמא ש"פ במקום אחר: אבנא דכוחלא. שיש שחור דומה לכחול: יתיב רב חסדא וקא מעיין כו'. לפי שב' ד אחר וקדשה בפרומה אח"כ: ההוא יומא. ביום שקידשה הוה בה ש"פ ועכשיו הוולס: לאו כל כמינך. להעיד שהראשון קידושין ואסרתה באבנא:

קו
ב' מ"י ס"ד
מ"ה' אישות
הלכה יט סנו
משן מה עוש'
ה"ה ס' לא
ס"ק

מסורת
הש"ס
א ת"כ מרש
ויקרא
ב כ"מ מד:
עדות פ"ד מ"
הוספת ד"ס
כ"ה
ג [ג"ל דאורדי
וכן בדכות נ.
וכסת מת.
ובנחות מנ:
אורדי ופרש"
מוכין וכן
הענין מוס'
לעיל ח. ד"ה
אף שוה עיין
בפרק עיר
זוור ג'
ד י"א חמו

בְּנֵי שָׁאִין הָאֵשֶׁת נִקְיִת בַּחֲתָן מִשּׁוּם פְּרוּמָה כִּךְ אִין הִקְרַעַת נִקְיִת כּו'. תִּימָה דִּה"ל לְמִדְקָא חֲרִיפָא דִּהָא קִינִי אֵשֶׁת לֹא יִדְעִין מִשְׁדֵּה וְשִׂמָּא י"ל דְּלִית לִיה ג"ש דְּקִיחָה קִיחָה חֲלָא נִפְקָא לִיה מִיִּזְיָא חֲסֵ ח"נ י"ל אֲדוּרְחִיה דִּגְמ' לְמִנְקֵט הַפְּשׁוּט תְּחִילָה כְּדִאֲתָא

קמז
א ב ג מו"י פ"ה
מהלכות אישות
הלכה י סמג
עשין מח טור

ש"ע חה"ע ס"ח
כת סע"ף ב
ק"ז
ד ה מ"י שס
ה"ל יב טו"ס"ע
שס סע"ף ב

ק"ח
ו מיו"פ"ח
מהלכות מכירה
הלכה ד קמג
עשין פכ טוש"ע
ח"מ סימן קל

סעיף ב
קיום
ז מיי' סס פ"ה
הלכה ו סוג
שס טוש"ע ח"מ
סי קלה סעי' ב

קב
ח טוס"ע אה"ע
סי' מט סעי' ג
וסי' קנד בסדר
הגט סעיף קא

הש"ס
א כתובות מז.
יבמות כד. נוי.
נדה לג. בכורות
ו. [שבוטות מא:]

זכאים קב:
חולין סה:]
ב פי' הבילות
מסי [ור"ח פי'
מרגליות ור'
גרסום פירש

מלכסת סנותנין
על הפדחת.
ערוך וזכ"מנא.
פרש"י קטרי
מסי שקדין
בונדיל"ס]

מו. ב"ק קיז.
 ב"ב לג:
 ד לקמן נב.
 תוספתא
 דקדושין פ"ד
 ה פס פ"ב

ו ב"מ מז
ו לעיל ו.
ח סנהדרין קת
זכאים קיב:
ט שבוטות לט.
י [וע' תוס']

שבת כ: ד"ס
אחד ומ"ש ש
בלידו]
ב שייך לט"ז

אמר התקדשי לי בו ספרם אי
שדינא ליה כו' הילכך לא שדתינא
והאי דלא מחאני משום דלא איכפת
לה אצל גבין ליפתא מעיקרא
בשורת קידושין קבלתיה ונשי
לדיפתא לית בה שום פרוטה כי
סדר ואמר תקדוש בזווי דחית
בה אי לא ניחא לה תשדינא
דחא לא נתחייבה בשמיתא ומדלא
תשדינא ש"מ נתרליה בקידושין
דינא גמירי וידעא כיון דלא
קבלה נתיבותא עלה אי שדיא להו
לא תחייב : לא שמיע לן . לא
הוא אמר לנו ולא אחר משמו :
חושבו לה . ואלרכוס גיטא :
ורשבי . בינדלוש : גזל . דלא
ישיב דמי : המסן . דישיב דמי
אבל לא נתרלו בשלים מעולם
למכור : ברשדריך . שדבר בה קודם
לכן ונתרליה להתקדש לו דהתם
כי שתקא משום דיחא לה הוא :
גימא מקודשת סתם . ולא
איטריך לפלוגי ולמימר דכי אמרי
לא אינא מקודשת שאף כהנים
יודעים בו : בהתם . כדתנא
בבבאי דלעיל בשעת מתן מעות
מקודשת : לא רצתה דאישתריקה .
וקבילתיה ואפ"ס אינא מקודשת
דדידה שקלה ולאחר מתן מעות
אפילו רתסה דלאחר אין לא
מקדשה דמעיקרא קבלתיה בחובס
וכי סדר אמרה אין לא קיהיב לה
מידי : ואלא קשיא דך ב' .
מסקנא דמנא תימורא היא :
לגקוטינהו לשמעתתיה . נתקבלו
לבהמ"ל ואמרו לא ששמע שמות
חדשה מפיו ואמרנה באזני צבירין
דדי לזרפס שלא ישתכחו : קונין .
בתלפין שלף איש נעלו (רות ד')
הדר יתבי וקאמרי . בשמעתיה
דכי' אסי האי דלאמר רב יהודה
כו' א"ר אסי עלה קאים לעולם
דיינים המורים הוראה צבירין
ואינם בקיין יותר מדור המזול :
מאי משמע . מהכא קאים לעולם
דקאי על כן תאכל אשת איש :
בדברמרגם רב יוסף . דהוה בקי
במרגם צבאים שמרגם יונתן בן
עוזיאל דהאי פרלו דמים בדמים
נגעו באשת איש קאי : פרצו .
בכחו וכן יפרוץ (שמות א') מולדין
צבין : בי מפני אלה אברה הארץ .
בעלמא כתיב מיהא שמעינ מינה
דאלא חאף קאמר ע"כ תאכל דהא
אלה מדא מהך דקרא קמא היא :
מי

לכולהו לא סלקא דעתך דכתיב (ירמיה כג) כי מפני אלה אכלה הארץ ואימא אלה לחדו והנך לחודיהו (קידושין) דלית

מלוה ככתובה בתורה. פי' כגון קרנות ופדיון הבן וערכין וניזקין שלא היו יודעים עניני נתינות הללו אם לא שהתחייבה התורה בפירוש אבל מלוה כגון שלום לו מעות בלא שטר א"ע"ל דכתיב האיש אשר אתה נושא בו לא חשיב כתובה בתורה כיון שאין

לרדף לפרש בתורה שיעור הכתיבה דפשיטא מה שהוא לזה לרדף לפרש: **אמר** רב פפא הילכתא מלוה על פה גובה מן היורשין דשיעבודא דאורייתא ואינו גובה מן הלקוחות דלית ליה קלא. תימא דבשילתי גט פסוק (כ"ב דף קטו). קאמר רב פפא גופיה מלוה על פה גובה מן היורשים שלא תנעול דלת בפני לווין ואינו גובה מן הלקוחות דשיעבודא לאו דאורייתא ולאומר ר"ח דהכא מיירי במלוה הכתובה בתורה כגון נזקין וערכין וקרנן דאמר לעיל דשיעבודא דאורייתא דלא שייך טעמא דבשילת דלת דלענין יורשים עשאום כמלוה בשטר ולענין לקוחות לא עשאום כמלוה בשטר אבל הכא כמלוה על פה שאינה כתובה בתורה כגון שהלוה מעות בלא שטר ו:

אלא מיתה בעל מיל'. תימא דבפרק ד' מיתות (מנהדרין דף נ"ד). מריבין קרא בלשון אב ובשאר עריות שאסורות בין מחיים בין לאחר מיתה ובפ' הכא על יבמתו (יבמות דף נ"ה). מריבין קרא ביבמה שיש לה בנים דאסורה לאחר מיתה הבעל והכא מריבין קרא להטיר אשת איש לאחר מיתה בעלה וי"ל דאחרי שראינו שחזיר הכתוב אשת איש לאחר מיתה בעלה כדדרש' בשמעתין אינערין קראי דהתם לאסור עריות לאחר מיתה דלא ינלף מאשת איש שהטיר הכתוב: **לכ"ע** בעשה. אומר ר"י דלויכא עשה בלשון איש כגון ודקב באשתו (בראשית ב') ולא בלשון חבירו תימא דלא ילפינן שחזיר מיתה מק"י מנ"ט ומה גט שאינו מתיר ליבם בשום ענין אפי' אין לה בנים מתיר לעלמא בכל ענין והתם שמתיר ליבם שאין לה בנים אינו דין שחזיר לעלמא בכל ענין: **מדאמר** רחמנא אלמנה לכ"ג. ואל"ת דלמנא ה"ק רחמנא אלמנה לכ"ג אסורה אפילו כשהוא יבם הא לכולי עלמא שריא ליבמין אבל לעולם אימא לך דאשה לאחר מיתה נמי אסורה לכ"ע שלא במקום יבוס וי"ל א"כ ה"ל לזכותה האי קרא אלמנה ודאשה והלל' בפרשת יבמין:

חזא דיבם לא איקרי אחר. תימא דגבי שדה אחוזה אמרינן לקמן (דף יו'): דיבם איקרי אחר דקאמר חס מבר את השדה לאיש אחר ואחיו היו בכלל וי"ל דלא דמי דמקום שמדבר בכל אדם היו יבם בכלל אחר אבל הכא דכתיב למימר דמותרת ליבם דוקא א"כ היו יבם אחר דוקא ח:

מתקין לה רב שישא בריה דרב אשי ב' תשובות בדבר חזא ה' דיבם לא איקרי אחר ועוד כתיב (שם כד) ושנאה האיש האחרון וכתב לה ספר כריתות או כי ימות האיש האחרון ואיתקש מיתה לגירושין מה גירושין שריא וגומרת אף מיתה שריא וגומרת: והיבמה נקנית בביאה כו': בביאה מנלן אמר קרא יבמה

גזים בשר ולא חלב ודריש ליה בפסולי המוקדשין לאחר פדיון: איתקש מיתה לגירושין כו'. וסוהי דלא יליף ליה ממשמעות דקרא דכתיב בתרים לא יוכל בעלה הראשון כו' הא לאחר שרי משום דלויכא למיפרד כלעיל לזם בלאו ולכילי עלמא בעשה:

מי כתיב ופרצו. דמוסיף על ענין ראשון דניקן על כן חולל מילתא: פרצו כתיב. ומילתא בחפזי נפשה היא ועלם לחודס כתיב על כן תאכל: האשה. יולדת: והוא שהפרישתה מאחיהם. ואשמעינן דקריבא לאחר מיתה אבל לא הפרישתה לא אשמעינן תנא לכופו את היורשין להקריבם שלא נתחייבו סנכסוס:

קסבר. הא דאומר רבנן נכסי משתעבדי על חוב המוטל על סמך: לאו דאורייתא היא. לומר דנכסוי דאינן ערבינ ביה ומשתעבדים מדיון ערב ויהיו מלוה על פה ומלוה של שטר שוין חלל מלוה בשטר שהוא שיעבדו דכתב ליה נכסי אחראין לך משתעבדי מלוה על פה לא משתעבדי: ור' אסי אמר כו'.

והא נמי לנכסותיהו לשמעתיס אמרוכו הסם: הא פליגי בה חזא וזמנא. סניאמוראי גופייהו שמואל ורבי יוחנן: אינה גובה מן היורשין דשיעבודא לאו דאורייתא וכו' מן הלקוחות אבל מלוה בשטר הוא עלמא שיעבדו דכתב ליה כל נכסי דלית לי אחראין לשטרך דין: דלא מלוה הכתובה בתורה. לא סתל עליו חובס מאת המלך חלל מעסקי מעסה עלמא: אבל בהך. דילדת דמלות המלך היא עליה אימר חמירא ככתובה בשטר: דלית ליה קלא. ואינו דלפסיד אנפשיס ואע"ג דשיעבודא דאורייתא עבדו רבנן תקנתא לזקוק דלא סוה ידע:

דכתיב וכתב לה ספר כריתות. וגו' והיתם לאיש אחר: והוא שרי לה. כשאינו בעולם נפטרס סימנו שרי בו היתם קשורס: והא עריות. כגון אשת אביו וכלתו ואשת אחי אביו שעי' קדושי הבעל נאסרו לקרוביו וכשימות הבעל לא שרו להו שאסורות לקרוביו לעולם: לכולי עלמא בעשה. ויאלה ויתם לאיש אחר ע"י גירושין ולא ע"י מיתה דושלח לזו ולא לאחרת משמע ולאו הכא מכלל עשה עשה: האי עשה מאי עבדיתיה.

שיסא הוא עומד בפניס ואיסור לאו וכרת שסס פקעו: אי אהני מיתה הבעל כו' ואי לא אהני. דלשמיעך קרא דאין מיתה משלחת: תוקמה במילתא קמייתא. ולא אינערין למיכתב לאו ככ"ג: אלמא לא לשון קושיא הוא וכי לא דבר הכון הוא כן: אפיקתיה. מיתה הבעל מחיבו מיתת ב"ד ואוקומתס בליוסור עשה: מעיקרא. קודם פדיון: ואסירי בגיזה. כדאמרינן דכתיב לא תגז: פרקינהו מעילה לית בהו. ומומרינן לאכילה לכל אדם ואסירי בגיזה כדאמרינן בצבוקות (דף קו.). תוצח ולא

גזים בשר ולא חלב ודריש ליה בפסולי המוקדשין לאחר פדיון: איתקש מיתה לגירושין כו'. וסוהי דלא יליף ליה ממשמעות דקרא דכתיב בתרים לא יוכל בעלה הראשון כו' הא לאחר שרי משום דלויכא למיפרד כלעיל לזם בלאו ולכילי עלמא בעשה:

קבא א' מ' פ"ח מהלכו מחוסרי כפרה הגסה י' **קבב** ג' מ' פ"ח מהל' מלוה וזה ג' סנה ד סנה עשין לז טו"ס"ח ח"ע סימן קו ספיקא **קבב** ד' מ' וכוונ סס טו"ס"ח סס קרא טע"ח **קבד** ה' מ' פ"ח פסולות מיתה כלה א סנה עשין י' **קבה** ח' מ' פ"ח מ"ה

מסורת הש"ס א קנין סוף פ"ב וכו' ה. מנהג ד: ב' כ"ד קד' ב"כ מב. קנו. קשה ערכין י' ו. כרובות ק. כרובות מה: ג. כרובות מנ"ט ערכין ו. כ. לקמן טו: ד. כרובות מה: ז' כ"ד קנו. וי"ע דשם כ"ב אחר הטעם כדי שלא תגשול דלתא ככר קשה חוס' ווייבין היטב כרובות אחר ר"פ ה וי"ע כרובות: פא. אחר יבם נגי אחר דמי ובסוטה ה: אחר לויכא אחר ואל לויכא [אחנן לפי"ש חוס' ג"ה חזא וכו' דנזקוס שומדכ בכל אדם היו יבם בכלל אחר וכו' ליק מדי דכרובות ה"ל נמי מדבר בכל אדם וגם נעלם מהשאל דכרי חוסותם שם במקומו על זס שחזיר על זס לשון תורה לאחר ע"ש וכן כתבו חוס' סוטה ה: ד"ס [לאחר] ו [וע' חוס' מנהגות מה: ד"ס ויאלה] חוס' ד"ס היטב חוס' ב"כ קנו. ד"ס גובה ח [וע' חוס' כרובות פא. ד"ס יבם וחוסי סוטה ה: ד"ס [לאחר]

בא עליה ולקחה לו. כלומר. צאנה
כאשה. מה אשה כסף ושקר כי בוא
כי בוא דם כתיב למטה: ויבסח. בוא
סכמו למכר: ס"ג האי מיבעי ליה ויב

הא נמי י
פירכא
למיפדך מה
חיש שיהא

הא נמי יונאס צחליה. כיון דחליה נב
פירכא: ויזדהא אשת חים יונאס
מיפדך מה ליבמה שכן בללו ולכן דין הוא ש
יחס שהיה במיתה וי"ל כיון שחליה מס

(דברים כה) יבמה יבא

18

בין המור לקל וכלי נמי חמורין
 בינונת (דף קט). וכן מנחם שהערת
 מה לו חמור ללו מם לו חמור כרת
 וט"ז דפכדיו מינה לעיל ק"ו ומה
 אשת אב שהיה במיתה כ"ו לא דמי
 להם את ר' חיים לנשואים זה לזה
 וימא דככולהו אשה מותרת לאחר
 מיתה בין דבעל בין דוכס אבל אין
 לומר כשפסקי את הקל לא יפקיט
 את החמור לארבעה גמור עתה להסך
 הוא הדיו את החמור דלא תלק בין
 לחמור בין לקל כדפשוטמי:

וְהָיָה יִצְחָק וְיִצְחָק בֶּנֶט מִקָּוִי. חִמָּה
מָה לֵּאמֹת אִישׁ שֶׁנֶּחֱדָה נִקְרִית
בְּשֵׁטֶר וְלֹכֵךְ דִּין הוּא שֶׁחָלַף בְּשֵׁטֶר
אֵחָל יִצְחָק לֹא רָוִי חִימָל דָּלָה פֶּרְסִין
מֵהַכֶּנֶסֶה הַלְוֹאָה הָא לְעִיל (דָּף ה':)
פֶּרְסִין מֵה לְשֵׁטֶר שֶׁנֶּחֱדָה וְשִׁמָּה
דִּין הוּא שֶׁמִּכְנִיעַ וְכֹמֵן כִּן גִּלְמֵר עֵתָה
לְהִסָּךְ לְדִיוֹן מִשְׁנִיעַס דִּין הוּא שֶׁמִּזְוִיתָה
וְזֹאמֶר הֶר"מ דְּעִידֵיב ק"ו מִיבִיס וְיִבְמֵתוֹ
וְקֹרֵא לֶה אֵשֶׁת אִישׁ דְּכִמְבִּי (דְּבִרִיס)
כֵּה וְלִקְחָהּ לוֹ לֵאשָׁה כִּיוֹן שֶׁלִּקְחָהּ
נִעֲשִׂית כִּשְׁתָּהוּ לְכָל דְּכֵר הַלְוִית וְיִצְחָק
בֶּנֶט אִשׁ"ס שִׁמָּה נִקְרִית בְּשֵׁטֶר:
אֲכֹר קִרָּא כֵּכָה עִיבֹכָא. וְזֹא"ת מִנָּה
לֵן לִחְתֻּמָּה כֵּכָה לְמַעֲשֵׂי יִצְחָק
בֶּנֶט דִּילִמָּה אֲחִי לְמַעֲשֵׂי מִיתָה הִיבִס
שֶׁלָּה תִּתָּה מִוֹתֶרֶת בְּמִיתָה הִיבִס וְיָל
דְּכִרָּא הוּא דִּכְכָּה יִעֲשֶׂה לָא מוֹמַשׁ
לֵאל וְיִלְאֹת דְּבִרֵי אִדָּם דְּהִיבִינֵי גַט
דְּמוֹזֵא דְּחִלְיִי דְּחִלְיִי בְּשִׁפְסִי אֵחָל יִצְחָק
דְּבִרֵי שְׁמִי דְּמִי מִחִלָּל כְּנוֹן מִיתָה
לָא מַעֲשֵׂה:

הא לאו הכי דרשינן ק"ו א"ע? דכתיב
 ביה חוקה. תימיה הא בפרק טרף
 בקלפי (וימא דף מהא). ומקמייה
 דביתא כרבי יבולה משום דחסם
 ספרא רבי יהודה ושמעון ליה לר'
 יאמר דפרק הניחא לו (סס דף כ)
 דאמר לא כתיב חולא אלן דבדרים
 העששים כגנדי לכן דפסיק והגלה
 הוי דבדרים הגששים כגנדי לכן בחזק

ח"כ מחי חוקה נעיל והריו"ה" דכתיב
 ביה גורל חוקה וואל לא כתיב חוקה
 בהגלה כדפי"ה ר"ל דפריך ח"כ
 משום דכתיב אשר עלה תרי זמני
 אלמלא דרש ק"ו אע"כ דכתיב עיובא
 והבז רבינו משמונ' קולא תירץ מדאצטריך
 ליה לר' יהודה ב' משום לגלוג כי קיימא
 חוקה אלמלא דכריס הגעשים בצנדי לכן
 בפנים ש"מ דרשטין ק"ו אע"כ (ריבא)
 דכתיב חוקה דאי לא דרשטין ק"ו היכא
 דכתיב חוקה ליטחון מזאת ואנא ידענא
 דחוקה לא כתיב אדכריס הגעשים בחון
 דהיינו הגרלה מדאצטריך ועשהו משאת
 למדרש הגורל עושבו משאת ואין הס
 עושבו משאת מכלל דלא קיימא חוקה
 אדכריס הגעשים בחון דהיינו הגרלה דאי
 קאי חוקה על דכריס הגעשים בצנדי לכן
 בחון אחאי איצטרייט עשהו משאת למעוטי
 קריאת שם האל דרשטין ק"ו היכא
 דכתיב עיובא והיכי תסבך אדעתך
 לרבות קריאת שם חוק"ו אלמלא ש"מ
 דרשטין ק"ו אפילו היכא דכתיב חוקה
 ולהכי איצטריך ועשהו ואפילו חוקה
 כתיבה חוקה בחון ואצטריך נמי חוקה
 לגלויי דלא כתיבה חוקה בדכריס הגעשים
 בצנדי לכן בחון ידענא ליה כיון
 מדאצטריך עשהו ידענא ליה כיון
 דדרשטין ק"ו אפילו היכא דכתיב חוקה ע:

דלֹהֶכִי דרשִׁין לֹה צִיבּוֹת (דף)
 (ח): אִם כֵּן . דְּלִצִּיָּה גּוֹמֵר
 אֹמֵר יַעֲקֹב וְיֹסֵם מִלֵּי וְיֹסֵם
 עֲמִילָךְ נָמוּ צַעַל כִּרְחֵם וְסָכִי תִּתִּיל
 לֹה סִדִּיָּה בִּצְבוֹם צָפִי כִּצָּל עַל
 יִצְחָקוֹ (גד). וְיֹסֵם צִיָּה גּוֹמֵר
 צָם וְאִין כִּסָּף וְסָקֵר גּוֹמֵרִין צָם
 וְיֹסֵם צַעַל כִּרְחֵם . מְגִלָּה . דְּחִלּוֹס
 מִתּוֹרֵם לִכְנֵשׁ דִּילְתָּא מִלּוֹת מִלִּיָּה
 סוֹל דְּרִמָּא רִבְחָנָא עַלֹה וְלַעֲלוֹס
 סוֹל מִשְׁתַּרְיָה : בִּישְׂרָאֵל בִּית הַלֵּוִי .
 צִי סַפְעָה צִישְׂרָאֵל לְרֹאשִׁי לִצִּיָּה
 לִצִּיָּה מִשְׁחַלְלָה : תְּרִי בִישְׂרָאֵל .
 לִסְקִים לִלְמִיָּו שֶׁם בִּישְׂרָאֵל : שְׂהִיא
 בְּרָא , לְשׁוֹק לֹה תִסִּים אִשֶּׁם סִמֵּת
 סִחֲלוֹס לִלְמִיָּו זֶה : מַה לֹּאשֶׁת
 אִישׁ . אִתְרַם עִי מִיתָה סִבְעֹל :
 שְׁכֵן כְּנֹחֵם מִתִּירָה . שְׂהִי
 צַעַלֹס סוֹל סִלּוֹסֵרֶה לְפִיכָךְ סוֹל
 מִתִּירֵס בְּמִיתָתוֹ אֲכָל יִצְמֵס דְּקִידוֹשִׁי
 דְּצַעַל קִלְסִרִי לֹה יִסְרָךְ סִסָּה מִיתָה
 יִצְמֵס מִיתָרֵס : הִיא גִמְי . סִמֵּת
 יִצְם מִלְּתָא אִתְרַם מִתִּירָה דְּלֹא לִלְוֹ
 יִצְם מִנִּי מִיתָה סִבְעֹל אִישְׁתִּירָה
 לֹה : כִּכָּה . יַעֲשֶׂה אֲשֶׁר לֹה יִצְמֵס
 וְגו' : דְּכְתִיב גּוֹרֵל . עַל שְׁשִׁירִים :
 וְכְתִיב דּוּקָה . צִפְרֵסָה וְכָל חוֹקֶה
 פִּיכּוֹבָא סוֹל : הַגּוֹרֵל עוֹשֶׂה
 חֲסָא . שְׂעִיר שְׁעִירֵה סִסֵּס עוֹלֵס
 עֲלוּי עוֹלֵס מִקְלָת : וְאִין הֶשֶׁם .
 אִם קִרָּא עֲלוּי שֶׁם חֲסָתָה אִינוּ
 כִּקְצֵעַ בְּכָךְ וְיִסְלַע עֲלוּיִס גּוֹרֵלוֹת
 וְאִם יִסְלַע סְבוּרֵל עַל חֲצִירוֹ יִסָּל
 צִיָּה לְעוֹאֲלֵל : שִׁיכּוֹל . כְּלוֹמֵר לִהֲכִי
 אִתְקִירִךְ סִלִּי קִרָּא שְׂהִיִּתִי וְכֹל
 לְמִרָּה וְאִם בִּתְקוֹס שְׂלֹא קִידֵס
 בְּגוֹרֵל כְּנֹחַ צָפִי קִינִי דְּכְתִיב צָם
 (וְיִקְרָא ס) אֲחָד לְחֲסָמָת וְאֲחָד
 לְעוֹלֵם וְאִם סִטִּיל עֲלוּיִס גּוֹרֵל
 לִיָּסִם קִצְעִיִס בְּכָךְ וְיִכּוֹל לִסְתֵּם
 דְּקִירֵל בְּסִדּוֹר יוֹמָא (דף מֵא) . אִין
 בִּתְקוֹס מִתְּפַרְשׁוֹת אֲלֵלָה אוֹ בְּלִקּוּתָה
 צַעַלֹס אוֹ צַעֲשִׁיתִּי כִסֵּן : קִירֵשׁ
 הֶשֶׁם . אִם אֲמֵר צַעֲשֶׁת לִקִּיסָה זוֹ
 לְחֲסָתָה זוֹו לְעוֹלֵם סוֹקְצֵנוֹ וְאִם
 שִׁינָה סָסוֹל : כִּבָּן שְׂקִירֵה הַגּוֹרֵל .
 דְּכְתִיב (וְיִקְרָא עו) וְנָתַן אֲסָכִין
 וְגו' אִין דִּין כּו' : חֲמִ"ל . שֶׁם
 עֲלוּי לַעֲכֵם : הוּהָ דְּרִשְׁנִין . דָּל
 וְחוּמֵר . לִהֲצִיָּה מַה סָּלָה נִכְחַז
 צִפְרֵסָה וְאִשְׁרֵי דְּכְתִיב עוֹכּוֹבָא :
 לֹה . דְּכְתִיב וְנָתַז לֹה : תְּרִי לֹה
 כְּתִיבִי . וְסָנָה רִחִים אֲחֵהֲרֹן
 וְגו' : וְלֹא . לֹה וְלִחְבִּירָה .
 שְׂמִיָּתוֹן שְׂוִין שְׂאִין שְׂמִי נֶשִׁים
 מִתְּפַרְשׁוֹת צִגֵּן אֲחָד אִם כְּתִב
 פְּלוּגִי מִגְרֵס פְּלוּגִית וּפְלוּגִית
 נְשִׁי : אֲבוּר . קִרָּא נַעַל . קִרָּא
 יִתִּירָא בִּית . חֲלוּץ הַנַּעַל דְּמִלִּי
 לְמִיָּתָמָה צִיָּה סִחֲלוֹן : פִּרְשׁ .
 נַעַל גְּדוֹל שְׂאִין וְכֹל לְהִלָּךְ צו :
 מִסְלוּיָה
 לְגִדּוֹל שְׂאִין יִכּוֹל לְהִלָּךְ

[illegible]

האשה נקניה

פרק ראשון

קידושין

עין משפט
נר מצוה

ונאמר להלן און. במאורע עני שכל הפרשה לדרשה שמי
נאמר לעולם במאורע עני והפסל והמי אמרין במנחות
(דף י.) : ההוא. ח [מאון] ומשפט נפקא לן מדכתיב אזנו
למשמע אזנו של זה ולא של אחר : ולא אונה. של אמה העברה
כרצונו והא דכתיב (דברים טו)

ואידך הוה לנזירה שוה הוא דאתא דתניא ר"א
אומר מנין לרציעה שהיא באזנימנית נאמר כאן
און ונאמר להלן (ויקרא יד) און מה להלן ימין אף
כאן ימין ואידך א"כ לימא קרא און מאי אזנו
ואידך ההוא מיבעי ליה אזנו ולא אונה ואידך
נפקא לה (שמות כא) מואם יאמר העבד העבד
ולא אמה ואידך מיבעי ליה ב' עד שיאמר כשהוא
עבד ואידך מעבד העבד נפקא ואידך עבד העבד
לא דריש מ"ט דתנא קמא דאמר מוכר עצמו אין
מעניקין לו מיעט רחמנא גבי מכרוהו ב"ד
(דברים טו) הענק תעניק לו לו ולא למוכר עצמו
ואידך ההוא מיבעי ליה לו ולא ליורשיו יורשיו
אמאי לא שכיר קריה רחמנא מה שכיר פעולתו
ליורשיו אף האי פעולתו ליורשיו אלא ל' ולא
לבעל חובו מדסבירא לן בעלמא כרבי נתן
דתניא ר' א"ר נתן ס' מנין לנושה בחבירו מנה
וחברו בחברו מנין שמוציאין מזה ונותנין לזה
ת"ל (במדבר ה) ונתן לאשר אישם לו אתא לו לאפוקי
ואידך בעלמא נמי לא סבירא לן כרבי נתן מ"ט
דת"ק דאמר מוכר עצמו אין רבו מוסר לו שפחה
כנענית מיעט רחמנא גבי מכרוהו ב"ד (שמות כא)
אם אדוניו יתן לו אשה לו ולא למוכר עצמו
ואידך לו' בעל כרחו ואידך מבי משנה שכר
שכיר נפקא דתניא (דברים טו) כי משנה שכר
שכיר עובד שכיר אינו עובד אלא ביום עבד
עברי עובד בין ביום ובין בלילה וכי תעלה על
וחלא כבר נאמר (שם) כי טוב לו עמך ה' עמך
במאכל עמך במשתה וא"ר יצחק מכאן שרבו
מוסר לו שפחה כנענית ואידך אי מהתם הוה
אמינא ה"מ מדעתיה אבל בע"כ אימא לא קמ"ל
אלא מאן תנא דלא יליף שכיר שכיר האי תנא
הוא דתניא (ויקרא כה) ושם אל משפחתו וגו' אמר
ר"א בן יעקב במה הכתוב מדבר אי במוכר
עצמו הרי כבר אמר אי בנרצע הרי כבר אמר
הא אין הכתוב מדבר אלא במכרוהו ב"ד שנים
ושלש שנים לפני הויבל' שהויבל' מוציא ואי
ס"ד יליף שכיר שכיר למה לי גילף שכיר שכיר
אמר רב נחמן בר יצחק לעולם יליף שכיר שכיר
ואיצטרך ס"ד אמינא מוכר עצמו הוא דלא עבד
איסורא אבל מכרוהו ב"ד דעבד איסורא אימא
ניקנסיה קמ"ל אמר מר אי בנרצע הרי כבר
אמר מאי היא דתניא (שם) ושבתם איש אל
אחוזתו ואיש אל משפחתו וגו' במה הכתוב
מדבר אי במוכר עצמו הרי כבר אמר אי
במכרוהו ב"ד הרי כבר אמר הא אין הכתוב
מדבר אלא בנרצע שנים ושלש שנים לפני הויבל' שהויבל' מוציא מאי משמע
אמר רבא בר שילא אמר קרא איש איזהו דבר שנוהג באיש ואין נוהג באשה

ואף לאמתך תעשה כן הסעקא קאי
כלקמן (ד' יז) : כשהוא עבד .
מואם יאמר העבד נפקא שם לא
אמר הכתיב את אדוני לא אלא חפשי
עד שיכלו שם שניו אינו נרצע :
עבד העבד . עבד עד שיאמר
כשהוא עבד העבד נפקא ליה מס"א
יתירא למטווי אמה : לא דריש .
דאורחא דקרא לאיסתמיכי : ולא
ליורשיו : חס לא הספיק להעניקו
עד שמת : פעולתו . שכר פעולתו :
ולא לבעל חובו . און . האדון
מחוייב להגבות הענקו לבעל חובו
ומשום דסבירא לן בעלמא כרבי
נתן דאמר הנוסע בחברו מנה וחברו
בחברו מוציאין מזה ונותנין לזה
אליטריך למטווי הענקא מהאי
דינא : מבי משנה שכר שכיר
נפקא . גמירין בעל כרחו וכי תנא
בזה קרא אדוניו יתן לו כו' למטווי
מוכר עצמו : ושם אל משפחתו
במוכר עצמו חסתיב לומר שאל
צויבל' : אם במוכר עצמו . וללמד
שם פגשו יוצל בתוך שם יוצל
מוציאו : הרי כבר אמר . דכתיב
לעיל מנייה עד שנת הויבל' יעבד
עמך : אם בנרצע . ללמד שאף
הנרצע יוצל צויבל' : הרי כבר
אמר . לקנסיה עד שש : ושבתם
דלא עבד איסורא . דלא גזכ כלום
אבל מכרוהו ב"ד בגימטא נמיא
נקנסיה לעבד עד שש : ושבתם
איש אל אחוזתו . בפסוק יוצל
כתיב : הרי כבר אמר . כדאמר
לעיל עד שנת הויבל' יעבד עמך :
אי במכרוהו ב"ד הרי כבר אמר .
ושם אל משפחתו כדאוקימונא לעיל :
דלא ממיא זימניה . לא מלאו שם
שמו ללאת : ליקנסיה . על שאמר
גא אלא ועבד על כי עבדי הס'
(ויקרא כה) והוא קונס אדון לעצמו
הס' : משום דעבד ליה שש .
קודם לכן ואין דבר מופסד בשלותו
אבל מכרוהו ב"ד ס' ספג צו יוצל
בתוך שם אימא דלא נפסדיה לאדון
קמ"ל : לעולם . ועבדו לעולם
והוא לעולמו שם יוצל דעפי מהכי
ליכא למימר דא כתוב קרא אדוניא
ושבתם איש וגו' ואוקימונא בנרצע :
ה"מ . דיואל נרצע צויבל' ולא קודם
לכן היכא דלא עבד שם אחר רציעה
צויבל' היכא דעבד שם אחר רציעה
אימא נפוק בשם דלא תהא רציעה
חמורה מתחילת ממכרו : קמ"ל
לעולם . מיד דחשוב עד לעולם :

ואידך לג"ס הוא דלתא. פי וגריך שההא מופנה משני לדדן
דאי אינה מופנה אלא מזל אחד אינה מ"ד (בגדה דף כב)
דלמדין ומשיבין ומאי משיבין דאיכא למיפדך ש מה למאורע שכן עטון
עד ארז ואוזב ושני תולעת : ואידך פי ת"ק בעלמא נמי לא ס"ל
כ' נתן דהא ר"א ורבנן פליגי דר' כר'
נתן ור' אליעזר דשמותי הוא סבר כר' ג מ"ט ס' הני
נתן והלכה כרבנן ועוד מדקדק ר"ת
מהא דאמר לקמן פ' האומר (דף סט.)
גבי אופסיוניה דר' שמואל מנוניא
הוא ח"ל אי קדומתך סהרתיכו לבד
ומפרש משום דח"ל זיל גזוז ואידכן
לעבד עברי ואי מוכר עצמו רבו מוסר
לזו שפחה כנענית למה ליה למימר זיל
גזוז ח"ל למימר זיל זבון עצמך אלא
ס"מ דאין הלכה כר"א דאורי מוכר
עצמו אין רבו מוסר לו שפחה כנענית
וכי הכי דכחא לית הילכתא כוותיה בזה
דקאמר מעניקין לו נמי לית הילכתא
כוותיה אלא ודאי אין מעניקין לו כת"ק
ועוד ראייה מהא דאמר לקמן (דף טו) :
הא מבי תושאי הוא דאמר לו ולא לבעל
חובו משמע דאין הלכה כוותיה ור'
ור"פ דהלכה כר' נתן דהא גבי פלוגתא
דף יז ור"א בפרק כל שעה (פסחים
דף לז.) דאמר ר' זבדא מכלל להבא הוא
גובה אי אפשר לרבא לישב חליבא דרב
נהמן דאמר יתוומים שגבו קרקע בחובת
צדיקין בעל חוב חוזר וגובה אותה מהן
אלא כר' נתן וק"ל דרבנן דבדיו
ורבא נמי דחק להעמידה כמותו וק"ל
כר"א גבי אביו ומה שהבאתי דמלית
הילכתא כר"א בזה דרבו מוסר לו שפחה
כנענית ה"נ יומא לית הילכתא כוותיה
כשהיא דמעניקין לו אין זה ראייה דילמא
בזהא אין הלכה כמותו אבל בזהא ריי
הלכתא כוותיה ועוד דשמואל גס בזהא
דמוכר עצמו רבו מוסר לו שפחה כנענית
נמי הילכתא כוותיה והא דנקט הס' זיל
גזוז לרווחא דמילתא נקט דמכרוהו ב"ד
כ"ע מודו דרבו מוסר לו שפחה כנענית
ומה שאומר דר"א שמותי הוא ברוב
פסחים גרס' אלעזר והא דקאמר תושאי
היא דילמא הכי קאמר תושאי היא וס'
כוותיה ור' נתנאל מפרש לגבי מלוק
כ"ע אית לכו כר' נתן והכי נפרש לעיל
אליבא דר"א אלא לו ולא לבעל חובו
משום דסבירא לן בעלמא כר' נתן בשאר
שכירות שמוציאין מזה ונותנין לזה אלא
לו ואפוקי פי' שגיו משלם הענקא לב"ד
ואידך ת"ק בעלמא נמי פי' בשאר שכירות
לא ק"ל כר' נתן משום דקרא גזוזו אבל
בב"כ כ"ע אית לכו דרבי נתן כדפי' :
ואידך אי מהתם ה"א ה"מ מדעתיה
ח"ע דמדעתיה מואם אדוניא
יקן לו אשה נפקא מ"מ הוא אמינא
ללהללאת אדון קאמי : כ' טוב לך עמך .
ה"ר אברהם גרס כשכיר כחושב יהיה
עמך (ויקרא כה) מהתם ילפינן בת"כ
אבל בספרי אל דריש מדי טוב לו
עמך דאין זה זיוי אלא סיפור דברים
בעלמא : א"ר דבר שמוה בזה
ואינו טוב בזהא . ור' ואימא זו מכרוהו
ב"ד דלא שייך בזהא דכתיב (שמות כב)
בגניבתו ולא בגניבתה וי"ל דמ"מ ס'
מכרה ורבת בזהא אבל שם רציעה אינו
מוכר בזהא [ותימה דכיון דקרא לא משתמע
אלא בנרצע למה לי אליטריך למימר אי
במכרוהו ב"ד הרי כבר אמר] . ת"י :

קמב
א מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
ב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
ג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
ד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
ה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
ו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
ז מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
ח מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
ט מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
י מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
יא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
יב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
יג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
יד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
יז מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
יח מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
יט מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
כ מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
כא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
כב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
כג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
כד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
כה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
כו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
כז מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
כח מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
כט מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
ל מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לז מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לח מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לט מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לכ מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לכא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לכב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לכג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לכד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לכה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לכו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לכז מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לכח מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לכט מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לם מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לס מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסב מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסג מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסד מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסה מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסו מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
קמב
לסא מ"ט פ"ג
מ"ט פ"ג
הלכה ט
ק

בעובד כוכבים שיסנו תחת ידך. פי' בקונס' אט לא יגאל ישתעבד
 בו עד היוכל ואין אתה רשאי לבא עליו בעקיפין וא"ת
 תיפוק ליה מדכתוב (ויקרא כה) וחשב עם קוניה משנת המכור לו עד
 שמת היוכל דאי בעובד כוכבים שאינו תחת ידך לא ציית ויזיל דאי מהתם

א בעובד כוכבים שישנו תחת ירך או אינו אלא בעובד כוכבים שאינו תחת ירך אמרת וכי מה אפשר לעשות לו הא אין הכתוב מדבר אלא בעכו"ם שישנו תחת ירך: ובשטר: מנלן אמר עולא אמר קרא (שמות כא) אם אחרת יקח לו הקישה הכתוב לאחרת מה אחרת מקניא בשטר אף אמה העבריה מקניא בשטר הניחא למ"ד שטר אמה העבריה אדון כותבו אלא למ"ד אב כותבו מאי איכא למימר דאיתמר שטר אמה העבריה מי כותבו רב הונא אמר אדון כותבו רב חסדא אמר ^ה אב כותבו הניחא לרב הונא אלא לרב חסדא מאי איכא למימר אמר רב אחא בר יעקב אמר קרא (ש) לא תצא כצאת העבדים אבל נקנית היא כקנין עבדים ומאי ניהו שטר ואימא אבל נקנית היא כקנין עבדים ומאי ניהו חזקה ^ב אמר קרא (ויקרא כה) והתנחלתם אותם לבניכם אחריכם אותם בחזקה ולא אחר בחזקה ואימא אותם בשטר ולא אחר בשטר הכתיב לא תצא כצאת העבדים ומה ראית מסתברא שטר ה"ל לרבויי ^ג שכן מוציאה בבת ישראל אדרבה חזקה ה"ל לרבויי שכן קונה בנכסי הגר ^ד באישות מיהת לא אשכחן אי בעית אימא להכי אהני אם אחרת ורב הונא האי לא תצא כצאת העבדים מאי דריש ביה ההוא מיבעי ליה שאינה יוצאה בראשי אברים כעבד ורב חסדא א"כ לכתוב קרא לא תצא כעבדים מאי כצאת העבדים ש"מ תרתי: וקונה את עצמו בשנים: דכתיב (שמות כא) שש שנים יעבד ובשביעית וגו': בויבול: דכתיב (ויקרא כה) עד שנת היובל יעבד עמך: בגרעון כסף: ^ה אמר חזקיה דאמר קרא (שמות כא) והפדה מלמד שמגרע פדיונה ויוצאה תנא ^ו וקונה את עצמו בכסף ובשוה כסף ובשטר בשלמא כסף דכתיב (ויקרא כה) מכסף מקנתו שוה כסף נמי (ש) ^ז ישיב גאולתו אמר רחמנא לרבות שוה כסף בכסף אלא האי שטר ה"ד אילימא דכתב ליה שטרא אדמיה היינו כסף אלא שיחרור שטר ל"ל לימא ליה באפי תרי זיל א"נ באפי בי דינא זיל אמר רבא ^א זאת אומרת ע"ע ^ח גופו קנוי והרב שמחל על גרעונו אין גרעונו מחול: יתירה עליו אמה העבריה: אמר ר"ל ^ב אמה העבריה קונה את עצמה במיתת האב מרשות אדון מק"ו ומה סימנין שאין מוציאין מרשות אב מוציאין מרשות אדון מיתה שמוציאה מרשות אב אינו דין שמוציאה מרשות אדון מיתבי רב הושעיא יתירה עליו אמה העבריה שקונה את עצמה בסימנין ואם איתא ניתני נמי מיתת האב תנא ושיר מאי שיר דהאי שיר שיר מיתת האדון

אי משום מיתת הארון לאו ששורא הוא דכיון דאיכא נמי באיש לא קתני ואלא
ניתני תנא דבר שיש לו קצבה קתני דבר שאין לו קצבה לא קתני והא סימנין
דאין להם קצבה וקתני א"ר ספרא אין להם קצבה דמעלה אבל יש להם קצבה

והוא סימנין ב' שם שמחצת להביא ויש שמחצת : למעלה , חומת דמיתת לאחר י"ג שנים סא סימני נערות : רמזה

קנב
יחי' פ"ד
עבדים
ה ג
קנב
יחי' פ"ב
עבדים
ח והי"ן
קנר
יחי' פ"א
יא

מסורת
הש"ס
י' פסוקי
כבר סמי
כבר סמי
[כתובות מג.]
[שלי ה:]
[שס.]
[שלי יא: ה:]
[שלי ה.]
ב"ק קיג
ב"ק קכ.
[וע"פ חו"י
מ קיב קד"ס
[ור]
כ"מ יב:
סוכה ד.
ק"י טו.
תב:
ב: כחכות
א. חנניה יב:
י. ימחות יב:
ב: פד לקמול
זיר לח: סוש
מ. מכות כח:
[כ"ק ד' קיג:]
[ע"י חוס'
מ. זט. ד"ס
לא ותוספות
מות ט: ד"ס
[לחא]

האשה נקנית

פרק ראשון

קידושין

קנה א' מ'י' פ"ב
מכאן אשתו
נלקח יח סמוך
עבדן כ' טו"ט
אשתו כ' קכ"ב
סוף ו' וסוף
קנה סוף י'
קנו כ' מ'י' פ"ב
שכלות עבדים
סלכס י'
קנו א' ד' ו' מ'י'
שם סלכס טו'
סוף פ' כד
קנה ס' מ'י' פ"ב
סלכס י'
קנה ס' מ'י' פ"ב
כ"ל ד' סוף
עשין כ'
מסורת
הש"ס
אנחנו: ט"ט
ב' (ט' חס')
יבמות: ד'
אלה לא וחס'
כתובות כט'
כ"ד וכל
המדות וחס'
זכרון פ' ד'
ס' וחס'
שם: ד'
והוא נאמר
וחס' שם מר'
ד' הכל הנשבעין
וע' היטב חס'
שם פ' ד'
חסר אהרן
ג' [למן מ]
ד' כתובות מג'
ח' פ' כהר'
ח' פ' ג' וחס'
קנה שם עיר
כה"פ ד' פ'
תעניות כג' א'
י' ד' וחס'
קנה
ו' פ' פ' ר' ר' ר' ר'
ד' [ו' חס']
קנה: ג' ד'
למשפט כהם
פ' פ' פ' פ'
ג' ג' ג' ג'

והא נשבע קתני. נראה דדיוק מהא דקתני ואי אהא יכול
לומר ארבעה בחדא מהן דמשמע דקתני לפרושי כולו
ולכא למימר דדיוק מדקתני ארבעה מעניקים להן דהא אמר בפ"ב
דטעוס (דף טו.) תנא ושייר אש"ט דתנא מניינא גבי הא דלמרינן
ב' מקומות הלכך עוקרת את המקדש:
כה לסמינן שכן נשתנה הגוף. ואם
תאמר מכל הכי איכא למידק
ק"ו ומה סימנן שאל"פ שנסתנה
הגוף אינו מויליח מרשות אב ואס"ה
מויליח מרשות אדון מיתת שאל"פ שאל
נסתנה הגוף מויליח מרשות אב אינו דין
שמויליח מרשות אדון וי"ל דדלוי גבי
אדון שייך לומר שמי הגוף גורם הולאה
משום דלוי זה הגוף שקנה אב גבי אב
לא שייך טעם דשינוי הגוף דלעולם הוא
אביה אחר השנוי כמו קודם השנוי
וא"ת נעשה ק"ו משנים ויובל שאין
מויליח מרשות אב מויליח מרשות
אדון מיתת אב שמויליח מרשות אב
אינו דין וכו' וכו' מה לשנים ויובל
שכן מויליח בע"ט תאמר במיתת אב
וכו' סימנן ויכחו וי"ל דליכא למיפרך
מה לסמינן שכן נשתנה הגוף ויובל
ויכחו מה לשנים ויובל שכן מויליח
בע"ט סימנן ויכחו ויכחו דדין לא
ר' זה כו' הלך השם שבהן שמויליח
בעלמא שנים ויובל בע"ט וסימנן נמי
מויליח בעלמא שחרי מויליח האדם
מירי קטנות ומויליח כאלו חף אי
אומר כו' וי"ל דליכא למיפרך מה
ללך השם שבהן שמויליח מעבדות
תאמר במיתת האב שאל מלניו שמויליח
מעבדות ואש"ט דהוא גופא בעי למילף
מ"מ כל כמה דלא ילפינן פירכא הוא
וא"ת נעשה ק"ו ממותת אדון שחריה
מויליח מרשות אב שאל מת אדון
בעודו קטנה חוזרת לרשות אב עד
בגרות ומויליח מרשות אדון מיתת אב
שמויליח מרשות אב אינו דין וכו'
וי"ל מה למיתת אדון שכן מויליח
בגרות תאמר במיתת אב וכו':
והתנהגותם אותם לבניהם אחרים
מכאן שאין חס' מוריש
כו'. הר"ר יהודה מקורכי"ל הקשה
למה לו והתנהגותם שאין מוריש זכות
בתו לבנו פשיטא דמוריש נפקא לן
(כתובות ד' מו.) דמשמע הכי לאב
מלאתה ואמה גופא אינו יכול להוריש לבנו
כדדיוק לקמן (דף יז.) דאמה אינה
עובדת אלא את הכן ולא את הבת
י"ל ה"מ גדולה הוא דנפקא לן
מלאתה אבל קטנה לא נפקא מלאתה
אלא מסכרה דהשתא זכוני מוכין לה
וכו' ולהכי אינעריך והתנהגותם:
אמה

למטה. א"ס הכוונה לפני זמנה אין סימנן: ה"ג סוף מתיבתא
בפרק יולא דוכן בן חשט שנים שהביא שתי שערות שומא מכן
ט' שנים ויום אחד עד י"ג שנים ויום אחד ועודן בו שומא
רבי יוסי ברי יהודה לומר סימן בן י"ג שנים ויום אחד דברי
הכל סימן והתם פריך ליה בדרס
אמאי קנקי י"ג ולא קנקי י"ב
ומתוך לה: בן ט' שנים. הכל
מודים שומא: מכן תשע ועד בן
י"ב שנה ועודן בו. כשהגיע
ל"ב ולא נשרו פלוגתא אבל
אם נשרו קודם י"ב כל פלוג' ר'
יוסי דאגלילי מוילתא דלאו סימן
הוי ומכן י"ג שנים ויום אחד
מודו רבנן דהוי סימן ואפילו נשרו:
שומא. ורוא"ה בלע"ז ודרכה
ללמח צה שער אלמא המביאה
קודם תשע אינו סימן ויש לה
קלכס למטה: ד' מעניקים להם.
הנאי פלוגי לקמן איכא למד'
צורח ויולא בגרעון כסף אין
מעניקים לו ואיכא למד' יולא
בגרעון כסף מעניקים לו לפיכך
קצט צפון ר' שמעון מנין ארבעה
וחין צורח וגרעון אחד מהן וקס"ד
השתא שכן היולא צטט שנים וסיוולא
ציוולא פולרע שיוולא במיתת אדון
וסמינן דאמה העבדים: שלשה
מהן באיש. שנים ויובל ומיתת
אדון דנרעט ושלשה בלשם שנים
ויובל וסימנן: ואין רציעה
באשה. ולקמיה פריך בלא רלעיס
נמי אמה העבדים ויולא במיתת
האדון: כדרב ספרא. דיש לן
קלכס למטה: מיתת אדון. לא
קתני בסיני ד': שנים ויובל.
הסופע צתוך שם: ויובל של
רציעה. ויובל המוליח את הנרעט
וכי חפשי דיוכל כל חד חזב
בלפי נפשיה: ה"ג מסתברא
דמיתת אדון לא קתני צבו: ואם
איתא. דתנא מיתת האדון ומתני
יובל כחד השכיב לכו הא חותא
נמי בלשם ומאי ניהו דקאמר אין
רלעיס בלשם דבלא רלעיס נמי סו
צה ארבעה ענק: ואין לרבה.
במיליאתה אלל שכר בעלם כהם
שבעלס ממלאתה כשהגהה
ולקמיה פריך ענק ע"ט לעלמו
פשיטא: הא דנפקא בסימנן.
ואכ"פ קיים סו דלכ: והא דנפקא
במיתת האב. דאחיל דליתס
לאך זכייס חייס בענק: זכות
בהו. זכות שזכס לו תורה
בשכח צבו: יר"ד קרת. יר"ד
סחיא קמס עשאל עיר גדולס
כלומר האריך משנתו חס: ולא
לבעל חבוו. ומדסבירא לן כרבי
נמן אהא לו אפקוס כדפרישין
לעיל (דף טו.): אלו מעניקין
להן כו'. ולקמן ילפינן כולל
לעממיהו: אלא ליוצא בשש.
דענק בדידים כתיב: תשלחנו
וכי תשלחנו. תרי זמני. תשלחנו
ולרבות שאר שילוחין לענק:
שאר שילוחו מעמד. מדעמד
אלל מאליס: ששילוחו מעמד.
סיסא מקבל גרעון ומשלחו: תשלמה
בעי. להסלים שם ולמחר הסלמס
כרי סו סיוולא בשנים ויעניקסו:

למטה. א"ס הכוונה לפני זמנה אין סימנן: ה"ג סוף מתיבתא
בפרק יולא דוכן בן חשט שנים שהביא שתי שערות שומא מכן
ט' שנים ויום אחד עד י"ג שנים ויום אחד ועודן בו שומא
רבי יוסי ברי יהודה לומר סימן בן י"ג שנים ויום אחד דברי
הכל סימן והתם פריך ליה בדרס
אמאי קנקי י"ג ולא קנקי י"ב
ומתוך לה: בן ט' שנים. הכל
מודים שומא: מכן תשע ועד בן
י"ב שנה ועודן בו. כשהגיע
ל"ב ולא נשרו פלוגתא אבל
אם נשרו קודם י"ב כל פלוג' ר'
יוסי דאגלילי מוילתא דלאו סימן
הוי ומכן י"ג שנים ויום אחד
מודו רבנן דהוי סימן ואפילו נשרו:
שומא. ורוא"ה בלע"ז ודרכה
ללמח צה שער אלמא המביאה
קודם תשע אינו סימן ויש לה
קלכס למטה: ד' מעניקים להם.
הנאי פלוגי לקמן איכא למד'
צורח ויולא בגרעון כסף אין
מעניקים לו ואיכא למד' יולא
בגרעון כסף מעניקים לו לפיכך
קצט צפון ר' שמעון מנין ארבעה
וחין צורח וגרעון אחד מהן וקס"ד
השתא שכן היולא צטט שנים וסיוולא
ציוולא פולרע שיוולא במיתת אדון
וסמינן דאמה העבדים: שלשה
מהן באיש. שנים ויובל ומיתת
אדון דנרעט ושלשה בלשם שנים
ויובל וסימנן: ואין רציעה
באשה. ולקמיה פריך בלא רלעיס
נמי אמה העבדים ויולא במיתת
האדון: כדרב ספרא. דיש לן
קלכס למטה: מיתת אדון. לא
קתני בסיני ד': שנים ויובל.
הסופע צתוך שם: ויובל של
רציעה. ויובל המוליח את הנרעט
וכי חפשי דיוכל כל חד חזב
בלפי נפשיה: ה"ג מסתברא
דמיתת אדון לא קתני צבו: ואם
איתא. דתנא מיתת האדון ומתני
יובל כחד השכיב לכו הא חותא
נמי בלשם ומאי ניהו דקאמר אין
רלעיס בלשם דבלא רלעיס נמי סו
צה ארבעה ענק: ואין לרבה.
במיליאתה אלל שכר בעלם כהם
שבעלס ממלאתה כשהגהה
ולקמיה פריך ענק ע"ט לעלמו
פשיטא: הא דנפקא בסימנן.
ואכ"פ קיים סו דלכ: והא דנפקא
במיתת האב. דאחיל דליתס
לאך זכייס חייס בענק: זכות
בהו. זכות שזכס לו תורה
בשכח צבו: יר"ד קרת. יר"ד
סחיא קמס עשאל עיר גדולס
כלומר האריך משנתו חס: ולא
לבעל חבוו. ומדסבירא לן כרבי
נמן אהא לו אפקוס כדפרישין
לעיל (דף טו.): אלו מעניקין
להן כו'. ולקמן ילפינן כולל
לעממיהו: אלא ליוצא בשש.
דענק בדידים כתיב: תשלחנו
וכי תשלחנו. תרי זמני. תשלחנו
ולרבות שאר שילוחין לענק:
שאר שילוחו מעמד. מדעמד
אלל מאליס: ששילוחו מעמד.
סיסא מקבל גרעון ומשלחו: תשלמה
בעי. להסלים שם ולמחר הסלמס
כרי סו סיוולא בשנים ויעניקסו:

אחריכם אותם לבניהם ולא בנותיהם לבניהם¹ מכאן שאין אדם מוריש זכות
בתו לבנו אלא ענק ע"ע לעצמו פשיטא אלא למאן אמר רב יוסף ה"ר יר'
קרת קא חיונא הכא אב"י אמר הכי אמר רב ששת הא מני תומאי הוא דתניא
תומאי אומר לו ולא לבעל חובו גופא אלו מעניקים להם היוצא בשנים ויובל
ובמיתת אדון ואמה העבדיה בסימנן אבל בורח ויוצא בגרעון כסף אין
מעניקים לו ר"מ אומר בורח אין מעניקין לו ויוצא בגרעון כסף מעניקים לו
ר"ש אומר ארבעה מעניקים להם ג' באיש וג' באשה ואי אתה יכול לומר
ארבעה בחדא מהן לפי שאין סימנן באיש ורציעה באשה מנה"מ דת"ר יכול
לא יהו מעניקים אלא ליוצא בשש מנין לרבות יוצא ביוכל ובמיתת האדון ואמה
העבדיה בסימנן ת"ל (דברים טו) תשלחנו וכי תשלחנו יכול שאני מרבה בורח
ויוצא בגרעון כסף ת"ל וכי תשלחנו חפשי מעמד מי ששילוחו מעמד יצא
בורח פ' ויוצא בגרעון כסף שאין שילוחו מעמד רמ"א בורח אין מעניקין לו
דאין שילוחו מעמד אבל יוצא בגרעון כסף ששילוחו מעמד בורח תשלמה
בעי דתניא מנין לבורח פ' שהייב להשלים ת"ל (שמות כא) שש שנים יעבד
יבור

אשה נקנית

פרק ראשון

קידושין

יח עין משפט
נר מצוה

ולידתו בקדושה. הוכח לידתו של בן בקדושה מילוף בשראל
נחור: מ"ט לא אמר כרבא. דילוף לא מוחשב עט קונו:
משא"כ באמה העבריה. לקמיס צעי לם: ואינה נמכרת
ונשנית. לקמיס לוף לים: בעל כרחו. לקמיס מפרס לים:
יתירה עליו אמה העבריה.

וכאן שהורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה
רב חיאי בר אבין א"ר יוחנן א עובד כוכבים
יורש את אביו דבר תורה דכתיב (דברים ב) כי
ירשה לעשו נתתי את הר שעיר ודלטא ישראל
מוטר שאני אלא מהכא (שם) כי לבני לוח נתתי
את ער ירושה ורב חיאי בר אבין מ"ש לא אמר
כרבא מי כתיב (ויקרא כה) וחשב עם קונוה ולא
עם יורשי קונוה ורבא מ"ש לא אמר כרב חיאי
בר אבין משום כבודו דאברהם שאני: ב תנו
רבנן יש בעברי שאין בעבריה ויש בעבריה
שאין בעברי יש בעברי שהוא יוצא בשנים
וביובל ובמיתת האדון מה שאין כן בעבריה ויש
בעבריה שהרי עבריה יוצאה בסימנין ואינה
נמכרת ונשנית ומפדין אותה בעל כורחו מה
שאין כן בעברי: אמר מר יש בעברי שאין
בעבריה ורמינהו יתירה עליו אמה העבריה
שקונה עצמה בסימנין אמר רב ששת א כגון
שיעדה יעדה פשיטא גיטא בעיא מהו דתימא
לא ליבטלה הילכתא מינה קמ"ל אי הכי אמאי
יוצאה בסימנין ה"ק אם לא יעדה יוצאה אף
בסימנין: ואינה נמכרת ונשנית: מכלל דעבד
עברי נמכר ונשנה והתניא (שמות כב) בגניבתו
י ולא בכפילו י בגניבתו ולא בזממו בגניבתו
כיון שנמכר פעם אחת שוב אי אתה רשאי
למוכרו אמר רבא לא קשיא כאן בגניבה אחת
כאן בשתי גניבות א"ל אביו בגניבתו מובא
משמע אלא אמר אביו לא קשיא י כאן באדם
אחד כאן בשני בני אדם ה"ת י גניבו אלה
ושוה חמש מאות נמכר וחוזר ונמכר גניבו
חמש מאות ושוה אלה אינו נמכר כלל ר'
אליעזר אומר אם היה גניבו כנגד ממכרו
נמכר ואם לאו אינו נמכר אמר רבא בהא
זכנהו ר"א לרבנן דמאי שנא גניבו חמש מאות
ושוה אלה דאין נמכר י דנמכר כולו אמר
רהמנא ולא חציו ה"ג נמכר בגניבתו אמר
רהמנא ולא נמכר בחצי גניבתו: ומפדין
אותה בע"כ: סבר רבא למימר בע"כ דאדון
א"ל אביו מאי ניהו דכתבנא ליה שמרא אדמיה
אמאי נקיש מרגניתא בידיה ויהיבנא ליה חספא
אלא אמר אביו י בעל כרחיה דאב משום פגם
משפחה אי הכי עבד עברי נמי נכפניהו לבני
משפחה משום פגם משפחה הדר אויל ומזבין
נפשיה ה"ג הדר אויל ומזבין לה הא קתני
אינה נמכרת ונשנית ומני ר"ש היא דתניא
י מוכר אדם את בתו לאישות ושונה י לשפחות
ושונה ח י לאישות אחר שפחות י אבל לא לשפחות רש"א כשה
שאין אדם מוכר את בתו לשפחות אחר אישות כך אין אדם מוכר את בתו
לשפחות אחר שפחות ובפלוגתא דהני תנאי דתניא (שם כא) בבגדו בה

אלמא כל הכך איתכסו בם: כגון
שיעדה. ותו לא נפקא ביהי אלא
בגס: הילכתא. הלכות אמה
העבריה ואם רתה ללאת בל'
מאלו בלא גט תלא קמ"ל: ולא
בכפילו. אם יש לו לשלם את
סקנן ואין לו ממס לשלם הכפל
אינו נמכר: בזממו. אם הטיד
בזבירו שגכר וכוון ואין לו במס
לשלם אינו נמכר: בגניבתו כיון
שנמכר פעם אחת שוב אינו
נמכר. קמ"ל ונמכר בגניבתו
משמע לים ונמכר פעם אחת ולא
שתי מכירות: כאן בגניבה אחת
כאן בשתי גניבות. בגניבה אחת
פעם אחת דאם אינו שוה כל גניבתו
אינו נמכר כשזיל חליה ולכשזילא
ימכר משום חליה וסאי דקתני
ונמכר ושנה בשתי גניבות אפילו
לא עמד בדיון עד שגכר שתיס
זאינו שוה אלא דמי סחת נמכר
וחוזר ונמכר דכל חזא וחדא קריין
בזי ונמכר בגניבתו: מובא
במשמע. אם עמד על שתיס בדיון
א' כולן קריין בזי בגניבתו כדכתיב
(ויגד ד) וזכמה רבס וגו' והדגס
השר ביאור (שמות ז): אלא כאן
באדם אחד. עמד בדיון בבת
אחת אינו נמכר ושנה אפילו
בגניבות הרבס דסוס דומיא דאחת
סכתוב סוליא בלשון יחיד אבל
בשני בני אדם ששטמדיס אותו
שתי פעמים בדיון נמכר כשזיל כל
אחת ואחת וס"ס אם גכר ועמד
בדיון ונמכר וחוזר וגכר מתיאל
חפשי חוזר ונמכר: ה"ג ת"ר
גניבו אלה ושוה ה' מאות נמכר
וחוזר ונמכר גניבו ה' מאות
ושוה אלה אינו נמכר כלל:
כנגד ממכרו. לא פחות ולא יותר:
בהא זכנהו ר"א לרבנן. י לרבנן.
פתחון פה ונלחון במחלוקת זס:
ולא חציו. כי סתתא שסוס שכר
עבודת שס שנים פי שנים בגניבתו
ואין עליו לעבוד אלא חליין: מאי
ניגרה. ה"ד בעל כרחו דעבריס
טפי מעברי אי למימרא דאי לית
ליה גירטוסה כתבין לים שטרא
על דמיה ותתנס לו כשתשיג יד
מנא לן סא חיוס נקיש מרגניתא
גופס המשועבד לו ולכן יסביקן לים
חספא: בע"כ דאב. אם יש לו
כופין אותו ופודה אותה: ומני.
הא דקתני אינה נמכרת ומשנית:
מוכר אדם בתו לאישות ושונה.
קיבל בם קידושין ונתארמלס או
כתגרסס מן סאירוסין חוזר ומקדסס
לאחר וכסף קידושס שלו אם לא

כאן שהורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה. פי' בקונ' לו רוח חכמים
נוחה הימנו והימה דבס' מי שמת (ב"ב קמט.) גבי עובדא
דאיסור גיורא ה"ל תליסר אלפי זוזי כי רבא פי' בסקדון כי קא שכיב
קאמר רבא כיכי ליקניגורכו מרי להכחו זוזי וכו' משמע דרבא לא רצה
לשלם לרב מרי בר רחל אלא היה רוצה
לזכות בהן והשתא וכי לא היה רוצה שתלה
רוח חכמים נוחה הימנו שהרי רב מרי
בר רחל הורתו שלא בקדושה ולידתו
בקדושה הוה ואומר ר"ת דלגבי הלואה
שעושה לו טובה מ' אין רוח חכמים נוחה
הימנו שמשלם רעה תחת טובה אבל החם
פקדון הוה ואדרבה רבא טרח למורס
ואין נראה לר"י לחלק כלל בין מלוה
לפקדון אלא נראה לר"י לפרס דהורתו שלא
בקדושה ולידתו בקדושה אין רוח חכמים
נוחה הימנו לפי שהוא קרוב להיות כשראל
ואתי לאיחלוף ולשונו ישראל נמור ואם
יבס אשת אחיו ואמר שמינה וקוקה פוד
לאחרו שהיתה הורתס ולידתס בקדושה י:
כאן בגניבה אחת כלן בשתי גניבות.
פי' בקונטרס כהא אינו חוזר
ונמכר וס"ק ונמכר פעם א' בגניבה אחת
ולא פעמיים בגניבה אחת אבל נמכר הוה
שתי פעמים בשתי גניבות ואפילו לא עמד
בדיון עד שגכר שתיס ואינו שוה אלא דמי
אחת נמכר וחוזר ונמכר דכל חזא וחדא
קריין בזי בגניבתו וסריד בגניבתו טובא
משמע אם עמד על שתיס בדיון כולו
קריין בגניבתו כדכתיב וזכמה רבס
והדגס אשר ביאור וס"ס חוזר ונמכר הוה
דאיכא אלא כלן אפילו אחד שעמד בדיון
בבת אחת אפילו בגניבות הרבס אינו
נמכר ושנה דחיי גניבה הוה אבל ב' ב'
בני אדם שמעמדין אותו בדיון שתי
פעמים נמכר כשזיל כל אחת ואחת ס"כ
אם גכר ועמד בדיון ונמכר וחוזר וגכר
מתיאל לחפשי חוזר ונמכר עכ"ל וקשה
מה שפי' בגניבה אחת אינו חוזר ונמכר
דאף לא אחת לא כרבינן ולא כר' אלא
דאף בממון קאמר ת"ר כיכא גניבו אלק
וסה ה' מאות נמכר וחוזר ונמכר
וכר"א נמי לא חזי דלחיו קאמר אם
היה גניבו כנגד ממכרו נמכר ואם לאו
אינו נמכר כלל משמע אפילו פעם אחת
אינו נמכר לכך פר"י כאן בגניבה אחת
נמכר וחוזר ונמכר עד שישלם כל
הגניבה דנמכר בגניבתו משמע שנמכר
כמה פעמים עד שישלם כל גניבתו אבל
בשתי גניבות לא ימכר אלא פעם אחת
וסריד בגניבתו טובא משמע היכא דגכר
וחוזר וגכר לאותו אדם עלמון מיקרי שסיר
בגניבתו אימא דנמכר עד שישלם הכל
ומשני בחדס אחד דגכר וחוזר וגכר לאותו
אדם עלמון נמכר עד שישלם לו כל
הגניבות דהיינו שסיר בגניבתו אבל בשני
ב' אינו נמכר ונכונה: אמר אביו בע"כ
דאב. פי' בקונט' אם יש לו כופין אותו
ופודה אותה וק"ק לה"מ א"כ מאי
קאמר בסמוך ה"ג דלחיל ומוזבין לה ומה
תועלת במכירתו מאחר דנכין אותו
לפרדות וסנא י"ל דנכין בני המשפחה
לפרדות בע"כ דאב משום דלא ניהא ליה
לאב שתחזו' לביתו ויהא פרכסו לאב עלי'
והשתא ניהא שסיר דסדר לחיל ומוזבין לה:
כיון

כשה
אישות אחר אישות רש"א כשה
אדם מוכר את בתו לשפחות אחר אישות כך אין אדם מוכר את בתו
לשפחות אחר שפחות ובפלוגתא דהני תנאי דתניא (שם כא) בבגדו בה
בגרה: לשפחות ושונה. מכרס וילאס בם או ציובל או בזמית סאדון ועודס קטנס חוזר ומוכרס אכל וילאס בסומנין לא דלפילו
לא מכרס ועלסס סומנין אינו מוכרס כדתיא בםס: ערכין (דף קט:) יכול ימכור אדם את בתו כשהיא נערה אמרת ומה
מכרס כדנ וילאס עכסיו סאינס מכורס אינו דין סלא ממכר: לאישות אחר שפחות. מוכרס בקבלת קידושין אחר שמכרס לשפחות
וילאס וחזרס חליין: אבל [לא] לשפחות אחר אישות. קיבל קידושין וחזרס חליין שנתארמלס חוזר ומוכרס לשפחות ולקמיס
לפ"י לם: ובפלוגתא דהני תנאי. כלומר קמיפלגי ת"ק ור"ס דררס דסאי קרא דפליגי בם ר"א ור"ע: בדברי ר"ע נרססי

האִשָּׁה נִקְנִית

פרק ראשון

קידושין

יח עין משפט
גל מצודה

מי שאני. כיון דניסוחין לאורייתא נינהו כפקא לגמרי מרשותיה:
ולרב נחמן דאמר. לקמן לרי' יוסי בר' יהודה נמי בשעות
הרסאות הוה מתקדשת דקידושין דלזב נינהו במואי מוקי לה
ושאפילו אירוסין עושה היכי דזר מוזבין לה: מוקי לה כרבי

מ' שאני ולרב נחמן בר יצחק דאמר אפילו
 לרבי יוסי ברבי יהודה מעות הראשונות
 לקידושין ניתנו במאי מוקים לה מוקים לה כרבי
 אביעור דאמר לשפחות אחר שפחות הוא דלא
 מצי מזבין לה אבל לשפחות אחר אישות מצי
 מזבין לה בעי ריש לקיש מהו שמייעד אדם
 לבנו קטן בנו אמר רחמנא בנו כל דהו או
 דילמא בנו דומיא דידיה מה הוא גדול אף בנו
 גדול אמר רבי זירא ת"ש (ויקרא כ) איש א' פרט
 לקטן אשר ינאף את אשת איש כ' פרט לאשת
 קטן ואי אמרת מייעד אם כן מצינו אישות
 לקטן ואלא מאי אינו מייעד אמאי קא ממעט ליה
 קרא תיפשוט מינה דמייעד אמר רב אשי כ'
 הכא ביבם כן תשע שנים ויום אחד הבא על
 יבמתו עסקינן דמדאורייתא חיזא ליה מהו
 דתימא כיון דמדאורייתא חיזא ליה וביאתו ביאה
 הבא עליה מתחייב באשת איש קמ"ל מאי הוי
 עלה תא שמע כ' אמר ר' אייבא א"ר ינאי ז' אין
 יעוד אלא בגדול אין יעוד אלא מדעת תרתי
 מה טעם קאמר מה טעם אין יעוד אלא בגדול
 לפי שאין יעוד אלא מדעת ואיבעית אימא
 מאי מדעת כ' מדעת דידה דתני אביי בריה
 דרבי אבהו (שמות כא) אשר לא יעדה מלמד
 שצריך ליעדה הוא תני לה והוא אמר לה
 בקידושי יעוד ואליבא דרבי יוסי ברבי יהודה
 כ' דאמר מעות הראשונות לאו לקידושין ניתנו
 רב נחמן בר יצחק אמר אפי' תימא לקידושין
 ניתנו שאני הכא דאמר רחמנא יעדה מאי
 ר' יוסי בר' יהודה דתניא יעדה והפדה צריך
 שיהא שהות ביום כדי פדייה מכאן א"ר יוסי
 ברבי יהודה אם יש שהות ביום כדי לעשות עמו
 שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת
 אלמא קסבר מעות הראשונות לאו לקידושין
 מר' אפילו תימא לקידושין ניתנו שאני הכא
 מר' רבא אמר רב נחמן כ' אומר אדם לבתו
 דרבי יוסי ברבי יהודה לאו אמר רבי יוסי ברבי
 לקידושין ניתנו וכי משייר בה שוה פרוטה הו'
 רבא א"ר נחמן כ' המקדש במלוה שיש עליה
 י ברבי יהודה לאו אמר רבי יוסי ברבי יהודה
 זין ניתנו האי הלואה היא והיא גופא משכון היא
 וכי

למקדש מדעת ע"י עממה לא היה חומר הכתוב שיהיה מושל לענין יסוד ואל"ת הלאך היה מתקדש קצן לית לא וכיהן מן החומר כדמשתע פ"ק דב"מ (דף י"ב). דקשתה שאין לו יד לזכות בשפתיה ולא גזר אלא מדבריהם בשלמה גבי יסוד דהתם דין קשר הטובה שאר שאלו אלא מחלתי שטובים לא ים לה זכיהו מדלוריהם כדמשתע ב' (לחומר) (גיטין סה). דפרדן לרב חסדא דלחור חסדא לחחרים מהחל דלחור אדם לעבדו ולשפתיה העברים הלא משה מן משה שני וספתיה כיון דרבין מהלל סתיה הלא הוהיט שזכר אפילו לחחרים מן התורה: **במסכת** שם עליה מן משכן וספתיה דמורי במשכן מלא בשעת הלואה דקיי לה דמורי יתח דלסן כן היה לו להביא חסדא דרבין יתח כמו ש מקדשת ולעיל היה לו להביא דרבי יוסי דבריו יהודה אלא אפי' במשכן בשעת הלואה חייביו וספתיה התורה ואפי' שהשכנו בידו דהא המקדש כמלוה שם עליה משכן קאמר ולא המקדש במשכן ואל"ת בלא משכן אמר' למקדשת לעיל ה ומה אנו לרבינן ללמוד מר' יוסי ור' דהביא דלויס משכן גרע מחזיר לא משכן קמ"ל מילתא דרבי יוסי למקדשת ואל"ת הכי נילף מרבי יוסי יהודה מיעיד והא דהא גופה משכן ביה והבא קצן מחזיר לא משכן ואל"ת דפשיטא ליה דלסין יתקרב היסוד בחזות משכן מלא מהח דקסבר ר' יוסי ר' יהודה לעבד עברי דלי גופו קהי מה ענין זה אלא מלוה שם עליה דהביא גופה לעממה ומיבטי' ד"ל לא דהביתא גופה שיהא קהוי לא ומקדשת דלסן כן היה

פ' בקולנו. ועד השתא מהדרינן
עוד דשמותי הוא לפי ר"ת דגרים
הא ז"ל עד השתא מהדר לאוקומי
שמעון קיימי כותיה דאמרי אבל לא
לשפחות אחר אישות ור' שמעון נמי הכי
חית ליה אלא שמוסיף עוד אבל לא
לשפחות אחר שפחות:

איש פרט לקטן. ואע"ג דקטן לאו זר
עושין הוא מ"מ איטריך קרא
למעוטי דקס"ד שהיה נהני כיון שהאשה
הגברת נז' יד' ז'
ומדאורייתא חוצא ליה. פירש
בקונטרס דוקוקה
לו ביאתו ביאה לכל דבר וקנאה ליושרה
לו ויטמא לה כדעתן (קדש דף מה.) כן מ'
שבל ע"ה יגמנוהו קדש וקדש דזה אינו
אלא מדרבנן ולפוסלה מן האחין
כדתנן בהאשה רבה (יבמות דף נז:)
עשו ביאת בן כן כמאמר גדול אלכו
ליושרה ולשאר דברים"ל הויה בשלש
ולכן י"ל למדאורייתא חוצא ליה בשלש
בגון שהיה היבס גדול וקטן זה ביאתו
ביאה כלומר שאם בא על אחת מבני
עריות שכתורה מומותים ע"ה ידו מכל
דתמא הואיל ומודאורייתא כ"ל כלומר
אי לאו האי קרא דמעטיה ה"ל
מדאורייתא חשובה כששתו קמ"ל שמיני
קונה אותה אלף מדרבנן כדאמרינן
בשלמא (סס) עשו ביאת בן ע'
כמאמר גדול:

תרתִי. פי' בקונטרס הֵאָה־בֵּהֱמָה תֵּלֵךְ בְּלוֹמֶר הִנֵּה מִתְחַלֵּה הָיָא דְכֵינן יְעוֹד אֲלֵא מִדְּעַת פְּשִׁטָא דְלִין יְעוֹד מוֹשֵׁל אֲלֵא בְּדוּלֵי שְׁהִי קָקֵן לֹא מִזִּי לְשׁוּיִי שְׁלִיָּה לְקִדְשׁ הָ"ר אֲלֵחֵקן פִּי תִרְתִּי בְּלוֹמֶר דִּהְתֵּר־אֲהַדְרִי דְרִישָׁא דְאֲמַר' הִין יְעוֹד אֲלֵא בְּדוּל מִשְׁמַע אֲפִילוּ שְׁלֵא מִדְּעַת מִדְּעַת וְהִרְאֵנוּ אֲמִירִין אִין יְעוֹד אֲלֵא מִדְּעַת אֲבָל שְׁלֵא מִדְּעַת לֹא מִהִי אֲמוֹר אֲדָם לִבְתּוֹ קִטְנָה אִין וְקִבְלָה קִידוּשָׁא מִדְר' יוֹסִי וְיִתְחַלֵּה מִזִּי אֲתֵא לְאֲמוּשְׁמִין פְּשִׁטָא לִמְתֵּל מִתֵּל תִּתְקַדֵּשׁ אֲפִילוּ הִיָּה אֲמוֹר תֵּן מִנְהָ לְפִלּוּי תִתְקַדֵּשׁ בְּתִי לָךְ הִיָּה מִקּוּדְשָׁא מִדִּין עֵרֶב כְּלַעֲלִיל (דף י.) כ"ש אֲשַׁמְשֵׁם לִבְתּוֹ וְכִי תִמְאֵל דִּהְכָּא לֵב שִׁיךְ דִּי עֲרֻבֹת וְכִי לֹא דִיבֵר לְמַקְדֵּשׁ אִ"י לְר' יוֹסִי בְר' יְהוֹשֻׁעַ דְּלִמָּר לְמַקְדֵּשׁ בְּפִרְעוֹת אֲחִירוֹנָה אֲפִן יִקְלָה מִיַּד דְּלִמָּר לֹא אֲמַר כָּלוֹם לֹא לִבְתּוֹ וְלֹא תִתְקַדֵּשׁ תִּתֵּא מִקּוּדְשָׁתָא אֲלֵא ע"כ הַמְבִירֵר הַבּוֹכֶה כְּאִילוּ אֲמַר אֲבִיָּה לִבְתּוֹ תִתְקַדֵּשׁ בְּיֻדֵּשׁ אִ"י הַמְבִירֵר נִזְמִי תִתְקַדֵּשׁ אֲמַר לְמַקְדֵּשׁ וְיִזְלֵל דֵּלֵא הוּא לֹא כְּאִילוּ לֹא וְלֹא כְּאִילוּ לֹא אֲלֵא הִי מִזִּי ע"כ קִטְנָה יֵשׁ לָהּ יָד לְקַבֵּל קִידוּשָׁא מִדְּאִשְׁתָּן גְּבִי יְעוֹד דְּלִמָּר רִמְיָנוּ שְׂתִיעִיד עַל יְדֵי עֲלֵמָה שְׁאֵל לֵה רְשׁוּיָהּ מוֹשֵׁל בְּעָלְמָא כְּסֻתּוֹ לֵה רְשׁוּיָהּ

באומר לה לאי וקבלו קידושך והלא
 ר' דמנחת הקטן לר' יוסף אבן
 צלמון וז"ל דבדעת אחרת מחרת מן חזק
 לה ואחד זה קונה לעצמו ואינו זוכה
 עברית קטנה היא ודמי בענין שאינו
 ישת מדר' יוסף דר' יהודה. אין לפרש
 בזה לעיל (דף קס) גבי קידושא במשכא
 כי מחזור לה משכן אלא שמהם לה לא
 ביון דמקדש בהנחת מהיית מלוה אלא
 עמי ד"ד ללא סמכה דעתה כיון שאינו
 בידם מחזור לה המשכן ביון גופא
 מחיית שיטבוד המלוה ללמוד וז"ל לדקדק
 משכן אין כאן מלוה כלל אלא מקדש
 קדש כלל שטר שהורו וכלל הספר
 משל

קפז ח מוי פס
מהלכות ארבות
צבא חס יס
קפה ג מוי פס
פס הלכה פ
קפז ד מוי פס
מהלכות ארבות
פס הלכה פ
קפז ה מוי פס
הלכה ח
קפה ז מוי פס
פס הלכה פ
קפז ח מוי פס
מהלכות ארבות
הלכה ד פס
עשרין מוי פס
ארבע סיון לו
סוף פ
קצ ט מוי פס
ארבות הלכה פ
פס פס פס
פס ארבע פס
פס פס פס

מסורת
הש"ס
א סנהדרין ננו
ב [5"ל דאמר]
ג לקמן מה.
ד [וע"ע תוס'
ערכין ג. 7"פ
למשוטי]
ה [דף ו:]

1

זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה. לחמץ עלים ושאר לרמים ולא לשם אלוהות: הא אהרריה קרא. לכל ישראל מהם עליו: לירחי
אבן אחר הנזיל. אהרס אבן שלם תהא לו גאולה: רבות בשנים. משמע שיכא רבוי בשנים וכי אפשר לסיון מרובות על שם או
מוטעות: אלא. ס"ק אם יש רבוי בדמיו שתרצה בתוך שנים הללו כגון כהשגות מכסף מקנתו חסוב כמשתת קנייני להקל: נתמעט
כספו. בתוך שנים הללו חסוב אותו כפי דמי שניו של עכשיו: נתיב ליה. דמי ארבע שנים ולא איירי קרא לא בהשגות ולא בהשקף:
לחצאין. הניגידו לדמי חלי גרעונו
יתם וימעט חלי שניו מעליו: או
אין גנאל. כלל אלא איכ מלא כדי
גאולתו: שדה אחוזה. כתיב צם
ומלא כדי גאולתו ולא לחלאין וסכא
כתיב ישיב גאולתו ולא כתיב כדי:
או דילמא לקולא אמרינן. דגאולה
חלאין יש צם להקל ולחמיר
כלקמיה וסיכא דסוי קולא לגבי
אמרינן דגנאל וסיכא דסוי חומרא
אמרי דליתו גנאל כדאמר קרא גבי
השגות וסכסף דלחלין לקולא:
לאו אמרת. לעיל (דף יח.) גבי
חמש מאות ושום חלק לדברי הכל
איתו נמכר אלמא ונמכר כולו ולא
חליו משמע סכא דמי דכתיב (ויקרא
כח) או: הסיגס ידו וגנאל כולו ולא
חליו משמע: משכחת לה לקולא.
דלוי' לה גאולה קולא גביה
למורו ומושכחת לה לרעמו: ובניה
במאה. קנאו צמס ויסיב ליה סאי
עבד בחר סכי חמשים בגאולה חלי
אי אמרת הויא גאולה כי אייקר תו
לא ברשות דמריס אייקר אלא פלגיה
ואם צם עכשיו לגמור פדיונו יסיב
ליה סכא נופיק: ואי אמרת אינו
גנאל. אייקר כוליה ברשות דמריס
ויסיב ליה מאס וחמשין: והא אמרת
בתרבה כו'. דסיכא דנשכס חין
מחשבים לו אלא כשתת מקנתו:
דאויקר וול ואייקר. סקססו
צמחסיס וסולו ועמד על מנס וחסיב
ליה כפי שניו ונכח לו חמשים ולא
סספיק לגמור פדיונו עד סקוק
ועמד על מאתסיס: ס"ג צמססנא
ואי אמרת: איתו גנאל לחלאין סכי
מאס פקדון מיכסו גביס יסיב ליה
מיסליס ונפיק ול"ג וסא אמרת
תמעט כספו כו'. ואי אמרת
אינו גנאל לחצאין. לא קנאף
סאדון צמורת גאולה ועכשיו
ססכסף סול עומד כוליה לפדותו
וסק וזוי סוו פקדון גביס ויסיב
לכו מיסליס ונפיק: המוכר בית
בעיר חומה. ססול גנאל עד סנה
ולא יותר: גנאל לחצאין. סס סקן
חלי דמיו בתוך שנה מפריק פלגיה
או לא: גאולתו. יומס ססיה
גאולתו: היכא דגלי. ככדי גאולתו
למורא דכולה גאולס צמין גלי:
והיכא. דלא כתיב צם כדי לא
מייטון ליה: שלוח. סס חין לו
לוח מאתריס וגנאל ססן סקן כן
מוכר צסדס אהוזס דצמין וססניס
ידו (ויקרא כח) משמע נמי סגנאל
לחלאין: ואם גנאל ינאל. צמקדיס
צסס אהוזס: לפי שמצינו כו'.
ר"ש דריס עממא דקרא בכל דוכתא (צ"מ דף קמז.) וסכא נמי יסיב עממא לקרא וסמעי' דסקפידס תורס לחזור סלס תפקע אהוזס
מירוסיס לפי סיפס כח מוכר סאין נחלתו כפקעת סכרי חוזרת לו ביובל לפיקר לא חס ליפות כחו ללות וגנאל לחלאין סכל מקדיס לפי
ססורע כחו לספסיד נחלתו ביובל כדכתיב (ויקרא כז) וסיס ססדס צלאתו ביובל קדס וגו' ומתחלק לכהניס יופס סכסכו כחו בתחלת
פדיונו ללות וגנאל לחלאין ומסכא חית לן למיגמר נמי מוכר בית צבתי ערי חומס דלוס וגנאל וסול לחלאין סכרי חורע כחו ליחלס
צקף סנה ולא ינאל ביובל: איתיביה. דקבתי סיפא מוכר בית צבתי ערי חומס יוכיס סאין לוח וגנאל וכו': מוכר שדה אחוזה חורע
כחו ליגנאל מיד. עד סססא סתי שניס ציד סלוקס כדכתיב (סס כח) צמספר סני תבולות ימכר לך חין מכירס ססותס מסיס שניס מעת
לעת ואחר כך גנאל צגרגון סספ כדכתיב (סס) לפי רוב ססניס וסכס את סני ממכרו וגו' כמיס שניס סס משקלס עד היובל ססיה
עמיד לסחור לצעליס עשריס סנה ודמיס עשריס מנה סרי סקניית תבולות כל סנה צמסס וכן יגרע לכל סיה סכלס לפי גאולתו:

זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה חתם הא אהרריה קרא דתני רבי ישמעאל
הואיל והלך זה ונעשה כומר לעבודת כוכבים
אימא לירחי אבן אחר הנזיל ת"ל (ויקרא כח) אחרי
נמכר גאולה תהיה לו אחד מאחיו יגאלנו ואימא
גאולה תהיה לו כי היכי דלא ליטמע בין העובדי
כוכבים הא לענין פדיון נחמיר עליה מדרבי יוסי
ברבי חנינא אמר רב נחמן ב בר יצחק תרי
קראי כתיבי כתיב (ש) אם עוד רבות בשנים
וכתיב (ש) ואם מעט נשאר בשנים וכי יש שנים
מרביות ויש שנים מועטות אלא נתרבה
כספו מכסף מקנתו נתמעט כספו כפי שניו
ואימא הכי קאמר היכא דעבד תרי ופש ליה
ד' נתיב ליה ד' מכסף מקנתו עבד ד' ופשו ליה תרתי נתיב תרתי
כפי שניו א"כ נכתוב קרא אם עוד רבות שנים אם מעט נשאר שנים
מאי בשנים נתרבה כספו בשנים מכסף מקנתו נתמעט כספו בשנים כפי
שניו אמר רב יוסף דרשינהו רב נחמן ב (בר יצחק) להני קראי כסינו (סימן)
עבד בית חצאי בית עבד קרובים בעא מיניה רב הונא בר חיננא מרב ששת
עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים נגאל לחצאין או אינו נגאל לחצאין גאולתו
(ש) גאולתו משדה אחוזה גמר מה שדה אחוזה אינו נגאל לחצאין אף האי נמי
אינו נגאל לחצאין או דילמא לקולא אמרי' לחומרא לא אמרינן א"ל לאו אמרת
התם נמכר כולו ולא חציו ה"נ גנאל כולו ולא חציו אמר אביי אם תימצא לומר
נגאל לחצאין משכחת לה לקולא ולחומרא לקולא זבניה במאה יהב ליה
חמשין פלגא דדמי ואשבח וקם על מאתן אי אמרת נגאל לחצאין יהיב ליה
מאה ונפיק ואי אמרת אין נגאל לחצאין יהיב ליה מאה וחמשין ונפיק והאמרת
נתרבה כספו מכסף מקנתו כגון דאוקיר וול ואוקיר משכחת לה לחומרא זבניה
במאתן יהיב מאה פלגי דדמי ואיכסף וקם על מאה אי אמרת נגאל לחצאין יהיב
ליה חמשין ונפיק ואי אמרת אין נגאל לחצאין הנך מאה פקדון ניהו גביה יהיב
לחו ניהליה ונפיק בעא מיניה רב הונא בר חיננא מרב ששת המוכר בית בבתי
ערי חומה נגאל לחצאין או אינו נגאל לחצאין גאולתו משדה אחוזה גמר
מה שדה אחוזה אינה נגאלת לחצאין אף האי נמי אינו נגאל לחצאין או דילמא
היכא דגלי גלי היכא דלא גלי לא גלי א"ל ממדרשו של ר' ששמע שלוח וגנאל
וגנאל לחצאין דתניא (שס כז) אם גנאל ינאל מלמד שלוח וגנאל וגנאל
לחצאין אמר ר' שמה טעם לפי שמצינו במוכר שדה אחוזה שיפה כחו
שאם הגיע יובל ולא נגאלה חוזרת לבעליה ביובל חורע כחו שאינו לוח
וגנאל וגנאל לחצאין מקדיש שהורע כחו שאם הגיע יובל ולא נגאלה יוצאה
לכהנים ביובל יפה כחו שלוח וגנאל וגנאל לחצאין האי מוכר בית בבתי
ערי חומה נמי הואיל וחורע כחו שאם מלאה לו שנה תמימה ולא נגאלה
נחלש יפה כחו שלוח וגנאל וגנאל לחצאין איתיביה (שס) אם גנאל ינאל
מלמד שלוח וגנאל וגנאל לחצאין שיכול והלא דין הוא ומה מוכר שדה
אחוזה שיפה כחו שאם הגיע יובל ולא נגאלה חוזרת לבעליה ביובל
חורע כחו שאין לוח וגנאל וגנאל לחצאין מקדיש שהורע כחו שאם הגיע
יובל ולא נגאלה יוצאה לכהנים ביובל אינו דין שהורע כחו שאין לוח
וגנאל וגנאל לחצאין מה למוכר שדה אחוזה שכן חורע כחו ליגאל מיד
תאמר במקדיש שיפה כחו ליגאל מיד מוכר בית בבתי ערי חומה יוכיח
שיפה כחו ליגאל מיד ואין לוח וגנאל וגנאל לחצאין לא קשיא

גאולתו גאולתו גמר. מראה לר"ת
דלא ג"ש גמורה היא אלא
גלוי מילתא בעלמא הוא דלי ג"ש גמורה
היא א"כ מאי קאמר או דלמא לקולא
אמרינן לחומרא לא אמרינן הא כיון דהוי
ג"ש בין לקולא בין לחומרא חית לן למילף
דאין ג"ש למחלה וכן משמע לקמיה גבי
צתי ערי חומה קאמ' היכא דגלי גלי וסיכא
דלא גלי לא גלי ואי ג"ש היא אפילו היכא
דלא גלי נמי: איתיביה. (פי' מסיפא)
דקבתי מוכר בית צבתי ערי חומה יוכיס
שאינו לוח וגנאל וגנאל לחלאין וא"ת
מאי פריך לר' שמשון דילמא הך
בריייתא אחיז כוותיה דרבי שמעון
וסא דקאמר לעיל גבי צתי ערי חומה
שלוה וגנאל וגנאל לחלאין היינו בחר
דרבי לן קרא צמקדיס סס גנאל ינאל אכל

ד' נתיב ליה ד' מכסף מקנתו עבד ד' ופשו ליה תרתי נתיב תרתי
כפי שניו א"כ נכתוב קרא אם עוד רבות שנים אם מעט נשאר שנים
מאי בשנים נתרבה כספו בשנים מכסף מקנתו נתמעט כספו בשנים כפי
שניו אמר רב יוסף דרשינהו רב נחמן ב (בר יצחק) להני קראי כסינו (סימן)
עבד בית חצאי בית עבד קרובים בעא מיניה רב הונא בר חיננא מרב ששת
עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים נגאל לחצאין או אינו נגאל לחצאין גאולתו
(ש) גאולתו משדה אחוזה גמר מה שדה אחוזה אינו נגאל לחצאין אף האי נמי
אינו נגאל לחצאין או דילמא לקולא אמרי' לחומרא לא אמרינן א"ל לאו אמרת
התם נמכר כולו ולא חציו ה"נ גנאל כולו ולא חציו אמר אביי אם תימצא לומר
נגאל לחצאין משכחת לה לקולא ולחומרא לקולא זבניה במאה יהב ליה
חמשין פלגא דדמי ואשבח וקם על מאתן אי אמרת נגאל לחצאין יהיב ליה
מאה ונפיק ואי אמרת אין נגאל לחצאין יהיב ליה מאה וחמשין ונפיק והאמרת
נתרבה כספו מכסף מקנתו כגון דאוקיר וול ואוקיר משכחת לה לחומרא זבניה
במאתן יהיב מאה פלגי דדמי ואיכסף וקם על מאה אי אמרת נגאל לחצאין יהיב
ליה חמשין ונפיק ואי אמרת אין נגאל לחצאין הנך מאה פקדון ניהו גביה יהיב
לחו ניהליה ונפיק בעא מיניה רב הונא בר חיננא מרב ששת המוכר בית בבתי
ערי חומה נגאל לחצאין או אינו נגאל לחצאין גאולתו משדה אחוזה גמר
מה שדה אחוזה אינה נגאלת לחצאין אף האי נמי אינו נגאל לחצאין או דילמא
היכא דגלי גלי היכא דלא גלי לא גלי א"ל ממדרשו של ר' ששמע שלוח וגנאל
וגנאל לחצאין דתניא (שס כז) אם גנאל ינאל מלמד שלוח וגנאל וגנאל
לחצאין אמר ר' שמה טעם לפי שמצינו במוכר שדה אחוזה שיפה כחו
שאם הגיע יובל ולא נגאלה חוזרת לבעליה ביובל חורע כחו שאינו לוח
וגנאל וגנאל לחצאין מקדיש שהורע כחו שאם הגיע יובל ולא נגאלה יוצאה
לכהנים ביובל יפה כחו שלוח וגנאל וגנאל לחצאין האי מוכר בית בבתי
ערי חומה נמי הואיל וחורע כחו שאם מלאה לו שנה תמימה ולא נגאלה
נחלש יפה כחו שלוח וגנאל וגנאל לחצאין איתיביה (שס) אם גנאל ינאל
מלמד שלוח וגנאל וגנאל לחצאין שיכול והלא דין הוא ומה מוכר שדה
אחוזה שיפה כחו שאם הגיע יובל ולא נגאלה חוזרת לבעליה ביובל
חורע כחו שאין לוח וגנאל וגנאל לחצאין מקדיש שהורע כחו שאם הגיע
יובל ולא נגאלה יוצאה לכהנים ביובל אינו דין שהורע כחו שאין לוח
וגנאל וגנאל לחצאין מה למוכר שדה אחוזה שכן חורע כחו ליגאל מיד
תאמר במקדיש שיפה כחו ליגאל מיד מוכר בית בבתי ערי חומה יוכיח
שיפה כחו ליגאל מיד ואין לוח וגנאל וגנאל לחצאין לא קשיא

מסורת
הש"ס
א ערכין ב
ו ע"ש סוגיא זו
גאולה שנינו
ב (גירסת
רס"ל קמח)
ד כחומר דמורה
גרי' וחק א"כ
גס סכא מוכר
למחוק
ב רס"ל מ"ו
ד [לעיל יח.]
ה ערכין ב

ר"ש דריס עממא דקרא בכל דוכתא (צ"מ דף קמז.) וסכא נמי יסיב עממא לקרא וסמעי' דסקפידס תורס לחזור סלס תפקע אהוזס
מירוסיס לפי סיפס כח מוכר סאין נחלתו כפקעת סכרי חוזרת לו ביובל לפיקר לא חס ליפות כחו ללות וגנאל לחלאין סכל מקדיס לפי
ססורע כחו לספסיד נחלתו ביובל כדכתיב (ויקרא כז) וסיס ססדס צלאתו ביובל קדס וגו' ומתחלק לכהניס יופס סכסכו כחו בתחלת
פדיונו ללות וגנאל לחלאין ומסכא חית לן למיגמר נמי מוכר בית צבתי ערי חומס דלוס וגנאל וסול לחלאין סכרי חורע כחו ליחלס
צקף סנה ולא ינאל ביובל: איתיביה. דקבתי סיפא מוכר בית צבתי ערי חומס יוכיס סאין לוח וגנאל וכו': מוכר שדה אחוזה חורע
כחו ליגנאל מיד. עד סססא סתי שניס ציד סלוקס כדכתיב (סס כח) צמספר סני תבולות ימכר לך חין מכירס ססותס מסיס שניס מעת
לעת ואחר כך גנאל צגרגון סספ כדכתיב (סס) לפי רוב ססניס וסכס את סני ממכרו וגו' כמיס שניס סס משקלס עד היובל ססיה
עמיד לסחור לצעליס עשריס סנה ודמיס עשריס מנה סרי סקניית תבולות כל סנה צמסס וכן יגרע לכל סיה סכלס לפי גאולתו:

האשה נקנית

פרק ראשון

קידושין

כאן אין מעשה
גר מצוה

הא רבין: ללא ידעי טעמא לקרא ואמרי דהורע כח צחדא מילתא
 דהורע נמי צמילתא אחריתא בר מסיכא דגלי ביה קרא וצבתי ערי
 חומה במירוק גאולה גאולה מסדה אחוה וסא דקא אמינא דבית
 דעיר חומה ליה וגואל כו' לר"ס קאמינא דסיכ צעמא לקרא דהני
 צדא. (מסכת בית דין חומה ל"א)

חזקת בלא פדיון: אף אני אביא
 מקדוש. לפיכך הולך אם גאל יגאל
 לומר שלום וגואל: בשנה שנייה.
 דמוכר שדא אחיוס חין המוכר יכול
 לגאול עד שצדוק שנה שלישי ומוכר
 בית בעיר חומה אינו גואל אלא
 בראשונה נמלא שאין זה וזה גואלין
 בשנים: עבר עברו וכו'. כדאמר
 לעיל (דף כ:). וגואל כולו ולא לחציו
 ואין לומר וגואל דהא לא השיגה תב
 (ויקרא כה): גגאל בקרובים. כיו
 כרוסו של ליקח כדאשכחן בשדס
 אחוס (שס) ובא גואלו סקרוז אליו
 וכו': אף האי נמי אין גגאל
 לחציון. לרצון קצעי ליה דאמרי
 לשל אין גגאל להאלין וימא נמי
 דלכא גמר דגאל בקרובים: אף
 דילמא כי בתיב. גאולתו בשדס
 אחוסו למעט חלאין הוא דכתיב
 שגאול (שס) ומלא כדי גאולתו כדי
 כולו ולא כדי חליו הילכך כי חזר
 כדב"ג למגמר אחדא מילתא הוא
 דכתב ולא למיגמר גאולת קרובים
 דלאו לגבי גאולתו כתיב: בכל
 גאולה חתנו. וכל ארץ אחוסתם
 גאולה חתנו לארץ קרא יהיה הוא
 ולא פירש למי. אחא: לרבות בתים
 ועבר עברי. סיוס גגאלין לקרובים:
 בתי החצרים. עיירות שאין
 מוקפות חומה מימות יהושע: עד
 שדה הארץ יחשב. הרי הן כשדס
 חומה: לקבועו חיבה. על
 הקרובים: וכי יש לך אדם
 ביהודים. מנוטלי חלק בלא שאין
 לו גואלין מורע יעקב צדוק אחד
 מכל ישראל קיים הוא קרוב לו:
 אלא יש לו. גואלין אכל חין הגואל
 בזה ליקח ולימד הכתוב שדסות
 ידיו לקרוב: חובה. ואפי' כי לא
 היה לו גואל דריש שפאי אפסר בלא
 הסאיו לירשו לגאל ואין הגאולה
 מוטלת אלא על הקרוב בין הכל:
 מאי בכל. נכתוב גאולה חתנו
 לארץ מה חיל. בשד עברי
 הנמכר לעובד כוכבים: לרבות כל
 הגאולות. העומדות לגאל סיוס
 גגאל כסדר הוא קסד חיל גגאלין
 לקרובים בא ללמדנו: ועבר עברי.
 הנמכר לישראל דלא כתיב ביה גאולת

הא רבנן הא א ר"ש ב תני חדא לוח וגואל וגואל
לחצאין ותניא אידך א אין לוח וגואל וגואל
לחצאין ל"ק הא רבנן הא ר"ש (מי) חרש חבש
(זמן) א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי איכא
למיפרך מה למוכר בית בבתי ערי חומה שכן
הורע כחו ליגאל לעולם תאמר במקדיש שיפה
כחו ליגאל לעולם א"ל רב אחא מבא לרב אשי
משום דאיכא למימר ניהדר דינא תיתי במה
הצד מוכר שדה אחוזה יוכיח שיפה כחו
ליגאל לעולם ואין לוח וגואל וגואל לחצאין
מה למוכר שדה אחוזה שכן הורע כחו
ליגאל מיד מוכר בית בבתי ערי חומה
יוכיח ² וחזר הדין לא ראי זה כראי זה
הצד השווה שבהן שנגאלין ואין לוח וגואל
וגואל לחצאין אף אני אביא מקדיש שנגאל
ואין לוח וגואל וגואל לחצאין א"ל מר זוטרא
בריה דרב מרי לרבינא איכא למיפרך מה להצד
השוה שבהן שכן הורע כחם ליגאל בשנה שניה
תאמר במקדיש שיפה כחו ליגאל בשנה שניה
א"ל רבינא משום דאיכא למימר עבד עברי
הנמכר לעובד כוכבים יוכיח שיפה כחו ליגאל
בשנה שניה ואין לוח וגואל וגואל לחצאין בעא
מיניה רב הונא בר חיננא מרב ששת המוכר
בית בבתי ערי חומה נגאל לקרובים או אין נגאל
לקרובים גאולתו גאולתו משדה אחוזה נמר מה
שדה אחוזה אינה נגאלת לחצאין ³ ונגאלת
לקרובים אף האי נמי אין נגאל לחצאין ונגאל
לקרובים או דילמא כי כתיבא גאולה בחצאין
הוא דכתיב בקרובים לא כתיב א"ל אינו נגאל
איתיביה (ויקרא כה) בכל גאולה תתנו ⁴ לרבות
בתים ועבד עברי מאי לאו בתי ערי חומה לא
בתי חצרים בתי חצרים כהדיא כתיב בהו (שם)

על שדה הארץ יחשב ההוא לקובעו חובה ואליבא דרבי אליעזר דתנאי (ש) ונאל את ממכר אחיו ^ז רשות אתה אומר רשות או אינו אלא חובה ת"ל (ש) ואיש כי לא יהיה לו נואל ה"כ ויש אדם בישראל שאין לו נואלים אלא זה ישיש לו ואינו רוצה ליקח שתרשות בידו דברי רבי יהושע ר"א אומר ונאל את ממכר אחיו חובה אתה אומר חובה או אינו אלא רשות ת"ל בכל נאולה תתנו הבתוב קבעו חובה אמרי ליה רבנן לרב אשי ואמרי לה רבינא לרב אשי בשלמא זמ"ד לרבות בתי ערי חומה היינו דכתיב בכל אלא למ"ד לרבות בתי חצרים מאי בכל קשיא איתוביה אביי ^י מה ת"ל ונאלנו ונאלנו ונאלנו ג' פעמים לרבות כל הנאולות שננאלות כסדר הזה מאי לאו בתי ערי חומה ועבד עברי לא בתי חצרים ושדה אחוזה בתי חצרים ושדה אחוזה בהדיא כתיב על שדה הארץ יחשב כדאמר רב נחמן בר יצחק ^א לקרוב קרוב קודם ה"ל לקרוב קרוב קודם היכא איתמר דר"ג בר יצחק אהא דאיבעיא לכו עבד עברי הנמכר לישראל נגאל לקרובים או אינו נגאל לקרובים אליבא דרבי לא תבעי לך דאמר ^ב מי שאינו נגאל באלה נגאל בשש אלמא לא מיפרק כי תיבעי לך אליבא דרבנן מאי ילפינן שכיר שכיר ולא דרשי נאלנו או דילמא נאלנו לזה ולא לאחר ת"ש בכל נאולה תתנו לרבות בתים ועבד עברי מאי לאו בתי ערי חומה ועבד עברי הנמכר לישראל ^ה לא עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים בהדיא כתיב ביה (ש) או דודו או בן דודו ונאלנו ההוא

דס חמיוס כתיב וכן בוחט בקרוב חמו וכן פי בקרוב קרוב קרוב פי כסחדלפרים ודורו בירשוחם חן נ
 טי שאני גמאל באלה גמאל בשש. אלמח ס' ל' דין גמאל בקרובים: ינאלטו. קחיב במחמד למכוד קובדי

(קירושין) ואלו פתח

אזל וגואל להאזין מיירי אם לא נכתב
 י"ל דמשמע ליה כל שיטת הברייתא
 אזל יגאל דהי' להו הכי אחרי נקט כל
 ק"ט מ"ע מה ע"ז שיפה כהו
 כ' בויבל אחי' א"ה א"ה לוח וגואל וגואל
 אחין דבכסמוך מקדיש שהורע כחו
 גיעי וזל אינה נעלה מהחלקת
 הניס אינו ידן שיהי' לוח וגואל וגואל
 ואחין וענ ק"ו זה לרבה למפרש מיירי
 פסיעא דהאי ויכוח מיירי אף גפי
 דכח כחר דכח א"ה גאל יגאל וא"ל
 מ' אחי' לא נקט האי ק"ט מ"ע כיון
 נבא למפרש מיירי עילוה וי"ל דשדה
 דהה עדיפא לי' למיג' כש"מ אדכ"ה
 א"ה

וְכִי כֹכְבֵי שָׁמַיִם כָּמוֹל יִצְחָק מִיֵּד
 הָיָה חֵינֵי לוֹה וְנֹאֵל לְחַלְקֵי
 בְּמִקְרָא מִזְכֵּר שְׂדֵה אֶחָוֶה שְׂבוֹרֶה כְּהוֹ
 אֶל מִיֵּד דְּכֻכְכִּי בְּחִסְפָּא שְׁנֵי תְּבוּלוֹת
 קָרָא (כָּה) אֶחָד דִּין שְׁחִין לוֹה וְנֹאֵל וְנֹאֵל
 אֶחָיוֹן לְאֶדְרֹבֶרֶה חֵת לְחִימְעָר אֶפְסָכָא
 הָקִידִם שְׂבוֹרֶה כְּהוֹ לִיחֹלֶל לְכֹהֵם
 וְלֹאֵחָל לֹה וְנֹאֵל וְנֹאֵל לְחַלְקֵי מִזְכֵּר
 שְׂדֵה כְּהוֹ שְׂחֹרֹת לְבַעֲלִים בִּיזְכֵּל אֶחָד דִּין
 וְנֹאֵל וְנֹאֵל לְחַלְקֵי וְכִי מַה לְמַקְדִּים
 שְׂפֵה כְּהוֹ יִצְחָק מִיֵּד תִּלְמִיד בְּמִזְכֵּר
 שְׂבוֹרֶה כְּהוֹ יִצְחָק מִיֵּד מִמֵּן שְׂדֵה הָהִירִי
 שְׂפֵה כְּהוֹ יִצְחָק מִיֵּד מִיֵּד לְחִימְעָר מִהֶאֱחָד
 וְלֹהִית לֹה וְנֹאֵל וְנֹאֵל לְחַלְקֵי וְמִהֶאֱחָד
 יוֹיִן בְּכֵה הָהִירִי שְׂדֵה אֶחָוֶה נְמוֹ
 קָרָא לֹה הֵאֱחָד דִּינֵה דְרֵחֵיוֹהִי בְּכֵה
 שְׂפֵה כְּהוֹ שְׂדֵה הָהִירִי וְהֵשֶׁךְ וְהֵשֶׁךְ
 מִיֵּד כְּהוֹ כְּדִי נֶאֱחָלוֹת דְּכֻכְכִּי בְּמִזְכֵּר
 מִיֵּד

ה' אחיה נומר שחיו מה ונחל ונחל
לאין דס"ד למיין מחקדיס כדשרשיס
והכחא לפיין נמי כחי הכשרים מיניה
שאין לזה ונחל ונחל לחאין:
א' ככל. לכחוב נחלה תחנן לארץ
והמשפין שזה אחזה לקובעו חובה
חי הכשרים ככל ווא"ח למחל אחי
כות שבד עכרי וס' לומר דמשמע ליה
נמי לרבווי מירי דנחלה קרקע כדכתיב
כל ארץ משמע דוקא ארץ מרדין:
לקבוע

דרכי אליעזר דתניא (שם)
אינו אלא חובה ת"ל (שם)
אין לו נוטלים אלא זה שיש
ד"א אומר ונאל את ממכר
ל בכל גאולה תתנו הכתוב
דבינא לרב אשי בשלמא
למ"ד לרבות בתי חצרים
ו ינאלנו ונאלנו נ' פעמים
בתי ערי חומה ועבד עברי
זה בהדיא כתוב על שדה
וב קודם ה"נ לקרוב קרוב
לחו עבד עברי הנמכר
ליבא דרבי לא תבעי ק"ד
לא מפרק כי תבעי ק"ד
אלנו או דילמא ונאלנו לזה
גד עברי מאי לאו בתי ערי
נמכר לעובד כוכבים עבד
או דודו או בן דודו ונאלנו
הקרא

הכח דפרים דודו בדישחוחם חין נו
גאלנו. קתיב בממכר לעובד קובדי
החם

כונן עין משפט

רלה
א חיי ס"ב
מהלכות זכיות
והחנה הלכה
סמך עשין פ"ב

בו מחיים לפי שהיה ירא שם יקדמו
 אחר ויזכה בו ועוד ה"ל גימטריא וכדרכן
 ועוד קשה דכפרק השולח (גימטריא דף לט.)
 פסוק רבי יהושע בן לוי הלכה כדף
 שאלו ואע"פ דרבי יוחנן סבר דלין הלכה
 כבבא שאלו מ"מ ק"ל דבכל מקום הלכה
 כרבי"ל לבדי דרבי יוחנן דלמכוכה בריש
 פ"ד הגמיה (דף קנ) דמשמע שדרי
 רבי יהושע בן לוי הם עיקר ה מדברי
 ר' יוחנן גבי בית הכנסת מותר לגשתו
 בית המדרש וא"כ היכי עבד הכא דלא
 ליתביתא ונראה לר"ת שגור הבא וכלא
 שאלו כלומר אפילו לאבא שאלו דלמך כל
 המהוקן בהן וזה בהן הו"לך לגשות כן
 שלא יקדמו אחר ועוד מפרש ר"ת צניין
 חכא חכא דלמרי קטן הוה שם היה
 גדול לא היה מושיל בו זה פירש למיתה
 וזה פירש לחיים ואע"פ שעבדו חכא חכא
 עליו קדם הוא אפילו צלמנו כיון שיש לו
 וכן אבל קטן קטן לוי די כל הקודם וזה
 בהן כבבא שאלו ולא אמר לו שלוף מסנאי
 מהיים חלל אחר מיתת יאודה הגדולה
 עשה כך והיינו כבבא שאלו דלמך קטן
 אין לו די לזכות בעצמו ומש"ה וזה כי
 מר וסורא אפילו לאחר מיתת אבל לרבין
 אין גדול וכן קטן ואפילו בעדות אחרים
 עליו קדם עצמו בן הורין ור"ת מפרש
 דהא קדמה וכלא שאלו דלמיתא קמא
 נמי קאי ואפילו לישנא קמא דגדול הוא
 לא היתה חזקה משעלת כלום חלל דוקא
 לאבא שאלו לרבין דלמרי בין גדולים
 ובין קטנים קטן עצמו בני הורין כל
 מר וסורא יכול לזכות בו דעמיהו לרבין
 מפרש פ"ה השולח (גימטריא דף לט.) דנמר
 לה לא משהא דמא אשה מיתת צבל
 מתירה כלל אף עבד משתתל כלל אף
 והוי הסתא מיתת הבצל כגס ואם היה
 וקטן לו גם מי היה אחר יכול לזכות בו
 אבל לאבא שאלו ניהא דלא ילף מה אשה
 איסורה משפעת במיתת הבצל ולא ממוכא
 אף עבד כו' וכיון שהיה משעבד עצמו
 אמר וסורא לא היה הפך לזכות בעצמו
 והוי כמו קטן לאבא שאלו : [והא קמ"ל
 ע"י אחרים אין כו' וא"ת מעיקרה נמי
 ידע תלמודא דכתיב הוא חידוש דמתני'
 דלחבר בכסף ע"ל ידי אחרים אין על
 ידי עצמו כו' וי"ל דהוי סבר מעיקר
 אהוי חידוש מיתתה מחרווייב ממה
 שהוא ע"י אחרים ומן דיוקא דע"י
 עצמו לא ומסיק דלא איסורין מתני'
 חלל מן הדיוק. ח"ל:]
רבי שמעון בן אלעזר אומר אף שטר
 ע"פ אחרים ולא ע"י עצמו ושלם
 תהאזות בדבר. פירש קובנר ר' מאיר
 חת"ל ליה בכסף על ידי אחרים ואפי' מלמד
 מדעו ולא ע"י עצמו דלוי קיין לשלם
 כלל רבו ובשטר על ידי עצמו ולא על ידי
 אחרים שלא מדעו דחוב הוא לו ובסף
 אפי"ג דחוב הוא לו קבלת רבו גרמה לו
 ולר' שמעון בן אלעזר אית ליה בין כסף ב"ק
 שטר

טוֹשֵׁעַ יוֹד
 ס' רָסוּ סָמֵךְ
 סָה וּטוֹשֵׁעַ
 חוֹמֵם ס' עָרֵם
 עֲשֵׂי כֵס
 רָלוּ
 ב' מוֹי ס' ד'
 מַהֲלֹט וּטוֹשֵׁעַ
 וּמַחֲכֵה בִּלְבָב כ'
 וּפְסִיחַ מַהֲלֹט
 עֲשֵׂי כֵס ב'
 וּפְסִיחַ ס' הֵלֵךְ
 טוֹשֵׁעַ חוֹמֵם
 ס' רָנוּ ס' צ'
 רָלוּ
 ג' מוֹי ס' פ'
 מַהֲלֹט עֲשֵׂי כֵס
 בִּלְבָב ב' סָמֵךְ
 פִּיחַ ס' טוֹשֵׁעַ
 עֲשֵׂי כֵס רָסוּ
 סָמֵךְ כו'
 רָלַח
 ה' מוֹי ס' בִּלְבָב
 טוֹשֵׁעַ כֵּס
 סָמֵךְ וּנָד
 רָלַח
 ו' מוֹי ס' ש'
 הֵלֵךְ ב' טוֹשֵׁעַ
 סָמֵךְ סָמֵךְ מַחֲ

מסורת
הש"ס
 א ב' הרי"ף
 ור"ש זכורדבא
 שארל [יכן ס']
 הרי"ט למ"ש
 חו"ט [הנ']
 ב גיטין י"ג.
 ב ג ש' יא.
 ד ש' לקיין
 מ"ב כ"מ י"ב
 חולין פ"ג
 [כחומות יא]
 [בבבית קה']
 ה [ע"ל ה']
 ו חספת
 דקדושין ס"ח
 עירובין ע"ה
 וס"ג
 ח גיטין ל"ה
 [מנח' חגיגה ד']
 ח [ע"ל חוס']
 חולין א' ד"ה
 אמר רבנן

ע"י עמלו דים קיין אחרים דכות סוף לו וכן בשטר בין ע"י אחרים בין ע"י עמלו ודקיימא לן גיטו וידו בלוי כחשד כרבנן עבדין
 יום וזאי דלא ערבינהו ותמיכהו משום דסיפא ר"ש בן אלעזר היא אבל רישא ה"ק ליה רבנן לר"מ אף בכסף ע"י עמלו דיש
 קיין וכ"ש ע"י אחרים דכות לו וכ"ש שטר דכות ואם בלוי לפרס שלם מחלוקות ולומר דרבנן אית לכו בכסף בין ע"י
 עמלו בין ע"י אחרים ובשטר ע"י אחרים ולא ע"י עמלו ורבי שמעון בן אלעזר סבר כר"מ אף בכסף דעל ידי עמלו לא ואין
 קיין ורבנן בשטר כרבנן גיטו וידו בלוי כחשד א"כ לא דקיימא גיטו וידו בלוי כחשד ורישא היא וכר' תמיר עבדין ליה סילכך ליתא
 לפרושי אלא כדפרשית דרישא דמילהא אמרוה רבנן וסיפא אחאף לר' שמעון בן אלעזר : שאינה שלו . דחמיב (דברים כד) ונתן
 בידה ואיזי לא אקיים לבעל לגופה : שאינה שלו . של רבו ורבנן גמרי הכי מה אשם מתקבלת בימס אף עבד מתקבל גס :

אין אשה פודה מעשר שני. קס"ד במעשר שני שהיא חסדה בעלה שהיא כבעלה וקרינן ליה ממעשרו וכדמפרש לה ואולי: אשה פודה בלא חומש. ללא דידה הוא ואין מוסיפין חומש על פדיון מעשרות והקדשות אלא בעלים: שריחותיה עבדא.

ומ"ט למאן דאמר פודין בלא חומש: אלא בזווי דידה. דנכסי מלוג: ומעשר דידה. משדותיו: איש אמר רחמנא ולא אשה. איש ממעשרו אמר רחמנא ולא אשה ממעשר בעלה דאשה כאחר דמיא: ע"מ שתפדי בו כו'. שתהיה כאיש אחר לפדות בלא חומש בדקן כצרי כי אמר לה קני קנה ליה בעלה וכו' אמר לה ע"מ לאו כלום הוא הילכך זווי הוא נמי דבעל ושלחותיה עבדא איש ממעשרו קרינא ביה וכו' מאיר סבר לדידה גופה לא אקני לה אלא לסכי שתהיה כאיש אחר לפדות בלא חומש: דאיתיה מבי נשא. שותף אביה והיה לו מעשר שני וירשמה עס שאר נכסים וירשה כבשה לה לאחר מכן נכסי מלוג סן וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות: ורבי מאיר למעמיה. לאחר לקמן בפ"ב מעשר ממון גבוה הוא ואחילתו משולקן גבוה הוא הילכך אינו כשאר נכסים למקמייה בעל בתקנתא דתקון בדקן פירות לבעל הילכך לא זכי ביה וכו' פרקה ליה בזווי דבעל

אין אשה פודה מעשר שני בלא חומש ר"ש בן אלעזר אומר משום ר' תאיר אשה פודה מעשר שני בלא חומש היכי דמי אילימא בזווי דבעל ומעשר דבעל שליחותיה דבעל קא עבדה ואלא בזווי דידה ומעשר דידה איש אמר רחמנא ולא אשה אלא לאו כי האי גונא דאקני לה אחר סנה ואמר לה ע"מ שתפדי בו את המעשר ואיפכא שמענא להו אמר אביי איפוך רבא אמר לעולם לא תיפוך והכא במעשר דאתא מבי נשא עסקין ור"מ למעמיה ב דאמר י מעשר ממון הקדש הוא ד ולא קני ליה בעל ורבנן למעמיהו דאמרי ממון הדיוט הוא וקני ליה בעל הילכך שליחותא דבעל קעבדא: תנא י יוצא בשן ועין וראשי אברים שאינן חוזרים בשלמא שן ועין כתיבי אלא ראשי אברים מגלן דומיא דשן ועין מה שן ועין מומין שבגלוי ואינן חוזרין אף כל י מומין שבגלוי ואינן חוזרין ואימא ניהו שן ועין כשני כתובים הבאים כאחד ד וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין צריכא דאי כתב רחמנא שן הוה אמינא אפילו

לאו ממעשרו הוא דזווי דהו ומעשר דהו: ורבנן למעמיהו דאמרי ממון הדיוט הוא. וחיללא עליה תקנתא דרבנן ופירות לבעל כשאר נכסי מלוג וכיון דבזווי דבעל פרקה ביה חומש: תנא יוצא בשן ועין. אמתני קאי: ראשי אברים. כ"ד סס ושזויים אלא נגעים (פרק ו משנה ו) ומייתי לה לקמן בשמעתין (דף כה). שאין חוזרין. אם נקלן כשן ועין וגמר בזה מלינו: אין מלמדין. מדלא כתיב אחד וגמור כולו מניס: צריכי. דלא גמר חד מהצרים הילכך לא בדין כאחד נינהו: שן

שזים שאין יד האשה יד הבעל כמו שיד הבעל כיד רבו וחדש דלילו אם נתן הבעל מתנה לאשתו קנתה לגמרי ואין הבעל יכול פירות כדליתא פרק חוקת הבתים (כ"ב דף גא). ואילו אם נתן מתנה לבעדו לא קנה הבעל כלל ועוד חזק שזים שאין שזים שזים אם נתן אחרים מתנה לבעד סתמא וכה הרב בין צנוק בין בפירות דליו קני לבעד בלא רבו היינו שאין קני לבעד כלל ויש לרב גוף ופירות ואם נתנו אחרים מתנה לאשה אין לבעל כי אם פירות אבל הגוף שלה דהא דליו קני לאשה בלא בעלה היינו שהבעל אוכל פירות אבל הגוף לאשה וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות דאע"ג דמצינא האשה לבעל לגמרי אין לדמות מצינא למתנה וכן משמע בירושלמי דכתובות כ"ב מצינא האשה

אליבא דרב ששת דא לו לר"א אליבא דר"מ אפי' מה שבת מוציא לפדן קנה יהיון בעל כמו שאין מושיל ע"מ שתנא לחירות אלא ע"כ כרב ששת ולא כר"א סבירא לכו לרב ושמואל ש"מ דלרב ששת ע"מ שתנא בו לחירות מושיל לכ"ע כמה שבת נותנת לפדן דמושיל אפילו לר"מ ואומר ר"ת דמשמע מהשת דהלכה כרב ששת ולא כר"א ועוד מיייתי ראייה דהלכה כרב ששת מפרק בן סורר ומורה (פסחדרין דף עא). דלמפרין כהם בן סורר ומורה אינו חייב עד שיאכל משל אביו ומשל אמו וספרך בנמרה אמו מנא לה מה שקנתה אשה קנה בעלה ומשני כשתנו לה אחרים ע"מ שאין לבעלה רשות בהן והשתא דשכלח לרב ששת מהל מכל מקום אהי לכל הפחות מיהא כרבנן אלא לר' אלעזר לא אחיה דהתם לא כר' מאיר ולא כרבנן עוד מיייתי ראייה מההיא דפסחים פרק דלפאה (דף פה) גבי האומר לעבדו שהוט עלי פסה וסבה מה אמר לו רבו כו' וספרך בגמ' מה שקנה עבד קנה רבו ומשני כגון דאקני ליה ע"מ שאין לרבו רשות בו והיינו כרב ששת אבל לר"א הוה לר' דלוקמי שאלו לו ע"מ שהלא ידי פסה אך ר"י אומר דליו ראוהו לומר דהלכה כרב ששת מההיא דנדרים ומפרק בן סורר דהתם מיתוקמא ססיר אפי' לר"א דיש לחלק בין אשה לבעד ומצינו למימר אפילו לר"א דלמר לר"מ אפילו אמר לו על מתנה שתנא בו לחירות קנה רבו יכול להיות דכאשה לא קנה הבעל שהרי אינם

מסרת הש"ס

א תוספתא דמערשני פ"ד ב לקמן נב: דרי פ"ק ס"ז: סוכה ט: לה: פסחים ט: ד"ט: (פסחדר' כ"ב) מנחה פ"ג ב [ש' חוס'] ג ב' ד' ח' ד"ס מתי' (מתי' ד לקמן לד: לה: לו: מכו: מה: נח: פ"י: נדר: ח"ל: ק"ב: ק"ת: כבודות: מט: סנהדרין: סז: ע"ב: זכריה: ד' (פסחים: פו: מה: יומא: ס: גיטין: ש' נזיר: לו: סנהדרין: מה: שבוות: כה: זכריה: ס: מה: חולין: פ"א: נדירות: א: מע"ה: י"א: ערכין: ד"ה:

כ"ג רש"י אלא בזווי דידה ובמעשר דידה. פירות בזווי דידה דנכסי מלוג ומעשר דידה משדותיו איש אמר רחמנא ולא אשה ממעשרו אמר רחמנא ולא אשה ממעשר בעלה דאשה כאחר דמיא: ע"מ שתפדי בו כו'. שתהיה כאיש אחר לפדות בלא חומש בדקן כצרי כי אמר לה קני קנה ליה בעלה וכו' אמר לה ע"מ לאו כלום הוא הילכך זווי הוא נמי דבעל ושלחותיה עבדא איש ממעשרו קרינא ביה וכו' מאיר סבר לדידה גופה לא אקני לה אלא לסכי שתהיה כאיש אחר לפדות בלא חומש: דאיתיה מבי נשא. שותף אביה והיה לו מעשר שני וירשמה עס שאר נכסים וירשה כבשה לה לאחר מכן נכסי מלוג סן וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות: ורבי מאיר למעמיה. לאחר לקמן בפ"ב מעשר ממון גבוה הוא ואחילתו משולקן גבוה הוא הילכך אינו כשאר נכסים למקמייה בעל בתקנתא דתקון בדקן פירות לבעל הילכך לא זכי ביה וכו' פרקה ליה בזווי דבעל

כה עץ משה

המנונה קרנונה . פי' בקונטרס יושב קרנות אלה ולא בעל תורה ור"ל פירש אלה אומר המנונה היינו הם נושא דג חס ואין כן אלא קר נושא דג שהוא קר : **רבי** מדמה ליה לעומה . וא"ת מאי פריך לעיל מזהו על לשונו דילמא הווא שאני דאיתתקש לעומהא אבל

דע"כ לרוב לדמוי לטבילה שהרישן ווען
היו גלוי לעבד שהוא וואס צוק לחיות
ולגבי טבילה הוו כעמוד דמיוס צומד
דלא בעיקר ביות חס:
בל הראוי לטילה בו' עיקר מילתא
דר' וירא צפ' הנהגות והעסקים
(מנחת דן קס). דמן אס אמר הרי שני
מנחות דא חס' וואחד טערן מציא שני
כלל אחד והאחד כפי עמלו ומפרש בגמ'
משום דשניס נכללין ופא' חין נכללין
ופריך כי חין נכללין מואי וואי והתנן אס
לא כלל כשר אמר ר' וירא כל הראוי
לטיילה היקדוהי מעכבת ואפי' לא כלל כשר
וכל שאין ראוי לגילח טילה מעכבת בו
דראוי לטיילה בעיקר וואי חאלמי מוא פריך
ואס לא כלל כשר נמי דלטיילה לא
מעכבא היינו דוקא דיעבד אבל
לדעתיה

בלשון האדם: אלא רבי אומר סידרו. חצי' ששן עמומין זכים נעוּס: ולא מיבעיא לישון. שהוא נגלה לפרקים: ואפי' אף. דקאמר בן עזאי: אקמייתא. קאי אעשרים וארבעה המנויין אלל נגעים דקאמר ת"ק עבד יונא' זבון למירות מוסיף בן עזאי לענין עבד קף הלשון: אלל לא גרסינן וסכי גרסינן תנא שמעה לדרכי וקבעה ב'. קבעה אלל הראשונות והדר שמעה לדכן עזאי שהיה מוסיף לשון לבדו על הראשונות ונחל חלוק על רבי בסידור וקבעה בלשון כף כמו שאמרנו בן עזאי וסכי לא לתנא לקובעה בין ת"ק לרבי והדר למיתני תוספת סידור עלה אלל שמהדר שנקבעה של רבי אלל ת"ק וסכי' שגורה בפי הס'מיתים כך לא וזה של רבי ממקומו וסידור על בן עזאי אחרים לפי שהגידים אלל קשה לשנות ולחזור ולגורסה בלשון אחר: לענין שומאה. דק"ל מעב' בין הסתרים אינו נפסק לא בזמ' דה' (מג). מוכל אשר יגע בו הוצ' וגו' הא שפך טהור בתמיה הא טבילה צדי אלל כל אשר יגע בו הוצ' טהור טהור גלוי כידיו וסוכ' לא שפך צדיין כל גופו במים שלי' טבל מוצו' וכבם בגדיו: אשר יגע בו אמר רחמנא. האי קרא דוידיו לא שפך במים הוא: בר נגיעה. כידיו הוא בגלוי טהור מולא' לשונו ומוגעי' בו בגלוי הילכך נגע שרץ בלשונו עמא'ו: כשמוין דמי. ואין לרין ביאת מים בתוך הפה: אף כל מאבראי. ואל' שיכנים מים לתוך הפה ואף להטיל כל הלשון אלו יוכל וטבילה למקל' לא תשכחין אלל נגיעה בכל שהוא הויה נגיעה: רבי. דרש על עמא' ותטאו' חטוי על מקום עומאה הוי חטוי: ורבנן סברי וחטאו' וכבם בגדיו ורחץ. בעינן חטוי מוטול על מקום טהורי' לרחוץ דהיינו טבילה: שהרה משהרה. הוא' מצינ' והצריכה רבי מבילה אחרת. משום חיל'ה אלמא בעי ביאת מים לתוך הפה: בר' וירא דאמר. במחנה (דף קנז) אין מצינ' מנחה של שמים ואחד עשרון בכלי אחד דקיס' לכו לרבנן שאין נבללין יפה בשוין ביחד והיונין בה וכי אין נבללין מאי הוי וא' חן תן חס' לא' כל' כשר ואמר רבי יוצא עלה כל טהורי' לגי'ה חן הויה מנכבת בו ואפי' לא כלל כשר וכל שאין ראוי לגי'ה כגון שאי' ואחד הויה מנכבת בו דרשו' בשוין:

[illegible]

ערב
ב מ"י פ"ו
מחלכות בראת
מקדש כללה ה
רעג
ב מ"י פ"ב
מחלכות מכירה
כללה ה סנוג
משין פכ טור
ש"ע ח"מ ס"י

בכתבילה הזוהר בללו ויש לומר דפיון דהאי גברא למנחה גדולה קמחיבין
 וכן איתא דעשמהא כשר בריעוד גבאי גברא כשהמנדב קריבין גדול
 רי אף בכתבילה עוד יש לומר דאיבא נפקותא אליבא דמ"ד התם
 ופ"י המתנדב מנחה גדולה אינו מביא אלא לוג אחד א"כ כשהמנדב

[illegible]

דלוקינא דמסירה היו מיל ליד
 וקשה לר"י לחאמרין אלף כינא במסירה אחא בשטליה כו' דלא
 קשה לאל בשנין מיד ליד אלף כיון דלמר לך חוק וקני קנה ואל דלא
 לך חוק וקני ורשב"ם פי' אחו בשטליה אחו בשלות המוכר דמשמע
 המוכר את הספניה (ב"ב דף עו:) דלניני התם תנאי חד אמר ס
 ליה לך חוק וקני כ"ע פליגי דקני כי פליגי כנון דלמר ליה
 הכיר חלואו אווה מוכרה מיד ליד דאי מסר ליה אחאי לא קני ליה
 מיד ליד בשנין לא ה"ל למימר לך חוק וקני אלף תא חוק וקני: **בד**
 לא מיקניא דלון דרכה ככך להלוכה בפניו משמע לפירשו במסירה
 כניקת במסירה וכל שכן במסירה ופרוך שמואל למתמיד דר' והאנן
 והאנן במסירה התן אלך במסירה אל תנן בפי"ק ד"מ (דף ז.) היו
 והלוקן משום דכל אחד קנה מחלה ומנהיג היינו מסירה ועוד דלמר ה
 לא קני ולא ידענא דמי מנייהו הכי דמי אלימא רובא לחוד ומנהיג
 במסירה דוקא הנין קאמר התם דמנהיג דמי דהיינו מסירה ועוד קשה ד
 ובכניס הגר במה יקנה איכ"ב דרבי מאיר ורבי אליעזר במסירה לא
 כו' פירכא איכ"ב לשנינו ולהלן בני מקח וממכר למתיהא וככניס הגר
 דלא אפשר במסירה מקניא במסירה חלל אכתי קשה מרבי אליעזר דל
 והם קתני רבי אליעזר אומר רובא בשדה ומנהיג בעיר קני ומוקי לה
 בהה נקית במסירה היינו אף במסירה וכל שכן במסירה לעדיפא והה
 לדרקא משכיה עדיפא מחסי' הנה דקתני בהמוכר את הספניה
 שימשכנה משמע דלא קני במסירה לרבנן אלף במסירה אלמא דרבי ד
 אחא והלשון נמי משמע דקאמר התם ספיה נמי קתני במסירה מש
 בפרק המוכר את הספניה (שם דף עו:) עלה דהיא דלבי ורבא דל
 בשמטא (ובחר שיא' על מניה) ופרס' ער"ס התם מטייר קונה דל
 ברשותו והאי לאו רשותיה היא מטייר קונה בשמטא דשפיר הוי רשות
 שהאז קנין סבוב לאו אורחא דמורעא למקנייה ברשותו שהוא קנין גר
 תת זו שתינ לעשות חלף תת דלמורי ופרס' ער"ס במסירה קונה דל
 דמטמא קשה לפירשו כדפרשמי ור"ר חיים כהן מיישב פירוש רשב"י
 לו העטם שהשימטא רשות של יחיד הוא והקודם בו וכה וסתמא דמיל
 בהמהו כהרוז ואין מסירה לאו שום קנין מנאי ברשות מוכר אפי"נ (ש
 מה שפירש ר"ת דמסירה קונה אף בשמטא מההיא דפרק הספניה (ש
 ופרוך הכי דמי אלימא ברשות הדינס וכו' עוד דקאמר לימא אכתי
 מוקי לה בשמטא לא הוי קשה מידי ואי מסירה קונה בשמטא אפי"נ
 ורבא דלמורי כרבי לכך נראה לר"י הא דלמורי אכתי ורבא מסירה
 וי' היטב תוס' בנא כהרע עו. ד"ה סניח): **שמועת** מנה כליו
 וי"ל סתמא דמיתלת ברשות מוכר מייורי שם כההנה עומדת והוי
 דלמיתלת בפרק

כתנאי. סירוס דביליס חיי סר
בתמיה גיד ודאי גלוי הוא : א
סוף דודאי מיכר : בגיד ולי
ולא מוס גלוי הוא : מעור וכ

ובתות ונתקן וכו' וכו'
 כי יהודה בביצים ולא
 ביצים דברי ר' יהודה
 ואמר כולם בניד רבי
 ת אף בביצים נתקן
 לא: **מתני'** בהמה
 הדרקה בהגדה דברי
 וחכ"א בהמה דקה
 דרש רב בקומחוניא
 במשיכה אשכחינהו
 אמר להו מי אמר
 ת במשיכה והאנן
 במסירה אמר הדר
 כי האי תנא ^ג דהניא
 במשיכה רבי שמעון
 מתקיף לה רב יוסף
 שמעון במה יקנה
 יין אי נמי בשוכר את
 מביא ארבעה כלים
 זעת מינה ^ד כליו של
 ה לוקח הב"ע בסמיטא

אחיהו בטלפיה תחמט שמעליו
ר' ה'ס ב'מ'י'ה ו'כ'כ'י הג'ר מ'
נ'מ'י מ'ת'ד' ל'ז'ו' ד'ל'ה ע'י'נ'
ג'ה נ'ק'י'ת ב'מ'ס'ר'ה ו'ח'ד א'מ'ר
מ'ש'ד' ק'י' מ'ר ס'כ'ר ק'פ'ד' ו'ר'
ו'י'ה ה'ק'ד'תו א'ל'ה ש'מ' ב'מ'ס'ר'ה
ב'מ'ה ג'ס'ה נ'ק'י'ת ב'מ'ס'ר'ה. פ'י'
ד'י'פ'א מ'מ'ס'ר'ה ו'ה'ל ד'ק'א'מ'ר ב'נ'מ'
ס'ר'ה ח'נ'ן פ'י' ב'מ'ס'ר'ה ד'ק'א'ר ו'ל'ה
ס'ר'ה ע'ר'ב'ס'י ע'ל ג'ב'י ב'ה'ת'ה ו'ו'ה
ס' (ד'ף ח':) ש'מ'ע'ת מ'י'נ'י'ה ד'מ'ר ש'
ד'וד מ'ה'י'ב' מ'י' א'י'כ'ל ל'מ'ד' ל'ל'ה פ'
מ'מ'ר'א ב'ע'י' פ'י' ל'ר' ש'מ'ע'ת ב'מ'י'
ס'ר'ה ד'מ'ל'ן מ'ס'ר' ל'י'ז'ע'ו' ו'א'כ'ס'י
ק'ק' ו'מ'מ'כ'ר ד'א'פ'ס'ר ב'מ'ס'ר'ה ל'א'
ת' ל'י'ה ה'כ'ה ב'מ'ס'ר'ה ד'ק'א'ר כ'ד'ק'
ב'מ'ק'א ו'מ'מ'כ'ר א'ל'ל'ה מ'ס'ר'ה ק'י'
ס'ר'ה י'ו'ח'ל ד'פ'ר'י'ן ש'מ'ע'ל ו'ה'א'נ'ן
ב'מ'ה ד'ף ע'ו.) ס'פ'י'ה נ'ק'י'ת ב'מ'
מ'ר ב'מ'ס'ר'ה ל'א' ל'י'ז'ע'ו'י' מ'ס'ר'ה
ו'ע'ס מ'מ'ס'ר'ה ו'כ'ן ס'ו'כ'ר ר'ש'ב'
ל'י'ה ח'ר'ו'י'הו מ'ס'ר'ה ק'י'נ'י' ב'ר'ה"ר
פ'י' מ'ש'ו'ס ד'ל'ה א'פ'ס'ר ל'ק'ו'י'י'ה'ה
ל'ה'נ'ת ש'ס מ'ה ש'ה'ו' ל'ר'י'ך מ'ש'ל'
ו'ר'ח'ת ה'ק'ש'ה ע'ל פ'י' ר'ש'ב'ס' ו'כ'י'
ו'מ'ט'א כ'ל ש'מ'ר מ'ס'ר'ה ד'י'ב'א
ו'פ'ר'ס'ר ב'מ'ס'ר'ה א'י'נ'י' ק'ו'י'ה ע'ד'ס'
ל'ה ה'מ'כ'ר ק'ס'ד ו'ה'כ'י' ב'ה'ת'הו ל'
ד'י'ה ק'י'א' ש'ס ח'י'י'ו מ'ש'ו'ס ש'ע'ק'ר
ב'ף ע'ו.) ד'ק'א'מ'ר ה'ק'ס ס'פ'י'ה ל'
ד'ל'ה ד'ל'מ'י'ר מ'ס'ר'ה ק'י'נ'י' ב'ר'ו'ת
מ'י'י'ר'י' פ'ל'וג'ת'א ד'ר'כ'י' ו'ה'כ'מ'י'ס ב'ס'
ו'ו'ה ב'ר'ה"ר ח'י'י'ו ד'ק'א'ר ב'ר'ה"ר
ל'ל'ה ל'ק'ק' ב'ר'ו'ת מ'מ'כ'ר ק'י'ה ל'ק'ק'
ו'י'ז'ע'ו'י' ד'ל'מ'ר ל'י'ה מ'מ'כ'ר י'ק'
י'ג'י'ה (ב'כ"ד ד'ף ח':) ו'כ'י'

מֹסֶם גָּלוּי: בְּבִיצִים וְלֹא בִּגְדִי
בְּבִיצִים. וְלֹא תִימַחַ מֹסֶם עֲמֹן
בְּבִיצִים. דּוּלֵי מֹסֶם עֲמֹן כֹּחַ
וְתֵּן אֶף בְּבִיצִים. דְּמִיכָר טַפִּי:
רְבוּבֵי רְחוּמֵי שְׂדֵינִי

לחיות בן צביון ומשורים במקלט
אין נתוקן לגמרי : נתוק .
גמרי ועדיין תלוין בכים נתוק
יו טפי מכרות דלאמרין במנחות
(דף נו) : להציא נתוק אחר כורת
הייצ אלמא נתוק הוי טפי מכרות:
מתני' בקית במסירה : צליה
ומסירה אותם ללקוח בחפסר או
שערה דתמיא לעיל (דף כז)
יולד במסירה כו' אבל משיכה לא
וקניא לחין דרכה בכך להוליכיה
פניו : בהגבהה . ולא במשיכה :
בב' והא אנן תנן במסירה ורב
מי במסירה אמר . היט רבי
ומור : הדר ביה כו' . בתמיה עד
סכא שמואל קאמר לה : זו ווו .
סדקא והנסה וכי האי הנא סבייא
יש לרב : זו ווו בהגבהה . ולא
במסירה ולא במשיכה : במה
קנה . שאי חפסר להנציחו :
סביא ארבעה בלים . דקי ליה
בליו כו' : ש"מ כו' . ופלוגתא
היא בצ"ב (דף פה) : במיסמא |
ויות שהיא חלל רשות הרבים
אונסה לא רסיד ולא רסי :

א

וזוהו ולא מסרה לו אדם לכן נראה
 קמסר ליה. דליקני היינו מי אחר לו
 מסירה מיד ליד ועוד ראהו מספר
 ש שמעך ומסיק דכל היכא דאמר
 סבר מראהו מוקם הוא לו מראהו
 אל הוי מיד ליד ועוד אי מסירה
 קונטרס דוקא במסירה אבל במסירה
 דרש רב בקימחוינו בהמה גסה
 במשיכה וקשה לרי"י מאי פריך שוואל
 אחד רובכ ואחר ומהני וכו' שמיני
 אל תרתי רובכ ומהני חד קני וחד
 י שמיני דשוואל גופיה דקמסר הכא
 תבעי ליה נמי בהמה גסה במשיכה
 לא קשה דבהמה גסה לדידהו ומיהו
 קני במשיכה אבל במשיכה ונכסי הגר
 י במתניתין דברי ר' ורבי אליעזר
 קף לרבי אליעזר לכך פי' ר"י בהמה
 דרש סא כלומר ר' במסירה ועוד י
 מסרה דברי רבי והכ"א לוא קנה עד
 ואל אבל למי"ד במשיכה למעוטי מסירה
 דמשיכה חשיבה מן המסירה דפירש
 בהרש"א שחלוט נשטת מסירה קונה
 ס במשיכה דאין משיכה אלא כשמושך
 ברשות הרבים וכיון דאפשר במשיכה
 מלאת הן מסירה ומסירה כשעלוט וז'
 משיכה וכן פירש רש"י ומיהו שטה
 קודם שגח הליקוף וא"כ הוי מקום
 דברב מקומהו הרשון ור"י הקשה על
 דא במסירה דברי רבי והכ"א במשיכה
 יבית אמרי כרבי כו' שמעט דלי הוי
 שגח הוי ליה למיפדך הכי לימא אבי
 דכל לא כשמיטת כמו שפירש רש"י.
 וא"כ דילמא לא מיירי ברשות מוכר
 הך גליף דבהא לכ"ע קנה לוחא

כ"ו עין משפט
נר מצוה

א נמי בחבלי וזרות. פי' בקונטרס משכחת לה להנבחה פיל בחבלי וזרות הנבחים מן הארץ שלשה ומשלחו עליהן להנבחה ג' הנבחה היא דנפיק לה מתורת לבדו ולפירושו בכלים לא ממי למימר דליקטי מדין הנבחה שנים כלים תחת רגליו דסתמייהו אין שבויין שלשה ספחים ולפי'

[illegible]

מחיל לא חני ובידיו אהבה שמעתי דלך
 לו קרקע מתודה כגון פירות לקוחין ל:
 ולכחוב
 וקרקע עמי מזורז ביטורה:
 לו קרקע ממוודה על סמעשרות
 דבעי למימר אשר נתת לי:

[illegible]

דפה
ממי פה
היה שמיט
יכול להכין
פני לאין
דפה

דפו
ממי פה
היה שמיט
יכול להכין
פני לאין
דפה

מסורת הש"ס

א ר"ח פירש
קבצון גנבה
דעמיט
כדאמר ר' נחמן
גבא לו
קניסות
וסתרי ערך
קבא דהדין
עיר וכו'
דכרי כדא
שמיטתא
דכרי דבר
מסורת
פ"ח ח"ל
היה שמיט
יכול להכין
פני לאין
דפה

ולכתוב עליה פרוסבול. דלמך במשכת גיטין (דף לו.) אין כותבין פרוסבול אלא על הקרקע אבל אמטלטלין לא מפני שיכול לכתוב אלא אם יש לו קרקע כל שהוא ללוה כותבין עליו פרוסבול אף מחוץ גדול וסוב לא תשטמו שביעית וכו' אין לו קרקע אין כותבין עליו משום מחלוקת דלא שכיח שמלוין לזרע שאין לו קרקע ומתחא דלא שכיח לא עבדו רבנן תקנהא ר"ת פי' דהיינו טעמא שכותב פרוסבול על הקרקע משום דרואי לנכות חובו ואמ"נ דליכא אלא קרקע כל שהוא לנכות כל חובו כי הוה דקטינא דלכחי דכתובות בפרק מי שהיה נשוי (דף לא.) דגבי והדר גביו:

ה"ג אלא מאי לדמי נקניניהו ניהליה במשיכה דליתיה למקבל מתנה ונקניניהו ניהליה אגב אחר לא שמיטתא דעתיא סבר שמיט ואכיל. וכן הגיה ר"י בפירוש כתיבת ידו ולפי גירסא זו בלא לקיים הכי נמי מסתברא ללעולם מיירי לדמי ובשיעור נכורים דחי בכתובות נקניניהו בחליפין אגב אחר דליכא למימר שמיט ואכיל כיון בלא ויחזיקו לידו אלא המעות שבידו לידו למשך יכול לומר אשמיט ואשמיט ואכיל אבל ברוב ספרים כתוב גירסא אחרת אלא מאי לדמי נקניניהו ניהליה במשיכה אלא מאי לית לך למימר דליתיה למקבל מתנה דלקנייה הכא נמי דליתיה למקבל מתנה דלקניניהו בחליפין ונקניניהו ניהליה אגב אחר לא שמיטתא דעתיא ולפי גירסא זו איה עומדת וכו' הכי נמי מסתברא ומכאן מדקדק ה"ר שמש"י דחין מועיל קנין פוסד אלא בפני הקונה שלכך לא הקנה לו בחליפין ע"י אחר שלא היה יושב כלום כיון דליתיה למקבל מתנה בפניו ופוסד גדול הוא שביעית ריב"ז שהרי משעשם בכל יום שקונין בסודר שלא בפני הקונה המקבל מתנה ועוד תדע שכל הגמרא משמע שמועיל קנין סודר שלא בפני הקונה ע"י אחר שהסודרים קונין מן המקנה עבדו כדאמר ר' יוחנן מיניה במנא דכשר למקנייה ביה (ב"מ דף מו.) ודכמה דוכתינן אמרי' קבצון מידו והוא דקנו מידו משעשם בכל מקום שהסודרים רגילין לקנות מן המקנה לנדר הקונה ואם אין מועיל קנין העדים אלא בפניו למה שפירשו עיקר והיינו קנין הקונה דמועיל לעולם אבל של עדים אין מועיל אלא בפניו שפירשנו בפני הקונה וגם למה אורנו לפי שפירשנו בסודר של עדים כיון שאין מועיל כלום אלא בפני הקונה ואם הוא יכול לעשות כמו עדים ומיהו יש ליישב גירסא זו לפי מה שפירשנו פקוקסר דפי' ה"ר דליתיה למקבל מתנה ולכך לא הקנה לו בחליפין ע"י אחר בלא היה שם שום אדם שהיה חפץ בהגאחו של קונה ליתן סודרו עבדו משום דחי בעי מקנה פסיק

ולכתוב עליה פרוסבול. דלמך במשכת גיטין (דף לו.) אין כותבין פרוסבול אלא על הקרקע אבל אמטלטלין לא מפני שיכול לכתוב אלא אם יש לו קרקע כל שהוא ללוה כותבין עליו פרוסבול אף מחוץ גדול וסוב לא תשטמו שביעית וכו' אין לו קרקע אין כותבין עליו משום מחלוקת דלא שכיח שמלוין לזרע שאין לו קרקע ומתחא דלא שכיח לא עבדו רבנן תקנהא ר"ת פי' דהיינו טעמא שכותב פרוסבול על הקרקע משום דרואי לנכות חובו ואמ"נ דליכא אלא קרקע כל שהוא לנכות כל חובו כי הוה דקטינא דלכחי דכתובות בפרק מי שהיה נשוי (דף לא.) דגבי והדר גביו:

ולכתוב עליה פרוסבול י ולקנות עמה נכסים שאין להם אחריות ואי אמרת בעינן צבורים כל שהוא למאי חזי תרגומא רב שמואל בר ביסנא קמיה דרב יוסף כגון שנעץ בה מחמא א"ל רב יוסף א קבסתו ב איכפל תנא לאשמועינן מחמא אמר רב אשי מאן לימא לן דלא תלה בה מרגניתא דשויא אלפא זווי ת"ש אמר רבי אלעזר ג מעשה במדוני אחד שהיה בירושלים שהיו לו מטלטלין הרבה וביקש ליתנם במתנה אמרו לו אין לו תקנה עד שיקנם על גבי קרקע מה עשה הלך ולקח בית סלע סמוך לירושלים ואמר צפוני זה לפלוני ועמו מאה צאן ומאה חביות ומת וקיימו את דבריו ואי אמרת בעינן צבורים בה בית סלע למאי חזי מי סברת בית סלע ממש מאי סלע דנפיש טובא ואמאי קרו ליה סלע דקשי כסלע ת"ש דאמר רב יהודה א"ר מעשה באדם אחד שחלה בירושלים כ"ר ד אליעזר ואמרי לה בריא היה כרבנן שהיו לו מטלטלין הרבה וביקש ליתנם במתנה אמרו לו אין לו תקנה עד שיקנם ע"ג קרקע מה עשה הלך ולקח בית רובע סמוך לירושלים ואמר טפח על טפח לפלוני ועמו מאה צאן ומאה חביות ומת וקיימו חכמים את דבריו ואי אמרת בעינן צבורים טפח על טפח למאי חזי הכא במאי עסקינן לדמי ה"ג מסתברא דאי ס"ד מאה צאן ומאה חביות ממש ניקניניהו ניהליה בחליפין ואלא מאי לדמי ניקניניהו ניהליה במשיכה אלא דליתיה למקבל מתנה ה"ג דליתיה למקבל מתנה וניזכרנו ניהליה אגב אחר לא מסכה דעתיה סבר שמיט ואכיל לחו ואלא מאי אין לו תקנה ה"ק למאי דלא מסכה דעתיה אין לו תקנה עד שיקנם על גבי קרקע תא שמע ה מעשה ברבן גמליאל וזקנים שהיו באים בספינה אמר להם רבן גמליאל לזקנים עישור שאני עתיד למוד נתון

ולכתוב עליה פרוסבול. דלמך במשכת גיטין (דף לו.) אין כותבין פרוסבול אלא על הקרקע ואם יש קרקע כל שהוא ללוה כותבין עליו פרוסבול אף מחוץ גדול וסוב לא תשטמו שביעית וכו' אין לו קרקע אין כותבין עליו משום מחלוקת דלא שכיח שמלוין לזרע שאין לו קרקע ומתחא דלא שכיח לא עבדו רבנן תקנהא ר"ת פי' דהיינו טעמא שכותב פרוסבול על הקרקע משום דרואי לנכות חובו ואמ"נ דליכא אלא קרקע כל שהוא לנכות כל חובו כי הוה דקטינא דלכחי דכתובות בפרק מי שהיה נשוי (דף לא.) דגבי והדר גביו:

למה אכל אמת הוא חי הוה משכח הוה מהני: **מעשה** ברבן גמליאל וזקנים. פ"י בקוקסר רבן גמליאל לא תרם וטבח ולא נתן רשות לתרום והיה ממחר לתרום בעודו בספינה שהיה ירא שחל יאכלו בני אדם ממנו ויסמכו עליו וסבורים שתרם דחוקה על חצר שאינו מוציא מתחת ידו דבר שאינו מחוקק וקשה דא"כ מה היה מועיל תיקונו אדרבה גרע טפי שחל יאכלו בני ביתו הכל ואלו הפסוק ענינו מיהו יס לתרום כן שלא היה לו תשעא כדכר היתה הרבה תבואה בכרי וידע שלא יאכלו בני ביתו כל קודם שיבא וכן המותר יפריש מעשר ומיהו יקח חלק מן המותר ושלל תרומה וזהו חוקה על חצר שאין מוציא מתחת ידו דבר שאינו מחוקק ועוד קשה למה היה צריך ליתן להם ולהשכיר להם מקום בקריאת שם בני ועוד קשה והלא לא עשה כלום כיון שלא אמר שיהא מעשר ועוד היה לו לפי שכן כונה מעשר כי הוה דלוקח יין מבין הכותים (דמאי פ"ו מ"ד) דלמך עשרה מעשר ראשון תשעה מעשר שני ועוד קשה ח (דכספא) תני אמר ר' יהושע תרומת מעשר שאני עתיד למוד נתון לך אלעזר בן עזריה שהיה כהן למה הוצרך לזה והלא לא היה לו לירא שחל יאכלו בני ביתו ממנו שהרי התבואה היתה בבית רבן גמליאל ולא היו יודעים שנתנו לו ועוד קשה כיון שלא קצב מקום לנפשו או לדרומו מה הועיל בהפרכתו דהא תניא בתוספתא מעשר שני שחפץ זה מחולל על איסר זה ולא קצב לו מקום חכמים אומרים לא קרא לו שם עד שיקצב לו מקום לנפשו או לדרומו ומייתי עלה הוה עובדא דרשב"י ור"י יוסי שנתאחרו אלא בעל הבית אמרו נראה הוה מעשר בעל הבית הוה פירותיו והוה אומר פירות שכללי זה והיו מחוללין על משות שדלוקסאמא אמרו לו לא ואכלו מעותיהן השכרת מעות ואמר ר"ת ששעת הכיבוד היה שהיה צריך לכפר מעשרותיו מתוך ביתו וליהסם לבעליהן וכן משמע ב בתוספתא דמסכת מעשר שני דתני כיול מלות ביטור ונחנין תרומה ותרומת מעשר לכהן מעשר ראשון ללוי מעשר שני וקצב עני לעני ומתכערי' בכ"מ ורבי שמעון אומר הכהנים שומרים לכהן בתרומה וקצב בתרומה הכי מי שהיו פירותיו נכורים ורשומים

כז עין סעם
 יר מזה

ממנו נרדף לקרות להם שם ומעשה ברבן נמליאל וחקים שהיו באים
בסמינה וכו' וקריאת שם דהתם היינו שם בעלים שיבררו הבעלים למי
יתנום דהיינו בעיור אבל לא היה חושש לא לקבוע מקום ולא להזכיר
שכום שהיה יודע בודאי שלא יאכלו ממנו בני ביתו שכבר הזהירם שלא

נתון לו ליהושע ומקומו מושכר לו ועישור אחר
שאינו עתיד למור נתון לו לעקיבא בן יוסף כדי
שיזכה בו לעניים ומקומו מושכר לו ש"מ בעינן
צבורים בה שאני התם כי היכי דלא לימרחיהו
ת"ש דאמר רבא בר יצחק אמר רב שני שמורות
הן ^א וכו' בשדה זו לפלוני וכתבו לו את השמר
חוזר בשמר ואינו חוזר בשדה ^ב ע"מ שתכתבו
ו את השמר חוזר בין בשמר בין בשדה ורב חייא
בר אבין אמר רב הונא שלשה שמורות הן תרי
הא דאמרן איך אם קדם מוכר וכתב לו את
השמר כאותה ששינינו ^ב כותבים שמר
למוכר אע"פ שאין לוקח עמו ^ג כיון שדחויק
עמו בקרקע נקנה שמר בכל מקום שהוא
ש"מ ^ד לא בעינן צבורים בה שאני שמר
דאפסירא דארעא הוא והא עלה קתני זו היא
ששינינו נכסים שאין להם אחריות נקיין ע"ס
נכסים שיש להם אחריות בכסף בשמר
ובחזקה ש"מ לא בעינן צבורים בה ש"מ :
איבעיא להו מי בעינן אגב או לא ת"ש
דקתני כל הני ולא קתני אגב ולטעמך קני
מי קתני אלא עד דאמר קני הכא נמי עד
דאמר אגב ^ה והלכתא צבורים לא בעינן אגב
וקני בעינן : איבעיא להו שדה במכר
וממלטלין במתנה מהו ת"ש עישור שאני
עתיד למור נתון ליהושע ומקומו מושכר לו
^ו ש"מ איבעיא להו שדה לאחד וממלטלין
לאחר מהו ^ז ת"ש עישור שאני עתיד למור
נתון לעקיבא בן יוסף כדי שיזכה בו לעניים
ומקומו מושכר לו מאי מושכר מושכר
למעשר ואב"א שאני ר' עקיבא ^ח דיד עניים
הוה אמר רבא לא שנו אלא שנתן דמי כולן
אבל לא נתן דמי כולן לא קנה אלא כנגד
מעותיו הניא כוותיה דרבא ^ה יפה כח הכסף
מכח השמר וכח השמר מכח הכסף יפה כח
הכסף שהכסף פודין בו הקדשות ומעשר
שני מה שאין כן בשמר ויפה כח השמר
שהשמר מוציא בבת ישראל מה שאין כן
בכסף ויפה כח שניהם מכח חזקה וכח חזקה
מכח שניהם יפה כח שניהם ששניהם קונים
בעבד עברי מה שאין כן בחזקה יפה כח
חזקה שחזקה ^י מכר לו עשר שדות בעשר
מדינות כיון שתחזיק באחת מהם קנאם כולם
במה

(ביבמות דף פו:) קנאם לכהנים איכא למימר דיהיב ליה כ"פ דאמר
מקמי קנאם היה ללוי ולא לכהן ונחתר קנאם היה חזק לכהן:
ומקומו מושב לו. כשיפא קמין ונחתרלו שבר וזו ויתמה למה
לא הקנה לו המקום ובמילפין ושמי שפירות אין נקנה במילפין
דאמר התם ח (ב"מ דף נט:) שסם שהרקע נקנה בכסף ובשטר
ובחוקה כך שפירות קרקע נקנה בכסף בשטר ובחוקה ובמילפין לא
קמין ט

החור בשער ואינו חור בשדה. וא"ת ומה ירוש בזה אם יחזור בשער כק"ק
שלא יחזור בשדה וי"ל דלא יחיל ליה דליפוק שער פילוייה דאיכא קלף
בשער פני מצפדים ויחמרו שהא פני שמוכר הכל ולא ימלא פלס:

רמז
א ב ח ט י
מחלוקת מכירס
ה' יד טו טז
ששן פס עור
ח' ט' י' י"א
מנח ספי י"ב
רפח
ג מ' נ' ס'
מחלוקת מלה
ו' לו ט' י' י"א
ששן י"ב עור
ח' ט' י' י"א
מנח ספי י"ב
רפח
ד מ' נ' ס'
מחלוקת מכירס
ה' יד טו טז
ששן פס עור
ח' ט' י' י"א
מנח ספי י"ב
רצ
ה מ' נ' ס'
מחלוקת מכירס
ה' יד טו טז
ששן פס עור
ח' ט' י' י"א
מנח ספי י"ב
רצא
ו מ' נ' ס'
מחלוקת מכירס
ה' יד טו טז
ששן פס עור
ח' ט' י' י"א
מנח ספי י"ב
רצב
ז מ' נ' ס'
מחלוקת מכירס
ה' יד טו טז
ששן פס עור
ח' ט' י' י"א
מנח ספי י"ב
רצג
ח מ' נ' ס'
מחלוקת מכירס
ה' יד טו טז
ששן פס עור
ח' ט' י' י"א
מנח ספי י"ב
רצד
ט מ' נ' ס'
מחלוקת מכירס
ה' יד טו טז
ששן פס עור
ח' ט' י' י"א
מנח ספי י"ב
רצה

מסורת
הש"ס

[illegible]

10

543

א ב"ק יח
ב"ב סו.
ב סוטה יח.
יבמות נח.
ג סוטה כג.
יבמות נת.
ד סוטה כח.
ה סוטה ה.
יבמות נת.
ז סוטה פ' ו' ס'א
[י"ט ט' ח"ט]
זוה נת ד"ה
סוטה
ז [ס' נו:]
ח [ס' נח:]
כד"ה סוטה
[כד.]

[illegible]

ה בחזקת ד'רס וז את שם אחר
 לו כו' ומטלטלין הנקנין עם קרקע
 ה דמי וסויו דרבא: סמייע ליה
 שסחיקי בזהת מין קנאן כולן:
 אגודו בידו. כולן אגודו אבל
 זס שציו: איבא דאמרי הרע
 דלא קני. וליהא דשמואל: וזו לא
 תיקי ל'ז: ואבר ליה וז קני מי
 קני. לשא. א סא אמר וז סכא נמי
 כי אחזקס בזה ואין ששאר כיכרות
 עמו וז קני וז קני סא ששאר ולא
 קנס ששאר סכא לא וז קני סא:
 דסדנא דארעא חד הוא. דסא
 כולס מחזרת: סדנא. מרייק
 כמו סדן של נפחיס כלומר עשה
 וחבור אקבן חד סא דסא כולס
 מחזרת: סדנא אמן. יסירא למירדס
 ציס גלגול דקא חזיס ואולל אמן
 שלס סמיית ארוסס ונשואס ולא
 אפשר לאוקומס אלץ בגלגול: על
 האלה. יריק נופלת וגו': השבעה
 סהיס מציעס סכסולאומר מציעני
 עליך שלס נטמאת דכתיב: במדבר
 (ס) וסציע אותס: כניסה. סדכר
 למיתני ביצמס שומרת יבס ממתנת'
 ומלפס ליבוס כמו שמר את סדבר
 (בראש' לו) להסי קיין לשון כניסס
 כדכתיב (דברי' ס) לא תהיס אסת
 סמס סחולס לאיס זר אלץ יבמס
 יקחנס לאיס צביתו: אי נימא
 כו' ומשקה לה כשהיא ארוסה.
 ומילי מילי קמני ולא ששבע על
 כולס כאחד וס"ק צין סהיא ארוסס
 צין סהיא נשואס יכול להסציעס
 וססקתו: לא שוותרו. לס נסתרו
 דבעין תחת איש: ולא נוסלות
 כתובה. סהיא גרמס לעלמס ליאסר
 עליו: וקא משקה לה כשהיא
 נישואה. על סירת אירוסין:
 ונקח האיש. שלס דא עליס אחר
 נססתרס שסאסרס עליו צססיתס
 וז: ס"ג אלא לא ע"י גלגול.

דוסה ואסתתר ונכנסה לחופה כ"ז :
ואחא ואסתרה ונגלגל עליו שבעה
חווין לשבעה צפון עמון כדרי לא
וואו דבקי לה הרוסה ואסתתרה
ורקיעה בה תחת הייך וכגון שלה
ועון הא צפי לאוקמה הכי במס'
הז' חלעדי איך שקדמה שכינת
בועל לצעל בלילך אין לא להשביעה
אלא על ידי גלגול דגוה דרוסין
וביבמות איכא דמוקי לה כשצא
לא לה כצירא ליה הוה שינוי :
וביבמות (ג"ו עב) איכא דמוקי לה
וקסא דרש בשעתין גמי ט"ב סמוך
לא פרט להשכיב ולמה לא הוי קרא
ארום צבית ארום א"כ הדרא קושיא
אין חופה למסלות וכיון שנבעלה
אמה דקי לה כשהיא ארוסה ונכנסה
לה הויית שבעה על אחר שהי' לה
ו"ל דמסא לא נפקא דמגלגלי כ"ז
ל קרעא דלא שייך בה שבעה כלל
גמי לא שייך בה שבעה אלא ט"ז
דמיא חסר דקמרא ביער אפי'
ליה הוי ברר :

מה כגון פרוסה השוהה בין והאריסין
שבועות דף מה. ושם) חלקו האריסין
חייב לו שבועה ממקום אחר מגלגלין
"ח מאי בעי לן מגלגליק"ו מסופה

[illegible]

מסור
ה'ש"ס
כ"מ פא
תוסח
מא עב
לשל עת
קוב
ו'ס' בחק
בתיס מכ
אמר עס
ארע דמון
רעל כרסס
בין
כ"מ מו. עב
ל ססור
ו'ס'
ו'ס' תיס'
י'ת מו. עס'
[5]
[ע'] תיס'
ו'ס' כ"מ פא
ו'ס' און

הקורא לחיירו ממור הוא אף
הארכיטקט דאן עובר בלאו כ
שדרבו לתחא דלמשי דמקיי
חליפין תחא לשמעונין דמיי
בעין שקונין בסודר בדכתיב
בהחייב זה בחליפין רצ ולוי פ
בכלוי חל קונה או בכלוי ש
סובר בכלוי של מקנה לרב נ
זה הקונה והכי נפרש כיון ש
קונה תחא זה הקונה בחלום
שם וחס המדור ואבדו לו
בחליפין כלומר כיון שזה
המקנה להשיב לקונה חליפין
מקנה כלומר שיתן המנהג פ
לומר כיון שזה או הקונה נ
שאנו יכול להזור בו ואי לא
הקונה בהחייב הוא על
ביצד החליפין שור בפרה או
הקונה הקונה שור
אכל ללוי היחיד יפרש לו
הפרה ונתן המקנה לקונה דת
המקנה את השור בהנחת דת
שהוא ונתן לו אי משכנ נעש
(מד) דעשות חליפין קומת אלא
למיקם בני שפרס כי יביטור
החליפין וקני כי סודר דפרש
נעשה החליפין לנחל דאמר פ
משכנ לאזו כלי הוא ואומר רבי
בחו ועוד אומר ר"י משום שרא
להויא לקנות בו כל דבר מח
דמיין באחר. פ' מנעטלין דר
למנו היינו כל מנעטלין דר
חליפין נקט חליפין לנקודת
ואשמעונין תורת חליפין במו

[illegible]

כח עין משפט

נותן מאתים מ"ט לא יהא כח הדיוט
וישוק ליה מטעם דאמירתו לגבוה
מאתים אינו יכול לחזור בו וי"ל כיון
כדור שישתנה השער לא הוי כמסירה

(כ"ב דף קלג): גבי בנא ש' יוסף
 יועזר דאשכח מגרביה אמרה ל'
 דיתבנה ויל מוכרה לנזכר דהקדש ולא
 תשימא את דאמירה לנבזה כמסירה
 להדיקע ואמאי הא שמוא בעטות הוא
 אס יאמר לתתא פחותה מסוי וי"ל
 דבכר שאין שמומו ידועס כגון מרגיניה
 גומר דדעתו אפי' חשיבה יותר שהרי כמו
 כח מסופק שמה שזה פחות אפי' וי"ל
 הכתס כשס' אחתס פחותה מסוייה
 תתניון לוותר להקדש א"כ שייך לוותר
 ומירתו לנבזה כמסירתו להדיקע אבל
 הכא לא נתכיון לוותר כלל כשמשכו
 במחתיס שכן היא שזה בחזותה שעה
 ולא שייך אמירתו לנבזה כמסירה
 להדיקע ח: יאמרן הדיוט לאו בני שפרט
 קאי. וכיון דהדיקע אינו יכול לחזור
 בלא מי שפרט היכא דליהב לו דמי
 כלן מי הקדש לא יחזור בו וקשה דלמר
 פרק הניזקין (נטיח דף כב.) דיתמי הרי
 הן כהקדש ולא מיקנו חלא בכספיה דקא
 היכי דמי ליתמי אפירי וול אין לוקח
 יכול לחזור בו ויחזיק יתמי יכל לחזור
 בהס שלא יהא כח הדיוט חמור מכח
 הקדש ואמאי חלא כהדיקע מני חיובא בני
 שפרט וי"ל דלא דמי דהתס גבי יתמי
 מדלוריתא דיום כהדיקע ווא"כ אינא
 קונים כלל משיכה חלא שייפו חכמים
 כחם לעשות כהקדש שיהו קונים בכסף
 ויילכך במקום הפקדס לא יתומים
 יאליכזא דאידנא אפי' ר' דהדיקע קאי בני
 שפרט כדי שלא יהיה כח הדיוט מרובה
 משלהן ולא יבואו לרד הפסד ע"י תקנת
 חכמים כי לולי התקנה היו חמורים שלא
 אפי' קבלו בעשות ביה חלא משך אבל
 הקדש דמדלוריתא הוא דמקמי בכספא
 אבל רבנן תקנו משיכה להחיותן שלא
 יאבא כח התקנו חמור מכח הקדש וכיון
 דהדיקע אינו יכול לחזור בו חלא א"כ
 מקבל עליו מי שפרט נוקמיה דאדיניה
 בכסף ולא יוכל הקדש לחזור בו כלל
 כיון שקבל הכסף: אורינו ולא חזתה.
 ווא"ל תימיל קרא תיפוק ליה דמדות
 עשה שהזמן גרמא הוא שנימול בשמיני
 ליתדנו ושס' פטורות וי"ל כיון דמיוס
 השמיני והחלה אין לא הפסד לאו זמן
 גרמא הוא ווא"ל חכמי מ"ע שהזמן
 גרמא הוא דאין מלין חלא ביום כדאיתא
 בפרק הערל (ביבמות דף עב.) וי"ל
 דאיתא כנ"ד התם דמילה שאלא בזמנה
 נהנהב בין ביום בין בלילה: ואידי' מנא
 לן דלא מוסיבה למיפקר נפשה דכתיב
 תפדה תיפדה: ווא"ל תיפוק ליה ממוס
 דכתיב בצור בניך תפדה דמשמע
 בניך ולא בנתיך וי"ל ד"ס דבצור
 הנקבה תפדה עצמה ולא הכי חזינערך
 להאי קרא: ואין

ואידי מנלן דלא מיחייבא
 זה לפדות את עצמו וכל
 מצווין לפדותה דאמר קרא
 בנו לפדות הוא קודם לבנו
 אשר רבי ירמיה הכל מודין

(סידור)

ל עין מ'שפס
ט מצוה

שכר
א מ"א פ"א
מכ"א ת"ח
כל' ב' כמג
עסן יב טו"ס פ
י"ד ס"י רמס
מ"ס ג

וְר' יוחנן אָמַר עַל הָאָרֶץ וְעַל הַפִּיטוֹת
וּפְרִיץ עָלֶיהָ דְּרַב חֲסִידָא אֵינִיהוּ אֲכִיל
וְאֵין מִכְרִיסִים וּמַעֲמֵי אִישׁ קוֹשִׁיָא
לְמַאן רַב חֲסִידָא שְׂהִיָּה מַכְבֵּל מַדְבָּר
לְתַלְמִידִים שְׂהִיָּה לְפָנֵי מַא' ר' יוֹחָנָן
לְבַנֵּי כָּל כְּמוּ בְּכָל דְּוֹכְמֵי ו"ו לְקִיסָא
לְכוּ דְלֵא כֹחַ בְּחֹתָה שְׂפַס תַּלְמִידֵי

מסדרת

השם
[לוקן] 66
[הם] 67
[לכל] 68
[ברכות] 69
[מקום] 70
[ענין] 71
[הוא] 72
[כל] 73
[הוא] 74
[הוא] 75
[הוא] 76
[הוא] 77
[הוא] 78
[הוא] 79
[הוא] 80
[הוא] 81
[הוא] 82
[הוא] 83
[הוא] 84
[הוא] 85
[הוא] 86
[הוא] 87
[הוא] 88
[הוא] 89
[הוא] 90
[הוא] 91
[הוא] 92
[הוא] 93
[הוא] 94
[הוא] 95
[הוא] 96
[הוא] 97
[הוא] 98
[הוא] 99
[הוא] 100

This image shows a blank, aged, light brown page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a textured, slightly mottled appearance with a prominent vertical crease down the center and a dark, irregular stain near the top edge. There is no text or other markings on the page.

למי דורש מחונך כמו מחונך משמע
יכבוד אז ואם יתח מחכודו שכבודו
נו ל מחונך דמשמע ממה שחנך כלומר
טור וכיבוד אז ואם נאמר בכך את

ממון ובין שאין לו והרכא דלית ליה
הייב לחזר על הפתחים לזון את אביו
ואח אמו ב:

בל העובר עברה בבתר כאילו
דוחק רגלי שכניה. היינו דמאי
ביין לזרעה וכדמוכח פרק ב קמא
דחגיגה (דף עט.) **והיה** הפסח
מונח תחת המראותיו **לה** אביו
ירושלמי יש שהיו רגליו פסוקות כל
החיבה ולכן לא סיברה:

גדול המאזוז ועושה. גמרא דהיינו
עמאז דמי שגמאז ועושה
עדיף לפי שדואג ומאטער יותר פן
יעבור ממי שאין מאזוז שיש לו פת
בכלו שאם יראה יניח: **דלא** מפנימה
ועבדניה: מכאן מדקדק ר"ת דשם
מכרכות על מצות עשה שהיון גרמא
לע"ז דפטרות לגמרי דפסי' מדרבנן
אח"כ מייחייב דלמכות פס"י שמוחו
(ברכות לז ב:) מ"מ יכולותן לך לברך
ואין כאן משום לא תשא את שמו
לנאף (שמות ב) משום מכרכות ברבא
שאניא לריבא דאי לאו הכי הו"ל שם
רבי' וכלא מפסיד כל הכרכות כיון ש
וב ת אמו וקדשתו. יש במדרש
שהיה מוסרפת מלפניה

יש מאכיל לאביו פסיוני. פירוש עיף
חשוב והיינו מין של גוש במדרש ע:
וטוררו מן הגול. פירוש שנענש
עליו נמרה לו ר' עין

סעודתו ויש מוחזקו בריחים שהיא
מלאכה קשה ומביא לחיי פולס ההא
שמכבדו בדברים טובים ונחומים וכגמרת
ירושלמי (משה פ"א) גרס' מעשה
בשמים מעשה בחדש שהיה מאכיל
לאביו פסיוני פסע אחת אמר לו אביו
מאין לך כל אלה אמר לו בלא מאי
איכפת לך עד דטחון ואכול כלומר
לעום ואכול כעין כלבוס דמשיין
ואוכלים א"כ ההאז שקהא עליו ושוב
מעשה בחדש שהיה מוחן בריחים אמר
וקן היה לו ואחא ציווי לטוהקן פירוש
מאות המלך כשכיל אביו ללא לעבודת
המלך ח"ל בנ טחון ואני אלק התהדן
לעבודת המלך שאין לא קיפא אלא
לציווקן טב לך ואם למלקי טב לך:
איפטייעא

עשה עובד כוכבים אחד
הכמים פרקמטיא בששים

[illegible]

ר' יהודה אמר שמואל^א שאלו את ר' אליעזר עד היכן כיבוד אב ואם אמר להם צאו וראו מה עשה
עובד כוכבים אחד לאביו בשקלון ודמא בן תינה שמו בקשי ממנו חכמים אבינים לאפוד בששים
ליבוא שכר ורב כהנא מתני בשמונים ליבוא והיה מפתח מונח תחת מראשותיו של אביו ולא ציערו
לשנה האחרת נחן הקב"ה שכרו שגוללה לו פרה אדומה בעדרו נכנסו חכמי ישראל אצלו אמר
להם יודע אני בכם שאם אני מבקש מכם כל ממון שבעולם אתם נותנין לי אלא אין אני מבקש
מכם אלא אותו ממון שהפסדתי בשביל כבוד אבא ואמר ר' חנינא ומה מי שאינו מצווה ועושה כך מצווה
ועושה על אחת כמה וכמה^ב דא"ר^ג גדול מצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה אמר רב יוסף מריש ה"א
מאן יהיה אמר לי הלכה כר' דאמר סומא פטור מן המצות עבידנא יומא טבא לרבנן דהא לא מיפקידנא והא
עב דנא השתא דשמעיתא להא דא"ר חנינא גדול מצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה אחרת
מן דאמר לי דאין הלכה כרבי יהודה עבידנא יומא טבא לרבנן כי אתא רב דימי אמר^ד פעם אחת הית
לבריש סידקין של זהב והיה יושב בין גדולי רומי ובאתה אמו וקורעתו ממנו ושפחה לו על ראשו וירקה לו בפניו
והא העלימה^ה תני אבימי בריה דר' אבהו^ו יש מאכיל לאביו^ז פסיוני ומורדו מן העולם ויש ממחינו ברייתם

ר' צמ"ד משל צן הם מודמן לך
הצירו כי"ד יעשה אם יעסוק בכבוד
ומרי' באלו מניחות (ב"מ דף לב.)
שמע לו ת"ל וכו' והיינו אל תחזיר

משל מי רב יהודה אמר משל בן רב נהן
בר אושעיא אמר ^ה משל אב אורו ליה רבנן
לרב ירמיה ואמרי לה לבריה דרב ירמיה
כמ"ד משל אב מיתבי נאמר (שמות ב) כבד
את אביך ואת אמך ונאמר (משלי ג) כבד את
ה' מהונך מה להלן בחסרון כים אף כאן
בחסרון כים ואי אמרת משל אב מאי נפקא
ליה מניה לביטול טלאכה ת"ש א"ב אחים
שני שותפין האב ובנו הרב ותלמידו פודין
זה לזה מעשר שני ^ג ומאכילין זה לזה מעשר
עני ואי אמרת משל בן נמצא זה פורע חובו
משל עניים לא צריכא להעדפה אי הכי
היינו דקתני עלה אמר ר' יהודה ^ד תבא
מאירה ^ה מי שמאכיל את אביו מעשר עני
ואי להעדפה מאי נפקא מינה אפ"ה זילא
ביה מילתא ת"ש ^ב שאלו את ר"א עד היכן
כיבוד אב ואם אמר להם ^ה כדי שיטול
ארנקי ויורקנו לים בפניו ואינו מכלימו ואי
אמרת משל אב מאי נפקא ליה מניה בראוי
ליורשו וכי הא דרבה בר רב הונא דרב
הונא קרע שיראי באנפי רבה בריה אמר
איזול איחזי אי רתח אי לא רתח ודלמא רתח
^ג וקעבר (ויקרא יט) אלפני עור לא תתן מכשול
דמחיל ליה ליקריה ^ד והא קעבר משום
(דברים פ) בל תשחית דעבד ליה בפומבינו
ודלמא ט"ה לא רתח דעבד ליה בשעת
ריתחיה ^ה מתני ליה לרב יחזקאל לרמי בריה
הנשרפים בנסקלים ר"ש אומר ידונו בסקילה
שהשריפה חמורה אמר ליה רב יהודה בריה
אבא לא תיתניא הכי מאי איריא שריפה
חמורה תיפוק לי דרובא נסקלים נינהו אלא
^ו הכי איתניא הנסקלים בנשרפים א"ל אי
הכי אימא ס"פא וחכ"א ^ז ידונו בשריפה
^ח שהסקילה חמורה מאי איריא דסקילה
חמורה תיפוק לי דרובא נשרפים נינהו א"ל
התם רבנן הוא דקאמרן ליה לר"ש דקאמרת
שריפה חמורה לא סקילה חמורה אמר ליה
שמואל לרב יהודה ^י שיננא ^ה לא תימא
ליה לאבוק הכי דתניא הרי שהיה אביו
עובר על דברי תורה אל יאמר לו אבא
עברת על דברי תורה אלא אומר לו אבא
כך כתוב בתורה כך כתוב בתורה צעורי
קא מצער ליה אלא אומר לו ^פ אבא מקרא
כתוב בתורה כך אלעזר בן מתיא אומר
אבא אומר השקיני מים ומצוה לעשות מניח
אני כבוד אבא ועושה את המצוה שאני ואבא
חייבים במצוה איסי בן יהודה אומר אם
אחרים תיעשה ע"י אחרים חלך הוא בכבוד

בנהם לא אנערדן קרא תשמע א"י
דאזיגה חבירו קודמת לבידוד אז ואס
ואס יעסוק באזיגה חבירו הרי באזיגה
קודמת דהביו (דברים עז) אס י
לא יהיה כך אביון (כ"מ לז) שלך
קודם לכל אדם ואס יעסוק באזיגה
הרי כבוד אביו קודם שלך דאזמר
משל בן פז ונראה לה"י מאין כבוד
אביו ואזיגה חבירו ויעסוק באזיגה
דאז דאזמר בידוד אז קודם היינו
דוקא להניח לאביו לעשות רגזו בממונו
שי שבו גוף הכבוד אבל באזיגה
ביון שאין האב נהנה באזיגה עצמה
אין הבן הייב להפסיד בידודו בשביל
אביו ואע"פ דאמר"י בשמך דאז משול
ארקני ויעיל לוי ואינו ממכלמו למד"ד
ונשל בן התם מייירי באותו ענין שם
לאז קורת רוח בכך ביון שזורין
לימראל איהם ארסיש ביטה דאז לאו
הכי אז חתום משכ"ר ביטה הוא דעובר
בכל תשחית ואס"י היכא דשנוה הוא
ומשליכו בתמונו מ"מ נהנה בשלגת
ארקני ומס"ה אין להכלילו:
אורו ליה רבנן לר' ירמיה כמ"ד
משל אז. תשמע שך הלכה
וכן פסק בשאלות דרז אסאי בפרשת
וישמע (סוף סימן נז) ואסאי היכא
דלית ליה לאז ואית ליה לכן חייב
הבן לוון אביו וכן פסק ר"י וה"ח
דאס אין לאז ממון והבן יז לו דלדריך
קודם לפרנסו משלו דאז אלא דאז
דאזמר בגיטת משפחה (כתובות ד'
מזי): י דרז אספיה להאזו גברא
ואסוק מיניה ארביע מאה זוזי לגדקה
ועוד דאמר"י בירושלמי אמר ר' יוסי
הלאז דהויין לב שפתייהו בדידי
כהך שבוין את הבן לוון את אביו
ועוד רביא מהא דאזמר בירושלמי דר'
ינאן ר' יאשיהו הוה קאליה בארואה
אתא האז גברא וזן שכן לגרעיה
דר' ינאן אמר מאי האי אמר ליה
דאמר ליה ויל לעוק בבי כשיטת
כלומר היריתי לו שפעה כל כך
שיפרנסני בנו א"ל תמתי לא אספ'
מר אמר ליה ביון וזן כופין בתמיה אמר
ליה את ארביט לכך פי' וכי לא ידעת
דכופין פסטי' דכופין ועוד רביא
בירושלמי שבהתי לעילל כדאז את'
מהוגך אס יז לו ממון חייב ואס לאז
פטור ובכבוד אז שבו נאמר כדאז את
אבין ואז את אהד דאזשמע בין יז לו הון
ובין א"ל הון: ד"מאור"ל לר' יקריא.
וארזי לומר שבידינו קודם לכן שלא
יהא כמו נאמר לאכול בנשרן חויר
ועלה ביד כשר טלה דאזמר לקמן בפ'
בתרא (דף פא): שרין מהילה וכפר'
ותיפוק לי משום דרובא נסקלין
ונינהו. לפוס ריהטא הק"
ואס"י היתה סקלה חמורה היו נסקלין
ואין זה נכון אפרש שפי' מה שנהיה
הנסקלים בגושרים אפ"י שגושרים
רובן הן נסקילה לפי שהיה קלה אלא
הכי פירושו למה לי שריפה חמורה
אס"י הם שוין תיפוק לי משום דרובא
נסקלין עינא:

מִן (שְׁמוֹת י) וַיִּי חוֹלֵךְ לַפְּנִיָּה
לִיָּה הוּא מַחִיל לִיָּה לִיָּה

נעוזה חפ"ס שחירו רש"י פ"י חפ"ס
שאלו חייב והסתא ניהא דמיררי שפיר
בשעסקן בלחלח עמלן ח' :
שנ"י חומש"ן פ"י בקונט' לזון חומש
הספר וי"מ חמשה חומש"ן יש בו
כמו בשל תורה אשרי האם (התלים א)
כאלו תעברו על אפקי פני (שס מז)
אך טוב לישראל (שס עג) תפלה למשה
(שס ז) יאמרו גאולי (שס קו) לכל אחד
מן הספרים אלו מהמים באמן לבד מן
האחרון שאלו סוף התלים :
[שכמא] בכו יצא ומתהרהר ב' . לא
היה צריך לומר בכו דה"ה
בשאר ד"ת אלא הא דקאמר הכי סוד
ה' ליראיו כאלויתא בב' דאמר ר'
קייא בכו עלי אלו הייתי מתחל
בפיר התלים אלו . ת"י :
אין

כ"ס. מה הידור שאין בריבוי
מלאכה. דאין לשון הידור אלף
שאלות פנים או חמיון או כביד
דברים ואין ששמוטו ביטול מלאכה:
מה קימה שאין בה חסרון כ"ס.
דלא חסיומא דבשאלין דה ביטול
מלאכה עסקין ותו לא שייך דה
חסרון כ"ס: אף הידור שאין בו
חסרון כ"ס. ועל כרחיך לא נכתב
הידור אלף לדרוש כדארמן למעוטי
עמדת מרחוק ולמעוטי בית המרחץ
כדארמן: עומדים מפניהם. במציא
כבורים קאלי כשעומדים בתוך
ירושלים: נמצאת מבשילן. שלא
יציאו עוד שיאמרו נכזים אנו
בעיניהם ולא משום חיבוב מזה
הוא ואילו בני אדם המיכרים שזבים
בעיר ועסוקים במלות לא הוה למימס
מחמיו: מחסותא. מרחץ
כדמרנמינן (בראשית מג) ויחנך
וחסתי: שני חומשים, שני חמיות
של ספר שנית לו מדרש אגדותיו:
שני שלישי שריש. שני חלקים
של שליש הספר: תורת בהנים.
ספר ויקרא שנית לו כרייתא של
מדרש הספר: בהן היה מבחר
וטורד היה ולא הניח עסקיה לפניה:
בתי גואי. מקום שצני אדם עומדים
ערומים והא דר' שמעון דרבי צבתי
צראו מקום שנומדים לצושים דהם
מקום הידור הוא: הכי נמי
מסתברא. דר' שמעון דרבי צבתי
צראו מתקאמר להו דכן צבתי
ומ' דרס: לאומיה שאני. פעמים
הוא מרוד ומענין ששמועתיס לפי
דניסתו למרחץ וע"כ היה שגור
דפיו ולבו ומענין דה צבית המרחץ:
ברשיעי עסקין. בתמים למה לי
קרא אס ראה ועלם ענינו הרי עבר
על תקום וסדרת: ומן חיובה.
צארע אמותיו בללקמן (עמוד ב')
ה"ל וירא. ישלך לירא מה היור
היודע מהשנותין שחתם מזקם
החבולות להפטר ממולתו: שיש
בה הידור. כבוד ושיאלות פנים
דדבר הניכר הוא ששצילו עמד:
באידך גיסא. הנהר מפסיק עומד:
ולאו דבר מובהק אנה. ואיפס
צחתס רחוקים יותר מד' אמות
היצעי לכו למימס: לאו אדעתין.
לא נזכרנו לעמוד שהיו מרודים:
לאי מקף. מסבב דרך אחרת שלא
לעבור לפני הצבור: חיי. מאריך
מחמיו. דהיינו בהררי הררי. היד

קידושין) מית

לקמן ע"א:
 [פסחים קד.
 ח"ק יב:
 נדב יד. כו.]
 ו שקלים פ.
 מדובין כו.

לֹא רָלָה לְפָרְסָמָה וְהָיָה הוּא מְפֹרָשׁ בַּמִּדְרָשׁ ר' תַּנְחוּמֵא רַחוּמֵא לֵרָא כִּמְ
לִיבְנֵם לְחוּךְ אַרְבַּע אַמּוֹת וְהָיוּ יוֹסֵף עַד שֵׁעֲבוּר הַיָּמִם אַרְבַּע

ה עבדים שקויו כמה ג'ואורו שמן הכל מסלנו: עומד מרנניו: שממחלה
אמות הסמיות: שנאמר והביטו אחרי משה. ומשם נשים סיס:
ותסילין

למי מוק עבדים הלכה: ובקלים פיה הלכה: י (קף) לבן ב ג'ואורו שמן סס

מלכותו כח הוספתו וקדושתו פיה פ"ט [ופה חשיב לעיל כ"ט] ח [נדרות ה.] מ ידעלמי מוף נבחרים הנכה ונשקלים פיה הלכה יג י [דף נב] ב [נדרה חש מלך חס

תפילין. וקסבר לילה לאו זמן תפילין אי כמי שבת ויו"ט לאו
זמן תפילין הילכך כיון דלויכא שעתא ללא מיחייב בה זמן ברמא
הוא: אבידה. השבת אבידה: ובללא הוא. בתמים וכי כלל
קצוב הוא דכל מלות עשה שהזמן ברמא נשים פטורות: והרי

אבירות מצה . ליל רחוק שטות
חובס כדכתיב (שמות יב) בערב
תאכלו מצות וזמן גרס לא בט"ו
בניסן ושנים חייבות כלאמר בפסחים
(דף מג:) נשים חייבות באכילת
מצה דבר תורה שנאמר לא תאכל
עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו
מצות כל שישנו בצל תאכל חמץ
ישנו בקום אכול מצה ונשים חייבות
בצל תאכל חמץ דמלות לא תעשה
סוף : וכן שמחה . ברגל כדכתיב
(דברים טו) ושמחת בחגך אתה
ובנך ובתך : תלמוד תורה .
לרחוק לעיל (דף כט:) נשים
פטורות וכן פדיון הבן כדלעיל
פסירקין (ס.) ופריה ורביה .
אמרי ציצות (דף סה:) ארס
מזוה על פרים ורבים אכל לא
סאשס וילוף לה מן וכבשוס אש
דרכו לכבש ואין דרכה של אשה
לכבש וכל ללא קרינן בים וכבשוס
ללא קרינן בים פרו ורבו : אין
למדיון מה הכללות . כל הוכח
דמתי כלל כי האי גוונא כל מצות
עשה וכו' וכל מצות לא תעשה הכל
חייבין בראיה אין למדיון מהס
לדוכח ככו דלאו דוקא ואפי' מקום
שנאמר בו חוץ לאיכא למימר
ומדאפיק האי דאפיק ש"מ דוקא
הוא ולא שייך מיד אפ"ס אין
למדיון : בבל מעריבין . עירובי
חצירות : ומשתתפין . שיתופי
מבואות : חוץ מן המים ומן
המלח . מדידי דזיין צעקין וסני לא
זיניין שצמקוס מוונתיו של אדם
תשבושם לירות ושציתתו : והאיכא
מדידי וממרתו . מיניי ארוביו הס
אבירות מצה . ליל רחוק שטות

וקיים להו לרבנן דלא זייני: גמירי מתפילין. במה מליני
בתפילין שהיא מלות עשה שהזמן גרמא וגשים פטורות אף כל
יבוי ולקמן פריך דליף מתפילין לפטור כולן ממזה והקסל
תליז: גמירי מתלמוד תורה, דליקקוס להדיי ונתתם
לצנייך (דברים ו) וכתוב בתרים וקשרתם לאות: מה תלמוד
תורה נשים פטורות. דכתיב לבניך ולא לבנותיך אף תפילין
נשים פטורות: ונקיש תפילין למוזוה. לחיצי הכנים דהא
כתוב בתרים וכתבתם על מוזהות וגימא מה מוזה נשים חייבות
בדלקמן אף תפילין נשים חייבות ומשינן תפילין לתלמוד תורה
דליקקוס בין בפרשה ראשונה כדפרישית לעיל בין בפרשה שניה
דחיו למטופות בין ענינים וסמך ליה ולמדתם אותם את
בניהם: תפילין למוזוה לא איתקיש בשניה. שהלמוד תורה
ומפסיק ביניהם: ונקיש מוזה לת"ת. כדאיתקיש בפרשה שניה
דסמך ליה וכתבתם וגימא נשים פטורות: לא ס"ד. לפטור
נשים מדתלם מהא שררה ברבינו יצחק וגמי מיו בני חיי:
האורח לחוציא את הנשים. בריתא היא במס' סוכה:

[illegible]

ותפילין וליניית. אע"ג דקי
זמן תפילין והלכה
שהזמן גרמא שהרי אין נוהגין
תפילין (עירובין דף לו.) לפי

שה' שלא הזמן גרמא
יולוח הקן וכללא הוא
הקהל דמצות עשה
בות ותו והרי תלמוד
יוון הבן דלאו מצות
ונשים פטורות * א"ר
כללות ואפי' במקום
ב ב כל מערבין
מים ומלח ותו ליכא
יות אלא אין למדין
ום שנאמר בו חוץ :
שים פטורות : מנלן
לין נשים פטורות אף
גרמא נשים פטורות
י תורה מה תלמוד
תפילין נשים פטורות
תפילין לתלמוד תורה
יאשונה בין בפרשה
בפרשה שניה לא
לתלמוד תורה לא
מען ירבו ימיכם גברי
י ותרי סוכה דמצות
תיב (ויקרא כג)
עמא דכתב רחמנא
הנשים הא לאו הכי
כיי איצטריך סלקא
כתביב בסוכות תשבו
ד מה דירה איש
ואשתו ורבא אמר
איצטריך

לואים לכל עושין שבתות ואומות
לאו ובמעקה אין סייך לא תשיב
שאל לעשות מעקה אבל אם ית
נמקל ואז עשה ופסל אין שם
מטורות ובאכידה נמי ממשכה
ההיחידה וכן שנטלה ה' אחר
להתעלם וכן ליכא לאו דלא תגז
לעמו עובר אלא משום שבט
ומזנה לשלח וז"ח נמקל ואז שאל
הוא הלאומי דנשים פועלות מעשה
זהו הלאומי דליכא תמידי דלתי
דלא הומו גרמא אז לא יבא עמי
ועשה אך הקשה הר"ר יוסף
ומדליקין פירש סורפה ביו"ט (שב
קדשים אינה אלא עשה אש"ט
וע' חובל להדליק בשמן סורפה ב"ר
תנא דלא אמר ק"י אלא מתי אית
אליה ולא דמי ליה עשה אף
הצירות בעיני פת לכך נראה
ומדליקין (שבת דף לב:) גבי ביט
הייך דנשמע אשה מן הייבות
מזות שבת הייך ועוד ש' לומר
בזו נשים כהלמוד תורה משום
דליכא מיעוטא כלל אלא משום
ע"י קיי ומוקפא מהיזקא ומז

בְּהַקְוֹמָךְ רַבָּה (מִנְחָוֹת דף לו') דְּלִילָה
אֵין מוֹרִין כּוּן מ"מ סְפִיר הִיו מֵלֹא עֲשֵׂה
שִׁבְתוֹת וּבִיט' כְּדִרְשֵׁינן בְּפֶרֶק הַמוֹלָא
וְיֵין לְרִיכִין לֹא דִשְׁבַת גּוֹסֵא לִיקְרִי לֹא
שִׁפּא

כדכתיב כי חות הוא וצויתו דחשכנין
הכא מלות עשה שהומן גרמא חומר
ר"י דלוינו כר' שמעון דבפ' התכלת
(מנחות דף מג.) דסבר לילה לאו
הוא צויתו הוא ופוסק נשים דחזיתא
הסם וכן הלכה דהא דפ' במה מדליקין
(בבב' דף דה.) פתח עממא דסדון
פטורה מן הצוית גזירה משום כסות
לילה והיינו עממא לר"ס דקוק וסוד
קאמר בפ"ג דברכות (דף יד.)
דבמשכבא חין חאורסי פרתא צויתא
בלילה ומסקין נמי אביי אכן מתחילין
ממתחילי במשכבא וכיון דמתחילי
גרמינן ותימנה היכי תשיב צוית מ"ע
שהומן גרמא למ"ד (מנחות דף מא.)
צוית חובת טלית הוא כיון דכלי
קופסא חייבין לצוית וחסא ליבא וזון
גרמא כלל דבין (בס) צוין בלילה
חייבין ואפי' למ"ד צוית חובת
גברא הוא קשה דכמו דכסות לילה
פטורה כשהוא לובשה צוית דכסות
כסות חובת כהן בלילה דהיינו אורח

מסורת
השם

[illegible]

נמי וחס"י נמנך שנה הכחירה להשתח
 וס' ושלות הקן נמי כגון שלקח השם על
 להשתחא ליבא לאו כ' כי אם עשה השלם
 בשבייה לאשה לקיים מצות עשה דאי
 גלאו הזמן גרמא כמו כן יהיו פטורות
 מה ודאי ל"א אבל כשהן חייבות עשה
 אחר וידעו דאיין עשה דוזה לא עשה
 דרך ישראל על פי' זה א"כ גבי איין
 דק (כה) משום דר"ע עשה ול"א וסריפת
 חייבת בעשה דר"ע דהו זמן גרמא
 וכו' איין הכי נמי אמאי לא תלמוד
 דלמימר דעשה שם עמו לאו אף הלאו
 הלאו אלס : **ברב** מערבין פירש
 בכל מערבין עירובי תחומין דוקא :
 תורה בעון ביטול תורה בעין קטנים
 ת"ת מהאי טעמא גברא בעי חי י"ל
 איין ה"ג דהאי קרא קאי בין התלמוד
 דגברו בעי חי וכו' כיון דאשכחן
 דרורא להקטס מוזהר לתלמוד תורה
 כי קטס במוזהר :

וְלִרְבִּי יוֹחָנָן בֶּן כְּרוֹקָא נִיהוּ מוֹרָא וּפְרִיָּה וּרְבִיָּה שֶׁנִּי כְּחוּבִין. וְאִם
אִמְרֵי לֹא קָאָמַר לְרַבְּנָן לִיהוּ מוֹרָא וּמוֹזוֹהָ ב' כְּחוּבִים וְלִמְרֵי
דְּפִרְשִׁית לְעִיל דְּתוֹרָוּיָהּ לְרִיבִי אֲתִי שְׁפִיר: **מְכַלֵּל** דְּמִיֵּעַ שֶׁלָּא כּוֹמֵן
בְּגִמְרָא נָשִׁים חַיִּיבוֹת. פִּי' בְּקוֹנֵט' מְדַאֲנֵשְׁרִיד קָרָא לְהִיקִישָׁא לְמִיֵּפְטָר

הזמן גרמא נשים חייבות פטורא דא
ה"א פטורות אמאי אינטרדיק הקישא
דחפילין למיפטור נשים זמנא גרמא
בלאו הכי נמי הוה ידעינן השתא
שכלא הזמן גרמא נשים פטורות כ"ש
זמנא גרמא ולא נקרא דהיכי נמי
שתיק מהקישא דחפילין לזרזנא
שתיק מיניה הוה ילפינן ממהא והקבל
דמ"ע שהזמן גרמא דנשים חייבות
לכך פ' ר"י מכלל דמ"ע שא"ל הזמן
גרמא נשים חייבות דאי פטורות הו'
ליה למיכתב הקישא דתורת ה' כפיך
על ת"ת או על פיריו הכן להקשה
אליו ולומר כי היכי דנשים פטורות
מחלהא או מפדיון דהיינו מ"ע שלא
הזמן גרמא ה"א פטורות מכל מ"ע
שלא הזמן גרמא כמו דמ"ע לפטור
דהזמן גרמא דחפילין אלף ש"ס מדכתב
הא הקישא דחפילין דאי לא הזמן גרמא
מכלל דשאר מצות עשה שלא הזמן גרמא
חייבות : **שם** למ"ד חפילין היו
מצות עשה שלא הזמן גרמא ממי איכא
לתימר פ' הקונ' דלדברא איכא
הוא לן לתימר דשלא הזמן גרמא נשים
פטורות מחפילין ושהזמן גרמא נשים
חייבות ממהא והקבל דסבר שני כתובים
הבאים כחדה מלמדים ומשני מזה
שמעת ליה דחפילין לא הוה זמנא גרמא
ר' מחיר וסבר לה אין מלמדים ופי'
בבבא דלדידיה לא אינטרדיק הקישא
אלא כדגמרינן לעיל כענין א"ר וזמרינן
מריאה דהוי מ"ע שהזמן גרמא ונשים
פטורות ודקשא לן טיבא ממהא והקבל
להאובא ר"מ סבר שני כתובים הבאים
לחדא אין מלמדים עכ"ל והיינו עממא
דמ"ע שהזמן גרמא נשים פטורות
דדוקא במהא והקבל כתב רהמנא לומר
דחייבות אלף כל מ"ע שהזמן גרמא
נעלמא נשים פטורות דכיון דהא
מלמדין הוו כמו מיעוטא דוקא הני
חייבות אבל אהריני לא ווא"ת תינה זמן
גרמא אלף כלל הזמן גרמא מנא ליה
דחייבות ו"ל כיון דה"א ופדיון הבן היו
שני כתובים הבאים כחדא ואין מלמדין
הוו כמו מיעוטא דוקא הני פטורות אלף
שלא הזמן גרמא נעלמא נשים חייבות :
ב"ש דהוי שמונה מצות חייבות שלשה
כתובים הבאים כחדא : ווא"ת
תורת הדין דמ"ע שהזמן גרמא
דפטורות לזכא לתיילף ממהא והקבל
דזכא שמהא כדחייבו הוה שלשה
כתובים הבאים כחדא כדפרישית אלף
דמ"ע שלא הזמן גרמא מנ"ל דחייבות
אומא דפטורות מת"ת ופדיון הבן וי"ל
דלית ליה דר' יוחנן בן ברוקא רת"ת
לכו ד כתובים הבאים כחדא חזון
ופדיון הבן ופריה ובריה ווא"ת ואכתי
דאמר לעיל (דף לד') אשה בעלה
משמחה א"כ ליבא אלף ב' כתובים
ומאי מתרך ר' יהודה דאמר מלמדין
ממ"ע שהזמן גרמא אומא דתיק'
היוס ממהא והקבל ו"ל דמזיק קידוש
הבית כדדי מנה והקבל והוה שלשה
כתובים ואין מלמדין ונשים ב' חייבות
כקידוש הבית מן התורה דכתיב (שמות
כ) וזכר אלף יום השבת וזכרה וכו'

הע נשי האל ואתהו בשמח
הם רחמנא עליה. וא"ת פ"ש
עליה לא עונם ולא חסח וי"
דכתיב כה עונם לגם

דחיותה היא . דלי ליתא
זולין אותה וסיה גזולת את
בל כופר . וסמית איס
המועד שסרן את האדם :

הספקדון דגול הגר צפ' נשא :
בכלל דימין חין לה חיים הכל ג
אחרים וסכל צדולין בימנה : א
אן אזה דמסמטין ודני כושר נשאר

א יצמות פה
ישיון קב
שבת קרב
ב לעיל כד
ו"ט
ג לעיל ב
כ לעיל כד
ה מכות א
ו עירובין כב
ז לעיל כד
ו"ט
ב פסחים מה
סוכה כה
יצמות פה
ז"ק מו
תמורה כב
גדה מה
ב ג"ק ע
ע"ט
ז"ק סס
ב כל זה עד
סוף תמא
כדיהיטענות
כ וכן בברכות
כ וכן לעיל
כך אצל אבי
ס"ל בברכות
כ דקום
חיובות מדרבנן
וסבה תוס'
דבא קנינא
דאבי קנינא
ו"ט וקולי אבי
חור זו מבי
שמיטה מרבא
ברכות שסני
עלוי שמי
תשובות כדנ

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor discoloration and faint smudges. A small, dark, irregular mark is visible near the top center of the page.

האשה נקנית

פרק ראשון

קדושת

לוי

אחת היא. משמעות שתין בין ביד בין כלי: מבני אהרן: דכתיב (ויקרא כב) לא יקרחו קרחה בראשם גבי אומר אל הכהנים: דבי כתיב קרא. בני אהרן: נשתוק קרא. מסך ג"ש גבי ישראל: בראשם. האומר אל הכהנים מש תל דלפי שגאמר בישראל

אחת היא אביי אמר היינו מעמא דאיסי דגמר קרחה קרחה מבני אהרן מה להלן נשים פטורות אף כאן נשים פטורות ואי סבירא לן דבי כתיב קרא בבולי עניינא הוא דכתיב נשתוק קרא מיניה ותייתי בק"ו ואנא אמינא ומה "כהנים שריבה בהם הכתוב מצות יתירות בני אהרן ולא בנות אהרן ישראל לא כ"ש אי לאו ג"ש הוה אמינא הפסיק הענין השרא נמי נימא הפסיק הענין ואי משום ג"ש מיבעי ליה ב לכדתניא לא יקרחו יכול אפי' קרח ארבע וחמש קרחות לא יהא חייב אלא אחת ת"ל קרחה ל' לחייב על כל אחת ואחת בראשם מה ת"ל לפי שנאמר (דברים יד) לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת יכול לא יהא חייב אלא על בין העינים מנין לרבות כל הראש ת"ל בראשם לחייב על הראש כבין העינים ואין לי אלא כהנים שריבה בהם הכתוב מצות יתירות ישראל מנלן נאמר כאן קרחה ונאמר להלן קרחה מה כאן חייב על כל קרחה וקרחה וחייב על הראש בבין העינים אף להלן חייב על כל קרחה וקרחה י' וחייב על הראש כבין העינים ומה להלן על מת יאף כאן על מת א"כ נכתוב קרא קרח מאי קרחה שמעת מינה תרתי רבא אמר היינו מעמא דאיסי דיליף בין עינים מתפילין מה להלן נשים פטורות אף כאן נשים פטורות ורבא מאי מעמא לא אמר כאבי קרח קרחה לא משמע ליה ואביי מאי מעמא לא אמר כרבא אמר לך תפילין גופיהו מהכא גמר לה נ מה להלן מקום שעושים קרחה בגובהה של ראש אף כאן מקום הנחה בגובה הראש ובין לאביי ובין לרבא האי בנים אתם מאי דרשי ביה האי מיבעי ל' לכדתניא בנים אתם לה' אלהיכם בזמן שאתם נוהגים מנהג בנים אתם קרוים בנים אין אתם נוהגים מנהג בנים אין אתם קרוים בנים דברי ר' יהודה ר' מאיר אומר בין כך ובין כך אתם קרוים בנים שגאמר (ויטה ד) בנים סכלים חמה ואומר (דברים לב) בנים לא אמן בם ואומר (ישעיה א) זרע מרעים בנים משחיתים ואומר (הושע ב) והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי מאי ואומר וכי תימא סכלי הוא דמקרי בני כי לית בהו הימנותיהו לא מיקרו בני ת"ש ואומר בנים כי פלחו לעבודת כוכבים לא תימא כי לית בהו הימנותא הוא דמיקרו בנים כי פלחו לעבודת כוכבים לא מיקרו בנים ת"ש ואומר זרע מרעים בנים משחיתים וכ"ת בנים משחיתים הוא דמיקרו בני מעלייא לא מיקרו ת"ש ואומר והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי: מ"תני' הסמיכות והתנפלות וההנפלות והקמיצות והקמרות והמליקות והזאות נוהגים באנשים ולא בנשים חוץ ממנחת סוטה ג' ונוירה שהן מניפות ג' סמיכות דכתיב (ויקרא א) דבר אל בני ישראל וסמך ב' בני ישראל סומכים ואין בנות ישראל סומכות: תנפלות: (שם י) דבר אל בני ישראל והניף ב' בני ישראל מניפין ואין בנות ישראל מניפות: הנפלות: דכתיב (שם יא) והביאה אל בני אהרן וקמץ בני אהרן ולא בנות אהרן: הקמרות: דכתיב (שם יב) והקמירו אותו בני אהרן ולא בנות אהרן: המליקות: דכתיב (שם יג) וסמך איתקש מליקה להקמרה: הקבלות: דכתיב (שם יד) והקריבו בני אהרן ואמר מ

מיניכם משמע סומך לפדחת: ומה להלן. בישראל על מת דהתם כתיב למת: א"כ. דלכך מילתא לחודס אחא: נכתוב. בדרווייהו קרח מאי קרחה סוס ליה כג"ש יתירא למידרש מוי הא: תפילין גופיהו מהכא גמירי. כלומר הסיא ג"ש דבין עיניכם מיבעי ליה למגמר מקום תפילין מהכא דלא תימא בין עיניכם ממש דהיינו על פדחתו אלא יליף מכן עיניכם דקרחה דמקום עמר דכלאו מקום עמר לא משכחת קרחה וסיינו למעלה מפדחתו: ובין לאביי ובין לרבא. דנפקא לכו פקודה דנשים מקרא אחרינא כנים אתם מאי דרשי ביה: וב"ת סכלי הוא דמקרו בני. כשלין כסא אלא שקות מקור דמיקרו כנים אלא כהנים רשעים דלית בהו הימנותא לא מקרו כנים: משחיתים. דסיינו יעבור זרע דכתיב (דברים ד) מן תשחיתו ופשיטת פסל וגו': בני מעליא לא מקרו. עוד לעולם: ת"ש. דסדרי מקרו בני אל חי מ"י טושה: מ"תני' הסמיכות כו'. אינס סומכת ואינס מניפה ויניס מנפת מנחה ואפי' הוה כהנת אין סבודא כשרה בה להגיש מנחה בקרן מערבית דרומית כמשפחה דמקרא לה כפ"ד דסוטה (דף יד): ואינס קומת ומקמרת ואינס מולקת עוף ואינס מקבלת דס ואינס מוס דס מנחת העוף חוץ מסוטה ואינס שסס מניפות מנחת בעלמן בין כסות בין ישראליות שמנחתן טעמה תופס בצפלים ובגמי' יליף לכו: ג' בני אל בני ישראל. דויקרא וכתיב כהניא עניינא וסמך יד: דבר אל בני ישראל והניף. כלו את אהרן המקריב את זבח שלמינו וכתיב כהניא עניינא וסמך: הקרב אותה. מהאי קרא נפקא לן כהניא דסוטה (שם): איתקש מליקה להקמרה. וסא מעטנא נשים מוסקתו אותו בני אהרן: ס"ג

אי לאו ג"ש ה"א הפסיק הענין: הכי הא מפסיקין לעיל (דף לה) מפאת שאינה בכל תשחים ולא אמר דקרחה שכתוב בפרשה ראשונה קדם כל תשחים הפסיק הענין לפאת זקן וכ"כ דקרי אקרחה לבני אהרן דכתיב בפרשה ועוד קשה דת"ק דמתני' הכי פליג אקרחה דקאמר דמתני' חוץ מכל תקוף וכל תשחים ולא קאמר וכל יקרחו ובה אפי' מפאת אמר לשל דקרי אכני אכרן כ"ש דקרי אקרחה דקדושה לבני אהרן וי"ל דסד"ל לבני קרחה דאפי' שהא קדושה לבני אהרן הפסיק הענין משום דכתיב (דברים יד) כי עס קדוש אתה למרבה נשים ואפי' בישראל ומפרש בגמ' דלא הפסיק הענין: א"כ כן נכתוב קרא קרח. פי' וליהו את האומר של זה בזה הוא מסקי כמה מצינו ואי משום דריבא בזה מלת יתירות אין לנו חלק מזה אחת שאנו מוסיף כהנים ובישראל בזה דרש' דרש' גוף המצוה לא היינו מוסיף אלא פירוש המצוה גמרי ספיר מהדרי: תפילין גופיהו מהכא גמירין לכו. וא"ת ומה בכך מ"מ מילף קרחה מתפילין דל"ן ג"ש למחלה וימא מה תפילין נשים פטורות ה"כ גבי קרחה וי"ל דשאל לא נגמרה ג"ש אלא למשומי' מקום כהנת תפילין וקשה לר"ם אחאי' אין מניחין תפילין בכל הראש כי הכי דקאמר קרחה בכל הראש ושאל להכי מהני האי בין עינים דהוא מני למכתב בראשם ואפי' לבני קרחה כתיב בין עינים ואפי' קרחה בכל הראש וי"ל דלגמר ג"ש נכתב:

הסמיכות והתנפלות וההנפלות. נראה דהנפלות ואיך מיירי כהנים ואחז קראי בגמ' למסותי כהנות אכל סמיכות והתנפלות איירי בישראל: הקבלות והזאות. והאלה וזריקה לא קמי דהלכך בכלל קבלה שריי' מן ואקריבו הכהן נפקא כמו קבלה וזריקה בכלל הזאה וא"ת אחאי' אינפריך קרא בגמ' למסותי נשים תיפוק ליה דכלא מ"ש שאחז גרמא הוו שריי' אינן מהנות אלא ביום כדכתיב (ויקרא ז) כהן מזה להקריב קרבניהו וי"ל דמ"מ אינפריך קרא למסותי' ואינפריך קרבן כהני' דלי' לאו קרא לא הוה ידעין שהעבודה פסולה כהן להכי אינפריך קרא למסותי' למימר דמחלי עבודה ועבודת פסולה מינו מסמיכה קסא אחאי' אינפריך קרא למסותי' דהא עבודה לא חתכל בהכי כלומר בלא סמיכה נמי אין הקרבן פסול ככך ואם נעשה סמיכה בנשים לא מיפסל קרבן ככך ח וי"ל דמ"מ אינפריך קרא למסותי' דסד"ל משום דכתיב וסמך ושהא איתקש סמיכה להשחית מה שחיתא כשרה כגסיס דכתבן בזכרים (דף לא): ומיית' בשעתא קמייתא דשחיתא חולין (דף ב): כל הפסולין שחיתו שחיתו כשרה שחיתא כשרה בצידי' ובנשים וכי' א"כ סמיכה כשרה בנשים להכי אינפריך למסותי' והנפלות נמי אינפריך למסותי' משום דאשכחן תנפלה דכשרה בנשים כדמפרש לקמן:

סוה אל בני ישראל וסמך ב' בני ישראל סומכים ואין בנות ישראל סומכות: תנפלות: (שם י) דבר אל בני ישראל והניף ב' בני ישראל מניפין ואין בנות ישראל מניפות: הנפלות: דכתיב (שם יא) והביאה אל בני אהרן וקמץ בני אהרן ולא בנות אהרן: הקמרות: דכתיב (שם יב) והקמירו אותו בני אהרן ולא בנות אהרן: המליקות: דכתיב (שם יג) וסמך איתקש מליקה להקמרה: הקבלות: דכתיב (שם יד) והקריבו בני אהרן ואמר מ

תא
ח מתי ס"י
מהל' מאכלות
אסורות הל' ב
כתב לאיון קמח
טוש"ע יו"ד
ס' רלד סעף ב

דרי תפילין ופסך חמור פי בקומה
 דנובג בח"ל דהא אשכנז בכמה
 דכותין כרבנן אמוראי דבבל דמתי
 תפילין וכן מצינו בכבורות (דף יא.)
 ו דמי בר חמא דהיה מצביל היה לו
 פסך חמור וז"ל דלמא מדרבנן הוו
 עברי ויז"ל דמ"מ פריך שפיר דכי מו
 מדרבנן הוו עבדי מ"מ הו"ל למיתני
 במתני' הוץ מתפילין ופסך חמור דהא
 חשיב ערלה במתני' ושמשך כמון דרבו
 אלא מדרבנן דקמני וידר' וולקח וז"ל
 וא"ת היכי תיסק אדעתיה למימר דמזוה
 התלויה בארץ אינה אלא"כ נאמר בה ביאה
 והרי כללים לאל דכתיב בה ויאל וקרי
 ליה במתני' תלויה בארץ וז"ל לטועס
 היה יודע דמזוה שהיא חבולת הקרקע
 נקראת תלויה בארץ וא"ל דלא כתיב בה
 ביאה אלא הוה סלקא דעתיה דלף אותה
 שמינה חובת קרקע אלא חובת הגוף אל
 כתב בה ביאה הויה נמי נקראת תלויה
 בארץ ולהכי פריך הרי תפילין ופסך חמור:

ה"ג אל ולמד ממה שכתוב ענין
 מה עבודת כוכבים מיוחדת. וז"ל
 עבודת כוכבים בכלל היתה ולמה יאמרו
 להקטף עליה שהרי יאמרו לומר אבד
 תאבדון:

ה"ד ש"כ שגמר בו פרט מושב. פי'
 בקושרת דגמי פשוט נסכים
 קאי דכתיב כי תצאול אל ארץ מושבותיכם
 ושיתם אשה וגו' וילף ר' ישמעאל מקרא
 ללא צור הכתוב אלא להטעין נסכים
 לבמת צבור ולקמן (עמוד ב) אבל אל כהן
 דממשעשע שפיר (עמוד ב) אבל אל כהן
 יחיד דבמת יחיד ונפקא לן מדכתיב ברה"ק
 פרשת נסכים אשר אני ונתן לכם
 משמע בממה העובדת בכלום הכתוב
 מדבר הלכך ש"כ האי מושבותיכם לא
 משמע כל מקום שאתי ויבשרי דלין במת
 צבור אלא במקום אחד א"כ ממושבותיכם
 דכתי' אחא לאשמועי' דבמת צבור גלגל
 שהיה שם מוצא הגאסח כל ד"ד שניה
 שדכס ותלקו הויה במת צבור לא נתייבשו
 בנסכים אלא דוקא עד שצאו לשליה
 דהיינו אחא ירושה ויבשה ונתייבשו
 צבורי ושוב אל פסוק נסכים ממת
 נסכים אפי' שמערהם שילה היתה במת
 צבור צדוק וגבעון והיינו דקאמר ללמדך
 שג"מ כו' כלומר מפרשים לן קרא במה
 העובדת מ"מ מושב דל"ה הויה
 לה במת יחיד הגעשית ככ"מ בשעת
 היתר הכמות עכ"ל ודרי' שבר' שגמר
 בהמה מושבות. פי' בקושרת
 דהיבול אל תצבורו אלא בכל מושבותיכם

ביום השבת ולא נהירא דהא אינטערן לדרשא אחרונא כדדרשנין בפ"ק
(דף כ.) בכל מושבותיכם אי אתם מצביר אבל אתם מצביר במדורות בית
המוקד וע"ק דקאמר בסמוך סד"א הוולא בעניינא דמועדות כתיב והאי קרא
לא כתיב בעניינא דמועדות לכך נראה דקרא אחרונא הוא דכתיב שבת
היא לה' בכל מושבותיכם בפרשת אמור אל הכהנים גבי מועדות
אתם יושבים משמע דאין במת ליבור אלא במקום אחד אלא הא
במה הנחתם כל י"ד שנה שכבשו וזלזלו והיא במת ליבור לא נתייבש
ו בנסכים ושוב לא פסקו נסכים מצמות ליבור ואפי' משחרב
שכל מקום כו' כלומר מדפריש לך קרא במה הנוהגת בכולכם
הוא לה במת יחיד הנושית בכל מקום בשעת היתר הצמות
אף מושבותיכם הנסכים בכל מקום קאמר וצמת יחיד הנוהגת
מזר עד עכשו הייתם במשכן שהצמות נאסרו ועדיין לא הוקדשו
ואם שלא הוקדשו משן שיהיו והיו נסכים בגלגל קטורים במלחמה
א במת יחיד מותרת אף היא תענו נסכים והכי איתא בזבחים (שם)

לא ידעו צדיקי. שנסתפקו מן המן שכלהם: "אל ארץ נישבת.
מעבר הירדן ואילך שהיא חשובה מאדך סיחון ועוג כדאשכחן
במשה שהיה מתחלה ליכנס לה וקרי' לה עובד: קצה ארץ
בנען. בערבות מואב ששם מת משה שהיא חרף האמורי

ארץ כנען : חסר שלשים
 שנסתפקו מעונות סבאילו ומזמרים
 דכתיב (שמות טז) ויסעו מזאילים
 זיצאלו כל עדת בני ישראל אל
 מזבר סין אשר בני אילים וזין
 סוני בחנושה עשר יום לחדש
 הסני וכתיב בתיים בשבתו על
 סור הסבר וגו' וכתיב (סס) סני
 מומקיר לכס לחס אלמא בטי'
 בלחיי סמן סתחיל לירד : ויבדו
 בני ישראל . שלשים יום עמדו
 בערבות מואב לבזי ומסלמס
 יהושע להסיען הכינו להס זדס
 לדרך ג' ימים ובשליסי עברו את
 הרדן דכתיב בעוד שלש ימים
 וכתיב בעשור לחדס הרשון :
 צא שלשים ושלשה אלפרס :
 וסן עשרה לניסן וכ"ג לחדר
 למפרע וסו' ז' בחדר ו' ימים
 עברו ממנו וכ"ג סרי כיס סלדר
 חסר סו' : שלש מצות . חדש
 ועלס וכלאים : ובניסתר לארץ .
 ססלי במדבר לא וברו ולא קלרו
 ולא נטע : והוא הרדן שינהגו .
 סהש מפרס בו מוסב וקסבר כל
 מקום סתס וססס מסמע ועלס
 וכלאים מוק' : שאין איסור
 איסור עורס . אלל כל מ"ו
 בזין דכתיב עד עס : ואין
 איסור איסור הנאה . דתן
 (מנחות דף עא.) קולר לסת
 ומכיל לבסס : ויש היתר
 לאיסור . וזיוס מ"ז עלמו
 חיסורו מותר חס יס עומר קרב
 בלעס שאיסורן איסור עורס .
 דתעס ומתרן חסוריס סגפס
 לעולס : ואסורין בהנאה . דכתיב
 (דברים כב) תקדס לשון הקדס ז'
 והוא הרדן לערלה בשתיס . אף
 סעלס בלס בק"ז זס בסי סוכות
 ח"ע"ס שסליסי חלס בסי סלון
 חיסורו חיסור עורס מיהו חיסור
 סנאס סו' וחלון לו היתר בתוך ימי
 חיסורו : ר' אלעזר בר"ש . פליג
 חלצוס וסבר דחדס חינו מוסב
 בחל' ועלס וכלאים חינו אלל
 סלס חו דברי סופרים כלקמן :
 כל

בארץ בין בח"ל וה"ה ל

בזמפוק תרתי ועייל תלת וכן מליגו בירמיה (דל) דכתיב נוקך שבע שנים תשלחו איש את עבדו ופרדן צעריכון (דף לג.) הויז קאלמו שבע וכן עבד יואל בשם ומשני שם לנמכר ושבע לנרעץ פי' ששם פגע בו יובל שנת ז' לרעיותו או להכירתו תשלחוהו אלמא אפי' סביביל בשעת מוחלתו קורא מקץ שבע שנים הכא נמי קרי תחילת יום ג' מקצה שלשת ימים: **שניין** היסורו היסור עולם. פי' בקונט' אלל כל פי"ו בלכד ויש היתר להיסורו שביום ט"ו היסורו יתר אם עומד קרב ולפי' אחיה כר' יהודה דלמא במחזות צפ' ר' ישעיהו (דף סח.) דכל פי"ו אסור כי ליכא עומד ויובל למ"ד התם האיר המורה מתיר: **לדל** הידן לערלה בשתיים. פי' בקונט' אפי' דלין היסורו היסור עולם דעומרת בשנה רביעית ויחא היסורו היסור הגאון ואין לו היתר תוך ימי היסור וקשה ר"ת הרי הפרי שגדל בשני ערלה אסור לעולם ואין לו היתר ופי' ר"ת דערלה זו בשנה רביעית קאמר דיש היתר להיסורו ע"י פדיון אבל בשתיים ר"ל היסורו היסור עולם היסור הגאון והר"ר י"ט פ"ה דערלה ממש קאמר דיש היתר להיסורו וכי פירשו פי' היתר לגרוס היסור ולנוטעם ולבלום אסור לגדלם ולזורעם והקשה לו ר"ת דקניי כספריי שם היתר לארץ היסורו משום שם האיסור נפקע וה"ר שם מפוטטין"ח מפרש בעלי שם היסור ע"י היסור ע"י ערלה אסורין עד פי"ו בשבט ואם היסור ב"ד חדש כפלו הרי ממנהו יום היתרו וכן חדש דרש אסור עד י"ז בליל ואם שהיו ב"ד חדש אדר נגאץ שומהוין יום היתרו משא"כ כבלאים שאין ב"ד יכולים להתירן בשום ענין ועוד אומר ר"י דלאילין קאי דיש היתר להיסורו לפרי שגדל בו דליגו נאסר מה שגדל לאחר ג' שנים וכן קנה שיבולת אין התבואה נאסרת משום חדש מה שגדל בקנה השבולת לאחר העומר הואיל והסריס קודם העומר ולפי' אחי אפי' למ"ד האיר המורה קטיר ט: **לדל** הידן לערלה בשתיים. ואם האומר עבד ותורמוה ומעשר נילף מק"ו דחדש דנוהג בין בלחן בין בקונס ללחן אף במה מליגו **שכרי** היסור

סדר מולם
י' תוספתא
סוטה פ"א
[ג'] הערוך
ע"ר משא
ר' ב' באדר
[י']
מגילה יג :
[ז'] אתם
[ב]רמים
ר"ה יא.
סדר
ז' פ' י
ספספתא דמסכתא
פסיקתא
שבת וי"ך
[תוספתא]
[א]
[פ'] היטב
ג' וי"א לקמן
אלא
חורוכא
[חזקיה]
[שבת ל']
[ועי' ת"ס
סחים מד :
ט' ו"ב"]

10

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני

תני חסד. וא"ת אמאי ר' ירמיה לא מצינו דקאמר דאין כחל חסד לומר שיהא מחמיר בכלאים יותר מערלה ועוד אומר ר"י כיון דכלאים דרבנן וחדש דאורייתא אין שייך למיתני חסד כלאים ולא פריך חסד חלוצה

דמ"ד ערלה הלכה למשה מסיני: ההוא למעוטי זרעים. פי' בקונט'

זרעים שזכרם דאין לוקין עליו אצל חסד לפרש כלאי זרעים

דקרקע דבהם לא חליטריך קרא כיון דחובת קרקע הוא פשיטא דאין נוגעת

אלא בחסד אצל כלאי זרעים שזכרם חליטריך קרא א"ע"ג דחובת קרקע

הוא דמ"ד למלפניהו בק"ו דחדש כיון דחובת קרקע הוא פשיטא דאין נוגעת

אלא בחסד אצל כלאי זרעים לא מצינו דקאמר דאין כחל חסד לומר שיהא מחמיר בכלאים יותר מערלה ועוד אומר ר"י כיון דכלאים דרבנן וחדש דאורייתא אין שייך למיתני חסד כלאים ולא פריך חסד חלוצה

דמ"ד ערלה הלכה למשה מסיני: ההוא למעוטי זרעים. פי' בקונט'

זרעים שזכרם דאין לוקין עליו אצל חסד לפרש כלאי זרעים

דקרקע דבהם לא חליטריך קרא כיון דחובת קרקע הוא פשיטא דאין נוגעת

אלא בחסד אצל כלאי זרעים שזכרם חליטריך קרא א"ע"ג דחובת קרקע

הוא דמ"ד למלפניהו בק"ו דחדש כיון דחובת קרקע הוא פשיטא דאין נוגעת

אלא בחסד אצל כלאי זרעים לא מצינו דקאמר דאין כחל חסד לומר שיהא מחמיר בכלאים יותר מערלה ועוד אומר ר"י כיון דכלאים דרבנן וחדש דאורייתא אין שייך למיתני חסד כלאים ולא פריך חסד חלוצה

דמ"ד ערלה הלכה למשה מסיני: ההוא למעוטי זרעים. פי' בקונט'

זרעים שזכרם דאין לוקין עליו אצל חסד לפרש כלאי זרעים

דקרקע דבהם לא חליטריך קרא כיון דחובת קרקע הוא פשיטא דאין נוגעת

אלא בחסד אצל כלאי זרעים שזכרם חליטריך קרא א"ע"ג דחובת קרקע

הוא דמ"ד למלפניהו בק"ו דחדש כיון דחובת קרקע הוא פשיטא דאין נוגעת

אלא בחסד אצל כלאי זרעים לא מצינו דקאמר דאין כחל חסד לומר שיהא מחמיר בכלאים יותר מערלה ועוד אומר ר"י כיון דכלאים דרבנן וחדש דאורייתא אין שייך למיתני חסד כלאים ולא פריך חסד חלוצה

דמ"ד ערלה הלכה למשה מסיני: ההוא למעוטי זרעים. פי' בקונט'

זרעים שזכרם דאין לוקין עליו אצל חסד לפרש כלאי זרעים

דקרקע דבהם לא חליטריך קרא כיון דחובת קרקע הוא פשיטא דאין נוגעת

אלא בחסד אצל כלאי זרעים שזכרם חליטריך קרא א"ע"ג דחובת קרקע

הוא דמ"ד למלפניהו בק"ו דחדש כיון דחובת קרקע הוא פשיטא דאין נוגעת

אלא בחסד אצל כלאי זרעים לא מצינו דקאמר דאין כחל חסד לומר שיהא מחמיר בכלאים יותר מערלה ועוד אומר ר"י כיון דכלאים דרבנן וחדש דאורייתא אין שייך למיתני חסד כלאים ולא פריך חסד חלוצה

דמ"ד ערלה הלכה למשה מסיני: ההוא למעוטי זרעים. פי' בקונט'

זרעים שזכרם דאין לוקין עליו אצל חסד לפרש כלאי זרעים

דקרקע דבהם לא חליטריך קרא כיון דחובת קרקע הוא פשיטא דאין נוגעת

אלא בחסד אצל כלאי זרעים שזכרם חליטריך קרא א"ע"ג דחובת קרקע

הוא דמ"ד למלפניהו בק"ו דחדש כיון דחובת קרקע הוא פשיטא דאין נוגעת

אלא בחסד אצל כלאי זרעים לא מצינו דקאמר דאין כחל חסד לומר שיהא מחמיר בכלאים יותר מערלה ועוד אומר ר"י כיון דכלאים דרבנן וחדש דאורייתא אין שייך למיתני חסד כלאים ולא פריך חסד חלוצה

דמ"ד ערלה הלכה למשה מסיני: ההוא למעוטי זרעים. פי' בקונט'

זרעים שזכרם דאין לוקין עליו אצל חסד לפרש כלאי זרעים

ותני או זה וזה יורד ולוקח או זה וזה יורד ולוקח האמר ליה שמואל לרב ענן תני או זה וזה יורד ולוקח או זה וזה יורד ולוקח

מר בריה דרבנא מתני ליה לקולא זה וזה יורד ולוקח ובלבד שלא ילקוט ביד אמר

ליה לוי לשמואל א אריון ספק לי ואנא איכול רב אויא ורבה בר רב חנן מספקו

ספוקי להדיא אמרי ב הריפי דפומבדיתא אין ערלה בחוצה לארץ שלחה רב יהודה לקמיה

דרכי יוחנן שלח ליה סתום ספיקא ואבד ודאה והכרו על פירותיהן שמעונים גנייה

וכל האומר אין ערלה בח"ל לא יהא לו נין ונכד (מכאן ב) משליך חבל בגורל בקהל ה'

ואינהו כמאן סברוה כי הא דתניא ג' ר' אלעזר בר' יוסי אומר משום ר' יוסי בן דורמסקה

שאמר משום ר' יוסי הגלילי שאמר משום רבי יוחנן בן גורי שאמר משום רבי אליעזר

הגדול אין ערלה בח"ל ולא והאנן ד תנן ר' אליעזר אומר אף החדש תני חדש א"ר אסי

אמר ר' יוחנן ערלה בח"ל הלכה למשה מסיני א"ל ר' זירא לר' אסי ה והתניא ספק

ערלה בארץ אסור בסוריא מותר (ב) חוצה לארץ יורד ולוקח) א אישתומם בשעה חדא

א"ל אימא כך נאמר ספיקא מותר ודאה אסור א"ר אסי א"ר יוחנן לוקין על הכלאים

דבר תורה אמר ליה ר' אלעזר ב רבי יוסי והאנן תנן הכלאים מדברי סופרים לא

קשיא כאן בכלאי הכרם כאן בהרכבת האילן כדשמואל ב דאמר שמואל (ויקרא יט)

את חקתי תשמורו חוקים שחקקתי לך כבר בהמתך לא תרביע כלאים שדך לא

תזרע מה בהמתך בהרבעה אף שדך בהרכבה ומה בהמתך נוהג בין בארץ בין

בח"ל אף שדך נוהג בין בארץ בין בח"ל ואלא הבית שדך הוא למעוטי זרעים שבח"ל

רב חנן ורב ענן חו שיקלי ואולי באורחא חזיוהו לההוא גברא דקא זרע זרעים בהדי

הדי א"ל נתי מר נשמתיא א"ל לא חזוירתי ותו חזיוהו לההוא גברא דקא זרע חטי

ושערי בי גופני א"ל נתי מר נשמתיא א"ל לא צהירתי לא קיימא לן בר' יאשיה דאמר

ד עד שזרע חטה ושעורה וחרצן במפלות יד רב יוסף י מערב ביורני זרע א"ל אביי

והאנן תנן הכלאים מדברי סופרים א"ל לא קשיא כאן בכלאי הכרם כאן בכלאי זרעים

כלאי הכרם דבארץ אסורים בהנאה בח"ל נמי גזרו בהו רבנן כלאי זרעים דבארץ לא אסורי

בהנאה בח"ל נמי לא גזרו בהו רבנן הדר אמר רב יוסף לאו מלתא היא דאמר דרב זרע גינתא

דבי רב משארי משארי מ"מ לאו משום עירוב עירובי כלאים א"ל אביי בשלמא אי אשמעיני

ארכע

רבי. שסימס ללורך סעלמדיס לאכול ירק שסס :

משארי משארי. ערונות ערונות :

ערב

ערב

ערב

ערב

ערב

מסורת

הש"ס

א [שבת נב]

ב [שבת נב]

ג [שבת נב]

ד [שבת נב]

ה [שבת נב]

ו [שבת נב]

ז [שבת נב]

ח [שבת נב]

ט [שבת נב]

י [שבת נב]

יא [שבת נב]

יב [שבת נב]

יג [שבת נב]

יד [שבת נב]

טו [שבת נב]

טז [שבת נב]

יז [שבת נב]

יח [שבת נב]

יט [שבת נב]

כ [שבת נב]

כא [שבת נב]

א (מלך) ש
פיל צהר רר
פסחים ל
ב (לשון מ)
ע"ס פסח קר
ע"ס פסח פיל
מ"א פ
(תורה ו)
ג (שתי חיות
כלו ויכנסת
אורחם וילח
במלח רמח
ולא כסו
מקס
ד חולין קמ
ח (לשון מ)
חולין קמ
ו פסחים
יומא יא
(חולין קמ)
ח חולין ס
ח יומא ס
ע"ס
ב (לשון פסח)
ב (לשון חולין)
ברכות פסח
דכא ע"ס
ב (לשון פסח)
לשונות וי
מקס חולין
רמז ב
ו (לשון פסח)
ב (לשון פסח)
ברכות פסח
פיל וי
לשונות וי
כח
לשונות

ויתירה **דמי** רוצה זכות
 ומתקנין לו בעוה"י **יח** ונפרשים ממנו
 שנותניו וזהו תקון **יח** לו עוה"כ
 שכל שעותיו מרובים לקחתי מירשני
 לו היינו עובדין ליה הזמנת יום כז
 שמשמלמין לו שבר מלותיו כאל להיות
 מתקון לו יום רש רבא אמר פירוש
 שכל כדאמרן מעיקרא מטיבין לו
 שבר פירות והקן קיימת ודך מתני'
 לקחתי מירשני לו רבי יעקב היא
 דאמר שבר מלות כו' וקשה למשני הא
 יומי ר' יעקב היא משמע דהא השתא
 אלא אוקומין כר' יעקב ולפירוש הקונט'
 לאביי נמי בין מתני' בין ברייתא חתי
 כר' יעקב לכך פ' ר"ת מתני' עובדין
 ליה יום טוב וזהו דתרייהו בעוה"י
 מטיבין לו דבריהם הוי פירוש אמתני'
 כלומר פעמים שעותיו של יו"ט כדי
 לקבל שבר מלותיו בעוה"י וזבולותו יום
 הוא דומה לו כמו שקיים כל התורה
 וכל אכל רוב יומי של רשע שריו
 כרעה והיינו שעותיו מרובין על
 יבשותיו ומירשני לו היינו פעמים שעותיו
 לו יום רש כדי למרק שעותיו בעוה"י
 וזבולות יום הוא דומה לו כמי שרף
 כל התורה אכל רוב יומי של לדיק
 שריו בעוה"י כשעותיו מרובין על
 שעותיו והיינו דלא כר' יעקב דאמר
 שבר מלות כהאי עמאל ליכא כלל:
מהשבה רעה אין הקב"ה מפרשה
 למעשה. ובעובדי עבודת
 זבובים איפסא מחשבה רעה י' הקב"ה
 מפרשה למעשה דהכיב (עובדיה א)
 ממחם אחיק יעקב תכסך בזה ונכרת
 לשלום ולא מנינו ששה עשר ליעקב
 שום רעה אלא מחשבות הרעה אשר
 עשו עליה מפרשה הקב"ה למעשה
 ומחשבה טובה של עובדי כוכבים אין
 הקב"ה מפרשה למעשה דהכיב דבריהם
 (ו) (ודרוש) עד מעלי שמשא הוה
 שמתרב כ' למיזבותיה פ' שהיו הרוש
 עושה כל כחו להגיל דמאל מגוב אריות
 אלאה אע"פ שהיו עד הערב קאמר
 קרא שלא היו אלא מבקש להגילו
 מלכותיה למיזבותיה ולא כחב ועובדיה ל:
 ועשה

א ארבע על ארבע רוחות הערונה ואחת
באמצע שפיר אלא הכא משום נוי ואי נמי
משום טרחה דשמעא היא : **מתני'** כל
העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין לו
ימיו ונוחל את הארץ וכל שאינו עושה מצוה
אחת אין מטיבין לו ואין מאריכין לו ימיו
ואינו נוחל את הארץ : **גמ'** ורמינהי ב אלו
דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה
והקדן קיימת לו לעולם הבא אלו הן כבוד
אב ואם וגמילות חסדים ג והכנסת אורחים
והבאת שלום בין אדם לחבירו ד ותלמוד
תורה כנגד כולם אמר רב יחודה הכי קאמר
כל העושה מצוה אחת יתירה על זכויותיו
מטיבין לו ודומה כמי שמקיים כל התורה
כולה מכלל דהנך אפי' בחדא נמי אמר רב
שמעיה ז לומר שאם היתה שקולה מברעת
וכל העושה מצוה אחת יתירה על זכויותיו
מטיבין לו ורמינהו כל שזכויותו מרובין
מעונותיו מריעין לו ודומה כמי ששרף כל
התורה כולה ולא שייר ממנה אפי' אות אחת
וכל שעונותיו מרובין מזכויותו מטיבין לו
ודומה כמי שקיים כל התורה כולה ולא היסר
אות אחת ממנה אמר אביי מתניתין דעבדין
ליה יום טב ויום כיש רבא אמר הא מני ר'
יעקב היא דאמר ז שבר מצוה בהאי עלמא
ליכא ד דתניא ר' יעקב אומר אין לך כל
מצוה ומצוה שכתובה בתורה שמתן שברה
בצדה שאין תחית המתים תלויה בה
בביכוד אב ואם כתיב (דברים ה) למען יאריכון
ימיך ולמען ייטב לך בשילוח הקן כתיב
(שם כב) למען ייטב לך והארכת ימים הרי
שאמר לו אביו ועלה לבירה והבא לי גוזלות
ועלה לבירה ושלה את האם וגשל את הכנים
והביתיהו וכל וגם היינו מנחת ימינו של זה

ארבע מד' רוחות הערוגה. אם היה זורען בערוגה אחת
ונשמר להניח ריוח צינים שלא יינקו זה מזה כחפצם השמים
במס' שבת (דף פד:) הוה שמעיין מנייה שאסור לזרוע כלאים
בח'ל אבל השתא זורע כל מין בערוגה לבדו לאו מחוס כלאים

כוח הלא שלח לסעריה השם
 שובלן להביא ירק לבקש מין שסוף
 לרדק לו בין שחר המינין ויודע
 בלבוש ערבות הוא: דשמעא, שמה;
 מתנ"י העושה מצוה אחרי
 מפרש בגמ': מטיבין לו. משמש
 בזהו עלמא: ונוחל את הארץ,
 חיי העולם הבא: גמ' אלו דברים
 כ"י. הכי הוא לזכור פירות והקדן
 קיימת אבל מלוא אחריתי לא וכן
 תנן מטיבין לו ונוחל את הארץ:
 ובלל דהבי אפי' הדא נמי. ואפי'
 לא קיים שחר מלוא בתמיס וסא
 רובא עונות הוא: לומר שאם
 היתה שקולה מברעת, סא דקתני
 אלו דברים במחלש עונות ומחלש
 זכוות קאמר ויס במחלש זכוות
 אחת מחלו מכרעת את הכף כאילו
 הוי רובא זכוות ואינו לריק למלוא
 יתירה דמתני' וכי לית ליה צד חדא
 מהני לריק למלוא יתירה: מריעין
 לו. ב"ש"ז לנקות ומשומותיו שכול
 שחר שלם: שחיון לל' לשלם לו
 שחר מלואתו בחיון כדי לסורדו:
 מהג"ז. דקתני מטיבין ומריעין
 דעבדין ליה יוס עב ויוס צים מי
 שעושה מלוא יתירה דהוי רובא
 זכוות מתקנין לו ב"ש"ז י"ט
 שפירעיס ממנו עונותיו ווסו תקון
 י"ט לו לעוס"ז וכל שעונותיו מרובין
 דקתני מריעין לו היינו דעבדין ליה
 הזמנת יוס צים ששולמין לו שחר
 מלואתו כחן להיות מתוקן לו יוס
 רע: רבא אמר. לעולם דלאחרן
 מעיקרא מטיבין לו בשחר פירות
 וסקרן קיימת וסך מהני' דקתני
 מריעין לו ר' יעקב היא: שאין
 תחיתת המתיס תלוייה. בלואו
 מתן שחר לסודיעך שאין מתן שחר
 אלא לעוס"ז: ודלמא לא היה חלל
 לא ירעע עבדין דהוה לעולם אלא
 מאריבין ימיו ושמותיו: ודלמא
 אותה שעה מהרהר בעבירה
 היה. ולא היה לבו לשמים ומסי
 מהחשבה רעה ומעשה לא עשה חיי
 הקצ"ס מלפנא למעשה ולא היה
 לו ללקות: למען תפוש. שפסחו
 בלצטס הסוכרי עצודת כוכבים דצה
 משתעי קרא: והאמר ר' אלעזר
 כ"י. והכי אמר' דרבי יעקב
 מעשה חוזא: איך ארך. וא"ע ג'
 דעלמא דמקוס הוא מסתפי
 מהיזקא דקביעה: אלמלי דרשתי
 אחר להאי קרא. דלמען ייעב לך
 בעולם הבא לא חסא דליוס נמי
 כה"ג חוזא חמר אין שחר בעולם
 וילא תצרות רעס: דבר אחר.
 חזיר: החרש שבא דבר עבירה
 לידו. הסוף יצא ולא עבר עבירה
 דקאמר קוטל עליה שחר בעצירה
 שבא לידו וכפסא ילדו ולא עבר
 אין מלוא יתירה מוז: תבעתיה.
 לזנות: פשא. נאמן: הוי
 סתוקי. שחיון צים מטיבין
 כגוי

והיכן אריכות ימיו של זה אלא למען יושב לך י לעולם שכולו טוב ולמען יאריכון ימיך לעולם שכולו ארך ודלמא לאו הכי הוה ר' יעקב מעשה הוא ודלמא מהרהר בעבירה הוה ר' מחשבה רעה אין הקב"ה המצרפה למעשה ודלמא מהרהר בעבודת כוכבים הוה וכתוב (יהושע יד) למען תפוש את בית ישראל כלכם איהו נמי הכי קאמר אי סלקא דעתך שבר מצוה ביהאי עלמא אמאי לא אין מצות עליה כי היכי דלא לית ליה הרחוק ו' והא א"ר אלעזר שלוחי מצוה אין נוזקין התם כהליכתן שאני והא א"ר אלעזר שלוחי מצוה אינן נוזקין לא בהליכתן ולא בהזירתן סולם רעוע הוה דקביע היוזקא וכל היכא דקביע היוזקא לא סמכין אנשים דכתיב (ש"א טו) ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני אמר רב יוסף ו' אילמלי דרשיה אחר להאי קרא בר' יעקב בר ברתיא לא הטא ואחר מאי הוא איכא דאמרי כי האי גוונא חזא ואיכא דאמרי לישנא דחוצפית המתורגמן הוא דהוה גריר ליה דבר אחר אמר פה שהפיק מרגליות ילחך עפר נפק הטא רמי רב טובי בר רב קיסנא לרבא תנן כל העושה מצוה אחת מטיבין לו עשה אין לא עשה לא ורמינהי ישב ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצוה א"ל התם כ' כגון שבא דבר עבירה לידו וניצול הימנה כי הא דר' חנינא ז' בר פפי תבעתיה החיא מטרונתא אמר מלתא ומלי נפשיה שיחנא וכיבא עבדה היא מילתא ואיתסי ערק משא בההוא בי בני דכי הוו עיילין בתרין אפילו ביממא הוו מיתוקי למחר אסרו ליה רבנן מאן נטרך אמר להו שני

1273

תבא
א מיי פ"ב
מכלי ע"ז הלי
ד סמג לאוין טו
תבב
פ טוש"ע א"ח

ויעשה מה שלבו חפץ. פי' ר"ח
 ח"ו שהותר לו לעבור עברה
 ולא כך אמר ר' אלעאי יגיעת דברים
 ולאסנתאות ולבטח שהורים משברים
 יצטרך מוקשים אדם מן העברה ש:
אין מקושר בחילוי השם. פ"ה מצה
 במס' אבות ושמה היינו הא דתקן
 (פ"ד מ"ד) כל המחלל שם שמים
 בכתר נפרשים ממנו בחילוי אבל לטון
 מהיפיו קשה ושמה ברייתא היא אע"ג
 דאומר תקן :

לומר
אמר ליה מאי האי אמר לה
האי לא צערתיך רב כהנא
מר לה איזיל אקשיש נפשאי
יה אמר ליה אמרתן ארבע
שיפא דדינרי: רמי ליה רבא
ואוכל פירותיהן בעולם הזה
ואם וגמילות חסדים והבאת
כולם בביכוד אב ואם כתיב

מילות הסדים כתיב (משלי כא)
חבאת שלום כתיב (תהלים לד)
דיפה כתיב הכא בקש שלום
תורה כתיב (יברום ל) כי הוא
(כב) למען ייטב לך והארכת
אלו דברים ואת אמרת תנא
אמרו צדיק כי טוב כי פרי
שאינו טוב אלא טוב לשמים
אשר יצא מן הלב

רדיו יעשה לו ובי יש רשע רע
רא רשע רע רע לשמים ואינו
ה קרן ויש לה פירות שנאמר
לה פירות שנאמר אוי לרשע
וי דרכם וממועצותיהם ישבעו
עושה פירות אין לה פירות
(ג) אז נדברו יראי ה' איש אל
ליראי ה' ולחושבי שמו ז' מאי

עשות מצוה ונאנס ולא עשה
אין הקב"ה מצרפה למעשה
שמע ה' ואלא מה אני מקיים
מחשבותם מחשבה שעושה
בה פרי אין הקב"ה מצרפה
עושה את [בית] ישראל בלבם
ביום הוא דכתיב 'דאמר מר
מודה בכל התורה כולה עומד
הוא ויורה להם דהנה

הָאֵלֹהִים עֲבִידָיו וְשֵׁנָה בְּהַחֲתוּמָּה
הָאֵלֹהִים אֲרָא אֲבָהוּ מִשּׁוֹם ר' חֲנִינָא
שֵׁם שְׁמַיִם בְּפִרְהֵסִיא שְׁנֵאמַר
בְּמֵי אֵינֶכֶם שׁוֹמְעִים אֵלַי וְאֵת
נִגְבְּרָא עֲלִי יִלְךְ לְמַקּוֹם שְׁאִין
לִי יִחַלֵּל שֵׁם שְׁמַיִם בְּפִרְהֵסִיא
סָמָא מַה הָיָא רַבָּה אוֹמֵר כִּי זֶה
הָאֵל דְּמַצִּי כִּינָף לְיַצְרִיהָ וְהָאֵל
וְאֵתְּהּ מִיֵּד מֵאֵי אִין מִקְרָא

שקולה מברעת: פ ת"ר לעולם
יבא

55

לא עלה בידו. בשכרו חנח כחש בשור ברגלותיו נחש כחש. דור. דור: שנאמר 'ובמושב לצים לא ישב'. וזו שאינו באחד מאלו צדקה יתעסק חס לא בלינוט. הדורן עלך האשה נקנית.

האיש מקדש

א. חייב ליתן לה כשהוא נערה. ויכס כשהיא קטנה אם קבל קידושין מקודשת והיא דנקט נערה תורה ארבעה חשמועיין דקטנה לכתלה לא כדמפרש בגמ' בגמ' מצוה בו יותר מבשלוהו. דכי עסיק גופו במלוה מקבל שכר ספי: מחריר רישא. לכבוד שבת: שיבטא. ד: בהא איסורא נמי איכא. אם יכול לקדש בעלמו וקידש ע"י שליח דמלוה שיראנה שמה תתנגד עליו: ובי אימור דרב יוסף. דאמר מלוה הוא דליכא ולאו איסורא חסיפא חיתמר: אבל בהא. אט"פ שלא ראתה ליכא איסורא לומר שמה תראה בו דבר מוגז: דאמר ר"ל שב למיתב מן דו. משל הוא שהסכים לומר על בעל כל דבר שהוא טוב לשבת עם שני גופים משבת אלמנה: מן. גוף. דו. שנים ולי קשיא כ"כ גבי דירה איכא איסורא כי יחיד קידושין לשלוה ולא חוי לה אם הכי נמי ומיכא מתני' בדירה קאמר דהיא מקדשה דה ובעלמה סלך הא דתנא דה למלוה חשמועי' אכל איסורא לגבי דירה ליכא אכל רישא דאיידי דדידיה תנא דו משום איסורא: ושלח. בגירושין כתוב ושלח מביתו ומדלג כתב וגירשה ללמדיה דה שחש עושה שליח לסולך גט לאשתו: מלמד שהאשה עושה שליח. לקבל גטם קרי דה ושלח לא מפיק ה"א: ושרה ושלח. שני פעמים נאמר בענין: שכן ישנן בעל כרחא. הלך חיתנהו נמי ע"י שליחות: תורה כדעת בעל הבית. לפי מה שהוא מכיר בעל הבית אם עיניו יפה או עיניו רעה. עין רעה אחד משרבטים עין רעה אחד מששים שהתרומה לא נאמר דה שיעור מפורש אלא ראשית דגך (דברים יח) ואפילו כל שהוא פיתה

האיש מקדש בו ובשלוהו. א. האשה מתקדשת בה ובשלוהו. א. האיש מקדש את בתו כשהיא נערה בו ובשלוהו: בגמ' השתא בשלוהו מקדש בו מיבעיא אמר רב יוסף מצוה בו יותר מבשלוהו כי הא ב דרב ספרא ד מחריר רישא רבא מלה שיבטא איכא דאמרי בהא איסורא נמי אית בה כדב יהודה אמר רב דאמר רב יהודה אמר רב אסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה שמא יראה בה דבר מגונה ותתנגד עליו ד ורחמנא אמר (ויקרא יט) ואהבת לרעך כמוך ובי איתמר דרב יוסף אסיפא איתמר האשה מתקדשת בה ובשלוהו השתא בשלוהו מיקדשא בה מיבעיא אמר רב יוסף מצוה בה יותר מבשלוהו כי הא דרב ספרא מחריר רישא רבא מלה שיבטא אבל בהא איסורא לית בה כד"ל דאמר ר"ל שב למיתב מן דו מלמיתב ארמלו: האיש מקדש את בתו כשהיא נערה: כשהיא נערה אין כשהיא קטנה לא מסייע ליה לרב דאמר רב יהודה אמר רב ואיתיבא ר' אלעזר אסור לאדם שיקדש את בתו כשהיא קטנה עד שתגדל ותאמר בפלוגי אני רוצה: שליחות מנלן דתניא (דברים כד) ושלח מלמד שהיא עושה שליח ושרחה מלמד שהיא עושה שליח ושלח אשכח בגירושין בקדושין מנלן וכי תימא דליה מגירושין מה לגירושין שכן ישנן בעל כרחא אמר קרא (שם) ויצאה והיתה מקיש היה ליציאה מה יציאה משוי שליח אף הויה נמי משוי שליח ואלא הא דתנן האומר לשלוהו צא תורם תורם כדעת בעל הבית ואם אינו יודע דעת בעל הבית תורם אחד מחמשים פיתה

השתא בשלוהו מקדש בו מיבעיא. והאין שייך לתרץ הכא לאו דוקא ור"ל לא חזי וז דלא שייך לשנויי הכי אלא בשתי צדות אכל בשתי תיבות לא: אר איתמר דרב יוסף אסיפא חיתמר. ולהכי לא מוקי ארישא וכוון שמכירה משום דהא מכל' דלמא מתני' מיירי בין מכירה וכן אין מכירה ואפי' איסורא איכא ומילתא דרב יוסף לא נדע: אסור לאדם שיקדש אשה כו'. אט"פ דקתני האיש מקדש לכתלה לא נקט ליה אלא לשמועיין דין קידושין: כשהיא נערה אין כשהיא קטנה לא. וא"ת ודלמא לרבותא נקט נערה וכ"ס קטנה וי"ל דדייק מדקתני כשהיא נערה ולא קתני האיש מקדש את בתו נערה משמע דוקא נערה אכל לא קטנה אפי' י"ל דדייק מלה קתני במתני' האיש מקדש את בתו סתם כדקתן (כתובות דף מו:) האב וזאי בשתי צדושה ולא מפרש נערה כי הכא משמע דהכל דמפרש נערה הוי דוקא ולא קטנה: אסור לאדם שיקדש את בתו כשהיא קטנה. ואט"פ דאמר לעיל דאיסורא ליכא משום דטב למיתב מן דו ה"מ בגדולה שהיא מתקדשת ע"י עממה דכיון שנתרצת ליכא למיתב שמה תחזור אכל קטנה שמה מקדשת ע"י אחיה איכא למיתב שמה אם היתה גדולה לא היתה מתרצת ועכשיו שאלו נוהגים לקדש בנותיהו אפי' קטנות היינו משום שכל יום ויום הגלות מתגבר עלינו ואם יש סיפק ביד אדם עכשיו לתת לבתו נדויה שמה לאחר זמן לא יהיה סיפק בידו ותשכ בתו עגולה לעולם: ושלח ושלח מלמד שהשליח עושה שליח. פי' הקונטרס דתרי ושלח כתוב בפסוק ו"א חזי איתמר חד ושלח למדרש דקטנה ושועה חונה יכולה להתגרש ח דהכי משמע ושלח מי שמשלח ואינה חוזרת פרט לזו שמשלח והיא חוזרת וי"ל ושלח בתרא ים שתי דרשות דמני למימר ונתן בידה ולשתוק מדכתב ושלח ש"מ דלרשא ומה"א דשלח נפקא דרשא אחרת ור"ח פי' דמשלחה אחרון דריש כולו ודרים שלח דהוא מני למימר ונתן בידה וכן וי"ל דשלחה וכן ה' דשלחה ואידך ושלחה חזינן לך דרשא דמשלחה ואינה חוזרת וזה לשון ר"ח דתניא שלח מלמד ששועה שליח פי' ושלחה מביתו אחרון הוה ליה למיכתב ונתן בידה ולמה כתב שלח לומר ששועה שליח הוסיף ה' דכתבי שלחה מלמד שהיא עושה שליח ושלחה הוסיף ו' עוד מלמד שהשליח עושה שליח: תורם כדעת בעל הבית. פי' לפי מה שמכיר בעל הבית עיניו יפה או עיניו רעה ויש בתרומה שלש מדות לפי שלא נאמר דה שיעור מפורש אלא ראשית

האיש מקדש בו ובשלוהו. א. האשה מתקדשת בה ובשלוהו. א. האיש מקדש את בתו כשהיא נערה בו ובשלוהו: בגמ' השתא בשלוהו מקדש בו מיבעיא אמר רב יוסף מצוה בו יותר מבשלוהו כי הא ב דרב ספרא ד מחריר רישא רבא מלה שיבטא איכא דאמרי בהא איסורא נמי אית בה כדב יהודה אמר רב דאמר רב יהודה אמר רב אסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה שמא יראה בה דבר מגונה ותתנגד עליו ד ורחמנא אמר (ויקרא יט) ואהבת לרעך כמוך ובי איתמר דרב יוסף אסיפא איתמר האשה מתקדשת בה ובשלוהו השתא בשלוהו מיקדשא בה מיבעיא אמר רב יוסף מצוה בה יותר מבשלוהו כי הא דרב ספרא מחריר רישא רבא מלה שיבטא אבל בהא איסורא לית בה יותר מבשלוהו כי הא דרב ספרא מחריר רישא רבא מלה שיבטא ואלא איסורא חסיפא חיתמר: אבל בהא. אט"פ שלא ראתה ליכא איסורא לומר שמה תראה בו דבר מוגז: דאמר ר"ל שב למיתב מן דו. משל הוא שהסכים לומר על בעל כל דבר שהוא טוב לשבת עם שני גופים משבת אלמנה: מן. גוף. דו. שנים ולי קשיא כ"כ גבי דירה איכא איסורא כי יחיד קידושין לשלוה ולא חוי לה אם הכי נמי ומיכא מתני' בדירה קאמר דהיא מקדשה דה ובעלמה סלך הא דתנא דה למלוה חשמועי' אכל איסורא לגבי דירה ליכא אכל רישא דאיידי דדידיה תנא דו משום איסורא: ושלח. בגירושין כתוב ושלח מביתו ומדלג כתב וגירשה ללמדיה דה שחש עושה שליח לסולך גט לאשתו: מלמד שהאשה עושה שליח. לקבל גטם קרי דה ושלח לא מפיק ה"א: ושרה ושלח. שני פעמים נאמר בענין: שכן ישנן בעל כרחא. הלך חיתנהו נמי ע"י שליחות: תורה כדעת בעל הבית. לפי מה שהוא מכיר בעל הבית אם עיניו יפה או עיניו רעה. עין רעה אחד משרבטים עין רעה אחד מששים שהתרומה לא נאמר דה שיעור מפורש אלא ראשית דגך (דברים יח) ואפילו כל שהוא פיתה

ד רב יוסף. ימות קית כחכות טה. ה לקמן פה: ו [על פ. וס"ג] ו כחכות לט: ק תרומות פ"ד מ"ד כחכות פה. תוספתא דתרומות פ"ה [ע"פ] ח [בבבבב] (פירושו) יא

בפסח אחד. א"ע"פ שאין בו כוית לכל אחד דקסבר אכילת פסחים לא מעכבא אלא זריקת דם לחוד: מיניה. מן המקרא עלתו דמכל מקום אחד מסן שוחטו בשליחות: דאית ליה שותפות. דהא של. כל הקהל הוא אצל שליח בעלמא לא:

בפסח אחד שנאמר (שמות יב) ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים וכי כל הקהל כולם שוחטים והלא אינו שוחט אלא אחד אלא מכאן שכל ישראל יוצאים בפסח אחד שליח בקדשים מנא ליה מיניה ודילמא שאני התם א דאית ליה שותפות בגוייהו אלא מהבא (שם) ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית ודימא התם נמי דאית ליה שותפות בגוייהו א"כ תרי קראי למא לי אם אינו ענין להיבא דשייך תניהו ענין להיבא דלא שייך האי מיבעי ליה לכדרבי יצחק ב דא"ר יצחק איש זוכה ואלא הקמן זוכה ההוא (שם) מאיש לפי אכלו נפקא ואכתיו מיבעי ליה דשוחטין את הפסח על היחיד סבר לה כמ"ד ג אין שוחטין את הפסח על היחיד ואלא הא דאמר רב גידל אמר רב מנין ששולחו של אדם במותו שנאמר (במדבר יד) ונשיא אחד נשיא אחד ממטה תיפוק ליה שליחות מהבא ותיסברא דהא שליחות הוא והא קמני לאו בני שליחות נינהו אלא כי הא דרבא בר רב הונא ד דאמר רבא בר רב הונא אמר רב גידל אמר רב מנין שזכין לאדם שלא בפניו שנא' ונשיא אחד נשיא אחד ותיסברא זכות היא הא חובה נמי איבא דאיבא דניחא ליה בהר ולא ניחא ליה בבקעה ואיבא דניחא ליה בבקעה ולא ניחא ליה בהר ואלא כדרבא בר רב הונא דאמר רבא בר רב הונא אמר רב גידל א"ר י מנין ליתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהן שבית דין מעמידין להם אפטרופוס לחוב ולזכות לחוב אמאי אלא לחוב ע"מ לזכות ת"ל ונשיא אחד נשיא אחד ממטה תקחו: ה"א א"ר נחמן אמר שמואל יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהם בית דין מעמידים להם אפטרופוס ובוררים להם חלק יפה ואם הגדילו יכולים למחות ורב נחמן ידיה אמר אם הגדילו אינם יכולים למחות י דא"כ מה כה בית דין יפה ומי אית ליה לרב נחמן א"כ מה כה בית דין יפה והתנן שם הדיינים שפיהתו שותות או הותירו שותות מברין במל רבן שמעון בן גמליאל אומר מברין קיים (ואמר רבן שמעון בן גמליאל) אם כן מה כה בית דין יפה ואמר רב הונא בר חיננא אמר רב נחמן י הלכה בדברי חכמים לא קשיא

ויקחו להם איש וגו'. אחד לוקח לכל המשפחה: איש זוכה. ונעולם משום דאית ליה שותפות בגוייהו ודקאמרת אם אינו ענין ענין הוא לו דליטריך לו למעוטי קמן שאין לו כח ליקח בשביל אחרים להיותו זוכה לכן שוחטין: ואכתיו מיבעי ליה. איש לפי אכלו תכובו דשוחטין את הפסח על היחיד ולא חייבת לן שליחות היבא דלא שייך: אין שוחטין את הפסח על היחיד. רבי יהודה אמרם וילין לה מלא תוכל לזכות את הפסח בלחוד ביחוד: והא הוה נמי קמני. במוחלי הארץ וכי הוויכס להם בתורת שלוחין בלא וכלא חין שליחות לקמן דגבי ושלח ושלחם איש כתיב (דברים כד) כי יקח איש ומינה ילפינן (בב"מ דף ע"א) דאין הקמן עושם שליח: אלא. הסווא לאו לאתווי שליח אתה אלא לזכין לאדם שלא בפניו אתה דקמניס כשלא בפניו דמו וכיון דנחת הארץ זכות היא להם היתה חלוקתם חלוקה: אלא כדרבא. כלומר לא זכות שלא בפניו גרידתא איבא למשמע מינה לגדולים אלא לאורווי נמי דלקמניס אפי' חובה הבאה מחמת זכות רשאין צ"ד לעשות לכן כי הכא דלזכותם כנחלה בלא ואל"פ שפעמים שחלוקה זו חובתם דאיבא דלא ניחא ליה בחלק שכלל ואל"פ לא הדרי בכו: לחוב אמאי. אי פשיטא לן שיבא לחובתם מה לנו להעמיד אפטרופוס לך: אלא לחוב ע"מ לזכות. חנו געמירו לדון ולערער בשבילם לזכותם ולהסתתם ואם יתחייבו צדין מה שעשו עשו: נשיא אחד. והכא זכות ודאית סוה כדאמרן דאיבא דניחא ליה (בב"מ) בבית גוי כדאמרן: ובוררין לו חלק יפה. לכל אחד יפה לזו ויפה לזו: שום הדיינים. ששמו נכסי לזו למלוה שלא בפני לזו או שלא מדעתו משום דלא סוה לית דינא: סא

ודילמא שאני התם דאית ליה שותפות בגוייהו. פי' אצל לשויה שליח היבא דליכא שותפות מלילה ואין לומר דאין הכי נמי היבא דליכא לו שותפות בגוייהו לא מצי שוייה שליח דהא תנן בפרק האשה (פסחים דף פח:) הרי שאמר לו רבו לא ושותפו עלי הפסח ושבח מה אמר לו רבו גדי או עולה יקח גדי ועלה ויהאמר אם גדי אמר לי רבי עולה שלי וגדי שלו ואם עולה אמר לי רבי גדי שלי ועלה שלי ומדקאמר עולה שלי וגדי שלי משמע שאין לו שותפות בגדי אפי' שוחט גדי עבור רבו אלאה דמצי לזכיה שליח אפי' היבא דאית ליה שותפות בגוייהו וא"ת אלאה לא דמי לשל נמי דההיא דר' יהושע בן קרחה מיירי דאית ליה שותפות בגוייהו כדאמר הכא וי"ל דלרבי יוחנן דמפיק מהאי קרא דכל ישראל יוצאין בפסח אחד דקסבר אכילת פסחים לא מעכבא א"כ הא דקאמר אחד שוחט לכולן מיירי דאית ליה שותפות בגוייהו דהא בבבא קרחה מיירי אצל לרבי יהושע בן קרחה דאמר דכל ישראל אינן יוצאין בפסח אחד לפי שצריך לכל אחד ואחד כוית א"כ האי ושהתו אותו כל קהל עדת ישראל ר"ל דאחד שוחט פסחים הרבה דמחזק פסח ליבא לכל אחד כוית וא"כ מפיק ספיר דהיבא דליכא שותפות דמצי שחטין: א"ר י וזכה ואין קמן זוכה. וא"ת ולמה יד קרא והא קי"ל (גיטין דף ל"ט) דלוי יד לקמן וי"ל דלגבי פסח איטריך דס"ד הואיל דשייך באכילת פסחים וצריך להמנות עליו דכתיב (שמות יב) שה לבית אפי' קמן אינא ותיב לחוב זכה קמ"ל: א"ר י לחוב ע"מ לזכות. וקשה דאמר ב' הגיון (גיטין דף כג.) דאין האפטרופין רשאין לחוב ולזכות בנכסי יתומים ופריך התם לזכות אמאי לא ומשתי לחוב ע"מ לזכות וי"ל דהתם מיירי בתביעת חובות שם לאחרים עליהם ובהא דאין חין רשאין דשחא לא יתבעום כשהן גדולים אצל כשהן תובעין בשביל היתומים כי הכא בחלוקה דקרקעות דכי גדלי נמי לריכין להלוק בהם דאין מעמידין אפטרופוס לחוב ע"מ לזכות: יתומים שבהו. לחוב ע"מ לזכות: ר"ת דדוקא שבהו אלא אם הכא האחד מוחה חין להעמיד אפטרופוס להלוק בעל כרחם ומחלוקת הארץ חין להכריע ראייה שהיו שם כמה יונקין שדים דשאני התם הדיבור על פי הדיבור ואורזי ותומים ונייהו קשה מהא דאמר פרק אלמנה לב"ג (יבמות דף סז.) גבי כהן שמת והיה חשה מעוברת ועבדים וקאמר התם זכרים יאכלו ואי משום חלק העובר פי' דשחא ימלא עובר זכר וקי"ל (שם) יולד מואכל שאינו יולד אינו מואכל עבדין להו תקנתא כרז נחמן דאמר רב נחמן אמר שמואל יתומים שבהו להלוק כו' מ"מ שמעינן מהתם דא"ר שםאחד קמן ביותר ואין בו דעת לישאל אם רואה תקנה היא לעובר שמתעלה חלקו בכך שגובל בנכסיו ויהיה מפרש שאין לריכין גורל וכל שומת בית דין וכל החלוקה תלויה בדעתו כמו שהיו עושים יתומים עמם אם היו גדולים ושהיה כל אחד צורך לעצמו וזכה בשלו וכן לענין דינא דגור או איגוד נמי נראה לר' דהוה כיתומים עממן ויכולין להלוק שני חפצים אפי' דהריוויה ריכין להאי וצריך ביה גור או איגוד שהעמידו חכמים אלו אפטרופוסים כשעשו ע"י צ"ד כמו יתומים עממן להלוק בלא שומת צ"ד וכלא גורל דבסברותם לבד תלויה החלוקה כשי אחרים גדולים החולקים בנכסי אביהן צריכין להלוק בלא שומת צ"ד וכלא גורל דבסברותם לבד נגמרי ולא יוכלו למחות כשיגדלו ור"ה מפרש דהיינו דוקא בגורל וכי טריקתא להטיל גורלות וגם צריך שומת בית דין דוקא בדבר דלא שייך ביה גורל או איגוד ובוררין שייך שפיר בגורל כגון אם יש שם שנים שדות שלא יחלוקו כל אחת לנ' חלקים אלא בוררין כל אחת לבדה שיהא כל אחד הלאה אחד בכת אחת וכמה ענייני ברירות יש בחלוקות וסוללנא ושייך לומר שפיר חלק יפה ושוב הורה ר"ל לפי ר"ת

הא דאמר רבן שמעון בן גמליאל אומר מברין קיים (ואמר רבן שמעון בן גמליאל) אם כן מה כה בית דין יפה ואמר רב הונא בר חיננא אמר רב נחמן י הלכה בדברי חכמים לא קשיא

מסורת הש"ס
א חולין מא.
(פסחים פט.)
ב פסחים א.
ג ג"ר שם.
ד ג"ר שם.
ה ג"ר שם.
ו ג"ר שם.
ז ג"ר שם.
ח ג"ר שם.
ט ג"ר שם.
י ג"ר שם.
יא ג"ר שם.
יב ג"ר שם.
יג ג"ר שם.
יד ג"ר שם.
טו ג"ר שם.
טז ג"ר שם.
יז ג"ר שם.
יח ג"ר שם.
יט ג"ר שם.
כ ג"ר שם.
כא ג"ר שם.
כב ג"ר שם.
כג ג"ר שם.
כד ג"ר שם.
כה ג"ר שם.
כו ג"ר שם.
כז ג"ר שם.
כח ג"ר שם.
כט ג"ר שם.
ל ג"ר שם.
לא ג"ר שם.
לב ג"ר שם.
לג ג"ר שם.
לד ג"ר שם.
לה ג"ר שם.
לו ג"ר שם.
לז ג"ר שם.
לח ג"ר שם.
לט ג"ר שם.
מ ג"ר שם.
מא ג"ר שם.
מב ג"ר שם.
מג ג"ר שם.
מד ג"ר שם.
מה ג"ר שם.
מז ג"ר שם.
מח ג"ר שם.
מט ג"ר שם.
נ ג"ר שם.
נא ג"ר שם.
נב ג"ר שם.
נג ג"ר שם.
נד ג"ר שם.
נה ג"ר שם.
נז ג"ר שם.
נח ג"ר שם.
נט ג"ר שם.
ס ג"ר שם.
סא ג"ר שם.
סב ג"ר שם.
סג ג"ר שם.
סד ג"ר שם.
סה ג"ר שם.
סז ג"ר שם.
סח ג"ר שם.
סט ג"ר שם.
ע ג"ר שם.
עא ג"ר שם.
עב ג"ר שם.
עג ג"ר שם.
עד ג"ר שם.
עה ג"ר שם.
עז ג"ר שם.
עח ג"ר שם.
עט ג"ר שם.
פ ג"ר שם.
פא ג"ר שם.
פב ג"ר שם.
פג ג"ר שם.
פד ג"ר שם.
פה ג"ר שם.
פז ג"ר שם.
פח ג"ר שם.
פט ג"ר שם.
צ ג"ר שם.
ца ג"ר שם.
צב ג"ר שם.
צג ג"ר שם.
צד ג"ר שם.
צה ג"ר שם.
צז ג"ר שם.
צח ג"ר שם.
צט ג"ר שם.
ק ג"ר שם.
קא ג"ר שם.
קב ג"ר שם.
קג ג"ר שם.
קד ג"ר שם.
קה ג"ר שם.
קז ג"ר שם.
קח ג"ר שם.
קט ג"ר שם.
קכ ג"ר שם.
קכא ג"ר שם.
קכב ג"ר שם.
קכג ג"ר שם.
קכד ג"ר שם.
קכה ג"ר שם.
קכז ג"ר שם.
קכח ג"ר שם.
קכט ג"ר שם.
קל ג"ר שם.
קלא ג"ר שם.
קלב ג"ר שם.
קלג ג"ר שם.
קלד ג"ר שם.
קלה ג"ר שם.
קלז ג"ר שם.
קלח ג"ר שם.
קלט ג"ר שם.
קמ ג"ר שם.
קמא ג"ר שם.
קמב ג"ר שם.
קמג ג"ר שם.
קמד ג"ר שם.
קמה ג"ר שם.
קמז ג"ר שם.
קמח ג"ר שם.
קמט ג"ר שם.
קנ ג"ר שם.
קנא ג"ר שם.
קנב ג"ר שם.
קנג ג"ר שם.
קנה ג"ר שם.
קנז ג"ר שם.
קנח ג"ר שם.
קנט ג"ר שם.
קס ג"ר שם.
קסא ג"ר שם.
קסב ג"ר שם.
קסג ג"ר שם.
קסד ג"ר שם.
קסה ג"ר שם.
קסז ג"ר שם.
קסח ג"ר שם.
קסט ג"ר שם.
קע ג"ר שם.
קעא ג"ר שם.
קעב ג"ר שם.
קעג ג"ר שם.
קעד ג"ר שם.
קעה ג"ר שם.
קעז ג"ר שם.
קעח ג"ר שם.
קעט ג"ר שם.
קפ ג"ר שם.
קפא ג"ר שם.
קפב ג"ר שם.
קפג ג"ר שם.
קפד ג"ר שם.
קפה ג"ר שם.
קפז ג"ר שם.
קפח ג"ר שם.
קפט ג"ר שם.
קצ ג"ר שם.
קצא ג"ר שם.
קצב ג"ר שם.
קצג ג"ר שם.
קצד ג"ר שם.
קצה ג"ר שם.
קצז ג"ר שם.
קצח ג"ר שם.
קצט ג"ר שם.
ר ג"ר שם.
רא ג"ר שם.
רב ג"ר שם.
רג ג"ר שם.
רד ג"ר שם.
רה ג"ר שם.
רז ג"ר שם.
רח ג"ר שם.
רט ג"ר שם.
רו ג"ר שם.
רי ג"ר שם.
רא ג"ר שם.
רב ג"ר שם.
רג ג"ר שם.
רד ג"ר שם.
רה ג"ר שם.
רז ג"ר שם.
רח ג"ר שם.
רט ג"ר שם.
רו ג"ר שם.
רי ג"ר שם.
רא ג"ר שם.
רב ג"ר שם.
רג ג"ר שם.
רד ג"ר שם.
רה ג"ר שם.
רז ג"ר שם.
רח ג"ר שם.
רט ג"ר שם.
רו ג"ר שם.
רי ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפז ג"ר שם.
רפח ג"ר שם.
רפט ג"ר שם.
רצ ג"ר שם.
רצא ג"ר שם.
רצב ג"ר שם.
רצג ג"ר שם.
רצד ג"ר שם.
רצה ג"ר שם.
רצז ג"ר שם.
רצח ג"ר שם.
רצט ג"ר שם.
רס ג"ר שם.
רסא ג"ר שם.
רסב ג"ר שם.
רסג ג"ר שם.
רסד ג"ר שם.
רסה ג"ר שם.
רסז ג"ר שם.
רסח ג"ר שם.
רסט ג"ר שם.
רע ג"ר שם.
רעא ג"ר שם.
רעב ג"ר שם.
רעג ג"ר שם.
רעד ג"ר שם.
רעה ג"ר שם.
רעז ג"ר שם.
רעח ג"ר שם.
רעט ג"ר שם.
רפ ג"ר שם.
רפא ג"ר שם.
רפב ג"ר שם.
רפג ג"ר שם.
רפד ג"ר שם.
רפה ג"ר שם.
רפ

נילף מיניה. ממעילה: מה מכירה. איכא מתקיימת אלא
ע"י אחר הנגזר מוכר והלוקם לוקם: אף שביחה. אפילו
עבדה שליח נתייבב הנגזר בשלומי ד' וס': או מכרו. לרבות
אפילו שליח: תחת השורר תחת השעה דחד מינייהו יתירה
כאן ודרגה לרבות שאם מינה שליח

נילף מיניה משום דהוה מעילה שביחה ומכירה שני כתובים הבאים כאחד וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין מעילה הא דאמרן שביחה ומכירה מאי היא אמר קרא (שמות כא) ושבחו או מכרו * מה מכירה ע"י אחר * אף שביחה ע"י אחר דבי ר' ישמעאל תנא או לרבות את השליח דבי חזקיה תנא תחת לרבות את השליח הניחא למ"ד ב שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין אלא למ"ד מלמדין מאי איכא למימר גלי רחמנא בשחומי חוץ (ויקרא טו) דם יחשב לאיש ההוא דם שפך הוא ולא שלוחו אשכחן גבי שחומי חוץ * בכל התורה מנלן דיליף משחומי חוץ אדיליף משחומי חוץ נילף מהנך הדר כתב רחמנא (שם) ונכרת האיש ההוא אם אינו ענין לגופו תנחו ענין לכל התורה כולה ולמ"ד שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים הני ההוא ההוא מאי דריש בהו חד למעומי ד * שנים שאוהזים בסכין ושוחטים וחד הוא ה ולא * אנוס הוא ולא שונע הוא ולא מוטעה ואידך מהוא ההוא ואידך ההוא הוא לא דריש והא דתני * האומר לשלוחו צא הרג את הנפש הוא הייב ושולחיו פטור שמאי הזקן אומר משום הני הנביא שולחיו הייב שנאמר (ש"ב יב) אותו הרגת בהרב בני עמון * מאי טעמיה דשמאי הזקן קסבר שני כתובים הבאים כאחד מלמדין והוא ההוא לא דריש ואיבעית אימא לעולם דריש * ומאי הייב הייב בדיני שמים מכלל דת"ק סבר אפילו מדיני שמים נמי פטור אלא דינא רבה ודינא זוטא איכא בינייהו ואיבעית אימא שאנ-

תחתיו לעצמו חייב הנגזר: מאי איכא למימר. נילף מניה דיש שליח לדבר עבירה: הוא ולא שלוחו גרסינן: ולמ"ד אין מלמדין. ולית לן למילף ממעילה וטעמיה דיש שליח לדבר עבירה ומסברא אין שליח דלית לן למימר דיש לו לשמוע דברי סבב וסני סהוא סהוא מאי דריש צבו: למעוטי שנים אוהזין וכו'. שפטורין מהקטלת דשחומי חוץ: ההוא ולא אנוס. דסהוא משמע שיהא כסויותו וציוסו דעתו: קסבר שני כתובים הבאים כאחד מלמדים. ויליף ממעילה וטעמיה דיש שליח לדבר עבירה וסני סהוא דריש להו. חד למעוטי שנים אוהזין וחד למעוטי אנוס ולית ליה דרשס דהוא סהוא: מכלל דת"ק כו'. בתמים: דינא רבה ודינא זוטא איכא בינייהו. לשמאי מיחייב דינא רבס צבונס גדול ולת"ק לא מיטעס כולי האי כסורב ענמו אלא כגורס: ואדוני יואב. וזו מרד שקראו אדון בפני המלך: אם ת"ל. דסני חייב דקאמר שמאי בדיוי אדס קאמר ויליף ממעילה וטעמיה וקסבר שני כתובים הבאים כאחד כו' אפ"ס מודה הוא בצאמר כו' הואיל ונהנס שליח זה: שליח נעשה עד. בין לקידושין בין בשלה מומן לצעל חובו מלטרף שליח עס עד לסיות שנים או אס שניהס שלוחים היו ציחד שניהס מעידיס בדבר: ה"נ דלא הוו קידושין. דכרי ראו וכי אמרינן צנססדרין (דף כט.) לרין שיאמר אסס עדיי ס"מ צעני סודאס שפעמיס אדסס מודה לתוצטו מזה ולומר הדין עמך מפני שרולס להסתקין מעליי עד לאחר וזן ואע"פ שליו חייב על כלום לפיכך אין הסומע יכול להעיד בפני סודס עד שיאמר אסס עדי אכל צעלמא לא: אלומי אלמיה למילתא. דעות סעססס סדבר ע"י ססליות: הוא דאמר. רב: שליח ועד אחר יכולין להעיד על סדבר: איפוך. דכית סלל לצ"ס: מתני איפכא. לפלוגתא דאמוראין וסלכתא שליח נעסס עד גרסינן: הן הן עדיי. דשליח נעסס עד: וכן בגירושין. אס סלח גט לאססו על ידי שנים: וכן

התם דגלי רחמנא אותו הרגת בהרב בני עמון ואידך * הרי לך כהרב בני עמון מה הרב בני עמון אין אתה נענש עליו אף אוריה החתי אי אתה נענש עליו מאי טעמא מורד במלכות הוה דקאמר ליה (שם יא) ואדוני יואב * וכל עבדי אדוני על פני השדה חונים אמר רבא את"ל סבר שמאי שני כתובים הבאים כאחד מלמדין והוא ההוא לא דריש מודה באומר לשלוחו צא בעול את הערה ואכול את החלב שהוא הייב ושולחיו פטור משום דלא בכל התורה כולה זה נהנה וזה מתחייב: איתמר רב אמר שליח נעשה עד דבי רבי שילא אמרי אין שליח נעשה עד מ"ט דבי רבי שילא אילימא משום דלא א"ל הוי לי עד אלא מעתה קידש אישה בפני שנים ולא אמר להם אתם עדיי ה"נ דלא הוו קידושין אלא רב אמר * שליח נעשה עד אלומי קא מאלומנא למילתיה דבי רבי שילא אמרי אין שליח נעשה עד כיון דאמר מר ל * שלוחו של אדם כמותו הוה ליה כנופיה מיתבי אמר לשלשה צאו וקדשו לי האשה אחד שליח ושנים עדים דברי ב"ש וב"ה אומרים כולם שלוחין הן ואין שליח נעשה עד עד כאן לא פליגי אלא בשלשה אבל בשנים דברי הכל לא הוא דאמר כי האי תנא דתניא רבי נתן אומר ב"ש אומרים שליח ועד וב"ה אומרים שליח ושני עדים ורב כב"ש איפוך ורב אחא בריה דרבא מתני איפכא רב אמר אין שליח נעשה עד דבי ר' שילא אמרי שליח נעשה עד אמר רבא אמר רב נחמני * אמר לשנים צאו וקדשו לי את האשה הן הן שלוחין הן הן עדיי * וכן בגירושין ובי

מורד במלכות הוה דקאמר ליה ואדוני יואב כו'. פי' כקונטרס דמורד היה מהא דקאמר אדוני יואב בפני המלך דוד ולא נהירא מ' שהרי יואב לא היה מורד במלכות ואומר רבינו מאיר אביו של ר"מ מה שאמר לו דוד שילך לביתו לאכול ולשתות והוא מילא בדבר כדכתיב כל עבדי אדוני על פני השדה חונים ואני אבא אל ביתי לאכול וגו' בתמים ולא היה לו לסבר וי"מ דהמרד היה שהקדים לומר אדוני יואב קודם המלך דוד כ: שלא מילאיו בכל התורה כולה זה נהנה וזה מתחייב. וא"ת והא איכא מעילה שאם אמר הגוזר לשליח אכול ככר זה של הקדש והשליח לא ידע שהוא של הקדש דחייב המשלח ואחאי זה נהנה וזה מתחייב הוה וי"ל דמעילה לא מתחייב המשלח ע"י הגאון השליח אלא ע"י הגבהה דשליח דמיר דלגבהיה שליח קיימא וההיא שעתא חייב משלח אדמנס מסופק היה ר"י צאומר לשליח הוטע ידך לנדל שכן וסנהס מן הסוכה או שז על עורות של הקדש או התחמס בגניו עולה והשליח לא ידע דהס של הקדש דהשתא לא עשאו שליח אלא מן ההנהא אס יתחייב המשלח כדאמרין גבי מעילה או. דילמא זה נהנה וזה מתחייב לא אמרינן: וצ"ל אמר להם אחס עדי ה"כ דלא הוו קידושין. ופשיטא דהוו קידושין משמע דלא מוזרי לומר אסס עדיי כי אס צהודאס כדאמר צנססדרין (דף כט.) שאס אמר להבירו אסס חייב לי מנה וסודה בפני שנים אס לא אמר אחד מהס אסס עדיי יכול לומר לו היום או למחר מטעם אני כך מיהו אי לא טעין לא טענינן ליה אכל טעיו אדס סלל להסביט ענמו כיון אס סודה סלוח בפני שנים חייב אני לך בלא תביעת המלוה טענינן ליה אפי' כי לא טען: עד כאן לא פליגי אלא כו'. תימא אמאי קאמר עד כאן לא פליגי כי נמי פליגי מי מל פריך ספיר ממילתיה דר"ב וי"ל היינו טעמא דלא רלס למיפדך מביית הלל דהוה מני למנוי חופין כדמשני בסמוך: וכן

מסורו
הש"ס
א כחכות לני
ב כ"ק ע"א. ע"א.
ג כ"ק ע"א. ע"א.
ד כ"ק ע"א. ע"א.
ה כ"ק ע"א. ע"א.
ו כ"ק ע"א. ע"א.
ז כ"ק ע"א. ע"א.
ח כ"ק ע"א. ע"א.
ט כ"ק ע"א. ע"א.
י כ"ק ע"א. ע"א.

מסורו
הש"ס
א כחכות לני
ב כ"ק ע"א. ע"א.
ג כ"ק ע"א. ע"א.
ד כ"ק ע"א. ע"א.
ה כ"ק ע"א. ע"א.
ו כ"ק ע"א. ע"א.
ז כ"ק ע"א. ע"א.
ח כ"ק ע"א. ע"א.
ט כ"ק ע"א. ע"א.
י כ"ק ע"א. ע"א.

סא
ב 7 מיי' פ"ח
מהל' תרומות
הלע"ז

[illegible]

שמה נתרצה חכן לא אמרינן אמרי ליה רבנן
לרבינא ודילמא שליח שויה לא חציף איניש
לשווי לאבוה שליח ודילמא ארצויי ארצייא
קמיה אמר ליה רבה בר שימי בפירוש אמר מר
דלא סבר להא דרב ושמואל ההוא גברא דקדיש
בבישא דירקא בשוקא אמר רבינא אפילו למאן
אמר חוששין שמא נתרצה האב הני מילי
דרך כבוד אבל דרך בזיון לא א"ל רב אחא
מדיפתי לרבינא בזיון דמאי אי בזיון דירקא
אי בזיון דשוקא נפקא מינה דקדיש בכספא
בשוקא או בבישא דירקא כביתא מאי א"ל
אידי ואידי דרך בזיון הוא ב ההוא דאמר
לקריבאי והיא אמרה לקריבה אדאכלי ושתי
דאמר לה תיהוי לקריבה אדאכלי ושתי
אתא קריביה באינרא וקדשה אמר אביי
בכתיב (צפניה ג) שארית ישראל לא יעשו עולה
ולא ידברו כזב רבא אמר חזקה אין אדם
טורח במעודה ומפסידה מאי בנייהו איכא
בנייהו דלא טרח: נתקדשה לדעת אביה
וזהלך אביה למדינת חים ועמדה ונישאת
אמר רב אוכלת בתרומה עד שיבא אביה
וימחה רב אסי אמר אינה אוכלת שמא
יבוא אביה וימחה ונמצאת זרה אוכלת
בתרומה למפרע הוה עובדא וחש לה רב
להא דרב אסי אמר רב שמואל בר רב יצחק
ומודה רב שאם מתה אינו יורשה ו אוקי
ממונא בחזקת מריה נתקדשה לדעת וניסת
שלא לדעת ואביה כאן רב הונא אמר אינה
אוכלת רב ירמיה בר אבא אמר אוכלת רב
הונא אמר אינה אוכלת ואפי' לרב דאמר
אוכלת התם הוא דלא איתיה לאב אבל הכא
דאיתיה לאב האי דאישתיק מירתה רתח רב
ירמיה בר אבא אמר אוכלת ואפי' לרב אסי
דאמר אינה אוכלת התם הוא דשמא יבוא
אביה וימחה אבל הכא מדשתיק איתנוהי
איתנהא ליה נתקדשה שלא לדעת אביה
וניסת שלא לדעת ואביה כאן רב הונא אמר
אוכלת רב ירמיה בר אבא אמר אינה
אוכלת אמר עולא הא דרב הונא (משל)

שמה נתרצה הבן. בקידושין שקידש לו האב שלא מדבריהן
אמרינו להב בקידושין בתו בכל דבר ויחא ליה דרוב למיתב טון
דו אבל גברא דייק וסביב וכן אינו צרכות אצלו לקדש לו אשה
שלא בשליחותו ודילמא ארצוי ארצי. בן קמים אצלו וגילה לו
דעתו שהוא חפץ בה ואכל נעמה
לו שלח מחליו וזכין ושלח נעמה
צפניו : מר. רבנא : בפירוש.
שמעתי ממנו להב סבר ליה לרוב
ושמואל ט (דלון) מושבין שמא
נתרלה האב וכו"ם לשמא עשאו
הבן שלח ארכי שמעתי ודקאמר
אפילו למד כו' לרוחא דמילתא
כי היכי דלקבלה מוניה קאמר הכי
בבישא. אגודה וקמנה שלא לדעת
אביה סווי : אידי ואידי. צדח
מייניסו הוי ציוון : הוא אמר
לקריבי קמנה הוי שפלוס אמר
לתת בתו קמנה לקרובי ואשמו
אמרם שיתננה לקרוב : כפתיה.
י הכריחמו וסודר לה לתת לקרובה
ועשו סעודה לחיבת חותנו ווימו
את קרובין : באיגרא. צעלי :
וקדשה. צסתר ועדיין לא קבל האב
קידושין מקרוב לא אשתו : לא יעשו
עולה. ולא חיישין צהא שמא
נתרלה האב דלא סדר ביה מדבוריה :
רבא אמר. טעמא אחרינא דוראי
לא נתרלה דכיון דקמח סוי אבי
הבן לעשות סעודה אינו מפסדיה
דלא מרח. לעשות סעודה לאבי
מכיון דאורי לה תו לא סדר ולא
חיישין לשמא נתרלה : אוכלת
בתרומה. אס כהן הוא זס ואע"פ
שלא היתה חופה זו לדעת האב
ואמרו רבין (כתובות דף נוז) : איך
האסר אוכלת בתרומה עד שתתנן
לחופה זו וסויל : וקידושיה לדעתו
היו חופה נמי ויחא ליה עד שנשמע
שיבא וימחה : ומודה רב. אע"פ
דגבי תרומה מחזקין ליה בחוקה
שנתרלה בחופה הסס סויל דלי
נימא לא נתרלה אכלה מודאורינה
דתרומה אוכלת בתרומה דבר תורה
אבל לענין ירושה דבעינן שאלו מודה
דאינו אלא כחרום ואס מהה אינו
ירשה דכיון דמספקא לן אס מהתרלה
בחופה או לאו ואוקימנא ממונה
בחוקת מריה : ונשאת שלא לדעת.
לא דועיטמו : ומה התם דקדושיה
דאורייתא. שנתקדשה לדעת :

אוכלת אמר עולא הא דרב הונא (משלי י) ח כחומץ לשנים וכעשן לעינים השתא ומה התם דקידושי דאורייתא אמרת לא אכלה הכא לא כ"ש

בית אמה שאלה הדא מנלה קמיה דרבנן ואמרו שפיר עבדה אמה דניסוחין בדה ואלי אב לא גירך לקטעה אס איתיה
 ולי ליתיה מניכבא בתיקון דכחמים ולכי גדלה גרלי יתורא שפיר מן תשורה ארוסה אכולת בתרומה אלא וזה דרבנן קאמר
 דקטע לא קאמר שהא וזה דלאורייתא שהיו מן תשורה ארוסה אכולת בתרומה אלא וזה דרבנן קאמר
 משום סימפון ולא משום שמה ימונו דכיון דנכנסת לחופה דוכתא מיחד לה ומבדק בדיק לה אש"ה לא
 כיון שאין חופתה חופה מגורה שהאב יכול לחפור לא פלוג רבנן בין זו לאלל נכנסה לחופה כלל :
 גראה דהלכה כרב אסי דהא הדר ביה דרב אסי פסק הלכותא כרב שהרי כרב אסי הוה מילד
 ה' הלכה כדברי הרב כדאמריה ר' ראשונים ע' אביי ורבא אכל ומנא ואליך פסקינן כדמריה לפי שדקדוק
 גירה ואש"ה דהא רב אסי משה"ה לא חזר כן אלא חומרא בעלמא שהחמיר האש"ה כמו
 מגילה בזמנה ביחיד שלא בזמנה בעשרה כרב אסי אמר אבא וזה וזהו דהוה עובדא ומה לא
 קרי קאי כוותיה בפי' דגמילה (ק' יט) דלאחר ר' יוחנן בר אבא אמר ר' ויתן הקורא במגילה הכתובה
 לה לא שנו אלא בנזכר מפני כבוד נזכר אכל יחיד לא אלווא משמע דעשמים קורין אותה ביחיד
 קת מריה. ואש"ה הוא מוחזק בכבשי מנול שלה אינו בחזקתו אלא בחזקת יורשי האשה דתפיסתו שלא
 לאכול בתרומה היינו משום דמן התורה ארוסה בת ישראל אכולת בתרומה כדפירש בקונטרס .

בשאלות ב דרב אחאי דהלכות
ורבינא דהוא בתראה וסוף הוראה
איה ורבה דר שוין גמי סבר כוותיה
לא חיישינן שמא תתראה האב ואין
ירק לא בט ולא מילין ואפי' שידכו
אפי'ג דמתמה גמרא לעיל (דף מד')
אפי'ג דשידכו מיהו איכא דלמור ופרס
אמר ר' וא"כ אין צריך דלמור ופרס
ה' שפי' ר' לעיל אפילו מילין אינה
ככה דוקא איכא דלא שידכו דאיכא
מומר כמו שפי' בקומרת ומיירי
ופילו שידכו ואי משום דמתמה גמרא
אפי'ג דשידכו איכא למימר דלמורא
אמרי וחילין אית ליה סברא אחרת
מסתמא וזו היא דלפילו בשידכו אינה
ירכה מילין שהרי כמו כן קאמר
רבינא ועוד פסק בשאלות דרב אחאי
קטנה שאל צביה צמדיית הים
היא יכולה להתקדש מדרבין דבין
חומה דלין לא אב דתקנו רבנן קידושין
יום הפקר וזו שהלך צביה למד"ה
ברו היא כתרומה משום הפקר ור"ה
גמס מיוני' אינו מודה בדבר ומעשה
דרע בחדש שהלך לארץ רחוקה ולו
קטנה ונתקדשה הבת ואמר ה"ר
גמס מיוני' לקיימה רבנן חיישינן שמא
קדשה צביה לאיש אחר במקום
הוא ומלא בא זה עליה באיסור אשת
יש ושאלו רביון לא לדברין אלא
לדברין בחדש"ה היא תאסר לכל
דם לעולם שמא קידשה צביה במדינת
יש ואין אנו יודעים למי ושהיב רביון
גמס דלמא כל חיישינן שמא יקדש
ממר' שמא קידש לא תמרינן דכי האי
גמס אחר פרק כל הגט (גיטין דף
הב') לשמא מת לא חייש' לשמא ימות
למאי הוא וקי"ל כרבי יובי' דלפני
היה דר"מ דלמר חיישינן לשמא
ימות דר"מ ור' יובי' הלכה כר' יובי'
ול זה אמר ר"ת דהשתא דלתינת
כבי אף כהניא קטנה מותרת דבין
כבי חיישינן שמא קידש א"כ היא
אחרת לעולם דכל שעה ושעה יש
לומר דעדיין לא קידש ואפי' חיישת
למא יקדש ואילו וכל שעה יש לומר
דעדיין לא קידש מותרת היא אלא
למא דמי לשמא ימות דהנה מייירי
אמר את אשתו בתרומה כהנהגה חל
שה אשת לפני מיתתו ואוביא למימר
מיד ימות נאכל דכל שעה אסורה
בטוב בתרומה דאיכא למימר דמיר
שחלו הקידושין שקידש צביה שם כל
שעה איכא למימר עדיין לא חלו
קידושין כדפי' והביא ר"ת ראה
לכות גדולות שפירש בהלכות קידושין

מו עין משפט
זר מצוד

5559

סמ

ב' מ"ח פ"ו
מחלות וזיה
ומתהם הלכה כ'
טוב"ע אה"ע
י"ב ס"ח א' ב'

ע
ב' מ"ח פ"ח
פס"ל בכו"מ
פס"ה א' סמ"ג
בשוקאפוט"פ
י"ד ס"ח ש"ס
פס"ה א'

עא
ד' מ"ח פ"ח
תלמי' תרומות
הלכה טו

עב
ס' מ"ח פ"ב
בב ט"ש"ע י"ד
פ"ש"אפוט"פ
עג
י' ע"י ס' הל"ג

מסורת
הש"ס

א' גיטין מה'
ב' חס"ד פ"ב מ"ה
ג' יבמות פ"ג
ד' דמאי פ"ה מ"ו
ה' יבמות פ"ג
ו' פ"ג מ"ו ב"ב
ז' קמח יבמות
ח' פ"ג תרומה ה'
ט' י"ג אהר ד"ה
י' מן הנקוב

יבמות פ"ג
מנחות ע'
ה' יבמות פ"ג
תרומות פ"ג
מ"א

ו' פ"ג מ"ו ב"ב
ז' קמח יבמות
ח' פ"ג תרומה ה'
ט' י"ג אהר ד"ה
י' מן הנקוב

ושמע מינה מעות בעלמא חוזרין. סי' אס אמר לה התקדשי בפרוטה
ו ו וכו' וכו' ובעוד שלא נמרו הקידושין חזר בו מלקדשה
לא אמרין ליהו המעות שמסר לה קודם החזרה מתנה אלא פקדון
הוא אלא וחוזרין לו וה"ל אמרין כשאמר לה התקדשי בתמרה ו ו וכו'

ו ובעוד שלא נמרו דיבורו הכלה
הראשונה ושניה מה שחלה מלוה הן
אלה ולא יחולו אלא מה שהיו בעין
ולכן לר"ך פרוטה בחזרה דלי אמרת
מעות בעלמא מתנה והיכא דלי נמרו
הקידושין הוו המעות הראשונים מתנה
אלה ולא צעיא לאהדוריהו היכא דנמרו
דבריו לשם קידושין כי הכא נימא דיחולו
הקידושין אף על אופן תמרים שאינם
בעולם וכי אכלה מדידה אכלה דבעלמא
בעלמא לא הוו קידושין שהרי מתנה הן
אלה כי הדר ביה מקידושין אכל הכא
מעות חזר מלקדשה נתי דלי אכלה
הראשונה עדיין לא נמרו כל הקידושין
ומקדשה נמי אף בקמייתא כיון דבתורת
קידושין אתו לידה דהו כמנ נאכלו
המעות דלקמן (דף נט.) דאמרין
דמקדשת כיון דבתורת קידושין אתי
לידה אפילו אף שזה פרוטה אלא
בקמייתא או ככולן מקדשת ויכול להיות
דכא פלגי רב ושמאל ורבי אמי דרב
ושמואל סברי מעות בעלמא מתנה ולא
מיצביא לא בעיין שזה פרוטה בחזרה
אלא אפילו כולן מנערפות וה"ל היכי מלי
קאי אסיפא והא קתי עד שיהא בחדת
מזן שזה פרוטה אלא קאי ארשא
דפרשיות ורבי אמי סבר מעות בעלמא
חוזרים כדפרשיות :

ו[וקסבר] בעה"ב נתקנה עיסתו כו'.
משקרא חוקמא משום
חורבא דכהן ולא חוקמא משום בעה"ב
משום דכהן גופיה ידע אי מחיל אכל
בעה"ב לא ידע דמחיל כהן. ת"י:
דאיתמר אית דגמר איתמר בלא
ל"ת והדין עמיה דלא
שיך המהלוקת לכאן כלל דאפילו למ"ד
דבאחיות מעות חוזרין היינו משום דאדם
יודע כו' וגמר ונתן לשם פקדון אכל
היכא דלינו יודע אס יחולו אס לא שמה
נתן לשם מתנה ועוד דלי גרסי' דאיתמר
קשה רב אדרב דלעיל פירש שלא ראה
לשעמיה כו' אמי דמוקי לה אסיפא
משום דסבר מעות מתנה והכא קאמר
דחוזרין לכך גרסי' דגרסי' איתמר
דמילתא בלפיה נפשיה היא: [מן הנקוב
על שאינו נקוב תרומה. לענין שאין
הכהן חייב להחזירה וגם אין הכנה"ב
חייב להפריש עוד משאיתו נקוב דיון
דאין עליו חוב תרומה אלא מדרבנן הם
המרו דאין לר"ך תיקון אחר לשאיתו
נקוב. ת"י: אס אינו קדוש נשיאות
הוא לשם. למ"ד התם (תמורה דף ד':)
כל מילתא דאמר רחמנא לא תעביד
אי עביד מהני דלי לא מהני אמאי לקי ניחא מחי דקאמר דהתורם מן
הרעה על היפה תרומתו תרומה דלי אינו קדוש נשיאות חטא למה אכל
למ"ד התם דלי עביד לא מהני והל דלקי משום דעבר אמילתא דקאמר
רחמנא א"כ קשה מאי קאמר הכא גמרא אס אינו קדוש נשיאות חטא
למה דילמא לטובא איהא לך דלינו קדוש ואפילו הכי איכא נשיאות
חטא דעבר אמילתא דקאמר רחמנא ויש לומר דזוהי בעלמא לא

ושמע מינה מעות בעלמא חוזרין. כל קידושין שאין קידושין לא
אמר' מעות מתנה אלא פקדון וחוזרין וידינו דקרי לה לך חולת
ראשונה מלוה דכיון דאכלתו וליתנהו בשעת גמר קידושין לא מקדשת
בהן והסו להו כפקדון שאלתו ואיתעביד מלוה בלתיא דלי אמרת
מעות בעלמא מתנה ואי לא גמיר

ושמע מינה מעות בעלמא חוזרים: איתמר
א המקדש אחותו רב אמר מעות חוזרים ושמאל
אמר מעות מתנה רב אמר מעות חוזרים אדם
יודע שאין קידושין תופסין באחותו וגמר ונתן
לשום פקדון ולימא לה לשום פקדון סבר לא
מקבלה ושמאל סבר מעות מתנה אדם יודע
שאין קידושין תופסין באחותו וגמר ונתן לשום
מתנה ונימא לה לשום מתנה סבר כסיפא לה
מילתא מתיב רבינא ב' המפריש חלתו קמח
אינו חלה וגזל ביד כהן ואמאי גזל ביד כהן נימא
אדם יודע שאין מפרישים חלה קמח ונתן לשם
מתנה שאני התם דנפיק חורבה מינה וימנין דאית
ליה לכהן פחות מהמש רבעים קמח והאי אליש
ליהבהדיה דדיוקסבר נתקנה עיסתו ואית למיכלה
במיכלה והאמרת אדם יודע שאין מפרישים חלה
קמח יודע ואינו יודע יודע שאין מפריש חלה
קמח ואינו יודע דסבר טעמייהו מאי משום מירחא
דכהן ומירחא דכהן אחילתיה ותיהוי תרומה ולא
תאכל עד שיוציא עליה חלה ממקום אחר מי לא
תנן ג' מן הנקוב על שאינו נקוב תרומה ולא
תאכל עד שיוציא עליה תרומה ומעשר ממקום
אחר בתרי מני צאית בחד מנא לא צאית ואיבעית
אימא לעולם כהן מיצת ציית וקסבר בעל הבית
נתקנה עיסתו ואית למיכל בטיבלא והאמרת
אדם יודע שאין מפרישין חלה קמח יודע ואינו
יודע יודע שאין מפרישין חלה קמח ואינו יודע
דסבר טעמא מאי משום מירחא דכהן מירחא
דכהן קבלה עליה ותיהוי תרומה ויחזור ויתרומם
לא תנן ד משאינו נקוב על הנקוב תרומה ויחזור
ויתרומם הא אוקימנא בתרי מאני צאית בחד מנא
לא צאית ולא צאית והתנן יהתורם קישות ונמצא
מרה אבטיה ונמצאת מרה תרומה ויחזור ויתרומם
שאני התם דמדאורייתא תרומה מעליא היא
מדרכי אלעאי ו' דא"ר אלעאי מנין לתורם מן
הרעה על היפה שתרומתו תרומה שאנ' (במדבר יח)
ולא תשא עליו חטא בהרימכם את חלבו אם
אינו קדוש נשיאות חטא למה מכאן לתורם מן
הרעה על היפה שתרומתו תרומה אמר רבא

לא
נחזירה: הנקוב עד שאינו נקוב. דהו ל"ס מן החיוב על הפטור:
תרומה היא. שאין הכהן חייב להחזירה: ולא תאכל. לכסן דהא
עבר גמור הוא שלא חל שם תרומה עליה שהרי בשביל דבר פטור
הפריש וטבל אסור אף לכסן: עד שיפריש עליה תרומה במקום
אחר. והוא ממוקם אחר לאו דוקא דה"ה אס מפריש עליה מנייה
וצ"ה: בשני מאני ציית. נקוב ושאינו נקוב שני כלים הם וכי
סגור חלת קמח שניטלה על קמח הסותר שם
דכהנים וזויות
וכשרים הם דלין נותנין תרומה אלא לכסן חזר ולמה להחזירה משום בעל הבית דלי מעכב לה כסן סבור נתקנה עיסתו:
ונתהו תרומה ויחזור ויתרומם. ולמה הזקיקו להחזירה מירחאזו יאמרו המפריש חלתו קמח הרי זו תרומה וגמר ונתן לשם מתנה ויחזור
ויתרומם: מי לא תנן. כה"ג ולא אלריכיתיה לאהדורי: ויחזור ויתרומם. מן הנקוב שלא נפטר בראשונה ולא אמרי' שהדריס כהן שמה יאמר
בעל הבית נתקנו פירותיו: אבטיה. בזיקל"ס: שאני התם דמדאורייתא תרומה מעליא היא. הילכך לא מלי למימר ליסדרה לסיוה
טבל דיערביטס עם פירותיו וגזירה דחורבה נמי ליכא דא"כ לא לית לך ואכל להו לשאר לא ליכא חיסורא דאורייתא דהא איפסקו:
בדריבכם את חלבו לא תשא חטא קא אס תרומתו את דעס שבו תשא חטא אס אינו קדוש נשיאות חטא למה:
לא

לא שנו. כיכל דאכלת ראשונה ראשונה דחין מנפשת לפרוסה:
אלא דאמר לה בוז ובוז ובוז. דלא גמרי קידושין ולא נקנס לה עד
כתיבה אחרונה שסוף גמר דבורו וכבר היו הראשונות מלוה: אבל
באלו. מקבלת הראשונה לא באתה לידם בתורת מלוה דמסגממ

לא שנו אלא דאמר לה בוז ובוז ובוז אבל
אמר לה באלו אפילו אוכלת נמי מקודשת
כי קא אכרה מדנפשה קאכלה תניא כותיה
דרבא התקדשי לי באלון ברמון ובאגוז או
שאמר לה התקדשי לי באלו אם יש בכלן
שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אינה מקודשת
בוז ובוז ובוז אם יש בכלם שוה פרוטה
מקודשת ואם לאו אינה מקודשת בוז נטלתו
ואכלתו בוז נטלתו ואכלתו ועוד בוז ועוד
בוז אינה מקודשת עד שיהא באחת מהן
שוה פרוטה האי באלון ברמון באגוז היכי
דמי אילימא דאמר לה או באלון או ברמון
או באגוז אם יש בכלן שוה פרוטה מקודשת
והא או קאמר ואלא באלון וברמון ובאגוז
היינו בוז ובוז ובוז אלא לאו דאמר לה באלו
הא מדקתני סיפא או שאמר לה התקדשי
לי באלו מכלל דרישא לאו באלו עסקינן
פירוש קא מפרש התקדשי לי באלון ברמון
באגוז כיצד כגון דאמר לה התקדשי לי באלו
וקתני סיפא בוז נטלתו ואכלתו אם יש באחת
מהם שוה פרוטה מקודשת ואם לאו אינה
מקודשת ואילו רישא לא קא מפליג בין אוכלת
למנחת שמע מינה כל היכא דאמר לה באלו כי

מהני והכל מהני והיינו דקאמר גמורא אם חינו קדוש נשיאות חטא
למה כתוב כלומר אי משום דעבר אמילתא דקאמר רחמנא כיון דבקרר
כתיב ו בהרימכם את הלבו ממנו כל חלב חן תירוש ויגהר דמשמע
שיש לו לאדם לתרום מן היפה ואם לא הביא מחלבו פשיטא דעבר א"כ
למה כתיב האי קרא ולא תשאו עליו
חטא בהרימכם את הלבו ממנו פשיטא
אלא ש"מ דלהכי כתיב לומר לך
דתורם מן הרעה על היפה דליכא שני
חטאות חטא שטבר על מה דקאמר
רחמנא דיתרום מן היפה וחטא על
תרומתו דהויא תרומה מן הרעה והיינו
דקאמר מכאן לתורם מן הרעה על
היפה כו' ש: לשון רש"י ה"ג ב"ז ובוז
אם יש בכלן ש"פ כו'. והאי דפליגיהו
לתרי צדי רישא דקתני באלו ומלישתא
דקתני בוז ובוז א"ע"ג דתנא בתריהו
אם יש בכלן כו' משום דקבשי לפלוגי
במלישתא בין אוכלת למנחת דמפרש
ואזיל: לשון רש"י הניחא לאו לרבא
פרכינן אלא לליל קאי דמתרלינן
דהיה אוכלת דמתניין לרב ושמואל
קאי ארישא ולר' חמי אסיפא:
הא מני רביהא דאמר ל"ש כות כות
לא שנה כות וכות פרטא כו'.
והך סיפא דקתני בוז נטלתו ואכלתו
ועוד בוז ועוד בוז הוה פרטא כמו
התקדשי התקדשי ותנא אוכלת דענין
ש"פ וה"ה מנחת ואוכלת אינטיירא
ליה לאשמועינן דא"ע"ג דמקרבא הנייתה
לא מקדשה בפחות משום פרוטה ולאו
היינו ת"ק דמלישתא דתנא בוז ובוז
אם יש לו בכלן שוה פרוטה מקודשת
דלרבי פרטא הוה ובעי"ש"פ באתח מהן
אלא תרי תנאי הוו ומי ששנה זו לא שנה
זו מילתא דרבי צ"ב דזבחים (דף ל:):
אלא

עד
א מ"י פ"ס
מהכות שטות
הלכה כח סמך
שני מח טור
ש"ע א"ע סי'
לא ספיקו
עה
ב מ"י שס
הלכה יג והלכה
כז סמך שס
טו"ס ש"ע א"ע
סי' כח ספיקו
עו
ג מ"י שס
הלכה יח טור
ש"ע שס ספיקו
מסורה
הש"ס
א שטות לז
זכא"ל
ב ג"ל ג'
ג' ג' חס'
ד' ג' טו'
ד' ג' טו'
ה' ג' טו'
ו' ג' טו'
ז' ג' טו'
ח' ג' טו'
ט' ג' טו'
י' ג' טו'
יא' ג' טו'
יב' ג' טו'
יג' ג' טו'
יד' ג' טו'
יז' ג' טו'
יח' ג' טו'
יט' ג' טו'
כ' ג' טו'
כא' ג' טו'
כב' ג' טו'
כג' ג' טו'
כד' ג' טו'
כה' ג' טו'
כו' ג' טו'
כז' ג' טו'
כח' ג' טו'
כט' ג' טו'
ל' ג' טו'
לא' ג' טו'
לב' ג' טו'
לג' ג' טו'
לד' ג' טו'
לה' ג' טו'
לו' ג' טו'
לז' ג' טו'
לח' ג' טו'
לט' ג' טו'
מ' ג' טו'
מא' ג' טו'
מב' ג' טו'
מג' ג' טו'
מד' ג' טו'
מה' ג' טו'
מז' ג' טו'
מח' ג' טו'
מט' ג' טו'
נ' ג' טו'
נא' ג' טו'
נב' ג' טו'
נג' ג' טו'
נד' ג' טו'
נה' ג' טו'
נו' ג' טו'
נז' ג' טו'
נח' ג' טו'
נט' ג' טו'
ס' ג' טו'
סא' ג' טו'
סב' ג' טו'
סג' ג' טו'
סד' ג' טו'
סה' ג' טו'
סז' ג' טו'
סח' ג' טו'
סט' ג' טו'
ע' ג' טו'
עא' ג' טו'
עב' ג' טו'
עג' ג' טו'
עד' ג' טו'

קא אכלה מנפשה קא אכלה שמע מינה הניחא למאן דאמר אסיפא קאי
ומאי עד שיהא באחת מהן שוה פרוטה עד שיהא באחרונה שוה פרוטה הכי
נמי עד שיהא באחרונה שוה פרוטה אלא לרב ושמואל דאמרי תרתייהו
ארישא קאי ואוכלת איצטריכא ליה הכא כללי קחשיב פרמי לא קא חשיב
הא מני רבי היא דאמר א לא שנה כות כות ויא שנה כות וכות פרטא
הוי: אמר רב ב המקדש במלוה אינה מקודשת מלוה להוצאה ניתנה נימא
כתנאי המקדש במלוה אינה מקודשת ויש אומרים מקודשת מאי לאו בהא
קמיפלגי דמר סבר מלוה להוצאה ניתנה ומר סבר מלוה לאו להוצאה ניתנה
ותסברא אימא סיפא ג ושוים במכר שוה קנה אי אמרת מלוה להוצאה
ניתנה במאי קני אמר רב נחמן חונא חברין מוקים לה במילי אוחרי והכא
במאי עסקינן כגון שאמר לה התקדשי לי במנה ונמצא מנה חסר דינר מר
סבר ג כסיפא לה מילתא למיתבעיה ומר סבר לא כסיפא לה מילתא
למיתבעיה ואלא הא ה דאמר רבי אלעזר התקדשי לי במנה ונתן לה דינר
הרי זו מקודשת וישלים לימא כתנאי אמרה לשמעתיא אמרי מנה חסר
דינר כסיפא לה מילתא למיתבעיה מנה חסר תשעים ותשע לא כסיפא לה
מילתא למיתבעיה מיתבי ג האומר לאשה התקדשי לי בפקדון שיש לי
בידך והלכה ומצאתו שננב או שאבד אם נשתייר הימנו שוה פרוטה
מקודשת ואם לאו אינה מקודשת ובמלוה אף על פי שלא נשתייר הימנו
שוה פרוטה מקודשת רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי מאיר מלוה
הרי

כדי צור מידה קא אכלה ואפילו
אכלה ראשונה ראשונה מקודשת אם
יש בכלן שוה פרוטה: ה"ג אבל
אמר לה באלו אפילו אוכלת נמי
מקודשת: באלון ברמון באגוז.
אלון אגל"ע צל"ע וסוף מנחם כו' ד
ערב וצל"ע אשכנז א"י צל"ע וגם כו'
אם אוכלין ופולין אותם בלש כו'
ערמונים: ה"ג בוז ובוז אם יש
בבבין כו' בוז נטלתו ואכלתו
ועוד בוז ועוד בוז וכו'. והאי
דפליגיהו לתרי צדי דרישא ומלישתא
ותנא בתריהו אם יש בכלן משום
דכתיב אכלתו במלישתא בין אוכלת
למנחת דמפרש ואזיל: הניחא כו'.
לאו לרבא פרכינן אלא לליל קאי
דמתרלינן היתה אוכלת דמתני לרב
ושמואל ארישא ולרבי חמי אסיפא
הניחא לר' חמי דאוקמה היתה
אוכלת דמתנייהו ארישא דהוי כלל
ומאי באתה באחרונה הכא נמי
היתה אוכלת דבריייתא קאי נמי
אכלת דמתני צה בוז ובוז אם יש
בבבין שוה פרוטה מקודשת ותנא
פלוגתא צדי נטלתו ואכלתו למימר
עד שיהא באחת מהן מלינו נמי
תתרוי עד שיהא באחרונה אלל לרב
ושמואל דאמרי באתה אפילו אחד
תקמייתא נמי אמר ואפרכא
דסתקדשי התקדשי קאי ואוכלת
איצטריכא ליה האי באתה דבריייתא
איכי מיתרלי סך צדך בריייתא לא
תנא שוה פרטא דא"ע בוז ובוז ובוז
כלל חשיב לא וכו' היכא דקתני
ועוד בוז ועוד בוז ועוד בוז וקתני
צדי אוכלת עד שיהא באתה מהן
ואי תקמייתא דאכלתו מיד נמי
קאמר דלי איכא בחדא שוה פרוטה
מקודשת קאי סך הוה ליה מלוה:
ה"ג הא מני רבי היא דאמר ל"ש
כות כות כות ול"ש כות כות וכו'
פרטא הוי. וסך סיפא דקתני בוז
נטלתו ואכלתו ועוד בוז ועוד בוז
תנא אחרונה הוה ולאו היינו תנא
דרישא ומלישתא וכו' כרבי ותנא
אוכלת וסוף דקין למנחת ואוכלת
איצטריכא ליה לאשמועינן דא"ע"ג
דמקרבא הנייתה לא מקדשה בפחות
מש"פ ולהכי תנא בוז בוז תרי זמני
צדי נטלתו ואכלתו ועוד בוז ועוד
בוז ותנא אם יש באתה מכולן שוה
פרוטה מקודשת משום דס"ל התקדשי

אלא דאמר קאי התקדשי בוז התקדשי בוז
ע"מ לאכול כות למחר כות בחוץ הוו לכו שתי מחשבות ולרבי יהודה דחזיל בתר
לשון ראשון הוי פיוגל ותייבין עליו כרת: אינה מקודשת. אפילו ישנה צעין: להוצאה ניתנה. הלכך רשאי לסולאם
בהולאם ואינו חייב להעמידם צעיון שיהא מלוה בכל עת שיתענו וכיון דלחולאם ניתנה הויה לה כי דידם ולא
יהיב לה מדי: ושון במכר. אם מכר לו קרקע שנקנס בכסף אם אמר ליה מלוה שיש לי עליון יהא לך צשביל
המכר ונתתה לו קנס הלוקח אם ישנה צעין: במילי אוחרי. דבדך אחר דרך. מלוה לא צמלתא שיש לו עליה קאמר
אלא שאמר לה התקדשי לי במנה ומלא מנה חסר דינר ואמר לה הרי הוה עלי מלוה: כסיפא לה מילתא למיתבעיה.
ולא סמכה דעתה בלכך אינה מקודשת: כסיפא לה מילתא. דבדך מועט הוה דינר מנחה. דר"א שלא קבלה מכל
המנה אלל דינר לא כסיפא לה מילתא למיתבעיה אף קמיה: אפילו לא נשתהיר בו. מקודשת בסיפא הנאה דמחיל לה גבה:

מלאתי התלמידים צדיק המדרש דרש
סיכא דמיירי צדי רב לאו רב ממס
הוא אלא צדיק המדרש הוא יוקאמרי.
לעולם לא הולאס מתגד דברי הכל ופוטם
שלח בסיד להוליא ממנס הוא פרוטס
הרי החיוב חסם ואין הצבעים יוכלין
לחזור והויה ליה מלוה ואינס מקודשת
ואפילו רובע צעין והכא בשלא הויה
ממנס כלום ולהסייא חמיר"ש צאלעזר
מקודשת דקסבר מלוה שהיא כולה
צעין צרפות צעלים היא לחזרה לא
כא מלוה לחזור צו ולתובעס חוזר
הילכך השתא הוא דיהבס ניהליה
והוא הדין לאוהבין קיימא נמי
ברשותיה דהי מתאכסי פטור הלוה:
השואל קורדום. לעשרה ימים:
ביקע בו. הויה חוקס להשתמש
צו ימיו שאלוה ואין המשאל יוכל
לחזור צו: לימא בתנאי אמרה.
דלרי מאיראס ציקע צוקנאלא ציקע
צו לא קנאו ולת"ק אפילו לא ציקע
צו נמי דמלוה חינו צרפות צעלים
לחזרה: דלא אהדרה בעינא. הילכך
כיון דרשאי כלום ליקח בנס סחורה
מיד הויה ליה צרפותים ואין המלוה
יכול לחזור שסרי לא לך כלום לקבל
מעות הללו עצמן אלא מעות אחרים:
נימא בתנאי. הא דרב דאמר
המקדש כלום אינס מקודשת:
והירשה עליון. כתב לה הרמב"ם
עליהן: נקנות במסירה. חינו לר"ך
לכתוב שטר מכירה על השטר שהוא
מוכר לו אלא משמסר לו שטר שיש
לו על אחרים לזכות בו נתחייב חסד
לפורעם לזה: בין שכתב לו שטר
מכירה עליו ולא מסר לו שטר החוב
ובין שמסר לו שטר החוב ולא כתב
מכירה עליו מ"ל מקודשת אינה
בשמסר וכתב מיירי אלא שכתב
ר אינה מקודשת כרב פפא:
ורבא בדשמואל קא מיפלגי:
ואפילו

ומהלו מחול. י"מ היינו טעמא דמהלו
 ר' אינו אלא מדרבנן ולא אליס להפקיע
 נ' משמע בפרק מי שמת (ב"ב דף קמז)
 : כי קאמר רב בפקדון אבל במלוה

קאמער רב אפילו במלוא והכ"מ
במשמד שלשתן וקמפלני בדשמואל דאמער
אפי' יורש מוהל א"כ סביר כשמואל
ובשמך דעתה קא מיעלני וכדאמרי לעיל
אלא מודלא קאמער הכי שמע מינה דאפי'
שמואל מודה דהמקנה דאמער במשמד
שלשתן ומוהל אינו מחול וזה דאמרי לעיל
המורכ שער הוב לחבירו וחזר ומחלו מחול
היינו דוקא כשאין הלוא בפנינו בשעה
שנכר לו את השער: אי"ל ב"א בשער
נכר דאמרי קאמער דר"מ לער"מ. ואפי'
לחבירו חזרתי קושיו לשיני דאמרי מספק
דאמער ליה קני לך שער וכל שיעבודיה
והבא מיירי דלא אמר ליה וי"ל שהיה
תופס לדוחק מחמת שהלשונות סיים לומר
שארם כסניגן אחד: ור"בן מספק
לכו כו'. ולפירוש זה לא גרס
במחלתייהו ואם לאו אינה מקודשת
דלא אפילו ליכא בנייר שזה פרוטה
לריכה גט מספק דשמואל עדי מסירה
כרתי כר"א דלוי אמתה דאין לריכה
גט א"כ קאי כר"מ דאמער עדי התימנה
כרתי מכל וכל וא"כ מאי הא"י כו' דקאמער
מספקא לה אי כר"מ אי כר"א לער"מ
ש"בין הנייר. ודוקא אליבא דרבנן:
אמרי' דשמיין את הנייר אבל
לר"מ אפי' איכא בנייר שזה פרוטה
אינה מקודשת דאמער עדי התימנה כרתי
קודשין וזאת לרבנן אלא שמיין את
הנייר אפילו כי ליכא בנייר שזה פרוטה
מקודשת מספק כרבי לער"מ דאמער עדי
מסירה כרתי וי"ל דלזה מהוה אם היה עדי
שזה פרוטה מקודשת קודשין גמורין אבל
אם אינו שזה פרוטה אינה מקודשת כי
אם מספק להלריכה גט אם נפחת לאחר:
ג דב"ע ימנה לשכירות מתחלה ועד
סוף. א"י לדקדק ומכאן
דהלכה דינשה לשכירות מתחלה ועד
סוף דהא לא הוה מ"י למימר דב"ע
אינה לשכירות דלכ"מ מ"ט דמ"ד אינה
מקודשת אלא יט להביא רמיה דהלכה
דינשה לשכירות מתחלה ועד סוף מהיהו
דפ"ק דמסכת ע"ז (דף יט:.) תנן הגיע
לכפרה

כ"ה

פא
א מיי פין
מהלכה מכלה
הלכה יא סמנ
עושן טו עוש"ע
ח"מ ס' סו
סעק כג
פב
ג מיי שס
הלכה ז ופ"ג
מהל' זויס
הלכה ב סמנ
עוש"ע שס
ס' קרו סע"ח
פג
ד עוש"ע אה"ע
ס' כח כע"ח
פד
א מיי פיה
מהלכו זרובין
הלכה טו עוש"ע
אסע"א מ' קל
אסע"א
כה"ה
פה
ו עוש"ע אה"ע
ס' כח סע"ז
פו
ז מיי פ"ה
מהלכות אישות
הלכה כ עוש"ע
סס סע"י עו
מסורת
הש"ס
א ב"ק פס. /
כ"מ כ.
כתובות פס: פו:
ב"ב קמז:
ג גיטין יג. יד.
כ"ב קמד.
ג [ע"ש] קתח.
ג [גיטין] כז:
ד [שם] ט:
ו [ש"ס]
ה גטיל ט.
ו [גטיל] ט.
ז גטיל ט:
כתובות קכ.
ח [ב"ק] קט.
ח [גיטין] סג.
ט"ו יט:
כ"ב סה
ב"ק זט.
י [גטיל] ו:
י [גטיל] ו:
כא [ש"ס]
כתובות פס:
ד"ה המוכר
וה"י
כ"ב עו:
ד [ש"ס]
ל [ש"ס] קח
מ ז"ל דקתח
כו' רש"י
ז [ש"ס] [ש"ס]

סיג ממי תורס מדרס תורס: בן עזאי וכן ופא, תנחלים פז
ובחורים ולא באו לכלל סמיכה ולא היו בימים כמותם במורס כדמס
(סוטה דף מט.) משמח בן עזאי בעלו השקדים: בכל מקום,
מאחד מן המקומות: ואפילו במסכת בלה, שאין עומק דה וצריפה

מאי תורה מדרש תורה והני מילי דאמר לה
תנינא^א אבל אמר לה תנא אנא עד דתני הילכתא
ספרא וסיפרי ותוספתא^א על מנת שאני תלמיד
^ב אין אומרים בשמעון בן עזאי וכשמעון בן זומא
^ג אלא^ג כל ששואלין אותו בכל מקום דבר אחד
בלימודו ואומרו ואפילו במסכתא דכלה^ג על
מנת שאני חכם אין אומרים כחכמי יבנה כר'
עקיבא וחביריו אלא כל ששואלים אותו דבר
חכמה בכל מקום ואומרה^ד על מנת שאני גבור
אין אומרים כאבנר בן נר וכיוצא בן צרויה אלא
כל^ה שחביריו מתיראים ממנו מפני גבורתו^ה על
מנת^ה שאני עשיר אין אומרים כרבי אלעזר בן
חרסום וכרבי אלעזר בן עזריה אלא כל שבני
יירו מכבדים אותו מפני עושרו^ו על מנת שאני
צדיק אפילו רשע גמור מקודשת שמא הרהר
תשובה בדעתו^ו על מנת שאני רשע אפילו צדיק
גמור מקודשת שמא הרהר דבר עבודה כוכבים
בדעתו עשרה קבים חכמה ירדו לעולם תשעה
נמלה ארץ ישראל ואחד כל העולם כולו עשרה
קבים יופי ירדו לעולם תשעה נמלה ירושלים
ואחד כל העולם כולו עשרה קבים עשירות ירדו
לעולם תשעה נמלו רומיים קדמונים ואחד כל
העולם כולו עשרה קבים עניות ירדו לעולם תשעה
נמלה בכל ואחד כל העולם כולו^ז עשרה קבים
נסות ירדו לעולם תשעה נמלה עילם ואחד כל

הוא וכך היה שמויה כלם בלא כרס
אסורה לעולם כדכס: דברי חכמה
מילתא דתליא בסכנה: רבי אלעזר
בן חרסום. חמירין במס' יומא
(דף לה) שסכים לו אציו אלף
ספינות בים וכנגדן אלף עיירות
ביבשה: ר' אלעזר בן עזריה.
תריסר אלפי עגלים היה מעשר
מעדרו כל שנה (שבת דף נד):
חכמה. תורה ודרך חרץ: האיפה
לעיל מיניה כתיב זאת הרשעה וישלך
אותה אל תוך האופה יר הרע
שנמסר בידם השליכו בתוכה
כדאמרין בסנהדרין (דף סד).
שדיוה בדורא דאכרז ואלו שמי
נשים נשאו וכל הרע של חנופה
וגסות הרוח נדכתיב ורוח כנפיהם
היה אבות הרוח וחפופה נראה
בעיני דדייק ליה מכנפי החסידה
שעושה חסידות עם חזרותיה
כדאמר באלו מריפות (חולין
סג). להבא. לבצל: להרם.
לעולם: דיקא נמי דרתייה
לבנות לה בית. גבי הולכס
כתיב לכן שתי נשים וגבי קביעותא
כשבאו לבנות בית לקבוע בבצל
כתב לה דהיינו חנופה לחדה
לשון אחר לבנות ולא בנו: מאי
עניות. דהוה ליה סימנא לגסות
עניות דתורה. דלויס נוחה על
גבי הרוח דמתוך גסותו אין
משמש כל לרכו ואין מחזר על
שמועתו: דרתיב אחות לנו
קמנה. אלאה עניות דתורה בעולם
הוא שהיה זה דמיא כדכתיב
(דניאל ח) ואני (הייתי) בשון
הצירה אשר בעולם המדינה וכן
מרדכי ולא היו דורס עוסקים
בתורה ולא זכו אלו החכמים ללמד
כאלו לא היה להם שדים להדיק
אבל בצל וכתה ללמד כדכתיב
צוהר (ו) כי סקין לבצור כי לבצין
בתורה וללמד לישראל חק
ומספט: עוות. ממוזות: תשעה
נמלה מישן. רובן ממוזים כדאמר
לקמן (דף עא): גבי יוהסין מישן
מיתה וביבמות אמרי' גמי פסולי
דהרפנו ממוס פסולי דמישן צבילה
פ"ק (דף יו. פא): ברתא ב' חק
עיר וגמצא בן כרך. מ ישיבת
כרכים קשה שהכרך הוא מקום
שווקים וסיוקר מלוי זו ודוחק
עוזרים ושבים: בן כרך וגמצא
בן עיר. אפי' ששקעה לה שנה
שעות הוא: להקדשה לו. אפי'
שהדבר כן כמו שהוא עכשיו שאין
תנאו אמת: גב' לנכסיה.
מקרקעי: ארעתא למיסק. ואלא
ולא עה: ובעירנא דובין לא
אמר. דארתה לא מילק מוזכר
ובין שיהא דר כלן בלא קרקע:
יפריש

[illegible]

קידושין שאין מסורין נביאה רבא חזר נח הח קידושין. פירש
במקורם דנתיב ובעלה דבעין ראויין לביאה וקשה
דהא חיבי לארין ארס ראויין לביאה ותפסי בהו קידושין לבי נראה
לפרש קידושין שאין מסורין לביאה כלומר שאיסור הביאה ע"י קידושין

קב
ח מ' פ' ח'
חלטפ הע
הכה יד סח
עסן קלה סד
חלל חלל

שם
שלם סעוף ש
קבר
ב תי' כ"ח
מס' שמות
הנכה ד
קבה
ג תי' שס
הנהל

קבו
ד ה נויי פויז
מהלכות פסח
מוקדשין פליט

קבו
ו מ"י פ"ט
מגלות חסות
ל"ב ב ג סמב
מסין מח טור
ש"ע חס"ע פ"י
מח סע"ף ב

לא כסתם מר סבר לאחיות קא מביין ומר סב
בא למה ליה לשנויי כרבה תיפוק ליה קידושין
הו לדבריו דרמי בר המא קאמר: איתמר קידושין
ביי אמר' הו קידושין רבא אמר לא הו קידושין
אסברא לי (דברים כד) כי יקה איש אשה ובעלה
ה הו קידושין קידושין שאין מסורין לביאה לא הו
שה ובתה או אשה ואחותה כאחת אינן מקדשות
או מאשה ואחותה מקדשת ואמאי קידושין שאין
ובתה רבא אמר לך רבא ולטעמך אימא סיפא
יבין שתי אחיות וליקט אחד כלכלה של תאנים
ית היתה ואמר הרי בולכם מקדשות לי בכלכלה זו
ת מקדשות אחיות הוא דאינן מקדשות הוא נכריות
יאמר בולכם קני את וחמור הוא ואת וחמור לא קנה

מסורת
דש"ס

א פנחות כד
 שירובין נ. תס
 דמאי פ"ח
 ב שירובין כ
 כמרות פ:
 ג [ל] רבה
 כ"א בשירובין
 ד ג"ז שס
 ה מנחות פס
 שירובין כ.
 ו [בשירובין
 ומנחות שס
 חיתא ד' וירא
 וכלל]
 ז [לקמן סד].
 יצמות כח
 ח לשלל י

חשבון הרי אינו בזה אחר זה שאלם
הפריש פעם אחת וחזר והסריש
לא היה שם מעשר חל על האחרון:
דאם אמר תתקדש פלגא פלגא
ויחיתא קדשה. הלכך כהפריש
צבת אחת יותר ומשכעור לו
למעשר לחול על כל חסה וחסה
לפי חשבון ואיכא למימר דנתפשו
כולהו לפי חשבון אבל גבי אחיות
ניכא למימר כהפשו קלת קידושין
אכל חלה וחלה: דליבא לחצאין.
כממנה תפעה אינו יכול להוליא
שנים ולומר חלי כל אחד יסא
מעשר ויקרב להלאין וליתא נמי
בזה אחר זה שאחר שקרא לעשירי
עשירי וחזר וקרא לאחד עשר
עשירי אינו קדוש: ואחד עשר
מעורבין. אחד מהן מעשר גמור
אבל אינו ידוע איזו הוא והסני
שם שלמים עליו כדין אחד עשר
שקרא עשירי אחד שטעה וקרא
לעשירי תשיעי דק"ל שהוא שלמים
כדלקמן האי הוי נמי שלמים שסרי
אחד עשר זה אף הוא אחר קריאת
תשיעי נקרא עשירי והרי הן
מעורבים וירעו עד שיסתמכו ויביא
המת חוליו ואומר ד"ר שמו

לבעלים ששניהם ספק מעשר ומעשר בהמה נחשב בזמנו לבעלים
 אחד עשר כלל וכן קראו ביהדות השנייה עד מניינו מעשר
 מלקרות העשירי בשמו הוי מעשר דחקן [קרא] להשיבי עשירי
 שלשטן מקודשין וכוף המטהם השיבי להכל בזמנו והעשירי
 דהל שמו על הטעות הל נמי כי כפיק אחד עשר בזהים ולא
 יבזה אחד זה בכל גמס שמינ ב צבה אחת: והרי תורה
 חלות ונתבון להשחרות ונמלאו בצמות שמינ אותם ובעדו לא
 בקדש וביה כלל המזכיר חינו הקדש: וליתנהו בזה אחד זה
 קדשו גס חלו עס חלו לא קדשו שהתודם עשונה מרצעים חלות
 קדש כדמתינן בהם (דף עה): קדשו על זבה מלמד שכן הלהם
 חוס החץ יקריב קדשו וגו': על שמותיהם הלה: הביא אללה
 וזהם מפרש כימי מתאכלים: קא קדשו. קא בלקא דעתך
 וקמי לם מלחוקים שהם רבו על ר' וחקן כדמתינן בעשרי
 ר' וכו': כלומר היכא דלא נתבון שיקדשו אללה מרצעים ומה
 מחתינן: לא יקדשו. כלומר לא נתבון שיקדשו מרצעים בלא
 צבה דכל שמינ בזה אחד זה חינו צבה אחת: בפתמא. ששם
 רצעים: קרבן גדול. ועל כולם היה לבו: ורבה למה ליה
 דפוק ליה. להשיבי לא יקדש אללה אחת מן אללה בלא פירש
 לביאם הן שמינ ידוע חיוס מן חמות אשם ושמעינן ליה לרבה
 י בר חמא קאמר לה. לדידך דלפת ליה מהאי קרא לא תוקמא
 תפוק לך צבה אחת דמתני' מיניה וביה משום דרבה: חיתמא
 וכל פירש חיוסי מהם דלן יכול לישא אחת מן דשמינ זו הינה
 הדין לו דחיוס מן הכורה: בי יקח איש. דחיוס קידושי כסף
 לביאם: באחת. הוא דלינן מקדושת משום דכל שמינ בזה אחת
 זה צבה. שעמם מקדושות: קדושת וחסור דוא. מות מפרש
 שהי לא הקנה ליה בלא זה וס"ג חובא חדא דלא חיוס ליה כלל

שמים יאחז מחולל על בהמה זו ויקרב זו שלמים והשנים נאלצים
והא הכא דלוינו בזה אחר זה דלוינו קרא לעשירי עשירי לא קרא
לפעור את ההשעה: שאני מעשר דאיתיה במעות, אם טעם
ולעשירי תשיעי ולאחד עשר שבה אחריו של זה קרא עשירי
מעשר ואחד עשר קרב שלמים וליקח אל מקראו הלכך כי היכי
הפסוק העשירי את שמו בך אל קידושין דליתאנו בטעות אינו
לחמי תודה: דליתנהו במעות. שהם שחק תודה על ארבעים
קדשו דתקן (כזר דף לא). הקדש טעות בית שמאי אומרים
שהם שחקים על ארבעים הלכות וחזרו ואמר על ארבעים אחרות
דלאמרין בזמנאות (דף עו.) ושחיתת הוצא מקדשתן קדושת
קדוש אלף בזויהא דהאי קרבנו בלחם משתעי דכתיב על הלכות
לעורם טעמים: קדשו ארבעים מתוך שמורים, ויולא ידו תודה
בדרבה פליגי דאמר כל שאינו בזה אחר זה אינו צבת אחת וזו
(דף כד.) גבי סנדל שנפסקה אחת מתבטלותיו: היבא דאש
השאר הוצא לאחריות שהם יאבדו או יעמלו כלו יסו כלו תה
טעמים שבדקדושו ואמר ל' (לכולם) נכתובתי: לא קדשו, בדר
סתר והלך לו: לאחריות מתבטלין, ולא היה בלבו אלף על אל
לשנוי. לעיל טעמא דמתניתין דקתי אונם מקודשת כדברה: דאמר
איוו היה אית ליה לביא דלויס מקודשת דקידושין שאין מסורין
דאמר לקמן קידושין שאין ראויין לביאם אינן קידושין: דלבריי דרבו
לקרא צבת אחת דקשיא וכברתו אלף חוקמי בזה אחר זה וכד
גרס: קדושין שאין מסורין לביאה. קיש אחת משתי אחיות
אחות אחת: בר אהינא אסברא ל'. הצינני דבר זה שיכולני ל
דגמרינן (לעיל דף כג.) קחת קושה וכתיב וצבלה פירש רמיה
זה אפי' צבת אחת אינו: אלא אחת מאשה ובתה. ולא פירש מקודשת
לגולד ולעובר שבמצי אמו שאינו קושה כלום גם הגולד אינו קושה

3 עוש"ע שם
סעף 2

אלא לאו דאמר להו אחת מכם וקתני אינן
אחיות מקודשות לרבא קשיא רישא לאביי
קשיא סיפא אביי מתרץ למעמיה רבא מתרץ
למעמיה אביי מתרץ למעמיה המקדש אשה
ובתה או אשה ואחותה כאחת אינן מקודשות
הא אחת מאשה ובתה מאשה ואחותה
מקודשת ואם אמר ^ה הראויה לביאה תתקדש
לי אינה מקודשת ומעשה נמי בחמש נשים

ובנהו שתי אחיות וליקט אחד כלכלה של תאנים ואמר הראויה לי מכס תתקש
לי ואמרו חכמים אין אחיות מקודשות ורבא מרתין לשעמיה המקדש אחת
מאשה ובתה או אחת מאשה ואחותה נעשה כמי שקידש אשה ובתה או
אשה ואחותה כאחת ואינן מקודשות ומעשה נמי בחמש נשים ובהם שתי
אחיות וליקט אחד כלכלה של תאנים ואמר הרי כולכם ואחת משתי אחיות
מקודשות לי בכלכלה זו ואמרו חכמים אין אחיות מקודשות ת"ש א המקדש
את בתו סתם אין הבונרות בכלל הא קטנות בכלל ואמאי קידושין שאיי
מסורין לביאה ניהו ותויבתא דרבא אמר לך רבא ב הכא במאי עסקינן
כששאיין שם אלא גדולה וקטנה הא בונרות קתני מאי בונרות בונרות דעלמא
אי הכי מאי למימרא הכא במאי עסקינן דשויתיה שליח מהו דתימא כי
מקבל קידושי אדעתא דידה קא מקבל קמ"ל דלא שביק איניש מידי דאית
ליה הנאה מינה מי לא עסקינן דאמרה ליה קידושי לדידך אפ"ה ב לא שביק
איניש מצוה דרמיא עליה ועביד מצוה דלא רמיא עליה ת"ש ג מי שיש לו
שתי בתי בנות משתי נשים ואמר קידשתי את בתי הגדולה ואיני יודע אם
הגדולה שבגדולות ואם הגדולה שבקטנות אם קטנה שבגדולות שהיא גדולה
מן הגדולה שבקטנות כולן אסורות חוץ מקטנה שבקטנות דברי ר"מ הכא
במאי עסקינן ה כשהוכרו ולבסוף נתערבו דיקא נמי דקתני איני יודע ולא
קתני אין ידוע ש"מ אי הכי מאי למימרא לאפוקי מדר' יוסי דאמר לא מחית
איניש נפשיה לספיקא קמשמע לן דמחית איניש נפשיה לספיקא תא
שמע א ב מי שקידש אחת משתי אחיות ואינו יודע איזו קידש נותן גט
לזו וגט לזו הכא במאי עסקינן כשהוכרו ולבסוף נתערבו דיקא נמי דקתני
איני יודע ולא קתני איני יודע אי הכי מאי למימרא סיפא איצטריכא ליה
י מת ולו אח אחד חולץ לשתיהן היו לו שנים אחד חולץ ואחד מייבם אם
קדמו וכנסו אין מוציאין אותם מידם דוקא מיחליץ והדר יבומי אבל יבומי
והדר מיחליץ לא דקא פגע באחות זקוקתו ת"ש ח שנים שקדשו שתי אחיות
וזה אינו יודע איזו קידש וזה אינו יודע איזו קידש זה נותן שני גמין וזה נותן
שני גמין ה נ שהוכרו ולבסוף נתערבו דיקא נמי דקתני איני יודע ולא קתני
אין ידוע שמע מינה אי הכי מאי למימרא סיפא איצטריכא ליה מת ולזה אח
ולזה אח זה חולץ לשתיהן וזה חולץ לשתיהן לזה אחד ולזה שנים
האחד

אלא לאו אחת מכם. דלאו את וחמור סוף דלם קידש
לא קידש וז: רבא מתרג. מתני' למעמיה סוף דקמי' בלחם
ללאו למירק סוף דלחם מאכס ובתס מקודשת אלף סוף סמקדש
לחם מאכס ובתס סוף סוף
דקידושין שאין מסורין לביאה סוף:
הרי בולבם ואחת משתי אחיות
כו'. ודשפא' לאו את וחמור סוף
דלא דלין לחיות מקודשות משום
ספיקא סוף דלא ידע סי קדיש סוף
אי ידע בת זכיה סוף סוף סוף ככריות
מקודשות וסוף דלא אוקמא בגו
דחמר אחת מכם משום דקמי'
מתני' כלסס ואין לשפס סספס
ולומר דלחם מכלסס גרס וכגון
סוף קידש אלף דלא דלי' סוף
מתרס סוף דלשמועין לקמן (דף
זב). ממתני' אסס נעסית סליח
לחצרתס במקוס נעסית לה לרס:
המקדש את בתו סתס. אחת
מבנותיך מקודשת לי: אין הבוגרת
בכלל. אס ס בוגרות סרס אין
לחם מכן בספס קידושין סללו
לסלטרך גט לפי שאין ברשותו
לקבל לכו קידושין: הא קטנות
בכלל. ולריות גט ואפי' סרס:
כשאין שם אלף בוגרת אחת
קטנה אחת. וכיון שאין סגדולס
בספס אין קידושין אלף קטנה
וקידושי ודלי סן וס'ס סוף סוף
גדולות סרסס כיון דלין בכלל סוף
לכו קידושין בקטנה ולסחי סלטרך
לסנוי' כשאין סס אלף גדולס אחת
דעל כררך קטנות דומי' בגדולות
דייקין וססססס דייק סחי סוף
קטנע בכלל: וסא בוגרות קטני.
סופס דסוותס דייקין על כררך
סוף קטנות בכלל ודלויכס מרתי:
בוגרות דעלמא. כל איס שיש לו
בת בוגרת אין אותן סבוגרות בכלל
קידושין סקבל אכיס: אי הבי
מאי למימר. אי אמרת בסלמס
דלויכס סופס דליטרך למתני
משום דיוקא דירס למירק סוף
קטנות בכלל לסשמועין קידושין
שאין מסורין לביאה סוף קידושין
אלף סססס לא איסו סלטרך ולס
דיוקא דירס דליטרך דספסס
דבוגרת אין לו רשות ואין כלן
עוד אלף קטנע וקידושין מסורין
לביאה סן וספססס דסו קידושין:
דשויתיה סליח. לסדסס לכל ססס:

רדאית ליה הנאה מיניה, דכספ קידושים שלו: מי לא עסקינן. קושיא היאוכי לא שמעינן מינס מותגרי דאפי' אמרס ללכזיס קידושי לדידך קתני נמי דלזיס בכלל: דרמיא עליה. דכתיב (ירמיה כט) ואת בנותיכם תכו ללכזיס: גדולות, בנות הרלשונס: קטנות. בנות השזיס: אם קטנה שבגדולות, וזכס אמלעות שבגדולות בספס וס לנצי בנות שזיס מקרי כולוס בנות גדולות: כולן אסורות. ללחריס עד שיתן גט ואפי' אמלעות שבקטנות לגנצי קטנות וכלות גדולת היא ושמעינן דמקדש אחת משתי לחיות סתס מתיקן לזכות גט: שחורבן, בשעת קידוש פירס לו: ולבנות נותעברו: שכה היוו גדולס פירס לו: ללאקרי מדר' יוסי. דפליג בלזידך פירקא (לקמן דף סד:): ואמר כולן מותרות להנשא ללחריס בלא גט חוץ מן הגדולס שבגדולות: דלא מחית איניש נפשיה לספיאק, להזכיר סס גדולס אס לא גדולס שבכולן סתס יסתכח דכזר שלא יסא בספס: אין מוציאין אותם מיידס, אפילו לא כנס הרלשון לית יבמותו ופגע בלחות זקוקתו מולחר שכנסס השני פקע זיקה והותרס לרלשון לקיימא ללחות זקוקס דבזנן היא ולא קנס, לית לסוליא: אין ידוע, משמע לעולם: סיפא איצטריכא ליה, דקתני הוי שזיס אחד חולץ ואחר מייבס וללשמעויות דוקא הכי מוסיף חד מנייניס לחדר בזרסו וסדר מייבס שני לזניס מומס נפוך אס וס ארוסת אחיו ספיר מייבס ואס ולאו נכרית בעלמא היא וחינס אחות יבמתו הזקוקס לו דהיוו דמיא ללחותלשנתו שזרי נפטרס זיקת אחותס הימנס בבזניס אחיו ולא גזרו על אחות חלולס משללס אלל על החלוצ לבדו דקא פגע בלחות זקוקס וכל זמן שלא חלץ אחד מן הלחין אסורה אחותס על כולן מדבזרסו משום דמיא ללחות לשנתו: ה"ג דיקא נמי דקתני ואין יודע ולא קתני ואין יודע: בלחל

האחד חולץ לשתייהן שהרי אינו יכול לכונוס ד' נשות פ"ב בזהות וקוסק: דוקא קתני. האחד חולץ לשתייהן תחילה והדר יבומי אחת מהשתים אחר הליאת אחיו ככל יבומי אחת מן השתים תחילה אפילו לאחר הליאת אחיו שאין כאן אחות וקוסק לא

האחד חולץ לשתייהן והשנים אחד חולץ ואחד מיבם אם קדמו וכנסו אין מוציאין אותן מידם דוקא מיחלץ והדר יבומי אבל יבומי והדר מיחלץ לא דקא פגע ביבמה לשוק ת"ש דתני טביומי ל' לזה חמשה בנים ולזה חמשה בנות ואמר אחת מבנותיך מקודשת לאחד מבני כל אחת ואחת צריכה חמשה גימין מת אחד מהם כל אחת ואחת צריכה ארבעה גימין וחליצה מאחד מהן וכ"ת ה"נ כשהוכרו ולבסוף נתערבו הא אחת מבנותיך לאחד מבני קתני תיובתא דרבא תיובתא איהילכתא כוותיה דאב"י ביע"ל קנ"ס: מעשה בחמש נשים: אמר רב ש"מ ממתיני ארבע ונקיט רב בדידה תלת ש"מ המקדש בפירות שביעית מקודשת ושמע מינה קידשה בגזל אינה מקודשת אפילו בגזל דידה ממאי מדקתני שלהם היתה ושל שביעית היתה מעמא דשביעית דהפקר הוא הא דשאר שני שבוע לא ושמע מינה אשה נעשית שליח לחבירתה ואפילו במקום שנעשית לה צרה ואידך מאי היא קידושין שאין מסורים לביאה וניהיבשה משום דמספקא ליה אי באב"י אי כרבא כי סליק ר' זירא אמרה להא שמעתא קמיה דר' יוחנן אמר ליה מי אמר רב הכי והוא לא אמר ר' והאמר ר' יוחנן גזל ולא נתייאשו הבעלים שניהם אינם יכולים להקדיש זה לפי שאינו שלו וזה לפי שאינו ברשותו הכי קא"ל מי אמר רב כוותי מיתיבי קידשה בגזל בחמס ובגניבה או שחטף סלע מידה וקדשה התם בגזל דידה הא מדקתני סיפא או שחטף סלע משלה מכלל דרישא בגזל דעלמא עסקינן פירושי קא מפרש קידשה בגזל בחמס ובגניבה כיצד כגון שחטף סלע מידה וקדשה בו והא

נבי אשה דיעבד מקודשת וכן בדמיון וקידש ואפילו במקום שנעשית לה צרה. דנהי גמי דלרתה אינה נאמנת לומר מת בעלה דילמא מקלקל לה הני מילי עדות בלא מעשה אבל עדות במעשה נאמנת? אי גמי י"ל דהקידוש הוי מהא דאמר אשה נעשית שליח לחבירתה אפילו היכא דקיבלה הקידושין מסתמא: והוא לא אמר והא אמר רבי יוחנן גזל כו'. תימא מאי מתמה גמרא דלמא לא אמר ר' יוחנן מילתיה אלא בגזל דאחרים אבל בגזל דידה פליג עליה דרב דאמר דאיה מקודשת דהא שמעינן בסמוך דבגזל דידה מקודשת טפי מבגזל דעלמא וי"ל דהא דמיהי גזל דידה טפי מבגזל דעלמא דמיהי אמר אין שקלי ודידי שקלי ורב הוה מייירי דלמא שדיק ואל"ת מאי אמר ר' יוחנן לאשמעינן דהא דאמרין דאין יכול להקדים פשיטא דהא אמרין בכמה משניות ובריות דגזל אינו נקנה אלא ביחוס כגון ההוא דאילו מילתיה (ב"מ דף כב.) שטף נהר קוריו עליו וזאבניו אם נתייאשו הבעלים הרי אלו שלו משמע הא לא נתייאשו ולא וי"ל דמילתיה דר' יוחנן קמ"ל דאין הגזל יכול להקדישן לפי שאין ברשותו אבל בגזלן ליכא טוס חידוש כדפרישית ואל"ת לרב גמי דאמר לעיל דקידשה בגזל כתייבשו הבעלים אינו שלו ויש לומר מ"מ אינו נקנה אלא דאין מכה המשנה הוה דלא קנה אלא ביחוס ויהיבשו בית דין לשלם אבל להומר א"ע"ל דלא נתייאשו אמרין שאם קידש אשה מקודשת להגריבה גט לך אינו נקנה וישתאף נישא שפיר דמתמה גמרא ממילתא דרבי יוחנן והוא

ביע"ל קנ"ס למ"ד פירש הקונטרס להיטעום מחיליו ור"ת מפרש דהלמ"ד היינו ד ינוי לרש שאינה רואה בזה שאין עולים לספירת זכבה וזכי נרצוה ופרש"י דהלמ"ד היינו פלוגתא דפ' כל שעה (פסחים דף כה:) לא אפשר ולא קמחיין דהלכה כאב"י ומ"מ לא הזכיר יע"ל קנ"ס אלא על יאוש של מדעת ועל זומם ואל"ת אמאי לא חשיב גמי פשע זה ויולת לאגס ומתה כדרכה אב"י משמיה דרבא אמר חייב ורבא משמיה דרבא חזר פטור (ב"מ דף לו:) והלכה כאב"י דהא מסקינן (שם דף מב.) והלכתא תחילתו כשטעה וסופו בלאום חייב כדפריש"י ובספרים לא כתוב והלכתא כך שמעתא אבל כתב בה"ג וגם כתוב בספרים גמי המפקיד משות אלא חבירו ה בעבדא דלרשא דאורבני ונראה לפרש דלכך לא נכתבה בכלל דיע"ל קנ"ס דלאחר כך נפקה הך הילכתא כרבנן סבוראי:

המקדש בפירות שביעית מקודשת פירש בקונ"ט ולא אמרין לאו ממונו הוא לקדש בו את האשה כיון דלא בא אלא מטעם זכיה כיון דזכה בו ממונו הוא לכל דבר אי גמי י"ל לפרש דע"ל דאסור לקנות מהם הפז כדכתיב ו לאכלה ולא לשחורה ה"מ לבתחילה אבל דיעבד המקח קיים וכן משמע לקמן במתניתין (דף נו:) דקתני בדמיון וקידש מקודשת: ואפילו במקום שנעשית לה צרה. דנהי גמי דלרתה אינה נאמנת לומר מת בעלה דילמא מקלקל לה הני מילי עדות בלא מעשה אבל עדות במעשה נאמנת? אי גמי י"ל דהקידוש הוי מהא דאמר אשה נעשית שליח לחבירתה אפילו היכא דקיבלה הקידושין מסתמא: והוא לא אמר והא אמר רבי יוחנן גזל כו'. תימא מאי מתמה גמרא דלמא לא אמר ר' יוחנן מילתיה אלא בגזל דאחרים אבל בגזל דידה פליג עליה דרב דאמר דאיה מקודשת דהא שמעינן בסמוך דבגזל דידה מקודשת טפי מבגזל דעלמא וי"ל דהא דמיהי גזל דידה טפי מבגזל דעלמא דמיהי אמר אין שקלי ודידי שקלי ורב הוה מייירי דלמא שדיק ואל"ת מאי אמר ר' יוחנן לאשמעינן דהא דאמרין דאין יכול להקדים פשיטא דהא אמרין בכמה משניות ובריות דגזל אינו נקנה אלא ביחוס כגון ההוא דאילו מילתיה (ב"מ דף כב.) שטף נהר קוריו עליו וזאבניו אם נתייאשו הבעלים הרי אלו שלו משמע הא לא נתייאשו ולא וי"ל דמילתיה דר' יוחנן קמ"ל דאין הגזל יכול להקדישן לפי שאין ברשותו אבל בגזלן ליכא טוס חידוש כדפרישית ואל"ת לרב גמי דאמר לעיל דקידשה בגזל כתייבשו הבעלים אינו שלו ויש לומר מ"מ אינו נקנה אלא דאין מכה המשנה הוה דלא קנה אלא ביחוס ויהיבשו בית דין לשלם אבל להומר א"ע"ל דלא נתייאשו אמרין שאם קידש אשה מקודשת להגריבה גט לך אינו נקנה וישתאף נישא שפיר דמתמה גמרא ממילתא דרבי יוחנן והוא

קלב
א"מ פ"ק מה'
אחות הלכה
מוסע אה"פ
ס"ו ל' פ"ק כ'
קלב
ב"מ פ"ק מה'
פ"ה הלכה ב'
קלב
ב"מ פ"ק מה'
הלכה ב' טו"ט
ה"פ פ"ק מה'
ס"ה ח'
קלה
ד"מ פ"ק מה'
מהלכות ערובין
הלכה כד סמוך
עשין קיב

מסורת
הש"ס
א [כ"ק עג.
ב"מ כב'
ב [כ"ק עג.
ב"מ כב'
ב [כ"ק עג.
ב"מ כב'
ד [כ"ק עג.
ב"מ כב'
ה [כ"ק עג.
ב"מ כב'
ה [כ"ק עג.
ב"מ כב'
ז [כ"ק עג.
ב"מ כב'
ז [כ"ק עג.
ב"מ כב'

יר מצוה

ק"ו

מ"ו פ"ה
מס' אבות
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

ק"ו

מ"ו פ"ה
לכס' יסוג
פסוק מה עושה
לכס' י"ב כח
כ"ב

והוא לא אמר כלומר וכו' ר' יוחנן נא חמר כך וכה חיהו דלמר אינו יכול להקדים לפי שאינו שלו ואפילו איתורא דרענן לית בה וכמו כן בקידושין נמי לא נחמיר להזריכה גט והשתא מיתתי שפיר גמרא מר' יוחנן: אם נמלאו יפות מהן תרומתו תרומה. התם (בב"מ דף כב.) מוקי לה דשויא שלח וא"כ

מאי קאמר שלא ברשות וי"ל דה"ק מה שתורם מן היפה שלא ברשות היה וא"כ תריד לומר גבי פרוזא דשוי' שלח דלי לאו הכי מאי מיתתי:

המקדש בחלקו אינה מקודשת. וא"כ מי גרע מהמקדש על מנת שאדבר ענין לשלשון (לקמן דף סג.) דמקדש דש"פ שלא נתן לה כלום אלא שעשה לה הנאה וי"ל דלא דמי דהתם יכול ליעול שכן מדיבורו והוי כאלו נתן לה פרוטה אבל הכא העובת הנאה אינה משלו דהא ממון גבוה הוא ואינו יכול ליקח ממון מהנאה שעשה לה [ש"ג דלית ביה שיהא ממון גבוה אינה מקודשת ולא דמי לע"מ שאדבר ענין לשלשון. ת"י:]

וכי אשה בעורה מנין. פי' הקונטרס דהוין אשה נכנסת בעורה כדתנן פ"ק דכלים ולא דק דלא אשכחן בשום דוכתא דנשים אסורות ליכנס בעורה כפ"ק דכלים תנן הקיל מקודש הימנו שאין טמא מת נכנס לשם למעלה הימנו עזרת ישראל שאין מחוסר כפורים נכנס לשם והייבוס עליה חטאת למעלה הימנו עזרת הכהנים שאין ישראלים נכנסים לשם אלא בשעת זריכה לסמיכה שחיה תנופה ולא קתני נשים שאין נכנסות שם ועוד תנן בפ' כל הפסולין (נבחים דף לא.) שהחיה כשרה נכנסים א"כ יכולה ליכנס בעורה ועוד הרי טוהר ומורה נכנסות בעורה להניף לכך נראה לי וכו' אשה בעורה להתקדש מנין הרי אין רגילות שתכנס לשם כדי להתקדש שמהר ציון הוא ומילתא דלא שכיחא הוא ולא חייבי תנא מזה: [וזה יהיה לך מקדש כו'. קשה לשחוק מלך דמשמע כל זרעך ולא אשכריך לכתוב אש. ת"י:]

סמך

מאיר רבי יהודה אומר ב"שונג קידש במזיד לא קידש: ג' נימא מתניתין דלא כרבי יוסי הגלילי ד' דתניא (ויקרא ה) ומעלה מעל בה' לרבות קדשים קלים שהן ממונו דברי ר' יוסי הגלילי אפילו תימא ר' יוסי הגלילי כי קאמר ר' יוסי הגלילי מחיים אבל לאחר שחיטה לא מאי טעמא כי קא זכו 'משלחן גבוה קא זכו דיקא נמי דקתני המקדש בחלקו בין קדשי קדשים ובין קדשים קלים לא קידש ש"מ: כ' ת"ר לאחר פטירתו של ר' מאיר אומר להם רבי יהודה לתלמידיו אל יכנסו תלמידי רבי מאיר לכאן מפני שקנתרנים הם ולא ללמוד תורה הם באים אלא לקפחני בהלכות הם באים דחק סומכוס ונכנס אומר להם כך שנה לי ר' מאיר המקדש בחלקו בין קדשי קדשים ובין קדשים קלים לא קידש כעס ר' יהודה עליהם אומר להם לא כך אמרתי לכם. אל יכנסו מתלמידי ר"מ לכאן מפני שקנתרנים הם ולא ללמוד תורה הם באים אלא לקפחני בהלכות הם באים וכו' אשה בעורה מנין? אומר ר' יוסי יאמרו מאיר שכב יהודה בעס יוסי שתק דברי תורה מה תהא עליה וכו' אין אדם עשוי לקבל קידושין לבתו בעזרה ואין אשה עשויה לעשות לה שליה לקבל קידושה בעזרה ועוד דחקה ונכנסה מאי תניא רבי יהודה אומר מקודשת ר' יוסי אומר אינה מקודשת אומר ר' יוחנן שניהם מקרא אחד דרשו (במדבר יח) וזה יהיה לך מקדש הקדשים מן האש ר' יהודה סבר לך ולכל צרכיך ור' יוסי סבר כאש מה אש לאכילה אתה הוא נמי לאכילה אומר ר' יוחנן

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

והא מתני' בגול דירה. דקתני שלחן סיתס דייק רב מינס דאינס מקודשת אי לאו דשביעית סואי: הא. דקתני מקודשת: בדשדך. מקמי הכי מ' (ונתראה) להתקדש לו כדי קבילתיה לגול דירס בשס קידושין אחילתיה: משיבלא. ספל: דרבי שמעון.

בסדר טהרות (כלים) פרק כ"ו משנה ח) ומיתנין לה בגמ' דהגול (ב"ק דף קיד.) עורות של גנז אין מחשבה מקמחתן ושל גולן מחשבה מקמחתן דקסבר כיון דידע מאן גוליס ולא מלי לאגבויי מיניס איילושי מייאס: ה"ג ההוא אריסא דקדיש במוזא דשמבי. מלא יד של צללים: מאן אחלך. מי מחל לך חלקו של צעל הבית: אבל כישא. אגודה שדרך הירק להיות מתחלק באגודות וכל האגודות הן שוות אם נעלתי אחת קול אתם אחת: ההוא סרסיא. עושה שכן מתמרים של צעל הבית למחלית שכן וחצירו צ"מ צפרק המפקיד (דף מז:). בפרומא דשכרא. לאחר שהוליה ממנו המשקס:

מחאי חריפא. יס שהוא טוב מחצירו שלא נתנו בו מים פעמים סרסב ויש לו לחלוותו לתת עוד טעם במים אחרים: לא אמרו כלך אצל יפות. שיועיל למי שנטל את של צעל הבית שלא ברשות דנימא גלי דעתיה דניחא ליה אלא לענין תרומה בלבד דהא לחרוס הן עומדות אבל לענין מי שנטל לעצמו משום כיסופא הוא דקאמר ליה דלא נכסוף אבל למפרע לא ניחא ליה: אם חושש משום גול. אם מקפיד צעל הבית על מה שעשה ודומה לו שגזל:

אין תרומתו תרומה. דהשתא ודאי אצל קאמר ליה אם מלאה עוד יפות מאלו היית גוזל: בין כך ובין כך. בין שיש יפות בין שאין יפות מהן: ב' מתני' בחלקו. שחלק עם אחיו הכהנים: במעשר שני בו. דקסבר ר' מאיר מעשר ממון גבוה הוא: ר' יהודה אומר במזיד קידש. דמעשר ממון הדיוט הוא: בשונג לא קידש. בגמ' מפרש לה: ובהקדש בו. וטעמיהו מפרש בגמרא: ג' בה' לרבות קדשים קלים. להתחייב עליהם קרבן שבושה אע"ג דאין נשבעין על ההקדשות והנשבע עליהם והודה אינו מציא אשם של שבעת הפקדון דוכחש בעמיתו כתיב הוי איתרצו להו מצה' וכחש בעמיתו נמי קרינא בזה לפי שהן ממונו: כי קא זכו בין כהנים צהוס ושוק בין צעלים צצשר: משלחן גבוה. הקרבה אימורים וזריקת הדם מהיר הצצשר: המקדש בחלקו. לאחר שחלקוס ולא קתני המקדש בקדשים קלים: קנשרנים. מקניענים: לקפחני. כמו לקפח את שוקיו (סוטה דף מז.) לקלץ רגליו בהלכות לאוריע ויזילתו חוץ לעזרה אפילו לעזרה קטנה או נערה: דחקה ונכנסה מהו. וכו' לא הולכנו לשאול צביהמ"ד מה יאמרו אם קדשה אם קידושין אם אם לאו: ולכל צרכיך. ואפילו לקדש בו תשה: באש. חלקו של חסדן הסושה לחלקו של מוצה מה מוצה לאכילה אף

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

סמך

ומפסיכיים ומנחמים וזוחקים: ספרא, תורת כהנים והא' בתורת כהנים חיתא' אלמא לית כה' דין שאר חלוקות צביליו דמיא
ושמיעין מינה דלאו ממזנו הוא אלא משלחן בצום הוא דזכו: הצנועין מושבין ידיהם ממנו, גבי לחם הפנים תניא ארבעים
שנה שמיים שמעון הגדליק נשתלח ברכה בלחם הפנים וכל כהן המגיעו כזית יא' אוכל ושבע יא' אוכל ומוהיר מכאן ואילך
נשתלח המורה בלחם הפנים וכל כהן המגיעו כפול למנועין מושבין ידיהם ממנו דלא מהני להו מידי והגרגרנין חולקין
קס' דהאי חולקין לאו לניטול חלקו המגיעו קאמר כיון דנשתלח ביו' דנשתלח ביו' מהרה כפול למאי חוי אלא חולקין דרך צביליו מינה
חלקו להצירו ונטול כנגדו במקום אחר אלמא חית' בזה דין חלוקה ועל כהןך הא' ר' יהודה היא דלאמר ממוזנו הוא ומשני
לעולם חין זו דין חלוקה ומאי חולקין חלקו המגיעו קאמר וכשאינו שום לו חוטף חלק הצירו ואוכלו והא' דתנן במסכת סוכה
(דף נו.) הנכנסים חולקין בלפון חלקו המגיעו קאמר ובצדד שיתם זו ברכה: מאי קרא, דחמין לשון חמסן: אשרי
המוציא, החיוקו יד הכנול לליליו מיד עושקו: ולא אשרו חומץ לא גרסינן הכא אלא בצבא קמא (דף מו:) גבי מנין שנוקטין
לתובע תחלה: משמיה דגמרא, כך נקבעה בגמרא ושגורה צפי צני צית המדרש: דלא כתיב לה', מלמד שזהה' שלו אצל
תרומת ה' שלום עליה הוא: והרי חלה כו' ותנן המקדש בתרומות, כל תרומות צמשתם וחלה נמי תרומה היא תרומת
(במדבר טו) מראשית וקרייתותיכם תמנו לה' תרומה: ותנן המקדש בפרדות ביערית מקדושת, דקתני (לעיל דף כז) וכן
צביעות סתם ואמרו כהנים חין לחיות מקדושת הם נכריות מקדושת: ההוא בישראל כתיב, והם קרוים קדש לה'

א מנחות עה
ב סס עג.
ג (סס קלב)
ד ערובין עז
ו[ס"]
ד יומא לט.
ח[ולין קלב].
ה [לקמן כח].
ז ל"ב בתרומות
ז בכורות כט.
ח לקמן כח.
ח ל"ב
התרומות
ט [וע"ע כחוס'
יכנות ד. ד"ס
וכי כו' ערובין
מנחות עג.
ד"ס תלמוד
לומב]

10

קמה
א' מ' פ'
פ' מ' פ'
פ' מ' פ'

מסורת
הש"ס

א' מעילה כל
כ"מ מ'
הספד
דמסילה כ"פ
ב' נ'ט'ע' תוס'
ב' נ'ט'ע' תוס'
ותן ו' ה'כ'
ט'ס' שוכ' לה'
ס'ר' לה'
ג' נ'ט'ע' תוס'
ט'ס' שוכ' לה'
ד' נ'ט'ע' תוס'
ט'ס' שוכ' לה'

איהו לא ניהא ליה משום אונסא דאורחא. פ' ב'קועטס דעל כרחק
אונסא דאורחא עליה דידיה רמיא שהמער אין כאן בו שום
פרוטא שלא ניתן להוליו אלא בירושלים שאפי' יומכרו דמיו נתפסין
בקדושתו וקידושין לריכין סיוה שום שום פרוטה הולכך אי הוה ידע

מעיקרא דמערס הוי כיון דבש' לקבול
עליה אונסא דאורחא לא הוה מקדש
לה ביה דשכיה לאיתנוסו גבי איתתא
טפי מנברה משמע מתוך פירושו שלא
יחולו הקידושין במזיד עד סיוה בירושלים
וקשה דפרין בבכורות (דף טז) והרי
מעשר שהקפדה תורה בכסף אורה פ'י
כשפודה חתום לריך לפדותו בכסף שם
בו ז' רה וקאמר ר' יהודה במזיד קידש
ומאי פריך והא איהו לא חמר טיממו
עד שהיה המערס בירושלים ואירוסלים
לא הקפדה תורה בכסף אורה דכתיב
(דברים יד) ונתת הכסף בכל אשר
תחוב נפשו חלל ש"מ מקודשת אפי'
בגבולין אם קבלה את המערס לכן
ל' כפירה הקועטס שני דפי' אי
נמי אפי' דאין אחריות מוטל עליו לא
ניהא ליה דתיהוי לה תרומת עליה
לומר לא קדשתני בדבר שלא הועיל
לי מיהו קשה דמשמע הכא דמתני'
אירי בגבולין ואפי' קאמר ר' יהודה
דבמזיד קידש דמערס ממון הדיוט
הוא וכן משמע לקמן (דף נד) דקאמר
הסודר מעשר שני של מוסף חומש
ומוקי לה כר' יהודה וההיא ע"כ
בגבולין אירי דאי בירושלים אין פורין
בו מעשר שני אלמא משמע דמערס שני
ממון הדיוט הוא לר' יהודה אפילו
בגבולין וקשה מפרק חלק (פסחדרין דף
קנב) דמשמע הכא בגבולין כ"ע לא
פלגי דממון גבוה גבי עיפת מעשר שני
ר"מ פוטר מן החלה והכנסים מחייבין
ואמר רב חסדא מחלוקת במערס שני
בירושלים דר"מ סבר ממון גבוה הוא
ורבנן סברי ממון הדיוט הוא אבל
בגבולין דברי הכל פטורים וי"ל דאע"ג
דלר' יהודה ממון הדיוט הוא אפילו
בגבולין מ"מ קאמר רב חסדא דלאו
עיסה הוא להחייב בחלה הואיל ואין
רשות שם לחבל ב' אף במכר לא
קה. ולא ילאו מעות לחולין ואין

מעילה לר' אלא באוכל הקדש אבל במזיא הקדש אין לו מעילה דכל
מקום שהוא שם הקדש חל עליו דכל היכא דאיתא בי גוזא דרחמנא
איתיה כיון דלא הוה ידע לא הוה מסיק אלב במזיד קידש דר"מ
לטעמיה דאמר הקדש במזיד מתחלל ומסיק לה מקרא ג' (או מעלה
מעל) ואין מעילה אלא בשבוי כלומר במזיד דאם ירעה לגזולו יקנט
מיד וזה סינה היכא דקידש במזיד ורואה ד מעלה מעל הוי במזיד
דכתיב (במדבר ה) גבי סוטה גבי איש כי תשטה אשתו ומעלה בו
מעל והתם על כרחק במזיד קאמר דודאי כשמונה מידה היא וקרא
ונתן הכסף וקס לו למזנה בעלמא דבלאו כסף הוא מתחלל אם ירעה
לגזולו ומיהו במערס קאמר רבי מאיר דבין בשוגג ובין במזיד לא
קדש דבמעילה הוא דגלי קרא דבמזיד מתחלל אלב מעשר דכל
היכא דאיתא שם מעשר עליו ורבי יהודה סבר ממון בעלים הוא ולכך
במזיד קידש דממונא הוא אלב בשוגג לא משום טירחא דאורחא:
בכתנות

היאך יצאו לחולין. במה ילאו מרשות הקדש אחרי שאין דבריהם קיימין: במכר מאי. לקח הכסף במעות הקדש בשוגג
לרבי מאיר קנה או לא קנה: לא קנה. ולא ילאו מעות לחולין ואין מעילה לרבי מאיר בהקדשות אלא באוכל אוכלי
הקדש אלב המזיא מעות הקדש אין לו מעילה בכל מקום שהן שם הקדש עליהם: חנוני כבעל הבית. משנה היא
במעילה גובר המפקיד מעות אלל שולחני אם לזרוין לא ישתמש בהם לפיכך אם הוליו לא מעל הגזר אלל שולחני ואם
מותרים ישתמש בהם לפיכך אם הוליו מעל הגזר דברשותיה עבד דמידע ידע דשולחני לריך למעות תדיר אלב דעס"ב
בין כך ובין כך לא ישתמש בהן דלאו ארעתא דהכי אפקדינסו גביה דסתם דעס"ב אינו משתמש תמיד במעות לפיכך
אם הוליו מעל דעס"ב ולא הגזר שהפקידו: חנוני כבעה"ב. שאינו לריך תמיד למעות שבוהנים לו פירות וכל מכר
מנותם באשראי ודי לו בזיוטו מעות שבידו ר' יהודה אומר חנוני כשולחני: אבל דב"ע. המזיא מעות הקדש מעל
אחד מהם אלמא במכר לר' מאיר קנה דאם לא קנה הוליו ילאו מעות לחולין: לריד. אם הוליו לא מעל לא זה ולא זה
שלין מעילה במעות אלל באוכלין: לריד. דש מעילה במעות: אודי לי מיהא דחנוני כבעה"ב. וכו' מעל ולא גזר דלאו
דברשותיה עבד ואל' ר' יהודה לא מודינא לך כהא אלל כשולחני הוא ומעל גזר דמידע ידע דלריך תמיד למעות לקנות מחורב:

ולאו ממילא שמעת מינה תרומה רבין סבא קמיה
דרב אמר ק"א הוא בהוייתו יהא: ובהקדש במזיד
קידש בשוגג לא קידש דברי ר' מר' ואמר בשוגג
קידש במזיד לא קידש: א"ר יעקב שמעית מינה
דר' יוחנן תרתי שגגת מעשר דר' יהודה שגגת
הקדש דר"מ שניהם אין אשה מתקדשת בהם
חדא לפי שאין אשה רוצה וחדא לפי שאין שניהם
רוצים ולא ידענא הי מנייהו אמר ר' ירמיה ניהוי
אנן מעשר איהי לא ניהא לה משום טירחא
דאורחא איהו ניהא ליה דניקני איתתא ממילא
אלא הקדש תרוייהו לא ניהא להו דנתחיל הקדש
על ידיהו ור' יעקב אמר אפכא מסתברא מי לא
איכא למימר מעשר איהי לא ניהא לה משום
טירחא דאורחא איהו לא ניהא ליה משום אונסא
דאורחא אלא הקדש בשלמא איהי לא ניהא לה
דנתחיל הקדש על ידה אלא איהו מי לא ניהא
ליה דניקני איתתא ממילא בעא מיניה רבא מרב
חסדא אשה אין מתקדשת מעות מהו שיצאו
לחולין אמר ליה אשה אין מתקדשת מעות היאך
יצאו לחולין בעא מיניה רב הייך בר אבין מרב
חסדא במכר מאי אמר ליה אף במכר לא קנה
איתיביה א' חנוני כבעל הבית דברי ר' מר' ר'
יהודה אומר א' חנוני כשולחני עד כאן לא קא
מיפלגי אלא דמו סבר חנוני כשולחני ומר
סבר חנוני כבעל הבית אבל דכולי עלמא
אם הוציא מעל רבי מאיר לדבריו דר'
יהודה קאמר לדידי אם הוציא נמי לא מעל
אלא לדידך אודי לי מיהא דחנוני כבעל
הבית ואמר ליה לא כשולחני אמר רב

חורנו
רמיא שהמערס אין בו כאן שום פרוטה שלא ניתן להוליו
אלא בירושלים שאפי' יומכרו דמיו נתפסין בקדושתו וקידושין
לריכין סיוה שום פרוטה הולכך אי הוה ידע מעיקרא דמערס
הוא כיון דבש' לקבול עליה אונסא דאורחא לא הוה מקדש
לה ביה דשכיה לאיתנוסו טפי גבי איתתא מנברה אלב
לש דשכיה לאיתנוסו טפי גבי איתתא מנברה אלב
רמי אחריות עליה לא ניהא ליה דליתנים מינה פן תיעלז
ותאמר לו קידשתני בדבר שלא נהניתי בו: בשלמא איהי לא
ניהא לה דנתחיל הקדש על ידה. דמה הנאה יש לה
בחילולו אם לא תקבלנו ילכך זה לקדש בהיתר משלו: דניקני
איתתא ממילא. ואע"פ שעליו לשלם להקדש הסתא מיהא ניהא
ליה שמה אין לו משלו עכשיו כלום: אשה. הא קאמרין דלויס
מקודשת בשגגת הקדש לרבי מאיר: מעות מהו שיצאו
לחולין. להנות מהן עתה וזו יתחייב בהן קרבן מעילה:
לרבי מאיר קנה או לא קנה: לא קנה. ולא ילאו מעות לחולין ואין מעילה לרבי מאיר בהקדשות אלא באוכל אוכלי
הקדש אלב המזיא מעות הקדש אין לו מעילה בכל מקום שהן שם הקדש עליהם: חנוני כבעל הבית. משנה היא
במעילה גובר המפקיד מעות אלל שולחני אם לזרוין לא ישתמש בהם לפיכך אם הוליו לא מעל הגזר אלל שולחני ואם
מותרים ישתמש בהם לפיכך אם הוליו מעל הגזר דברשותיה עבד דמידע ידע דשולחני לריך למעות תדיר אלב דעס"ב
בין כך ובין כך לא ישתמש בהן דלאו ארעתא דהכי אפקדינסו גביה דסתם דעס"ב אינו משתמש תמיד במעות לפיכך
אם הוליו מעל דעס"ב ולא הגזר שהפקידו: חנוני כבעה"ב. שאינו לריך תמיד למעות שבוהנים לו פירות וכל מכר
מנותם באשראי ודי לו בזיוטו מעות שבידו ר' יהודה אומר חנוני כשולחני: אבל דב"ע. המזיא מעות הקדש מעל
אחד מהם אלמא במכר לר' מאיר קנה דאם לא קנה הוליו ילאו מעות לחולין: לריד. אם הוליו לא מעל לא זה ולא זה
שלין מעילה במעות אלל באוכלין: לריד. דש מעילה במעות: אודי לי מיהא דחנוני כבעה"ב. וכו' מעל ולא גזר דלאו
דברשותיה עבד ואל' ר' יהודה לא מודינא לך כהא אלל כשולחני הוא ומעל גזר דמידע ידע דלריך תמיד למעות לקנות מחורב:

דעל כרחק אונסא דאורחא עליה
רמיא שהמערס אין בו כאן שום פרוטה שלא ניתן להוליו
אלא בירושלים שאפי' יומכרו דמיו נתפסין בקדושתו וקידושין
לריכין סיוה שום פרוטה הולכך אי הוה ידע מעיקרא דמערס
הוא כיון דבש' לקבול עליה אונסא דאורחא לא הוה מקדש
לה ביה דשכיה לאיתנוסו טפי גבי איתתא מנברה אלב
לש דשכיה לאיתנוסו טפי גבי איתתא מנברה אלב
רמי אחריות עליה לא ניהא ליה דליתנים מינה פן תיעלז
ותאמר לו קידשתני בדבר שלא נהניתי בו: בשלמא איהי לא
ניהא לה דנתחיל הקדש על ידה. דמה הנאה יש לה
בחילולו אם לא תקבלנו ילכך זה לקדש בהיתר משלו: דניקני
איתתא ממילא. ואע"פ שעליו לשלם להקדש הסתא מיהא ניהא
ליה שמה אין לו משלו עכשיו כלום: אשה. הא קאמרין דלויס
מקודשת בשגגת הקדש לרבי מאיר: מעות מהו שיצאו
לחולין. להנות מהן עתה וזו יתחייב בהן קרבן מעילה:
לרבי מאיר קנה או לא קנה: לא קנה. ולא ילאו מעות לחולין ואין מעילה לרבי מאיר בהקדשות אלא באוכל אוכלי
הקדש אלב המזיא מעות הקדש אין לו מעילה בכל מקום שהן שם הקדש עליהם: חנוני כבעל הבית. משנה היא
במעילה גובר המפקיד מעות אלל שולחני אם לזרוין לא ישתמש בהם לפיכך אם הוליו לא מעל הגזר אלל שולחני ואם
מותרים ישתמש בהם לפיכך אם הוליו מעל הגזר דברשותיה עבד דמידע ידע דשולחני לריך למעות תדיר אלב דעס"ב
בין כך ובין כך לא ישתמש בהן דלאו ארעתא דהכי אפקדינסו גביה דסתם דעס"ב אינו משתמש תמיד במעות לפיכך
אם הוליו מעל דעס"ב ולא הגזר שהפקידו: חנוני כבעה"ב. שאינו לריך תמיד למעות שבוהנים לו פירות וכל מכר
מנותם באשראי ודי לו בזיוטו מעות שבידו ר' יהודה אומר חנוני כשולחני: אבל דב"ע. המזיא מעות הקדש מעל
אחד מהם אלמא במכר לר' מאיר קנה דאם לא קנה הוליו ילאו מעות לחולין: לריד. אם הוליו לא מעל לא זה ולא זה
שלין מעילה במעות אלל באוכלין: לריד. דש מעילה במעות: אודי לי מיהא דחנוני כבעה"ב. וכו' מעל ולא גזר דלאו
דברשותיה עבד ואל' ר' יהודה לא מודינא לך כהא אלל כשולחני הוא ומעל גזר דמידע ידע דלריך תמיד למעות לקנות מחורב:

נד עין משפט

קבר
ה' ב' ת"י
מחל' משה
בז"ר
ה'ת

קמח
ס מ"י פ"א
מחל' נדרים
הלי"ד קוס"פ
יו"ד סימן ד
סעיף ג

מסורת
הש"ס

א יומא 3
מטילס יד:
ברכות כה:
ב [עמ"ש תוס']
לקמן סו. ד"ס
הקס]
ג רש"ל מ"ו
ד שקלים 7.
ה סס ו.
ו נדרים יז
ז [שם יא].
ח [גם ביומא
יב]:
ט [ז"ל סל]
כל השלשה
קופות חזו
לשניה שלמו
כו. רש"א]

הדתיים והמאמינים אחד בסיון דליתו פרום עזרת תורמין תרומה שניה שנותנין שקלים שהזכיר בתקלין הדתיים לתת אותן שלש קופות כדי להקריב קרבנות יצבור עד פרום ההג ומפרום עזרת המזבית כדי כמו כן נותנו עוד בתקלין הדתיים עד אחד בתשרי להניטו עד פרום ההג וזו תורמין תרומה ג' להקריב קרבנות יצבור עד א' בניסן ואם לא מספיק תרומה שלשית עד ניסן בזה פליגי התם (שם ו.) ת"ק סבר יאחזו ויתרומם פי' מהדתיים שבאו בין סוכות לפסח אל מן השעירים שנשתיירו לאחר שנתמללו הקופות אין תורמין לעולם ור"מ אומר יקח מן השעירים ומחזיקן שבאו אחר שכלו שלשה פקדי תרומה דהיינו בין סוכות לניסן ולא משמע מותר פירוש רש"י אם מועלין בהן או לא ואם כן יתקן ג' אדרסם פריש דלעולין בחדתי ג' יאחזו א' לאחר כל התרומה שמא יעזרכו להן לבסוף להקריב קרבנות והכי מניי תני במס' שקלים (סג) גבי קופות דקאמר התם שלמה שלשית בלומר ש שכלתה כל הקופה השלישית חוזר לשניה שלמה שניה חוזר לראשונה שלמה שלשית ויחזור ויתרומם פירוש מתקלין הדתיים שהבואו אר"מ והוא יתרו מסורי הלכה ר"מ אומר יחזור לשעירי שהיה ר"מ אומר מועלין בשעירים שמא יעזרכו להם לבסוף והשתא סבר כמאן

לדמור יחורו ויתרסו ובכך מועטין בזהרין שמה יעטרו נסח חזק
השלא שקל אסתקד מציאו לשנה ובהא ונתנו לתוך שופר זו ואין מועלין
השלא אמר מועלין אף בעתקין שבה ר"מ אומר מועלין בשירי
ה דכי הכי דהחזים לשיריים ה"נ חורים לעתקין אם יעטרו וא"ל
סין ב"ר (י"ד) הבא תמורה חדשה מעולת חדש דהו"ו ו"ל
כלומר שלא הכי שנה תמימה מה ההבא שפיר קרינא ביה תרומה
(י"ד) אמר רבי מובה ועורות וההכל מועלין כסם ופריך התם
מועלין בשיריים כלום אמר ר"מ אלא בחור שנתו ואינו חוד לשנתו
הוא מועלין בעתקין א"ע"י דעברו שנתן וא"כ מנינו לאינני כוחותיה
הבא לקרינן ביה תרומה חדשה מאחר שהובא בשנה זו ניחא שפיר
משתע ל"ג לעול גבי חין מועלין בעתקין דברי רבי יהודה דאי
א בשנית וגם ר"מ מקם ומספרו;

ס"ג חנן התם בהמה שנמצאת מירושלים למגדל עדר ב' זכרים עולות. משום דחיישין שאל מירושלים ולא ורוב בהמות היולאות מומה זכרים הם ואיכא לספקי בכל זכרים שהיו ראויים להם הילכך זכר דחיו לעולה מספקא לעולה ולקמן פריך עלה :

א תנן התם בהמה שנמצאת מירושלים למגדל עדר וכמדדה לכל רוח זכרים עולות נקבות זכרי שלמים אלא זכרים עולות הוא דהו זכרי שלמים לא הוה אמר ר' אושעיא הכא בבא לחוב בדמיהן עסקין והכי קאמר חיישין שמה עולות ורבי מאיר היא דאמר הקדש במזיד מתחלל וקדושת הגוף מי מתחלל ב והתנן אין מועל אחר מועל במוקדשין אלא בבהמה ובכלי שרת בלבד כיצד היה רוכב על גבי בהמה בא חבירו ורכב בא חבירו ורכב כולם מעלו היה שותה בכוס של זהב בא חבירו ושתה בא חבירו ושתה כולם מעלו ההיא ר' יהודה היא הא ר' מאיר מדריב יהודה נשמע לרבי מאיר לאו אמר רבי יהודה הקדש בשוגג מתחלל וקדושת הגוף לא מתחלל לר"מ נמי אע"ג דהקדש במזיד מתחלל קדושת הגוף לא מתחלל התם לא קא מכין לאפוקינהו לחולין הכא קא מכין לאפוקינהו לחולין אימר דשמעת ליה לר' מאיר בקדשי קדשים בקדשים קלים מי שמעת ליה א"ל ההוא מרבנן ורבי יעקב שמיה קל וחומר קדשי קדשים מתחללים קדשים קלים לא כל שכן איתמר נמי אמר ר' חמא בר' עקיבא אמר רבי יוסי בר' חנינא אומר היה ר"מ הקדש במזיד מתחלל בשוגג אין מתחלל אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלים קל וחומר קדשי קדשים מתחללים קדשים קלים לא כל שכן תהי

בה חבירו וביקע בו וזכר חבירו ומעלו מיירי דכל הד והד יסבור שהוא שלו ואינו מתכוין להזניח מרשות אלא ליהנות ולהניחו אחר ההנאה ואז כשיהיה לא יושלם אלא כפי טובת הנאה שיש לו במתאכזה ומשום הכי אמרינן שלא יאל לחולין ומעלו כולן אבל נתנו לחבירו וחבירו לא מעל אלא הרשעון שהזניחו מרשות לרשות ד ונמי נמי דסבר שהיה שלו מ"מ מתכוין הוא להזניחו מרשותו לרשות חבירו ולפיכך ז"ל בא חבירו ורכב עליו וזכר חבירו ורכב עליו כולן מעלו ואע"ג שמתכוין לגזול ולהזניחו מרשות לרשות דל"כ מאי אירית בהמה וכלי שרת אפילו בקדשי בדם הבית ים מועל אחר מועל הבה דלוי מתכוין להזניחו מרשות לרשות אלא ליהנות ממנו ולהניח כדפרשית אלא לעולם מיירי שמתכוין לגזול ואפ"י אמרינן דכולן מעלו כדפרשית וראיה להלן בין נהנה מדבר בסבור שהוא שלו לדבר שהיה סבור שהוא של אחרים מההיא דאמרינן (מעילה דף כ.) גבי נטל ארץ או קורה של הקדש לא מעל נתנה לחבירו הוא מעל לחבירו לא מעל ארץ או קורה של הקדש מה לי שקהל הוא מה לי שקהל חבירו ומוקי רישא דלא מעל בארבעה מסורות לגזר שאינם יושלים מרשות הקדש וגם הגזר לא נתנו לגזול אלא ליהנות מהם דסבור שהם שלו וספקא דהא חזקיה מעל מיירי שמתכוין להזניח מרשות לרשות דקדמי נהנה לחבירו הוא מעל ועוד ראיה מההיא דפרק אלו נערות (כתובות לז:) דקאמר התם הניח אדם אביהם פרה שאולה כסבורים הם של אביהם היא טעמה ואכלה משלמך דמי בשר בזול אבל כסבורים שהיא דפקדון וטעמה ואכלה משלמך דמי בשר שלם א"כ ק"מ חילוק בין סבור שהוא של אחרים של קדשים קלים מי שמעת ליה. אם היה של קדשים קלים מה חזקה נעשה לה אפילו נתנו לגזול לא תאל לחולין כיון דליכא מעילה בהן דבשלמא קדשי קדשים כגון בדם הבית והעל דין הוא שיהיה לחולין על ידי מעילה שמועל בהן ואם תאמר מאי קשה ליה ולא יוזניחו לחולין אלא יביא בהמה אחרת ויאמר אם א עולה הרי אני מזהיר וזו תהא עולה תחתיה ואם היא קדשים קלים כגון עולה תהא שלמים ולא יקריב אלא היא ואחרת לעולה בדבה ויש לומר דהי אפשר למיעבד הכי שהרי ים לספק

אמר רב אושעיא בבא לחוב בדמיהן. פירש בקדשם וא"י ודאי לא מקריב ומיירי בבא להתחייב בדמיהם פי' אדם זה המוצא קבל עליו לתקן כל הספק שעליה ורואה להזניח לחולין וה"מ חיישין שמה עולות ויביא ב' בהמות או ב' דמים ויאמר אם זו עולה תהא מתחללת על זו והאחרת תהא שלימי נדבה ואם היתה זו שלמים תהא מתחללת על זו והאחרת תהא נדבה עולה ורבי מאיר היא דאמר הקדש כן משמע מתוך פי' הקונטרס דלר"ד שיהיה הקדושה של הבהמה הנמצאת על אותה שהביא ובדרך חילול דוקא וקסבר ר' מאיר דנפקין תמימים וקסבר שהרי לא מליט דסבר ר"מ דתמימים נפקין יותר משאר תמימים ולא שייך זה כלל בפלוגתא דרביה ור' יהודה לכך פרי' דלעולם קסבר בעלמא דתמימים אינם נפקין כגון דרך חילול וזכר מיירי שנתכוון לגזול ולקנותה מיד המקדש ולזכות בה ולשנות בה וזכר"ג שרי ואחר שהזניח לחולין טלה דעתו לחוב בדמיהן כדפרשית :

אין מועל אחר מועל. פי' בקונטרס אין מעילה א' אחר זו בקרן אסד של הקדש דכיון שמעל בה הרשעון תאל לחולין אלא בהמה וכל שרת בלבד תימא דבהשפעת דמעילה (פ"ב) מיא קדושה של הקדש ביקע בו וזכר סברו וביקע בו כולן מעלו נתנו לחבירו וחבירו לחבירו הוא מעל וחבירו מותר לבקע בו לכתחילה והשתא הכי דמי אי הכי קדושה כלי שרת כי נתנו לחבירו תמיא לא מעל חבירו הא אמרינן ים מועל אחר מועל בכלי שרת ואם אינה כלי שרת תמיא אחר כולן מעלו הא ס"ל מועל אחר מועל אלא בהמה וכלי שרת בלבד ויש לומר דלעולם מיירי בקדושה שאינה כלי שרת ולא קשה מירי דהא דאמרינן הכא דלוי מועל אחר מועל היינו כשהוא סבור שהכלי של חבירו ואז הוא מתכוין לגזול היכא דהתם לחבירו דין שלימות יד דפקדון דסיבה דמתכוין להזניח מרשות לרשות נקרא גזלן על כל הפקדון אפילו לא הוציא אלא מקיף אבל האי דנשפעת דקאמר בא חבירו וביקע בו כולן מעלו מיירי דכל הד והד יסבור שהוא שלו ואינו מתכוין להזניח מרשות אלא ליהנות ולהניחו אחר ההנאה ואז כשיהיה לא יושלם אלא כפי טובת הנאה שיש לו במתאכזה ומשום הכי אמרינן שלא יאל לחולין ומעלו כולן אבל נתנו לחבירו וחבירו לא מעל אלא הרשעון שהזניחו מרשות לרשות ד ונמי נמי דסבר שהיה שלו מ"מ מתכוין הוא להזניחו מרשותו לרשות חבירו ולפיכך ז"ל בא חבירו ורכב עליו וזכר חבירו ורכב עליו כולן מעלו ואע"ג שמתכוין לגזול ולהזניחו מרשות לרשות דל"כ מאי אירית בהמה וכלי שרת אפילו בקדשי בדם הבית ים מועל אחר מועל הבה דלוי מתכוין להזניחו מרשות לרשות אלא ליהנות ממנו ולהניח כדפרשית אלא לעולם מיירי שמתכוין לגזול ואפ"י אמרינן דכולן מעלו כדפרשית וראיה להלן בין נהנה מדבר בסבור שהוא שלו לדבר שהיה סבור שהוא של אחרים מההיא דאמרינן (מעילה דף כ.) גבי נטל ארץ או קורה של הקדש לא מעל נתנה לחבירו הוא מעל לחבירו לא מעל ארץ או קורה של הקדש מה לי שקהל הוא מה לי שקהל חבירו ומוקי רישא דלא מעל בארבעה מסורות לגזר שאינם יושלים מרשות הקדש וגם הגזר לא נתנו לגזול אלא ליהנות מהם דסבור שהם שלו וספקא דהא חזקיה מעל מיירי שמתכוין להזניח מרשות לרשות דקדמי נהנה לחבירו הוא מעל ועוד ראיה מההיא דפרק אלו נערות (כתובות לז:) דקאמר התם הניח אדם אביהם פרה שאולה כסבורים הם של אביהם היא טעמה ואכלה משלמך דמי בשר בזול אבל כסבורים שהיא דפקדון וטעמה ואכלה משלמך דמי בשר שלם א"כ ק"מ חילוק בין סבור שהוא של אחרים של קדשים קלים מי שמעת ליה. אם היה של קדשים קלים מה חזקה נעשה לה אפילו נתנו לגזול לא תאל לחולין כיון דליכא מעילה בהן דבשלמא קדשי קדשים כגון בדם הבית והעל דין הוא שיהיה לחולין על ידי מעילה שמועל בהן ואם תאמר מאי קשה ליה ולא יוזניחו לחולין אלא יביא בהמה אחרת ויאמר אם א עולה הרי אני מזהיר וזו תהא עולה תחתיה ואם היא קדשים קלים כגון עולה תהא שלמים ולא יקריב אלא היא ואחרת לעולה בדבה ויש לומר דהי אפשר למיעבד הכי שהרי ים לספק

קנה
ס' ע"י פין
מח' ספרי
הקונטרס
יוס' ד' מהי
שקלים סלכ' ב
ק"ב
כ' מ"י פ"ו
מח' משיל
כ"ג פ"ד

מסורת
הש"ס
א שקלים פ"ו
מ"ד
ב משיל ופ'
ג אפסר דניל
ד' טקבא
ד' ע"פ

ואם לקח בשוגג יאחזרו דמים למקומם. פי' כקנוט' לזוטין הסוכר להחזיר הדמים דמקח טעות הוא דלא היה יודע שטעות מעבר הן לא היה לוקח דטריחא ליה מילתא להוליכה לירושלים והטעות הוא ניחא ליה לאמעווינהו וא"ת מה קנס הוא למוכר בזה אדרבה ריוס

ואם לקח בשונג יחזרו דמים למקומם במזיד
תעלה ותאכל במקום אמר רבי יהודה כמה
דברים אמורים במתכוין ולקח תחילה לשם
שלמים אבל במתכוין להוציא מעות מעשר
שני לחולין בין שונג בין מזיד יחזרו דמים
למקומם והאנן תנן ^א רבי יהודה אומר במזיד
קידש ^ב אמר רבי אע"פ אשה יודעת שאין
מעות מעשר שני מתחללין על ידה ועולה
ואוכלתו בירושלים מתקף לה ר' ירמיה
והרי בהמה טמאה עבדים וקרקעות דאדם
יודע שאין מעות מעשר שני מתחללין
עליהן ^ג ותנן ^ד אין לוקחים בהמה טמאה
עבדים וקרקעות במעות מעשר שני
אפילו בירושלים ואם לקח יאכל כנגדן
אלא הכא באשה חבירה עסקינן ידיעה
אמר מר אם לקח יאכל כנגדן ואמאי
יחזרו דמיו למקומם כי התם ^ה אמר שמואל
כשברה

[illegible]

על בהמה למיירי בתמימה דחויא לשלמים ויבית אותה לירושלים
ונאכלה בתורת שלמים והתם מיירי בבעלת מוס דלא חויא לשלמים
וכך אין מתהלל בדשעבד גזירה שמא יגדל עדרים עדרים והכי נמי
איתא בתוספתא דמשעבד שני כרך ברייתא דקמי במיתיה דרבי יהודה
כי אתא בעלת מוס או שהיו ירדתיים שמתאין בין שוגג בין צבור
יחזרו דמים למקומם ומהניא דהנולל קמא (ב"ק דף ק"ז ע"ב) דקאמר
בהמה ומומעי לה התם שמא אחיא כר' מאיר דאמר מותר לחלל
לכתחילה אי נמי כרבנן ואפילו לכתחילה ומשום תתקין להוציא משום
שאינן יואליא לדריא בירושלים ה: **אבל** בחתכוני להוציא משום
משעבד שני לחולין. פי' בקונטרס שקליה לאכלה בין לירושלים בין שוגג
לזו ומתכוין להוציא לחולין דאם כן לאו שוגג הוא והכי מתכוין

[illegible]

שחטה נמי בצור לאו מקילה
להאי ובעל השור נקי. בצ"ק
מיפר שלם לא אמרינן תס יטל
הרה וילאן ילדים אינו משלם

מחלי כופר ואע"ג דמועד משלם
ולדמי ולדות. אם כגף אשכ
ממות (כא) ענוש יענש וכו' :

קמ
 ח מיו פ
 מהל חסורי
 סבב הלכה ו
 וסלכה יל

קער
: מיי' מיי'
מכל' טומאת
לרעה הלכה א

קעה
ג מיי' פו"ב
מב' בכורים
סל"ד סמג
עסן קמח
קוש"ט יו"ד
פ' שבת ס"ח

קעו
ד' ת"י פ"ט
זעל' מאכט
אסורות הל"א

סמך נחיון קמ
קוט"ע יו"ד כ"י
פו סעף א
קעו
כ"ז מ"ח פ"ב
מס' בחינה
כ"א א סמך
פסין סג
—

מסורת
הש"ס
א תשס"א
ה'תש"א

[illegible]

אברהם בן
[?]
[?]
[?]
[?]

4 פ"א הבשר
 7 גיל הוא קדש
 8 כהן למידה
 9 כיס קדוש הוא
 10 ש"י רס"ל
 11 מ' נח"ס חס"י
 12 סנהדרין ט"ו
 13 פ' כד"ה כבוד
 14 ב"ה נח"ד חס"י
 15 וס"ס ב' ע"ה
 16 כ"ה חס"י
 17 פסוק

ד'ל כ"ו. כיון דליתרבו סך מינייהו לענין ח' נמי לענין אכילה כתמימים: ואי אתה משל משמעני חולין מיניה דלילוי האי קרא מיי ממחילתו כגון עובר שהוליא את ידו בשחיטת

חיל ב'. כיון דליתרבו הכך מנייהו לענין תיסור שמיס איתרבו
כמי לענין אכילה כתמומים: ואי אתה משליך לכלב וכו'. והכי
משמעו הולין מניה דלילי האי קרא מייירי בצבא סיולא חוץ
ממחלתו כגון עובר סוולא את ידו בשמיסת אמו ילפינן לה (חולין

חולין ששקטו דרצקן דהכי דאור
דאיכא איסורא דרצקן דהכי דאור
בהן וסאמר רב בפ"ק דפסחים (97.) דה
ואפי' בחיין קרדנייתא דאינס אסורין אלא מדא

ד'ל כ"ה. כיון דליתרבו הכך מינייהו טענין תיסור שמיעת איתרבו
נמי לענין אכילה כתמימים: ואי אתה משליך כלכל וכו'. וסכי
משמעי חולין מנייה דלילוי האי קרא מיירי בצער הוולא חוץ
ממחילתו כגון עובר שהוליא את ידו בשמיעת חמו ילפניו לה (חולי

א"ב חולין שנשחטו בצורה לאו דלורייתא. וא"ת הא משמע
דאיכא איסורא דרצנן דהכי משמע ולישנא וא"כ היך קמס
בהן והאמר רב בפ"ק דפסחים (97. 1) דהמקדש מ' שעות ולמעלה
ואפי' דבימי קרדנייתא דלניסא אסורין אלא מדרבנן אינן חוששין לקדושין

קעה א ב כ ד ח ט י יב יג יד יו יז יח יט כ כב כג כד כה כו כז כח כט

ופירי עצמו. הפירי הראשון חסור לאחר הביעור שלא יכל
הוא ישראל. וקא ס"ד תע"פ שאין לו בכל אלו אלה
אלא בעובת הנאה זו שהיא לריב ליתנם לבתן והמעשר
במ' אינו ממון. לקדם בו האסם: כמי שהורמו דמיון. הוא
שבו שלק הומל עליו אלא להפריסה ולקיימה לעצמו אף יורש זה
לאוקמה בתרומה שגפלה לו מבית אבי אמו כגון אלה הא ק

דושתו : בַּת־נִי' וּבַמִּתְנֹת .
 בַּת הַנָּחַל שֶׁצִּידוּ לַהֶם לֵכ
 וּמִיִּקְדָּשׁ בְּמוֹצֵת הַנָּחַל
 וְעוֹמֶדֶת לְתֵרוֹם וּגְמֻרָה מִלֵּ
 פְּרִישָׁה וּמִכְרָה לַכֹּהֲנִים וְכֵן
 אֵל לִיה אִם כֵּן מֵאִי תַּמְשֵׁם

הזרוע והלחיים והקציה: ואפי'
מי שירלה וגם היא לא זכה
ו דקסבר טובת הנאה ממון:
כתו לכך וזכה הכסן בחייו בתרומה
היא המכרנה והוא הדיון נמי דמלי
לן מתגיתין פשיטא דמקודשת
הנאם

נח עין משפט
ורחוק

מייירי דארנאוי ארצי קתיה ושתיק
עיל (דף מה:) דלא חליף איניש דמשוי
י ושתיק איכא למימר דסמך עלוי:
עלה כו'. פי' בקונטרס דמייירי בהררה

(ב"מ דף י.) ראה את המציאה וגפני לו
ועלי: את פסירם קטיתו עליה וזכה ראה
אחלה הריה שני לו בזה דקאמר התם
(סא) מרי שליקט מקאת הפאה ופירש
סליחו עליה מפניכיים אלוה הימנה
ואמאי עמי מהסך בצררה לא ואומר
ר"ת לזכורו דמסך נקט הכא בלא
ייד אלא דוקא כשרצה העני להרויח
בצרכיות או כשרצה לקנות דבר אחד
ובצרו מקדים וקונה והוי' דומיא דרב
גידל ומשי' דקאמר דקרא רשע כי למנה
מחור על זאת שטרע בזה חבירו ילך
וישכר במקום אחר אלכ' אם היטה
החררה דמסך ליכא אלא שטרע שאל
וכה בזאת לא ינאח אחרת ומירה קסה
מהי'א דפרק לא יחסור (ב"ב דף בא)
דקאמר: התם מרתיקין מן הדג כמאל'
ריית' דג א"פ' שהוא על הספק וגרלה
דקס היינו טעמא מפני שהוא יורד
לאומנחו כי הי'א דקאמר התם (סא)
ה' בר מבואה דלוקי ריטא' ואמאי בר
מבואה ואוקי בצדיה מצי לעכוני עליה
דקאמר ליה דקא' פסקת: למיתותי' ועוד
אומר רבינו מאיר אביו של ר"ת דמיירי
בצד דת שנת דרך הדיינים להשי'ם
מלאות דת וז' והדינים מתאספים
סבי' אותו הדג ובין סוה פירש מאיר
תחילה ועי' מעשה ששה זה מתאספים
סבי' סבי' דלוי' אם ה' חבירו פירש
הם כחלו דלוי' ויכול לומר כי רגלה
לשעת כן במקום אחר ומתן תורה
למחר"ר יתקן שחבור למלמד להסכי'
עצמו לעצמיה' שיש לו מלמד אחר
בדייתו כל זמן שהמלמד בצדו שמאחר
שהוא סכי' שם ילך המלמד במקום
אחר להשכר שם אם לא שיהמך
בצד"ר דקין ראונו לעכב המלמד שם
אלא אם שכר בצד"ר: מלמד אחד
יכול בצד"ר אחר לשכור אותו מלמד
עצמו ואינו יכול לומר לו הצד"ר לך
ושכור מלמד אחר דינאח ליה אין ריטא'
אלא לזה שרי' כדמונה ליה סוה ילמוד
כני פרי' מלמד אחר:
מיד

קדושת י ואע"פ שנתאכלו
לא לפקדון דמו לפקדון לא
ישותא דידה קא מתאכלי
בתורת קידושין יחבינה
ר' יוחנן ח אמר י חזורת
ינה חזורת לא אתי דיבור
של אא עד שלא תרם ביטול
וקאתי דיבור ומבטל מעשה
א אתי דיבור ומבטל מעשה
ששלח אהריו שליח ואמר
נני ליד שליח דכי נתנית
כמה דלא מטא נישא לידד
הר"ל לר' יוחנן כ כל הכללי
שומאתן אלא בשנינו מעשה
מעשה

שעתיד לשוף לשבץ ולגרר ואמר ההם דלכתי חסרון מלאכה הוא ומדאריס ואס חישב עניסין שלא לשוף וסלא לשבץ הכיחמו מחסבס לדי גמר מלאכה מחלן ולסבא: ואין עולין ממוטאתאן. מסקבלוס: אלא בשינוי מעשה. שיעסה דס מעסה לקלקלס שיסבסר א יקבס וכן עד שלא יקבלו פומאס אינו עולין מסורת קבלס פומאס פירדו במחשבה וו אלס בשינוי מעסה עד סיהחיל לשוף לשבץ ולגרר מעסה

[illegible]

מיד מחשבה מיהא חשיק תימה לפרשן נמי נבי תרומה לפיל לר"י דקאמר אס עד שלא תרם ביטל אין תרומתו תרומה אבל אם תפטרם ביטל תרומתו תרומה ואפי' תרם השליח במחשבה דהא תרומה ניטלת כחומר ומחשבה חלמה לא אחי דיבור ומבטל דיבור ויל' דמחשבה

מעשה מוציא מיד מעשה. סתחיל לשוף ביטל חסד הורה גמר מלכסס לשם כלי צין שירד לכו ע"י מעשה סתחילין וצילס דעתו שאין מהוסרין עוד תיקון צין שירד לכו ע"י מחשבה: מחשבה אינה מוציאה. חסד עליון לשוף לשבץ אחר שחשב עליון שלא לשוף שלא לשבץ אין ואלאין מירי

לדחומה היה ידע דמחשבה דמי דכתיב (כמדריו) וזכבז לכס וצוי כחילו תרם בידים ואפי' מעשה אינו מוציא אפילו תרם אחר כ"כ כריו אחר מחשבת השליח אבל גבי טומאה אין המחשבה מעמחאה אבל מביאחו לירי תורת קבלת טומאה ואזהרה הכאה יכולה להתבטל דהכל תרם דמי' המעשה מתבטלת א"כ תתבטל על ידי מחשבה: לא קדשה טמאה וחזרה בה מהו. נראה לפרש וחזרה בה כלא אמרתה לשליח דלא אמרתה לשליח אין רצוני שתקדשני פשיטא דליהי מקדשת דאשני מסוס דאמרתה לו תהיו לי שליח לקדשני לא מליח חזרה: אם ביטל עד שלא תרם כ"כ. הכא לא משני כדלעיל משני תנית מעות ליד האסא דמחשבה דמי כינוי מסוס דהכל ליהא תנית מעות חלל דיבור לכד:

מתורת גט לא בטילה. פי' דמסתמא חלו מתחילין לבטל חלל השליח ולפי' דאס אמר כד"ז אס מתבטל גטע עלמא שהאז כחול ופסול לגרש בו וצ"כ השולח (גטין דף ק"ב) גרס גיטא נופיה מי קא בעל משמע שאין הגט מתבטל ולר"ך לפרש אהא סבור שהגט יכול ליפסל כדלעיל ולא הוא דהרי הוא כמו מעות שאין מתבטלות דמחל דהגט כחול כדלעיל חלו ויכל לבטלו ואס ירסא חזרה ויגרש בו: פסילו

מעשה מוציא מיד מעשה ומיד מחשבה מחשבה אין מוציאה לא מיד מעשה ולא מיד מחשבה בשלמא מיד מעשה לא מפקה דלא אחי דיבור ומבטל מעשה אלא מיד מחשבה מיהא תפיק שאני מחשבה דמומאה דכי מעשה דמי וכדרב פפא^א דרב פפא רמי כתיב (ויקרא יא) כי יתן וקרין כי יותן^ב הא כיצד כי יותן דומיא דכי יתן מה יתן דניחא ליה אף יותן דניחא ליה רב זביד מתני דהא שמערתא אהא^ב יוכן היא שנתנה רשות לשלוחה לקדשה והלכה היא וקדשה את עצמה אז שלה קדשו קידושה קידושין ואם של שלוחה קדמו אין קידושה קידושין לא קדשה את עצמה וחזרה בה מהו ר' יוחנן אמר^ג חזרת ור"ל אמר אינה חזרת ר' יוחנן אמר חזרת אחי דיבור ומבטל דיבור ר"ל אמר אינה חזרת לא אחי דיבור ומבטל דיבור איתיביה ר' יוחנן לר"ל ביטל אס עד שלא תרם ביטל אין תרומתו תרומה אמר רבא הבא במאי עסקין כגון שקדם בעה"ב והתרם את כריו דהוה ליה מעשה איתיביה ריש לקיש כל הכלים יורדים לירי מומאתן במחשבה ואין עולין ממומאתן אלא בשינוי מעשה מעשה מוציא מיד מעשה ומיד מחשבה מחשבה אינה מוציאה לא מיד מעשה ולא מיד מחשבה בשלמא מיד

מעשה מוציא מיד מעשה. סתחיל לשוף ביטל חסד הורה גמר מלכסס לשם כלי צין שירד לכו ע"י מעשה סתחילין וצילס דעתו שאין מהוסרין עוד תיקון צין שירד לכו ע"י מחשבה: מחשבה אינה מוציאה. חסד עליון לשוף לשבץ אחר שחשב עליון שלא לשוף שלא לשבץ אין ואלאין מירי מחשבתן סרלשונה: דבי מעשה דמיא. דרומאס קרייס מעסס דכתיב כי יתן וסיינו בידים וסעינ דמחשבה בעלמא סוא דלכ"י נפלו מוילא וימלא ליה סוי כססר ומיקרי כי יתן: להא שמעתתא. דרי יוחנן וריס לקיס: וכן היא שנתנה כ"ל. משנס סיא לקמן צ"י בתרא: וחזרה בה. צין צפני שליח צין שלא צפניו: אינה חזרת. ולקמן מוהצינן ליה מסס דסלסול גט: ואפילו בקטייתא. גבי מהני לא צ"ל אחר וקדשה וחזרה בה ק"ל סילכסא כ"י יוחנן דלחי דיבור ומבטל דיבור: מהו שיחזור ויגרש בו. גטע לאחר שאמר לשליח גט שנתני לך בטל סוא: לעולם. אין בטלין לאחר ל' סברי יתן לס זמן לחול בתוך ל' סבי כולן פשוין מקדושי רלשון: ושמואל אמר כ"י. לקמן פריך עלה דב חסדא: מר ארישא. דמתני' דלא אמר מעבדו מתני' לס לך פלוגתא ומסס קסיא ליה למר מהי דקסיא ליה: מקדשת ואינה מקדשת לעולם. ואפילו לאחר שלשים עומדת בספק קידושי שניסס ואסורס לטניסס צלה גט סאחד כדמפרס טעמא לקמן: ושמואל אמר. אינס בספיקא חלל עד שלשים יום סמא ימות סרלשון ולא יגמר קידושין ונמלאו קדושי שני חילי למפרס: מספקא ליה. סלי לאחר שלשים יום תנאס סוי אס לא סאחור כי בתוך שלשים יסין קדושין מעבדו: אי חזרה הוי. ממחי דקאמר מעבדו וקאמר איני אמר מעבדו חלל סתקדסי לי לאחר שלשים סילכך לעולם סוא בספיקא דלי סוי תנאס קידושי רלשון חילי קידושי שני לא חילי ואס חוסס סוי קידושי שני חילי קידושי רלשון לא חילי: **לשמואל** פשיטא ליה דתנאס הוי. סלכך כל שלשים יום סוי קידושי רלשון סמא ימחור בו מסלסס וסילכך גמרו: גמראי גמ. מספקא ליה סלי ולאחר מיתס אי סוי סלסס מסוס יסוס גט אס אמות ולסנימות כחלל גט למפרס מלוחו יוס אי חוסס סוי וחור צו מססוס ואחר וסילכך לאחר מיתס ולא אמר כלס דלחן גט לאחר מיתס דסין דמית סייני מגרס: כזה גמ. דתנאס סוי: התם. סוא דלכ"י לספוקי ולמחור חוסס סוי מסוס דלרסוקס חתי וקסס צעניו לרסוקס ולגרסס ולסבי סדר ציס ממעכסי סכל סכא דלקרובס קאמר כל מס דמתי לקרובס מקרב לס וכי אמר לאחר שלשים לא סדר ציס ממעכסו: התם. סוא דלמר סלסס דיס קדושין לאחר שלשים יום אס לא

מסורת הש"ס

א כ"ח ע"ב
ב לקמן ע"ב
ג ע"ב
ד סתם כ"ח ע"ב
ה כלים פ"ה
ו פסוקים י"ב
ז תוספתא דכלים
ח כ"ח פ"ב ופ"ג
ט (מנחות י"ג)
י וי"ט
יא גיטין ע"ב
יב פ"ב ק"ה
יג (תוספתא)
יד גיטין פ"א
טו (פ"א תוס')
טז מנחות
יז פ"א (וילנא)

סוא ולא חוסס דלסס יודע דלחן גט לאחר מיתס ומירי דכ"י לא עמיד אינס דלמר: אבל הבא. דיס קדושין לאחר שלשים יום אס לא קדסס לאחר גמתיס יומא דילמא סוי חוסס דלא כלס לקדסס מעבדו סמא דעתו על אמרת וימלך בתוך שלשים יום קממע לן: ולמעשה דרב. דמסקנא ליה צחורס ותנאס ב"ה סמא חוסס מעבדו ולאחר שלשים יום אס לאחר מיתס מעבדו ולאחר עשרים יום על סני סמא של רלשון ואס דכאכס חוסס סוי לסו דסי קידושין לסס דלסגו פסר ציס מעכסס

איכא בינייהו שנתקרא פנח או שנאכל. ולא רחל לשנוי איכא בינייהו דשפסא ידע וקבלה קידושין מאחר דלשיל דא"כ היה נריך לומר דלרב הונא לריכה גט משני ולרב יהודה אינה לריכה גט משני והא ליתא דהא אפי' לרב יהודה נמי לריכה גט מספק ל [בדפדפי] פ' מי שאלחו (גיטין ע"ד) לכשתתן

דמגורשת ואינה מגורשת עד שתתן ולעיל נמי גבי קידושין לא מצי לשנוי איכא בינייהו שנאכלו הקידושין שנתן לה כשעת קידושין כדמשני הכא גבי גיטין שנאכל הנט ורבי נפרש לעיל לרב הונא כיון קידושין ולרב יהודה לא הוו קידושין דהא ל"כ אפי' נתאכלו המעות הוו קידושין כיון דבתורת קידושין יסכימו כדאמר' בפרקין (לשיל דף נט.) האומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר ל' יום מקודשת אפי' נתאכלו המעות:

אבל דכ"ט תנא' הוי. פירוש ואפילו ח"ק מודה שם פירש ע"מ שחתן לי או ליורשי שאפי' מת נותנת ליורשים ופסורה מן החליצה דהוה נה גיטא למפרע משקבלו וחובתא דרב יהודה דאמר לעיל לכשתתן דלירידה לא

הוי גט דהא לבי ירידה ליה הוי גיטא וסתמא מיהא לא הוי גיטא דאין גט לאחר מיתה וא"ת מאי מקשה לרב יהודה דלמא דכ"ט סברי לי ואפי' ליורשי ובהא פליגי בין ח"ק לרבנן דח"ק סבר כרב יהודה דאמר לכשתתן ולא הוי גט ורבנן סבר כרב הונא ומש"ה קאמר דנותנת ליורשים שהגט חל עליה למפרע וי"ל דמשמע ליה לגמרא דהלשון דקאמר לא נתנה זקוקה ליכס ר"ל דמתיבמת ואם תרוב ולרב יהודה מגורשת מיהא מספק למפרע כדפירשתי לעיל לכשתתן מגורשת ואינה מגורשת עד שתתן וז"ל הוי ספקא של אשת אחיו שלא במקום מנהג סברי אם נתתה לאחד מן הקרובים מגורשת מספק למפרע וז"ל כיון דספיקא הוה הוללת ולא מתיבמת ומהכא הוי ראייה למאי דפירשתי לעיל דלרב יהודה דאמר לכשתתן הוי גט ואינו גט עד שתתן דאם לא כן לשיטת הכא נמי דקא' כת"ק:

ה"ג
אדמיפלגי במהיום ולאחר מיתה נפילי בע"מ להודיעך כח דרבי דמהיום ולאחר מיתה נמי ה"ז גט וניפלגי בעל מנת להודיעך כח דרבנן' כח דהיתירא עדיף: על מנת שאתן לך מכאן וכו': פשיטא מהו דתימא לאו תנאה הוא ולוורויה קאמר קמ"ל: על מנת שיש לי מאתים וכו': וניחוש שמא יש לו ועוד תניא חיישין שמא יש לו לא קשיא הא בקידושי ודאי הא בקידושי ספק: ואם הראה לה' על השלחן אינה מקודשת: פשיטא לא לאראות משלו: ואם הראה לה' על השלחן אינה מקודשת: פשיטא לא צריכא דאע"ג דנקט דמי בעיסקא: ב"רנ"י' על מנת שיש לי בית כור עפר הרי זו מקודשת ואם לאו אינה מקודשת' על מנת שאראך בית כור באותו מקום מקודשת ואם לאו אינה מקודשת' בבקעה אינה מקודשת: וניחוש שמא יש לו ועוד תניא חיישין שמא יש לו ל"ק הא בקידושי ודאי הא בקידושי ספק למא לי למיתנא גבי ארעא ולמא לי למיתנא גבי חזי צריכא דאי אשמעינן גבי חזי משום דעבידי אינשי דמצנעי אבל ארעא אימא אי דאית לה ארעא קלא אית ליה קמ"ל: ע"מ שיש לי במקום פלוני אם יש לו וכו': פשיטא מהו דתימא אמר לה מאי נפקא לך מינה אנא מרחנא ומייתניא קמ"ל: ע"מ שאראך בית כור עפר: תאנא לא נתכוונה זו אלא לראות משלו: ואם הראה בבקעה אינה מקודשת: פשיטא לא צריכא דנקיט בדיסורא גבי הקדשתתן

המקדיש
יש לו ודאי אין לו ספק: מאי נפקא לך מינה. אם רחוק כולו חנא מרחנא ומייתניא סתמא לבייהו: בדיסורא. להיבוא

מאי בינייהו. פל כדחייב לרב הונא נמי חבורה ליכא פל שנתן שמה לא יתקיים סתמא ונכס כולו זכנים ממורים דלקרובה אחי. ומיכר לקרבה אלו ונמר קידושין צפרוסס שנתן לה: אימא מודה ליה לרב יהודה. ולא גמר למיחוי גיטא עד שנתן אלו יתפייסו צונתים שאלו אדם ממחר לרחק את אשתו: בהך קאמר רב הונא דמגורשת מיד לא חש כבעל לעכב גירוסאי עד שיקבל המעות משום דלא כסוף למתבטל לה: אימא מודה ליה לרב יהודה. שהרי לא נהרלים בקידושים עד שנתן: שנחקרע. קודש קאמס: נתנה קודש שמה: אבל ל"כ תנאה הוי. ואפי' ח"ק מודה שם פירש ע"מ שנתן לי או ליורשי שאפי' מת נותנת ליורשים ופסורה מן החליצה דהוה נה גיטא למפרע משקבלו וחובתא דרב יהודה דאמר לעיל לכשתתן דלירידה לא הוי גט דהא לבי ירידה ליה הוי גיטא וסתמא מיהא לא הוי גיטא דאין גט לאחר מיתה וא"ת מאי מקשה לרב יהודה דלמא דכ"ט סברי לי ואפי' ליורשי ובהא פליגי בין ח"ק לרבנן דח"ק סבר כרב יהודה דאמר לכשתתן ולא הוי גט ורבנן סבר כרב הונא ומש"ה קאמר דנותנת ליורשים שהגט חל עליה למפרע וי"ל דמשמע ליה לגמרא דהלשון דקאמר לא נתנה זקוקה ליכס ר"ל דמתיבמת ואם תרוב ולרב יהודה מגורשת מיהא מספק למפרע כדפירשתי לעיל לכשתתן מגורשת ואינה מגורשת עד שתתן וז"ל הוי ספקא של אשת אחיו שלא במקום מנהג סברי אם נתתה לאחד מן הקרובים מגורשת מספק למפרע וז"ל כיון דספיקא הוה הוללת ולא מתיבמת ומהכא הוי ראייה למאי דפירשתי לעיל דלרב יהודה דאמר לכשתתן הוי גט ואינו גט עד שתתן דאם לא כן לשיטת הכא נמי דקא' כת"ק:

יש לו ודאי אין לו ספק: מאי נפקא לך מינה. אם רחוק כולו חנא מרחנא ומייתניא סתמא לבייהו: בדיסורא. להיבוא

מאי בינייהו. פל כדחייב לרב הונא נמי חבורה ליכא פל שנתן שמה לא יתקיים סתמא ונכס כולו זכנים ממורים דלקרובה אחי. ומיכר לקרבה אלו ונמר קידושין צפרוסס שנתן לה: אימא מודה ליה לרב יהודה. ולא גמר למיחוי גיטא עד שנתן אלו יתפייסו צונתים שאלו אדם ממחר לרחק את אשתו: בהך קאמר רב הונא דמגורשת מיד לא חש כבעל לעכב גירוסאי עד שיקבל המעות משום דלא כסוף למתבטל לה: אימא מודה ליה לרב יהודה. שהרי לא נהרלים בקידושים עד שנתן: שנחקרע. קודש קאמס: נתנה קודש שמה: אבל ל"כ תנאה הוי. ואפי' ח"ק מודה שם פירש ע"מ שנתן לי או ליורשי שאפי' מת נותנת ליורשים ופסורה מן החליצה דהוה נה גיטא למפרע משקבלו וחובתא דרב יהודה דאמר לעיל לכשתתן דלירידה לא הוי גט דהא לבי ירידה ליה הוי גיטא וסתמא מיהא לא הוי גיטא דאין גט לאחר מיתה וא"ת מאי מקשה לרב יהודה דלמא דכ"ט סברי לי ואפי' ליורשי ובהא פליגי בין ח"ק לרבנן דח"ק סבר כרב יהודה דאמר לכשתתן ולא הוי גט ורבנן סבר כרב הונא ומש"ה קאמר דנותנת ליורשים שהגט חל עליה למפרע וי"ל דמשמע ליה לגמרא דהלשון דקאמר לא נתנה זקוקה ליכס ר"ל דמתיבמת ואם תרוב ולרב יהודה מגורשת מיהא מספק למפרע כדפירשתי לעיל לכשתתן מגורשת ואינה מגורשת עד שתתן וז"ל הוי ספקא של אשת אחיו שלא במקום מנהג סברי אם נתתה לאחד מן הקרובים מגורשת מספק למפרע וז"ל כיון דספיקא הוה הוללת ולא מתיבמת ומהכא הוי ראייה למאי דפירשתי לעיל דלרב יהודה דאמר לכשתתן הוי גט ואינו גט עד שתתן דאם לא כן לשיטת הכא נמי דקא' כת"ק:

מאי בינייהו איכא בינייהו שנתקרא הנט או שאבד לרב הונא הוי גט לרב יהודה לא הוי גט וצריכא דאי אשמעינן גבי קידושין בהא קאמר רב הונא משום דלקרובה קאתי אבל גירושין דלרחקה קאתי אימא מודי ליה לרב יהודה ואי איתמר בהך בהך קאמר רב הונא משום דאיהו לא כסוף ליה למתבעה אבל הכא דאיהו א כסיפא ליה למיתבעה אימא מודי ליה לרב יהודה צריכא מיתבי ב' הרי זה גיטך ע"מ שרתני לי מאתים וזו אע"פ שנתקרא הנט או שאבד הרי זו מגורשת לאחר לא תנשא עד שרתן ועוד תניא אמר לה הרי זה גיטך ע"מ שרתני לי מאתים וזו וסת נתנה אין זקוקה ליכס לא נתנה זקוקה ליכס רשב"ג אומר נותנת לאחיו או לאביו או לאחד מן הקרובים עד כאן לא פליגי אלא דמר סבר לי ולא ליורשי ומר סבר אפי' ליורשי דכולי עלמא מיהא תנאה הוי תיובתא דרב יהודה אמר לך רב יהודה הא טני רבי היא דאמר רב הונא אמר רבי כל האומר ע"מ כאומר מעכשיו דמי ופליגי רבנן עליה ואנא דאמרי כרבנן נופא אמר רב הונא אמר רבי כל האומר על מנת כאומר מעכשיו דמי אמר ר' זירא כי הוינן בבבלי הוה אמרין הא דאמר רב הונא אמר רבי כל האומר ע"מ כאומר מעכשיו דמי אפי' דיתבי וקאמר לה משמיה דרבי יוחנן הכל מודים באומר על מנת כאומר מעכשיו דמי לא נחלקו אלא מהיום ולאחר מיתה והתניא מהיום ולאחר מיתה גט וזו וכו': וניחוש שמא יש לו ועוד תניא חיישין שמא יש לו לא קשיא הא בקידושי ודאי הא בקידושי ספק: ואם הראה לה' על השלחן אינה מקודשת: פשיטא לא לאראות משלו: ואם הראה לה' על השלחן אינה מקודשת: פשיטא לא צריכא דאע"ג דנקט דמי בעיסקא: ב"רנ"י' על מנת שיש לי בית כור עפר הרי זו מקודשת ואם לאו אינה מקודשת' על מנת שאראך בית כור באותו מקום מקודשת ואם לאו אינה מקודשת' בבקעה אינה מקודשת: וניחוש שמא יש לו ועוד תניא חיישין שמא יש לו ל"ק הא בקידושי ודאי הא בקידושי ספק למא לי למיתנא גבי ארעא ולמא לי למיתנא גבי חזי צריכא דאי אשמעינן גבי חזי משום דעבידי אינשי דמצנעי אבל ארעא אימא אי דאית לה ארעא קלא אית ליה קמ"ל: ע"מ שיש לי במקום פלוני אם יש לו וכו': פשיטא מהו דתימא אמר לה מאי נפקא לך מינה אנא מרחנא ומייתניא קמ"ל: ע"מ שאראך בית כור עפר: תאנא לא נתכוונה זו אלא לראות משלו: ואם הראה בבקעה אינה מקודשת: פשיטא לא צריכא דנקיט בדיסורא גבי הקדשתתן

המקדיש
יש לו ודאי אין לו ספק: מאי נפקא לך מינה. אם רחוק כולו חנא מרחנא ומייתניא סתמא לבייהו: בדיסורא. להיבוא

מאי בינייהו. פל כדחייב לרב הונא נמי חבורה ליכא פל שנתן שמה לא יתקיים סתמא ונכס כולו זכנים ממורים דלקרובה אחי. ומיכר לקרבה אלו ונמר קידושין צפרוסס שנתן לה: אימא מודה ליה לרב יהודה. ולא גמר למיחוי גיטא עד שנתן אלו יתפייסו צונתים שאלו אדם ממחר לרחק את אשתו: בהך קאמר רב הונא דמגורשת מיד לא חש כבעל לעכב גירוסאי עד שיקבל המעות משום דלא כסוף למתבטל לה: אימא מודה ליה לרב יהודה. שהרי לא נהרלים בקידושים עד שנתן: שנחקרע. קודש קאמס: נתנה קודש שמה: אבל ל"כ תנאה הוי. ואפי' ח"ק מודה שם פירש ע"מ שנתן לי או ליורשי שאפי' מת נותנת ליורשים ופסורה מן החליצה דהוה נה גיטא למפרע משקבלו וחובתא דרב יהודה דאמר לעיל לכשתתן דלירידה לא הוי גט דהא לבי ירידה ליה הוי גיטא וסתמא מיהא לא הוי גיטא דאין גט לאחר מיתה וא"ת מאי מקשה לרב יהודה דלמא דכ"ט סברי לי ואפי' ליורשי ובהא פליגי בין ח"ק לרבנן דח"ק סבר כרב יהודה דאמר לכשתתן ולא הוי גט ורבנן סבר כרב הונא ומש"ה קאמר דנותנת ליורשים שהגט חל עליה למפרע וי"ל דמשמע ליה לגמרא דהלשון דקאמר לא נתנה זקוקה ליכס ר"ל דמתיבמת ואם תרוב ולרב יהודה מגורשת מיהא מספק למפרע כדפירשתי לעיל לכשתתן מגורשת ואינה מגורשת עד שתתן וז"ל הוי ספקא של אשת אחיו שלא במקום מנהג סברי אם נתתה לאחד מן הקרובים מגורשת מספק למפרע וז"ל כיון דספיקא הוה הוללת ולא מתיבמת ומהכא הוי ראייה למאי דפירשתי לעיל דלרב יהודה דאמר לכשתתן הוי גט ואינו גט עד שתתן דאם לא כן לשיטת הכא נמי דקא' כת"ק:

אדמיפלגי במהיום ולאחר מיתה נפילי בע"מ להודיעך כח דרבי דמהיום ולאחר מיתה נמי ה"ז גט וניפלגי בעל מנת להודיעך כח דרבנן' כח דהיתירא עדיף: על מנת שאתן לך מכאן וכו': פשיטא מהו דתימא לאו תנאה הוא ולוורויה קאמר קמ"ל: על מנת שיש לי מאתים וכו': וניחוש שמא יש לו ועוד תניא חיישין שמא יש לו לא קשיא הא בקידושי ודאי הא בקידושי ספק: ואם הראה לה' על השלחן אינה מקודשת: פשיטא לא לאראות משלו: ואם הראה לה' על השלחן אינה מקודשת: פשיטא לא צריכא דאע"ג דנקט דמי בעיסקא: ב"רנ"י' על מנת שיש לי בית כור עפר הרי זו מקודשת ואם לאו אינה מקודשת' על מנת שאראך בית כור באותו מקום מקודשת ואם לאו אינה מקודשת' בבקעה אינה מקודשת: וניחוש שמא יש לו ועוד תניא חיישין שמא יש לו ל"ק הא בקידושי ודאי הא בקידושי ספק למא לי למיתנא גבי ארעא ולמא לי למיתנא גבי חזי צריכא דאי אשמעינן גבי חזי משום דעבידי אינשי דמצנעי אבל ארעא אימא אי דאית לה ארעא קלא אית ליה קמ"ל: ע"מ שיש לי במקום פלוני אם יש לו וכו': פשיטא מהו דתימא אמר לה מאי נפקא לך מינה אנא מרחנא ומייתניא קמ"ל: ע"מ שאראך בית כור עפר: תאנא לא נתכוונה זו אלא לראות משלו: ואם הראה בבקעה אינה מקודשת: פשיטא לא צריכא דנקיט בדיסורא גבי הקדשתתן

המקדיש
יש לו ודאי אין לו ספק: מאי נפקא לך מינה. אם רחוק כולו חנא מרחנא ומייתניא סתמא לבייהו: בדיסורא. להיבוא

מאי בינייהו. פל כדחייב לרב הונא נמי חבורה ליכא פל שנתן שמה לא יתקיים סתמא ונכס כולו זכנים ממורים דלקרובה אחי. ומיכר לקרבה אלו ונמר קידושין צפרוסס שנתן לה: אימא מודה ליה לרב יהודה. ולא גמר למיחוי גיטא עד שנתן אלו יתפייסו צונתים שאלו אדם ממחר לרחק את אשתו: בהך קאמר רב הונא דמגורשת מיד לא חש כבעל לעכב גירוסאי עד שיקבל המעות משום דלא כסוף למתבטל לה: אימא מודה ליה לרב יהודה. שהרי לא נהרלים בקידושים עד שנתן: שנחקרע. קודש קאמס: נתנה קודש שמה: אבל ל"כ תנאה הוי. ואפי' ח"ק מודה שם פירש ע"מ שנתן לי או ליורשי שאפי' מת נותנת ליורשים ופסורה מן החליצה דהוה נה גיטא למפרע משקבלו וחובתא דרב יהודה דאמר לעיל לכשתתן דלירידה לא הוי גט דהא לבי ירידה ליה הוי גיטא וסתמא מיהא לא הוי גיטא דאין גט לאחר מיתה וא"ת מאי מקשה לרב יהודה דלמא דכ"ט סברי לי ואפי' ליורשי ובהא פליגי בין ח"ק לרבנן דח"ק סבר כרב יהודה דאמר לכשתתן ולא הוי גט ורבנן סבר כרב הונא ומש"ה קאמר דנותנת ליורשים שהגט חל עליה למפרע וי"ל דמשמע ליה לגמרא דהלשון דקאמר לא נתנה זקוקה ליכס ר"ל דמתיבמת ואם תרוב ולרב יהודה מגורשת מיהא מספק למפרע כדפירשתי לעיל לכשתתן מגורשת ואינה מגורשת עד שתתן וז"ל הוי ספקא של אשת אחיו שלא במקום מנהג סברי אם נתתה לאחד מן הקרובים מגורשת מספק למפרע וז"ל כיון דספיקא הוה הוללת ולא מתיבמת ומהכא הוי ראייה למאי דפירשתי לעיל דלרב יהודה דאמר לכשתתן הוי גט ואינו גט עד שתתן דאם לא כן לשיטת הכא נמי דקא' כת"ק:

יש לו ודאי אין לו ספק: מאי נפקא לך מינה. אם רחוק כולו חנא מרחנא ומייתניא סתמא לבייהו: בדיסורא. להיבוא

יש לו ודאי אין לו ספק: מאי נפקא לך מינה. אם רחוק כולו חנא מרחנא ומייתניא סתמא לבייהו: בדיסורא. להיבוא

נר מצוה

למה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

מ"ה

בשעת היוכל. בזמן שהיוכל נוסב שכל שום אחרים פדיונו שום
מגזירת הכתוב אחת יפה ואחת רעה אבל בזמן שאין היוכל נוסב
נפדים בשוין: נקעים. כמין גומות: נהי דבהדי ארעא לא
קדשי. להיות נמדדים בקרקע שום להיות קטפרם שלהן נמדד
לעלות בהשכון: נקדשו באפי
נפשייהו. להיות נמדדין לפי מה
שם בןן ולא יעלה מדרון שלהן
בהשכון: שדה מה ת"ל. והוא ליה
למכתב ואם מחמתו קדש איש וגו'
וכתב שום אחרות: בענין
הזה. בדי זרע חומר שערות: לתך.
חלי כור: תרקב. חלי סאה: דלאו
בני זריעה נינהו. וכתב הכתוב זרע
ומידי דלאו בני זריעה נינהו אינן
נפדים בדמים הללו אלא בשוים:
דומיא דסלעים. שחם סלע אין
לאוי לזריעה דקסא הוא: נאגני
דארעא מיקרו. הנקעים קרוין
אגנות הקרקע שהמים מתמלין
למזון כמו וישם באגנות (שמות כד):
שידרא דארעא. מקום הסלעים
אין להם שם סלעים לעלמן אלא על
שם הקרקע הם נקראים שיראיות
סקרקע: הכא מאי. גזי קידושי
אשם אש היו בו סלעים ונקעים של
יספחים ואין מלאים מים: להקדש
מדמינן לה. ונמדדין עמה: או
למכר מדמינן לה. ואין נמדדין:
מתני' כל תנאי. שאין כפול:
כתנאי בני גר ובני ראובן אינו
תנאי. ואע"פ שלא נתקיים סתנאי
נתקיימו הדברים כגון הרי זה גיטך
ע"מ שתתני לי מאתים וזו ולא פירש
לכפול ואם לא תתני לי לא יהא גט
אין כאן תנאי של מאתים וזו כלל
ואפי' לא נתנה הוי גט וכמו שמלנו
שהורך משה רבינו ע"ה לכפול ואם
לא יעברו חלולים אתכם ונאחזו
בתוככם שמת מינה דאי לא כפל
היה מתנתו קיימת ונאחזין ארץ
גלעד אפי' לא יעברו את הירדן
אע"פ שאמר לא יעברו ונתתם ליה
לן מכלל הן אתה שומע לאו ויהי
נמי דבעינן תנאי קודם למעשה
מדלא אמר תנו להם אש יעברו
משמע דאם אמר כהי לא אתי תנאי
ומצטל מעשה דמתנה דקדמיה

אם המקדש שדחו בשעת היוכל נותן בזרע חומר
שעורים חמשים שקל כסף היו נקעים עמוקים
עשרה טפחים או סלעים גבוהים עשרה טפחים
אין נמדדין עמה פחות מכאן נמדדין עמה והיונן
בה נהי דבהדי ארעא לא קדשו נקדשו באפי
נפשייהו וכי תימא כמה דלא הוי בית כור לא
חשיב ורמינהו שדה מה ת"ל לפי שנאמר (ויקרא כו)
זרע חומר שעורים בחמשים און' אלא שהקדש
בענין הזה מנין לרבות לתך וחצי לתך סאה
ב תרקב וחצי תרקב ואפי' רובע מנין ת"ל שדה
מ"מ אמר מר עוקבא בר חמא הבא בנקעים
מלאים מים עסקינן משום דלאו בני זריעה נינהו
דיקא נמי דקתני דומיא דסלעים גבוהים ש"מ אי
הכי אפי' פחות מיכן נמי נהנו נאגני דארעא
מיקרו שדרא דארעא מקרו גבי מכר תנן
האומר לחבירו בית כור עפר אני מוכר לך והיו
שם נקעים עמוקים טפחים או סלעים גבוהים
טפחים אין נמדדים עמה פחות מכאן נמדדים
עמה ואמר מר עוקבא בר חמא אע"פ שאין
מלאים מים מ"ט אמר רב פפא לפי שאין אדם
רוצה שיתן את מעותיו בשדה אחת ויראה לו
כשנים וכשלשה מקומות הכא מאי להקדש
מדמינן לה או למכר מדמינן לה מסתברא
להקדש מדמינן לה דאמר לה אנה טרחנא
וזרענא ומייתינא: מתני' ד' ר"מ אומר כל
תנאי שאינו כתנאי בני גר ובני ראובן אינו תנאי
שנא' (במדבר לב) ויאמר אליהם אם יעברו בני גר
ובני ראובן וכתוב ואם לא יעברו חלוצים ר'
חנינא בן גמליאל אומר צריך הדבר לאומרו
שאלמלא בן יש במשמע שאפי' בארץ כנען לא
ינחלו: גב' שפיר קאמר ליה רבי חנינא בן
גמליאל לרבי מאיר אמר לך רבי מאיר אי סלקא
דעתך לאו לתנאי כפול הוא דאתא לכתוב
ואם לא יעברו ונאחזו בתוככם בארץ כנען
למה

קודם למעשה מדלא אמר תנו להם אש יעברו משמע דאם אמר הכי
לא אתא תנאי ונמצא מעשה דמתנה דקדמיה ושמינן נמי דבעינן הן
קודם ללאו מדלא אמר תתנה אש יעברו אל תתנו ואם יעברו
ונתתם מהבא נלמוד דר"מ בעי כפול והן קודם ללאו ותנאי קודם
למעשה ר"ח בן גמליאל אומר צריך הדבר לאומרו שאלמלא בן יש
במשמע שאפי' בארץ כנען לא ינחלו: פ' בקונ' דאתנאי כפול לחודיה פליג
אבל לעולם בעי תנאי קודם למעשה וקשה דהא אמר בסוף דהאמר את
הפועלים (ב"מ דף קד.) מאן שמעת ליה דאמר בעינן תנאי קודם למעשה
ר"מ הוא משמע דר' חנינא בן גמליאל פליג אכולהו לכן נראה לי דפליג
אכולהו: [ת' שאלמלא] כן יש במשמע אף בארץ כנען. פ' ש"מ שזו
קאין זה לא נתן להם גלעד כנען אפי' דהכי פירושם שאפי' בארץ כנען לא ינחלו
אם לא יעברו אלא אפי' בארץ כנען שאל ייפסו כהם אש יעברו שהרי
בשביל זה לא נתן להם גלעד כנען אפי' הכי הורע כהם אש לא יעברו
אלמלא היתה הכפלות דואם לא יעברו ונאחזו בתוככם בארץ כנען

ושמעין נמי דבעינן הן קודם ללאו אמר תתנה אש לא יעברו
אל תתנו ואם יעברו ונתתם: ר"ח אמר. אתנאי כפול לחודיה
פליג למימר דאין צריך לכפול דמכלל הן נשמע לאו וזה שפלו
מכוס לורך היה הדבר לאומרו מפני דבר אחר שאלמלא בן שפלו
יש במשמע שאם לא יעברו אף בארץ כנען שמעבר הירדן והלאה
שהיו קאין זה מפני מקנה רב שלהן אף זה לא יעלו דהכי הוה
שמעינן לא אש יעברו ונתתם להם את ארץ הגלעד בשביל כל חלקם
הא לא יעברו והיו נקדים ולא יעלו חלק לא כאן ולא כאן כלל
לכן פירש שאם לא יעברו לא יפסידו חלקם בכך ה (דאי אתה
שומע מכלל לאו אש אינו מפרש לכתוב) ויעלו וכאן על פי
הגורל: גב' שפיר קאמר ליה. קושיא היא היכי יליף ר"מ מינה
דבעינן כפילה הא שפיר קאמר ליה ר' חנינא דכפילה לאו למכסל
אתא שלא יעלו ארץ גלעד כולם דאם מכלל שמעינן לה אלא למימר
ונאחזו בארץ כנען אפי' אין עוברין למלחמה: אמר לך ר"מ אי
ב"ד. קרא לפרושי אתה דאפי' לא יעברו לא יפסידו חלקם בכל ארץ
ישראל ולאו לתנאי כפול אתה להחיות את התנאי שאם לא יעברו
לאו אש אינו מפרשו: לכתוב ואם לא יעברו ונאחזו בתוככם, ועל כרחך הייתי מפרשו שאם לא יעברו לא יפסידו כל ללנונינו:

למה (קידושין) מז

למה לי. בארץ כנען דמשמע מיעוטא למעוטי שלא יטול בלחץ גלעד כנגד חלקס שבארץ כנען א' (הרי משמע נמי ונאחזו במוכבם שלא יטול בלחץ גלעד כנגד חלקס שבארץ ישראל אלף קרא יתירא סוף למדרש ביה תנאי כפול) ש"מ הולך לכפול ולומר אלף לא יעצרו לא יהא בדברי כלום ואי לא כפלו

היתם מתנתו קיימת דמכלל סן לא כשמע לאו: ור' חנינא. אמר קר לעולם לא בא לכפול אלף לפרס שאפי' לא יעצרו לא יפסידו נחלתם מכל ארץ ישראל ואם כתב ונאחזו במוכבם וכו' לא ס"ה ואם לא יעצרו יטול כפי המגיעס בארץ גלעד שגאחותם בה ככרוהס סיינו אחכס לכבשה אבל בארץ כנען כלל לא לא במוכס יטול ולא בארץ גלעד כנגדה להכי כתב בארץ כנען שאף בארץ כנען יטול אע"פ שלא סיינו לכבשה אבל למעוטי שלא יטול ארץ גלעד כנגדה לא חילטריך דמכלל סן הוס שמעין לאו: כל היבא דאית לכו משמע. ועל כרחק לא כתב בארץ כנען אלף למעוטי ארץ גלעד שלא יטולס כולם על פי מתנתו שאמר להס ונתתם להס וללדינו דמכלל סן לא הוס שמעין לאו: משל. דמשה: למה הדבר דומה בו, כך שאר השבטים יטול ארץ כנען ושני שבטים אלו יעצרו את הירדן למלחמה דהיינו דומיא דיתן להס מאתים וזו יטול ארץ גלעד ואם לא יעצרו לא יפסידו חלקס בארץ כנען דהיינו שאר נכסים: מי גרם לו ליטול עם אחיו בשאר נכסים כפילו גרמא לו. דאם לא כפל הייתי שומע דאם לא יתן יטול באותו שדה כפי חלק המגיעו בו אבל בשתי שדות שהקליטים לאחיו לא יטול כלום וכ"ש שלא יטול באותו שדה כנגד שאר נכסים אף בני גד ובני ראובן כפילה הדברים גרמא להס ליטול חלקס בארץ כנען שאם לא כפל הייתי שומע דאם לא יטול בה כלום אלף גלעד משה שמעין בה: התם. מתני' קמי' שאם לא כפל לא היו נוטלין כלום לא כאן ולא כאן דקאמר שאף בארץ כנען שאיננה חביבה להס לא יטול מדקתני שאף משמע דכ"ש בארץ גלעד שצחרו בה: ס"ג אלמא בפילה לארץ גלעד נמי אהני והבא קתני מי גרם לו בו, אלמא לא אהני אלף ארץ כנען דבלאו כפילה נמי הוו שקלי מה שמגיעס

בארץ גלעד: לא קשיא. מתני' דקתני שאף דמשמע דכל סכן בארץ גלעד: מקמי דנימא ליה ר"מ. ח"כ נכתוב ונאחזו וסוה סבר ר' חנינא דכולה מילתא דריס ר"מ לתנאי כפול הלכך אמר ליה שהלמלא כן שכלל דבריו יס במשמע שאף בארץ כנען לא יטול ליה עבדו לא תתנו להס את ארץ גלעד וממילא דבארץ כנען לא שקלי דאם לא כפל לא אהני כפילה אלא לארץ כנען אמר ר' חנינא דלמך בארץ כנען כפולס דריס ר"מ נכתוב קרא שאת. משאת סבר: ואם לא תיטיב לפתח. פורענות מוכנת לצא אלמא כפילה צעין ואם לא כפילה מבי אמר אס תיטיב שאת הוס שמעין דאפי' אס לא תיטיב נמי שאת דתנאי שלא כפלו אינו מבטל מתנה: למה לי. אס ב תיטיב נשמעת מכללא: ס"ד בו. כלומר מכללא לא הוס נפקא לן אלף ביעול מתנה הא אס לא תיטיב לא תשא סבר ופורענותא נמי לא תשקול להכי חילטריך כפילה דינא דפורענותא: בשלמא לר"מ. דאמר מכללא לא שמעי' היינו דכתיב אז תנקס מאלתי לפי שהשבינו אס לא אל ביה אפי' אס לא יתנו תהיה נקי אבל לר' חנינא דחזיל בהר סברא לפי דעת בעלי התנאים למה פירש אס לא יתנו

אפי' לא כתב ארץ כנען ה"א בתוככם בארץ גלעד. פי' בקונטרס דאם לא יעצרו יטול חלקס כפי המגיעס בארץ גלעד שגאחו בה כבר וס סיינו [אחכס] לכבשה אבל בארץ כנען כלל וכלל לא שהרי לא סיינו לכבשה קמ"ל דאע"כ יטול וקשה וכי וירשו עם אחיהם שיאלו למלחמה ב' [ועוד] דאינו דומה למשל דמיתין] לכך נראה לר"י לפרס דפשיטא דקרא הכי אס יעצרו חלוצים בראשי הצבא להיות עם אחיהם נתנו להס ארץ גלעד ואם לא יתאמנו ויהר מאחיהם ונאחזו והכי נפרס דאי לא כתב בארץ כנען ה"א שאם לא יעצרו חלוצים בראש המלחמה ולא יסייעו בביצוע הארץ לא כשאר שבטים כלל וכלל לא יטול ארץ כנען קמ"ל דאע"כ יטול וקשה דאפי' תיסק דרעיתיה שלא יטול כלל דאם כנען כיון שסייעו בביצוע כמו החריס וי"ל דס"ד כיון שהוקלה ארץ כנען לשאר שבטים שהרי מלחמה שמה שאלו בני גד ובני ראובן ארץ גלעד נשאו כמו שנקלו עולמא מלחמא בארץ כנען וינמא שאם לא יקיימו תנאם לא יהיה להס חלק בה קמ"ל בארץ כנען לומר שאלו הנקס כשאר שבטים כאן וכלן יטול בכתוב קרא בארץ כנען כנגד ולא נכתוב ונאחזו במוכבס וממילא ידענו כיון שטענים חלקס בארץ שהוקלה לשאר שבטים כ"ש שיעלו חלקס בארץ גלעד שלא הוקלה לשאר שבטים וי"ל דלדבריה ה"א בארץ כנען שלא תיטיב כחם דין הוס שיעלו אבל בארץ גלעד שהייתה כחם בה יקנסו ממנה ולא יקחו בה כלל לכך נכתבו שניהם:

בשלמא לר"מ היינו דכתיב אז תנקס מאלתי אלף לר' חנינא למה לי. תימה מה ענין זה אלף מחלוקת והלא אס הוס תנאי אלף בפירוש אמר שישבע לו שיקח אשה לבנו ממנפתתו ואם לא פירס הקרא תנקס מאלתי אס לא יתנו לך הייתי אומר שהיה עובר שבושה בין יתנו ובין לא יתנו אס לא היה מביא אשה ומה שפירס הקונטרס קשה להדין שהרי משמע מתוך פי' שאם הק' היעורר למספחת אברהם והס לא ירלו ייתן לו שיהא מותר בצמות כנען וזה חזיר דלפי זה ס"ד דר"ה כ"ג היירי בע"ה משה שאמר ר"מ [כן פרי' בשלמא לר' מאיר דלית ליה מכלל הן אשה שומע לאו אע"פ שסברא הוס כשאלס מתנה עם חבירו אס תעשה זה אתן קר זה ואם לא תעשה לא אתן לך כמו כן כאן אע"פ שהוס סברא שלא השבינו אלף על מנת שיתנו הולך לפרס אס לא יתנו תהיה נקי אבל לר' חנינא דחזיל בהר סברא לפי דעת בעלי התנאים למה פירש אס לא יתנו

לך פשיטא אס לא ירלו ליתן דיהיה נקי ולמה"ר יצחק נראה ששתי שבושות השבינו אחת שיקח אשה לבנו ממנפתתו ושבושה אחרת שאם לא יתנו לא תקח אשה מבנות כנען ודייק מדכתיב וקית השבושתי זאת משמע שים שבושה אחרת:

וכ"ש במקום החביב להס דמכלל סן היינו שומעין לאו ואם לא יעצרו לא תתנו להס את ארץ גלעד וממילא דבארץ כנען לא שקלי דאם לא כפל לא אהני כפילה אלא לארץ כנען אמר ר' חנינא דלמך בארץ כנען כפולס דריס ר"מ נכתוב קרא ונאחזו לר"מ בארץ כנען אמר ליה ר' חנינא ליטול חלק בארץ כנען אהני דאי לא כתביס הוס חמינא ונאחזו במוכבס בארץ גלעד: שאת. משאת סבר: ואם לא תיטיב לפתח. פורענות מוכנת לצא אלמא כפילה צעין ואם לא כפילה מבי אמר אס תיטיב שאת הוס שמעין דאפי' אס לא תיטיב נמי שאת דתנאי שלא כפלו אינו מבטל מתנה: למה לי. אס ב תיטיב נשמעת מכללא: ס"ד בו. כלומר מכללא לא הוס נפקא לן אלף ביעול מתנה הא אס לא תיטיב לא תשא סבר ופורענותא נמי לא תשקול להכי חילטריך כפילה דינא דפורענותא: בשלמא לר"מ. דאמר מכללא לא שמעי' היינו דכתיב אז תנקס מאלתי לפי שהשבינו אס לא אל ביה אפי' אס לא יתנו תהיה נקי אבל לר' חנינא דחזיל בהר סברא לפי דעת בעלי התנאים למה פירש אס לא יתנו

מחזרת
ה"ה

א רש"י ח"מ
ב ג' ל' א'
חייטין
ג' ה'

סג עין מלכות
נר מצודה

ר' עמך קני לך מעכשיו. הכח
 קה' שלכל מ' לך הו' לומר
 (דף עז:): דקאמר התם אמר רבא
 לך מעכשיו וקשה דהא מילתא דרבי

תחתיתיו כו' דלומר ר"ם מקודשת
 ללא קצור לביעו ליומר מעכשו
 וסמחי לך לומר בזה ובעד טפי
 היינו כיבד דלומר מעכשו וחק
 ביה ליתיה ברייתא ודלשכתן ב'פ'
 והשם שפלו (כתובת פ' כד) גבי
 משום פרה וזולתה קטויה לך עד
 לחמר ל' יום וחוקי לה דלומר מעכשו
 ל' ליתיה במיתיה הא לא נהירא
 לומר כן דמכבד מלך פ' ד' גבי
 מלכות הוה כדבר ובעד שם לעולם
 ללא מרעין לומר מעכשו דלומר
 ב'מיתיה הרי את מקודשת ל' לחמר
 ואל' יום לא בא אחר וקידשה מקודשת
 דלומר מעכשו והדר קושיא
 דלכתיה לכך דלומר ר"ד דלומר
 דלכתי קידושין היינו טעמא דלא צי
 ללומר מעכשו משום דסתם קידושין
 וקין שות לא מתבטל דלומר
 ב'לא מ' לא בא אחר וקדשה מקודשת
 ואל' דתאכלו העשות אצל הכה נבי
 שחורב של עבד וגבי שדה דסתם רוב
 קקיינס בשטר ואם לא חמר מעכשו
 ה"א אם נתקדש השטר בתוך הזמן
 שבעד לא יהא משוחרר וגבי שדה חזון
 יהא קיוו לא הכי נקט בזה
 ובעד לישא דמהני בכל עין אפילו
 וקדשה השטר והיינו כשחמר לו מעכשו
 ור"ם פירש לזהני נקט מעכשו גבי
 שדה ועבד לאשמועין דסבר כר"ם
 דלומר אדם מקדש דבר שלא בא
 לעולם א"ע פ' שוהלו שחולו קנין
 ובעד דל' א"ל רבנו מנחם ז"ל

השלישי (אשר לא היה מן הנשואים)
לדחיה אפילו כרבנן וירד נשוא קוין
אחר ההחרור וא"ת כיון שלא חל הקוין
אחרי ההחרור הכתוב שלא להצטרף עבד
ללא אדוניו הא לא שייחרה ליה מ"מ
כשפדוהו או קניוהו שליחותיה עבדין
לדיחא ליה לדיקו בדימומיה כבדמקרא
בפ"ק דב"מ (דף ע"ו): גבי גזל שדה
והור וקעה ובעלים הראשונים כו'
ויוסיק לדיחא ליה לדיקו בדימומיה
ואכל גבי קידושין לא שייך לממור הכי
ולכן לא בעי אמר מעשיו ומהי
קעה לב"י פירש למעשיו מהי
אפי' נתקדע הגט א"כ ליל במשך
ספרה זו מעשיו לאחר ל' יום דאם
ומקו לר' יוחנן פירש בעומדת בראש
למקום ראו לנשיה פירוש שלא מיבעיא
בחתירו הא אפי' ברה"ר קיימא קעה
כיון דלמור מעשיו ו"ל דר' יוחנן
לעטמיה לעיל בפירקין (דף ע"ס.)
מעשיו ולמחר ל' יום שורקו היו וזה

ר' גבי מעבדו דמשיכה וכו' וכן
אנא דרמיו למשיכה אבל ברה
(על): תנא הו' ויריד חזק
אז מהני לר' ויהא אס חסד
ס דף מה: גבי הווא גברא ש
מת קא קני כי הווא תנאי וס
ולא הו' שוורא אלף תנאי וס
ועבדא לבעליה אלף מנות למי
נמי דברים שבינו לבינה שלפ
שאר מעשה ידיו ולכן ארר
ל' בעולם הווא הדין דנני ל'
(מכות דף עט):

שורף גרבע. ואסור להקריב אבן נסוקלו תרי בעיני דלמך מר
(ב"ק דף מה.) כמיתת הכעלים כך מיתת הסור: ותנא תונא.
לענין ספולי קרבן זבחים וזבכורות: וצריבא: לאשמועינן בכולהו
דשתיקתו הולאס היל: חזי ליה בימי שומאתו. ולא איכפת ליה

ולאו הולאס היל ומותרים לטקורס:
לאו לגבי מובח קיימי. ולא איכפת
ליס להכחישו והולאס מיהא לא
היל ומותר להקריב לריבא: אשתו
זינתה בעד אחד. כלומר אמר לו
עד אחד אשתך זינתה וסוף שותק
מסו ליאסר סעד עליו: ולא היה
אתי. הסוף סמיה לעת הקבוע לו
לפני שמואל: שדר. שמואל שליח
בתריס שימחרנו לבא: מאי לאו אי
מהימן לך. היל עד כשאר עד אחד
ידעת בים שליחו מפסולי עדות
דלא גזללא הוא: אפקה. הואיל
ולא הכחישו: ינאי המלך. מן
הכנסים של השמואלים הוס:
לבוהליה. שם מדינה שבמדבר:
מלוחים. ירקנו וסמן קקולי
בגשן דרמי כמו הסופים מלות
עלי שיש (אויז ל): כשהיו עפוקים
בבנין. בית שני שצלו מן הגולה
והיו עניים והיו מולוהין הולאות
במלחמה אף אנו נאכל מלוהין להיות
זכר לעניו אבותינו ולהודות לפני
הקדוש המלכותי והשמימי: לבן
שר פרושים עליך. שונאלי הס
ואין סומכים בהללחתך: ומה אעשה.
לדע שכן הוא: הקם להם בציץ
שבין עיניך. מן לין הקדש על
הולך ויעמדו על רגליהם לפי שהם
כתוב בו וסו יגלו את לבם ואע"פ
דלא שעת עבודה כדלמך בפ"ב
(לעיל גד.) בגדי כהונה ניתנו
ליהנות בהם: שהיו אומרים אמו
נשבות מן המורדים. לכך מיתו
בו ססיו הסופים אומרים עליו
אמו נשבות במורדים כך של בית
השמואל הוס וצביון פסולה להסו
וכשאל חזיו ונמלא חלל: ויבדלו
חבמי ישראל בועם. שבעם המלך
עליהם: כך הוא דינו. לכבוד
מרפתו: וכך הוא דינך. בתמים
אלא חנקס מסס: רומסס. רגנס:
מה תהא עליה. שמה ששכת
אמר ליה הכי ס"ת כרוכס ומונח
בתוכס המלות ולא יסתכחו: ותוצץ
הדעה. לשון וילך לין ויגמול שקדים
(במדבר יו) ליל בערם לשון מולאס
(יחזקאל א) כנילוך המבעיר גחלת:
שמעון בן שמש. היל אשתו הוס
והסביתו הכי דרמי. ויבוקס הדבר
ולא נמלא דמשמע שהיוקוסו
בחוקת כשרות: סמוך אהני. דלמרי
אשתבאי והיכי קאמר ולא מלאו
וילי אחרת. חוקי תרי לכהדי תרי
ואוקי איתתא חתוקתס ס"מ ז היל
היל קמן וסיה בהם לב"ד להסיר
אלל בנה זה הסדון חין לו חוקס
דכשרות שהרי מעידים על תחילת
לידתו בפסול: אלא לאו בעד
אחד. סעיד על הסביוס וכלו שניס
והסביוסין: דרב אחא בר מניומי.
בעלמא: שפחה הכניס תחתיה.
הכניסו לסס שפחה וצבורים שסיל
זאת ונכנסו מסס לאחר שנסבית
פר. שלא כתיבה כלל עדים
סילך חין כחן הסכשת עדים:

מנסך יינך כח וארץ. ודאי יס נחוס דכדרי ולכדוק
כדלמך לקמן (עמוד ב') גבי בעל מוס דמלי אמר ליה שלח והחיו
וכשאלס עוסה חכירו סליה לשמור יונו או להביא מן המרתף נחמן
דהיינו בידו ומהימן עליה כני תרי כשסומך עליו והא דבעינן שותק

דנ דוקא דלא עשוה שליח: אמר אבוי
היל היל. תימה והא אחרת המקדש
בשר א' חין חוספין קידושין דלון
דבר שבערות פחות משנים וי"ל דהתם
אפשר כיון דלא קדשה בפני עדים
המעות מתנה הכל הכא הביאה אחרת
בין בעדים בין שלא בעדים ואין אנו
צריכין אלא שידע הכעל האמת מיהו
קשה למשמע הכא עד אחד נחמן ובתם
סוטה (דף ג:) משמע דלון האשה
נאסרת על בעלה אלא על עסקי קינוי
וסתירה משמע דבעינן עדים ויס לומר
דהתם מיירי בחיו שותק אבל בשותק
בעד אחד מהימן ח:

רבא אמר כו' ואל"ת כיון דשותק
ושתיק כהודאס דמיה למה לא
תאסר עליו וכי לא יוכל לעשותה עליו
חתיכה דליסורא וי"ל דקסבר רבא
דעממא דשותק מלחין לאו משום דשתיק
כהודאס דמיה אלא משום דליכא
רגלים לדבר מהימני ליה וכוין שאין
האסור מכה עדות הכעל אלא מכא
עדות הסד לא מהימני ליה דעד אחד
אינו נחמן בבער שבערות:

הקם להם בציץ שבין עיניך. פירש
בקונטרס ואל"ת דלא שעת
עבודה היל הא אמרינן לעיל (דף גד.)
דבגדי כהונה ניתנו להנות בהם וקשה
דלדברך משמע מהתם דמיד שהיו יכולין
להספיקן שהיו וקוקין להספיקן מדקאמר
לא ניתנה תורה למלאכי השתר משמע
כלל לאורד חסירה ומפרש רבינו תם
דדוקא לין משום דכתיב בו (שמות כח)
והיה על מלחו תמיד משמע דמותר שלא
בשעת עבודה אבל כשאר בגדים לא
ויאלי הוס כהן מותר בית השמונאי:
כאי חיות דסמכת אהני סמוך אהני.
דלישכבאי והיכי קאמר גמרא
ולא נמלא הקשה בקונ' דלדברך חוקי
תרי כהדי תרי ואוקי אס ינאי בחוקת
כשרות כדלמרינן גבי כהן כשרק (הלכה
גמרארמלה) (כתובות דף כו) ותירן
ס"מ היל חזיו קמן וסיה בהם
לב"ד להסיר דהתם חיות לה חוקת
דכשרות אלל בנה זה הסדון לפנינו
חין לו חוקת כשרות שהרי מעידים
על תחילת לידתו בפסול שמונסי סאמו
נשבות קודם שולד ואל"ת מ"מ חיות
ליס חוקת דלוימיה שהיתה בחוקת
כשרות דהא אמרינן בפ"ק דכתובות
(דף גי.) לדברי המסביר בה משכיר
בבתה וי"ל דלא אמר חוקי תרי כהדי
תרי אלא בתרומה דרבנן ותרי ותרי
ספיקא דרבנן ובהא לא הסמירו אבל
ביוחסין דליכא אסורא דלמרינן
הסמירו ואסורא היל מדרבנן (*):
(ויתר ביאור כתובות סו: ד"ס חין)

מלך וכהן גדול כך הוא דינך ומה אעשה אם
אתה שומע לעצתי
רומסס ותורה מה תהא עליה הרי כרוכה
הרצנה ללמוד יבוא וילמוד אמר רב נחמן בר יצחק
מיד נזרקת בו אפיקורסות
דהוה ליה למימר תינה תורה שבכתב תורה
שבעל פה מאי מיד
ותוצץ הרעה על ידי אלעזר בן פועירה ויהרגו
כל חבמי ישראל
ליושנה היכי דמי אילימא דבי תרי אמרי אישתבאי
וכי תרי אמרי לא
אישתבאי מאי חיות דסמכת אהני סמוך אהני
אלא בעד אחד ופעמא דקא
מכחשי ליה בי תרי הא לאו הכי מהימן ורבא
לעולם תרי ותרי הוכדאמר
רב אחא בר רב מניומי בעדי חזמה הכא נמי
בעדי חזמה ואיבעית
אימא כדדבי יצחק דאמר רבי יצחק שפחה
הכניסו תחתיה אמר רבא
מנא

מנסך יינך כח וארץ
כדלמך לקמן (עמוד ב')
וכשאלס עוסה חכירו
דהיינו בידו ומהימן
עליה כני תרי כשסומך
עליו והא דבעינן שותק
דנ דוקא דלא עשוה שליח:
אמר אבוי
היל היל. תימה והא
אחרת המקדש בשר א'
חין חוספין קידושין דלון
דבר שבערות פחות
משנים וי"ל דהתם
אפשר כיון דלא קדשה
בפני עדים המעות
מתנה הכל הכא הביאה
אחרת בין בעדים בין
שלא בעדים ואין אנו
צריכין אלא שידע הכעל
האמת מיהו קשה
למשמע הכא עד אחד
נחמן ובתם סוטה (דף
ג:) משמע דלון האשה
נאסרת על בעלה אלא
על עסקי קינוי וסתירה
משמע דבעינן עדים
ויס לומר דהתם מיירי
בחייו שותק אבל בשותק
בעד אחד מהימן ח:

מסורת
הש"ס

א בכורות ג'
זבחים פ'
[תוספתא ד"ק]
פ"ד
ב ס"א דאכל
ג [ב"ק לח].
ד גיטין כו ב.
ה [כ"ה]
ו יבמות ג'
ז יבמות כד.
ח [ב"מ כ].
ט [ב"מ כ].
י [ב"מ כ].
יא [ב"מ כ].
יב [ב"מ כ].
יג [ב"מ כ].
יד [ב"מ כ].
טו [ב"מ כ].
טז [ב"מ כ].
יז [ב"מ כ].
יח [ב"מ כ].
יט [ב"מ כ].
כ [ב"מ כ].

[illegible]

נמי נר שנשא ממזרת דיש קידושין ואין עבירה. דגר מותר בממזרת נר יוסי דאמר קהל גרים לא מקרי קהל לקמן בפרק במרא (דף עג.) ונתנייה. גבי קידושין ויש עבירה במתני' בדי אלמנה לכי: כל מקום דסיפא. דיש קידושין ויש עבירה כל מקום כלל משמע לאתויי סך דלא פריש

לס' בדיקא: ואיבעית אימא לעולם רבי יוסי היא. דאמר גר מותר בממזרת ודקשי' לך כלל'א סיא מתניתין לאו כלל'א כיוול דלכסי תנא ב'ס ואיוו ו' סיא כנסת ולויס כו' למימרא דמי סיא דהולד הולך אחר הזכר אבל יס אחריס אע"פ ש'ס קידושין ואין עבירה הולד הולך אחר הפגום: ואיוו ו' ו' ו' לא. כלומר אס כן דליוו ו' דוקא אבל מויד אחרינא לא אויל אחר הזכר גבי יס קידושין ואין עבירה: והרי חלל וכו'. ותנן לקמן (דף עג.) ד'ס חלל זכר פסולס לכהנס אלמא אחר הזכר סיא ומיקרי חללה: ברבי דוסתאי ס'ל. תנא דין דאמר (ס'ס) בנות ישראל מקוס עסרס לחללין וכתס כסרס לכהנס: והרי ישראל שנשא חללה דיש קידושין ואין עבירה. דלא אסורס אלא לכהנס וסולד הולך אחר הזכר דתנן לקמן (ס'ס) ב'ס כסרס לכהנס ולא אמרינן חללס סיא ככנס סכניס: ונתנייה בהריא. גבי כנסת לויס וישראלית ומשני משום דלא מתני לס אינס כיסית לו לתנא עס סיא כן בלשון קר דנימא ואיוו כנסת לויס וישראלית וחללס שנשא לכהן ללוי וישראל דמשמע חללס נמי לכהן אין עבירה: והאיכא. יס קידושין ואין עבירה דהולד הולך אחר הזכר סא דרבס בר בר חננ' מצרי שני. סכנינר אכיו: מצרית

ראשונה. סכנינר סיא: בנה ש' י. ומותר לישא ישראלית כדכתיב (דברים כג) דור שלישי יבא לסס דכיון דיש קידושין ואין עבירה לבית אבותס קרינא ב'ס כישראל וסא דאמרינן ביבמות (דף עה.) לסס סלך אחר פסולן סיינו לענין ישראל שנשא מזרית או מזרי שנשא ישראלית דיש קידושין ויש עבירה עד שלסס דורות הולד הולך אחר המזרי דוילדו לסס כתיב ואחריוס סולכיס דולדות אבל לענין מזרי ומזרית לסס מגמר לן סאי לסס מויד סולדס ב'ס ב'ס קרינא ב'ס וסא מלרי וסא מזרית: ולרבי דימי. דאמר ביבמות בפרק סערל (דף עה.) דמי סיא וילין לסס מלרס יולדו סכניב תלסו בלידס למימרא דב'ס לימיס שדינן ל'ס מלרס כתיב אסר יולידו: והאיכא. גבי יס קידושין ואין עבירה הולד הולך אחר הפגום סא דכי א'סא רבין וכו' ב'סומות סלך אחר הזכר א'ס ואסס סכניס משני אומות (כדלקמן): נתניירו. דיש קידושין ואין עבירה: הולך הולך אחר הפגום. כדלקמן ש'סמתין ומתניתין טני הולד הולך אחר סוכר: תנא איוו ו'. דרישא למעוטי ולסכמוטינ דמתני' לא כלל'א כיוול ומרישא דמילתיס דרבין ליכא לאקשוי' למימר ונתנייס במתניתין גבי הולד הולך אחר הזכר דמתניתין ב'ס קידושין מוירי וסאי דלא נתניירו אין כ'ס קידושין: סאי מ'אי. אסוניא דש'סמתין פריך דשנינן לעיל ולי ב'סית לימא רבי יוסי סיא אי אמרס ב'סלמא רבי יהודס סיא דאמר בר אסור בממזרת לפיכך ב'ס הולך אחר הפגום כיון כל מקוס ש'ס קידושין ויש עבירה איכא לתרויל כל מקוס דמתניתין לאתויי מ'אי ואיוו ו' למעוטי מ'אי כל מקוס דרישא לאתויי חנה. מלרי שני שנשא מזרית ראשונה ואין עבירה לפיכך הולד שלישי: ואיוו ו' למעוטי דרב דימי ודרבין. כלומר ואיוו ו' דרישא דמשמע אבל ב'סלמא לא אויל אחר הזכר אי ס'ל כרב דימי דאף מלרי שני שנשא מזרית ראשונה ב'ס שני לשמוטינ איוו ו' דמתניתין למעוטי סא דלא אויל ב'ס זכר וכל מקוס דרישא לא יסיוו אלא ישראל שנשא חללה וכדרבין דאמר נתניירו סלך אחר הפגום ולא אויל אחר זכר ואע"פ דאין עבירה ולי ס'ל כרבס בר בר חננ' מיימין ל'ס מכל מקוס דרישא ואיוו ו' למעוטי דרבין לחורג:

נר שנשא ממזרת דיש קידושין ואין עבירה הולך הולך אחר הפגום דתניא א' נר שנשא ממזרת הולד ממזר דברי רבי יוסי אמר ליה מי סברת מתני' ר' יוסי היא מתני' ר' יהודה היא דאמר בר גר לא ישא ממזרת ויש קידושין ויש עבירה הולך הולך אחר הפגום ונתנייה תנא כל מקום דסיפא לאתויי ואיבעית אימא לעולם רבי יוסי היא ותנא איוו ו' למעוטי ואיוו ו' ו' לא והרי חלל שנשא בת ישראל דיש קידושין ואין עבירה הולך הולך אחר הזכר סא לא קשיא ב'ס' דוסתאי בן ר' יהודה ס'ל ג' והרי ישראל שנשא חללה דיש קידושין ואין עבירה הולך הולך אחר הזכר תנא כל מקום דרישא לאתויי ונתנייה בהדיא משום דלא מתני לה היכי ב'סית כנסת ולויה וישראלית וחללה שנשאת לכהן לוי וישראל וחללה לכהן מי חויה והאיכא דרבה בר בר חנה דאמר רבה בר בר חנה אמר ר' רבי יוחנן מצרי שני שנשא מצרית ראשונה בנה שלישי וזו תנא כל מקום דרישא לאתויי ולרב דימי דאמר שני הוי תנא איוו ו' למעוטי והאיכא ג' דכי אתא רבין אמר רבי יוחנן ב'סאומות סלך אחר הזכר נתניירו סלך אחר הפגום שבשניהם תנא איוו ו' למעוטי סאי מ'אי אי אמרת בשלמא מתניתין רבי יהודה סיא כל מקום דרישא לאתויי ישראל שנשא חללה ודרבה בר בר חנה איוו ו' למעוטי דרב דימי ורבין כל

מתני' ר' יהודה סיא. קסא ה"ר יעקב מקויל לר' יהודה נמי איכא למיפך הרי גר מזרי שנשא ממזרת דיש קידושין ואין עבירה כדאמר לקמן (דף עג.) דמורה סא בפסולין קהל דליוו גר מזרי דמותר בממזרת ואס' אחר דהולד הולך אחר הפגום וסוי ממזר ותרין ר"י בר אברהם דהגמרא לא נחית לאקשוי' אס' יס אחר מהס כסר כנון גר כסר הרלוזי לכל בקהל שנשא ממזרת דהכי משמע ל'ס השתא דיש קידושין ואין עבירה וגר מזרי שנשא ממזרת שניסס פסוליס ולכך לא רנא להקשות מניסס מויד ב'סר הפי פריך ממזרי אע"פ דליוו כסר לפי בקהל וס'ס דהוה מ'אי למיפך ממזרי שנשא ממזרת אלא דפריך ל'ס עסר: ונתנייה. ס'י ב'סופא תנא כל מקוס לאתויי ולא פריך ולמתני' כהדרי' כדפריך בסמוך דכיון דסבר גר אסור בממזרת דאיקרו קהל הוי קתס בכלל ממזרת ונתניס לישראל דתני סכמתין ולא פריך למתנייה במתניתין טפי כולי סאי ומ'אי אינטריך למתני כל מקוס דאי לא הכי לא הוה מ'אי לאתויי (אלא) ממזרת ונתניס לישראל לכך:

והרי חלל שנשא בת ישראל והולד הולך אחר הזכר. פירוש סהא חלל כמו אכיו וס'ס מ'אי פריך מה דהכין פסול לאו משום דלולין כהר הזכר לחודיס אלא משום דנקבס פגומה סהא חמו סהוכר פסולס ב'סיתו וסוי חללס ויס לומר דע"פ פסולס סל כן לאו משום פסול דנקבס סא דסא ישראל שנשא חללה יוכי' סכני' כסרס לכהנס ואס' ג' סלמא פסולס אס כן משמע דלולין דוקא ב'סר הזכר לן פריך עסר: סאי מ'אי ר' דוסתאי דאמר ב'סית ישראל כל מקוס לאתויי כדאמרינן על ישראל שנשא חללה יו"ל דא"כ מ'אינן למיפך ונתנייס כהדרי' ולא מ'אי נמי לסמוי משום דלא מתני לס דהכי נתנייס כדאמרינן בסמוך דסא ודאי מ'אי למימין

במתניתין כנסת שנשאת לכהן וללוי לישראל חללה שפרי לא הויה כסרית ל'סא לספוליס: ב'ס'ה שלישי סוי. פ'י בקיטורס ומותר לישא ישראלית כדכתיב (דברים כג) דור שלישי יבא לסס דכיון דיש קידושין ואין עבירה לבית אבותס קרינא ב'ס כישראל וסא דאמרינן ביבמות (דף עה.) לסס סלך אחר פסולן סיינו לענין ישראל שנשא מזרית או מזרי שנשא ישראלית דיש קידושין ויש עבירה עד ג' דורות הולד הולך אחר המזרי דוילדו לסס כתיב ואחריוס סולכיס דולדות אבל במזרי ומזרית לא מיגמר לן סא לסס מויד דהסס ב'סרוייו לסס קרינא ב'ס סיא סא מלרי וסא מזרית עכ"ל ודקדק ר"ס דלא יסיומא דוקא ישראל שנשא מזרית סייך לומר סלך אחר פסולן לפי סאי' שניסס פסולין אבל ב'סניסס פסולין לא סייך לומר סלך אחר פסולן דשניסס פסוליס שפרי עמומי ומזרית שניסס פסוליס והולכיס אחר הפגום אלא דדבר תלוי ב'ס כסרס משי' עמומיס סייך לומר כן דקרא ב'סני עמומיס איירי וקאמר סלך אחר הפסול שבכל עס ועס אבל כ'סניסס מ'סס אחר לא "סייך לומר כן: ב'ס מקוס דרישא לאתויי ישראל שנשא חללה ודרבה בר בר חנה ואיוו ו' למעוטי דרבין ורב דימי. פירוש סא או א'ס קתני כלומר אי א'סא כל מקוס דרישא לאתויי מילתא דרבה בר בר חנה א"כ א'סא איוו ו' למעוטי דרבין אבל לא דרב דימי משום דסא דרב דימי לתא כיון דמילתא דרבה בר בר חנה א'סא שפרי דרבי זה סומריס א'ס דרבי ו' דרבה בר בר חנה קאמר מלרי שני שנשא מזרית ראשונה בנה שלישי ודלכ' רב דימי איוו אלא שני ולי לא א'סא כל מקוס דרישא לאתויי מילתא דרבה בר בר חנה משום דלית הילכתא כוותיה א"כ מכל לומר דליוו ו' דרישא א'ס למעוטי סיא דרב דימי:

קא מ'אי פסול
מ'אי אסורי
ביאה הלכה
טו"ס א"כ
ס'י ד ספ"י כ'
קב כ' מ'אי
מ'אי אסורי
ביאה הלכה
טו"ס א"כ
ס'י ד ספ"י כ'
קג ד מ'אי
כ'ס כ'ס
לאין קוב
טו"ס א"כ
ד ספ"י ו'
קד ס' מ'אי
כ'ס כ'ס
טו"ס א"כ
ס'י ו'

מסור
הש"כ
א [לקיין]
פ"ס חנניה
ב'סוסתא
הית' להדי'
גר ב'סית
ב'סוסתא
ממזר דבי
רבי יוסין
ב [לקיין]
ב'סוסתא
ג [לעיל ס'
לקמן ע'ס
ה [לעיל ע'ס
ו' כ'ס'ס]

מנ

אפילו נדה נמי. אם קידש פטוה צימי נדותה לא נש...
 צא עליוה ויהא הולד ממור: אלמה אמר אב...
 בשהוקן: הבל מורדי. שמעון הדימני דלמך (יבמות...)
 מחייבי כריתות מודה בצא על הכנס ורע דאמר...
 מחייבי לאוין מודה בצא על הסוסה
 דקדשה לה וכסתרה דהוי עליה בללו
 דלא יוכל בעלה וגו' כדאמר ביבמות
 (דף יא:) הא מה אני מקיים אחרי
 אשר הוטמאה לרבות סוסה
 שנסתרה: שאין הולד ממור. שהרי
 עדיין קידושין עומדין בה: מכרי.
 כך הדיקא דרבי יונה איכא
 לאקושיכוו שחר עריות לאחות אשה
 דלא ליחוי קידושין ואיכא לאקושיכוו
 ליהדס דהו קידושין: לחומרא.
 לפסות הולד ממור שהממזרות
 תלוי בקידושין דכל מי שאין לה עליו
 קידושין הולד ממור דהו דילפינן לה
 מחשבת אב ביבמות (דף מה:) מה
 אשת אב דלא תפסי בה קידושין
 והולד ממור אף כל שאין עליו קידושין
 הולד ממור: אהיה. שאר עריות
 בק"ו מיבמה לשוק שאין קידושין
 תופסין בה כדאמר רב ביבמות (דף
 יג:) מנין שאין קידושין תופסין ביבמה
 דכתיב לא תהיה אשת אבך אהיה
 לא תהיה אשת אבך אהיה: א"ה
 מיתות וחייבי כריתות לא כש: א"ה
 שאר חייבי לאוין נמי. כהי דלא
 אחי בק"ו נייטי בצנין אב במשמעו
 ביבמה שיהא בללו ואין קידושין
 תופסין בה אף כל שיהא בללו ואין
 קידושין תופסין בה: בהדיא כתיב
 בהו. דתפסו: וכי יש אהובה לפני
 המקום. כל מרובי אהבה או שגאחו
 של בעל חשבה לפני המקום לשנות
 דין הכהן לה בצדק לא כן לאהובה
 לכתוב לא יוכל לכתוב אלא כי את
 לא הוה ליה למיכתב אלא כי את
 הכהן יכיר ואנא ידענא לא שגא
 אמו אהובה ולא שגא אמו שגאח:
 שגאח בנישואיה. שנישואיה
 שגאח לפני המקום כגון חייבי לאוין
 וקאמר רחמנא כי תהיון אלהא חים
 בצו הויה ולקמן פריך דילמא בחייבי
 עשה הוה דקאמר ולא בחייבי לאוין:
 ולר"ע. דלמך ביבמות שאין קידושין
 תופסין בחייבי לאוין דקתני (סס)

אפילו נדה נמי. אם קידש פטוה צימי נדותה לא נש...
 צא עליוה ויהא הולד ממור: אלמה אמר אב...
 בשהוקן: הבל מורדי. שמעון הדימני דלמך (יבמות...)
 מחייבי כריתות מודה בצא על הכנס ורע דאמר...
 מחייבי לאוין מודה בצא על הסוסה
 דקדשה לה וכסתרה דהוי עליה בללו
 דלא יוכל בעלה וגו' כדאמר ביבמות
 (דף יא:) הא מה אני מקיים אחרי
 אשר הוטמאה לרבות סוסה
 שנסתרה: שאין הולד ממור. שהרי
 עדיין קידושין עומדין בה: מכרי.
 כך הדיקא דרבי יונה איכא
 לאקושיכוו שחר עריות לאחות אשה
 דלא ליחוי קידושין ואיכא לאקושיכוו
 ליהדס דהו קידושין: לחומרא.
 לפסות הולד ממור שהממזרות
 תלוי בקידושין דכל מי שאין לה עליו
 קידושין הולד ממור דהו דילפינן לה
 מחשבת אב ביבמות (דף מה:) מה
 אשת אב דלא תפסי בה קידושין
 והולד ממור אף כל שאין עליו קידושין
 הולד ממור: אהיה. שאר עריות
 בק"ו מיבמה לשוק שאין קידושין
 תופסין בה כדאמר רב ביבמות (דף
 יג:) מנין שאין קידושין תופסין ביבמה
 דכתיב לא תהיה אשת אבך אהיה
 לא תהיה אשת אבך אהיה: א"ה
 מיתות וחייבי כריתות לא כש: א"ה
 שאר חייבי לאוין נמי. כהי דלא
 אחי בק"ו נייטי בצנין אב במשמעו
 ביבמה שיהא בללו ואין קידושין
 תופסין בה אף כל שיהא בללו ואין
 קידושין תופסין בה: בהדיא כתיב
 בהו. דתפסו: וכי יש אהובה לפני
 המקום. כל מרובי אהבה או שגאחו
 של בעל חשבה לפני המקום לשנות
 דין הכהן לה בצדק לא כן לאהובה
 לכתוב לא יוכל לכתוב אלא כי את
 לא הוה ליה למיכתב אלא כי את
 הכהן יכיר ואנא ידענא לא שגא
 אמו אהובה ולא שגא אמו שגאח:
 שגאח בנישואיה. שנישואיה
 שגאח לפני המקום כגון חייבי לאוין
 וקאמר רחמנא כי תהיון אלהא חים
 בצו הויה ולקמן פריך דילמא בחייבי
 עשה הוה דקאמר ולא בחייבי לאוין:
 ולר"ע. דלמך ביבמות שאין קידושין
 תופסין בחייבי לאוין דקתני (סס)

סוסה שאין הולד ממור. כי נקטתם...
 כי נקטתם (דף מה.) ויהא הולד ממור: אלמה אמר אב...
 בשהוקן: הבל מורדי. שמעון הדימני דלמך (יבמות...)
 מחייבי כריתות מודה בצא על הכנס ורע דאמר...
 מחייבי לאוין מודה בצא על הסוסה
 דקדשה לה וכסתרה דהוי עליה בללו
 דלא יוכל בעלה וגו' כדאמר ביבמות
 (דף יא:) הא מה אני מקיים אחרי
 אשר הוטמאה לרבות סוסה
 שנסתרה: שאין הולד ממור. שהרי
 עדיין קידושין עומדין בה: מכרי.
 כך הדיקא דרבי יונה איכא
 לאקושיכוו שחר עריות לאחות אשה
 דלא ליחוי קידושין ואיכא לאקושיכוו
 ליהדס דהו קידושין: לחומרא.
 לפסות הולד ממור שהממזרות
 תלוי בקידושין דכל מי שאין לה עליו
 קידושין הולד ממור דהו דילפינן לה
 מחשבת אב ביבמות (דף מה:) מה
 אשת אב דלא תפסי בה קידושין
 והולד ממור אף כל שאין עליו קידושין
 הולד ממור: אהיה. שאר עריות
 בק"ו מיבמה לשוק שאין קידושין
 תופסין בה כדאמר רב ביבמות (דף
 יג:) מנין שאין קידושין תופסין ביבמה
 דכתיב לא תהיה אשת אבך אהיה
 לא תהיה אשת אבך אהיה: א"ה
 מיתות וחייבי כריתות לא כש: א"ה
 שאר חייבי לאוין נמי. כהי דלא
 אחי בק"ו נייטי בצנין אב במשמעו
 ביבמה שיהא בללו ואין קידושין
 תופסין בה אף כל שיהא בללו ואין
 קידושין תופסין בה: בהדיא כתיב
 בהו. דתפסו: וכי יש אהובה לפני
 המקום. כל מרובי אהבה או שגאחו
 של בעל חשבה לפני המקום לשנות
 דין הכהן לה בצדק לא כן לאהובה
 לכתוב לא יוכל לכתוב אלא כי את
 לא הוה ליה למיכתב אלא כי את
 הכהן יכיר ואנא ידענא לא שגא
 אמו אהובה ולא שגא אמו שגאח:
 שגאח בנישואיה. שנישואיה
 שגאח לפני המקום כגון חייבי לאוין
 וקאמר רחמנא כי תהיון אלהא חים
 בצו הויה ולקמן פריך דילמא בחייבי
 עשה הוה דקאמר ולא בחייבי לאוין:
 ולר"ע. דלמך ביבמות שאין קידושין
 תופסין בחייבי לאוין דקתני (סס)

דף כ:) חלך ועשה בה מחמר אין לאמר חליה כלום כדאמר ר' יוחנן
 תופס בה דקס ליה הסתא בולא יבנה ואמר בגמ' (סס דף כב:)
 הניח רבי אומר אין סדכרים הללו אמורים אלא לדברי ר' עקיבא
 עושה חלוה עכרים: באלמנה לב"ב. בהסוה הוה דתפסי קידושין
 דגלי רחמנא בה דאין הולד ממור אלא חלל: בואו ונצווה על
 עקיבא בן יוסף. שפוסל סדכס משראל שהיה אומר כל ביהא
 בישראל שאין לו ביתר בה הולד ממור: הניחא. אי לאו כללל הוה
 אלא לאפוקי מדרבי סימאי דמפיק חד מחייבי לאוין אחי ואשמועי
 דבכל חייבי לאוין עושה ר'ע ממורין שפיר איכא להוקמא כי תהיון
 לרבי יעקב חליה דר'ע ממוריין שפיר איכא להוקמא כי תהיון
 עשה ניכר דכתיב דור שלישי יבא ולא בני דהוה לה סטוה בינשואיה:
 אלא אי טעמא דנפשיה קאמר. וכללל כיל ולא דרבי סימאי
 לחודים פליג אלא אשמועינן דכל שביחא דאכסור הולד ממור במאי
 חוקי לה: בבבולה לב"ב. דעשה הוה דכתיב (ויקרא כח)
 עשה וליכא לאקשויי סא ונהא הוה או אלמנה או גרושה דבעולה פטוה לאו ונהא
 אלא גזרת ומשחררת ושכעלה בעולה ונהא וביחא אכסור לפסול לה: ומאי שנא. הוה
 שאנו שוה בכל. שאנו נושא אלא ככ"ג הלכך קיל: ורבנן. דמקיל להאי כי תהיון
 ביבמה במה מלינו שאין קידושין תופסין בהן אריותי ליה צייתי לאוין נוקמה
 לבקרא דהוי דחיק ומוקי אנפשיה. כיון דגלי לך קרא ביבמה ילא תפסי בה
 קידושין ופי תהיון ע"כ לחייבי עשה קאמר וכוון דמור מלרית ולר' יעקב
 דבעולה לב"ב: שפחה מנלן. דלא תפסי בה קידושין:

הדרן עלה האומר

פחה הולד עבד שיתררו
 ד ממור: גמ' איבעיא
 א שמע אמרו לו לרבי
 ואי אמרת לכתחילה
 תא שמע דאושפזיכניה
 רתינו לבנך אי אמרת
 ניהו דמנסיב ליה עצה
 שלאי עבד עברי מי הוה
 ל נוהג אלא לאו שמע
 רב יהודה אמר שמואל
 ד: אמר ר' אלעזר מאי
 אחר פסולו ורבנן ההוא
 (ידי) למשפחותם לבית
 כתב למשפחותם לבית
 (א) האשה וילדיה תהיה
 הוה כנענית כולד בסעי

ה' עשרה יוחסים עלו מבבל כהני לויי ישראל חללי נירי וחרורי ממזירי נתיני
שתוקי ואסופי^א כהני לויי וישראלי מותרין לבא זה בזה^א לויי
ישראל חללי נירי וחרורי מותרין לבא זה בזה^ב נירי וחרורי^ב ממזירי ונתיני
שתוקי ואסופי כולם מותרין לבא זה בזה ואלו הם שתוקי^ג כל שהוא מכיר
את אמו ואינו מכיר את אביו^{אסופי} כל שנאספס מן השוק ואינו מכיר לא
את אביו ולא אמו אבא שאול היה קורא לשתוקי בדוקי: **גמ'** עשרה יוחסים
עלו מבבל: מאי איריא דתני עלו מבבל ניתני הלכו לארץ ישראל מילתא
אגב אורחיה קמ"ל^א כדתניא (דברים י) וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר
ה' אלהיך מלמד שבית המקדש נבוא מכל ארץ ישראל וארץ ישראל נבוא
מכל הארצות בשלמא בית המקדש נבוא מכל ארץ ישראל היינו דכתיב
דברי

פחה כנענית ולא מוכר עלתו ולהבי נקט זיל גנוב וסוף הדיון נמי מלי לנאשוי מי שרי
אחרת סלקים דלי הוה מקשי ליה הא הוה מלי ליה לשנוי אלא דאמר ליה מוכר עלתך
בפרק קמא (לעיל דף יד): זה וזה רבו מוכר לו שפחה כנענית: והאמר מר. במסכת
דמלי למקרי ביה עד שנת היוכל יעבוד עמך: לא יבא לו. דור אחריו הוא מושך דרכי
ין צו על ממזרות אלא מאותו: בולד במעי בהמה דמי. שאין מתייחסם אחר אביו כלל:

עֵשְׂרָה יוֹחָסִין עָלוּ מִבְּבֶל. כִּשְׁעָלוּ צִי הַגּוֹלָה וּבִגְמָרָהּ חִפְּסָה לֹה דִלְשִׁמּוּעִין מִשְׁפָּחוֹת שֶׁצִּבְצְבוּ מִיוֹחָסוֹת כִּן שֶׁחִפְּסִים עוֹרָה כָּל הַסְּבוּלִין מִסָּס וְהוֹלִיכִין עִמּוֹ: חֲלָלִין. כֹּהֲנִים חֲלָלִין שֶׁנִּלְוּ מִפְּסוּלֵי כֹהֲנִים: וְחֲרוּרֵי. מִשׁוֹחֲרֵרֵי: נְתִינֵי. בְּעֻמּוֹתֵי שְׁמָלוֹ צִימֵי יִהְיֶע וְחֲמִירִין בִּיבְמוֹת (דָּף ע"ח) דוֹד גּוֹר עֲלֵיהֶם: שְׁתּוּקֵי וְאִסּוּפֵי. מִפְּרָם לֵהוּ וְאִזְלִין אִיזוּסֵי שְׁתּוּקֵי כ"ו: לִיזֵי וְיִשְׂרָאֵלִי חֲלָלֵי גִירֵי וְחֲרוּרֵי מוֹתֵרִים לֵבָא זֶה בּוֹה. אֲבָל כֹּהֲנִים בְּחֲלָלֵי גִירֵי וְחֲרוּרֵי לֹא שְׁחַלְלָה בְּזָלוֹ וְגִיּוֹרָתָּ וּמִשׁוֹחֲרֵרָתָּ בְּחֻקָּתָּ וּזֹכֶה: גִּירֵי וְחֲרוּרֵי מִמּוֹרִים כ"ו מוֹתֵרִים לֵבָא זֶה בּוֹה. דְּקִסְבֵּר קֶסֶל גִּירִים לֹא אִיקְרִי קֶסֶל וְלֹא הוֹסֵרוּ מִמּוֹרִים לֵבָא בְּקֶסֶל גִּירִים אֲבָל לִיּוֹסִים וְשִׂרְאִלִים בְּמִמּוֹרֵי לֹא וְשְׁתּוּקֵי וְאִסּוּפֵי סָפֵק מִמּוֹרִים הֵם וּמוֹתֵרִים לִהְתַּעַרֵב בְּמִמּוֹרִים כְּדֹאמֵר בְּגִמְרָה (לְפִיל דָּף ט) בְּקֶסֶל וְזֹלֵי הוּא דֵּלֹא יֵבֵא בְּקֶסֶל סָפֵק יֵבֵא: וְאִינוּ מִבִּיר אֶת אֲבִירֵי. וְכִשְׁקוֹרֵא פְּלוּנִי אֲבָל אִמּוּ מִשְׁתַּקֵּת: בְּרוּקֵי. בְּגִמְרָה מִפְּרָם לִיֶּה: גִּבְרִי מִלֵּתֵא אֲנִיב אֲוִרְחִיהָ קֹא מִשְׁמַע לָן. עַל פִּי דְרַבִּי שֶׁהֵם הוּלֵךְ וּמוֹדֵר דְּבָרֵינוּ לְיוֹחָסִין הִשְׁמִיעֵנוּ וְלִמְדֵנוּ דְּבַר מִדָּם בְּלִשָּׁנָה דְּנִקְטָה וְלִמְדֵנוּ עוֹד מִמֶּנּוּ דִּלְיֵי גְבוּס מִכְּבָּל: בְּשִׁרְמָא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ גְּבוּהָ. דְּלִחְמֵת מִיֵּנָה דִּסָּא בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל מִשְׁתַּעֲתִי קֶרֶם:

(קידושין) יה

153

ע צד סעס

לא תאכל: גירי וחרורי: מצולן אמר רב חמא דאמר קרא (עראה) וכל הנכדל
ממוצאת נבי הארץ אליהם: ממדרי: מצולן דכתיב (נחמיה ב) וישמע מנבלת היהודי
ומצביה העבד העמוני וכתיב (שם) כי רבים ביהודה בעלי שבועה לו כי התקדשו
לשכניה בן ארץ ויהיו בן לקח את בת משלם בן ברכיה קסבר עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד ממזר הולד למזר אלא למאן דאמר
הולד בשר מאי איכא לסימך וכו' ממאי דהו' בני דילמא לא הו' ליה בני וכו'
ממאי דהכא הו' ליה וסליקו דילמא התם הו' אלא מהבא (שם) ואלה העולים מתל
מלח תל חרשא כרוב אדון ואמר ולא יכלו להגיד בית אבותם וזרעם אם מישראל
הם תל מלח אלו בני אדם שדומים מעשיהם למעשה שדומה להם תל מלח
תל חרשא זה שקורא אבא ואמו משהקתו ולא יכלו להגיד בית אבותם וזרעם אם
מישראל הם זה הוא אסופי שנאמר מן השוק כרוב אדון ואמר אמר רבי אבהו
אמר אדון אני אמרתי יהיו ישראל לפני השוכים ככרוב והם שמו עצמם כמזר
איכא דאמרי אמר רבי אבהו אמר אדון אע"פ ששמו עצמם כמזר הן השוכים
לפני ככרוב אמר רבה בר בר חנה כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו מע' עליו
הכתוב כאילו חרשו לכל העולם כולו וזרעו מלח שנאמר (שם) ואלה העולים
מתל מלח תל חרשא אמר רבה בר רב אדא אמר רב כל הנושא אשה
לשום ממון הוויין לו בנים שאינן מהוגנים שנאמר (הושע ה) בה' בנדו כי בנים
זרים ילדו ושמהם אמר ממון פלג ת"ל (שם) עתה יאכלם הדרש את חלקיהם
ושמהם תאמר חלקן ולא חלקה תלמוד לומר חלקיהם ושמהם תאמר לזמן מרובה
ת"ל חרש מאי משמע אמר רב נחמן בר יצחק חדש נכנס וחדש יצא ומצאנו
אבד ואמר רבה בר רב אדא ואמרי לה אמר רבי סלא אמר רב המנוא כל
הנושא אשה שאינה הוגנת לו אליהו כופתו והקב"ה רוצעו ונתא על כולם
אליהו כותב והקב"ה חותם אוי לו לפוסל את זרעו ולפוגם את משפחתו
הנושא אשה שאינה הוגנת לו אליהו כופתו והקב"ה רוצעו וכל הפוסל פסול
ואינו מדבר בשבחה לעולם ואמר שמואל ב' במדבר פוסל הוא נבאר
דמנהרדעא דעל לבי ממבחיא בפומבדיתא אמר להו הבו לי בישרא אמר
ליה נטר עד דשקיל לשמעיה דרב יהודה בר יחזקאל וניתוב לך אמר מאן
יהודה בר שויסקאל דקדים לי דשקל מן קמאי אזלו אמרו ליה לרב יהודה
שמתיה אמרו רנלי דקרי אינשי עבדי אכריו עליה דעבדא הוא אזל ההוא
אזמניה לדינא לקמיה דרב נחמן אייתי פיתקא דהזמנא אזל רב יהודה לקמיה
דרב הונא אמר ליה איזיל או דא איזיל אמר ליה איזיל לא מיבעי לך למיזל
משום דנבאר רבה את אלא משום יקרא דבי נשיאה קום זיל אתא אשכחיה
דקעביד מעקה אמר ליה לא סבר לה מר להא דאמר רב הונא בר אידי אמר
שמואל ב' כיון שנתמנה אדם פרנס על הצבור אסור בעשיית מלאכה בפני
שליש א"ל פורתא דגונדריתא הוא דקא עבידנא א"ל מי סניא מעקה דכתיב
באורייתא או מחיצה דאמור רבנן א"ל יתיב מר אקרפימא א"ל ומי סני
ב' ספסל דאמור רבנן או איצטבא דאמרי אינשי א"ל ליכול מר אתרונגא
אמר ליה הכי אמר שמואל כל האומר אתרונגא תילתא ברמות רוחא
או אתרונג כדקריה רבנן או אתרונג דאמרי אינשי אמר ליה לישתי
מר אנבגא אמר ליה מי סני איספרגוס דקריה רבנן או אנפק דאמרי אינשי
אמר ליה תיתי דונג תשקינן אמר ליה הכי אמר שמואל ב' אין משתמשים
באשה קמנה היא בפירוש אמר שמואל ב' אין משתמשים באשה כלל בין
גדולה בין קמנה נשדר ליה מר שלמא לילתא אמר ליה הכי אמר
שמואל ב' קול באשה ערוה אפשר ע"י שליח אמר ליה הכי אמר שמואל
אין

[illegible]

במחר השבמים. מוחסם: כסף ממחר ממורים. המסוממים
בישראל מחמת ממונם והוא גורם להם שיטעו שלטת לזה אין
הקצ'ם מזדילם מאחר שגדקו בהם משפחות ישראל הרבה: שנאמר
וישב מצרף וממחר כסף. אותם שנקטעו מחמת עשרם וסיפס

א ממחר שבמים שבמו של לוי ממחר תחילה
שנאמר (פלאכיג) וישב מצרף וממחר כסף ומיחר
את בני לוי וזיקק אותם כזהב וככסף והיו ללוי
מגישי מנחה בצדקה אמר רבי יהושע בן לוי כסף
א ממחר ממורים שנאמר וישב מצרף וממחר
כסף מאי מגישי מנחה בצדקה א"ר יצחק צדקה
עשה הקב"ה עם ישראל שמשפחה שנשמעה
נשמעה: גופא אמר רב יהודה אמר שמואל כל
ארצות עימה לארץ ישראל וארץ ישראל עימה
לבבל: בימי רבי בקשו לעשות בבל עימה לארץ

דקרא והיו לה' מגישי מנחה בלדקם
לדקתו: לקצ'ם היא שאינו מזדילם
אלא הואיל שנקטעו נקטעו ורבי
יבסע בן לוי שצירא ליה כלי ממחר
לאו מזדיל פסולין קאמר אלא
מקשרם ומקשרים כולם: עימה.
כעיסה שהיא מפורצת ובעס ר' משה
מרומא"ט שמתני עיסה כפסולת
ענינם שנסחטו מקשה פסלה: בקשו
לעשות בבל עימה. להחיות
משפחות ארץ ישראל מיוחסות
ולדקוק אחר משפחות בבל כל
כבאים לישא משם אשה: קוצים
אחם משימים בין עיני. משום
דרכי משפחה בבל היה מבני בניו
של סלג פעלה וקבל נשואו של
בני בתיאל: יטפל להם רבי חנינא.
לסיכסם דבר: מלוני בעריסה
ורוצו. שלא יפספסו אחר דבריו
ויבא לרדק לגלות משפחות וכו' היה
זקן ולא היה יכול לרדק: אמר להם
אין שחיטה לעוף, דבר שהוא תימם
להם ולא גלה להם מעמו כדי שיהיו
מקדוים כצדקא הראשונה ולא יחזרו
אחר מעט השנים עד שיפקר מהם
ומעט דאין שהיה לעוף מן ההורס
בשחיטת חולין (דף כז) יליף מושפך
את דמו בשפיסה בעלמא: ישבו
ובדקו. במשפחות א"י צדק את
דבריו: ביון שהגיעו למבנה, לפסול
משפחות אנשי זרע סהרגוס פירשו:
היכלא. שזעם בסיכולו של מקום:
בידינו הוא. לגלות פסול משפחות
ארץ ישראל: תנינא. דכל משפחה
שנקטעו נקטעו דאין להפרישם
ולכרזיקם ולבדר ספק מנקטעים
מי נקטע מי לא נקטע אלא יניחו
והם ספק והם כשרים לעתיד לזה:
בית הצריפה. שם המשפחה: בן
ציון. אדם חשוב ואיש זרוע: ריחקה.
סכריו שסן פסולין: אליהו בא.
לעמוד לזה דכתיב (מלאכיג) והסב
לב אבות עד בנים זו מבני בניו
של זה: דיודעין. שכל מחזיקים
אותם בפסולים שנקטעו זרוע:
אבל משפחה שנממעה. מחמת
שלא נודע פסול נקטעו: עוד
אחרת. משפחה אחרת היתה לצד
אותם שקרעו בן ציון: שם בן
ארבע אותיות. קריאתו וכו' וכו'
ופירשו חכמים מוסרין אותו כו':
לעלם. להטלים: כתיב זה שמי
וכתיב וזה זכרי. מולא כתיב שמי
וזכרי משמע שלמדו שני שמות
ואמר לו זה שמי מיוחד וזה שמי
אני נזכר: שם בן שנים עשר וכן
ארבעים ושהם לא פירשו לנו:
ליצור של תמיד של שחר: מבליעים
אותיות כסאיו מוכנין את קולם
מזכירם בנעימת ציוס קול שקורין ערוף:
אחר אחי אמי. שהם כסן ור' מרפון
היה כסן: כסן כסן י במוספתא דתנאים
(פ"ה) מעשה ברי' מרפון שקדש שלם מאות
נשים בשני צורות כדי להכילם תרומה:
לדוכן. לצדך ברכת כהנים: ואינו מעמיד
על מדותיו. לנקור אישם שם ישתמש
בו להקס: עד שיועד לך. במשפחה
שאתם לא ליצדק בם במה נפסלו:
עד שיועד לך במה נבשרה. לרין
פסל לבדוק אחר המשפחה כמו
שאתם משמטין (לקמן דף עו) ארבע
אמות שסן שמע

יותר משאר עובדי כוכבים כדי שיתוספו עליהם גרים ולא נהירא דהא
אמר רבינא (דף עו) עובד כוכבים הבא להתנייר ואמר לו מה ראתי
שכחתי להתנייר חדע שישאל דווים דהויס ואמר' התם משום דפירשו
הוא דאמר מר קשין גרים לישראל כספחה אלמא דבתר שיתניירו קשים
הם וה"ר אברהם גר פירש לפי שהגרי
צקלין במלות ומדקדקין בהם קשים הם
לישראל כספחה דמחוק כן הקב"ה
מזכיר עונותיהם של ישראל כשלין
עושין רגליו וכו' וכו' מלני גבי הירפית
(מ"א י"ז) שאמרה מה לי ולך איש
האלהים (כי) זאת אלי להזכיר [את]
עוני שמתוך שהוא לדיק גמור היה
נראה לה שמוכיר הם עונה ורבי
פירש דלפיך קשים שנקטעו בישראל
ואין השכינה שורה אלא על משפחה
מיוחסת וכן נראה דמשום הכי מייחית
הא דרבי חלבו על הא מלתא דר'
המא' בר הנינא:

ישראל אמר להן קוצים אתם משימים לי בין עיני רצונכם יטפל עמכם ר' חנינא
בר חמא נטפל עמהם ר' חנינא בר חמא אמר להם כך מקובלני מר' ישמעאל
בר' וסי' שאמר משום אביו כל ארצות עימה לארץ ישראל וארץ ישראל עימה
לבבל בימי רבי פנהם בקשו לעשות בבל עימה לארץ ישראל אמר להם לעבדיו
כשאני אומר שני דברים בבית המדרש מלוני בעריסה ורוצו כי עייל אמר להם
אין שחיטה לעוף מן החורה אדיתבי וקמעייני בה אמר להו כל ארצות עימה
לארץ ישראל וארץ ישראל עימה לבבל נטלוהו בעריסה ורוצו רצו אחריו ולא
הגיעוהו ישבו ובדקו עד שהגיעו למכנה ופירשו א"ר יוחנן היכלא בידינו היא
אבל מה אעשה שהרי גדולי הדור נטמעו בהם סבר לה בר' יצחק דאמר ר' יצחק
משפחה שנשמעה נטמעה אמר אביי אף אנן נמי תנינא משפחת בית הצריפה
היתה בעבר הירדן וריחקה בן ציון בורועי עוד אחרת היתה וקירבה בן ציון
בורוע כגון אלו אליהו בא לשמא ולמחר לרחק ולקרב כגון אלו דידיעין אבל
משפחה שנשמעה נטמעה תאנא עוד אחרת היתה ולא רצו חכמים לגלותה אבל
חכמים מוסרים אותו לבניהם ולתלמידיהן פעם אחת בשבוע ואמר' לה פעמים
בשבוע אמר רב נחמן בר יצחק מסתברא כמאן דאמר פעם אחת בשבוע
כתנינא ר' הירני נזיר אם לא אנלה משפחות יהיה נזיר י ולא יגלה משפחות אמר
רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן שם בן ארבע אותיות חכמים מוסרין אותו
לתלמידיהן פעם אחת בשבוע ואמר' לה פעמים בשבוע אמר רב נחמן בר
יצחק מסתברא כמאן דאמר פעם אחת בשבוע דכתיב (שמות ג) זה שמי
לעולם לעלם כתיב רבא סבר למידרשיה בפירקא א"ל ההוא סבא לעלם
כתיב רבי אבינא רמי כתיב (שם) זה שמי וכתיב (שם) זה זכרי אמר הקב"ה
לא כשאני נכתב אני נקרא נכתב אני ביו"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת ת"ר
בראשונה שם בן שנים עשרה אותיות היו מוסרין אותו לכ"א אדם משרבו
הפריצים היו מוסרים אותו לצנועים שבכחונה והצנועים שבכחונה מבליעים
אותו בנעימת אחיהם הכהנים תניא אמר רבי מרפון פעם אחת עליתי אחר
אחי אמי לדוכן והמיתי אזני אצל כהן גדול ושמעתי שהבליע שם בנעימת
אחיו הכהנים אמר רב יהודה אמר רב שם בן ארבעים ושנים אותיות אין
מוסרין אותו אלא למי שצנוע ועניו ועומד בהצי ימיו ואינו כועס ואינו משתכר
ואינו מעמיד על מדותיו וכל הוידעו והזהיר בו והמשמרו במהרה אהוב למעלה
ונחמד למטה ואימתו מומלת על הבריות ונוהל שני עולמים העולם הזה
והעולם הבא אמר שמואל משמיה דסבא בבל בחזקת כשרה עומדת עד
שיועד לך כמה נפסלה שאר ארצות בחזקת פסול הן עומדות עד שיועד לך
במה נבשרה ארץ ישראל מוחזק לפסול פסול מוחזק לכשר כשר הא גופא
קשיא אמרת מוחזק לפסול הא סתמא כשר והדר תני מוחזק לכשר
כשר הא סתמא פסול אמר רב הונא בר תחליפא משמיה דרב לא קשיא

כ
א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
לכ
לכא
לכב
לכג
לכד
לכה
לכו
לכז
לכח
לכט
לס
לסא
לסב
לסג
לסד
לסה
לסו
לסז
לסח
לסט
לסכ
לסכא
לסכב
לסכג
לסכד
לסכה
לסכו
לסכז
לסכח
לסכט
לסל
לסלא
לסלב
לסלג
לסלד
לסלה
לסלו
לסלז
לסלח
לסלט
לסלכ
לסלכא
לסלכב
לסלכג
לסלכד
לסלכה
לסלכו
לסלכז
לסלכח
לסלכט
לסלס
לסלסא
לסלסב
לסלסג
לסלסד
לסלסה
לסלסו
לסלסז
לסלסח
לסלסט
לסלסכ
לסלסכא
לסלסכב
לסלסכג
לסלסכד
לסלסכה
לסלסכו
לסלסכז
לסלסכח
לסלסכט
לסלסל
לסלסלא
לסלסלב
לסלסלג
לסלסלד
לסלסלה
לסלסלו
לסלסלז
לסלסלח
לסלסלט
לסלסלכ
לסלסלכא
לסלסלכב
לסלסלכג
לסלסלכד
לסלסלכה
לסלסלכו
לסלסלכז
לסלסלכח
לסלסלכט
לסלסלס
לסלסלסא
לסלסלסב
לסלסלסג
לסלסלסד
לסלסלסה
לסלסלסו
לסלסלסז
לסלסלסח
לסלסלסט
לסלסלסכ
לסלסלסכא
לסלסלסכב
לסלסלסכג
לסלסלסכד
לסלסלסכה
לסלסלסכו
לסלסלסכז
לסלסלסכח
לסלסלסכט
לסלסלסל
לסלסלסלא
לסלסלסלב
לסלסלסלג
לסלסלסלד
לסלסלסלה
לסלסלסלו
לסלסלסלז
לסלסלסלח
לסלסלסלט
לסלסלסלכ
לסלסלסלכא
לסלסלסלכב
לסלסלסלכג
לסלסלסלכד
לסלסלסלכה
לסלסלסלכו
לסלסלסלכז
לסלסלסלכח
לסלסלסלכט
לסלסלסלס
לסלסלסלסא
לסלסלסלסב
לסלסלסלסג
לסלסלסלסד
לסלסלסלסה
לסלסלסלסו
לסלסלסלסז
לסלסלסלסח
לסלסלסלסט
לסלסלסלסכ
לסלסלסלסכא
לסלסלסלסכב
לסלסלסלסכג
לסלסלסלסכד
לסלסלסלסכה
לסלסלסלסכו
לסלסלסלסכז
לסלסלסלסכח
לסלסלסלסכט
לסלסלסלסל
לסלסלסלסלא
לסלסלסלסלב
לסלסלסלסלג
לסלסלסלסלד
לסלסלסלסלה
לסלסלסלסלו
לסלסלסלסלז
לסלסלסלסלח
לסלסלסלסלט
לסלסלסלסלכ
לסלסלסלסלכא
לסלסלסלסלכב
לסלסלסלסלכג
לסלסלסלסלכד
לסלסלסלסלכה
לסלסלסלסלכו
לסלסלסלסלכז
לסלסלסלסלכח
לסלסלסלסלכט
לסלסלסלסלס
לסלסלסלסלסא
לסלסלסלסלסב
לסלסלסלסלסג
לסלסלסלסלסד
לסלסלסלסלסה
לסלסלסלסלסו
לסלסלסלסלסז
לסלסלסלסלסח
לסלסלסלסלסט
לסלסלסלסלסכ
לסלסלסלסלסכא
לסלסלסלסלסכב
לסלסלסלסלסכג
לסלסלסלסלסכד
לסלסלסלסלסכה
לסלסלסלסלסכו
לסלסלסלסלסכז
לסלסלסלסלסכח
לסלסלסלסלסכט
לסלסלסלסלסל
לסלסלסלסלסלא
לסלסלסלסלסלב
לסלסלסלסלסלג
לסלסלסלסלסלד
לסלסלסלסלסלה
לסלסלסלסלסלו
לסלסלסלסלסלז
לסלסלסלסלסלח
לסלסלסלסלסלט
לסלסלסלסלסלכ
לסלסלסלסלסלכא
לסלסלסלסלסלכב
לסלסלסלסלסלכג
לסלסלסלסלסלכד
לסלסלסלסלסלכה
לסלסלסלסלסלכו
לסלסלסלסלסלכז
לסלסלסלסלסלכח
לסלסלסלסלסלכט
לסלסלסלסלסלס
לסלסלסלסלסלסא
לסלסלסלסלסלסב
לסלסלסלסלסלסג
לסלסלסלסלסלסד
לסלסלסלסלסלסה
לסלסלסלסלסלסו
לסלסלסלסלסלסז
לסלסלסלסלסלסח
לסלסלסלסלסלסט
לסלסלסלסלסלסכ
לסלסלסלסלסלסכא
לסלסלסלסלסלסכב
לסלסלסלסלסלסכג
לסלסלסלסלסלסכד
לסלסלסלסלסלסכה
לסלסלסלסלסלסכו
לסלסלסלסלסלסכז
לסלסלסלסלסלסכח
לסלסלסלסלסלסכט
לסלסלסלסלסלסל
לסלסלסלסלסלסלא
לסלסלסלסלסלסלב
לסלסלסלסלסלסלג
לסלסלסלסלסלסלד
לסלסלסלסלסלסלה
לסלסלסלסלסלסלו
לסלסלסלסלסלסלז
לסלסלסלסלסלסלח
לסלסלסלסלסלסלט
לסלסלסלסלסלסלכ
לסלסלסלסלסלסלכא
לסלסלסלסלסלסלכב
לסלסלסלסלסלסלכג
לסלסלסלסלסלסלכד
לסלסלסלסלסלסלכה
לסלסלסלסלסלסלכו
לסלסלסלסלסלסלכז
לסלסלסלסלסלסלכח
לסלסלסלסלסלסלכט
לסלסלסלסלסלסלס
לסלסלסלסלסלסלסא
לסלסלסלסלסלסלסב
לסלסלסלסלסלסלסג
לסלסלסלסלסלסלסד
לסלסלסלסלסלסלסה
לסלסלסלסלסלסלסו
לסלסלסלסלסלסלסז
לסלסלסלסלסלסלסח
לסלסלסלסלסלסלסט
לסלסלסלסלסלסלסכ
לסלסלסלסלסלסלסכא
לסלסלסלסלסלסלסכב
לסלסלסלסלסלסלסכג
לסלסלסלסלסלסלסכד
לסלסלסלסלסלסלסכה
לסלסלסלסלסלסלסכו
לסלסלסלסלסלסלסכז
לסלסלסלסלסלסלסכח
לסלסלסלסלסלסלסכט
לסלסלסלסלסלסלסל
לסלסלסלסלסלסלסלא
לסלסלסלסלסלסלסלב
לסלסלסלסלסלסלסלג
לסלסלסלסלסלסלסלד
לסלסלסלסלסלסלסלה
לסלסלסלסלסלסלסלו
לסלסלסלסלסלסלסלז
לסלסלסלסלסלסלסלח
לסלסלסלסלסלסלסלט
לסלסלסלסלסלסלסלכ
לסלסלסלסלסלסלסלכא
לסלסלסלסלסלסלסלכב
לסלסלסלסלסלסלסלכג
לסלסלסלסלסלסלסלכד
לסלסלסלסלסלסלסלכה
לסלסלסלסלסלסלסלכו
לסלסלסלסלסלסלסלכז
לסלסלסלסלסלסלסלכח
לסלסלסלסלסלסלסלכט
לסלסלסלסלסלסלסלס
לסלסלסלסלסלסלסלסא
לסלסלסלסלסלסלסלסב
לסלסלסלסלסלסלסלסג
לסלסלסלסלסלסלסלסד
לסלסלסלסלסלסלסלסה
לסלסלסלסלסלסלסלסו
לסלסלסלסלסלסלסלסז
לסלסלסלסלסלסלסלסח
לסלסלסלסלסלסלסלסט
לסלסלסלסלסלסלסלסכ
לסלסלסלסלסלסלסלסכא
לסלסלסלסלסלסלסלסכב
לסלסלסלסלסלסלסלסכג
לסלסלסלסלסלסלסלסכד
לסלסלסלסלסלסלסלסכה
לסלסלסלסלסלסלסלסכו
לסלסלסלסלסלסלסלסכז
לסלסלסלסלסלסלסלסכח
לסלסלסלסלסלסלסלסכט
לסלסלסלסלסלסלסלסל
לסלסלסלסלסלסלסלסלא
לסלסלסלסלסלסלסלסלב
לסלסלסלסלסלסלסלסלג
לסלסלסלסלסלסלסלסלד
לסלסלסלסלסלסלסלסלה
לסלסלסלסלסלסלסלסלו
לסלסלסלסלסלסלסלסלז
לסלסלסלסלסלסלסלסלח
לסלסלסלסלסלסלסלסלט
לסלסלסלסלסלסלסלסלכ
לסלסלסלסלסלסלסלסלכא
לסלסלסלסלסלסלסלסלכב
לסלסלסלסלסלסלסלסלכג
לסלסלסלסלסלסלסלסלכד
לסלסלסלסלסלסלסלסלכה
לסלסלסלסלסלסלסלסלכו
לסלסלסלסלסלסלסלסלכז
לסלסלסלסלסלסלסלסלכח
לסלסלסלסלסלסלסלסלכט
לסלסלסלסלסלסלסלסלס
לסלסלסלסלסלסלסלסלסא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסכ
לסלסלסלסלסלסלסלסלסכא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסכב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסכג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסכד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסכה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסכו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסכז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסכח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסכט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסל
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלכ
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלכא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלכב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלכג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלכד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלכה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלכו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלכז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלכח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלכט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלס
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכ
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסל
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכ
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלס
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכ
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסל
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכ
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלס
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכ
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסל
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכ
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלכט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלס
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכ
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכד
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכה
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכו
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכז
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכח
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסכט
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסל
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלא
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלב
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלג
לסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלסלד
לסלסל

כב
פ' חיי' א' פ' חיי' ב' פ' חיי' ג' פ' חיי' ד' פ' חיי' ה' פ' חיי' ו' פ' חיי' ז' פ' חיי' ח' פ' חיי' ט' פ' חיי' י' פ' חיי' י"א פ' חיי' י"ב פ' חיי' י"ג פ' חיי' י"ד פ' חיי' י"ה פ' חיי' י"ו פ' חיי' י"ז פ' חיי' י"ח פ' חיי' י"ט פ' חיי' כ'

כב
פ' חיי' א' פ' חיי' ב' פ' חיי' ג' פ' חיי' ד' פ' חיי' ה' פ' חיי' ו' פ' חיי' ז' פ' חיי' ח' פ' חיי' ט' פ' חיי' י' פ' חיי' י"א פ' חיי' י"ב פ' חיי' י"ג פ' חיי' י"ד פ' חיי' י"ה פ' חיי' י"ו פ' חיי' י"ז פ' חיי' י"ח פ' חיי' י"ט פ' חיי' כ'

מסורת הש"ס

א [שליח] של
ב [שליח] של
ג [שליח] של
ד [שליח] של
ה [שליח] של
ו [שליח] של
ז [שליח] של
ח [שליח] של
ט [שליח] של
י [שליח] של
י"א [שליח] של
י"ב [שליח] של
י"ג [שליח] של
י"ד [שליח] של
י"ה [שליח] של
י"ו [שליח] של
י"ז [שליח] של
י"ח [שליח] של
י"ט [שליח] של
כ' [שליח] של

כאן להשיאו אשה. פי' מיוחסת מד' אמהות דלוי ממש ישראליה
לא נריך להיות בחזקת כשר דכלאו הכי מותר בישראלית כדאמר
בעלמא (יבמות דף מה.) גבי טובד כוכבים הנולד מעובד כוכבים הנה על
בת ישראל דאמר' ליה זיל גלי או נסיב בת מינך חלמא משמע דמקום
שאין חקירין אותו נותנין לו ישראלית
ומותר לישאה: עד היכן הוא בכל
פי' בקונטרס דלפי הפנין נראה שכל
היתה בין שני נהרות גדולים הללו חקל
ופרת זה מן המזרח וזה מן המערב ובאין
ומשכין מן הכרם ללפון וכופו של פרת
שופך בחקל כל זה יס ללמוד מכאן ארץ
ישראל כדמותה של בכל כדכתיב מלפון
פתחת הרבה חלמא לכל כדאמר בעלמא
חיד מארץ ישראל לכל מלפון ופרת
(שבת דף סה:) מיטרא במערבא סהלא
רבה פרת שמימי היו רבין ומלאים על
שפתיו וקא כשי גמרא מה שצין שני
הנהרות פשיטא לן דכלל הוא אבל משפת
חקל ומכאן עד היכן מתפשט רוחב
של כלל אמר רב עד נהר עזק ור"ת פי'
שנה פרת היה כל ומשכן מן הכרם לדרום
שני נהר פרת בא מקדמת עדן וכן עדן
הוא מלפון של עולם מארץ ישראל לדרום
ופרת בא מעדן והיה מושך מלפון לדרום
והא דאמר מיטרא במערבא סהלא רבה
פרת דמשמע דמושך מדרום ללפון ו"ל
ה"ק שהמים של פרת רבים כל כך שיתורו
המים למקום שכלאו דסינו מדרום ללפון:
לך

כאן להשיאו אשה כאן להוציא אשה מידו אפי'
רב יוסף כל שסחתו בבבל משיאין לו אשה
והאידנא דאיבא רמאי חיישין זעירי הוה קא
מישתמיט מיניה דר' יוחנן דהוה אמר ליה נסיב
ברתי וימאחדהו קאולי באורחא משו" לעורקמא
דמיא ארכביה לר' יוחנן אכתפיה וקא מעבר ליה
א"ל אורייתן כשרה בנתין לא כשרן מאי דעתך
אלימא מדרנן עשרה יוחסין עלו סבכל כהני
לויי אמו כהני לויי וישראלי כולחו סליקו כי היכי
דאישתור מהניאישתור נמי מהניאישתמיטתיה
הא דאמר בר"א לא עלה עזרא מבבל עד שעשאה
כסולת נקיה ועלה עולא איקלע לפומבדיתא לבי
רב יהודה חזיה לרב יצחק בריה דרב יהודה
דגדל ולא נסיב א"ל מאי מעמא לא קא מנסיב
ליה מר איתתא לבריה א"ל מי ידענא מהיבא
אנסיב אמר ליה אמואנן מיידעין מהיבא קאתין
דילמא מהנך דכתיב (איכה ה) נשים בציון ענו
בתולות בערי יהודה וכי תימא עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר ודילמא מהנך דכתיב בהו (עצום)
השוכבים על ממות שן וסרוחים על ד ערמותם ו' ואמר רבי יוסי בר'
חנינא אלו בני אדם המשתנים מים בפני ממותיהם ערומים ו' וכנדה בה
ר' אבהו א"ה היינו דכתיב (שם) לכן עתה יגלו בראש גולים משום דמשתנים
מים בפני ממותיהם ערומים יגלו בראש גולים אלא אמר ר' אבהו אלו בני אדם
שאוכלין ושותין זה עם זה וטובדיקין ממותיהם זו בזו ומחליפין נשותיהם זה לזה
ומסריהם ערמותם בשכבת זרע שאינה שלהם אמר ליה היכי נעביד אמר ליה
זיל בתר שתיקוואכיה האי דבדקי בני מערבא כי מינצו בי תרי בהדי הדדי הוו
הי מנייהו דקדים ושתיק אמרי' האי מיהם מפי' אמר רב שתיקותיה דבבל
היינו יחוסא איני והא איקלע רב" (לבי בר שפי חלא) ובדק בהו מאי לאו
ביהמותא לא בשתיקותא הכי קאמר להו בדוקו אי שתקי אי לא שתקי אמר
רב יהודה אמר רב א' אם ראת שני בני אדם שמתנרים זה בזה שמץ פסול יש
באחד מהן ואין מניחין אותו לידבק אחד בחבירו אמר ר' יהושע בן לוי א' אם
ראית שתי משפחות המתנרות זו בזו שמץ פסול יש באחת מהן ואין מניחין
אותה לידבק בחברתה א"ר פפא סבא משמיה דרב בבל בריאה מישון מיתה
מדי חולה עולם גוססת ומה בין חולין לגוססין רוב חולין לחיים רוב גוססים
למיתה עד היכן היא בבל רב אמר עד נהר עזק ושמואל אמר עד נהר יואני לעיל
בדיגלת עד היבא רב אמר עד בגדא ואוואנא ושמואל אמר עד מושכני ולא
מושכני בכלל והאמר רבי חייא בר אבא אמר שמואל בדיגלת הרי היא כגולה
ליוחסין אלא עד מושכני ומושכני בכלל לתחתית בדיגלת עד היבא אמר רב
שמואל עד אפמיא תתאה תרתא אפמיא היוין חדא עיליתא וחדא תתיתא חדא
כשירה וחדא פסולה ובין חדא פסולה וחדא קפדי אהדדי ואפילו נורא לא
מושלי אהדדי וסימנך הפסולתא הא דמישתעיא מישנית לעיל בפרת עד
היבא רב אמר עד אקרא דתולבקני ושמואל אמר עד גישרא דבי פרת ור'
יוחנן אמר עד מעברת דגזמא לייט אביי ואיתיבא רב יוסף אדרב אדרב
לייט אדשמואל לא לייט אלא לייט אדרב וב"ש אדשמואל ואב"א לעולם
אדרב לייט אדשמואל לא לייט וגישרא דבי פרת לתתאה הוה קאי
והאידנא

להשיאו אשה. סתמא צנו דיקא: להוציא אשה סתמו אשה. פסל
כבר מסתמא לא מפיקין: כל שסחתו בבבל. שמספר נשמן
אנשי צבל משיאין לו אשה דמחזקין לים מבבל: דאיבא רמאי.
שמלמדים שמה צבל להחזיקו במיוחסים: דהוה אמר ליה. רבי
יוחסין: נסיב ברתאי. ולא סיס
הנך צס מפני שסיה מארץ ישראל
נסיב סיס מבבל: אורייתן כשרה
ברתין לא כשרה. תלמודי אתס
ומותרת כשרה לך ובתי לויך חפץ:
מאי דעתך שחתם מחזק צבל
במיוחסים דהנן (לעיל דף סט.)
עשרה יוחסין: כי וסבור אתס
שעל כל הפסולין: מהיבא נסיבנא.
הוון אשה מיוחסת: זיל בתר
שתיקותא. שאלך משפחה שתקנית
שסתם בני מריבס סס פסולין
שמוך פסולין כהיו פורשים מסס
נערו חיצס וסחזיקו במריבס
ומיוחסת דכלל סינו שתיקותא
מחזק ססס שתיקס סחזיקו
במיוחסים איכ סהלא לבדוק צבלל
היוו צדק חלא שתיקס לבדוק
בשתיקס: לבי בר שפי חלא.
סס סהלא שופס חומץ כמו שופס
יון להצירו (צ"ו דף ס): ואין
מניחין אותו. מן סהלא לידבק
בזהירו לך סהלא מן סהלא מריבס:
צניקס: בריאה. מיוחסת ונקיס:
בתה. ממזרים גמורים כולס:
חולה. רובס כשרים ומיוחסין פסולין
כחולס סללו כדוכן להיס: גוססת
רובן פסולין ומיוחסין כשרין: עד
היכן הוא בבל. ליהס: עד נהר
עזק עד נהר יואני. לפי סהלא
כרהס צבלל בין כהי נהרות גדולס
חקל ופרת מליכיס חומס צניקס
זס מן המזרח וזס מן המערב ובאין
ומשכין מן הכרם ללפון וכופו של
פרת שופך בחקל כל זס יס ללמוד
מכאן ארץ ישראל כדמותה של צבל
דכתיב (ירמיה ח) מלפון פתחת
סרעס כלומר צבל צלפון ופרת יורד
מארץ ישראל לצבל כדאמר בעלמא
(שבת דף סה:) מיטרא במערבא
סהלא רבס פרת וקא כשי גמרא
מוס שצין צ' סהלא פשיטא לן
דכלל סהלא חלמא מנכס חקל ולחזן
עד סיון ומנכס רבס של צבל
אמר רב עד נהר עזק ושמואל אמר
עד נהר יואני: לעיל בדיגלת עד
היכן. למזרחתס שצין שמיסססרות
ועוד להלן מחדקל עד נהר עזק
ולצין ליהר סרעס כמס: לעיל
בדיגלת. לז דרוס כד סיון: עד
בגדא ואוואנא. מקומס סס סמוכות
זס לוס ומדקל מפסיק צניקס:
ושמואל. מוכיץ צ"כס לדרוס
עד מושכני: כגורה. כוונתיה קרוי
גולס צ"כס סהלא (דף כג):
לתחתית בדיגלת עד היכן. ללפון
והאידנא

א חיי פ"ה
 מהל' עדים
 פ"ה י (כ"ב)
 ע"י בנין
 ג"ט. דלר"ד ג"ט
 פ"ה לחון קמ
 ע"י י"ד
 פ"ה ר"מ
 ע"י פ"ה

בְּיָמָיו פָּצוּ מַחֲ
אִי־קוֹרֵי צִיָּה
הִלְכָה וְסָמַג
לְאִיִּין קִיֵּי טוֹר
פָּתָה אֶהֱיֵי סִי
דְּסִיִּף כֵּן
כֹּה
וְ מִיָּי שֶׁס
הִלְכָה יֵא
סָמַג שֶׁס טוֹר
פָּתָה אֶהֱיֵי סִי
וְסִיִּף כֵּן

מסורת
הש"ס

[illegible]

שנברא צדיק כמותו שנאמר (קהלת א) וזרה השמש
בביתה שמשו של עלי וזרה שמשו של שמואל הרמ
אלהים טרם יכבה ושמואל שוכב וגו' (איכה א) צוה
ר' יהודה אמר כגון הומניא לפום נהרא (יחזקאל יא)
בבניהו מת ואפול על פני ואזעק קול גדול ואומר או
חד אמר לטובה וחד אמר לרעה מאן דאמר לטוב
רמישן התניה דנבוכדנצר הוה שלח ליה מכולי הא
רדה ל' דבני ארמי ל' דבני ארמי ל' דבני ארמי

לעקב סביביו ר'יו. ליום שם
סוציאל אוסם כללס דייוו מן
ומואז ספליור סלס יוור מן סכל
כדאמרינן צחלק (סנסדרין דף לז):
עמון ומואז סכיו ביו דיורסלי
סיו אוסם לוס סכיו סוציאל אוסם
לך צנלוס כגון סומניא דולנ
דעמואלי סיוא כדאמרינן לעיל לויסרל
סנסריב צבצל וסיו מלוריס סיסרל
סצפוס נסרל: חד אמר למובה.
סוס מילול סכיוא עליו: וחד
אמר לרעה. ססיר רע צעיוו
סמס מיסס יפס: דאיסתנדרא
דמיסן. סלמן סל מיסן: סיס
שעשה הטובה הווא. סכלל סס

באיש מי עשה טובה
(ו) ותבא אותי אל שער
עשרים וחמשה איש
יהיו שרי העם וכתוב
ל ה' היכל ה' בין האולם
ל ה' ופניה קדמה
הם כלפי מערב מה
רועין עצמם ומתריון
את בישראל יכות עד
בר אבין אמר שמואל
א משום עבדות ולא
רשות לעולם אימא לך
ר^ט עבדו יצא לחירות
עד כסף עבד איש ולא
עבד עבד שאין לרבו
דברי ר"מ אבל חכמים
שרא ליה לרב הנא
מאי דעתך דאמר רב
נרצות בחוקת כשרות
גפא לא מתני הכי ובי
ם דשמיע ליה מרב
דברי ר' יוסי ר' מאיר
קאל לו וזרקתי עליכם
וכל מומאותיכם ומכל
מר אמהר אתכם היו
ב (וכריח ט) וישב ממור
ותרגם רב יוסף יתבון
אמר רב יהודה אמר
ב יהודה אמר שמואל
רני קולרין תר^ח נר
שא ממורת^ג אחד נר
וי חמשה קהלי כתבי
ח

ומוזר וזכו קלמל יושב העם שהים מוכר מגבול היליו ונמרד כחמור באשדוד גם הוא מנבול הרץ ישראל ויושע הלוקה לרס העי
לא נכבשה צמיון כדכתיב (יושע יג) אתה זקנת באת צימים יאחרך נאשרה הרבה מאד לרשתה וקא הציב וזליל חמשת
רנני פלשתים העומי והאשדודי וגו' : צוורני צוורני : חבורות חבורות לא קולרין קולרין וסוא לכוו נועשה בקולר לא בני
לסוף דסוף כימות (דף קכז.) : גר נושא מומרת : דקסבר דקל גרים לא חוקרי קלר והולך ממוזר דכתיב לו הלקי אשר
סולו : לא ישא ממוזר : קסבר דקל גרים חוקרי קלר : ומותירם בבהות : ואע"פ שהכסטים אסורים צינורות ומסוחרתם וחללה
קסבר לא סוחרו כהנות כשירות להנשא לפסולין לאותן שהפסול אינו מוחרר עליהן כגון אלו : המשיה קהלי כתיבי : גבי הוחרת
בולו ווחסין לא יבא ממוזר בקהל ה' (דברים כג) לא יבא לו בקהל (שם) לא יבא עמומי ומחזבי בקהל (שם) לא יבא להם בקהל
(שם) דור חסדי יבא להם בקהל דחלרו וחלדומו (שם) וקהל דגבי חלור דכא (שם) לא חסדי דלחו מן פסולין ווחסין קא חסדי :

חד כבהנים. מהו זה? מלי לזכות בניהו לכולו בחדא אהרס וחד קל לא יבא ממזר ועומד ומואבי בקהל גס דור עשירי לא יבא להם בקהל עד עולם ונבי מלרי ולדויו דור שלישי יבא להם בכס: חד לקהל כהנים וחד לקהל לויים וחד לקהל ישראלים. דאי הוה כתיב חד הוה

חד לכהנים וחד ללויים וחד לישראלים וחד למישרי כמזר בשתוקי וחד למישרי שתוקי בישראל? קהל גרים לא איקרי קהל ורבי יהודה כהנים ולויים מהד קהל נפקי אייתר ליה לקהל גרים ואיבעית אימא ה"ג תרי קהלי גינהו ממזר בשתוקי ושתוקי בישראל פחד קהל נפקא (דברים כג) לא יבא ממזר בקהל ה' ממזר ודאי הוא דלא יבא הא ממזר ספק יבא בקהל ודאי הוא דלא יבא הא בקהל ספק יבא ואיבעית אימא הני נמי תרי קהלי גינהו ומעמיה דרבי יהודה מהבא (במדבר יט) הקהל חוקה אחת לכם ולגר הגר ולרבי יוסי חוקה אחת הפסיק הענין אחד גר ואחד עבד משוחרר וחלל מותרין בכהנת מסייעא ליה לרב דאמר רב יהודה ב אמר רב לא הוזהרו כשירות להנשא לפסולים דרש ר' זירא במחזא גר מותר בממזרת רנמוהו כולי עלמא באתרוגיהו אמר רבא מי איכא דדריש מילתא כי האי בדוכתא דשביחי גיורא דרש רבא במחזא גר מותר בכהנת מענהו בשיראי הדר דרש להו גר מותר בממזרת אמרו ליה אפסידתא לקמייתא אמר

להו דשבא לכו עבדי לכו אי בעי מהבא נסיב ואי בעי מהבא נסיב והילכתא גר מותר בכהנת ומותר בממזרת כרבי יוסי: אלו הן שתוקי כל שמכיר: אמר רבא דבר תורה שתוקי כשר מאי מעמא רוב כשרים אצלה ומיעוט פסולין אצלה ואי אצלה רוב כשרים אצלה דילמא אצלה אידיה לגבייה הוה ליה קבוע וכול קבוע כמחצה על מחצה דמי והתורה אמרה (דברים כג) לא יבא ממזר ממזר ודאי הוא דלא יבא הא ממזר ספק יבא בקהל ודאי הוא דלא יבא הא בקהל ספק יבא ואיבעית אימא הני נמי תרי קהלי גינהו ומעמיה דרבי יהודה מהבא (במדבר יט) הקהל חוקה אחת לכם ולגר הגר ולרבי יוסי חוקה אחת הפסיק הענין אחד גר ואחד עבד משוחרר וחלל מותרין בכהנת מסייעא ליה לרב דאמר רב יהודה ב אמר רב לא הוזהרו כשירות להנשא לפסולים דרש ר' זירא במחזא גר מותר בממזרת רנמוהו כולי עלמא באתרוגיהו אמר רבא מי איכא דדריש מילתא כי האי בדוכתא דשביחי גיורא דרש רבא במחזא גר מותר בכהנת מענהו בשיראי הדר דרש להו גר מותר בממזרת אמרו ליה אפסידתא לקמייתא אמר

להו דשבא לכו עבדי לכו אי בעי מהבא נסיב ואי בעי מהבא נסיב והילכתא גר מותר בכהנת ומותר בממזרת כרבי יוסי: אלו הן שתוקי כל שמכיר: אמר רבא דבר תורה שתוקי כשר מאי מעמא רוב כשרים אצלה ומיעוט פסולין אצלה ואי אצלה רוב כשרים אצלה דילמא אצלה אידיה לגבייה הוה ליה קבוע וכול קבוע כמחצה על מחצה דמי והתורה אמרה (דברים כג) לא יבא ממזר ממזר ודאי הוא דלא יבא הא ממזר ספק יבא בקהל ודאי הוא דלא יבא הא בקהל ספק יבא ואיבעית אימא הני נמי תרי קהלי גינהו ומעמיה דרבי יהודה מהבא (במדבר יט) הקהל חוקה אחת לכם ולגר הגר ולרבי יוסי חוקה אחת הפסיק הענין אחד גר ואחד עבד משוחרר וחלל מותרין בכהנת מסייעא ליה לרב דאמר רב יהודה ב אמר רב לא הוזהרו כשירות להנשא לפסולים דרש ר' זירא במחזא גר מותר בממזרת רנמוהו כולי עלמא באתרוגיהו אמר רבא מי איכא דדריש מילתא כי האי בדוכתא דשביחי גיורא דרש רבא במחזא גר מותר בכהנת מענהו בשיראי הדר דרש להו גר מותר בממזרת אמרו ליה אפסידתא לקמייתא אמר

להו דשבא לכו עבדי לכו אי בעי מהבא נסיב ואי בעי מהבא נסיב והילכתא גר מותר בכהנת ומותר בממזרת כרבי יוסי: אלו הן שתוקי כל שמכיר: אמר רבא דבר תורה שתוקי כשר מאי מעמא רוב כשרים אצלה ומיעוט פסולין אצלה ואי אצלה רוב כשרים אצלה דילמא אצלה אידיה לגבייה הוה ליה קבוע וכול קבוע כמחצה על מחצה דמי והתורה אמרה (דברים כג) לא יבא ממזר ממזר ודאי הוא דלא יבא הא ממזר ספק יבא בקהל ודאי הוא דלא יבא הא בקהל ספק יבא ואיבעית אימא הני נמי תרי קהלי גינהו ומעמיה דרבי יהודה מהבא (במדבר יט) הקהל חוקה אחת לכם ולגר הגר ולרבי יוסי חוקה אחת הפסיק הענין אחד גר ואחד עבד משוחרר וחלל מותרין בכהנת מסייעא ליה לרב דאמר רב יהודה ב אמר רב לא הוזהרו כשירות להנשא לפסולים דרש ר' זירא במחזא גר מותר בממזרת רנמוהו כולי עלמא באתרוגיהו אמר רבא מי איכא דדריש מילתא כי האי בדוכתא דשביחי גיורא דרש רבא במחזא גר מותר בכהנת מענהו בשיראי הדר דרש להו גר מותר בממזרת אמרו ליה אפסידתא לקמייתא אמר

כז
א מ"י ט"ט
מהלכות אישורי
באם ה"י ו
סנה לאין קהל
ט"ו ו ט"ט
ס"ו ו ט"ט
כח
א מ"י ט"ט
ט"ו ו ט"ט
ה"י ו ט"ט
ס"ו ו ט"ט
כט
א מ"י ט"ט
ט"ו ו ט"ט
ה"י ו ט"ט
ס"ו ו ט"ט
מסורת
הש"ס
א [נכחות עט:]
ב סס פדל פה
קמן עו
ב [נכחות כח:]
כחכות עו
יומא פדל
יבמות עו
זכרים עו
ד כחכות י
טו
ה [קמן עה:]
ו [כל סיפור
המשנה זכ
תנא' כהלכות
גדולות סוף
הלכות גיטין
והב"ה כר"ש
פרק זה ס"ו
ע"ש

בכהנת. דלא הוזהרו כשרות לנשא לפסולין: רוב כשרים אצלה. דכיון דמכירים את אמו דפנייה היא רוב העולם כשרים אצלה שאין הרוב ממזרים וקרובים שהולד מהם ממזר ואף עובד כוכבים ועבד אש בלא עליו אין הולד ממזר: ומיעוט פסולין. ואי דאולי אינהו לגבה. ואם בצעילה זו הלך בצעילה אצלה דשהתל כד ליה ממזק קביעתו ואין לדגון בתורת קבוע שהוא כדון כמחלה על מחלה יס לא לומר דפרים מרובא פרים והולד כשר מאי אמרת. מאיזה טעם אצלה לנשא? דילמא אצלה אידיה כו' אין זה אלא ספק והתורה אמרה ממזר ודאי הוא דלא יבא הא ממזר ספק יבא: כל כי הני מזוג. בתמיס וכי כל צעילות הנמלכות נטיל על אביו של זה לומר הוא הוליד כל שתוקי העיר: בת שתוקית שנולדה על ידי נשואין שנשאת למותר לה: לא ישאנה. שתוקי שמה בנו של בעל השתוקית הוא שבה על אמו של זה תחלה בזנות ואח"כ נשא שתוקית: אלא לא שכיח. מסקנא דקושא הוא אלא להכי לא חייסין משום דלא שכיח שתנשא לו אחות אי נמי שתוקי מילתא דלא שכיחא ומילתא דלא גזר בה רבנן וזה עיקר: דבר תורה אסופי כשר. אע"פ שאי מכירים את אמו וגיחוש שמה מאת אביהם שנבעלה לאחר דרוב פסולין אצלה ליכא למימר הכי: מאי מעמא אשת איש בבעלה תולה. אם ילדה ממזר איכא משליכתו לפי שיש לה לומר מצעלי הוא: מאי איכא. לאחזוקי בממזרות איכא מיעוטא שכן ארוסות ואין להם לתלות בצעל או נשואות שכלכו בעליהן למדינת הים כיון דאיכא נמי למימר של פנייה הוא וכשר או של אשה מצעלה והשליכתו אמו מחמת רעבון: שמה ישא אחותו מאביו. דאחותו מאמו ליכא למיחש כיון דמכירין את חמותו שהוא בחזקת כשרה לא מספקין לה בחזקה לומר שהוא היה בזה והשליכתו: כל הני שדי ואולי. וכו' כל בניס שהיו להם השליכס שנחזק כל הנאספים בני אשה ונכספס בני אר אחד ונשתי אמהו יי' לא כדאמר לעיל כל הני מזוג ואולי. בת אפסיה. מן הנשואין שמה בגלל הבריות הוא קדמי

עשרה יוחסין

פרק רביעי

קידושין

עד עין משפט

וניחוי וזוי ממאן נקט. קא ס"ד שלא קיבל מעות אלא מאחד מהם ס"ה
ודאי מדכיר דכיר זווי דמאן קיבל: ולא ידיע. אין ידוע לנו: בזמן
שבעלי דינין עומדין לפניו. רמיא עליה למדכר שעדיין לא ילאו
מס משגמרו את דרכו ואומר איש פלוני וזכאי איש פלוני חייב שאין
בעלי דינין עומדין לפניו וכו'

שודא דדייני. סי' בקונטרס בדיון שאין תלוי בטעם אלא הכל לפי
ראות עיני הדיינין כי היא דכתובות (דף פה): דהא
דאמר נכסי לטוביה ואחר תרי טוביה שניהם שכינים
ואמר שודא דדייני פירוש למי שמתגרש לב דדיין לומר שזה היה אלוהו
יפטר מזה לזה נתן וקשה לר"מ דאי

רמיא עליה למידכר: וניחוי וזכור: וזכור מהם פסק
מאן נקט. ביד אלוהו מהם פסק
דין של זכות: וניהדר ונידייניהו.
למה לי כולי האי למימר אינו נאמן
מה לנו ולאומנהו נסדר הוא עלמא
או אחר וידוע לפי טענות: בשודא
דדייני. בדיון שאינו תלוי בטעם אלא
הכל בפיו של דיון כי הסיא דכתובות
(דף פה): דאמר נכסי לטוביה ואחר
שני טוביה שניהם שכינים
שכינים ואחריו שודא דדייני למי
שיתגרש לב דדיין לומר נראה לי שזה
היה רגיל אללו יותר לזה נתן וכיון
שפסק כן אם צל לחזור אינו חוזר
ולפיכך אין רלוין לחזור מדיון שמה
יטנו לבו לזה השני: כל שבעה
שעדיין אין אצוי מכיר בו שלא ילא
מתחיל די אמו ליכנס לביתו מכאן
ואילן מוטל על אביו להסירו בדכתיב
יכיר: וחכמים אומרים אינו נאמן.
אכן גרסא וחלוס הוא דפליגי:
שבדוקין את אמו ונאמנת כמאן
כר"ג. דהמים למה ליה לרבי
למיתנייה לפלוגתא בתי דוכתי
ליתנייה הא דאבא שאלוה וכן הוה
אבא שאלוה אומר כדכרי: ובהן הוא.
כלומר מיוחס הוא: חדא להבשיר
בה. ר"ג דלא האמינה אלא לעלמה
שלא נסתלקה מן התרומה אבל לא
להבשיר אותה עובר שאלוה בת היא
למה תינשא לכהן אבא שאלוה מכשיר
האף בבית דהא מתניתין אף בולד
קאי שאלוה שמוקי: הנהא למ"ד
כו'. בש"ק דכתובות (דף יג): דאי
מהם ה"א הני מילי היכא דרוב
כשרים אצלה. כגון פניו ורוב
העיר משיאין לכהונה אבל היכא דרוב
פסולין אצלה כגון חרוסה וסיה
אומרת מן הארס הוא או פניו
אין רוב העיר משיאין לכהונה:
ביתנא כל האסורין לבא בקהל
ומתירין לבא זה בזה. כגון ממזרי
בשטוקי ואע"פ שזה וזה הם ספק
ואיכא למימר שמה כשר הוא אפי"ס
שני דלפנין לעיל (דף עג). בקהל
יהא לא יבא אבל בקהל ספק יבא
בגמרא פריך הא תנא ליה רישא:
ורבי יהודה אומר. בגמרא מפרש
לם: ודאן בודאן מותר. כגון
ממזרים בנתינים: ודאן בספיקן.
כגון ממזרי ונתיני בשטוקי ואסופי:
בפיקן בודאן. שמוקי ואסופי
בממזרי ונתיני: ספיקן בספיקן.
שטוקי בשטוקי אסופי באסופי
אסופי בשטוקי: אסור. שמה
כשר וזה פסול: וכו'. בגמ' מפרש
מאי ספיקא וסוכותים אותם שסופי

א וניחוי וזוי ממאן נקט לא צריכא דנקט
מתווייה ואמר חד מדעתאי וחד בעל כורחי
ולא ידיע הי מדעתו והי לא מדעתו ב נאמן
דיין לומר לזה זכיתי ולזה חייבתי במה
דברים אמורים שבעלי דינים עומדים לפניו
אבל אין בעלי דינים עומדים לפניו אינו נאמן
וניחוי וזכור: מאן נקט לא צריכא דקריע
זכוריהו וניהדר ונידייניהו ב בשודא דדייני
אמר רב נחמן י שלשה נאמנין על הבכור
אלו הן חיה אביו ואמו חיה לאתרא אמו כל
שבעה אביו לעולם ד כדתניא (דברים כא) יכיר
יכירנו לאחרים מכאן א"ר יהודה נאמן אדם
לומר זה בני בכור ד וכשם שנאמן לומר זה
בני בכור כך נאמן לומר זה בן גרושה וזה בן
חלוצה וחכמים אומרים אינו נאמן: אבא
שאל היה קורא לשתוקי בדוקי: מאי בדוקי
אילימא שובדוקין את אמו ואומרת לבשר
נבעלתי נאמנת כמאן כרבן נמליאל תניא
חדא זימנא דתנן היתה מעוברת ואסרו
לה מה שיבו של עובר זה אסרה להם מאיש
פלוני ובהן הוא רבן נמליאל ור' אליעזר
אומרים נאמנת ורבי יהושע אומר לא מביה
אנו חייין ואמר רב יהודה אמר שמואל
י הלכה כרבן נמליאל חדא להבשיר בה
וחדא להבשיר בבתה הניחא למאן דאמר
י לדברי המכשיר בה פוסל בבתה א"א למ"ד
לדברי המכשיר בה מכשיר בבתה אבא שאל
מאי אתא לאשמעינן דאבא שאל עדיפא
מדרבן נמליאל דאי מהתם ה"א התם
דרוב כשרין אצלה אבל היכא דרוב פסולין
אצלה אימא לא צריכא אמר רבא י הלכה
כאבא שאל: ביתנא כל האסורין לבא
בקהל מותרים לבא זה בזה רבי יהודה
אמר י רבי ח אליעזר אומר י ודאן בודאן
מותר ודאן בספיקן וספיקן בודאן וספיקן
בספיקן אסור ואלו הן הספיקות שתוקי אסופי
וכותי: גמ' מאי כל האסורין לבא בקהל
אילימא ממזרי ונתיני שתוקי ואסופי הא תנא
ליה רישא ממזרי ונתיני שתוקי ואסופי
מותרים לבא זה בזה וזה ר' יהודה אומר
אריא אילימא אודאן בספיקן הא מדקתני
סיפא ר"א אומר ודאן בודאן מותר ודאן
בספיקן וספיקן בספיקן אסור מכלל דר'
יהודה לא סבירא ליה וכי תימא ר"י אומר
אגר בממזרת מידי גר בממזרת קתני כל
האסורין לבא בקהל קתני אמר רב יהודה
הבי

רבן נמליאל מידי אפילו כרוב פסולין כי אם מצריה דמיתיה ההם
יו עדות שהאשה כשרה לה כי ולכן איננו צריכים להאמינה אלא
מילתא דאבא שאל אלא לדברי המכשיר בה מכשיר בבתה משמע
שפיר מושגה דהם מדקתני ראיה מדכרת והיתה מעוברת חד להבשיר
בה וזה להבשיר בבתה כדליתא ההם:
הבי

בבשרא תליא מילתא כדפי' בקונטרס
אמאי לא אמרינן דנהדר ונידייניהו
דמתמחא לא יהפך סברתו ראשונה ועוד
פ"ק גענין (דף יד) אמרינן הילך
מנה לפלוני כו' מני חדא הילך ומלואו
שמת יתורו ליורשי המשלה ונתין חידך
ליורשי מי ששטחלו לו ומסיק כלן
אמרו שודא עדיף והתם אי אפשר
לפרש סי' הקונטרס לכך פיר' שודא
דדייני דכל מה שידע הדיין לעשות
יעשה דהפך כ"ד הפך ופיר' שודא
לשון השלכה כמו רמה ניס דמתרגמין
שדי בימא (שמות עו) ורואה לפי"ה
ההוא דפ' מי שהיה נשוי (כתובות
דף יד): גבי שני שערות שהיו כיוס
אחד אתו תרוויכו קמיה דרב ששת
ואבני רב ששת למד מנייהו הדר אתו
קמיה דרב נחמן ואבנייהו לאידך אתא
קמיה דרב ששת אמר ליה מ"ט עבד את
הכי אמר ליה מהם דקדים פי' שאלח
מן השערות נכתב בכרך והאחד בערב
ואמר ליה אסו בירושלם יתנין דכתבי
שני ואמר ליה אתא מלי דיתן אמר ליה
שודא דדייני אמר ליה אלא נמי שודא
דדייני אמר ליה אלא דיינא ומר לאו
דיינא והתא לפי"ה יתא הא דקאמר
אלא דיינא ומר לאו דיינא דלרין דין
קנט לומר דהפך כ"ד הפך
ורב נחמן היה דין קנט אבל לפי
הקונטרס דפי' דבבשרא תליא מילתא
מה לו דין קנט פשיטא דמכרת רב
נחמן לא הוה עדיפא ממכרת רב ששת:
כשם שאדם נאמן לומר זה בני בכור
וכן נאמן לומר זה בני גרושה
והלואה. וא"ת מיל' לר' יהודה הא
דנאמן לומר זה בני גרושה והלואה
בשלמא זה בני בכור דין הוא שיהא
נאמן עליו משום דהוי טוב לולד שפי'
כן יטול פי שנים אבל לפסולא אתא
נאמן וי"ל דהא דנאמן לומר זה בני
בכור מיירי בחיובין בין הכנים ללומר
על קען שבענין שזה בכור ואפי"ה נאמן
ואפי"ה שפי' שהוא מעיד כל זה שהוא
בכור מחזיק את הגדולים לממזרים
ורבינו אליהו מפרש דהיינו טעמא דנאמן
משום דכתיב כי את הבכור בן הגאולה
יכיר ואמרין לעיל (דף סה). שטובה
בנישואיה כלומר שהיא בלוא וקאי יכיר
אחריותו יכיר שהוא בכור ויכיר שהוא
בן גרושה והלואה דשטובה בנישואיה
וכן מלוצ' בירושלמי [והא דקאמר
כשם כו' משום דפשיטא דקרא משמע
דקאי עסו בהכרת בכור. ח"ל] מהתם
ה"א היכא דרוב כשרים אצלה.
כגון פניו ורוב העיר משיאין לכהונה
וא"ת אמאי לא פריך למ"ד (כתובות
דף יג): דמאן דמכשיר מכשיר אפי'
כרוב פסולין אצלה מאי אתא אבא
שאל לאשמעינן הוה ליה למיתני מילתא
דאבא שאל גבי האי מילתא דר"ג
דכתובות (סו). כדפריך כמאן למאן
דאמר לדברי המכשיר בה מכשיר
בבית וי"ל דמתיי' דהתם לא האמינא
רבן נמליאל מידי אפילו כרוב פסולין כי אם מצריה דמיתיה ההם
יו עדות שהאשה כשרה לה כי ולכן איננו צריכים להאמינה אלא
מילתא דאבא שאל אלא לדברי המכשיר בה מכשיר בבתה משמע
שפיר מושגה דהם מדקתני ראיה מדכרת והיתה מעוברת חד להבשיר
בה וזה להבשיר בבתה כדליתא ההם:
הבי

הבי
וכן נאמן לומר זה בני בכור
וכן נאמן לומר זה בני גרושה
והלואה. וא"ת מיל' לר' יהודה הא
דנאמן לומר זה בני גרושה והלואה
בשלמא זה בני בכור דין הוא שיהא
נאמן עליו משום דהוי טוב לולד שפי'
כן יטול פי שנים אבל לפסולא אתא
נאמן וי"ל דהא דנאמן לומר זה בני
בכור מיירי בחיובין בין הכנים ללומר
על קען שבענין שזה בכור ואפי"ה נאמן
ואפי"ה שפי' שהוא מעיד כל זה שהוא
בכור מחזיק את הגדולים לממזרים
ורבינו אליהו מפרש דהיינו טעמא דנאמן
משום דכתיב כי את הבכור בן הגאולה
יכיר ואמרין לעיל (דף סה). שטובה
בנישואיה כלומר שהיא בלוא וקאי יכיר
אחריותו יכיר שהוא בכור ויכיר שהוא
בן גרושה והלואה דשטובה בנישואיה
וכן מלוצ' בירושלמי [והא דקאמר
כשם כו' משום דפשיטא דקרא משמע
דקאי עסו בהכרת בכור. ח"ל] מהתם
ה"א היכא דרוב כשרים אצלה.
כגון פניו ורוב העיר משיאין לכהונה
וא"ת אמאי לא פריך למ"ד (כתובות
דף יג): דמאן דמכשיר מכשיר אפי'
כרוב פסולין אצלה מאי אתא אבא
שאל לאשמעינן הוה ליה למיתני מילתא
דאבא שאל גבי האי מילתא דר"ג
דכתובות (סו). כדפריך כמאן למאן
דאמר לדברי המכשיר בה מכשיר
בבית וי"ל דמתיי' דהתם לא האמינא

ושניהם לא למדוהו אלא מכ"ג באלמנה. וז"ל מאי קאמר
ללמדוהו מכ"ג והא עיקר דרשה נפקא לן בפרק אלמנה
לכ"ג (יבמות דף סח.) מבי תהיה לאיש וז' כיוון שנבעלה לפסול
לה פסלה וי"ל דה"ק דלא תוקשי להו מכה"ג באלמנה דמצינו למילף

כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו
וכל שאי אתה נושא בתו אי אתה נושא
אלמנתו א מאי איכא בין תנא קמא ובין ר'
יוסי א"ר יוחנן מצרי שני איכא ביניהו
ושניהם לא למדוה אלא מכהן גדול באלמנה
דתנא קמא סבר כי כהן גדול באלמנה מה
כהן גדול באלמנה שביאתו בעבירה ופוסל
בה אף כל שביאתו בעבירה פוסל ורבי יוסי
סבר כי כ"ג באלמנה מה כ"ג באלמנה שזרעו
פסול ופוסל אף כל שזרעו פסול פוסל
לאפוקי מצרי שני שאין זרעו פסול דאמר
קרא (דברים נג) בנים אשר יולדו להם דוד
שלישי יבא להם בקהל ה' רשב"ג אומר כל
שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו וכל
שאי אתה נושא את בתו אי אתה נושא
אלמנתו מאי איכא בין ר' יוסי לרשב"ג אמר
עול נר עמוני ומואבי איכא ביניהו ושניהם
לא למדוה אלא מכהן גדול באלמנה דר' יוסי
סבר כי כ"ג באלמנה מה כהן גדול באלמנה
שזרעו פסול ופוסל אף כל שזרעו פסול פוסל
לרשב"ג ככהו גדול באלמנה מה כ"ג באלמנה

שכר זרעו פסול אף כל שכל זרעו פסול אפי' נקבות לאפוקי גר עמוני ומואבי
דנקבות הוו כשרות לבא בהקד' דאמר מר עמוני ולא עמונית מואבי ולא
מואבית א"ר חסדא^ה הכל מודים באלמנת עיסה שפסולה לכהונה מאן מיקל
בהני תנאי רבן שמעון בן גמליאל וקאמר כל שאתה נושא בתו אתה נושא
אלמנתו וכל שאי אתה נושא בתו אי אתה נושא אלמנתו למעוטי מאי
למעוטי אלמנת עיסה שפסולה לכהונה לאפוקי מדהני תנאי^ז דתנן העיד
רבי יהושע ור' יהודה בן בתירא על אלמנת עיסה שכשירה לכהונה מ"מ
הוי ספק ספיקא וספק ספיקא לקולא: ודאן בודאן מותר: י' אמר רב יהודה
אמר רב הלכה כרבי^ה אליעזר כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי הלל
שונה עשרה יוחסים עלו מבבל וכולם מותרים לבא זה בזה ואת אמרת
הלכה כרבי^י אליעזר ורמי דרב אדרב ורמי דשמואל אדשמואל דאיתמר
י' ארוסה שעיבדה רב אמר הולד ממזר ושמואל אמר הולד שתוקי רב אמר
הולד ממזר ומותר בממזרת ושמואל אמר^ז הולד שתוקי ואסור בממזרת
איפוך רב אמר הולד שתוקי ושמואל אמר הולד ממזר תרתי למה לי צריכא
דאי איתמר בהא בהא קאמר רב משום דרוב כשרים אצלה אבל התם
דרוב פסולים אצלה אימא מודי לשמואל ואי איתמר בהך בהא קאמר רב
משום דאיכא למיתלה בארום אבל בהא אימא מודי לשמואל צריכא ואי
בעית אימא לעולם לא תיפוך ומאי ממזר דקאמר רב לאו מותר בממזרת
אלא דאסור בבתי ישראל ושמואל אמר הולד שתוקי דאסור בבתי ישראל אי
הכי היינו דרב אלא מאי שתוקי שמשתיקין אותו מדין כהונה פשיטא השתא
מדין ישראל משתיקין ליה מדין כהונה מיבעי אלא מאי שתוקי שמשתיקין
אותו מנכסי אביו פשיטא מי ידעינן אבהו מנו לא צריכא דתפס ואי בעית
אימא מאי שתוקי בדוקי שבודקים את אמו ואומרת לכשר נבעלתי נאמנת
כמאן כר"ג האמר שמואל חדא זימנא^ה דתנן היתה מעוברת ואמרו לה מה סיבו
של עובר זה מאיש פלוני וכהן הוא ר"ג ורבי אליעזר אומרים נאמנת
רבי יהושע אומר אינה נאמנת ואמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר"ג
צריכא דאי מהתם הוה אמינא התם הוב כשירים אצלה אבל הכא דרוב
פסולים אצלה אימא לא צריכא תניא וכן רבי אלעזר^ט אומר כותי לא

ישא כותית מאי טעמא אמר רב יוסף עשאוו כגר לאחר עשרה זורות דתניא גר עד עשרה זורות מותר בממזרת מכאן ואילך אסור בממזרת² ויש אומרים עד שישתקע שם עבודת כוכבים כמנו א"ל אב"י מי דמי התם גר ישן וממזרת חדשה אמרי בר ישראל הוא דקא נסיב ממזרת הבא אידי ואידי גי' הדדי גינהו אלא כי אתא רב דימי אמר רבי אלעזר סבר לה ברבי ישמעאל

ורבי

לדברא קא יליף שום תשים חברי אחיד תשים דמאנע כל משימות ואפי' טרחה קטנה יכיה בר"ן ע ופי' כי' חז' ה שייך לעיל ע"א כחשנא] א ופי' חושפת כתובות כ"י ד"ס חד חגג

בת חלל זכר. ודוקא נקט כדקתני ואזיל דבת חללה שנסאת לישראל כסירה לכסונה: לעולם. בת בנו ובת בן בנו עד סוף כל הדורות של חללים זכר בן זכר בת האחרון פסולה כבת הראשון אבל בת בנו מישראל כשרה דלא חמירא בת חלל מחללה דלמריק בתה של חללה מישראל כשרה לכסונה: וישראל שנשא חללה בתו כשרה לכוונה. וטעמא ליק' בגמ' ודוקא ישראל אבל כן שנסאת חללה בתו חללה דכל ולד הנוול צדיקת איסור כהונה הוי חלל: חלל שנשא בת ישראל בתו פסולה. בגמ' פריך סא תנא ליה רישא:

מתני' א בת חלל זכר פסולה מן הכהונה לעולם **ב** ישראל שנשא חללה בתו כשירה לכהונה חלל שנשא בת ישראל בתו פסולה לכהונה **ג** רבי יהודה אומר בת גר זכר כבת חלל זכר **ד** רבי אליעזר בן יעקב אומר **ה** ישראל שנשא גיורת בתו כשירה לכהונה וגר שנשא בת ישראל בתו כשירה לכהונה

אבל גר שנשא גיורת בתו פסולה לכהונה **ו** אחד גר ואחד עבדים משוחררים אפילו עד י' דורות עד שתהא אמו מישראל ר' יוסי אומר **ז** אף גר שנשא גיורת בתו כשירה לכהונה: **גמ'** מאי לעולם מהו דתימא מידי דהוה אמצרי ואדומי מה להלן לאחר שלשה דורות אף כאן נמי לאחר שלשה דורות קא משמע לן: ישראל שנשא חללה: מנא הני מילי אמר ר' יוחנן משום ר' ד שמעון נאמר כאן (ויקרא כא) ולא יחלל זרעו בעמיו ונאמר להלן (שם) לא יטמא בעל בעמיו מה להלן זכרים ולא נקבות אף כאן זכרים ולא נקבות אלא מעתה בתו של כ"ג תישתרי מי כתיב בנו זרעו כתיב לא יחלל זרעו בעמיו בת בנו תישתרי כתיב לא יחלל זרעו מקיש זרעו לו מה הוא בתו פסולה אף בנו בתו פסולה בתו תיתסר א"ב גיורת שוה מאי אהני דיה: חלל שנשא בת ישראל בתו פסולה: הא תנא ליה רישא בת חלל זכר פסולה מן הכהונה לעולם אידי דתנא רישא ישראל שנשא חללה תנא נמי סיפא חלל שנשא בת ישראל מתניתין דלא כרבי דוסתאי בן יהודה דתניא ר' רבי דוסתאי בן יהודה אומר כשם שבני ישראל מקוה טהרה לחללות כך בנות ישראל מקוה טהרה לחללים מאי טעמיה דר' דוסתאי בר' יהודה אמר קרא לא יחלל זרעו בעמיו בעסאחד הוא דמיחל בשני עממים אינו מיחל ת"ר לא יחלל זרעו אין לי אלא זרעו **ה** היא עצמה מנין אמרת קל והומר מה זרעו שלא עבר עבירה מתחלל היא שעברה עבירה אינו דין שמתחלל הוא עצמו יוכיח שעבר עבירה ואין מתחלל מה להוא שכן אין מתחלל בכל מקום תאמר בהיא שמתחלל בכ"מ ואם נפשך לומר אמר קרא לא יחלל זרעו לא יחולל זה שהיה כשר ונתחלל מאי אם נפשך לומר וכי תימא איכא למיפרך מה לזרעו שכן יצירתו בעבירה אמר קרא לא יחלל לא יחולל זה שהיה כשר ונתחלל ת"ר איזו היא חללה כל שנולדה מן הפסולים מאי פסולים אילימא פסולים לו הרי מחזיר גרושתו דפסולה לו **ו** בניה כשרים דכתיב (דברים כד) תועבה היא היא תועבה ואין בניה תועבים אמר רב יהודה ה"ק איזו היא חללה **ה** כל שנולדה מן פסול כהונה נולדה אין לא נולדה לא **ה** הרי אלמנה וגרושה וזנה דלא נולדה וקא הויא חללה אמר רבה ה"ק איזו חללה מזוכרת שלא היה לה שעת הכושר כלל כל שנולדה מן פסול כהונה מאי מזוכרת אמר רב יצחק בר אבין ה"ק איזו היא חללה שעיקרה מדברי תורה ואין צריכין לפרש מדברי סופרים כל שנולדה מן פסולי כהונה ת"ר **א** אלמנה אלמנה אינו חייב אלא אחת גרושה גרושה חייב שבעה אינו חייב אלא אחת (ויקרא כא) אלמנה וגרושה וחללה וזונה בזמן שהם בסדר חייב על כל אחת ואחת זינתה ונתחללה ונתגרשה ונתארמלה אינו חייב אלא אחת אמרמר אלמנה אלמנה אינו חייב אלא אחת האי אלמנה היכי דמיאילימא שבא על אלמנת ראובן ועל אלמנת שמעון ועל אלמנ' לוי אמאי אינו חייב אלא אחת הרי

בת גר זכר. ואפי' מישראלית כבת חלל זכר ופסולה לכסונה אבל בת גיורת מישראל כשרה כסירה וטעמא דכולהו הני תנאי דפליגי בגיורת מפרש בגמ' ר' אליעזר בן יעקב אומר כו'. לית ליה סאי דיקא דלקמן (דף עט.) לז' השם דשאינו ברוב קהל לא פריך דסייע דומיא דשם דכן לז' חומר ואין חומר שלשה שום ואיכא למ"ד צעלמא (מכות דף ד:) לז' חומר לא פריך ומיזי גר כנסת גיורת בתו פסולה דעמי' מורע בית ישראל כדמפרש בגמ' **גמ'** מה להלן. לענין טומאה סוכרים הוסיפו עליה ולא נקבות דכתיב בני אהרן ולא צנות אהרן: אף. בפסולי חללות זכרים נפסלו ולא נקבות: בתו של כ"ג. מן האלמנה תישתרי דסא חמירין נקבות מותרות: זרעו כתיב. ואפי' נקבות וכי אסני גיורה שום לז' בתו אסני: בת בנו. חלל מישתרי דהסני ליה גיורה שום ולא אפיק קרא חלל זרעו אבל זרעו זרעו תכשר בנקבות מוגש: זרעו. האז והזרע הווכרו צדיק וז' וסייעו סקישא: בת בתו. חללה תיתסר מסך סקישא: כשם שבני ישראל מקוה טהרה לחללות. להכשיר את בתה ממוי לכסונה כך צנות ישראל מקוה טהרה לחללים להכשיר את בתו ממנו לכסונה: בעמיו. מדלא כתיב צעמיו משמע שאין זרעו מחלל את בתו חלל כשהוא ואשתו מעט אחד ששניהם חללים: היא עצמה מנין. שהאלמנה מתחללת צדיקתו מן הסרוס ומן הכסונה ללקות כסן הדיוט הלא עליה חמירי משום חללה: היא שעברה עבירה. דכתי' לא יקחו להסויר אשה על ידי האיש ציבנות צפ' יס מותרות (דף פד): ואין מתחלל. דסא לא יחלל זרעו כתיב ולא את עלמו דתקן (בכורות דף מה:) הגושא נמי בעבירה פסול עד שידור הכלה וכי דירמי ממנו עזב עובדה: מה להוא שאין מתחלל בכ"מ. אפילו צא על השפחה ועל הזונה תאמר בזה שנספחת בכ"מ שאם צא עליה כותי חלל נתין ממזר פסולה כדחמרי' לעיל (דף עז:) ונפקא לן ציבנות (דף סה.) מן וכת כן כי אף כאן: דאם נפשך לומר. שום עיקר חילול האמור כאן משמע ח צדיקת אשה שסיתם כשרה ונתחללה אבל זרעו מעיקרו הוא נפסל ואין זה לשון חילול: מאי ואם נפשך לומר. מה היה לנו להסב על קל וחומר דלמריק קראי: הכי קא קשיא ליה. וכי תימא מעיקרא דריבא דמייסות הוי עלמא מק"י מורעו שלא עבר עבירה ונתחללה איכא למיפרך מה לזרעו כו': אי נמיא פסולה לו. ואפילו הוא ישראל אם צדיקתו צעירה שאינו של ממוזרת הוי הולד חלל: והרי מחזיר גרושתו. כשנישאת לאחר דפסולה דכתיב (דברים כד) לא יוכל צעלם וגו': ובניה כשרים. בתו כשרה לכסונה אם ישראל הוא: והרי תועבה. כלומר צעונם עבירה: והרי אלמנה. לכן גידול וגרושה לכן סדיקת שמתחללת צדיקתו וכן וזנה מציאת פסולין שזא עליה הן הדיוט נקראת חללה ללקות עליה משום חללה דכל איסור כסונה עושה אותה חללה צדיקתו: מוזכרת. מפרש לקמן: הכי קאמר. איזו היא חללה המוזכרת בתורה שעיקרה ממשעויות המקרא שכתב חללה לא יקחו ואין צריכין לפרש מידי סופרים דמקרא נפקא צדיקת: כל שנולדה מאיסור כהונה. דסתם חלל היינו ולד פסול לכסונה מדכתיב ולא יחלל זרעו אבל חללה הנעשית חללה על ידי זינא הולכר לדרוש בה מקראות כגון וז' שהיה כשרה ונתחללה: אלמנה אלמנה. צא על אלמנה שיש בה שלש שמות של אלמנות: אינו חייב אלא אחת. לקמן מפרש לז': בסדר. בסדר הוא שנתחללנה תחילה ונסאת לשני וגירשה ונסאת לכן ונתחללה ואחר כך צעלה לאחר מן הפסולים או לקרובים צעלה וזוה ונעשית וזנה דמפסולי כהונה חללה איכא וזנה ליכא ומשאר איסורים וזנה הויא חללה לא הויא דלקמן: זינתה. מקרובים או ממזר: ונתחללה. שזא עליה כסן ועשאה חללה שהיה סוכרם עליו **המנוח עובד**: אינו חייב אלא אחת. לקמן מפרש טעמא:

סב א ב מו"ט ט"ז
מ"ב א"ב ה'
יד סגן לחין
קכ טו"ט
ה"ש ס"ט
ס"ט
סג ג ד מו"ט ט"ז
ה"ל טו טו"ט
שס ס"ט
סד ה מו"ט ט"ז
א ב טו"ט ט"ז
ס"ט י'
סה ו מו"ט ט"ז
ש"ס טו טו"ט
סו ז מו"ט ט"ז
שס טו טו"ט
סז ח מו"ט ט"ז
מ"ב א"ב ה'
סג לחין קכ
טו"ט ט"ז
ס"ט י'
סח ט מו"ט ט"ז
ה"ל טו
סט י מו"ט ט"ז
כ מו"ט ט"ז
ה"ל טו

מסורת הש"ס
א יבמ"ו. נז. טו.
ב בכורות פ"א
מ"ה [בבכות]
נז. לעיל ע"ד:
ג יבמ"ו. נז. טו.
ד [ג"ל ר']
ישיבטאל וכו'
בשאלות
ופ"א [ג]
ה [לעיל פד.
סו. ע"ד:
ו [בבכות יא:
מ"ד. נז. טו.
ז [ע' רש"י
נז. טו.
ויבכות מ"ד:
ולעיל ט"ז].
ח [ג"ל ה"א
פנחס מ"ו]

ע
א מ"י פ"ה
מכלות מיריות
פ"ה י' פ"ה
לחון ר"י
ע
א מ"י פ"ה
מכלות מיריות
פ"ה י' פ"ה
לחון ר"י
ע
א מ"י פ"ה
מכלות מיריות
פ"ה י' פ"ה
לחון ר"י

הרי גופים מוחלקים ושמות מוחלקים. נראה דכדאי נקט שמות מוחלקין שהרי בא על שלש נשים נדות בהעלם א' חייב על כל אחת ואחת ואע"פ שהן שם אחד כלומר שכולן נשים לאיש אחד כדמפרש [בכריתות פ"ג] (דף טו.) הלא הרי נקט ג' אלמנות של ג' בני אדם לאו דוקא דה"ה ג' אלמנות של אדם אחד וכן משמע מדמשי אלא שבא על אלמנה אחת ג' ביות ולא משני שבא על שלש אלמנות של אדם אחד מכלל דכ"ג חייב שלשה פרט לכ"ג שבא על אחתו אלמנה. תימה מאי קאמר בסמך דרבי שמעון לית ליה איסור חל על איסור אימא דאיסור חל על איסור מוסף אית ליה והאי איסורא מוסף הוא גבי אחותו שהרי מיעקרא היה האיסור משום אחותו וכשתאלמנה איתוסף בה איסור אלמנה [דהוי איסור מוסף לגבי משום מלחמה שאינו אחיו וכל הנשים האסורות לכ"ג אסורות אף למשום מלחמה] וי"ל דאיתא בצרייתא אהרת ו דרבי שמעון אפילו איסור מוסף לית ליה ח"כ יס לומר דהכי מיימי כיון דר"ש לית ליה איסור חל על איסור ואע"ג דהוי איסור חמור על איסור קל כי הוה דאוכל נבילה ביום הכפורים דלא חל איסור יום הכפורים שהיא זכרת על איסור נבילה שהיא זכרה אית לן למימר דלית ליה איסור מוסף באיסור קל על איסור חמור כי הוה דכחן גדול שבא על אחותו אלמנה ו:

הרי גופין מוחלקים הרי שמות מוחלקים אלא שבא על אלמנה אחת שלש ביאות היכי דמי אי דלא אתרו ביה פשיטא דאינו חייב אלא אחת אלא דאתרו ביה אבל חדא וחדא אמאי אינו חייב אלא אחת והתנן נזיר שהיה שותה יין כל היום כולו אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת לא צריכא ש"בא על אלמנת ראובן שהיתה אלמנת שמעון שהיתה אלמנת לוי מהו דתימא הרי שמות מוחלקים קמ"ל גופים מוחלקים בעינן וליכא (ויקרא כא) אלמנה וגרושה וחללה זונה האי תנא מאי קסבר אי קסבר איסור חל על איסור איפכא נמי ואי קסבר אין איסור חל על איסור אפי' כסדר הוה נמי לא אמר רבא האי תנא איסור חל על איסור לית ליה ⁷ איסור מוסף אית ליה אלמנה אסורה לכהן גדול ושריא לכהן הדיוט היא לא גרושה מיגד דאיתוסף לה איסורא לגבי כהן הדיוט איתוסף לה איסורא לגבי כהן גדול ועדיין שריא למיכל בתרומה היא לא חללה מיגד דאיתוסף איסורא למיכל בתרומה איתוסף איסורא לגבי מוסף אלא איסור מוסף אית בה אמר רב חנא בר רב קטינא הואיל ושם זנות פוסל בישראל תני תנא קמיה דרב ששת כל שהוא (שם) ביקח הרי הוא (שם) בלא יקח כל שאינו ביקח אינו בלא יקח פרט לכהן גדול שבא על אחותו אלמנה אמר ליה דאמר לך מני ר' שמעון היא דאמר אין איסור חל על איסור ² דתניא רבי שמעון אומר האוכל נבילה ביום הכפורים פטור דאי רבנן הא אמרי ² איסור חל על איסור אפי' תימא רבנן כי אמרי רבנן איסור חל על איסור ה"מ איסור חמור על איסור קל אבל איסור קל על איסור חמור לא חייל איכא דאמרי הא מני רבנן היא דאמרי איסור חל על איסור וכי אמרי רבנן איסור חל על איסור הני מילי איסור חמור על איסור קל אבל איסור קל על איסור חמור לא חייל דאי ר"ש השתא איסור חמור על איסור קל לא חייל איסור קל על איסור חמור מיבעיא מהו דתימא איסור כהונה שאני קמ"ל אמר ליה רב פפא לאביי ישראל הבא על אחותי ³ זונה משוי לה חללה משוי לה או לא משוי לה מי אמרינן קל וחומר מחייבי לאוין חללה מחייבי כריתות לא כל שכן או דילמא אין חללה אלא מאיסור כהונה אמר ליה אין (איסור) חללה אלא מאיסור כהונה בלבד אמר רבא מנא הא מילתא דאמור רבנן אין חללה אלא מאיסור כהונה דתניא ⁷ לא יאמר גרושה בכהן גדול ותיתי בקל וחומר מכהן הדיוט ואנא אמינא השתא לכהן הדיוט אסורה לכהן גדול מיבעיא למה נאמרה כשם שחלוקה גרושה מזונה וחללה בכהן הדיוט כך חלוקה בכהן גדול פשיטא מיגרע גרעה אלא כשם שחלוקה גרושה מזונה וחללה בכהן הדיוט כך אלמנה חלוקה מגרושה וחללה זונה בכהן גדול חללה למה נאמרה אין חללה אלא מאיסור כהונה זונה למה נאמרה כאן זונה ונאמר להלן זונה מה כאן זרעו חולין אף להלן זרעו חולין אמר רב אשי ¹ הילכך כהן הבא על אחותו מיבעיא לי חללה מי משוי לה ללקות כהן עליו שידח לה לאו לעלמה ואשה גרושה מאיפס לא יקחו (ויקרא כא) ללמדך שהם זונה וחללה היא לוקה עליה אף משום גרושה כך חלוקה כ"ג אע"פ שהאמרו (לו) צו בלאו אחד: פשיטא מיגרע גרע. תמיס וכי מפני שנטעם כ"ג נתמעט קדושתו הלא מהדימויות נחלקה עליו לשני לאוין: כך חלוקה אלמנה מגרושה כו'. שהם היתה זונה וגרושה וחללה זונה חייב על כל אחת ואחת והאי דנקט תנא לפלוגי אלמנה לחוד ולא חילוקיה משום דהלל דמוחלקת ינה ונכסא דדיוט קים לן דגלי בגרושה וס"ה בחללה חלל אלמנה דאיתוסף פסל בכהן גדול ולא מזינו בה שחלקה חילוקיה ליה למילף: ⁴ לה למה נאמרה. הרי אסורה לכהן הדיוט לומר לך אין חללה אלא מאיסור כהונה מקרא יתיר דרש' דהוי דסדר כהונה דהכי כתב ר. שמואל מוסד האמור חללה אחר אלמנה וגרושה שאין איסורו נוסב אלא כהנים ולא כתב אחר זונה שאינו כהן וזוהי פוסל בישראל זר לך שאין נקראת חללה אלא מציאת פסול כהונה לזכר ולא מציאת איסור הסוג אף בישראל: ונאמר להלן. בכהן הדיוט: מה זין. בכהן גדול זרעו חולין דכתיב לא יחלך. וסמיל ואין חללה אלא מאיסור כהונה: כהן. הדיוט או כ"ג שבא על אחותו פסול:

מסורת
השם
א נזיר מב.
מכות כא.
חולין פ"ה
ב כריתות כג.
שטות כד.
פסחים לו.
נזיר ד.
ז חולין קא.
קני: סנהדרין
פא. משיכה טז.
כריתות כג.
יבמות לב.
ד ת"כ פ' אמור
ה [ל] ו [יבמות לב].
ז [ויע' תוס']
כריתות כג.
ד"ס [מין]

מיבעיא לי חללה מי משוי לה ללקות כהן עליו שידח לה לאו לעלמה ואשה גרושה מאיפס לא יקחו (ויקרא כא) ללמדך שהם זונה וחללה היא לוקה עליה אף משום גרושה כך חלוקה כ"ג אע"פ שהאמרו (לו) צו בלאו אחד: פשיטא מיגרע גרע. תמיס וכי מפני שנטעם כ"ג נתמעט קדושתו הלא מהדימויות נחלקה עליו לשני לאוין: כך חלוקה אלמנה מגרושה כו'. שהם היתה זונה וגרושה וחללה זונה חייב על כל אחת ואחת והאי דנקט תנא לפלוגי אלמנה לחוד ולא חילוקיה משום דהלל דמוחלקת ינה ונכסא דדיוט קים לן דגלי בגרושה וס"ה בחללה חלל אלמנה דאיתוסף פסל בכהן גדול ולא מזינו בה שחלקה חילוקיה ליה למילף: ⁴ לה למה נאמרה. הרי אסורה לכהן הדיוט לומר לך אין חללה אלא מאיסור כהונה מקרא יתיר דרש' דהוי דסדר כהונה דהכי כתב ר. שמואל מוסד האמור חללה אחר אלמנה וגרושה שאין איסורו נוסב אלא כהנים ולא כתב אחר זונה שאינו כהן וזוהי פוסל בישראל זר לך שאין נקראת חללה אלא מציאת פסול כהונה לזכר ולא מציאת איסור הסוג אף בישראל: ונאמר להלן. בכהן הדיוט: מה זין. בכהן גדול זרעו חולין דכתיב לא יחלך. וסמיל ואין חללה אלא מאיסור כהונה: כהן. הדיוט או כ"ג שבא על אחותו פסול:

מ"ח דרך ליקחון אסרה תורה. פי' דלא חזצי בצעה הראשון לשוב לקחתה כתיב ה"ג בקונט' וז"ל דרך הויה אסרה תורה לפי דמהאי דקרא דהויה מסיק לעיל דבעי ביאה להתחייב המחזיר גרושתו והשתא הויה ממסיק מינה שאין סייב במחזיר גרושתו אלא א"כ קידש ושמא י"ל דנוכל

זונה משוי לה חללה לא משוי לה חזר ובא עליה
עשאה חללה אמר רב יהודה ^ב כהן גדול באלמנה
לוקה שנים אחת משום (ויקרא כא) לא יקח ואחת
משום (שם) לא יחלל ויליקי נמי משום (שם) לא יחלל
זרעו בשלא נמר ביאתו מתיב רבא * אלמנה
וגרושה לוקה משום שני שמות מאילא שני שמות
ותו לא לא שני שמות על זה ושני שמות על זה
אי הכי אימא סיפא גרושה וחלוצה אינו חייב
אלא ^ב על אחת ה"ק אינו חייב אלא על אחת
ולעולם שני שמות וחלוצה דרבנן והתנא ^ג גרושה
איין לי אלא גרושה חלוצה מנין תלמוד לומר
ואשה ^ד מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא אמר
אביי קידש לוקה בעל לוקה קידש לוקה משום
לא יקח בעל לוקה משום לא יחלל רבא ^ה אמר
^ו בעל לוקה לא בעל אינו לוקה משום דכתיב לא
יקח ולא יחלל מה מעם לא יקח משום לא יחלל
למדה אביי במחזור גרושתו שאם קידש ולא בעל
שאינו לוקה (דברים כד) לקחתה להיות לו לאשה

מורים במחזיר גרושתו. חט"פ
 שלדברי שנים כהן בפסולה לו לוקח על ציאה בלא קידושין מורים הם בישראל המחזיר גרושתו משנישאת שם צעל ולא קידש
 שאינו לוקח: ה"ג דרך ליקוחין אמרה תורה. לא הביאה לא פרע לאו אלף ע"י ליקוחין דלא יוכל לשוב לקחתה כתיב: בתו
 פסולה. כדאמרין לעיל (דף עו.) מקום זרעו לו מה הוא מחלל זרעו אף כזו מחלל זרעו: יצירתו בעבירה. שנתעברה אמו באיסור
 אבל עובד כוכבים בעובדת כוכבים אין עיזבורו באיסור: שכן ביאתו בעבירה. באלמנה זו לפיכך בת הנולדת מהן פסולה לכסות
 סהרי ויירתם בעצירה תאמר בגר ששם ישראלית שביאתו בהיתר: חלל יוכיח. ששם ישראלית שאין ביאתו בעצירה: שאינן ברוב
 ההקלה. שהלוקין משאך קהל שם ויירתו בעצירה וזה ביאתו בעצירה: אף אני אביא גר שאינו ברוב קהל. שם אמר מפסול פסולה
 מצרי ראשון. ששם מזרית ראשונה שאין יצירתו בעצירה ולא ביאתו בעצירה וזהו פסולה דהא שנים היא ורחמנא אמר דור שנים:
 שאינן ברוב קהל. שזו יצירתו בעצירה וזה אינו רחוי בלא פסול וגר אומר ברוב קהל שזא מפסול פסולה: ופסולין בביתאן. דתא אשם
 מן הכסונה כדתיבא לעיל בפירקין (דף עז.) בן מ' שנים ויום א' גר עמוני ומואבי כו' תאמר בגר שאינו פסול ביאתו: מהאי גיבא.
 מה חלל שזא מפסול כשרה פוסל גר שזא מפסול פסולה לכ"ס כו': רש"א כו'. הרי ארבע מחלוקות בדבר לר"י בת גר זכר פסולה
 ואפי' שם ישראלית לר' אליעזר אי איכא לז אחד ישראל מכשיר ומיחו גר וגיוסו: בתו פסולה ולר' יוסי אפי' גר ששם גיורת בתו
 כשרה ומיחו סורסה ולידתה בקדושה בניו ורש"א אפי' גיורת עלמה מכשיר ובלבד שלא תהא רחומה לביאה בגיורת דתפוק לה מכלל זונה:
 והרי פניחם היה ביניהם. בין היולאים למחמתי מדין שנאמר להם המקרא הזה: כל זרע. כלומר כל עיקר הקרוי זרע היינו מן האז לאפוקי
 בת זכר: מצאת קצת. אפי' זרע כהן כגון מן האז בגר ששם ישראלית: מי שנזרע. שבהא סורסה בקדושה: מי שנזרע
 בגרילה בישראל. שלמוהו וגמרו בתולים משאבא לכלל ישראל דהיינו כשנשיתב בת שלם גמור בתולים לביאה שם תבעל מכהן ואיך אין
 מוריו אבל מודם שלל כל ששם הם מוריו ולומחים ובאין והכי דריש לקרא בתולות מודם בית ישראל בתולי' שלה יסו מודם גידולי' יסוד':

עו
ז מ״י פ״ו
מ״ל א״ס
ז״ל ה״ל
ס״ל א״ן
ק״ל
עח
ז מ״י ש״ל
ז ס״ל ש״ל
ש״ל א״ס פ״ו
ס״ל א
עט
ז מ״י ש״ל
ה״ל ז
ו״ל
ה״ל ז
פ
ז מ״י פ״ו
מ״ל א״ס
ז״ל ה״ל
ס״ל י״ל
ל״ן ס״ל
פא
ז מ״י פ״ו
מ״ל א״ס
ז״ל ה״ל
ו״ל א״ס
ז
ז מ״י פ״ו
מ״ל א״ס
ז״ל ה״ל
ס״ל י״ל
ל״ן ס״ל
פב
ז מ״י פ״ו
מ״ל א״ס
ז״ל ה״ל
ס״ל י״ל
ל״ן ס״ל
פג
ז מ״י פ״ו
מ״ל א״ס
ז״ל ה״ל
ס״ל י״ל
ל״ן ס״ל
פד
ז מ״י פ״ו
מ״ל א״ס
ז״ל ה״ל
ס״ל י״ל
ל״ן ס״ל
פה
ז מ״י פ״ו
מ״ל א״ס
ז״ל ה״ל
ס״ל י״ל
ל״ן ס״ל
פי
ז מ״י פ״ו
מ״ל א״ס
ז״ל ה״ל
ס״ל י״ל
ל״ן ס״ל
פז
ז מ״י פ״ו
מ״ל א״ס
ז״ל ה״ל
ס״ל י״ל
ל״ן ס״ל
פח
ז מ״י פ״ו
מ״ל א״ס
ז״ל ה״ל
ס״ל י״ל
ל״ן ס״ל
פט
ז מ״י פ״ו
מ״ל א״ס
ז״ל ה״ל
ס״ל י״ל
ל״ן ס״ל
פז

מסורת
הש"ס
א מכות יב'
ב ז"ל משום
אחת
ג יבמות כד'
ד פ"י אמונ'
ה ד פוסק מה'
זע"ש
ה בילקוט
איתא דרביה
וע' תוס'
ד"ה מ"מ
ו ת"כ פ' אמונ'
הוספת פ"ה
לקדושין
יבמות עז'
ז יבמות כב'
ח גלילי עד'
ט פ"י דנ"ה
כזכורס פ"ה
מ"ה דגרים
א"ר ויהנ"ל

קידושין

עַם עֵין מִשְׁכָּנָה
בְּרַמְצוֹה

קידשה

שניהם נותנין גם. אם זאת ליגש לאהר : גב' משום דגרביא
קים ליה ביוחסין. וכשמלא מיוחסת קידוש לו ויבעל את השליח
אבל איתתא דלא קים לה ביוחסין אימא אע"ג דקידוש עלמה לא
ביעלה את השליח ולא סמכה על קידושה דסבירא דילמא שליח

שניהם נותנים גמ ואם רצו אחד נותן גמ ואחד כונס * וכן ⁶ האשה שנתנה רשות לשלוחה לקדשה והלכה וקדשה את עצמה אם שלה קדמו קדושה קידושין ואם של שלוחה קדמו קידושין קידושין ואם אינן יודעין שניהם נותנים לה גמ ואם רצו אחד נותן לה גמ ואחד כונס: (גמ') וצריכא דאי אשמעינן נבי ידיה משום דנברא קים ליה ביוחסין אבל איתתא דלא קים לה ביוחסין אימא לא ניהו קידושה קידושין ואי אשמעינן נבי ידיה משום דאיתתא דייקא ומינסבא אבל איהו אימא לא איכפת ליה צריכא איתמר קידשה אביה בדרך וקידשה עצמה בעיר והרי היא בוגרת רב אמר ⁷ הרי היא בוגרת לפנינו ושמואל אמר חיישינן לקידושי שניהם אימת אילימא בתוך ששה בהא נימא רב הרי היא בוגרת לפנינו השתה הוא דבגרה אלא לאחר ששה בהא נימא שמואל חיישינן לקידושי שניהם ⁸ והא אמר שמואל ² אין בין נערות לבגרות אלא ששה חדשים כלבד לא צריכא דקדיש בההוא יומא דמשלים ששה רב אמר הרי היא בוגרת לפנינו מדהשתא בוגרת בצפרא נמי בוגרת ושמואל אמר השתא הוא דאיתני סימנים ושמואל מאי שנא ממקוה ³ דתנן ⁷ מקוה שנמדד ונמצא חסר כל שהות שנעשו על גביו למפרע בין ברשות היחיד בין ברשות הרבים ממאות שאני התם דאיכא למימר העמד טמא על חוקתו ואימר לא שכל אדרבה העמד מקוה על חוקתו

[illegible]

חציה בדרך כו' וקדשה עממה וכו'. וא"ת אחלי לישראל רב
 ושמואל בכה"ל נכללו בקדשה אביה גרודא כמה דפירש
 אה אביה ואחר כך קדשה היא עממה וי"ל דודאי לא פליגי
 מודה שמואל דלמיה מקודשת דאמרינן
 ה למוד דבהיה
 העמד אשה אחות פנויה כמו שפירש
 קודם שקדשה והרי הוא בזוגת
 לפניו ואין קידושו אלא קידושין אצל
 עמו שקדשה אף היא עממה ליכא
 חוקה דפנויה דמיה נפך אשת איש
 היא או משום לויכה אביה או משום
 קידושי דיה לויכה היא סברא ותשם
 דכי פליג שמואל

[אילומא בתוך ששה כו'. מתוך פי
רש"י משמע בדקדוק בתוך
ו' ואלמלה בוגרת ומס' פירך בלא
לימא וכו' ולכן נראה לנלוס לא
תמחר לבגור תוך ו' אלף מידי
במה לפינוי אחר ששה אלף
הוא בדגנה. תי']:
ושמואל מ"ס מקוים ולס תלמוד
לרב מה תפי' דר"כ לא
אחר רב דמלפניה נמי בוגרת הוה אלף
מסוס לייבא חוקה דנפשת דכ"י
ב"קסנר' אלף ו' הוה חוקה דנפשת
מודה רב דאוקמא אחתהי וכו' נפח
נבי חקוה איבא חוקה דל"כ וכו'
לרב נמי קשה ונקם שמואל ששה
דפריך ליה בהר"ק סד':
כ"ג ג' ימים ודלי' ז"ג בראשית
דכא פליגי בה אשמואל (בב"ב
דף נו.) ואיבא למ"ד ג' ימים בראשית
ודלי יין מכלא ואלוף סקק ואיבא למ"ד
ג' ימים אחרתהי ודלי חמץ ומקדש
סקק ואיבא למ"ד דג' ימים בראשית
ודלי יין וג' ימים בראשית ודלי
חמץ ומקדש סקק:
[אדרבה העדמ תהיה על חוקה ואימר
לא חסר. לשון אדרבה סקק
דהל"ל להומרה ומיהו הכא איבא לפרש
הכי שרפינן עלה קדשים אלף גבי יין
למסא און שיד לייבא כד. תי']:
וסן

בוגרת לפניך השתא הוא
ועותא הבא חודא לרעותא
את החבית להפריש עליה
ודאי מיכן ואילך ספק ורסמן
ואמר רב הנינא מסוריא כהן
קא משוי דתניא הכל מותר
ברשות הרבים טמאות ורבי
חיד תולין אבל לרבנן שכל
ל על חזקתו ואומר לא ניתקן
דרי החמין לפניך הבא נמי
(א) נמי השתא הוא דאחמין
הוא דאיכא נימא כתנאי
מי

א דמשלם שית לאו חזקת בגרות
תחמין והגיה אותה החבית להיות

מפרשים עליה והלוי כלוי' להיות מומך עליה בהפרסת תרומותיו כשצא לנסות מהם לובין עבד במקום אחר אומר הרי שני לובין חציה פלוני תרומה על מהם לובין הללו וכן עושה תדיר ואח"כ מנחלת הומוז ואין ידוע מאומתי החמישה וכל תרומה שמך עליה חסד החמישה לא תיקן דקסבר אין וחומך שני מינין הן: כל ג' ימים ודאי. גרסיון ולא גרסו' הראשון' אומריו פלוגי בה דב"ב (דף לו.) ואיכא למיד' כל ג' ימים הראשונים שהם בדריקא שבדקא ומנחשין הרי היא בחוקת יין ודלי וכל עבדים שתלה תרומתן בה בחרתו ג' ימים מתקנים הן מכללן ואילך ספק והיא תרומה לאיסר ולזרי ויחזור ויתרם דש"א כבר החמישה ולא היטת תרומה ואיכא למיד' כל ג' ימי' שלפני דקס' או 'הראשון' חומך הרי היא בחוקת דלי וזרי חומך ואם עשה בחוקת ג' ימים תרומ' על מקור' אחר אינה תרומ' ומותרת לזרים אם יתקנה מתכלה לזה וכן הומוז גמור בפרט מבי' ימים וכן שנמנחלת חומך בדיוט שלש ימים ויש להקלוקלה: מביא ואילך. מבי' ולמפרע ספק והיו תרומה ליסר לזרים ויחזור ויתרם: מ"ש. בגין מקום דמחזקין ליה בחדר משעס ראשונה שהנחמוהו בחוקת שלם דקמי' כל עשרות שעשו על גבי פלילי בפרט הרבים מנחלות אלמא לכו ספק הוא לזיס ספק הוא להיסר לניחוי בפרט הרבים עשורית וכלי מקום על כרחיך בהחילתו השלימוהו בפרט הרבים ספק מקום מחזקין ליה מהאי שעתה בחוקת חסר ודלי: ובאי שנא. גבי חציה דקמי' וכללן ספק ולא חמירין משעתה דלוק ידיו מלמדין: ואר"י חציה גרס: ברה"ל לויין כל ספק עומאם לר"ש ברה"ל חציה דמפרע עומאם משעתה חמירא דלוק (דף לז.) לזה דמי לספק סוטה דהס' יסרגליס לזכר: מביא למפרע. וזה שיתקן ע"י חציה ו דלמדין מדהשתה חמיר' מעיקרא חמיר' חומך וס"ל כימא מדהשתה בוגרת בלפרט נמי בוגרת: גימא בהנאי. הו דרב ושמואל:

לא שנו, דמסמינן הכרוכין אלא לקדשי הגבול אם כן הוא אכילס בקדשי הגבול תסבין ראיה על אשה זו שהיא כבירה לכהונה סומכין על הבנים הכרוכין אחרים לומר בנים סן ואין חללין: אבל ליוחסין, אם יש בן בנות אין נישאות לכהנים עד שיצאו ראיה סן בנותיהם של יוחסין

לא שנו אלא בקדשי הגבול אבל ביוחסין לא ורבי יוחנן אמר אפילו "ביוחסין ואודא רבי יוחנן למעמיה דא"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן "מלקין על החזקות סוקלין ושורפין על החזקות ואין שורפין תרומה על החזקות מלקין על החזקות כרב יהודה "דאמר רב יהודה יחזקה נדה בשבינותיה בעלה לוקה עליה משום נדה סוקלין ושורפין על החזקות כדרבה בר רב הונא דאמר רבה בר רב הונא איש ואשה תינוק ותינוקת שהגדילו בתוך הבית נסקלין זה על זה ונשרפין זה על זה "א"ר שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא "מעשה באשה שבאת לירושלים ותינוק מורכב לה על כתיפה והגדילתו ובא עליה והביאום לבית דין וסקלום לא מפני שבנה ודאי אלא מפני שברך אחריה ואין שורפין תרומה על החזקות דאמר ר' שמעון בן לקיש שורפין על החזקות ור' יוחנן אומר אין שורפין ואודו למעמיהו "דתנן תינוק שנמצא בצד העיסה ובצק בידו ר"מ מטהר וחכמים "מטמאין מפני שדרכו של תינוק לטפח והיונן בה מאי טעמיה דר"מ קסבר רוב תינוקות מטמאין ומיעוט אין מטמאין ועיסה בחזקת טהרה עומדת "וסמוך מיעוטא לחזקה איתרע ליה רובא ורבנן מיעוטא כמאן דליתא דמי רובא וחזקה רובא עדיף אר"ל משום רבי אושעיא זו היא ששורפין עליה את התרומה ר' יוחנן אמר אין זו חזקה ששורפין עליה תרומה אלא איזו חזקה לרבי יוחנן ששורפין עליה את התרומה "כדתנן 'עיסה בתוך הבית ושרצים וצפרדעים מטמאין שם ונמצאו חתיכות בעיסה אם רוב שרצים טמאה אם רוב צפרדעים טהורה תניא כותיה דרבי יוחנן שני דברים אין בהם דעת לישאל ועשאו חכמים כמה שיש בהם דעת לישאל תינוק ועוד אחרת תינוק הא דאמרן ועוד אחרת מאי היא 'עיסה בתוך הבית ותרנגולים ומשקים טמאים שם ונמצאו

אמר אפילו ליוחסין דמסמינן לחזקה סן כרוכין אחרים: ואודא רבי יוחנן למעמיה, דאמר סמכי החזקה שהחזקו ליתר אלא בחזקה שהיא אמו אפי' לענין דיני נפשות ליסקל ולשרף וע"ז כדלקמן וכו' ליוחסין להכשר כהונה: מלקין על החזקות, על דבר שאנו מחזיקים כן ואפילו אין עדות בדבר: שורפים וסוקלין כו'. כדמפרש לה ואפילו: ואין שורפין תרומה על החזקות, דבר שהאומר טמא על חזקה ולא מתוך שזה ראיה ונגע בתרומה כגון תינוק שהוא סתמא מוחזק טמא שמחפש באפס שיש סביבות ושרצים ונגע בתרומה אין שורפין אלא הולין דמפרסעמא כדאמרין הסמוד עדים על חזקה טהרה ואילו הוא ממיטעו תינוקות (הוא) שלא טיפה: החזקה נדה בשבינותיה, שראו שבינותיה שהיא היום טהרה מלובשת בגדי נדות: איש ואשה תינוק ותינוקת שהגדילו בתוך הבית, בחזקה שהיא אשתו ואילו בנים ואין אנו מכירין בהם בעדות גמור: נסקלין זה על זה: אם בא הבן על האשה נסקל הבן עליה משום בא על אמו והיא עליו: ונשרפין זה על זה, אם בא האיש על הבת דבמו כשרפים: ותינוק מורכב על כתיפה והגדילתו, בחזקה בנה: ובצק בידו, בידוע שנקל מן העיסה: למפח, בשרצים ונבלות שבאפס: סמוך מיעוטא, דאין מטמאין לחזקה דעיסה ואיתרע רובא דמטמאין דלר"מ לא בטיל מעוטא לגמרי דשמעינן ליה (בדק דף לב), דהייס למיעוטא הילכך במקומו עומד וכי משכה מידי לאילמורפיהם דהייס מלקין: מיעוטא כמאן דליתיה דמי, דבטיל ליה לגבירובא ורבנן למעמיהו דלא חיישי למיעוט (ס): זו היא ששורפין עליה את התרומה, חזקה ששורפין עליה את התרומה חזקה תינוקות שמחזיקין לעפשה שורפין עליה תרומה דהאי מטמאין דקאמרין רבנן לשרוף קאמרין: אין זו חזקה ששורפין

כו', וכי אמרי רבנן לתלות קאמרין: שרצים, כל הדומה לצפרדע הכל עמא והלפרדע טהור: מטמאין שם, עושין כפולין כפולין חתיכות חתיכות: ונמצאו חתיכות בעיסה, ואין ידוע אם של שרצים או של צפרדעים: אם רוב שרצים, אם הבית מוחזקת להיות שרצים שם יותר מלפרדעים טמא אף לישרף חזקה ורובא דליתיה קמן הוא אכל הסוף דתינוק רובא דליתיה קמן הוא: כותיה דר' יוחנן, דאמר מטמאין דרבנן לתלות: כמי שיש דעת לישאל, ויחיל (בדק דף ד): ברה"י ספיקו עמא בדבר שאלו בו דעת לישאל ק"ל (ס) דאפי' ברה"י ספיקו טהור:

דרבנן דהא רבנן קאמרין התם גבי הלך בעלה למדינת הים ושמה שמת תנשא דקסברי דמיעוט כמאן דליתיה דמי ורובא וחזקה רובא עדיף וא"כ אמאי קאמר הכא רבי יוחנן אליבא דרבנן אין זו חזקה ששורפין עליה תרומה אלא ש"מ שאין זה רוב השב וליפיק הנה דרוב השב תנשא ו (ולפי זה יראה מה שמקשה העולם דקשה להו גבי שני דברים אין בו דעת לישאל ועשאוהו כמי שיש בו דעת לישאל וקא חשיב דתינוק ומקשין מאי חיריא שיש בו דעת לישאל תיפוק ליה משום דסבירא להו לרבנן כמיעוטא כמאן דליתיה ורובא וחזקה רובא עדיף וא"כ אפילו אין בו דעת לישאל עמא דהא אין זה ספק עומא אלא ודאי עומא ש"מ שאין זה רוב השב וא"י לאו דעשאוהו חכמים כמי שיש בו דעת לישאל לא היו ייחזיקים):

לפי רש"י הא דאמרין דמהי כרוכין היינו דוקא לתרומה שאם הוא כהן והביא ראיה על האשה אין לר"ך להביא ראיה על הבנים להאכילן בתרומה וקשה דמשמע דמכל מקום לר"ך שיהיו כרוכין להאכילן בתרומה ובפרק האשה שנתארמלה (כתובות דף כה): אמרין האומר כן זה והכן הוא נאמן להאכילו בתרומה ואינו נאמן להשאילו אשה אלא לא בעינן שיהיו כרוכין אחרים ויש לומר דרב תנא הוא ופליג ורבין תס פירש דרב סבר כמאן דאמר (ס) כד: אין מטמאין בתרומה ליוחסין ולכן נאמן להאכילו תרומה כיון דכידו הוא ומתניתין דהכא סברה כו"ל (ס) מטמאין בתרומה ליוחסין והכא הכי פירשו לא שנו אלא בקדשי הגבול פירוש בכל דבר קדשה כגון תרומה ולשאת כפים ולהשאילו אשה אכל ליוחסין לא כלומר לסקול על ידו דקאמר זה הבן וזו אמו והבן לא עליה לא מהיונן והיינו דקאמר ואודא רבי יוחנן למעמיה דאמר סוקלין ושורפין על החזקות ולפי"ה הקונטרס אכל ליוחסין כגון להיות משמש בט על גבי המזבח לא מהיונן לר"ך לומר דהכי מיידי ראיה סוקלין ושורפין על החזקות וכל סן דלמאן ליוחסין:

שדרכו של תינוק לטפח, פירש כקונטרס לטפח באפס וא"ת כיון שהתינוק אינו ודאי טמא א"כ אמאי נקט תינוק שנמצא בצד העיסה לניקוט שנגע בעיסה ועוד קשה דאמרין בתוספתא (דסדרות פ"ג ע"ג) מפני מה אמרו שהתינוק טמא משום דנשים נדות מטמאות ומנשקות אותו והכא מפרש משום דמטמאין באפס לך פירש ר"ת שהתינוק ודאי טמא כדמפרש בתוספתא ולכן נקט שנמצא בצד העיסה ובצק בידו דהשתא ספק הוא אם נטלה מן העיסה ועימא את העיסה או שמא אדם טהור נכנס לשם ומל את העיסה ונתן לתינוק ובהא פליגי ר' מאיר ורבנן דר' מאיר מטהר דתינוק בלוד טהור וחכמים מטמאין מפני שדרכו של תינוק לטפח פ"י בעיסה ויש לו לומר שנטלה וביי האי גוונא פליגי בתוספתא גבי תינוק שנמצא בצד הקבר וטמאין בידו ואינו יודע אם התינוק נטל או אדם טהור נתן לו ר' מאיר מטהר וחכמים מטמאין:

סמוך מיעוטא לחזקה ואיתרע ליה רובא, פירש והיו רוב כמאן דליתיה וקשה דברש פרק בתרא דיבמות (דף קע), אמרי גבי האשה שהלך בעלה למדינת הים ונראה עמו ושמה האשה שמת בעלה ר' מאיר אומר לא תנשא ולא מתניבמל לפי דרוב נשים מתעברות ויולדות ואיכא למימר שנהרה שהלכה עמו ילדה והוא האשה שנשארה פטורה מן היבום ומיעוטא מפילות ילדיה וקאמר ר"מ דאמר"י סמוך מיעוטא לחזקה שהרי היתה כשהלך בעלה למדינת הים ולא היה לו בנים והוא ליה פלגא ופלגא כלומר דמיעוטא וחזקה חשוכין כנגד אותו רוב נשים מתעברות ויולדות והוא פלגא ופלגא ולא תנשא ולא תתייבם וכמו כן איתן לן למימר הכא וכי תימא דאין הכי נמי ושא דמטהר רבי מאיר היינו נמוך משום דתינוק אין בו דעת לישאל וכל ספק שאין בו דעת לישאל אף ברשות היחיד ספיקו טהור דהא ביהדיא אמרין בסמוך בשמעתין דעשאוהו חכמים כמי שיש בו דעת לישאל וי"ל שאין זה רוב השב אלא רוב גרוע לכך מרשי ליה מיעוטא וחזקה ותדע שאין חזב מדאמרין בסמוך עשאוהו חכמים כמי שיש בו דעת לישאל ולכן מטמאין את העיסה וא"י הוא רוב השב אפילו אין בו דעת לישאל הוה לן לעמיהו וע"כ לר"ך לומר כן דאם לא כן קשה אליבא דרבנן דהא רבנן קאמרין התם גבי הלך בעלה למדינת הים ושמה שמת תנשא דקסברי דמיעוט כמאן דליתיה דמי ורובא וחזקה רובא עדיף וא"כ אמאי קאמר הכא רבי יוחנן אליבא דרבנן אין זו חזקה ששורפין עליה תרומה אלא ש"מ שאין זה רוב השב וליפיק הנה דרוב השב תנשא ו (ולפי זה יראה מה שמקשה העולם דקשה להו גבי שני דברים אין בו דעת לישאל ועשאוהו כמי שיש בו דעת לישאל תיפוק ליה משום דסבירא להו לרבנן כמיעוטא כמאן דליתיה ורובא וחזקה רובא עדיף וא"כ אפילו אין בו דעת לישאל עמא דהא אין זה ספק עומא אלא ודאי עומא ש"מ שאין זה רוב השב וא"י לאו דעשאוהו חכמים כמי שיש בו דעת לישאל לא היו ייחזיקים):

צח
א מ"י פ"ג
מ"ל ח"ט
ב"ה ה"ז
טור א"ט
ס"ט ג
צט
ב מ"י פ"ג
מ"ל ח"ט
ב"ה ה"ז
טור א"ט
ס"ט ג
ק
ב מ"י פ"ג
מ"ל ח"ט
ב"ה ה"ז
טור א"ט
ס"ט ג
קא
ד מ"י פ"ג
מ"ל ח"ט
ב"ה ה"ז
טור א"ט
ס"ט ג
קב
ב מ"י פ"ג
מ"ל ח"ט
ב"ה ה"ז
טור א"ט
ס"ט ג
קג
ב מ"י פ"ג
מ"ל ח"ט
ב"ה ה"ז
טור א"ט
ס"ט ג
קד
ב מ"י פ"ג
מ"ל ח"ט
ב"ה ה"ז
טור א"ט
ס"ט ג

קיד

שנקדמנה: כגון אנן, בשמים: רבי:
חנינא בר פפי וחבריו, רבי לרוב
ורב כהגה בפ"ק (לעיל דף מ.):
משקין על הידוד, מדרות: ואין
אמרין, אשת איש על בעלה מחמת
ייתוד: לא אמרו, דמלקין: אתה
מוציא לען, שואמרו לראש שונתה
לכך הלקנו, ובידונא לוכא מיתת
בית דין למיקטלניה: מי שואר
משקין, על ייתוד אשת ומכרין
עליה שלא וינתה אלף כתיחה:
על לא טובה השמועה, מי שיואל
קול עליו שהוא עובר עבירות
מלקין אותו דלא טובה השמועה
אלו אין דכתיב צבוי עלי בני
אלו יש כאל על לא טובה השמועה:
אפסרה, קבשערה: ומקרי ליה.

קורא לפניו אל בני להודיע שעל
לאו זה הוא לוקס: בעלה בעיר
אין חוששין לה משום יחוד.
לסלקות דמסתמי מצעל הסתא אחי:
שקרו דרגא. ואכלו צעלים וירדו
רב יוסף ואמרו הוא בשאר צעלים
שקלו דרגא מתותי בידי שלא ירד
ומתחיל: שושבינתיא. צעלת ברית
לו: אנשים בחוץ. ברית החלון:
ונשים בפנימי אין חוששין משום
יחוד. כשהינטים אין לסס דרך
לחמץ ואין מחמץ לחמץ אחד ויהי

הַשָּׂמִים הַגָּל הַפְּנוּיִם וְלֹא לֵהֶם דָּרָךְ
לְחוּץ הַיֹּלֶכֶךְ אֲנָשִׁים בְּפָנִים וְנָשִׁים
בְּחוּץ חוֹשְׁשֵׁין שְׂמָא וְלֹא אֶחָד מֵהֶם
וְיִמְיִיחֵד עִם הַשָּׂמִים : אִיפֹא .
אֲנָשִׁים בְּחוּץ וְנָשִׁים בְּפָנִים חוֹשְׁשֵׁין
שְׂמָא וְכֵּם הַאֲחֵד לִפְנֵים וְלֹא רִיגִישׁ
בּו חֲבִירֵיו אֲנָשִׁים בְּפָנִים וְנָשִׁים בְּחוּץ
אִין חוֹשְׁשֵׁין שְׂמָא תִכְנֵם הִיא לִפְנֵים
וְאֵם תִכְנֵם הִיא לִפְנֵים לֹא אִיכֻפֹּת
לֵן דִּלֵּאָה וְחִיּוּתָת עִם שְׁנֵי אֲנָשִׁים
וְאֵם אֶחָד מֵהֶם יוֹלֵא לְבִין הַנָּשִׁים
אִין זֶה יִיחֵד דְּמִיסְתֵּפִי שְׂמָא וְלֹא
אֲחֵד מִכּוֹן אֲחֵרֵיו שְׁכִיר דְּרִיךְ הַפְּנוּיִם
עַל הַחֲלוּטִים : גְּרָלָה : מִקּוֹם קְבוּרָת
הַנָּשִׁים וְנָשִׁים אֹו לְדִרְשָׁה אֹו חוֹפֶה

היה מסדר קנקנים של חרס הרבה
 זיגיות שסם יבוא זה אלל זה
 יקשקשו וישמע קול: דייר. לשון
 דרי דרי (מלה דף יב). שורות
 שורות: דייר קנה מסדר קנים
 שהעובר עליהן קולם נשמע: מקבא
 דשתא ריבאל. ריבוע של ימות
 שסנה ליחוד ולעצירה ימות הרגל
 שים קבלת אנשים וגשים לשמות
 דרשא ומותנים ומשאים זה עם זה
 סקבא דדרישדורא "בלעז" כמו
 דמוסקב לנו להמציין (צ"מ ד"מ):
 אסוקינה. שזה עליהם לפדותם
 ומתנם לעליהם: בהדרי דקא חלפא
 חרא מינייהו. שיהיה עוזרת אלל

פי ארובת שמן העליונה לבית: נפר ב
אפשה, הרחוב ופיסקה רגלו לעמוד ב
הלוקה כדי שיחול מינרו שיחבשים מה
מהלוצין בעבירה, אומר שנקל הוא ל
שמעבר המים: לא הוא מברא. ספ
המזל ברוח הנכר: שבמיה, ה

דבר לשם שמים, ואין דעתו אחרים לחזות אמונת אלה לחזות קורבן ולעבוד קורת רוח לאדם שאני מחבב את בתי: **בְּרַחֲמֵי יְיָ** לא ילמד רווח סופרים, רווח פניו בלא אשה: סופרים, מלומדי תימוקות בלומר לא יביל רווח עמו להיות מן הסופרים ובגמרא מפרש טעמו וכן לא תלמד אשה סופרים

הכל לשם שמים: **מִתְנִי'** א לא ילמד אדם רווק סופרים ולא תלמד אשה סופרים רבי אלעזר אומר אף מי שאין לו אשה לא ילמד סופרים ר' יהודה אומר לא ירעה רווק בהמה ולא יישנו שני רווקין במלית אחת וחכמים מתירים: **גמ'** מאי מעמא אילימא משום ינוקי והתניא אמר לו לר' יהודה ב לא נהשדו ישראל על משכב זכור ולא על הבהמה ג לאא רווק משום אמהתא דינוקי אשה משום אבהתא דינוקי: ר' אלעזר אומר אף

הַכֹּהֵן לְשֵׁשׁ שָׁמַיִם. וְעַל זֶה אָנוּ סוֹמְכִין הַשְּׁתָּא שֶׁאֵינוֹ מִשְׁתַּמְשִׁים בְּנִשְׁמָה:
לֵאמֹר יִלְמַד רוּחַ סוֹפְרִים. פִּי הַלְמִידִים רוּחַ הוּא אֵדָם שְׁמוֹ
 שֶׁלֹּא נִשָּׂא אִשָּׁה מֵעוֹלָם וּתְרֻבּוֹתָם שֶׁל בְּצֻחוּרִים כְּשֶׁל יִשְׁלֹו הוּא רוּחֵיהֶם
 (יִרְעָה מו): וְלֵאמֹר יִרְעָה בְּהֵמָה. מִפְּנֵי שֶׁשֶׁם לִנּוּ תִּלְחֹו וְיֹתֵר מֵאִישׁ אֲחֵר
 שֶׁשֵּׁם אִשָּׁה: לֵאמֹר יִתְיַחֵד עִם הַנֶּחֱשִׁים
 פִּי בְּקוֹנֵטְרָם וּאִפְּלוּ עִם נֶחֱשִׁים הַרְבֵּה
 וְדוּקָא רֹכֵל אֲחֵל אִישׁ אֶחָד מוֹתֵר
 וְקִשָּׁה לְהֵרָ"ם דְּלֹאֵר לְעִיל (דָּר פֶּה).
 אִשָּׁהִים מְבַנִּים וְנִשְׂמִים מִבְּחֻן הוֹשָׁעִין
 מִשּׁוֹם יִהְיֶה מִשְׁנַע דְּלֹאסֹר לְהִתְיַחֵד
 עִם נֶחֱשִׁים הַרְבֵּה לְכַ"ע לֵבֵן כִּ"ל לֹא
 יִתְיַחֵד עִם הַנֶּחֱשִׁים אֲשִׁילוּ אֲשֶׁתוֹ דְּלֹא
 שְׂרִינֵין לְעִיל (דָּר פֶּה): דְּקִינֵין דְּמִיו
 רֹכֵל אִיבָה חֲשָׁשָׁה עָפִי: אֶלֶּל הַכֹּל
 לְפִי זְמוּתוֹ. לֹא פִירוּת לְפִי מוֹלוּ דְּבִי
 וְהִי וְמוֹנִי לָאוּ בְּזוֹכֶרֶת תִּלְחֹו מִלִּתָּא
 אֲחֵל מְבֻלָּא תִלְחֹו מִלִּתָּא: י

הדרן עלך עשרה יוחסין

שמע אף מי שיש לו ואינה שרויה אצלו לא ילמד סופרים: ר' יהודה אומר לא ירעה כו': תניא אמרו לו לרבי יהודה לא נחשדו ישראל על משכב זכור ולא על הבחמה: **בבבבב** כל * שעסקו עם הנשים לא יתיחד עם הנשים ולא ילמד אדם את בנו אומנות הנשים רבי מאיר אומר לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה ויתפלל למי שהעושר והנכסים שלו שאין אומנות שאין בה עניות ועשירות שלא עניות מן האומנות ולא עשירות מן האומנות אלא הכל לפי זכותו רבי שמעון בן אלעזר אומר ראתי מימך היה עוץ שיש להם אומנות והן מתפרנסין שלא בצער והלא לא נבראו אלא לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוני אינו דין שאתפרנס שלא בצער אלא שהורעתי מעשי וקפחתי את פרנסתי אבא גוריון איש צדיק אומר משום אבא נוריא לא ילמד אדם את בנו חמר גמל קדר ספן רועה וחנוני שאומנותן אומנות ליסמים רבי יהודה אומר משמו ² החמרין רובן רשעים והגמלין רובן כשרין הספנין רובן חסידים טוב שבדופאים לגיהנם והכשר שבטבחים שותפו של עמלק רבי נהוראי אומר מניח אני כל אומנות שבועולם ואיני מלמד את בני אלא תורה שאדם אוכל משכרה בעולם הזה והקדן קיימת לו לעולם הבא ושאר כל אומנות אינן כן כשאדם בא לידי חולי או לידי זקנה או לידי יסורין ואינו יכול לעסוק במלאכתו הרי הוא מת ברעב אבל התורה אינה כן אלא משמרתו מכל רע בנערותו ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו בנערותו מהו אומר (ישעיה ט) וקוי ה' יחליפו כח בזקנותו מהו אומר (תהלים צג) עוד ינובך בשיבה וכן הוא אומר באברהם אבינו (בראשית כד) ואברהם זקן וה' ברך את אברהם בכל ³ מצינו ⁴ שעשה אברהם אבינו את כל התורה כולה עד שלא ניתנה שנאמר (שם נה) עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור מצותי מצותי חוקותי ותורותי: **גמ'** תנו רבנן כל שעסקו עם הנשים סורו רע כגון הצורפים והסריקים והנקורות והרוכלין והגרדיים והספרים והכובסים והגרע והבלן והבורסקי ⁵ אין מעמידים מהם לא מלך ולא ⁶ כהן גדול מאי מעמא לא משום דפסילי אלא משום דזיל אומנותיהו תנו רבנן עשרה דברים נאמרו בגרע מהלך על ⁷ צידו ורוחו גסה ונתלה ויושב ועינו צרה ועינו רעה אוכל הרבה ומוציא קימעה וחשוד על העריות ועל הגזל ועל שפיכות דמים ⁸ דרש בר קפרא לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה מאי היא אמר רב יהודה

מהמא

נרמא: מוב עבמבחים, ספיקי קריפות צחות נידו וחס על ממונו ומהכין: אבר התורה אינה כן, שחק בצא לירי זקנה או יסורין ואינו יכול לעסוק בה הוא אוכל ממחן שכרה דכתיב עוד יגזון בשיבה: גמ' סורו רע, מנסגו רעס קרבותו רע להשתל עמו שיחא סר אליו וצא לביתו: הצורפין, לורפי וצב העוסין לנשים שרין מומים ועצמות: המריקים, סורק צנדים לנשים פלוקיירדא: הנקורות, מקרי ריחים של יד נשים מוחות צסס כדתן בכחצות (דף נט): אלן מלאכות סהאס עושה לבשלת מוחנת ואופס ואמורין (סס) צריסא דידא, והרובלין, מוכרין קישויי צסימס לנשים: והספרין, נשים צריכות לבגן בשביל צניס: והרע, לומן סקורן דס על סס סמורג אס דס: הבורסין, מפצד לסס ערות לבצוס ולנעול: והבלן, מחמס מרחלאות: מהלך, על צידו וררחו גסה ונתלה ויושב, שלססן סימני גאוס אצל אין זו דומס לוו ובכולן סוא חלקו ממדת הסכרים תלה ויושב אינו יושב אלא אס כן כסמך או לחאוריו או על לידו דרך גאוס ובשביל שהצריכות מוכרין נפסן לידו סוא מתגאים: ועינו צרה, צממונו להוליא כלום מפני ססוא מלומד לאכול אצל סמקיין ואינו מלומד להוליא: ועינו צרה, נותן עינו צריאס סחלו וסיו לריכין לו: אוכל הרבה, סלומד לאכול סוא כמס צניסס בכל יום: ומוציא קימאס, מוחר מהאכלו וסיו בלס קרי ובצר סקן סממעיס אס סואל ססל אס מוכן לסעודת סקוס מאלס צריאס: וחשוך על הערות, מוחר סהנסיס צניכות לן עסקו עניון: ועל הגול, סהנסיס גוולות מצעליסן ונותנות לו: ועל שפיכות דמים, וימניו דספי ליה לדמא לפחות מציבית

תחת

קבר
א מיי פריס
מחל' אינזרי
בואה בלבה יב
זוי' פריס מחל'
תחת בלבה י
סמ' לאוין
קצב טאטען
אריש ס' כה
סעיף כ

קבה
ג מיי פריס
מחל' אינזרי
בואה בלבה י
טאטען אריש
ס' כד

קבו
ג מיי פריס
אריש טאטען
אריש ס' כה
סעיף כ

ד מיי' מ"ח
מס' מלכות

מסורת

א ס"א
זיאומוהו

ב [פי' תופי'
נדב יד.
חלף חלף

ג [יומא] כת:
מימרא דרב

ד ס"א שקיים
ה [ל' ודברסי

וְלֹא מִזְכָּר
בְּהַר מִצְרַיִם שִׁיהֶא

לכ"ג ואפשר
זלא גרים

כ"ג כ"כ
התוי"ט דמ"ט

פ"ח דעליות
ע"ש ודע
דבר"מ דהיי

בפ"א מהל'
מלכים העתיק

כצורתה ולא
הערה נהשגחה

לומר דגס' לפני
הכ"מ היה הגי'

כמו דליתא
לפנינו בהלכות

בזמ"ל אין
נעמידין בלד

וְכֵן יִשְׁמַח
 קֶלֶב וְלֵאמֹר
 וְכֵן יִשְׁמַח

בנוסחת
הרמב"ם שהיה
לחנן חזקוני

לא היה כחוצ
כך ועי' ברש"י

שני גרדייס כו'
וכן בספר

הק"ט איתא
[ולא כ"ג]

בְּקוֹמָה זְקוּפָה
חַ בְּרָכוֹת סג

י [מ"ק כת.]

7

1

וניתני שלשה דטפי ה"ל למחנה

[illegible]

מה

ד'ה' ע"א רש"י בד"ה התם כו' דמילתא הוא ה"ס ד' בד"ה כו' כו' ספק בזה

ה שאלו שווי כו' צ"ל במקום שווי שוה: תנ"ס' בד"ח אתרוג כו' הרי היא של

שביעית בו' י"ב ב"ב סקום שנהו יש קבת בענין אחד וזה לשונו ופי' ר"ן דהכא בספחיו שביעית יצאא חזן לשביעית דאסורים מדרבנן כבדי שיעשו כיוצא בהן
וסבר ר"ש שאר ספחים אסורים בסוצאי שביעית דכשיצאו אותם גדולים יסברו שלקחו בשביעית אבר ספחיו כרוב שאין כיוצא בהן בירק הטהור לא גזרו
בתי

וי"ל דהביתא דקאמר והלא דין הוא כו' לא אקרא קאי דל"ל קרא אלף אדברי עזמו קאי ל"ל למילף כסף באשה מקרא הא איכא למילף בק"ו וכה"ג חתא בכמה דוכתין ודו"ק: **בד"ה** אמה העבירה כו' לכתוב קרא ובעל והוא מוקף למעוטי אמה דמשום היא גופה לא נרדף כו' ומשני אי לא כתב אלף ובעל היא גופה לא הוי אתיא בק"ו כו' עכ"ל כתב מהרש"ל בזה ואין להקשות א"כ היכי הוה נרדפין ובעל למעוטי אמה עבירה הא אשה גופה לא נקנית בביאה דר"ל הכי כו' עכ"ל ע"ש באורך גמ' בעל דברי ריבזו נתקשה בזה דהא"ל קאמרי דמשני אי לא כתב אלף ובעל היא גופה לא הויא חתי בק"ו וכו' שהרי מה שאמה עבירה אינה נקנית הוא מכא ובעל דאמרינן וזו לא אחרת ומאי דאמרינן כו' פכ"ל ע"ש בשוב דבריהם ואין לי להרחיק אבל הכונן בעיני למאי דמוסיק לעיל דמילתא דאתיא בק"ו טרה וכתב לה קרא וכל היכא דאיכא לשנויי משניין והשתא הכא ודאי משמעות ובעל זו ולא אחרת לא מפקינן. ליה ממשמעותיה אלף דמשום הך קושא דהיטק אתיא אשה בק"ו דהא אמה עבירה תוכיה ה"א דלא חתי ובעל כלל למעוטי אמה עבירה אלף לגופיה חתי ובין אשה ובין אמה עבירה נקנין בביאה בק"ו ולא הוה אינטקדך ובעל אלף מילתא דאתיא בק"ו טרה וכתב לה קרא וכהי' יתיישב מה שמקשים לפי אותה סברה לא לכתוב רק ובעל ואימא לגופה חתא ומדאשקדך לגופה ולא חתיא בק"ו ע"כ דאמיטט אמה העבירה דר"ל כדאמרינן דה"ל דלא אימטט אמה עבירה ושפיר אתיא בק"ו ולא אשקדך מני קרא ובעל לגופה חתא מלתא דאתיא בק"ו טרה וכתב לה קרא ותו לא מידי ודו"ק:

דף ה גמ' ומה כסף שאין מוציא כו' מה נספק שכן פודין בו הקדש כו' ובבאי ק"ו מני ומה ביאה שאין מוציא מנינס כו' מני ליכא למילף שטר דמה לביאה שכן קונה ביבמה ועוד דלא שייכא ביאה ביבמה כמ"ש התוס' לקמן ופירכא דלא שייכא לא פריכא לה ובת"י הקשו והאי ק"ו דקאמר תלמודא אמאי לא קאמר הלא תוכיה מוציא ואינו מכניס וק"ל: **תוס'** בד"ה ומנין שאף בשטר כו' שאינה נקנית בזה הענין שהבעל כותב עכ"ל כז"ל: **בד"ה** שכן פודין כו' מה לקרקע שכן קונין מטלטלין כו' מה למטלטלין שכן פודין כו' עכ"ל ומתרווייהו בזה הגד ליכא למילף דאית בהו מה הגד כל דהו שכן הנחת מרובה כדלקמן וק"ל: **בד"ה** שכן ישנן בע"כ כו' כסף באמה העבירה וקשה לר"ת אם זה כו' הלא האב מקדש בתו קטנה בכסף בע"כ כו' עכ"ל חסר מדבריהם פ"ה באמה עבירה בע"כ שהאב מוכרה כו' והקושא לפ"ה דקאמר רב הונא דכסף באישות מיהת לא אשכחן וליכא בהו ג' השוה וילף חופה מינייהו דלא הל"ל הכי דהא לפ"ה ודאי דאשכחן באישות שהאב מקדש בתו קטנה בע"כ והכי הל"ל כסף באישות בעלמא לא אשכחן וליכא ג' השוה שבהן שישנן בע"כ ושפיר איכא למילף חופה מינייהו אבל הכא דבעי למילף כסף מביאה ושטר נחאליה גס לפ"ה הא דקאמר כסף באישות מיהת לא אשכחן כלל בע"כ אפילו באב מקדש בתו קטנה דאית לא אשכחן לן קידוש כסף כלל אל"ל פרי"ת דאיתא בע"כ באמה עבירה ע"י יעוד אבל האב מקדש בתו קטנה לא מקרי כלל דה"ל ניוח דקאמר מני רב הונא סתם דבאישות לא אשכחן בע"כ וכתבו לפ"ה ר"ת דאמה עבירה בע"כ היינו ע"י יעוד לא תקשי ליה מהא דאמר לקמן בסמוך ולקמן לרב הונא דבאישות לא אשכחן הא אשכחן ליה באישות ע"י יעוד דמ"מ נתתה לא כו' ואין זה מקרי באישות והדברים ברורים למזין וק"ל: **בא"ר** ויש מיישבים פ"ה כו' אלף קדושי קטנה לאו חוב הוא לאו כמו מכירה כו' ולא חשיב ע"כ עכ"ל בפי' שלפניה לא פירש כן אלף דאב המקדש בתו קטנה מקרי בע"כ לקמן כסף באישות כו' ואפילו הכי קונה כאן ואף ע"כ בגון אב מקבל קדושין לבתו קטנה כו' אלף דר"ל דיש ליישב פ"ה בזה דמכירת בתו לאמה מקרי בע"כ ואפילו הכי קאמר שפיר באישות סתם דלא אשכחן דכאב מקדש בתו קטנה לאו בע"כ הוא כיון דלאו חוב הוא לה ודו"ק: **רד"ק** כי לפירוש ריבזו תס יס לדקדק דסתמא דתלמודא פריך הכא כדבעי למילף כסף משטר וביאה דבאישות לא אשכחן ולקמן גבי הא דבעי למילף חופה מביביויהו לא פריך לה סתמא דתלמודא אלף רב הונא פריך ליה ולפ"ה יס ליישב קתא ואחר העיון ראויה הר"ש ליישב זה גם לפירוש ר"ת ע"ש וק"ל: **ע"ב** בד"ה חופה כו' וא"ת לדיון דאמר דחופה כו' וי"ל דלא מני לאוכויה כו' ומאי אולמיה וכו' עכ"ל הקשה מהר"י אב"ן לב למאי דלא אסקי התוס' דרעתייהו הך סברא דמאי אולמיה האי כסף כו' תקשי

שניהם משמעותא דנרע מתושב אחיה כו' אין זה מספיק דמ"מ אמאי נקט הקרא תושב ברישא אי לאו דכן דרך הכתוב בכה"ג למנקט ברישא מילתא דנריכא טפי ורש"י בחומש פי' בהיפך דברייתא דמייתי הכא ויאלה הנס חלו ימי נשרות ואין כסף לימי נשרות וכתב הר"ש על דבריו דבברייתא חלו לא נאמר אלף ויאלה הנס קאמר כו' אלף רש"י דורש ב' המקראות לפי מה שהן כבר נכתבו כו' עכ"ל והאריך ע"ש ואין כל זה מספיק למה שינה והפך רש"י דברי דברייתא גס אם דרך דברייתא חלו לא נאמר קאמר ולמנקט ברישא דבר הפשוט טפי אמאי לא נקט כן בכה"ג גבי תושב ושכיר גס נעלם ממנו דברי התוס' דהכא דמוכח מדבריהם דאי לאו משום דרשא דיש כסף לאדון אחר כו' ה"ל למנקט חלו ימי נשרות ברישא דהוא מלתא דנריכא וזבזו ניוחא פריש"י בחומש שלא הביא הך דרשא דיש כסף לאדון כו' דאין קרוב לפשוטו לכך פי' ב' המקראות דלכך נמקט מלתא דנריכא ברישא כמו בתושב ושכיר ותו לא מידי: **רד"ק** עוד שטרא"ל כתב עוד שם דברייתא דמכילתא גבי ויאלה הנס אין כסף חלו לא נאמר קאמר היינו דלא כאבוי דמוקי לה לבגרות דאילונית אלף כרבה דמוקי לה הכי והוא תמוה דדברי רבה ודאי נדחין בין לאבוי בין למר בר רב אשי דלא שייך בזה זה ולימד על זה בזה גופא ויראה דאבוי נמי ס"ל דבגר דאילונית הוא ק"ו נעשרות וכדקאמר מר בר רב אשי אלף דלא ס"ל דלתא לעיקר וצינא דאילונית אלף כדקאמר ויאלה הנס דגר דאילונית הוא דקאמר ביה דלא תיפוק היינו ע"י נעשרות אי הוה לא גופא אלף ע"י בגרות דאילונית תיפוק מק"ו דקאמר מר בר רב אשי וס"ל לאבוי מלתא דאיתא בקל וחומר טרה וכתב לה קרא כדקאמר לקמן ואתיא שפיר ברייתא דמכילתא לדברי אבוי בפסקות דכא זה ולימד על זה ותו לא מידי ודו"ק: **ע"ב** בד"ה מעיקרא דרינא כו' ויאלה בכסף כו' ויאלה כו' שכן ויאלה בשש ויאלה כו' עכ"ל לפי מה שפרש"י שכן ויאלה בכסף כו' והואיל וכסף חשוב בה לפדותה חשוב כו' עכ"ל נראה דמשם ויובל ויומנין ליכא למיפקר כיון אקניית כסף וי"ל דהתוס' מפרשים הא דקאמר שכן ויאלה בכסף היינו כיון שיש לאמה העבירה דין חדש שאינו באשה ביבמה כסף ה"א איכא למימר דאית לה דין חדש שאינו באשה לענין קניית כסף וא"כ שפיר הו"ל שכן ויאלה בשש ויובל כו' כמו שכתבו התוס' וכה"ג כתבו לקמן דאיהא למיפקר מילתא כסף אקניית שטר ומייה קשה דא"כ לקמן דבעי למילף ביאה באשה מק"ו מיבמה אמאי לא פריכא בכה"ג דמה ליבמה שכן ויאלה בחליה ולכך נקנית בביאה ואש"י: **בא"ר** דאי מתיקס לחוד הוא אמרינן דלא בני בפרוטת עד שיהא ב' פרוטות כו' עכ"ל ק"ק דהשתא מני דבעי למילף מק"ו ניוח דיו לבא מן הדיו להיות ב' פרוטות ויש ליישב דאיתא כרבי טרפון דאמר היכא דמפריך ק"ו לא אמרינן דיו וכה"ג כתבו התוס' לקמן בד"ה חופה כו' ע"ש:

בא"ר והר"ן תירץ כיון דלא ידענו דאמה עבירה נקנית בכסף אלף מופדה כו' עכ"ל אלף רש"י פי' מבסוף מקנתו ואינו כן דההוא בע"כ הנמכר לעוד כוכבים יאירי וזה בסדרי לקמן וק"ל: **בד"ה** מה לאמה כו' ואם תאמר נילף כסף מביאה כו' וי"ל כ"ש דאיכא למיפקר יבמה תוכיה כו' עכ"ל ר"ל דלא נילף אשה מאמה אלף כסף מביאה וליכא למיפקר הא דמוסיק מה לאמה העבירה שכן ויאלה בכסף דהא לא יליף אשה מאמה אלף כסף מביאה והא יאירא כ"ש דאיכא למיפקר יבמה תוכיה נקנית בביאה כו' ר"ל דאק"ו אשה מאמה דקאמר לא קאי האו יוכיה מיבמה כדפריך מה ליבמה שכן אין נקנית בשטר אלף האו ק"ו דכסף מביאה קאי שפיר האו יוכיה מיבמה דמה למביאה שכן קונה ביבמה דהכי פריך לקמן גבי חופה מביאה וליכא למימר שטר יוכיה דמה לשטר שכן מוציא בבת ישראל ומתרווייהו מביאה ושטר ליכא למילף דאחדא מתרתי פריכין כל דהו דמה להנך שכן ישנן בע"כ כדמוסיק לקמן: **רד"ק** ולקמן גבי הא דבעי למילף ביאה באשה מק"ו דיבמה ופריך מה ליבמה שכן וזקוקה כו' איכא לאשקווי מני כה"ג דנילף ביאה מבסוף מק"ו ואיכא לתרוי גמ' בכה"ג דכ"ש דאיכא למיפקר אמה עבירה יוכיה דקאי האו יוכיה אק"ו דביבמה מבסוף וק"ל: **בד"ה** כתב רהמנא כו' להכי דאשקדך גיטת שוה לאורווי דכי יקח מיירי בכסף ואש"ה בעינן נתן כו' עכ"ל יס לדקדק לפי זה מאי קאמר דברייתא והלא דין הוא כו' שנקנה בכסף אימא דודאי כן הוא אלף דאשקדך קרא דכי יקח לאורווי דכסף מני בעינן נתן הוא ואמר הוא

חכמת שלמה

דבי אבל אנו ילפינן מאן כסף ופי' בגרתי ובי"ד דאין כסף דרשין נמי עיין עליה ישבכל ענינים תצא בלא כסף אפילו בימי נערות ואשתייר ויצאה חנם למידיק ויצאה חנם מאדון זה אבל לא מאדון אחר ולפי שבאין כסף ניוחא ליה למדרש ומבורר יותר וילף תתא מאן כסף ודו"ק נ"ל: **ש"ס** נפקא ליה בגרתי כו' כצ"ל: **תוס'** ברה"ר ורע פסול כו' ג"ב ור"ל לפרש ורע פסול פצוע דכה וברות שפכה וזהו יותר מפתח דבעי ריבוי מפסול מניש מאניה: טעם ורע בשר ופסול ולא ורע פסול באפוקי פצוע הא לא נא פסול מאחר שאינו ראוי להוליד דלהרבות ורע א"כ הא דלא ליהוי בכלל ורע קמ"ל ודו"ק. מ"מ מתני' דיבמות איירי להדיא בורע ורע שריא ממוז ע"ש: **ע"ב** תוס' ברה"ר הובא כו' הרי אתה מקודש לי כו' כצ"ל: **בד"ה** אמה העבירה כו' בסוף הדבור לא הויא אתיא בק"ו כו' ג"ב ואין להקשות א"כ היכי הוה דרשין ובעל למעוטי אמה העבירה לא אשה גופה לא נקנית בביאה דר"ל הכי הוה דרשין זו היא שראויה לביאה מאתה שכבר לקחה בקדושין ש"ל כסף הוא אשתו אבל אחרת אינה ראויה לביאה אפילו

דף ה ע"ב תוס' ד"ה אמה העבירה וכו' עד ומשני אי לא כתב אלף ובעל וכו' לא חתי בק"ו וכו' יס לתשוב דהא כי ממעטין אמה העבירה מבעלה ע"כ משמעות דמשמע ובעל זה ולא לאמה כדלקמן דף ט' ע"כ בגמרא וא"כ מניחא דאשה גופה נקנית בביאה ופי' ר"ל דלא הוה מוקפין למעוטי אמה אלף הוה מוקפין לה לאשה גופה משום דלא חתי בק"ו דהא לפי מאי דאמרת הסתא דלא ממעט אמה העבירה לאשה גופה לא נרדף קרא דהא הסתא ל"ל אמה תוכיה וי"ל דר"ל דפי' היינו נרדפין לאוקמי ובעל לגופה דאי מוקמת ליה למעוטי אמה לא חתי אשה גופה בק"ו משום דאיהא למימר אמה תוכיה וא"כ מכא מה את מוקס לה למעוטי אמה מכא שאשה גופה חתי מק"ו וכי מוקמת לה למעוטי אמה מופרך ליה סק"ו וא"כ סתרי אשדרי וכן היינו מוכרחים לומר דאית לאשה גופה ואש"ה דאית בק"ו מלתא דאיתא בק"ו טרה וכתב ליה קרא דבע"כ ח"א לאוקמי וכן מאלתי קתא בתשובות הנקראים דברי ריבזו:

לקחה בקדושין ש"ל כסף הוא אשתו אבל אחרת אינה ראויה לביאה אפילו **דף ה** ע"א רש"י בד"ה שטר כו' אם כתב לגובר שטר כו' ג"ב ויותר נראה **ע"ב** שכן פודין בו הקדש ג"ב וממה הצד משניהם לא אתא דאז נופך פירבא כל דהו מה הצד השהו שכן הנאתם מרובה כדלקמן וק"ל: **ע"ב** גמ' שכן פודין בו כו' ג"ב תימה איך שייך לעשות פירבא כד דהו כה"ג שאינה שייך בתוספת כלל ופירבא כל דהו לא פריכין אקל והוסיף דאיתא בזה **גד**

כפ' כיצד מערומין וק"ל: בא"ד ומילתא דר' אמאי לא מלי לאחיהה משא
 דהוה יחידא עכ"ל גס בזה אין דבריהם מבוררין אם ר"ל לאחיהה אר"י דהא
 לא הא דריכי למימר הכי אלא דהכי נמי הכא איכא למימר אי הוה מוהיב ליה
 מר"ה לא לטוסי מרבנן דפליגי התם אר"י ואם ר' זאוס דלא מוהיב התם אר'
 אושעיא מר"ה דמתניתין כמו שהקשו לעיל אין תירוץ מספיק דלכתי כמו דפרק
 עליה דר' אושעיא מרבי שמעון אר"י דחידא לא מאס דמודו רבנן נבי כו"ט
 כמ"ס התוס' לעיל הכי נמי הוה מלי למיפדק מר"ה בכה"ל ושיין גס בזה בתוס' גס
 אבל דברי התוס' דהכא תמוהים הם ודברי נביאות הוה לכון דבריהם על פי
 דבריהם דהתם ודו"ק: ב"ד"ה ורבי יוסף כו' ותימה דלקמן כו' ומשמע שמיין את
 הנייר אחר קדושין כו' ולישנא דככל דהו כו' שמיין את הנייר מתחלה כו' עכ"ל
 דבריהם תמוהים לכאורה שמתמוה מתוך משמעות דהתם דמשמע שמיין אחר קדושין
 קאמר ושוב בלי טעם ללישנא דככל דהו נמי פליגי להו דמשמע שפיר שמיין
 קודם קדושין ונראה להגיה דבריהם התקדשי לי בשטר כו' והחמישי אומרי שמיין
 כו' והיינו ברייתא דקדמי התם התקדשי לי בשטר רמ"ה אינה מקודשת א"ה אומר
 מקודשת והכ"ה שמיין את הנייר כו' וכן הגיה רש"י בברייתא שם ומחק מלת אב
 ומיירי בשטר אירוסין בלא עדי התימה דמזיקי ליה התם והשתא לפי התימהם
 משמע להו דשמיין הנייר אחר קדושין ומשמע דשעתא דשעתא נמי אייירי אבל אי
 הוה שמיין הנייר מקודם קדושין בזה לא הוה פליגי רבי מאיר דלינה מקודשת דולאי
 דשעתא נמי אייירי ולפי תירוץ דלישנא דככל דהו נמי פליגי קאמרי דשפיר מלי
 איירי בשמיין קודם קדושין ורבי מאיר ודאי דמודה נמי בזה דשעתא נמי אייירי
 אלא דרבנן אתו לפלוגי אר"ה דאמר מקודשת פתם אפילו אין בו שוה פרוטה
 ומשום שטר אירוסין עדדי פוסיה כרתי קאמרי רבנן דאינו כן אלא דשמיין
 את הנייר מתחלה אס יס בו שוה פרוטה ודו"ק:

דף ח כד"ה ומאי ניהו כו' וכן קונה עלמא בחליפין דמה שהוא קונה בכסף כו'
 עכ"ל לכאורה הוה מנוגס דמי הכריחם כאן להוציא קנין עלמא גס מהאי
 קרא דמכסף מקנתו לא לפינן שהוא קונה עלמא בכסף אלא שהוא נקנה בכסף
 כפרס"י וכדליתא בהדיא לקמן ואפשר דנקטו הכי משום הא דמיייתי מפ' השאלם
 בעבד כעניי דלייירי בזה שהוא קונה עלמא ושויין הן דין מה שהוא נקנה ומה
 שהוא קונה כפרס"י נמי לענין שוה כסף וק"ל: ב"ד"ה מנא אמיתא לה דמיתא
 עגל זה ללישנא קמא מיייתי ראיא עכ"ל דבריהם דריכין ביאור והוה דבדלמא הכא
 בפדיון ככל דהו ודאי לכ"ה לא אמר כלום דגבי אשה לא יריביו שומא דשפיר דבריה
 מפרוטה לא שוי כפרס"י לעיל אבל הכא הוה בטי' סלעים אלא הא דאמר עגל זה
 לפדיון בני דהיינו לה' סלעים של פדיון כפרס"י והוה דומה ממש דלעיל בדאמר
 חמשין ושוי חמשין ולישנא קמא ודאי דמיייתי שפיר ראיא אבל ללישנא דהתם
 דפליגי לעיל באמר ככל דהו מאי מיייתי הכא ראיא דהא ודאי לאו באמר כל דהו
 איירי הכא ומיהו קשה דמלישנא דקאמר ח"ד ככל דהו נמי פליגי כו' משמע
 ללישנא דהתם נמי דבדלמא חמשין ושוי חמשין ושוי חמשין ושוי חמשין ושוי חמשין
 גס ללישנא דהתם דוחק הוה לומר דה"ה דמלתא דפליגי בלישנא קמא דהיינו
 באמר חמשין ושוי חמשין מיייתי ראיא גס ללישנא דהתם אבל במילתא דפליגי
 בלישנא דהתם לחוד ולא בלישנא קמא דהיינו ככל דהו לא מיייתי כלל ראיא אלא
 שהנראה מדבריהם דלק"ן שכתבו ב"ה והלכתא שריא כו' עוד י"מ מ"ה לא
 קאמר כו' לפי זה יתישב הא דלענין דלפסוק קרבה אר"י עכ"ל דלא
 הוה דריכין בנמי דהאיכא דאמרי אלא ככל דהו נמי פליגי ולי"ג מלת נמי דהשתא יתיש
 דלפי ח"ד לא פליגי כלל באמר חמשין ושוי חמשין אלא ככל דהו בלחוד פליגי
 וליכא ראיא כלל ותו לא מירי ודו"ק: ב"ד"ה השתא כו' ואם תאמר דלמא הא
 קמשמע לן דכמה ז' אר"י לא חזרה כו' עכ"ל אבל לעיל דפרק הא דמסיפא
 במנה ז' רישא במנה סהם כו' לא תקשי להו הכי ומאי קושא דלימא דרישא במנה
 זו חזרה וסיפא נמי במנה ז' אר"י לא חזרה כיון שנמא חסר דר"ל דהכי פריך
 מדפרשי כסיפא דלייירי במנה ז' פרי נמא חסר כו' רישא גבי חזרה דקדמי פתם
 מנה לא איירי במנה ז' מדלא פריש בה כרישא כדפרשי לר' זאוס דמוקי לה
 בפרושי קמפסא אין לחוס כיון דהסיפא פירושא דרישא הוה ודו"ק: ע"ב ב"ה
 תנס לפלוני כו' כיון דלא תנא אביך בברייתא לחודיה כו' עכ"ל ר"ל כיון דלא תנא
 אביך בבבא לחודיה בברייתא דכתיב התם לפלוני כו' בבבא להודיה אלא דאביך
 בבבא דאבא תני לה ובהני תרי בבי חזא דתנא תנס לאבא כו' ואיך תנס לפלוני כו'

לזו גם נרמ הוה דלדבריה נימא להיפך הק"ו וכיון דסתרי אהדי כל חד תיקום
 אדוכתיה כו' ע"כ תוכן דבריו ונראה ליישב דרב הוה ס"ל דהך מלתא דחופה
 דגומרת עדיפא ליה מתחלת הקנין דליתא בכסף ולכן מסבירא ליה לאפסוקי הק"ו
 אכל לדיקן ע"כ ה"ה ליתא דהחופה גומרת ולא קניא וא"כ אית לן למילף בק"ו
 שהספק שיקנה יהיה גומר ודאי דהקשה מהר"י א"ן לב דמאי תירוצו ומאי אולמיה
 האי כסף מהאי כסף דהא אכתי איהל למילף בק"ו דכסף אחר שטר גומר בק"ו
 ומה חופה שאינו קנה גומר אחר שטר כסף שיקנה אינו דין שיהיה גומר אחר שטר
 נראה דר"ל כיון דכסף ושטר שוין הן בתחלת הקנין כמו דנימא מאי אולמיה האי
 בכסף מהאי כסף נימא נמי מאי אולמיה האי שטר מהאי כסף אבל בחופה דקאמר
 בתקנה היינו שגומרת אף בתחלה ותדע דכן הוה דל"כ לרב הוה מאי אולמיה
 האי חופה מהאי חופה ואין להקשות דל"כ היאך יליף רב הוה חופה שגומרת
 בתחלת הקנין מכסף שאינו חלל קונה וימא דיו לבא מן הדין כו' דר"ל לענין קונה
 תחלה בחופה לא נריך ק"ו דגומרת עדיפא ליה לרב הוה כמ"ל לעיל וכיון דגומרת
 ע"כ דהיא קונה נמי וכיון דמפרק ק"ו לא חמרינן דיו ונימא דגומרת אף בתחלה
 ולי"ג בכל זה ודו"ק: ב"ד"ה הא תנא הוה כו' מה שלא הזכיר כלל תנא הא תאמר
 הוה משום דלא פסיקא כו' עכ"ל עיין בזה באורך בר"ן: ב"ד"ה הא לאו כו'
 והתם דקאמר אהא אפילו ידים שאין מוכיחות כו' עכ"ל ר"ל לפי קושיות דלא הוה
 אהא ידים כלל וע"י שויר עובר לפניו ולי ידים שאין מוכיחות והיינו כפי אורח
 דגורסי שכתבו התוס' לקמן דהמתירן הוה לה הכי בריש מסכת נזיר ויורוסי
 דהא הוה בעלמא כפי גרסת ה"ס ספרים דכתבו התוס' לקמן בנזיר עובר
 לפניו הוה ידים מוכיחות ואהא משמע ליה ידים ומיהו שאין מוכיחות היינו
 דמכסיק בשמעתין וק"ל: ב"ד"ה הכא כו' ושמואל סבר כרבנן כו' עכ"ל
 ליכא התם בהדיא דשמואל סבר כרבנן אלא דהכי איתא בפרק כל הגט דאמר
 שמואל גבי כותב טופסי גטין דלריך שנים מקום הרי את מותרת לכל אדם
 ולא קאמר נמי דלייירי מקום דלריך דהוה ליכא מנאי וכו' בר"ן:

דף י כד"ה לא יאה כו' שלא ידבר עם הגשים על עסקי קדושין לקדשה שפעמים
 כו' עכ"ל ר"ל דרך דיבור וכמתעסק בעלמא ושלל לקדשה או לגרשה עתה
 יליכך ודאי דיתבין שלא יאמר לה בשוין קדושין וגרושין לפי דעתו והשתא בגרושין
 וקשה להו שפיר מה בכך אם לא יבין בו שהוא לשון גרושין דליכא למיחש בהיפך
 דשמא יסבור שהוא לשון גרושין ואינו לשון גרושין דודאי לא יאמר לה לשון גרושין
 לפי דעתו כיון שאין שאלו עתה לגרשה ובהו יתישב דלא קשה להו מנא וכו'
 ופירוש הקונטרס וקל להבין: ב"ד"ה אפילו לא שמיע כו' דריכין אנו להודיעו
 הא דרב יהודה כו' עכ"ל דלעלמא ליכא לאהורי דלא שייך להוה דבדר שלא שמיע
 אלא על אחרים שידעו בו שאינו יודע דבר זה קאמר דלריכין להודיעו ולהודיעו
 ולכאורה לפרש"י אי לא שמיע ליה הא דהלכה כר"י קשה דאף אם לא ידע דהלכה
 כמותו מ"מ אם ידע פלוגתיהו דרבי יהודה ורבי יוסי יחמיר על עמלו ויהיב
 ככל חומריה ונראה דלזה דקדקו התוס' לומר דלא ידע מלתא דרבי יהודה וכו'
 הוה גירסת הר"ה כספר שלפנינו דהיינו שאמר והוה שעסקין באותו ענין ולא קני
 ולאמלא דרב הוה שאמר הלכה כר"י כפרס"י דגם אם לא ידע הלכה כמי יחמיר
 דבדר כמ"ס כ"ל בכוונת התוס' ותו לא מירי ודו"ק: ע"ב ב"ה דלחורו לה
 יכו' ו"ת אמאי מוקי לה באירווח כו' עכ"ל נראה מדבריהם דלפי ר"ת קשיא להו
 הכי אלא ל"ה לא תקשי להו הכי דאפשר בתחלת הלוגה כפי פ"י הקונטרס ודו"ק
 ליכא מאן דפליגי ביה דהוה רבית קלוגה וק"ל: בא"ד וי"ל בהלכתא מלוח משמע
 מלוח שהיתה עליו כבר עכ"ל ואביי דנקט מילתא בכה"ג משום דומיא דמקדש
 במלוח דלא שייך בתחלת הלוגה ודו"ק: ב"ד"ה לבר מאשה כו' ואחי למימר אשה
 דנקית בחליפין הלכך אפסקיהו רבנן כו' עכ"ל והיינו משום חומרא דא"ה
 אפסקיהו כו' אבל בפדיון הבן משום האי עטמא דשמא יאמרו בנו פדיו בחליפין
 לא אפסקיהו רבנן לפדיון דאמר גנת להחזיר וק"ל:

דף יא כד"ה אפילו למ"ד כו' ומשני בגין דלמר הרי עלי עולה כמו אהלנא
 עכ"ל ובגמרות שלפנינו משני אמר רבא באומר הרי עלי עולה בחייה ולא
 ידענא לכון דבריהם כפי פרש"י גס ודו"ק: ע"ב כד"ה ש"מ כו' ולא נהירא
 דהא בברייתא גבי עטמא כו' כ"ל: בא"ד אפילו רבנן מודו שהרי אין קדושת
 דמים חלה בעופות כו' עכ"ל דבריהם אין מבוררין הכא דא"כ מאי קאמר עלה
 דר' אושעיא שמיע מינה דיש דיחוי בדמים ועיין בזה יישוב לדבריהם בתוס' דתמורה

חכמת שלמה
דף יא ע"א רש"י ב"ה במאי כו' או לא הוי דמי כו' הר"ה: ע"ב גמ' הר'
 אתה כן חורין הרי אתה לעצמך כו' ה"י אתה לעצמך כו' בצ"ל
דף יא ע"ב תוס' ב"ה ש"ס כו' ואת"ל לר' יוחנן כו' ג"כ פי' למה את'
 דריכין לרבו ר"י והוא לשם מהמשה שמעתי כדאי' התם ע"ז
 אבל אינו מקשה על רבי יוחנן עצמו מה חידוש העצמי אוחתו דריכו כי הוה
 השמיני וכתורתה כיוצא בה. אכן מהרצ"ה התוס' בעצמם לשם שהקשו על ר' יוחנן
 וק"ל וכן מסקן התוס' מיייתי דברי האמוראים כלומר לכך מביא לנו התלמוד
 דברי רבי יוחנן ג"ל: בא"ד דפרק טר"ש כו' ג"כ ואפשר דברירא ליה לתלמוד
 דר' שמעון פבר במקום אחר הוה סברא דלא אמרינן מינו דתנא כו' סאת
 שאין ראוי לקדושת התוס' ולכן שייך עליו עד כאן לא קאמרי רבנן כו' ולו
 על ר"ה ודו"ק. אחר כך עיינתי בפרק כיצד מערומים כנוכר לעיל בתוס';
דף יא ע"א גמ' דלא קיימי לא לא הכי קאמר כו' ונ"כ ס"א ואיך הק"ה כו'
 בצ"ל: ע"ב גמ' מבייב בית אתה כו' בצ"ל: רש"י ב"ה מנז
 כו' אינו שוה בשו כו' ס"א אינו שוה כלום כו' ונ"כ ס"א מנה כו' עי'
 חששן וכו' בצ"ל:

עד וכן מאי דמסקי ביאה תוכיה כו' ואיך שייך לפדות קדשים בביאה ואפשר
 ליישב מאחר דהאי ק"ו אית בה פירכא דנימא דיו אסוף דינא נהי דסבר כר"ס
 דלא פרכין דיו הויא דמפרק ק"ו סוף סוף לאו ק"ו מעליותא הוה והוה כמאן
 דאמי פתחין כל דהו ומתבנין תוכיה ג"כ כל דהו אמיכא כד'
 דהו ונוקמיה ק"ו אדוכתיה דהקיקר נראה בעיני דתלמודא דהכא דפרק טה
 לכסף כו' אינו בא מבא פירכא למצוא מעלה וחומרא אחריתי מה שיש בכסף
 ואינה בחומה אלא הכי פריך לקולא אין אשה נקנית בחומה ולא משום גריעותא
 דחומה אלא שאין הרעת גתו שיהא האשה נקנה לבעלה קנין עולם בשום
 אופן ומה שאתה מוצא שנקנית בכסף הוה לרוב מעלת הכסף וחוקי שהרי
 מוציא קדשו שמים ופוחקת מה שלא תמצא האמי מעליותא בחומה ובש"ה
 קאמר שפיר ביאה תוכיה ודו"ק: רש"י ב"ה כסף באישות כו' קונה כאן כו'
 ג"כ פי' דלא תימא א"כ נימא דיו וראו תהא חומה קונה בעל כרחה
 אפילו ברצון האב ודו"ק: ב"ה בקדושין כו' כי האי לישנא נ"כ פירשתי
 בקידושין וכן בר"י ונמחה נתן: תוס' ב"ה האב כו' הוציא לחבירו מודרני
 סמך כו' בצ"ל:

בחדש כריתתו בחרי כבי תני לכו ואסתר למעבד בהו לריכותא כני ליה כהאי
 לריכותא דלכא ופלוגי ולית לן למיחש למיעבד לריכותא גם לחזק ולפלוגי כיון
 דכבדא דלכא גופא תני לה ולא כבדא אחריתי ומיהו כדכבדא גופא דלכא ואחרי
 אסתר ליה למיעבד בהו לריכותא אבל אכר לגבי פלוגי לא חש למיעבד ביה
 לריכותא כיון דלא כבדא תני לכו וכבר עבד לריכותא מהך כבדא להך כבדא ודו"ק:
דף ט דה כתב על הניר כו' הני מילי בשטרות העומדות לראיה כו' עכ"ל מה
 שם לרדק על זה עיי' בחידושינו כ"ב דכתובות וק"ל: **בד"ה** הא כו'
 דמה הנט בעל כתובו עכ"ל כ"ל לומר ש"ל הגיה בסוף דבריהם ודמי למוכר עכ"ל
 ולא ידענא כוונתו בהנהגה זו דהא לא נהתי התוספות הכא אלא דבההוא ז' דהבעל
 כותבו דמי שפיר שטר אירוסין לגט ומה ענין שנהג דמי למוכר לכאן וק"ל:
בד"ה הלכתא ניינה כו' ושטר קדושין נפקי מכי יקח דבעל כתובו כו' עכ"ל ר"ל
 מכי יקח דבעל תלה רחמנא ודקשיא ליה התם נמי כתיב שדות בכסף יקנו ויהי
 קרא דואקח את ספר המקנה קא עקר ליה מממשעו וטע"נ דהאי קרא בי יקח
 בקדושי כסף כתיב בגיטרה שוה דקדושי קיחא מה"ל בכתר דילפינן קנין שטר מוינאה
 והיתה קאי כי יקח איש וגו' גם אקנין שטר ויש לדקדק כיון דמטיקרא דפרקין ובעי
 לדמויי שטר מוכר ושטר קדושין להדי' כהך דאקומתא דהלכתא ניינה דהיינו בשטר
 מוכר ודאי ליכא לאקשו' דנילף מיהא לדמויי ליה שטר קדושין דמהלכתא לא ילפינן
 ואוקמה מממשעו דכי יקח דבעל תלה רחמנא אבל להאי דאקומתא דשטר מוכר
 כתיב מפורש ואקח את ספר המקנה אכתי תקשה דנילף מיינה לדמויי ליה שטר
 קדושין ויש ליישב דה"ל דמקרינן קרא שדות בכסף יקנו מממשעו מדכתיב ויקח
 את ספר המקנה מ"מ לא עקרינן מממשעו דקרא דכי יקח וגו' דבעל תלה
 רחמנא ומיהו בשמעתין גופא יש לדקדק כזה דהיאך בעי למימר שדות בכסף יקנו
 קרי ביה יקנו היאך סלקא דעתך למימר בקנין כסף של מוכר דבמוכר תלה רחמנא
 הכא ודאי הקונה כותב הכסף כמו שמצינו באברהם ויבריה ויש ליישב דה"ק
 דאע"ג דודאי הקונה כותב הכסף מ"מ קרי ביה יקנו דבמוכר תלה רחמנא שט"י
 קבלת הכסף הוא מקנה השדה למוכר וכו' לקנין שטר וכן בקנין כסף דעבד שטר
 לראיה כמו שמצינו בירמיה דהמוכר כותבו וכו' אמרינן לקמן דף כ"ו שדות
 בכסף יקנו וכתבו בספר וחתמו כו' מטיקרא כסף קני שטר ראייה בעלמא הוא ע"ש
 ודו"ק: **ע"ב** גמ' מה ליבמה שכן זקוקה ועומדת כו' יש לדקדק דטע' הוא ליה
 למספר הכא מה ליבמה שכן קנינה לשום אישות משא"כ אמה העבירה כדקאמר
 לעיל ויש ליישב דהוצרך להך פירכא שכן זקוקה ועומדת הכא משום דלא תקשה
 אכתי דלואחמלמיטבד האי קרא בשא"מ מיבמה ולא לכתוב קרא בשא"מ ומיתי ליה
 כהאי ק"י מיתות כל היבד ל' אוף דפירכא מה ליבמה שכן זקוקה כו' ושוב ראיתי בת"י
 בזה הלשון מה ליבמה שכן זקוקה כו' המ"ל אשה תוכיה אלא דאכתי המ"ל מה
 ליבמה שכן קנינה לשם אישות דאז ליכא למימר אשה תוכיה עכ"ל ודו"ק:
בפרש"י כ"ד ה' אמר קרא בעולת בעל כי ימלא איש שוכב עם אשה בעולת בעל
 עכ"ל וכל נוסחאות ישתו וכן בילקוט מביא קרא והיא בעולת בעל דכתיב גבי
 ח' חלוקה ורש"י מחקו משום דהאי קרא דבאיתלן בבן נח קמריי ודרשין מיינה
 דכסף קרנא מיתות בעולת בעל יש להם נגרה המ"ל אלא חלוקה עכ"ל וק"ל:
דף י גמרא שאני התם דלמך ומה האיש אשר שכב עמה לבדו ורבען כו'
 משמע מאן דדריש לבדו להך דרשא דהראשון בסקילה ס"ל כהך דרשא
 והואלמא את שניהם עד שיהו שניהם שוין במיתה אחת וכן מוכחת הסוגיא דפ' ד'
 מיתות וא"כ הוא יש לדקדק לפי' ר"ת שכתבו התוס' לרבי היאך קאמר דהראשון
 בסקילה וכולן בחנק הא אין מיתתן שוה דהיא בסקילה וכולן בחנק ויש ליישב דודאי
 ייתתה נמי בחנק כמו כולן אלא ידיונית במיתה החמורה לה דהיינו סקילה כדעתן
 גמ' ל' מיתות כל היבד ל' מיתות ידיון בחמורה וכו' אם לא אחרו ל' בדרשן
 והתירו להו בשני גס היא נידונית בחנק ושפיר הוה מיתתן שוה ושוב ראיתי בתוס' כ"פ'
 ארבע מיתות דמלבדן תרתי שמעת מיתה לר"מ והכי נמי איכא למימר לרבי וק"ל:
תוס' כ"ד ה' עד שי הו שניה כו' וקאמר התם מסבירא דלגמרי כו' עכ"ל ליתא
 דכי כסוגיא דהתם אלא דלפנינו ביה אי לגמרי ממעט ליה מעד שיהו שניהם שוין ואי
 מסקילה ממעט ליה מדכתיב לבדו וק"ל: **בא"ד** אבל לפ"ה קשה אמאי מביעיא
 ליה בחרוסה טפי מבכשואה כו' עכ"ל ר"ל דמנערה לא ממעט ליה אלא מסקילה והא
 מביעיא ליה אי לגמרי ממעט ליה היינו משום דקטנה היא ובעינן שניהן שוין דהך
 מלתא גופא הוה מלי למביעיא כשואה בעקטנה אי בעינן שניהן שוין לר"מ וק"ל
 אמאי לא תקשי להו אמלתא דר"מ גופיה אמאי דפטר לגמרי משום דבעינן שניהם
 שוין דהך מלתא ה"ל לשאמועין כשואה כמו בחרוסה ויש ליישב דמשום רבותא
 דרבען נקט קטנה ארוסה דלחיה בסקילה ולא ממעט ליה מנערה ודו"ק:
בד"ה ומקבל את גיטה כו' דמשנאסת אין האב יכול לקבל לה גט ואפילו היא
 קטנה כו' עכ"ל לפי' לה לרבי הירושלמי וכו' מלמד דע"כ ביה לא גט ואפילו עושה
 דהא קתני ביאה וקתני אביה מקבל גיטה אלא דלא פסיקא ליה לתלמודא דידן והיא

ירושלמי דקטנה משנאסת אין אביה מקבל קדושה וכו' כתבו לנאלי דפרש"י כ"פ'
 נערה דבייטת אין אביה מקבל גיטה ה"מ למדק קתני ביאה וקתני אביה מקבל
 גיטה עכ"ל ודו"ק: **בד"ה** והייבין עליה כו' דס"ל דלא קתני אלא מדרבנן
 כדאמר ע"ז ביאה כן מ"ו ה"נ נעשה ביאה בקטנה כמאמר כו' עכ"ל אבל בא"ה
 דלמלא בקטנה כיון דאביה מקבל קדושיה ומדארייתא ודאי דליכא לדמויי לנאש קטן
 דלא הוה קדושין כלל וק"ל: **בא"ד** דהולכין כד"ל דהא הרוכ דאי לא כו' נישא
 דלמא אלונית היא כו' עכ"ל ק"ל לעי' בתוס' כ"ד ה' דלא אחרא סימני עורות כו'
 הוכיחו התוס' דאין להכיר בקטנות סימני איילונית מסימני סריסא הא מאילונית
 גופא מהך דפרקין כפרק בן סורר אקטנה דלמא איילונית היא מוכח בהדיא דה"ל
 להכיר בקטנות סימני איילונית אבל אין להקשות לפי מה שכתבו שם התוס' דה"ק
 התם דלא הוה זבינא זביני וזרין האדון להתויר מעשה והבא יחזיר הכסף כו'
 בגלותה מאי פריך כ"פ בן סורר דלמא זבינא בקטנות הייבין עליה משום
 א"א ח"כ לביגדלה שראין בה שאינה איילונית ד"ל דלמ' במקטנות הוה התראת
 ספק ואיכא למ"ד דלא שמיא התראת ודו"ק: **בא"ד** וכו' דלמא דאדון כו' והשתא
 מאי כ"מ אפילו אדעתא דהכי קדיש מ"מ מאי כו' עכ"ל בתוס' פ' ל' מיתות ובפרק
 הבע"י מפורשים דבריהם ויתר בזה ע"ש וק"ל: **ע"ב** גמ' ומה שפחה כו' וכו'
 ונימא יבמה תוכיה שביאתה מאכילתה כו' עכ"ל וכו' אמרינן לעיל יבמה תוכיה
 הא דבעי למילף קנין כסף בשא"מ מאמה העבירה ומיהו לעיל פרכין הא ויבמה
 מה ליבמה שכן אינה נקנית בשטר ופסח דהתם אקנין כסף משמע להאי למספר
 שפיר מקנין שטר אבל הכא אכילת תרומה דכסף לא ניהא להו למספר מקנין שטר
 מיהו מה ליבמה שכן אינה נקנית בכסף כמ"ש הכא בתירוץ שני משמע להו שפיר
 למספר כיון דהוי מכסף אכסף: **וידע** דאי הוה ילפינן הכא בק"י כסף מביאה
 ודאי דהוה שפיר יוכיח מיבמה דלמא ביאה מאכיל ובכסף אינו מאכיל וליכא למספר
 כלל מה ליבמה שכן אינה נקנית בכסף אלא דמשמע להו דלא ילף הכא כסף מביאה
 דא"ל למא דבעי למימר דמשמע פשיטא ליה בביאה משום דנשואין עושה היא איכא
 למספר דכיון דהכא מביאה כדנשואין עושה וירושלמי ונשואין עושה לה משא"כ בכסף אלא
 דאשה משפחה כנענית ילף בק"י דהשתא ליכא למספר הכי ודו"ק: **בד"ה** זו
 שביאתה כו' והר"ם פי' דה"ק מה כו' זו שביאתה מאכילתה מן התורה כו' עכ"ל
 מת"ל דלא ניהא ליה להר"ם למימר כפרש"י דלפניו ביאה ארוסין עושה אוכלת
 תרומה בביאה מדרבנן ולא חייסין לסמפון דא"כ תקשה הא רבא מוכיח לעיל
 מדקתני נשאת אחר ביאה אלמא ארוסין עושה דמ"מ אמאי לא אכלה תרומה ע"י
 ביאה דהוה הוא דרבא ורבינא פלוגי בזה ודו"ק: ומיירי שפיר בביאה
 שלא ע"י חופה עכ"ל לפרש"י נמי מיירי שפיר בביאה שלא ע"י חופה אלא משום
 דלפרש"י ניהא להו שפיר במאי דלא ניהא לרבינא באוקומתא דרב נחמן בר יצחק
 משום דקשיא ליה ניהא דיו אסוף דינא כמו שהקשו התוס' דלרבינא ניהא
 לפרש"י דליכא דיו אסוף דינא דהא ביאה מאכיל בתרומה חף מדרבנן אבל לפי'
 הר"ם קשה דמאי תיקן רבינא באוקומתא דגליה דהא לדידנה נמי איכא למימר
 דיו אסוף דינא וע"כ אית לן לתרתי כמ"ש התוס' לעיל לרב נחמן ב"י ואהא תירצו
 דבהא תיקון רבינא באוקומתא דגליה טפי מבאוקומתא דרב נחמן בר יצחק דהשתא
 לאוקומתא דרבינא מיירי שפיר בביאה נמי שלא ע"י חופה דומיא דגבי כסף
 דאיירי שלא ע"י חופה משא"כ לרב נחמן ב"י דלא איירי הק"י בדומה ודו"ק:
דף יא כ"ד ה' עד שתכנס כו' דקאמר התם בבחירתא משום סמפון כו' עכ"ל
 כ"ל: **בא"ד** לאו דוקא אלא עד שיגיע זמן וכמנהג ראשונה כו'
 עכ"ל והשתא לא פלוגי נהורא אמוראי דהתם אלא כגלותא דתנאי דהכא דהיינו
 במשנה ראשונה אלא אי משום דעולא אי משום סמפון וכו' דנהורא אמוראי לא ס"ל
 באוקומתא דרבינא אלא באוקומתא דרב נחמן ב"י דלעיל ופלוגי אמוראי דהתם
 אליבא דר"י כ"ב ודו"ק: **בא"ד** וגם יש פסרים דגרסי הכא עד שתכנס
 לחופה משום דעולא ומשום סמפון כו' עכ"ל כ"ל מת"י אבל התם ודאי ליכא
 למגרם הכי ע"ש הסוגיא וק"ל: **בא"ד** ולפי' הר"ם קשה מאי קאמר הא
 כולהו אית להו דעולא וההיא דסמפון כו' עכ"ל לכאורה קשה כיון דכולהו אית
 להו נמי דעולא אמאי לא תקשי להו דא"כ קבל נמי ליתא ביינייהו ועוד במאי
 עליוני עיי' לעיל דכולהו דאית להו דעולא היינו למשנה ראשונה ולא פלוגי ר' י
 בן בתירא וכן כב גב אלא לפי משנה אחרונה דר"י כ"ב ס"ל משום דגור
 תחלה עד הגעת זמן משום דעולא גזרו ח"כ עד החופה משום סמפון וכן כב ג'
 סבר דמשום סמפון לחוד גזרו ח"כ עד החופה ושפיר א"כ לפי משנה אחרונה
 קבל למ"ד משום דעולא גזרו במשנה אחרונה משום סמפון אע"ג דאיכא ק"י
 דליכא סמפון מסבירא ניהא דגזרו נמי הכי מה"ט כקבל אע"ג דליכא סמפון
 ולא פלוגי נ"מ משום סמפון לחוד גזרו במשנה אחרונה כקבל דליכא סמפון
 גזרו אבל בתמך והלך קשה להו שפיר דבין למ"ד משום דעולא גזרו ח"כ משום
 סמפון ובין למ"ד משום סמפון לחוד גזרו ח"כ ליכא ביינייהו מסר והלך דלכ"ע

מהר"ם
דף יא ע"א ת"ת ה' הנהו קתת חות להו וכו' עד וקתת ממעט כן התם פריך יציעה
 המע"ה ע"ס הוא כי לא נזכר כן שם כפרק המוכר פירות ודעתי זה
 כתוב ג"כ במסכת כתובות פ' אעפ"י דף ג' וכתב עליו כפרק חמנת שלמה שטות
 ע"ס והגיה שם גיטתא אחרת מדעתו ע"ש:

חכמת שלמה
ק"ש ע"ה גמ' הב לי חד שובא כו' ג"כ ס"א ר"ה פ"ו ש"ס ונא דמכרא
 ג"כ ור"ה פ"י אפילו נתן לו כתר מלכות אינה מקדושת רין:
תוס' בד"ה [הא] (מכר צורך להיות מוכר) כו' הבעל בותבו ודמי למוכר כ"ל:
 [עיי' במהרש"א]: **ע"ב** גמ' ולרבא דאמר בר אבינא כו' כ"ל: **רש"י** בד"ה
 א"ל אביו כו' בעינא בשלא בירכב כו' עכ"ל:
וה"פ ע"ה תוס' בד"ה מקבל כו' שאמרה לו התקבלי כו'. ג"כ בירושלמי ובפ"י ר"ש
 התקבל לי גופי במקום פלוגי והא ראי' ששואל לשם והלא ר"א אוסר מיד בפ' התקבל
 אחר הליכות שלית כן העיר ונצא הבעל כו' ומשני כיון שאומרת בטקום פלוגי כמו
 שאומרת אל יהא גט אלא ב' ימים כו' ש"מ בקבלה איירי:
כב (קידושין)

תחלה הארץ וגו' וי' לדינאוף לא משמש אלא התנאף במיד אכל ע"י הני שפירי
 זידענא קביר גיטין וקדושין הן שוגגין במיסור א"א לא הוה בכלל וגנאוף ואתא
 קרא דפרעו לרבות דכח"ג נמי דקאי עלה על כן תחלה הארץ וק': **תוס'** דכ"ה
 מלוה הכתובה כו' שלא היו יודעים כו' א"א לא שנתחייבה החורה כו' פכ"ל מת"י
 דקם להו לפירש"י דהא מריבין קרי ליה התם מלוה הכתובה בחורה אע"י דע"י
 מעשיו באו עכ"ל ודו"ק: **בד"ה** חמר רב פסא כו' לענין יורשים שפאום
 במלוה בשער כו' עכ"ל הלשון מונמנם קאת דמאי שפאום דהא לענין יורשים
 מדינא לוקמא דאדורייתא כיון דשיבדולא דאדורייתא ולענין לקוואט עבוד רבנן
 לקמא משום דלית ליה קלא וק': **בד"ה** אלא מיתת כו' וי"ל דאחרי שראינו
 ההמיר הכתוב א"א כו' אטעריד קראי כו' עכ"ל לכאורה ה"ה בדיקא אחרי
 שראינו שאמר הכתוב בעריות אטעריד הכא להמיר בא"א וכן מוכח קאת שמשעתין
 מהא דפריך והא עריות דאסר להו ולא שרי להו ואין להקשות דהיאך נילף
 בעריות לאיסורא והא ה"ל שני כתובים שרי מלמדיו דיל' דליכא בהו שום
 כריכותא וכה"ל כתבו התוס' בפרק מי שחזון בד"ה וגמרין מנייניה כו' ע"ש
 אבל הוא דחוק והנראה דר"ל דסוגיא דהכא מעיקרא לא חסיק אדעתיה שיש שום
 קרא להמיר בא"א ושום קרא לאיסור בעריות ולכן פריך הכא אי סברא הוא
 להמיר בא"א והא עריות דאסרין להו מסבבא עד דמסיק מקרא דפן ימות וגו'
 גמרין להמיר והשתא א"א שראינו להמיר הכא בא"א קמרינן התם קראי
 לאיסורא דלא נילף מהא כו' ואין להקשות להו האמת דכתיב קראי בעריות
 נימא מדאטעריד קרא בעריות לאיסורא נימא בא"א מותר ול"ל קרא להמיר
 בא"א דקושטא דכן הוא וקרא דבני א"א פן ימות וגו' לאו יתירה הוא אלא ממילא
 משתמע מיניה א"א להמירא ותו לא מדידיוקל': **בד"ה** לכ"ע בשעה כו'
 שחמיר מיתה בק"ו מנע ומה גט שאינו מתיר כו' עכ"ל הקסם מהר"י אבין לב
 דליכא מיעקר מה לגט שכן מוציא בשפה כנענית תחמיר במיתה שאין מוציא
 בשפה כנענית שגמרו והתנחלתם אותם לבנים כו' ואפשר לתרץ דק קשו"א
 דמצינן למימר זוכים מלמליה שאינה מוציאה בשפה כנענית ומותרת לכ"ע ותו
 זיכא למידק נימא דיו אסוף דינא דלא מפרך ק"ו כו' מה להלן כשאין לה בניס
 אף כאן כשאין לה בניס עכ"ל ואי אומר דליכא מיעקר כ"ו ולעלמא מיבסגול מיתה
 מנע והכי עבדינן ליה ומה יבס שאינה מותרת ע"י גט הותרה ע"י מיתה לעלמא
 שחמיר ע"י גט אינו דשיהא מותרת ע"י מיתה דהשתא ליכא למיפרך מה לגט
 שכן מוציא בשפה כנענית כו' דהא לא יליפין כלל מיתה גמיר אלא לעלמא
 מיבסגול וליכא נמי דיו אסוף דינא ואע"י דליכא דאחתתלת דין אין לחוש לו ותו
 לא מדידיו ודו"ק: **בד"ה** מדאמר רחמנא כו' וי"ל א"כ ה"ל למכתב כו' אלמנה
 גרושה וגו' בשפשת בימין עכ"ל כיון דכחד קרא כתיבי ה"ל למכתב כולהו בשפשת
 יבמין אבד אלמנה דלא שריא לכ"ע בלא יבמין אלא לכ"ע בימין אבל גרושה
 וחלה ודאי דאשכחא שפיר דשריא לכ"ע אף בלא יבמין ואין להקשות דהיאך
 זיכא לאשכחא דאחיו מלכזיב כו' כ"ג יבא גרושה וחלה דלמור דק דדוקא
 העמיד שנשאן במיסור י"ל כגון דאביו ש"כ כ"ג נשא אחת מפסולי כהונה והוליד
 אחיו ש"כ כ"ג מוננה דה"ל אח זה של כהן [גדול] חלל ושרי בגרושה וחלה וכשמת
 פלה לפני אחיו כהן גדול וק': **בפרש"י** דכ"ה לבולי עלמא בשעה וי"א
 ו' ולא על ידי מיתה דשולחא לוי ולא לאחריה כו' עכ"ל ר"ל דכל הענין דא
 דבר אלא בזו שנשאת לאחר זה ידו גרושה של אביו. רש"י כמו א"כ ודו"ק:
 א"א **ד"ה** גי' ע"א לא שאני ודע גביי גיטין וקדושין לא כו'. הקדים גיטין וקדושין משום
 שהקדים המסדר מסכת גיטין קודם מה' קדושין וכו' המשינו תבס
 הרמזים' וקדמותה ע"ל ככתבו וי"א והיתה גלית שפיר שהקדים הוי"א והיה והכלה המעט
 לקדושין תחוד כיון וידועין ג"ל להמיר פסיו' לחם או דבר קל וגו' שבהדיה מהנהג
 דקדושין שמתין רשות לכל אדם הוידע קאת לטקוס בקדושין אשכ"ח גיטין שרבו כמו דרש
 יצירה והלכותיה בחומר א"א להמירא לא לטקוס ביה' כ"ה הוידע כו' אין בקדושין שמתין
 בגיטין באל' לא הויה מתקם ביה' כ"ה לטקוס גביי גיטין שרי קודם קדושין ואין גיטין
 גמורים היו דשמה לא היה גט וחית ע"י קדושין שחמיר א"א לעלמא עוד נאמר בזה ע"פ
 הבטקו וי"א והיה וכו' במחמיר גרבושא שפשת יבא לאחי איסורא דמחמיר גרבושא אפילו
 לאחי מיתה התקדש ב' טעם לומר שגט מעלמא כראשון לא היה גט וא"כ אין בקדושין
 שחמיר קדושין כלל ומותרת לראשון ופשתא הויה בגט גט וסוי קדושין קדושין ואסורה לראשון
 לעולם אפילו אחר מיתה ודו"ק: שם קדושין לעלמא וי"א מחמיר גרבושא כ"ה בגט
 אלא ספק א"א קאת שוגג אבדו המכחיל וכו' וקשין בודאי א"א לא נקטו ע"א ת"חמה
 קבא יותר דכתיב דת אין בן פסול ממזרות אבל בישראל שיש בהן פסול ממזרות אפילו
 בודקה עברה בן בטולא יטעו שגמירין וקדושין גמורים היו ואסבין כסריחיהו כעלמא כוונת
 מהתבס' דמלדיון מלמדו ממזריהו מלמדו חמיו על כו' דמיטו פסול ממזרות אפילו בשלש גמיות

మర్

מהר"ם

שעמא דקרא ביהוה ו' די' דולא כהא חי ולאו קרא דהא נחל גינאל במקדים
שדביו קאמר דליכא השתא שעמא דקרא חלל דאיכא למילף קל וזומר חלל
דמסיפא פירך דקאמר כהדיו בנתי ערי חומה דאינו לוח וגוואל לתחילין לעיל
דקאמר דגוואל לתחילין וזהא קשיא להו דהא חסיפא נמי לקימ מחיל שעמא דשומא
לעיל קאמר שעמא דקרא בנר דרבי לן קרא במקדים כיו וזהא חירלו דמשמט
ליה הא דקאמר בתי ערי חומה יוכיח היינו גס לפי האמת דלמי' ה'ל למינקס
ע"פ יוכיח דהוי גס לפי האמת וזהא קשיא להו דלכתי חמאי לוא קימ חיר ק"ו
ש"ס ע"פ למחריה דהוי חלל חומה וזה חלל חומה וזה חלל חומה חלל חומה
שעמא דחומה ומנתי ערי חומה ותירלו דהא משדא פדיפא ליה אפ"ג דהוי חלל
מתרתיו ויחזי נראה בזה לשון חס' ישנים דקרקס מקרקס שדיפא ליה בנתי ערי
חומה לוא שדא הוא חלל קרקס ותו לא מירי אף קשה דהא למאי דילף נמי חלל
מתרתיו שדא חומה ומנתי ערי חומה איכא למיפירך מה לנדר השוה שבהן סבן
וארע כחן ליגאל בשנה שניה והאריך למימר ע"פ יוכיח כדמסיק אס כן פסי סבן
ליה למיעבד ק"ו מעבד כחרי גופיה לחומה דליכא למיפירך מירי ודוק' וחס' וחס'
ישנים הקשו חלל חומה כח חומה בלוינו געאל לתחילין לוא חמרינן לעיל נבי
עבד עברי דפעמים חלל קולא ולפעמים הוא חומרא ודו"ק :

[illegible]

לרצון בתי שרי רחמה דמינו נגאל להלחין אחי מגורה שזה דגאלתו הא איכה
 לעילף מהאי ק"ו וזה ע"ע המכר לעבוד כוכבים שיפה כח ליגאל בשנה שניה
 מינו לזה וגאל להלחין בתי שרי רחמה שחורש כח ליגאל בשנה שניה מינו דין
 מינו לזה וגאל להלחין דבתיורלם שכתבו גבי דזה אחזה איכה למימר ק"ו
 איכא מתקדים שנגאל להלחין אל מיתחלף כח שרי לזה יפה כח בתי שרי
 רחמה לחור בשלים ויגאל ק"ו דקושא הוא להלחין דמסיק ע"ע ויכח בתי שרי
 רחמה נמי מהאי ק"ו דע"ע נפקא ולא מגורה שזה דגאלתו גאלתו והוא דחוק
 ודוק: **בא"ד** מ"מ בתי החזרים שיפה כח ליגאל מיד כ' עכ"ל הקשה מהר"י
 אב"י לז הא איכא למיפרך ע"ע ויכח דנגאל מיד ואינו נגאל להלחין וזהו פירכא
 לתבטל ק"ו האחרון ומתחזק הראשון והדבר קושיין לדוכות עכ"ל וגראה לי
 לתקן דמ"מ דחמי דקאמרין לעיל גבי ע"ע נגאל כולו וכל להלחין ק"ו ומתורה
 לקח אלמא משמעון מיכא אל איכה גורה שזה או ק"ו דנגאל להלחין ואיכא
 משמעות אוליין ברה דהוא ק"ו או גורה שזה אלא לנעיל ברה משמעון אוליין
 דמינו נגאל להלחין משום דגאלתו שזה גאלתו גאלתו משדה אחזה מסייע ליה

גאולה בו' י"ב מעות גמור כיוה הפסוק נאמר אצל בית וכן נרשמו תלמוד
 לומר גאולה תהיה לו אהר מחציתו ונאכלו בו ריאתיו בס"א: שם רשרשה
 ב' נחמן בר יצחק נמחק ב' שצחצח בסוף פרק כל הגט שרר נחמן בר יצחק
 דאליכ' יהיה קשה להוספות ושיעורו בסוף פרק כל הגט שרר נחמן בר יצחק
 דאליכ' הכירו של רב אשי והוא קטן מן רבא ויתבי' אחרותיו אצל ר' אשי
 שיהא רבו של רבא והוא חבירו של רבא איך קלטהו לרב נחמן וקל: שם שילה
 ג' נואל ונואל לחצאין בו כצ"ל וכן כצ"ל במ"א בריש' ובתוס' ברה"ז וברב
 השני צ"ל ליה ונואל ונואל לחצאין: ר"ש י"ב זה הנמכר בו ולא לשם
 אלוהה כצ"ל: ברה"ה שרה בו ולא כתוב ברי כצ"ל והסדר: וואס
 נאל בו ששנינו כ"ן דרש עממא כ"ן מורישא לפי כ"ל והה"ל
 דהכא ע"א גמ' בהריא כתיב בהו יאכלו ונאכלו ונאכלו שיהא בו וכן כצ"ל
 ר"ש י"ב כתיב בהו יאכלו ונאכלו ונאכלו שיהא בו וכן כצ"ל
 ע"א גמ' בהריא כתיב בהו יאכלו ונאכלו ונאכלו שיהא בו וכן כצ"ל
 ע"א גמ' בהריא כתיב בהו יאכלו ונאכלו ונאכלו שיהא בו וכן כצ"ל

ותחבו פירות ומומלא מעשיני דרביה דאין כבעל קונס אין אורב פלזיו פירות מ"ט
תחבו פירות דאין כבעל קונס תמן מזהה לאסחו גתה לגמרי ואין כבעל אורב פירות ואשכח
אלה דאין וכדי להודיע ר' אבהו ור' אבהו הספיקו:

מחר"ם

[illegible]

[illegible]

חכמת שלמה

ע"ב תוס' פד"ה בהמה גסה כו' פ"י במדק המוכר כו' משיבה קינא במיממא ובחצר של שניהם מפירה מונה כו' ב"ל :

דף כו ע"א כתובי עם נכסים שאין להן אחריות כל זה נמכח וג"כ נ"ל מעות כן מוכח מפרשי למעין ביה וכן באלפסי אינו: **ע"ב** תוס' בד"ה ולכתוב עליה כו' אלא על קרקעות אבל כו' שיכול לכלותם בצ"ל. וג"כ פי' כו' כצ"ל וזכרנו השו"ע

דף כז ע"א תוס' כד"ה מעשה כרכון גמליאל כ"י לא היה בתוקן כ"י ג"כ
מצינו ע"יין מבתו והגיע וכן הביעור וכן פירש התוס' בר
דלשונא דמתניתין מסייעא ע"יין עתיד לכוד וק"ל אלא אפשר בביתו אמר מק
אחד וכן פ"י ר"ש בכרך ע"יין ע"ש [ע"יין במהר"א:]

דף כח ע"ב רש"י ברי"ה ח"ק כ"ז כולל מתינתו כל י"ב מ"י לפי האמת
והז' ח"ק כ"ז כולל מתינתו כל י"ב מ"י לפי האמת
(מירושין)

למזוזה ומה שדחק מהרש"א בזה נפרש"י לא ידענא מי כדריהו לך כפרו חתום
נתקשו בפרש"י בכל זה ודו"ק: **תוס'** צד"ה ואולי כהן כו' ששאלו אפוחיקי
לכהן כו' והיה לו אפוחיקאות בשער לכהן כו' עכ"ל וראה ללא דעשה שער
אפוחיקי ממש דאם כן ודאי דלא היו גרש משאר מלוה הכתובה בשער דנבי
משועבדים אלא כיון דכתובה בחורה כמו ששאלה אפוחיקי בשער היו קאמר
גם בת"י לא יאמרו כלל שם דשאלו אפוחיקי בשער לכהן אלא ששועבדים
מיאמר אבי יעקב דהשאלה אינן יכולין לומר נכחון כן מקום נכנס יעקב כו' כמ"ס
התוס' שלפנינו מיהו יש לעיין בדברי התוס' שלפנינו גם אם נפרש דלאו אפוחיקי
ממש קאמר מי הכריח אותם לפרש כלל דהוא כמו אפוחיקי אמאי לא הוה פני
לכו דהוא כמו שעבוד בשער בעלמא ויש ליישב שהרי"ם לך דאם נפרש דלא
היו אלא כשיעבוד בשער בעלמא אכתי כיון דמלוה דגופו עדיף אכ"ג דכבר הוה
הוב שיעבוד כפי יאמא אכיו מ"מ נכסי בניו יעקב שהם בני חורין ודמיין לנכות
מותר את שיעוד נפשו אי לא דהיו כמו אפוחיקי בשער על נכסי יאמא אכיהם והיו
כמו שנגזר כבר בדפדיון בני יעקב ולא יוכלו לומר הנחנו כו' ותו לא מידי ודו"ק:
בד"ה האן כו' נר"ה לרבינו חם אפסאכ כו' שאינו יכול כו' ועוד שהם ענייני
כו' עכ"ל ר"ל שאינו יכול להניח אשורו כו' כההיא דגויטין ועוד שהם ענייני ואף
במקומן בבבל קשה [להן] להרויט מונוחין של בני ביתו קודם שילמוד תורה והיינו
כך דר"י דרמיוס צאורו כו' דמשמע אף במקומן לילמוד תורה ואם יאמרו אשה
וצהיבך בבני א"י דליכא בהו הדיא דגויטין ליק"ל בבבל וגם לא ליתא בכו
רוחיים צאורו כו' דעשירים המה וק"ל: **בא"ד** ומיהו פעמים שנס בני א"י
כו' אלא רובם היו לומדים במקומן כו' עכ"ל הוצרכו לזה לפי ר"ת דפעמים שנס
בני א"י כו' דהא שמואל הוה בבבל ועממם היה מדבר הלכה נושא אדם אשה
כו' ומיהו בע"כ רובם היו לומדין במקומן דא"כ הוה הרכור דרובן ולא הוה
קאמר הלכה נושא אדם כו' כמ"ס לעיל דאכתי איכא הרכור בכ"ג וק"ל:
היא דקב"ט ע"ב אפשר דאחרת ניסא כו' ק"ל דיתיר דהא אכתי אוחו למקום סנס
על הספק דשאל יתירם כו' וגם אם יתירם ניסא יאמרו כו' וי"ז מביין לו
מכיוון דאמר בעלמא וי"ל דודאי ספק אכיו על תסידותו ושמחון תפלו לא יכיר מוח
דיכורו את המוקד ואין זה מקרי גם אלא שאמר דשאל קודם תפלו יתירם ניסא יאמרו
מכיוון ומוסר ספק זה אין למעט כודאי סיכורו אוחו ולא יתייבב דלא למחר אי לא
יתירם ניסא כו' כהיה מתירם ענינם שלא חלה הדבר בהפלו אלא בנסא וכדאמא אוחי
לידי מדרש לו מביינין לו מביינין ודו"ק. **בתניא דח'** רישתא לא כריעה דכרע נהר
ט"י פ"ס מ"ס פ"ק דב"ק שדרו של אדם דאמר שם עשה נחם וכו' דלא כרע כמורס
וכתבו התוס' גם מוסר דכריעס אמרינן כי וק"ל יאמרו וזה אמר כהן כיון
דכרע על הכסוד כדיוס נהר ונפל אוחו כהן על כנח"ו הריעין דתנא דם כו' כוהנא כמורס
כמורס הכהן הקדמני לעולם: **דף** דלא חת אפי ד נסבט כי דאמרינן אכור
למסכל בפני רשע וס"ס עשה"ו בלא אשכ כרע דאמר כל ימיו כהרבור עבירי וק"ל:
הקב"ה מלפס לאדם כי כיון שגופו לי כיון ולא כהן אומר תיפס עלמתי ט"י אמר
הספק"ס מלפס כו' דאמרינן ביבמות כל פלגא חספה פ"י כאלו מוסר
דמות ואמר תיפס עלמתי לפי שג' שותפין בלדס ומאכיו נכרלו כמלפס דאמרינן
במס' דם וזה שאנו מקיים פ"י ומוסרם דמותו כמלפס נכרס וזו תיפס עלמתי:
וא"י הוה נסבט ביד ס"ה כו' דקודם יד לאו דר עושין וענין גירל כטין פ"ס ספקין
תחת סכסוד דפניס וק"ל:

בשעתין דשכח נמי ל"ג כפי פור אלא צודאי כפירא ליה בשעתין דהוה כלי
זמנ"ה לא מתייבב לשון כינר דהא מתחלה איירי במטלטלין וע"כ צריך להגיה
בשר שור כהו"ג גם כן פירות כמו מטלטלין כו' עכ"ל ודבריו אינן מבוררין לי
דלא למאי דמוקי ליה כל הניסוס כו' דהיינו כל המטלטלין ניהא ליה בלשון כינר
בזה"ל שור כפרה כו' ממש וע"כ מוסר דהוה נמי מטלטלין ולא הניגה בשר שור
כפרה כו' אלא למאי דלקא דעתון מטיקרא דמשמע נשסא הליפין דלא איירי
כילד בשור הי מיקרי מטלטלין אלא בבשר שור דלא הוה מטלטלין כמו משמע
ומה שהקשה מהרש"ל דאי שור הי לא מיקרי אלא מטלטלין וכפרש"י דמנינא אס
כן אמאי לא פריך לרב נחמן דאמר נעל אין מידי אחרניא לא ואפילו מטלטלין
לפרש"י בפשיטות מקר מתני' דההליף פרה בהמור יש לומר ודאי הוה מני' לנייפדך
כפי אלא דניחא ליה למויפדך גם מרישא דכל הנעשה דמיוס כו' בין למאי דס"ד
מטיקרא וכן לפי המסקנא כפרש"י ותו לא מידי ודו"ק: **בא"ד** חבל כו' מוסר
קשה להניח בפרק הוסיב פתח בך וק' החומד בך וכן כו' עכ"ל ככל
דברייתא היא שם ובהך דברייתא מוכח דהליפין בכליו של קונא אלא דלוי מוקי
לם כתנאי דפליגי התם בדרייתא אכל אי הוה מתני' ודאי דהוה תקשי ללוי כמו
שהקשו לעיל ללוי ממתני' דהכא דליכא לתרתי התם כמו שחירו לעיל וק"ל:
דף כ"ב בפרש"י צד"ה תיפסה תפדה כו' כלומר קרי ביה תפדה עכ"ל מוסר
דכל מלות תפדה תפדי כתיבי בקרא גבי כסור לפי נקודות הקרי ולפי
ענין בקרא משמע שהוא לוי לפדות אחרים ויפדך לומר דקרי ביה נמי תיפדה
לפדות את עמך כהן לקמן גבי דא דמחייב איכא למגמר נכסיה דכתיב ולמדת
כו' לא הוצרך לפרש קרי ביה דלאו מולמדת את בניכס יליף ליה דלפי נקודות
הקרי ולפי ענין משמע שהוא לוי ללמד את אחרים אלא מקרא אחרניא
בפשיטות יליף לה דהיינו ולמדת אותם וסמרתם לעשותם דההוא לפי נקודות
הקרי ולפי ענין ללמוד את עמנו הוא ומהרש"ל הכין דלקמן מיהורא דולמדתם
קדריס ליה והקשה דהכא גבי פדה תפדה אמאי לא יליף ליה נמי מיהורא ולאו
קושא ליה דאירא דידע תלמודא דס' דרשם בפרק תפדה לקמן מ"מ גבי
ולמדתם לא מיהורא קדריס ליה מקרא אחרניא אלא דההוא קרא אחרניא פשטיה
הכין הוה כמ"ס ובר"ן כתב ולמדתם ולמדתם לאו מקרא ומסורת דריש אלא
שהכל בכלל המקרא דכיון שהוא מהויב ללמד לאחרים יש ללמוד תהלה עכ"ל לא
ידענא מי הכריחו לך דהא לפי מה שפרש"י דמתרי קראי ילפנין להו ללמד
לאחרים מולמדתם את בניכס וללמוד בעמנו יליף ליה מולמדתם אוחס ומסרתם
גוי' אלא הר"ן ג"כ בפירושו דהשפח כל הד מטי קראי שמשותפה הכי הוא ותו
לא מידי ודו"ק: **בב"י** כל שמואלה לפדות את עמנו מלוה לפדות אחרים כו' כל
שארשים מלווים לפדות מלוה לפדות את עמנו כו' וק"ל דל"ל למימר כולי האי
אלא דכפשיטות איכא למילף כל שארשים מלווים לפדותו הוה מלוה לפדות אחרים
וגל שאין אחרים מלווים לפדותו אין מלוה לפדות אחרים ויש ליישב ודו"ק:
ע"ב בפרש"י צד"ה ככתובה בשער כו' דלין זה אונאה שהרי מלות בני עליו
יתר ממלוות עכ"ל אפי"ן דכ"ע כדירא לכו דמלוה דגופו עדיף דאירא נמי
כמו משועבדים הכא קאמר ר"י דמלוה בניו עליו יותר ממלוה דהיינו להקדים
מלות בניו מכני הרי מוסר דמלוות היה כבר חל על אכיו מיהו אי לאו דפליגי
במלוה הכתובה בחורה כו' ולכ"ע הוי ככתובה בשער דמיה לא הוי פליגי רבנן
עליה דודאי ליה אונאה כיון דמלוות בניו עליו קודם מכני הרי איכא דאירא נמי
משועבדים למלות גופו והתוס' הקשו ע"ז דלדבריה כיון דלכ"ע מלוה דגופו עדיף
בדליכא אלא ח"ס שלשים מכני הרי הכי נמי הכא כדאירא כו' למשועבדים מלוה
דגופו לנכות מכני הרי ועוד חרי קאמר בסוף דבריה לפרש"י דל"ל לא ח"ס
למימר שזה מלוות על אכיו אלא שמלות בניו עליו דהיינו לנכות מכני הרי קודם

חבמת שלמה

דפליגי במדוע הכתובה בחורה כו' דלמא כ"ע כפירא ליה ככתובה בשער
דמי דת"ק כבר דכדעו נוסף עדיסא בכל ענין ויהי או אה ורבי יהודה כבר
דכדעו בני תרומא ולא הוה אונאה והשתא פליגי שפיר כדמסבב בל"ע ויהי
במה שנואם במשכיותה דהוה אונאה ככתובה בחורה כו' דלא רמיזא מלתתיה
בכדור וצריך ליישב דרבי ירמיה כבר מאמר דקו"ל דלא פליגי בהכנס מלפס
גרידא והכל מורס דגופו עדיפא וכל הכל מורס קבלה כמו לא ג"כ
א"כ בע"כ פליגי במלוה הכתובה בחורה כו' דא"כ איך לא סיפצא תבא
דכרייתא לסתם מלונתיהו דלמא נפרש מלונתיה כפשיטו ב"י מלפס גרידא
אלא ודאי קדס ליה דמי לית בית מלונתא פ"י דכ"ע כפירי סנות דהויא
עדיפא דמיא דליכא אלא ח"ס שלשים וד"ע ספרי דמלות בני קומת דהויא
דאיכא ח"ס שלשים בבני תני ויהי מלפס כשיעוריהם שישם דהוה סנות על אכיו
וא"כ במאי פליגי אם לא דסכרי רבנן דמלוה הכתובה בחורה לאו ככתובה
בשער ותני ב"י מלפס להוד דגופו עדיפא: **ש"ס** למילף נמשיה דתריב
ולמדתם כו' **ש"ס** ור"י וכדמלל ג"כ ס"א כמורס: **ש"ס** אפשר דמרתחם
ניסא ג"כ אף העיקר כאן שהיה אבי' ספוס דא"כ היה דהוה תלוי על
הספק בנפס חבירו אלא הכי פירוש דהוה ויהי תורע אבי' שלא יאמר על
מאוכה כי צדק כבוד היה רק שהיה כמפוס שטא יצול בנס נפטר כנון שלא
יפגע בו ועל זה אמר אפשר דמרתחם ליה נס בנפלא כאשר איירע לכל הצריקים
הקטונות וכן היה הוה כמכסע ענותוהו אכר אי לאו דאירחיה לי כיסא
כו' כלומר אף לנס נפטר לא היה לנס למכור על ודו"ק: **תוס'** ב"ה
ואולי כהן כו' על אכיו מלוות בניו כו' ככל ונ"ב תוס' שאנינן:
דף ע"א ג' אכר ליה רבא ר"ל נתן בר אמי איריך ע"ז ודאי כו' ככל
ונ"ב ס"א ידן וכן ברש"י ונ"ב: בספרי דגריטין איריך צריך
לגרוס בפוסק חשיאתו שיש או היה ויהי ללמוד תובנות בל"א דרש"י ונ"ב
דמיא דרש"י וידן ה"ה בצד ודף ה"ה מלפס עליונותו עליונותו פליגי ודו"ק:

ומשום הכי לביע קונה בחליפין ותרע דא"כ למה מניח התרען דהכי קאמר
כינר כו' בשר שור (ואו) [אלא ודאי] משום דבא להשמיעו רבוחא דירך
להניח ודא ראיא בפרק הוה דפרש"י לשם דשור חי אינו כלי כתב דלא
גרסינן בשר שור אלא בוראי מ"ל בהאי שמעתתא דהוא כלי ומשי"ה לא
מתייבב לשון כינר דהא מתחלה איירי במטלטלין (בדבר) על כרחך צריך
להניח בשר שור שהוא כלי פירות כמו כי המטלטלין וקושיא דפרק לרב נחמן
אינו אלא בכל הנישום ודו"ק. ותמיה לו על פירוש"י דבב"ס שעלה בדעתו
לפרש שאינו כלי מאי פריך ולכא דמליק דעתא מעיקרא מאי כינר כו'
וגלתיא פריך הניחא כו' אמאי לא פריך לרב נחמן כפשוטו כמתינר דקתי'
שור בחבור דנקבא בחליפין ולפי מה דפרשית שהוא כלי לים:
דף כ"ט ע"א רש"י ב"ה לא הוה כו' כעוהו דקנא במשיכה כו' ככל:
בד"ה ואיתי כו' כמקרא אמו כיון כו' ככל: **בד"ה** ואיתי
כיון כו' דהא קרית ביה תופדה כו' ככל ונ"ב ספירש"י דהבא משמע דכל
התפודה לא דרשנין מיתורא כלל אלא הכל כחדא תפדה אחיא דקרינא ביה
תופדה וכן איחא בריף להדיא ואינו יודע אמאי לא דרשנין לפדות עצמו מיהורא
דקרא דכתיב כפישת קרן אף (כבוד בני) פדה תפדה [את כבוד האדם] ונאמא
לרבות דרשנין עצמו ותפדה תיפדה לא דרשנין אלא לכללא כו' כדמסק כל מי
עמאזנה לפדות כו' ודומה לזה לקמן בסוגיא גבי אלסרו תורה דילוי למיור
לעצמו מקרא אחרניא ולמדתם ושמרתם לעשות ולא דרשנין ולמדתם ולמדתם
אלא לכללא כל שמאזנה למד כו' ואין לומר דאמרינן דברא תורה כלשון בני
אדם ככו עשר תעשר הלא מירש החופפות בפרק אלו מציאות דלא אמרינן הכי
אלא חכי דמוכח קראי דליכא למירש לרבות אבל מן חתם לעולם דרשנין
לרבי' [עין במהרש"א]: **ע"ב** גמ' ורבנן כפירי מלוה כו' ג"כ ורבנן כפירי
בליא הכתובה בחורה לוי ככתובה בשער דמי ונ"ל האי דקאמר ר"י פעמא שיה
כפירי ג' אכיו חייב ליהו מלוה כו' ע"ז ויהי מלונת ונ"ב מ"ס פ"י

דמקד ליה נילף מוחה לפסור כמו הפילין ולא נקט ת"ת דמקד ליה כפרשה שניה
אלא משום דתפילין נופייהו מת"ת קהתי וק"ל: כד"ה האורח להוציא את
הנשים ברייתא היא כו' עכ"ל יש לדקדק אמאי נה קחמר דכל מ"ש שהזמן נרמא
גמרינן מוכח דפסור בה נשים מדכתיב האורח דהא סוכה קתני לה הכא ברישא
דברייתא נוקמי דנקט תפילין ולא הוה ב' כתובים לגבי תפילין דהא אנפטרין
סוכה לפסור דלא נילף ט"ו ט"ו ממנה ויש ליישב דהא מתרתי או מתלתא נקט
דכ"ה דהמ"ל דגמרינן לה מראיה כדלקמן וכס"ב דכתיב דהוה"ל לקמן דנקט לה
מלות עשה שלא הזמן נרמא גמרינן ממואר וזהו מני למינסק ממונה דנקט לה
דברייתא ומורא לא נקט דברייתא כלל וע"ל הכא דנקט תלמודא טפי תפילין
מזאם למאי דמסיק דלמדיו מ"ל כהובים אלף דגמרינן מתפילין דכל התורה
הוקשה ליה מדכתיב למען תהיה הורת ה' כפיד ודוק: ר"ל: כד"ה תפילין כו'
למ"ד לצינת חובת טלית היא כתיב דכלי קופסא כו' עכ"ל משמע ליה דמ"ד נמי
צינת חובת טלית היא כתיב כו' עכ"ל נקט כו' עכ"ל ונמ' ליה דהוה ויהינן
כמ"ס לקמן דכלי יום חייבין אפי' בקופסא וק"ל: כד"ה גברא בעי חיי כו'
חין סברה לומר דלחייבו נשים בת"ת משום סברה דגברי כו' כיון דאשכחן
מיטעא כו' עכ"ל וכדיה ניהא דלפילין גבי מורא בעי קרא דתירא לרבות נשים
ולא ניהא דתופוק ליה משום דכתיב גבי כבוד יאריכון ימיד וכי גברא בעי חיי
כו' דהתם נמי כתיב מיטעא דליש דמסקי ליה נמי מתך סברה דגברי כו' ונכך
בעי קרא דתירא לרבות נשים אלף חין נחלק בין כיבוד למורא דמקדמה הכא
בפסוק דהתם מה ח"ל איש איש סופק בידו לעשות דההוא כביבוד שייך ולא
במורא וכמ"ס לפילין דגברי התוס' והר"ם ודוק: ע"כ דה"ה סד"ה נילף כו'
ל"ל האורח להוציא את הנשים דגבי סוכה פשיטא דפטורות כו' עכ"ל יש לדקדק
בה דהא ח"ל לא הוה כתיב קרא במנה לא הוה ב' כתובים והוה יליפין שפיר כל
מלות עשה שהזמן נרמא מהקדל לחיובא ולא לפסור מראיה דכל היכא דליכא
לאקושי לקולא ולחומרא להומרא מקשינן וספיר אפטרין האורח לפסור בקוסה וזכ
הוה יליף ט"ו לפסור מה ט"ו לסוכה לפסור ויש ליישב דברייתא הבא למאי דלא
אסיק אדעתיה אדתי קד מילתא דב' כתובים ועוד למאי דמסיק לקמן דב' כתובים
ימלדין אלף דהוקשה כל התורה לתפילין לפסור מדכתיב תורת ה' כפיד קשיא
לגבי שפיר א"ס כנ"ל הוה אנפטרין שום קרא לפסור כבוסה נשים ח"ל לאו מדאפטרין
דכתיב חייבות הנשים והשתא ניהא לקמן דקאמר ח"ל לא כתב מנה ה"ה נילף ט"ו
פ"ו מנה הסוכות דהיינו לפסור דודאי כן הוה למאי דלא אסיק אדתי דכילקא כל
התורה לתפילין מהיקשא דלקמן אלף כתיב מנה מנינו מתפילין או מראיה דהשתא ח"ל
לא הוה כתיב נם האורח כסוכות ה"ה דילקא ליה לחיובא מהקדל ולא לפסור
מתפילין ור"ה דשפי חית לן לאקושי לחומרא ולכך אפטרין האורח לפסור וזכ
ליפין ט"ו דמנה מנ"ל לסוכה לפסור ומרש"ל נם מהר"י חכ"ל לב דהקו בזה
חין נזכר כי הדברים ברורים כמ"ס ועוד הקשה מהר"י אכ"נ לב בזה דכתיב
והנה חייבא לאקושי לקמן דלמאי אפטרין חייבות דנשים בהקדל דכלאו הכי ידעין
לה דחי פסורות ל"ל וזכר בראיה להוציא הנשים דהא פשיטא דפטורות דהוה
נפרי' עשה פסורות נרמא אלף שום דנשים חייבות בהקדל ולהכי אנפטרין וזכר
להוציא הנשים דלא נילף ראייה מהקדל וקד קשיא ליכא לתרוי' כי הכא גבי
האורח דה"ה דלתי לרבויה נשים דזכור לא משמע כלל לרבות נשים אלף למשע
כ"כ הוכן דבריו ונראה דקד קשיא נמי ל"ק למאי דבעי למימר דהוה מנה והקדל
כ' כתובים דהא ח"ל לא הוה כתיב חייבות דנשים בהקדל הוה יליפין שפיר כל מלות
עשה כו' מנה לחיובא כו' מתפילין וראיה לפסור לחומרא מקשינן וספיר
אפטרין וזכר דמורא ברייה וזכר יליף לפסור נשים בהקדל כו' עכ"ל דהא ראייה
מראיה אלף דקשיא זו ופול ג"כ דוקא למאי דמסיק דהוקשה כל התורה לתפילין
ספור וק"ל לא הוה אנפטרין פסור דנשים בראיה ח"ל לאו מדאפטרין דחייבין
בהקדל מינו עדיפא איכא לאקושי בזה למאי דמסיק דב' כתובים מלמדין ולא
אפטרין הקדל משום ב' כתובים דאין מלמדין אלף דהוקשה כל התורה לתפילין
לפסור ל"ל חייבות דהא א"כא למילף מנ"ס מתפילין וממנה כדמסיק
לקמן וכמ"ס התוס' שם וק"ל בזה דלש"ן דליכא למילף מנ"ס מתפילין
וממנה טרח וכתיב לה קרא במפורש בהקדל דנשים חייבות דכ"ה גמרינן לפילין
גבי נערות וגברות מלתא דלתיא כק"ו טרח וכתיב לה קרא ומינה אפ"ג דהוה
שמעין לה נמי במדאפטרין וזכר טרח וכתיב לה קרא במפורש לחייב נשים
בהקדל אלף גבי מנה הכי קא קשיא לכו כיון דקד דרשא דכל שיטתו כו' נמי חינו

מפורש אלף הקישא בעלמא למאי אנפטרין ניהא דהא שפיר שמעין ליה במדאפטרין
האורח אפ"ג דחינו מפורש הא כדך דרשא דל שיטתו כו' נמי חינו מפורש וחו
לא מיד ודוק: כד"ה וילקא מת"ת ואל"ה כו' ע"ל דהכא הוה למילף טפי
מת"ת ממואר דשחי כו' עכ"ל כתב מהרש"ל לפי הכך שנוי לא ס"ל לשנוי
דלעיל דילקא ממואר וחד מנייהו נקט כו' דאם כן מאי פריך וילקא מת"ת לפסור
דשפי דמילף להיובא ממואר עכ"ל נם כתי' הכך שנוי כתיב דכתיב' הכא
ליתנהו אלף תירון קמא חייבה שם מורא קשה לפי דברי התוס' שלפנינו דהקדל
תירוני כתיב' שכתבו חינו מספיקין דכתיב' נילף ממואר ויש ליישב לפי הכך
תירוני כתיב' דממואר להוד ליכא למילף מיד דאי לאו דליפין ממואר בכל
מלות שלא הזמן נרמא דחייבי במואר נמי הוה מקשינן ליה לת"ת לפסור ולא
הוה גמרינן ליה [לחייב] מסברה דגברא בעי חיי כו' ח"ל לאו דאשכחן נם בעלמא
במלות שלא הזמן נרמא גמרינן [דחייבין] ודוק: ק"ל: כד"ה ת"ת ורביה כו'
כתובים כו' כתב מהרש"ל הרי ת"ת בודאי דלתיב דל"ל הוה נילף ממואר
לחייבא לשטות קמא דתוס' כו' אלף בודאי פריה ורביה לא ליכתוב ונ"ל מת"ת
אמאי לא ניהא דה"ה פ"ו חייב מקרא דלוחם ונ"ל דבוקשיא דפריך ונ"ל כו'
חייבה נמי הכך קשיא כו' עכ"ל ע"ש והוה דהוק אלף הגרסה דס"ל לתלמודא
דודאי לא הוה אנפטרין למיכתב פ"ו וילקא מת"ת דע"כ לא דייקא לכו לרובין הא
דכתיב פרו ורבו בלשון רבים דלא כתיב הכי אלף ברכה לשניהם ולא למנהו כמ"ס
התוס' שם דל"ל הא דכתיב וככסה ח"ל הוה מפקא ליה דלא כו' עכ"ל הא ניהא
דק"ה כפר"י כד"ה היתה כו' א"כ היפא א"כא למילף דשלא אשמוע' ודוק: נשים
פטורות כו' עכ"ל לא הוה נזכר לפרש כן אלף דפריך כיון דתפילין
שלא הזמן נרמא הוה דהרד קושיין לדוכתין דמלות עשה שהזמן נרמא מהיכי חיתין לן
לפטור דמנהו והקדל נילף לחיובא ונ"ל כתי' והקשה לפרש דהכא שפירש
דליכא איכא למילף דשלא הזמן נשים פטורות כו' הא בהדיא אמרי' דחייבין
למ"ד דתפילין מ"ע שלא הזמן נשים חייבות נם כתוב' בלשנינו יש להוכיח כן
במה שדחקו לקמן גבי כתובים דנשים עשה חייבא דלא כו' עכ"ל הא ניהא
אפ"ל לריב"ז ח"ל הוה נשים פטורות מתפילין למ"ד דתפילין מלות עשה שלא הזמן
ודוק: ר"ל: כד"ה מכלל כו' ח"ל שתיק מיניה הוה יליפין מנהו והקדל כו'
דנשים חייבות כו' עכ"ל אפ"ג דליכא למילף מראיה וסוכה לפסור ע"י חית לן
לאקושי לחומרא וק"ל: כד"ה אלף למ"ד תפילין כו' והיינו ע"מא דמ"ע
שהזמן כו' דכיון דאין מלמדין הוה כמו מיטעא כו' עכ"ל ור"ל שחולקין על
פרש"י שפירש דגמר לה חייבא מראיה דלתיב דל"ל דלתיב דל"ל דלתיב חין
מלמדין לא בעי למיגמר מ"ע שהזמן מראיה כפר"י אלף ממיטעא דב' כתובים
וכ"ה מפורש כתי' וזה לשונם פרש"י דלדודיה לא כו' אלף כדגמר לה לעיל
מכנין אב מראיה כו' ואומר הש"ך מקוץ דל"ל למגמר מראיה כפר"י הכא אלף
כיון דמנהו והקדל הוה ב' כתובים ואין מלמדין מוצא אלף פסור כו' וכן בכל
דוכתא דלמדין ב' כתובים חין מלמדין הא איכא מלמדין בלא שום קרא
אמרינן עכ"ל ח"י ומהרש"ל דחק בזה וזין נזכר ודוק: כד"ה שום דהוי
כו' ח"ל דלתיב לכו דר"י כ"כ ונ"ל בלשנ' כתובים כו' ופריה ורביה כו' עכ"ל
ק"ה אמאי לא חייב נמי מילה דהיינו דנשים פטורות מקרא דלוחם ונ"ל ג'
כתובים אפי' לרי"ב כ"כ וכת"י כתבו לפילין דקאמר דהוה ת"ת ופדיון הכן ב'
כתובים דה"ה דהמ"ל ת"ת ומילה עכ"ל ויש ליישב התוס' שלפנינו כיון דמילה
לא שייכא כחשה לא שייכא ב' כתובים ולא בשלשה כתובים ודוק: ע"כ גמ'
מדשני קרא דביבוייהו כו' מאי זקן וקדן ולא נזכר אשתך כו' ח"ל דלתיב נמי
[בספק] מיטעא דכל בשעתה כו' לא הוה למיכתב ע"י דהש"ך בלשון
ימיד ולא ראש אשתך דאם כן לא הוה ידעין כלל דשני קרא דביבוייהו דלתיב
דלשנא דקרא הוה בלשון ימיד ולא הוה דייקין מיניה כלל לא לא ראש אשתך
ולא לא וקן אשתך וק"ל: כד"ה חייבין כו' עכ"ל הפסיק הענין ולא קאי בני כו' שם
הפסק בינתיים כיון לה יתמה עכ"ל למאי דקיימין הכא לתנא דמתני' דמחייב
לנשים כדקדמה מדלא חייב נמי חוץ מכל קרחה כמ"ס התוס' לקמן הת"ל לא
יקרו ונ"ל הפסיק הענין ודוק: ר"ל: כד"ה הרי הוה כו' וכן כו' כדלמור
בפרק יולא דפול חס"ד ואל"ה כמ"ס דהשתא לא כו' מדשני קרא דביבוייהו או
מסברה דלעיל וי"ל דה"ה כו' כנ"ל מת"ת וק"ל: כד"ה אסכין ליכתוב כו'
אל שכן בישראל מגזירה שום דפאת פאת עכ"ל ראה לומר דקדל דגלי לן בגזירה
שום דפאת פאת דלא הפסיק הענין כל שכן נמי הוה בישראל מכסן וק"ל:

שלא הזמן נרמא. ג"ב לפי הק' ששינוי לאו פסוריהו דהוה דא דרשא הא דלא
ילקא ממואר דהד מנייהו נקט דהא אי אפשר למילף ממואר דאם אפטרין
א"כ כו' פריך ונילקא מת"ת לפסורא נילף לחיובא ממואר דשפי עדיף. [עין
במהרש"ל]:
דף לה ע"א תוס' בדיה אלף למ"ד כו' והיינו טעמא דמעות עשה כו'
ג"ב פ"י דאל"ל לא כתיב שום בין אם בין למעות נרמא בין
לאין נרמא דהא חייב היקש גבי תפילין לפסור כל המעות שאין נרמא כחייבין
הא טעמו נרמא חייבין ואע"פ שפירש"י דלא איצטריך להאי היקש מ"ס ג'ין
לפטור שום היקש מכה מה הנז ע"כ פ"י דב' כתובין הוה כמו מיטעא וד"ק:
ד"ה ממואר כו' וי"ל דלתיב ליה דר' ויחזקו. ג"ב פ"י אפי' בזהו אמרינן לתיב
דל"ל ג' צריך לכתוב פריה ורביה דלא הויא חייב מכתבא דכדרישית
לשול [עין במהרש"ל]: ע"כ רש"י בדיה ולא וקן כו' והשתא חס"ד:
ר"ל: כד"ה הרי הוה כו' וי"ל כיון שהיה כו' ג"ב פ"י ואיירי שלא הכתיב
ב' שערות ולא נולדו בו שפני פנים וה"ה דהוה מצי לתרוי' דאירי שערות

[illegible]

תב מח

[illegible][illegible]

ח"א דף כ"ט ע"א תהינא כל הכא דבר כו' גבורי כח עובי זכרו לבטוח וגו' נראה
דכל זה מובין בהריבא ומייתי דכל כו' וילא היטוב עובין לו כס'
ורבא דהאי קרא דכרו כו' מאלבין גו' ומשמע ליה דלפדוקין איירי מדכתיב עובין לו כס'
גבורי כחיה ולזכרי פקדון לעשות ורס קרינן מלפיה כח"ס כי מנא ק"ל לזכות הוא
ואמא סהם עובינא לבטוח את ירם דסינן גבורי כח מר"ס עינן גבור הכובא חת ירם
ואמא עובינא לבטוח גו' קדיס בקרא עובי לבטוח דלפי עינן ה"ל למכתב כספך
מנמיסין קול דכרו לעבות דכרו ואלו כי הכתוב כספךסח סהם עובי דכרו כו' הכי"ס
כיהם וכיבית ירם ואלו הכי"ס גזר לבטוח לו בקול דכרו פניו דכרו על הזקין דסינ'
לבטוח תפתינו לעשות לו כס' להלילי מהמניין דלעיל כ"ח בר פפא להלילי ומאחר כל
דכרו ליה בעשרה דכרי דקוד כס' ככא ולפי זה לפרש בקרא קדמו גו' מאלבין גו'
מנמיסין ממח דסינ' מהמנין בקולו וכאם לעשות לו כס' להלילי בעשרה דכרי בר פפא
וגם ככא דקוד [רתנן] דכריס פארס כו' אלון כי כיווד אז ואלס כו' תכיר המבט
בכס' פפא אל תכיר רס' וכו' זכר"ס מפנין יוצאם כס' בחיבורות: [בג"ה] חסד דודק
לדקא וחסד ימלא חיים לדקא וכבוד כו' ביצמות פקד כ"ס פרש"י חיים כבוש"ס וכבוד
בעצרת פניו ולפי חסדו נראה להקדים כבוש"ס וסינן חיים עבדו"ס וכבוד עבדו"ס
בדמרגין כספדוקס ויבין ענותותיהן בדרבנןס וכן גבי חורבן כי הוא חסד כבוש"ס
ואורור ויך לעוה"ס: בשי"ור"ה הון נמי תכס' למען יעטב לך גו' וכן תירקן כך
מחתי' דפאה ע"כ כדרי וטקא לא חתא דלדוריהם לעי' כבוד אז ואס' שבר מלפיה ככא'
פלאא ככא ממטכס דחוח כדמחר דכרי גופיה לעי' אלון כרנפן דמתיי' דהאי דליכא
פלא מלפיה ככא' פנאלו ואליס מלי קדאס חס' ליתני נמי פנולת חס' אמרי' לעיל דכרן

עלמה

[illegible]

פועד פונעם ס"ל דאן קען וואס אידן דעליגט אס ס"ל פירט פונד פונעם פאגראם ווא"ב
(קירושין) **כד**

לא הקשו קשיא זו שם ודוק: **בד"ה** אחאי מעל וכו' ואמר לב"ה טול [פסח] זה שהוא וכו' כיון שאין הכהן יודע וכו' עכ"ל כצ"ל וק"ל לפי זה מלי מייח ראיה משלימות יד דיש שליח לדבר עבירה להימלא הא דמחבי ביה שולחו הייח בעל ידע השליח שהוא פקדון ושבו ראיתי בתום' בפרק מרובה שכתבו שם גבי עביהה ע"י אחר דלמא דוקא כסבור שהוא שלו כיון לזכא ייחור עכ"ל ודוק: **דף מג** גמ' גלי רהמנא כשחשיו חזן וכו' הוא ולא שלחו וכו' לא דקדק הא כי לא גלי נמי רהמנא כשחשיו חזן לית לן למילף ממשיה ומעביהה דיש

שליח לדבר עבירה מזהבסרין נמכתב בגרושין וקדשים דיש שליח דלי [איבת] למילף ממשיה וטביהה לא לכתוב בקדשים וגירושין ויגף לכו נמי ממשיה וטביהה במכ"ס ויש ליישב דסד"א הסביר בהיפך זה לזכא למילף בגרושין וקדשים דלחו דבר עבירה ממשיה וטביהה דהוי דבר עבירה וקנס ליה רהמנא דהוי שולחו כמותו לחייב המשלה ודוק: **ר"ת** דה"ה מורד במלכות וכו' ולא נהירא שהרי יושב לא היה מורד וכו' עכ"ל ולשון ת"י ויתר נכונים בזה ו"ל ואין נראה דליון זה מורד דלא בל להמליכו לקרותו מלך עכ"ל: **בד"ה** שלא מניח וכו' אכול ככר זה וכו' והשליח לא ידע שהוא של הקדש וכו' עכ"ל מפי מהרש"ל דבעל הבית לא ידע דלי ידע פשיטא שאינו מועל ואפי' נזכר קודם שאלה השליח אינו מועל הכה"כ עכ"ל וכזה עוד והשליח לא ידע פי' דלש ידע פשיטא שמועל בזה"כ כדלעיל בתום' עכ"ל ופירושו דהוק כיון דליירי בששנים לא ידעו אחאי נקטו במילתייהו עפי לא ידע השליח מלא ידע המשלה וע"ק לפירושו מאי פשיטות איכא בידע השליח דחייב בעל הבית לפום הסביר דהשאלה שלא מנינו זה נהנה וזה מהחייב וע"ק דהא אליבא דשמאי קיימין השאלה דמורד בהא אפי' דבעלמא לא ס"ל בדברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין ואי איירי בלא ידע נמי השליח לא שייך ביה כלל דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין כמ"ל התום' מהחייב דהנהו לבכורות בנו וע"כ נראה כי שפוט נפל בדברי התום' שלשינו וכו' והמשלה לא ידע שהוא וכו' עכ"ל אבל השליח ידע ביה שהוא של הקדש וכן נראה מדברי ת"י ותו לא מדי ודוק: **ע"ב** דה"ה טולעל קסבר וכו' דהא חזרונו דלי ע"י אמר נאנסו וכו' וא"כ נאנסו לומר פרענוס מנו דיכולים לומר החזרונו וכו' עכ"ל וכן דמנו דפרענוס למלוה במנו דהחזרונו ללוה והחזרונו במנו דנאנסו אבל בפשיטות הוה לכו לאקשויי דלהימנינהו פרענוס למלוה במנו דנאנסו דלא הוה רק חד מנו ויש ליישב ודוק: **בד"ה** תנן התם וכו' מ"מ מתחילה הוה ס"ד דמיירי בשש' לה אב וכו' עכ"ל ונת' הוסיף בזה ובארוסה מיירי מדקתני סיפא ואם אמר אביה וכו' וק"ל: **ידע** מה ששאו קטנה נעברה לפעני דהיא ואביה היינו דוקא לענין גרושין דיש לה יד אבל לא לענין קדושין דליון לקטנה יד וכמ"ל הו"ל לקטנה כד"ה כוונת ר"ל ובהכי מוכח הא דקתני במאמר דליון אלא מדעת אביה דמאמר היינו קידושין דרבנן וק"ל: **בד"ה** וכל שאינה וכו' ורבינו תם פירש דקטנה מתגרשת על ידי אביה וכו' עכ"ל ואחא לת"ק כ"ה בת"י וכו' התום' בפרק התקבל ועוד תרנו שם כמ"ל ע"פ ודוק:

ח"א דף מג ע"א [פה תרב נני עמון וכו' מ"ע מורד במלכות הוה וכו' מפרש פרק במה בסנה]:

דף מד גמ' בלא כולה היא ובשלימות ס"ל כרבי יהודה וכו' לכאורה מאי קאמר ובשלימות וכו' דהא לא בשליח דידה פליגי רבנן ורבי יהודה אלא בזהא גופה אם מקבלת גיטה אם לאו אבל בשליח דידה לכו"ע אין היא עושה שליח כדפשיט לקמן ר"ל לרשב"א וכו' דמדקדק תלמודא בו ובשולחו קאני בה ובשלוה לא קתני עיקר מילתא מדקדק משום דבה לא קתני אבל שלוה שפיר לא קתני לכו"ע דליון היא עושה שליח כדפשיט רב נחמן לקמן ויש ליישב ובשלימות דקאמר לאו שליח דידה קאמר אלא קבלת הנע דידה מקרי שלימות ויד

חכמת שלמה

דף מב ע"א גמ' נשיא אחר נשיא אחד כמסה בו כצ"ל: **תוס'** בד"ה יתומים בו' כמה יונקי שרים ג"ב פי' ולא בענין באו וק"ל: **בא"ד** על פי הדיבור ואורים ותומים בו' ג"ב ומבטוי דמדתה ליה שולחו של אדם כמותו בו' לאו לגמרי מדכה ליה בו' וכן פירושו התום' בניטין בפי' השולח ע"ש: **ע"ב** רש"י בד"ה בעליוהי בו' כפי' דמיה הו"ל: **בד"ה** חטא חטא וכו' ג"ב דאלי"כ כי פריך לעיל תרומה כמ"ל דעושה שליח ת"ל דעושה דאי לאו כן ג"ש למח לי ודוק: **תוס'** בד"ה אבל שויה שליח בו' דהתם מיירי בשליח הדיבורין ולא בסמיך דאפילו שולח ביד חוזר דאפיקא פרח אלמנה ויוצאת דשליח כאלמנה דאפילו בכל שולח חוזר ואבתי איכא למיירי כיגרסינן בפרק גט פשוט הו"ל איתתא דרביא ליה וזו להוה נברא למוכר לה ארעא אול זבין לה שלא אחריות אלא לקמיה דרב נחמן אמר ליה מצי למוכר ליה לחתני שדרתין ולא לעותי ויל את זבנה שלא באחריות והורר

בהא ויל דהתם השליח לקח סתם ואין למוכר דין ורבריו אלא עמו ואע"פ שדרתין ורב נחמן ה"ק ליה אם חפצה היא בקדש קבל עליה אחריות אבל לא יוכל לכפותה בכך שהרי היא יכולה לומר למוכר שליח תן לי מעותי דלתקוני כשלו ביה דין פליג עשה שליחותו הרי מקחו אצל האשה בשל עכ"ל הר"ן ועיין מה שכתבתי בפרק אלמנה ויוצאת בניטין: **דף מג ע"א** רש"י ב"ה הוא ולא שולחו גרסינן ה"פ ג"ב פי' לאפוקי ולא שולחו ודוק: **תוס'** בד"ה שלא מנינו בו' ככר זה של הקדש בו' ג"ב פי' שגזלו לאכול ככר של הקדש אבל לא ידע דאי ידע פשיטא שאינו מועל ואפילו נזכר קודם שאלה השליח אינו מועל התקבל הבית: **בא"ד** והשליח לא ידע בו' ג"ב פי' דאם ידע פשיטא שמועל בעל הבית כדלעיל בתום' **ע"ב** רש"י בד"ה נערה דהא מוסרפה התקבלה בו' ג"ב פי' שייך לאחר חזרה של רש"י: **בד"ה** היא ואבית בו' ודוקא נערה בו' ג"ב זה שייך לפני חזרה: **תוס'** בד"ה והשאלה בו' משום דהשאלה אמר בו' ג"ב וקשה לי מיה סוף להימנו במינו מאחר שעל כל פנים צריכין ליטבע ללוה דיהבניהו למלוה ואי לא קושטא קאמרי הוי משתבעי דאהרניהו ללוה וי"ל דאין זה מנו דשטא לא אהרניהו וגם לא היבניהו למלוה ומת שישבעו נשבעו על שך ואין כאן מנו וק"ל: **בד"ה** וכל שאינה בו' ביועבר ולמ"ד משום כן ש' לל

דף מד ע"א רש"י ב"ה רבי היא בו' סקדשה לי חסיד: **בד"ה** רבי שמעון בו' לא לך לא לך כן בלא חזי חסיד מצי

מסתברא טעמא עפי דמקום דליון כופין אותו ביה תליא מילתא ויכול נמי נעשות שליח אבל היכא דכופין אותו לא תליא ביה מילתא ואינו יכול לעשות שליח ודוק: **בד"ה** העובד כוכבים בו' מדמעת בו' ויליף מדגנך ולא דיגון בו' וקשה לפי' דמשמע דפליגי ביט קנין בו' עכ"ל לכאורה לא משמע כן מפרש"י אלא דלא פליגי תנאי דהכא אלא במירוח עובד כוכבים אבל לכ"ע אין קנין לעובד כוכבים וע"כ דליכא למימר דמשמע לכו דהא כהא תליא כדפרש"י בפרק השולח דלש כן תקשה לכו כמו שהקשו הכא והתם דליון סבירא דפליגי אמוראי כפלוגתא דתנאי ובמירוח ודאי דליכא תנאי דפליגי בפרק רבי ישמעאל ויש ליישב דבדיהם דודאי דליכא לפיכך הכא דלא פליגי תנאי אלא במירוח אבל לכ"ע אין קנין לעובד כוכבים אלא דא"כ עפי תקשה למ"ד בפרק השולח דיש קנין לעובד כוכבים דכמאן ס"ל ולכך הוצרך ר"י לפרש דליון זה מוכרח דליכא למימר דכ"ע ס"ל דיש קנין ומשכחת לה כגון תפוזא דגלה שלש בו' מיהו קשה מה שפר"י בסוף דבריו ואי משום מירוח העובד כוכבים דפוסר י"ל דמיירי שמרחה ישראל בו' וקשה דא"כ בו' מי האריכו לדחוקי כ"כ כיון דמקנין למימר שפיר דליון קמחייב במירוח עובד כוכבים ור"ש פוסר דהא מנינו בפרק ר"י דכמה תנאי פליגי נמי בזה"כ ע"פ ודוק:

דף מב תוס' בד"ה ודלמא שאני בו' דהא תנן בפרק האשה הרי שא"ל בו' משמע שאינו שולחו שותפות בו' עכ"ל ק"ק אחאי לא מייח ללילי הך מתני' שהרי הוא מוקדמת בפרק האשה ומפורש בה אפי' לית ביה שותפות וכן דמייח לעיל בזה בפרק מי שהיה ואינו מפורש בה אלא באית ביה שותפות ודוק: **בא"ד** ווא"ל אחאי לא דחי לעיל נמי דההיא דריב"ק מיירי באית ליה שותפות בו' עכ"ל בזהוה דהוא רש"י הך דרשא דריב"ק ופשיטא דהוא וכו' כולן שותפות אלא מכאן ששולחו של אדם כמותו עכ"ל וכתב הר"ם ווא"ל אחאי לא יליף בו' דלמא הכא דאית ליה שותפות בגויה בו' וי"ל דנפקא ליה מהני תרי קראי בזה אפי' ענין בו' כדאית' בפרק האיש מקדש עכ"ל ונעלם ממנו דברי התום' דהא שכתבו דלרבי יהושע בן קרחה לא תקשי ליה ודלמא כדאית ליה שותפות ולא אצטרך למילף מהני תרי קראי בא"ע אלא לרבי יונתן הוא דפרך ודלמא דאית ליה שותפות בו' והיינו דלא פריך ליה לעיל לרבי"ק אלא הכא לרבי יונתן וכמ"ל בתום' וק"ל: **בא"ד** ר"ל הא וסמכו אותו בו' ר"ל דלמד שחט פסחים הרבה ס' עכ"ל אין זה מוכרח דהא איכא למימר דהרבה שותפים הם וכו' מהם שותף על המנויים עמו על פסח שלו ויבא לכ"א מהמנויים עמו כוית אלא דליכא למימר דמיירי נמי באחד שותף פסחים הרבה וכיון דליון נמנין על ב' פסחים ע"כ דשוחט גם בליכא שותפות משא"כ לרבי יונתן דקרא מיירי בפסח אחד לכל ישראל וע"כ דאית ביה שותפות וק"ל: **בד"ה** יתומים שאלו בו' אין להביא ראיה שחט בו' דשאי תם שיהי ע"פ הדיבור בו' עכ"ל דלל לגמרי מדמה לכו (בו') [כן] לשון התום' פרק השולח ע"ש: **ע"ב** בד"ה הא דטעו בו' והא דטעו בפחות משתות ולא אצטרך בו' עכ"ל דפחות משתות מודה רב נחמן דמכרן דרייניס קיים כדאמר' בפרק אלמנה ניוצאת שליח כדרייניס דהיינו דמכרן קיים בפחות משתות וכמכר נמי לא פליגי עליה דרשב"ג אלא בשתות ואין להקשות דא"כ שמואל דאמר יוכלין למחות בפחות משתות דלא כמאן דהא כמכרם לא פליגי אלא בשתות דל"ל שמואל ס"ל דפליגי נמי בפחות משתות ונקט שחוט משום רבינו דרשב"ג ועוד ר"ל דשמואל נמי ס"ל דהכמס מורד בפחות משתות ומכרן קיים דכה ב"ד יפה כדרייניס גופיה משא"כ באפוסרופוס ודוק: **בד"ה** ה"ג כנוקסרם וכו' ואחאי מייח ראה מיהא הא משנה זו לא מיירי כלל ביהר וכו' עכ"ל ר"ל דלא מיירי בהדיא ביתר משתות אלא בשתות הוא דפליגי מיהו נראה דודאי רשב"ג פליגי נמי ביתר משתות דא"כ לא הוה פליגי אלא בזימנא שתות דהא בפחות משתות ודאי דלא פליגי לרב נחמן וכמ"ל לעיל ומשום דלינה קשיא כ"כ לפרש"י דהא קושטא הוא דפליגי נמי ביתר משתות לכך

מדרש

פירוש דמיתות הוא לאותו אמורא דס"ל דליון קנין דמקויה התנא דמחייב תרומת שוכד מדיחש משום דס"ל דליון קנין וגם מירוח העובד כוכבים שוכד והאמורא דס"ל דיש קנין טול סוכר דלכ"ע י"ק קנין והתנא דמחייב תרומת העובד כוכבים וזהו פלוגתא דאמוראים כצ"ל: **דף מג ע"ב** גמ' אמר ר"ל במחלות לגורשין כן מחלות לקדושין וכו' לפי' התום' דפי' הא דפליגי רבנן וכו' כנענה כמ"ל בנענה שוין קדושין ואינו כנענה אינו שוין לגיטין כן מחלות לקדושין היינו דוקא כנענה שוין קדושין ואינו כנענה אינו שוין דקטנה לכו"ע אינה מתקדשת ע"פ פלוגת ר"א חס"י רש"י עיין בה"פ וכו' התום' בסמוך דקטנה אינה מתקדשת אלא ע"פ אביה: **בתוס'** ד"ס וכל שאינה יכולה לשמור גיטה וכו' ו"מ ע"ה דקטנה מתגרשת ע"פ אביה וכו'. ולפירושו קשה דהא דקתני וכל שאינה יכולה לשמור את גיטה אין יכולה להתגרש משמע דלחא כתי"ש אפי' כן יהודה וא"כ לפי' התוספות י"ל דרבי

ובנה נהלה באחריות ואמאי מחייבים התם לשליח דהכי נומא דליון כביטול מקח בו' שדרא אמר עכשוו שלצורך האשה לקחו אין למוכר בכך כלום ולפיכך צריך לפרוע דמים למוכר והאשה יכולה לומר למוכר שליח תן לי מעותי דלתקוני כשלו ביה דין פליג עשה שליחותו הרי מקחו אצל האשה בשל עכ"ל הר"ן ועיין מה שכתבתי בפרק אלמנה ויוצאת בניטין: **דף מג ע"א** רש"י ב"ה הוא ולא שולחו גרסינן ה"פ ג"ב פי' לאפוקי ולא שולחו ודוק: **תוס'** בד"ה שלא מנינו בו' ככר זה של הקדש בו' ג"ב פי' שגזלו לאכול ככר של הקדש אבל לא ידע דאי ידע פשיטא שאינו מועל ואפילו נזכר קודם שאלה השליח אינו מועל התקבל הבית: **בא"ד** והשליח לא ידע בו' ג"ב פי' דאם ידע פשיטא שמועל בעל הבית כדלעיל בתום' **ע"ב** רש"י בד"ה נערה דהא מוסרפה התקבלה בו' ג"ב פי' שייך לאחר חזרה של רש"י: **בד"ה** היא ואבית בו' ודוקא נערה בו' ג"ב זה שייך לפני חזרה: **תוס'** בד"ה והשאלה בו' משום דהשאלה אמר בו' ג"ב וקשה לי מיה סוף להימנו במינו מאחר שעל כל פנים צריכין ליטבע ללוה דיהבניהו למלוה ואי לא קושטא קאמרי הוי משתבעי דאהרניהו ללוה וי"ל דאין זה מנו דשטא לא אהרניהו וגם לא היבניהו למלוה ומת שישבעו נשבעו על שך ואין כאן מנו וק"ל: **בד"ה** וכל שאינה בו' ביועבר ולמ"ד משום כן ש' לל

דף מד ע"א רש"י ב"ה רבי היא בו' סקדשה לי חסיד: **בד"ה** רבי שמעון בו' לא לך לא לך כן בלא חזי חסיד מצי

לדבירה בללוקן דעדיין גענערע דרשות אביהם האט לכל דבר ולכן לרבען מוקבלת יעשה משום דהוי כיד ושליה דלביה ור"י לא געשית עליה ויד דלביה ודו"ק : **בפרש"י** בד"ה כלל אינו וכו' ובשבועות מפרש אינה כללו של ר"מ ופרטו עכ"ל הס"ד ואח"כ מה"ש שבועה שאין וכו' לא לך חיוב אשם גזילות לא לך וכו' בכלל לא הוי עכ"ל הס"ד כנ"ל וכו' בפרש"י יאן ולא נהית רש"י הוא לפרושי בכלל ופרטא של ר"מ אלס לשמואל כדלית לא התם דפרטו של ר"י הוא כללו של וכו' וכללו של ר"מ ארס פרטו דר"מ ולרבי יוחנן כדלית לא התם דבין כללו ויבן פרטו של ר"י הוא פרט לר"מ וכללו שאין לכס בידי גלוס ומהרש"ל הגיה בפרש"י באילו נהית לפרושי פרטא של ר"מ והיינו לשמואל דהתם ואין גורק כי דבר דש"י נכוניס הס בלי הגה"ה כמ"ש בשם רש"י יאן : **ידע** שגירסת רש"י מהוהופכת הכא מדהתם ואין לחוש בכך כי כן דרכו לפרש במקום זה כך ובמקום אחר שניה פירושו ודו"ק : **תוס'** בד"ה צוור רש"י וכו' יש לא יד כיוון שגאסת עכ"ל לאו דוקא כיוון שגאסת דבארוסא איינמן אלא דר"ל דלף בנתארוסא ויגאסת בנתארוסא אל לרשות בעל ובשעה שמקבלת גנט עד אחר הברושין רשות אביה עליה געטליה ויכ"ל וכן ר' דמאס"ב בקידושין בשעה שמקבלת הקידושין רשות אביה עליה ואיזין לא יד וק"ל : **ע"ב** בד"ה קטנה וכו' דבענרה לא שייך למימר לריבה מיאון וכו' עכ"ל ולא תשמו בה שמא אימרו אין קידושין תופסין באחותה ובקטנה שייך בה וכו' עכ"ל הרמ"ש ע"ש : **בד"ה** אלא דקידשה וכו' ותובתא דעולא וכו' אלא לעולא קשה דהי מיירי בשידך גט וכו' עכ"ל לכאורה דבריהם אינן מובנין לעיל כתבו בפר"י דמר אמר דלא ומר אמר דלא ומר פליגי ואיכא כתבו לשמואל דלא שייך דבשי מיאון ועוד מי הבריהם למימר לשמואל נישא דמיאון כיוון דלא פליגי כמ"ש לעיל אימא לכו"ע פריך ועוד לפי דבריהם למה לא נאמר כה"ג גם לעולא לפר"י דמוק מתיני' בשידך סבר דלא בשי רק מיאון ומוהין לי בכל זה דברי הת"י ח"ל וקתינו דבשי מיאון לספרים דנרבי' ותובתא דעולא לפרש"י נישא דפריך דוקא לעולא דאיירי בשידכו ואפ"ה אינה לריבה מיאון אבל לפר"י דמודה עולא בשידכו מ"מ פריך שפיר דל"ה מתיני' בלא שידכו דהי שידכו פריך נמי גט אבל לשמואל נישא עמי דלדריה דרבי מיאון עולא שידך עט"כ דהיינו לא בלא משום חששא גט ובלא שידכו ליכא חששת גט אפ"ה איכא נמדה הכי עכ"ל והשתא דברי התוס' שלפנינו מובנין דמה שכתבו ותובתא דעולא היינו גירסת הגמרא שהיה כך ולכן הקשו ולשמואל מי נישא וכו' ותירצו לפר"י לשמואל מוקי מתיני' בלא שידך ובשי מיהת מיאון עט"כ דליכא חששת גט ומה שכתבו לעיל דשמואל ועולא לא פליגי היינו דכל חד מנייהו מלתא בלגיה כפשיה קאמר שמואל איירי בשידך ועולא בלא שידך מיהת מתיני' ומתוקמא בלא שידך ובשי מיאון לא תשק לשמואל דלא לא איירי כלל בלא שידך אבל לעולא דאיירי בלא שידך ולא בשי אפי' מיאון תקשי ליה מתיני' דבשי מיהת מיאון דבשידך דלא איירי ביה עולא ע"כ לא מתוקמא מתיני' דכיון דמיאון בשי גט נמי בשי דהיינו מיאון בשידך לא בשי אלא משום חששת גט כמ"ש בת"י שכתבו ותו לא מירי ודו"ק : **דף מה** בד"ה לריבה מיאון וכו' וא"ת א"כ אמאי נקט לא נתרצה כלל וכו' עכ"ל וזלוי דבריהם היה כ"ל דודאי איכא למיחש נמי שמא נתרצה לשניהם גט אלא נתרצה לראשון ולא לשני וקידושין תופסין באחותה בלא חשש שהריבוי לה מיאון לא נדע ביה חששא אלאשני מיאון ל"ל אבל במה שהצריכו אותה מיאון נדע ביה דהיך חששא דשמא לא נתרצה לשניהם ולכן לריבה מיאון ושפיר

מהר"ם

פרוש כלל של ר"י הוא פרוש של ר"מ וק"ל [עין במהו ש"א]: ע"פ רש"י ברה"ב וכולן ט"ו כי אנתגרשו בדשמת ונפלה הדרה לפני הייבם כו' ונ"ב ס"א: **דף מה ע"ב** גמרא שמת נתרצה הכון לא אמרין כ"י ביורא דא דקאמר שמת נתרצה הכון לא אמרין לא דוקא הוא דאין לפרש כמו שמת נתרצה האם בדאיה טעם אין להוירשכו עקבור שהוא דיוק לא וכל לומר שהוא נתרצה דשמת דיוק ונתרצה אין לומר דאיה פירושו מאחר ששבעת שנים אמרין בנתרצה בדשמה נבי האב אפשר בנתרצה והא דישחק מישום דמרתח שנתקדשה שלא לצנוגומה שאין שיוך לומר הכא דא"כ מה מסוק ודילמא שליח שווה מביש דלא אמרין הכי מאחר שישחק ולא אמר לשום אדם שנתרצה כבר בכך ועוד דוחק לומר הדאי עובדא איירי דוקא דישחק ולא בנתרצה אלא בספק ע"כ נראה דהבא איירי שנתרצה בודאי מיד כששמע רק דלא מהני מאחר דלא אמאן שליח ואין בידו לקדש אשה כלבני בשלמה גבי כו' בת חיבת בנתרצה חלו דקדושין למפער וכאילו מחל והפקיר וכות שיש לו עליהוכן כפי הרא"ש וז"ל אבל כו' אפילו בנתרצה אח"כ הכון אינו מוציל צריך שיעשה את אביו שליח א"ל רבנן דרבא ודלמא שליח שווה כו' עד ודלמא ארצות ארציה קמיה וישחק כלומר יאלה הכון דעתו שווה חפץ בני וכוון שחפץ בני וכותו וא"ל הכי דיוכן גיהעם שלא בפניו הכי כאילו עשה האב שליח לשחק ע"כ ור"א חייא דקאמר שמת נתרצה הכו' לאו דיקא והיו ביכוריו אמר בנתרצה אמר ר"מ נראה אמרין ואנכי שיטמא דאמר גבי אב שמת אמר גבי הכון נמי שמת ור"מ נראה כו' ליישב לישנא דשמת וה"כ בודאי הויצונו כו' שהוא בסוף לא מויעיל למפער

מה אחת אומר שמא הית'מרוצה אף כמתחלה לואת האשה מאחור הנרצהה לה
ואת'רבי כמ"ש הו"ל עילוי מושה' אמר שמא הנרצהה הן כלומר מקודם לא
אם לא שיעשה שליו' ומסכן שפיר ודלמא שיהי' שליו' בפסמ' מאחור הנרצהה להו"ל
להא דשמואל לומר שמא הנרצהה על' הספק אם לא שישמע ב' שיתרצה' אח' **ה**
מקודם באופן רצוני גמור אם לא שנסמע בפירושו שיעשה שליו' ממש או
דף ע"ו ר"נ והא מלוא הו"א נ"ב וקשה דשמעתי ואימרני' מקדשה ב' **ה**
כפחות משיית פרוטה מני ליעצור' כלולו ונראה לוי"מ
ברבוי ואין שייך לצר' כולם יחד אם לא שיהיו ח' בעין הלא הו"א נאמן
יחד אבל לא נצרך מן שכבר אכלה אבל אי הוה שוה פרוטה באחת א"כ
מצטרפי' ודו"ק [עיי' במהרש"א:] ע"כ גמ' ותהיו תרומה ולא תאכל כו' נ"ב

[illegible]

דאורחא וק"ל: תוס' בד"ה איהו לא ניתח בו משמע מתוך פירושו שלא יהיו
הקידושין במוזד כו' עכ"ל דמחזיק שפי' גבי שוגג איכא למילף אמיד כיון דלדיו
זוה פרוטה כאן אין הקידושין נגמרים עד בואם לירושלים הגם שיש לגמנם בזה
דכ"ק דלין כאן ש"ס א"ל: עליו איהו אונסא דאורחא מ"מ הכי משמע
דלא נגמרו הקידושין כלל דליון דלין כיון שזה פרוטה מה יושיל לה שפסקל
אונסא דאורחא הא השתא לא נתן לה כלום ובת"י וז"ל דהמעשר ש"ס מלומס
שסס היה הרבה תמלא שיתן לה שזה פרוטה למוכרו מיד כדי להוליכו לירושלים
ואז יהיו הקידושין נגמרים מיד עכ"ל ודו"ק: בד"ה אף במכר לא כו' ואין
מעילה לר"מ אלא באוכל כו' ואין מעילה אלא בשנינו כלומר במוזד כו' עכ"ל כל
דבריהם לריבין ביאור משום דדברי רבי יהודה גבי הקדש מפורס בקרא דכתוב
כי תמעל מעל והשתא בשגגה כו' הרי מפורס דבשגגה יש מעילה אלא במוזד
האורכו לומר דר"מ ס"ל דהשתא בשגגה דכתוב היינו דוקא לענין אוכל הקדש
כדלקמן לבר פדא אבל במוזדא מעות לא שייך ביה מעילה דכ"מ שהוא סס
הקדש עליו כו' ומיהו במוזד מתחלל לר"מ משום שינוי שגיאה לקנותה ולגזולה
מרתת הקדש כמ"ס התוס' לקמן וילף לה דתמעל מעל מוזד משמע כמו גבי
כופה דכתוב לשון מעל והיא מוזדא וקרא דונתן הכסף וקס לו דמשמע דליו
מתחלל במוזד אלא על ידי נתינת כסף תחתיו היינו למזה אס לא שיהא לקנותה
בגזולה ודך דלין מעילה אלא בשנינו היא במסכת מעילה בפרק ההנהגה אך מה
שכתבו דרבי מאיר לטעמיה כו' ומפיק ליה מקרא כי תמעל וגו' לא הוזכר כדך
מלתא התם ר"מ ודו"ק: בא"ד מקרא או דתמעל מעל ואין מעילה כו'
במוזד לא קידש דבמעילה הוא דגלי כו' כצ"ל:

דף נה תוס' בד"ה מועלין בחדתין כו' דקאמר התם שלמה שליטת כלומר
שכלו כל השלש קופות חוזר לשניה כו' עכ"ל וכ"ה בכל נוסחות תוס'
שלפנינו ור"ל ראשונה ושניה ושלישית דקאמר היינו תרומה ראשונה שהיה באחד
בניסן בשלש קופות ותרומה שניה היא שהיה באחד בסיון בשלש קופות ושלישית
היא שהיה באחד בתשרי בשלש קופות וכן מפרש התם ברישא דהך תרס הראשונה
וחיפה לשם א"י שניה לשם כרכין כו' שליטת לשם כלל כו' ור"ל דתרומה ראשונה
שבאחד בניסן לשם ארץ ישראל שהביאו שקליהן מתחילה ותרומה שניה לשם
כרכין כו' שהביאו שקליהן בין ניסן לסיון ותרומה שליטת לשם כלל כו' שהיו
יותר רחוקין באיזו שקליהן בין סיון לניסן עד כ"ה גרסא מפ' הרע"ב במתניתין
ואהא קאמר התם מתחילה מא' בניסן עד כ"ה בסיון נוטל ותרומה ראשונה
שנתרמה כו' קופות באחד בניסן לשם א"י ואה"כ משנתרמה תרומה שניה בא'
בסיון בשלש קופות לשם כרכין כו' אע"פ שיש עדיין בראשונה שלא כלו השלש
קופות בנ' הדשים נוטל משלש קופות שנתרומה שניה עד א' בתשרי ומשנתרמה אז
תרומה שליטת בנ' קופות לשם כלל כו' אע"פ שלא כלו גם ג' קופות של תרומה
שניה בנ' הדשים נוטל משלש קופות ותרומה שליטת ואהא כתבו התוס' דקאמר
התם שלמה שליטת כלומר שכלו כל שלש קופות שנתרומה שליטת בנ' שזה
חדשים שמתשרי עד ניסן חוזר למה ששאר ג' הקופות של תרומה שניה כלו שזה
אלו חוזר למה ששאר משלש קופות של תרומה ראשונה כלו גם אלו יהיו ויתרום
מאותן שקלים שהביאו מתשרי עד ניסן אבל מהרש"ל לא הבין השמועה כך אלא
דראשונה ושניה ושלישית קאי על הקופות בתרומה אחת ולפי הבנתו הריהו בדברי
התוס' ואין טעם לפירושו למה חוזר מתחילה מקופה ראשונה לשניה ומשניה
לשלישית כיון שכולו מתרומה א' ועוד שאר דמוקים ואין להאריך כי הדברים
ברורים כמש"ל בלי הגה"ה וכפי הרע"ב סס ודו"ק: בד"ה ואמר ר' יהודה
כו' דל"ג לשיל בין אין מועלין בעתותיו דברי ר' דלי גרסינן ליה הל"ל כו'
עכ"ל וק"ל לפי זה דלא גרסינן ר' יהודה מאי פריך מהא דקתני ר"מ אומר
מועלין בשירי הלשכה ואימא דר"מ במוזד דלא אמרי' במוזד הואיל ונתנו להנות
כו' דהא במתניתין ס"ל דקדוש במוזד בכתנות כהונה אבל אי גרסינן במתני' ר"י
ניהא דע"כ בשוגג איירי מתני' דל"ל לא הוה אמר ר"י מועלין בחדתין ויש
ליישב דאע"ג דר"מ מוזד מקרא דתמעל מעל מפיך ליה כמ"ס התוס' לעיל דלין
מסותה מ"מ לא יפסדא דמתני' מועלין ככ"מ לא משמע אלא שוגג וכ"ה לר"ל לפרש
לקמן לפרש"י אהא דקאמר ההיא כו' יהודה מדקתני אין מועלין כו' דלין מוזד
ליכא מעילה והיא כו' ע"ש ומיהו קשה אמאי לא פריך לרבי יוחנן נמי מכל הני

כיון דליכא לאוקמא במוזד ודוקא לומר כמו שתרמו התוס' לקמן לבר פדא דנטיין
אכילה מודה רבי מאיר והשתא מועלין בחדתין איירי נמי בכה"ג ששקל משקולה
כנגדן שנהנה מנוף השקלים והיו כמו אכילה כו' עכ"ל דהא הכא לרבי יוחנן
אכתי לא אסיק אלפעתי הא דמסיק לקמן לבר פדא הכא דלא אמרו בשוגג מתחלל
אלא לענין אכילה ותקטי ליה לרבי יוחנן ויש ליישב ודו"ק: ע"כ תוס' בד"ה
תרי תנאי אכילה כו' מיהו קשה דבפרק ד' ליישי גזירות תני אכני כו' ובמסכת
שקלים כו' עכ"ל ר"ל דהאי סינויא דמשני הכא אחרתי ברייתות דתרי תנאי
ניהיו ליכא לשנויי התם בפשיטות דלכאורה הסברות הפוכות דבהא קתני אכני
מוזה כו' וכל דבר שבקדושה אחיון מדבק הבית חזן לחומת כו' וכל דבר שאינו
קדוש כ"כ באין משירי ליטכא ובידך תני בהיפך זה ויתירלו דמ"מ י"ל התם תרי
תנאי ודו"ק: בד"ה לא אמרו כו' שנהנה מנוף השקלים והיו כמו אכילה ולא
אתא למשנויי אלא הוצאה עכ"ל ואיכא לאקשווי לפי' לקמן דמיייתי הא דלין מועל
אחר מועל במוקדשין כו' כיצד היה דוכס ע"ג בהמה ובא דחירו כו' ומוקי לה
כו' יהודה דאמר הקדש בשוגג מתחלל הא כר"מ נמי אתי דמוזד בכה"ג דבשוגג
מתחלל כיון שנהנה מנוף הבהמה והבוס ולא פליג ר' מאיר אלא בהוצאת מעות
ויש ליישב דלא קאמר לקמן ההיא ר' יהודה אלא כלומר כסדרת ר' יהודה דסבר
במתניתין בכל שוגג מתחלל אבל ר' מאיר [לא] אשמועינן ליה בהדיא ודקאמר
נמי לקמן דמזד' יהודה נשמה לר"מ היינו נמי משכרת רבי יהודה ומיהו ר"מ

נמי מודה בכה"ג כדקאמרין הכא ודו"ק:
דף נה בד"ה אחר ר"ע אשעיהו כו' כל הספק שעליה ורואה להוציאה לחולין
כו' עכ"ל אע"ג שבתעוקן זה להתחייב בדמיה של עולה ושלמים לי
הוציאה לגמרי לחולין לאוכלה עכשיו משום חששת בכור ומעשר כדלקמן מ"מ
הוציאה לחולין עכשיו מפסיקות הללו להיות חולין גמורים כשיתמומם וק"ל:
בא"ד שכתבין לגזולה כו' ולשנות בה ובה"ג שרי ואמר שהוציאה לחולין כו'
עכ"ל ור"ל דודאי אסור לגזול הקדש אלא דהכא התירו הכמים לגזול כדי להוציאה
מידי הקדש ולא ימעלו בה וכ"ה בת"י ומשום דהשתא לפירוש התוס' לא הוה
אזנערין ליה לחוב דדמים דהא בגזולה מן הקדש יצאת לחולין ואהא קאמר דאחר
שהוציאה לחולין בגזולה עלה גם בדעתו לחוב כו' וכדי שיתכפרו בעלים מידי
ספיאק אס עולה אס שלמים ורבי יוחנן פריך ליה לקמן וכי אומר לו לאדם חטא
כו' דהיינו שגזולה בהמה לכתחילה מן ההקדש כדי שתוכס לתקן ספיאק אס
בהמה שלא ימעלו בה ואס לבעלים שיתכפרו ומיהו ס"ל דמחק לקמן דגרסינן וכל
ידענא מי הכריחו לכך וק"ל: בד"ה אין מועל כו' דהא דאמרי' הכא כו' ואז
הוא מתכוין לגזולה היכא דנתנו לחבירו כו' עכ"ל הוא מגומגם דתתני למה לי
דא הכא בזה לחוב דדמיהס סגי בלא נתנו לחבירו וכן בנתנו לחבירו סגי אפי'
כסבור שהיא שלו כמ"ס התוס' לקמן אהך דתוספתא ואהך דנעל אכן או קורה כו'
דמשמע מכל דבריהם דבנתנו לגזולה אע"ג דלא נתנו לחבירו וכן בנתנו
לחבירו אפי' לא נתנו לגזולה יאם מרשות הקדש לרשות אחרת מקרי וע"כ נראה
להניח אס בדבריהם וכ"ה ואז נתנו לגזולה כמו היכא דנתנו לחבירו כדין כו'
דר"ל אס נתנו לגזולה מקרי שינוי ויאל מרשות לרשות אחר מקרי כמו נתנו
לחבירו אע"ג דלא גזלה ומיהו ס"ל כתב לקמן כמה שכתבו התוספות ונהי נמי
דכסבור שהיא שלו כו' דהוה כמו א"כ כו' ע"ש הוא דרך דחוק ורחוק ודו"ק:
ע"כ בד"ה דמיייתי נמי תודה כו' ואע"ג דפסק אינו נאכל כו' עכ"ל ר"ל גם
פסקה שלא בזמנו דמיקרב שלמים אינו נאכל אלא ליום ולילה אחד דהיינו מותר
הפסק דאמרי' ביה הכי בפרק האשה ע"ל: בד"ה וילמא אשם הוא כו' הא
סמיכה לא מעכבא כו' עכ"ל דא"כ דא"כ קושיין דלעיל לרובותין דהא
שלמה תיקרב שלמים ואי משום בכור ומעשר דלין מתנותיהן שוות הא מתנות לא
מיעכבא כדפרכינן בפרק האשה גבי פסח אלא משום מתנות דאילו פסח מתנה
אחת ואילו שלמים ב' שהן חרבע מאי יל"מ והא תנן כל הניתנין על מוצה ההיזון
נשיתנין במתנה אחת כיפר כו' ואי נימא הכא כדמסיק סס אימר דקאמרין לענין
דיעבד לכתחילה נמי בתמיה א"כ ה"כ נימא הכי הכא לענין סמיכה וע"ש בתוס'
ודו"ק: בד"ה אשתכח בת כו' דכל שבחשתא מתה בלשם חרוב אלא"כ תרעה
עד שיסמכא ודמיהס כו' עכ"ל מיהו ברייתא לא מתוקמא אלא בבהמה כן שנה
אע"ג דהאי נמי לא נאכל אלא במומו משום בכור ומעשר כדמסיק לעיל מ"מ

מהר"ב
דף נד ע"א נגמרת ח"ש מועלין בחדתין וכו'. מקו"ן העונם והנה ברייתא זו לרי
יוחנן נמי תקשה דהא לרי יוחנן סבר ר"מ דלין מועלין בשוגג ואין
מעיל בהקדשות אלא באוכל אוכלין הקדש כדפרישית לעיל והא קאמר דמועלין אף בעתותין
התוס' מקו"ן קושיין זו לקמן דס"ל פ"כ דל"ס לא אמרו אלא לענין אכילה וכו':
דף נה ע"א בתוספת ד"ס קדשים קלים כו' אלא לר"י להמנין עד שיתמומם וכו'.
ולפי זה החילוק שבין ר' יאשיהו ובין ר' יוחנן הוא זה שגל' ואשם
מיייתי ב' בהמות או ב' דמים ומתנה ומקרינן אפי' עדיין בהמת הספק היא בתמומם אבל
מ"מ גם עס בהמת הספק ימתין עד שיתמומם דשמה בכור ומעשר היא וגל' יוחנן אינו
מתנה ומקריב עתה כלום אלא עס כל וכל ימתין עד שיתמומם ואז יתנה מה שיתנה:

חכמת שלמה
תוס' בד"ה איהו לא בו בקדושתם וקדושין עריכים בה לא אמר שיגמרו עד
כו' עכ"ל: בד"ה אף במכר כו' דאם ירצה לגזול יקנו כו' כצ"ל:
דף נד ע"א גמ' דברי רבי יהודה נגמח: תוס' בד"ה מועלין כו' בהא פליגי
התם תנא קמא סבר יתורו ויתורם פ' מהדתיין כו' לניסן ולא משמע
מתוך פריש"י אם מועלין כו' כצ"ל וג"כ פ' דרש"י לא הוכיח כפי' אותן הדתין
שבאו אחר סוכות אלא פ' התם חדתין דהיינו סתם שקלים המובאין תוך שנתן
ורו"ק ב"ל: בא"ד יהי' תנא בירושלמי בבס' שקלים כו' שלמה שליטת כלומר
שכלתה כל הקופה העליונית חוזר לשניה שלמה שניה כו' כצ"ל וג"כ פ' לוי
שיאנו מרוק כל דקדשה הראשונה בפעם אחת אלא אע"פ שיש בראשונה חוזר
לשניה וכן משניה לשלישית והשלישית נוטל מכנה עד שהשלם כולה ע"ש [עייין
במהרש"א]: ע"כ נמי והשתא הפעל ומעשר שני שלו כו' כצ"ל וג"כ כן הוא
מפרש לשם ומעשר שני שלו כלומר שאין מחולל המעשר יותר מסלע ומאחר שהמעשר שוה ב' סלעים איב' נשאר סלע של מעשר ביד הלוקח וזהו
ומעשר שני שלו ע"ש:

דף נה ע"א תוס' בד"ה אין מועל וכו' ונהי נמי דסבר שהיא כו' כצ"ל וג"כ ב"ל כמו א"ג ודו"ק: ע"כ רש"י בד"ה וכו' אומרים כו' נאמר לו עמוד וחשא
כו' ב"ב ואף לפי מה שפירשו התוספות דכבר הוציאה לחולין ואח"כ עלה במחשבתו לתקן אפי' כיוצא באילו תמיטין נפדין דמי יודע סת'
היה במחשבתו כן אם הוא לבדו ודו"ק:

ע"ב דה"ה מסתברא ב' וזה דוחק נפריש"א כ' דטוב לו שיחור נ' כהמח
מלשנות דמיו לירושלים כ' עכ"ל לכאורה קשה ומאי דוחקא נפריש"א הא כבר
תירצו בזה לעיל ובסמוך דאי לאו דקנסין למוכר משום דאיסורא גביה דה
קנסין ללוקח דאין הדמים חוזרים למקומן אלא שילך לבית המוכר ולחלל המעות
שצד המוכר שילאו לחולין וז"ל דהכי קא קשיא לכו הכא למאי דמסיק דלכך
קנסין למוכר משום דאיסורא גביה דלא הוה אסערך לזה אלא דגם אם שוים הם
הלוקח והמוכר בעין קנס ואין לנו לקנות לא זה ולא אלא לא לומר דכוח
הוא למוכר דטוב לו שיחור נ' כהמח מלשנות דמיו לירושלים ועיין במהרש"ל
בזה דרך אחרת ואין להאריך ודו"ק: **בד"ה** המקדש כ' ואמאי לא חשיב דהך
מתני' פגול נותר וטמא כ' עכ"ל ק"ק תיפוק ליה דמשום איסור קודש אינה
מקודשת כדתנן לעיל המקדש בחלקו כ' ויש ליישב דפסיקא לכו בשום דוכתא
בפיגול כ' דפקע מינייהו איסור קודש דהכי ניחא נמי דה"ל למתני נמי בזה
מכרן וקודש דמסין מקודשת אש"כ דקודש תופס דמיו בכל אי פקע מינייהו
איסור קודש ודו"ק: **בא"ה** דהכי נפריש"א אחר דמיו עכ"ל ר"ל דה"ל למתני
נמי ברישא בשביעית דאינה מקודשת אחר הביעור אבל קודש הביעור הא קתני
לעיל גבי אסיות דמקדש בשביעית אלא משום סיפא דמכרן וקודש דמסין
מקודשת לא דה"ל למתני בשביעית אחר הביעור שרי תופס דמיו כדלקמן
ומיחו לא ידענא לפי מ"ס דהתוספות לקמן דשביעית שרי בהנאה וא"כ אחר
הביעור נמי מקודשת ויש ליישב ודו"ק:

דף נז כפרס"ל דה"ה כפרה כ' ולא כפרס"ל כי מה קודש כ' דאין משיבין כ'
עכ"ל כפי' ישנים של רש"י כל זה אינו וכן נראה שהוא טעות דמה שייך
בזה אין משיבין על ההיקש דהא הך מלתא גופה דתופס דמיו באלו ללמוד מקדשים
כדלעיל גבי כלאי הכרס והמרה"ל כהנא ליישב וז"ל שסבר בדואי עגלה ערופה
אינו תופס דמיו דהא לא אקרי קודש כ' עכ"ל ע"ש ודברים דחוקים הם מ"מ
מאי פירכא שייכא הכא דמה לקדשים שחפס דמיו כיון דיונא לחולין והוי קולא
לגביה ודו"ק: **ר"ס** דה"ה כפרה כהנא כ' כולו מיהא לא לכוני אסערך
כפרה כ' עכ"ל כהנא מהרש"ל דמה התירוץ אינו עיקר דהא לקמן מוכח דעגלה
ליף מנפריש"א כמ"ס התוס' לקמן עכ"ל ואין זה מוכרח דלקמן דעגלה יליף
מנפריש"א היינו דוקא לר"ל אבל לר' יוחנן ליכא למילף בעגלה מהיים אלא מהך
דרשא דכפרה כתיב בה דמסתמא ר"י לא פליג ארבי ינאי רביה דס"ל עגלה
אסורה גם מהיים וק"ל: **בד"ה** וזה אשר וגו' ואל"ל לכה תנא כ' וי"ל
דנמרינן איסור משולח ממשולח עכ"ל וכתב מהרש"ל דלא לפיכא שחוטא
ממשולח דשחוטא איסורה תלוי בשביעית כ' וכאך ר"ל דאוסר מהיים לא יליף
שחוטא ממשולח כ' עכ"ל ע"כ אין זה הטעם עיקר דהא משולח גופה אינה
אסורה לרבי יוחנן מהיים קודש שחוטא השחוטא ולר"ל נמי איסור משולח
גופה מהיים קודש שחוטא השחוטא ליכא למילף אלא מעגלה ערופה משעת
לקיחה אבל עיקר הטעם דליכא למילף לר' יוחנן בשחוטא מהיים ממשולח
דמשולח גופה אינה מהיים קודש שחוטא והשתא ניחא לר' נ"ל כיון איסור
המשולח גופה איסור השחוטא ליכא למילף מהיים קודש שחוטא אלא מעגלה
ערופה ודו"ק: **ע"ב** דה"ה הרי רובע כ' דשור הנסקל שרי כ' וכן נמי קאמר
ברובע ורובע כ' עכ"ל רובע ורובע בכלל שור הנסקל הם אלא דכפי' ר"ת לא

הך מלתא דהתא באשם הדמים יהיו לקין המוצח לא הווכר כברייתא אלא דכין
כתי שנים חקשה ידע לעשות תקנה שלא הווכר כברייתא דהיינו תרעה כ'
זהדמים כ' אש"כ דהנחתא נמי ידע שמהת היבא דבאשם רועה מ"מ מתה לא
מקרי תקנה ודרך שאלה קאמר בת שנתה מאי אי ליכא תקנה אי לא וקאמר
מדתי הנהיה כ' לית לה תקנה בבת שנתה ודו"ק: **בד"ה** אין לוקחין כ'
משום דכתיב וזרת הכסף וגו' וה"ל אחר בהגזול כ' אלא לא בעינן כסף גזרה
כ' עכ"ל ומתוך שמשתיין קתני במיד תעלה ותאכל במקום ליכא דלחויי פרש"י
דאימא למורה הקפידה תורה לכסוף גזרה ולא ליעבדא ודו"ק:

דף נז דה"ה ואם לקח בשוגג כ' ואל"ל מה קנס הוא למוכר כ' עכ"ל לכאורה
מה קנס שייך בשוגג והא דיתורו דמים אינו רק משום טעות גם קשה
דלכאורה מפרש"י נראה דאי לא יחזרו הדמים היה חל קדושת מעשר על הבהמה
ולא היה צריך המוכר להעלות המעות לירושלים ונראה לפרש דקושייתא אינו על
בשוגג אלא אמורא במתכוין להוציא מעות ממעשר לחולין וכפי שיטת התוס' לקמן
בפ"ה דאין קדושת המעשר חל אז על הבהמה אלא ששאר קדושת מעשר על
המעות שצד המוכר ותו לא מירי ודו"ק: **בד"ה** במזיד תעלה כ' ולכך אין
מתחלל דיעבד גזירה כ' עכ"ל כהנא מהרש"ל ואין להקשות מאחר שזמן ההורה
מתחלל אך יחזרו דמים למקומן וינא המוכר הבהמה לחולין וי"ל דה"ה צריך
המוכר להעלות לירושלים אלא שהלוקח כ' עכ"ל ולאו מפיו אנו חיינ בקושייתא
דכבר הקשו התוס' בפרק גולב הגזול ותימה דמשום גזירה כ' לא הל"ל אין
מתחללין דיעבד דמשמע חל דמשום גזירה כ' אמרינן אין מתחללין
דיעבד וי"ל דאין מתחללין היינו שחזרו דמים למקומן כ' עכ"ל ע"ש ודבריהם
מפורש בת"י בשמעתין וז"ל במתכוין להוציא כ' וק"ק היאך יש כח להכמים
לעקור החילול שחל על הבהמה כ' ושמה אין זה בתורת חילול אלא בתורת מכר
ויש כח ביד הכמים לבטל המכר ונמצא שלא חל מעולם קדושת מעשר על הבהמה
עכ"ל ואין להקשות דא"כ מאי קא קשיא אלא דהתוספות לקמן לפרש"י שפירש
שבהמה חפסות בקדושת מעשר וקדושת מתחלל וכי משום קנס נאמר יחזרו
דמים למקומן כ' ע"ש ואימא דהתם נמי צריך המוכר להעלות גם הבהמה לירושלים
דלא דמי דהכא משום גזירה דשמה יגדל עדרים אמרו כן לבטל המכר כדאמר'
בפרק גולב הגזול דאין מתחללין דיעבד אבל הם ללא משום גזירה דשמה
יגדל עדרים אמרו כן אלא משום לפני עור וגו' דיועד שהלוקח מתכוין להוציא
לחולין אין זה כדאי לבטל המכר כיון דמדינא על הקדושה על הבהמה ולא
אסורא ליה כי בשום דוכתא כהנא"ל דליבטל המכר משום הא קדוש דלפני עור וגו'
אבל לתירוץ מהרש"ל שכתב דהך קדוש דהא דה"ל קדוש מאי קא קשיא לכו
לתוס' לקמן לפרש"י ואימא דהתם נמי צריך המוכר להעלות גם הבהמה לירושלים
ודו"ק: **בא"ה** ומהיחא דהגזול קמא דקאמר וזין בהמה כ' שמה אחרא כרבי
מאיר כ' עכ"ל מהך דהגזול הקשו לעיל לפרש"י והוה ניחא לכו לפירוש ר"י
לעיל דטעמא משום דשמה יגדל עדרים והיינו משום דלעיל הוי מצי לפגוגי דהך
דלולא חזרי חזרי בבעלי מומין דלפי' דיעבד אין מתחללין אלא בתמימים
דחזרינן לשלמים אפי' לבתחילה מחללין ובהכי חזרי ההיא דהגזול אבל הכא
שהוצרכו לומר דע"פ בתמימים נמי לבתחילה לא משום גזירה דיעבד עדרים קשיא
לכו שפיר מהיחא דהגזול דזבין בהמה כ' דהיינו אפי' לבתחילה ודו"ק:

מהר"ם

דף נז ע"א דה"ה ואם לקח בשוגג כ' עד ואל"ל מה קנס הוא למוכר כ' וי"ל
מדפרש"י כופין את המוכר להחזיר לו הדמים וכו' משמע דלא ניחא ליה
למוכר למעבד הכי אדרבה ריח הוא לו וכו': **בא"ה** כהמוכר כפניו ע' לקמן בדה"ה
ד"ה מתקין כ' דה"ה במיד תעלה כ' ואל"ל דקטע לעיל מתחללין במלחם וכו'. פ"י

דף נז ע"א בגמרא חזיתיה ר"י לר"ל כל אפור עטורה וכו'. פ"י כך מקשה המהרש"ל
דאם חזיתא דילפינן אפורי מלודע מלודע ערופה דלפני' מהיים אסורי וי"ל
לכא' תנא למילף ממשל לאיסור השחוטא דהיינו דלפני' מהיים אסורי וי"ל
ד"ה לא ידע ברייתא דתנא דזי כתי בשמאל תתני מאמר מכשיר ומכפר וכו' וכן משמע
לקמן דמתקין תנאי ה"א ומשני מהר"ם וכו' ואש"כ דאיסורא דלפני' מהיים נמי מלין
למילף מעגלה ערופה דהא איסורא כתיב בה לכל הפחות לאחר ערופה כמ"ס התוס'
בסמוך ד"ה תנאי ה"א מ"מ הפוסק השחוטא חזיתיה וכו' דמאי קתא לקדשם מאחר שחזי
בשחטה הוה מדמינן לא קדשים י"ל: **ב"ר** דה"ה דה"ה חזיתיה וכו' עד ואל"ל
לכך תנא וכו'. פ"י לרבי דה"ה חזיתיה דרבי ושמעל לעיל: **ד"ה** תנאי ה"א וכו'
וי"ל דשעיקרא צריך למילף וכו'. ובהכא י"ל דלא ס"ל להתוס' תירוצא קמא שחזיתיה לעיל
ד"ה כפרה כתיב בזה וכו': **בא"ה** ואל"ל ילפינן אפורי השחוטא דנאסרה ממעט ערופה
מעגלה ערופה כמ"ס התוס' ל"ל למילף אפורי השחוטא דנאסרה מהיים מעגלה ערופה
ליף מפורי השחוטא דנאסרה מהיים דהוה איסורא דש"ך בה כמ"ס התוס' בסמוך דהא
בעגלה ערופה מצי ילפינן וי"ל א"ל דתנא התוס' לעיל מזה דילפינן אפורי מלודע מעגלה
ערופה מזה עגלה ערופה אסורה לכל הפחות וכו' וילפינן אפי' דה"ה חזיתיה
מזה אפורי השחוטא וס"ל כמו שפירשנו ע"פ דה"ה אחר ערופה לר"י כמו כן גבי
אפורי מלודע אחר שחטת דהיינו משחטת ואין אסורה חף מהשולח ע"ד שעת שיח
כמו שפירשנו התוס' לעיל ד"ה שחטת שחטת דמשולח דנאסרה חף מזה שחטת שחטת
דילף מזה וכן לא שייך לומר דילף אפורי השחוטא מהמשולח דנאסרה מהיים דהא
איסורא דהיים דמשולח אינו בא אלא מזה איסור דלאחר שחטת וק"ל ולכך צריך למילף
מ"ע דנאסרה אפי' מהיים י"ל: **ע"ב** בגמרא חזיתיה וכו' ש"ך עטות כתיב. וי"ל דכל
זה מדכרי התנא ר"מ ואיכא למפרך הא הוא קושיא הגמרא וי"ל דלפי המסקנא גם ר

דף נז ע"א דה"ה ואם לקח בשוגג כ' עד ואל"ל מה קנס הוא למוכר כ' וי"ל
מדפרש"י כופין את המוכר להחזיר לו הדמים וכו' משמע דלא ניחא ליה
למוכר למעבד הכי אדרבה ריח הוא לו וכו': **בא"ה** כהמוכר כפניו ע' לקמן בדה"ה
ד"ה מתקין כ' דה"ה במיד תעלה כ' ואל"ל דקטע לעיל מתחללין במלחם וכו'. פ"י

דף נז ע"א בגמרא חזיתיה ר"י לר"ל כל אפור עטורה וכו'. פ"י כך מקשה המהרש"ל
דאם חזיתא דילפינן אפורי מלודע מלודע ערופה דלפני' מהיים אסורי וי"ל
לכא' תנא למילף ממשל לאיסור השחוטא דהיינו דלפני' מהיים אסורי וי"ל
ד"ה לא ידע ברייתא דתנא דזי כתי בשמאל תתני מאמר מכשיר ומכפר וכו' וכן משמע
לקמן דמתקין תנאי ה"א ומשני מהר"ם וכו' ואש"כ דאיסורא דלפני' מהיים נמי מלין
למילף מעגלה ערופה דהא איסורא כתיב בה לכל הפחות לאחר ערופה כמ"ס התוס'
בסמוך ד"ה תנאי ה"א מ"מ הפוסק השחוטא חזיתיה וכו' דמאי קתא לקדשם מאחר שחזי
בשחטה הוה מדמינן לא קדשים י"ל: **ב"ר** דה"ה דה"ה חזיתיה וכו' עד ואל"ל
לכך תנא וכו'. פ"י לרבי דה"ה חזיתיה דרבי ושמעל לעיל: **ד"ה** תנאי ה"א וכו'
וי"ל דשעיקרא צריך למילף וכו'. ובהכא י"ל דלא ס"ל להתוס' תירוצא קמא שחזיתיה לעיל
ד"ה כפרה כתיב בזה וכו': **בא"ה** ואל"ל ילפינן אפורי השחוטא דנאסרה ממעט ערופה
מעגלה ערופה כמ"ס התוס' ל"ל למילף אפורי השחוטא דנאסרה מהיים מעגלה ערופה
ליף מפורי השחוטא דנאסרה מהיים דהוה איסורא דש"ך בה כמ"ס התוס' בסמוך דהא
בעגלה ערופה מצי ילפינן וי"ל א"ל דתנא התוס' לעיל מזה דילפינן אפורי מלודע מעגלה
ערופה מזה עגלה ערופה אסורה לכל הפחות וכו' וילפינן אפי' דה"ה חזיתיה
מזה אפורי השחוטא וס"ל כמו שפירשנו ע"פ דה"ה אחר ערופה לר"י כמו כן גבי
אפורי מלודע אחר שחטת דהיינו משחטת ואין אסורה חף מהשולח ע"ד שעת שיח
כמו שפירשנו התוס' לעיל ד"ה שחטת שחטת דמשולח דנאסרה חף מזה שחטת שחטת
דילף מזה וכן לא שייך לומר דילף אפורי השחוטא מהמשולח דנאסרה מהיים דהא
איסורא דהיים דמשולח אינו בא אלא מזה איסור דלאחר שחטת וק"ל ולכך צריך למילף
מ"ע דנאסרה אפי' מהיים י"ל: **ע"ב** בגמרא חזיתיה וכו' ש"ך עטות כתיב. וי"ל דכל
זה מדכרי התנא ר"מ ואיכא למפרך הא הוא קושיא הגמרא וי"ל דלפי המסקנא גם ר

ג"כ פ"י אף רבי יוחנן מודה בזה רק דלא סבירא ליה דמיתברא מהיים רבולי
לעיל בדברי רבי יוחנן ויש לקיש דאוסר מהיים לא יליף שחוטא ממשולח כי אם
שחוטא ולא מקודש כ' שמה אחרא לקיחה היה כ' כצ"ל וי"ל פירוש ואידי
ב' ציבור השחוטא ג"כ אבל שחוטא ממשולח לא ילפינן כדפרישית לעיל: **ע"ב** גמרא מין הכשיר ג"כ פ"א הכשר: **רש"י** ב"ה אמר קריא כ' תנא

דָּרְשׁ כְּפָרָשׁ דְּרָה אֲסֵרָה לָךְ כּו' דָּהָ לִיכָא לְמִימַר טַעמָא דְרָה מִשּׁוּם
דְּקַסְבֵּר ב' לְשׁוֹנוֹת כּו' עכ"ל מִיּוֹרָא אֲכַתִּי ק"ק דְּלִימָנָא טַעמָא דְרָב נָמִי
דְּאִמְרָא מְקוּדָּשָׁתָא וְאִינֵי מְקוּדָּשָׁתָא לְעוֹלָם נָמִי מִהָאִי טַעמָא דְרָה קְאָמֵר כְּדוּלָן מוֹפְסָא
כִּי שִׁנְאָה לְיִבְנֵי וּמִנְיָל לְתַלְמוּדָא לְמִימַר דְּמַסְפָּקָא לִיה לְרַב הִי תַנְהָא אִי
חֹרֶה וְיֵשׁ לִיבֵשׁ דְּלֵא יִיחָא לִיה לְאוֹקְמָא מִתְּחַלָּא דְרָב כִּי מִשּׁוּם קוּשִׁיָּא דִּקְרִי' כְּרִיתִית'
דְּפִרְדִּי לְרִי וְק"ל : **בְּדָה** לְרַב יְהוּדָה הוּא קִדּוּשֵׁי שְׁנֵי קִדּוּשֵׁי שְׁהִי הִרְאָשׁוֹן
לֹא נִתְכַּוֵּן לְקַדְּשָׁה בְּפִרְוֶתָא אֲלֵא בְּמִתְּחִיל וְזוּ כּו' עכ"ל לְכַאֲרֵה דְרָל לְרַב
יְהוּדָה הִר' וְזוּ נִתְּנָה בְּתוֹרַת קִדּוּשֵׁי וְלֹא נִתְקַדְּשָׁה בְּפִרְוֶתָא שְׁתָּן לֹא מִתְחִילָה וְלֹא
יִדְעָא מִי הִכְרִיחוּ לְפָרֶשׁ כֵּן דָּהָ עכ"ל גְּבִי גַם לִיכָא לְפִרְוֶיָּה כִּי אֲלֵא לְרַב יְהוּדָה
נָמִי בְּגַם אִזּוּ בְּפִרְוֶתָא שְׁתָּן לֹא מִתְחִילָה הוּא מְגוּרָשָׁתָא וּמְקוּדָּשָׁתָא אֲלֵא שְׁלֹא יִתְחִילוּ
הַגִּירוּשֵׁי וְהַקִּדּוּשֵׁי אֲלֵא מִתְּחִילָה הִר' וְזוּ לֹא לְמַשְׁרַע וְכֵן מוֹחֲכָא כּוֹלָה
שְׁמַעְתָּי וְיֵשׁ לִיבֵשׁ פִּירוּשׁ דִּהִנ' הִר' לֹא נִתְכַּוֵּן לְגִמּוּר קִדּוּשֵׁי וְכֵן מִתְּחִילָה
עַד שִׁתָּן לֹא הִר' וְזוּ דְרָה : **תָּנִים** דְּרָה כֵּל גִּיטָא כּו' לִכְךָ נִרְאָה לִמּוּר דְּוִדְלִי
בְּכַהֲלִי גּוֹוֹנָא הוּא כְּרִיתוֹתָא אֲלֵא כּו' עכ"ל רָחָה לִמּוּר דְּוִדְלִי בְּכַהֲלִי גּוֹוֹנָא נָמִי גְבִי
גַם אִם תָּנִן לֹא מִהִיּוֹס וְלֹאחֵר לִי יוֹס הוּא כְּרִיתוֹתָא וְק"ל : **ע"ב** דְּרָה אִיכָא
בִּינְיָיִהוּ כּו' וְלֹא רָחָה לְשׁוֹנוֹת אִיכָא דְּפִשְׁטָה כּו' דָּהָ אִפִּי לְרַב יְהוּדָה נָמִי כּו' עכ"ל
כַּחַם מִהִרְשָׁל הִקְשָׁה לִי מִשְׁכִּיל אֶחָד מֵאִי כ"מ ס"ס יָכוֹל לִמּוּר לְרַב הוֹנָא מְקוּדָּשָׁתָא
וְדִלִי וְלִרְבִּי יְהוּדָה מְקוּדָּשָׁתָא סַפֵּק דָּהָ הִר' אִזּוּ מִתְּחִילָה דְּלִעֲדִיל כּו' עכ"ל ע"ש וְלִי
לְהִאֲרִיךְ בְּדִמּוּקְיוֹ אֲבָל הִנְרָאָה בְּכוֹלָה שְׁמַעְתָּי דְּהִכָּא לְעִנְיָן קְדוּשֵׁי וְהִתָּם לְעִנְיָן
גְּרוּשֵׁי בְּעִיקָר מִלְתָּא דְּלִפְלִיגִי רַב הוֹנָא וְרַב יְהוּדָה הִיּוֹנָא לְעִנְיָן אִי בְּשִׁי גַם אִי לֹא
וְלֹא תִרְנָה שְׁפִיר דְּהִכָּא גְבִי פְלוּגָתָא דְּגַם לִיכָא נִפְקָא מִינֵיהּ בְּפִשְׁטָה יִדָּה אִי בְּשִׁי
גַם מִשְׁנֵי אִזּוּ לֹא לְרַב יְהוּדָה נָמִי בְּשִׁי גַם מִסַּפֵּק אֲבָל לְעִיל בְּפְלוּגָתָא דְּקִדּוּשֵׁי
אִיכָא שְׁפִיר נִפְקָא מִינֵיהּ בְּפִשְׁטָה יִדָּה לְרַב הוֹנָא אֲבָל בְּשִׁי גַם וְלִרְבִּי יְהוּדָה בְּשִׁי
גַם מִסַּפֵּק בְּכַחֲסִי בְּפִרְקֵי מִי שְׁאֲחֻזָּה כְּכַזוּ דִּהִנ' נָמִי הִכָּא גְבִי פְלוּגָתָא דְּגִיטָא
דְּלִיכָא בִּינְיָיִהוּ דְּפִשְׁטָה יִדָּה וְכַךְ כְּתַבְּנוּ מִי כְּמִירוּשָׁלַי לְפִי דְּבִרְיָה שֶׁם דְּלִיכָא
בִּינְיָיִהוּ שְׁפִיר אִי בְּשִׁי גַם אִי לֹא הִיּוֹנָא אִם פִּשְׁטָה יִדָּה שׁוֹב אֲחִ"כ עוֹד מֵאֲחֵר
לְרַב הוֹנָא אִינֵי לְרִיכָה גַם מִן הַשְׁלִישִׁי דְּלִשְׁנֵי מְקוּדָּשָׁתָא וְדִלִי וְלִרְבִּי יְהוּדָה לְרִיכָה
גַם מִסַּפֵּק וְהִתָּם דְּהִכָּא לֹא יִיחָא לֹא בְּכַיִּי דִּתְלַמּוּדָא לֹא רָחָה לְהִאֲרִיךְ הִכָּא
דְּלִיכָא בִּינְיָיִהוּ בְּפִשְׁטָה יִדָּה תִּירִי זִימְנִי וְדו"ק : **ב"א** לְרִיכָה גַם מִסַּפֵּק
כְּדִאֲמַרְיָן בְּפִרְקֵי מִי שְׁאֲחֻזָּה כְּכַזוּ דִּהִנ' נָמִי עכ"ל בּוֹדֵלִי נִפְקָא מִן דְּבִרְיָה
דְּשְׁמַעְתָּי דִּתְלַמּוּדָא אֲחֵר הִתָּם הִכָּא לְרַב יְהוּדָה דְּמְגוּרָשָׁתָא טַעמָא מְגוּרָשָׁתָא וְזוּ אִינֵי
שֶׁם אֲלֵא דְרִי' פִּי' שֶׁם מִכָּה קוּשִׁיָּא כְּמִ"ש הִתָּם שֶׁם וּמִהִרְשָׁל הִגִּיה הִכָּא
בְּבִרְיָהוּ וְהִיא דְּקִאֲמַרְיָן בְּפִי' מִי שְׁאֲחֻזָּה כְּכַזוּ דִּהִנ' נָמִי עכ"ל ע"ש וְהִנְהִיּוּ לֹא
הִבְנִיּוּ דְּמֵאִי אֲוִלְמִיָּה לֹא הִיּוֹ אֲחֵר דְּפִרְקֵי מִי שְׁאֲחֻזָּה כּו' לְפִירוּשֵׁי בִּהּ מִכְּבִּיבִי
דְּשְׁמַעְתָּי דִּהִיּוֹ הִיּוֹ וְיֵשׁ לְהִגִּיה בְּבִרְיָהוּ כְּדִפְרִי בְּפִרְקֵי מִי שְׁאֲחֻזָּה כּו' וְהִיּוֹנָא
כְּתוּם שֶׁם וְדו"ק : **בְּפִרְשֵׁי** דְּרָה בֵּית כּוֹר כּו' וְכִי כּוֹר אֲלֵף וְת"ק אֲמוּתָא
אוֹרֵךְ כּו' רֹחַב וְאִם אֲמוּתָא מִרְבָּעוֹ תַּמְלָאֵן מֵאֲחִים וְשִׁטִּים עכ"ל מֵאֲחֵי
בְּפִרְקֵי יֵשׁ וְ"ל בְּכָל הַפִּירוּשִׁים גְּבִי בֵּית כּוֹר פֶּרֶשׁ מֵאֲחִים וְשִׁטִּים וְהִי עַל כּו'
וְזוּ אִינֵי יָכוֹל לְהִיּוֹת אֲלֵא רַע"ג אֲמוּתָא וְ"ה טַפְחִים וְאֲזַבֵּעַ קֶטֶנָה עַל כּו' מִשָּׁה
עוֹרִיאֵל בֵּן הִר' ר' אֲלֵעִזֵּר הִדְרָשׁ עכ"ל וְזוּ הַחֲשָׁבוֹן וְדִלִי מִכּוּוֹן בְּמִלּוֹס הִנֵּס
שְׁיִשָּׁר לָךְ דְּבִר מוֹשֶׁה דִּהִיּוֹ בְּאוֹרֵךְ ג' אֲמוּתָא וְעַפָּה וְ"ה אֲזַבֵּעוֹת בְּרוּחַ אֲזַבֵּעַ לֹא
גִיבֵעַ לִירִי חֲשָׁבוֹן מִפְּנֵי דְקוּתָא וְאֲזַבֵּעַ הוּא הֶקְשֵׁן בְּשִׁיעוּרִים כְּמוֹ שִׁיטָּה פִּיטִי דִּפ'
קִלְקִישׁ עַד שְׁהוּא מְכַלָּה בְּאֲזַבֵּעַ קֶטֶנָה כּו' וְזוּ בִּיּוֹרוֹ תַּחֲשׁוּרָתָא אוֹתָן אֲלֵף
ת"ק אֲמוּתָא עַד רֹחַב ג' הַחֲלֹק אוֹתָו בְּאוֹרֵךְ לְשִׁטֵּי חֲלִיקִים יִבֵּל לֵכֵל חֲלֹק ג' אֲמוּתָא
אוֹרֵךְ בְּרוּחַ כ' קָה כ' חֲלִיקִים מִן וְהַעֲמִידֵן זֶה אֲלֵל זֶה בְּרוּחַ יִהְיֶה זֶה הִרְיֹבֵעַ
ר"ן אֲמוּתָא עַל ר"ן אֲמוּתָא וְאוֹתוֹ חֲלֹק הו' ר"ן אֲמוּתָא אוֹרֵךְ בְּרוּחַ ג' שְׁנֵאֲרָא בִידֵךְ
חֲתוּךְ אוֹתוֹ ג' חֲלִיקִים בְּרוּחַ דִּהִיּוֹ שְׁנֵי חֲלִיקִים כְּכ"א רֹחַב עֲשִׂירִים בְּאוֹרֵךְ ר"ן
וְחֲלֹק ג' עֲשָׂרָה רֹחַב בְּאוֹרֵךְ ר"ן וְקָה אוֹתָן ג' חֲלִיקִים שְׁנֵי בְּרוּחַ עֲשִׂירִים
וְהַעֲמִידֵן בְּרוּחַ אֲלֵל הִרְיֹבֵעַ ר"ן עַל ר"ן אֲחֵדָּה בְּשִׁטִּים וְהִשִּׁי בְּעִרְבִי וְיִהְיֶה
הִרְיֹבֵעַ עַל ר"ע עַל ר"ע חֶסֶר מִמֶּנּוּ בְּקֶרֶן עֲשִׂירִים עַל עֲשִׂירִים שׁוֹב מִחוּתוֹ חֲלֹק
שְׁלִישִׁי שְׁנֵאֲרָא בִידֵךְ ר"ן אוֹרֵךְ בְּרוּחַ עֲשִׂירִים חֲתוּךְ מִמֶּנּוּ אֲרָבַעִים אֲמוּתָא עַל עֲשָׂרָה
אֲמוּתָא רֹחַב חֲתוּךְ אוֹתוֹ לֵב חֲלִיקִים שׁוּם כ"א אוֹרֵךְ כ' וְרוּחַב עֲשָׂרָה וְהַעֲמִידֵן זֶה
אֲלֵל זֶה וּמִמֶּנּוּ תַּמְלָא חֲתוּךְ שְׁלֵשׁ עֲשִׂירִים עַל עֲשִׂירִים הַחֶסֶר לָךְ בְּרִיבּוּעַ ר"ע עַל ר"ע
שׁוֹב מִה שְׁנֵאֲרָא בִידֵךְ הוּא מֵאֲחִים ו' אֲמוּתָא אוֹרֵךְ בְּרוּחַ עֲשָׂרָה חֲתוּךְ אוֹתוֹ לֵב
חֲלִיקִים דִּהִיּוֹנָא ג' חֲלִיקִים כֵּל אֶחָד אוֹרֵךְ ר"י אֲמוּתָא וְרוּחַב ג' אֲמוּתָא וְחֲלֹק

בְּשִׁינֵי מִשְׁעָה עַד שְׁתִּיחִיל לְשִׁיף כּו' עכ"ל וְהִיּוֹנָא לְמִ"ד שִׁנּוּי מִשְׁעָה
לְמִקָּן גִּינּוּ מִשְׁעָה הוּא וְלֹא כְרִי' דִּס"ל בְּפִרְקֵי בְּמֵה בְּמֵה לְשִׁינֵי מִשְׁעָה לְתַקֵּן לֹא
כְּלוֹל הוּא וְהִיּוֹנָא עַד שְׁלֹא קִבְּלוּ עוֹמֵלָה אֲבָל אֲחֵר שְׁנַעְמָלוּ וְדִלִי דְּבִעַי לְכ"ש שִׁנּוּי
מִשְׁעָה לְקַלֵּק לְדִהִיּוֹנָא שְׁבִירָה וְקִיבָה כְּפָרָשׁ לְעִיל וְדו"ק : **תָּנִים** דְּרָה עִנִי כּו'
לְמִיּוֹרָא בְּגַם מִת כּו' וְע"י מִשְׁעָה פִּשְׁטָה כּו' עכ"ל אֲשֶׁר דְּהִגִּיס חִיּוֹס שְׁרֹאִים
לְלֹד עֲדִינֵי הַפֶּקֶר כּו' מ"מ ע"י מִשְׁעָה וְהַתְּחַסְפוֹ וְלֹא הוּא כְּהַפְקֵר וְלֹא קִשִׁיָּא לֹא
אֲלֵא לְפִרְשֵׁי שְׁפִי' שֶׁם מִן הִדָּן הִיּוֹנָא לִידִי שְׁתָּן עִינּוּ בְּגַם שְׁבִירָה חוֹרֵן כּו' דְּהוּא
כְּהַפְקֵר כְּעִלְמָא וְדו"ק : **ע"ב** כְּפָרָשׁ דְּרָה מְקוּדָּשָׁתָא כּו' וְשִׁמּוּלָא אֲחֵר אִינֵי
בְּסַפִּיקָא אֲלֵא עַד לִי יוֹס שְׁמָא יִמּוּת כּו' עכ"ל וְהִ"ס דְּשִׁמָּא יַחֲזוֹר כְּפִירוּשׁוֹ לְקַמֵּן
קִדּוּשֵׁי תְלִינֵי שְׁמָא יַחֲזוֹר בּוֹ כּו' וְלֹא יִדְעָא לִמָּה שִׁינָה פִירוּשׁוֹ וְק"ל :
תָּנִים דְּרָה מִיּוֹרָא מִהִכְשָׁה כּו' לְפִירוּךְ נָמִי כּו' לְרַבִּי יוֹהָנָן דְּקִאֲמַר אִם עַד כּו'
אֲבָל אִם מִשְׁתַּרְסֵי בִּטּוֹל כּו' עכ"ל לֹא חֲרִיבִי לְדִיּוּקָא דְּבִהִדּוּא הִכִּי מִתְּחִילָה
בְּמִסְכַּת תְּרוּמוֹת בְּסִיפָא דְּקֵר מִתְּנִי' דְּמִיּוֹתִי הִכָּא וְאִם מִשְׁתַּרְסֵי בִּטּוֹל כּו' וְאִיךְ
שִׁינָה יֵשׁ לְדַקְדָּק בְּבִרְיָהוּ אֲחֵא לֹא תִקְשִׁי לֹא בְּפִשְׁטוֹת גַּם לְרִי' מִקָּד סִיפָא
לְרִישָׁא דְּמִ"ס בְּרִישָׁא דְּלִיכָא דִּיבּוֹר וּמִכְּטֵל דִּיבּוֹר וּבְסִיפָא אִין דִּיבּוֹר מִכְּטֵל דִּיבּוֹר
דָּהָ אִיירִי אִפִּי' תִּרְסֵי הַשְׁלִיחַ בְּמִהִכְשָׁה וּלְמִדְתִּי לִיבֵשׁ זֶה מִדְּבִרִי תוֹס' יִשְׁנִים וְזוּ
לְשׁוֹנָם אֲחֵא דְּקִאֲמַרְיָן אֲלֵא מִיד מִהִכְשָׁה מִיחָא תִּיפּוֹק אֲשֶׁר דְּרִישׁ לְקִישׁ גּוֹפִיָּה
אִינֵי לִיכָא לְעִיל דִּיבּוֹר מִכְּטֵל דִּיבּוֹר כְּדִלִית בְּיָה מִשְׁעָה כֵּל דִּיבּוֹר דְּהִכָּא הוּא כְּשִׁי
מִשְׁעָה שְׁהִי ע"י מִהִכְשָׁתוֹ גִּמְרָה הִדְּבֵר עכ"ל מִיּוֹרָא מִיחָא עַד לִי עַד מִהִכְשָׁתוֹ
גִּמְרָה הִדְּבֵר לֹא עֲדִיק מִנְהִינֵי מַעוֹת לִיד אֲשֶׁה וְלִכְךָ פִּרְדִּי שְׁפִיר לְרַבִּי יוֹהָנָן דְּלֹא
הִשִּׁיב לִיכָא מִשְׁעָה בְּכַה"ג וְהִשְׁתָּא ה"ל הִכָּא גְבִי תְרוּמָה לֹא תִקְשִׁי מִקָּד סִיפָא לְרִי'
כִּיּוֹן דִּגְמַר הִדְּבֵר ע"י מִהִכְשָׁתוֹ הוּא כְּשִׁינֵי מִשְׁעָה אֲבָל לְרִי' פִּרְדִּי שְׁפִיר דְּלֹא הִשִּׁיב
לִיכָא מִשְׁעָה כְּמוֹ נִתְּנִית מַעוֹת לִיד אֲשֶׁה וְדו"ק : **ב"א** דְּרָה אִפִּי' תִּרְסֵי אֲחֵר כּו' כְּרִי
אֲחֵר כּו' כַּכ"ל : **בְּדָה** לֹא קִדְּשָׁה כּו' דִּלִי אֲחֵרָה לְשִׁלִּים אִין רָחוּב כּו' פִּשְׁטָה
דְּלִינֵי מְקוּדָּשָׁתָא דְּלִשּׁוֹ כּו' עכ"ל ג' דְּרָה בְּאֲמִירוֹתָא גּוֹפִיָּה לְשִׁלִּים פִּשְׁטָה לֹא
לְכּוֹלֵל עַלמ' אִינֵי מְקוּדָּשָׁתָא אֲבָל בְּאֲמִירוֹתָא ע"י שְׁלִיחַ לְשִׁלִּים פְּלִיג ר"ל דְּלֹא כ' לֹא
הוּא פִּרְדִּי מִיּוֹרָא לְרִי' מִהִיכָּא דְּהִגִּיעַ בְּשִׁלִּים אִזּוּ שְׁלֵלָה אֲחֵרִי שְׁלִיחַ וְהִיּוֹנָא טַעמָא
לְרִי' לֹא אֲחִי דִּיבּוֹר דְּהִיכָּא שְׁלִיחַ שְׁנִי [וּמִכְּטֵל] דִּיבּוֹרָא קָמָא לְשִׁלִּים רִאשׁוֹן
אֲבָל דִּיבּוֹרָא גּוֹפִיָּה לְשִׁלִּים קָמָא וְדִלִי דְּעִדִּיק כְּמִ"ש הִתָּם בְּפִשְׁטוֹת וְדו"ק :
בְּדָה אִם בִּטּוֹל כּו' הִכָּא לֹא מִשְׁנֵי כְּדִלְעִיל כּו' דְּהִכָּא לִיכָא נִתְּנִית כּו' עכ"ל
לְכַאֲרֵה דְּבִרִים שְׁאִין לְרִיכָה הִס דְּוִדְלִי כֵּן הוּא לֹאִי לִישָׁנָא שְׁתַּנְהֵא רְשׁוֹת לְשִׁלּוּהָ
וְהִיכָּךְ סִלְקָא דְּעִתָּךְ לְמִימַר הִכָּא נִתְּנִית מַעוֹת וְאֲשֶׁה וְיֵשׁ לִיבֵשׁ וְדִלִי פִשְׁטָה לֹא
דְּע"י לֹאִי לִישָׁנָא נָמִי אִיירִי בְּנִתְּנִית מַעוֹת אֲחֵר כֵּךְ לְשִׁלִּים דְּלֹא כ' מֵאִי נִפְקָא
מִינֵיהּ בְּחֹרֶה שְׁלֵה דְּפִלִּיגִי בִּה ר"י וְר"ל וּמִשְׁנֵי דְּקִאֲמַרְיָן דְּלֹא דְּמִיחָא דְּשִׁאֲנִי נִתְּנִית
מַעוֹת לִיד אֲשֶׁה קוּדֵס חֹרֶה דְּהוּא כְּמִשְׁעָה מִשְׁא"כ הִכָּא לִיכָא נִתְּנִית מַעוֹת כֵּלל
קוּדֵס חֹרֶה וְדו"ק : **בְּדָה** מִתּוֹרָתָא גַם כּו' וְלִרְדִּי פֶּרֶשׁ אֲתָה סְבוֹר כּו' וְלֹא הִיא
דְּהִרִי הוּא כְּמוֹ מַעוֹת כּו' עכ"ל דְּלִפִּי סוּגִיָּא דְּהִכָּא בִּין הַמִּקְשָׁה וּבִין הַמִּתְרָן
סְבִירָא לֹא דְּגַם אִינֵי כְּמוֹ מַעוֹת דְּלִשּׁוֹ דְּהִמְשׁוֹת אִין בְּטִלִּים וְיִוֹכֵל תִּקְשִׁי בֵּין
שְׁנֵי הַגַּם אִינֵי כֵן כִּיּוֹן דְּלִשְׁנֵי יִירוּשָׁיִן כְּכַחַם מִתְחִילָה וְנִכְּטֵל שׁוֹב לֹא יוֹכֵל לְגַרֵּם
בּוֹ אֲלֵא הַמִּקְשָׁה הוּא ס"ד דְּבִיבִטּוֹל שְׁלִיחוֹת סַתֵּם הַגַּם נָמִי בְּטֵל וְהַמִּתְרָן הִשִּׁיב
לֹא דְּמִסְתַּמָּא אִינֵי מִתְכַּוֵּן לְבִטּוֹל אֲלֵא הַשְׁלִיחַ אֲבָל לְפִי הַסּוּגִיָּא דְּבִפֶּרֶק הַשְׁוֹלָה דְּלִפִּי
הַמִּקְשָׁה גַם אִינֵי יוֹכֵל לְבִטּוֹל כֵּלל דְּהוּא כְּמוֹ מַעוֹת עכ"ל הַמִּקְשָׁה עֲטָה בִּזֵּה וְהוּא
סְבִירָא שְׁבִיבֵי יוֹכֵל לְבִטּוֹל וְאִינֵי דוּמָה לְמַעוֹת וְק"ל : **ג'ב** קִשִׁיָּא הִלְכְתָּא אֲהִלְכְתָּא כּו'
וְהִיּוֹנָא לְמֵאִי דְּמִסִּק דְּהִלְכְתָּא כְּרִי' אִפִּי' בְּקִמְיִיתָא וְאֲשֶׁר כּו' דְּכַמְעֵשָׁה דְּרִי
וְדִמְיָא לִיכָא הַגַּם אֲלֵא לִישָׁנָא בְּתַרָּא לְק"מ דְּגַם הוּא מִשְׁעָה טַפִּי לְכַמְעֵשָׁה לְמִי
נִתְּנִית גּוֹפִיָּה חֲתוּךְ מִתְּנִי' שְׁוֹלָה גַם כּו' דְּעִלָּה קָמִי רַב נִתְּנִי וְק"ל : **ש"ס** לְרִיכָא
דְּלִיכָא אֲחֵר רַב כּו' הִ"ס הִתָּם לְדִרְחוּקָה כּו' הִ"ס הִתָּם הוּא דְּלִיגֵן גַּם לְאֲחֵר מִיתָה
כּו' קֶזֶת קֶשֶׁה דְּמִכָּה הִנֵּךְ סְבִירָתָה הִ"ל דְּרַב הוּא דְּאִמְרָא אֲנָה דְּאֲמַרְיָן אִפִּי' כְּרִיבִי
אֲלֵא דִּהִתָּם טַעמָא הוּא דְּלִיגֵן גַּם לְאֲחֵר מִיתָה וְחֹרֶה הוּא מִינִי דְּכַדִּי וְשִׁמּוּלָא הוּא
דְּאִמְרָא אֲנָה דְּאֲמַרְיָן אִפִּילוּ כְּכַרְכָּן אֲלֵא דִּהִתָּם מִשּׁוּם לְדִרְחוּקָה קָמִי וְלִכְךָ אִיכָא
לְסַפּוּקִי חֹרֶה וְיֵשׁ לִיבֵשׁ דְּלֹא נִרְאָה לִיכָא לְתַלְמוּדָא לְחֲלֹק מִכָּה הִנֵּךְ סְבִירָתָה לְפִי
הִתָּתָה אֲלֵא דְרִי' דְּסִי' דְּלִיכָא חֲלֹק אִי לֹא פְלוּגָתִיּוֹה וְדו"ק :

דָּה נָמִי ע"ב תוֹס' דְּרָה לֹא קֶדְשָׁה עַלמָה וְכִי נִרְאָה לְפִרְשֵׁי בִלָּא אֲחִירָה לְשִׁלִּים וְכִי
ס' שְׁחֹרֶה דְּוִקָּא שְׁלֹא בְּפִי הַשְׁלִיחַ וְהַשְׁלִיחַ לֹא יֵדֵעַ מִזֵּה דְּכִי וְכִי
הַשְׁלִיחַ וְקִבְּלוּ קִדּוּשֵׁי וְע"י קְאָמֵר ר"ל דְּלִינֵי יוֹכֵל לְחֹזֵר וְאִין חֹזֵרָתָא ח

בפרש"י בד"ה רבי הניח כו' שהיו קנין בה מפני כו' לא יפסידו חלקם בכך ויטלו כאן וכאן כו' עכ"ל כז"ל והסחר טעות כו"ס מהרש"ל וכו' בפי' יסן וק"ל : **תוס'** בד"ה כל תנאי כו' לכן נראה לי דפליגי אכולהו דדוקא ר"מ דמזכיר תנאי כפול לא יעברו לגוף תנאי וכו' ללמוד משם כל גמולא אכ"ר"ם דמוקי אס לא יעברו לד"ה אין ללמוד משם דאיכא למימר דלא למיטט שאר לשונות תנאי קתאי אלא הדא לשונות עכ"ל והס"ד וכו' מ"ה שאלמלא כן יס במשמע אף בארץ כו' פרש"י שהיו קנין בה ואין נראה לר"ת אלא דה"ס לא מבטא כו' עכ"ל כז"ל מת"י ודו"ק : **ע"ב** בפרש"י בד"ה ל"ל בארץ כו' הרי משמע נמי מונחאוו כו' למדרש ביה תנאי כפול עכ"ל הוא מנומנס דהשתא דקיימא דמכלל הן אתה שומע לא בלל מונחאוו וכו' נמי שפיר שמעינן ליה דלא יטלו בארץ גלעד נגד חלקם שצ"י דמכלל הן כו' נס בפירושו יסן כל זה אינו וכז"ל ל"ל בארץ כנען דמשמע מיעוטא שלא יטלו בארץ גלעד כנגד חלקם שצ"י כנען כנע"ם הו"ה וכו' עכ"ל וכל השאר טעות וק"ל : **בד"ה** וי"ה א"ל כו' והס"ד סייעו אתהם לכבשה אבל בארץ כנען כלל לא כו' עכ"ל ולא יוחא ליה לפרש בחד טעמא דלי הוה כתיב ונחאוו בתוככם לא הוה מוקמינן ליה אלא בארץ כנען שהיו קנין בה כמ"ס לעיל אבל השתא דכתיב בארץ כנען ע"כ בתוככם לארץ גלעד אלא ד"ל כיון דבתוככם משמע טפי מכאן כו' סברא שהיו קנין בה לאוקמה בארץ כנען לא לכתוב בארץ כנען שאינו חוור לגופיה דשמעינן ליה מבתוככם אלא לכתוב בארץ גלעד במפורש וכז"ל לדברי התוס' דלא סגי להו בהך דהא סברא דבארץ כנען לא ייפסד כחם כו' דא"כ בארץ כנען אינו חוור לגופיה אלא לעיל במתני' דאכתי לא אסיק אדעתיה הא דקא"ר ר"מ דלכתוב ונחאוו הו' בארץ כנען ל"ל אסיק אדעתיה הך סברא דשפי איכא לרבינו ארץ כנען משום דהן סברא דהיו קנין בה כפרש"י אי משום שלא ייפסד כחם כו' כמ"ס התוס' ודו"ק : **תוס'** בד"ה אי לא כתיב בארץ כו' שזאלו למלחמה ועוד דאינו דומה למשל דמיתיה לכן נראה לר"י כו' עכ"ל כ"ה בתי"י וק"ל : **בד"ה** בשלמא לרבי מאיר כו' משמע מתוך פירושו שאם הלך כו' מותר בזנות כנען וזה אינו דלפי זה סד"ה דר"ח ב"ג איירי בע"ה ממה שאמר ר"מ לכך פר"י כו' עכ"ל כ"ה בתי"י ולפירושו הקונטרס ודאי דניחא דלוי משעבד והנאי שהמשה היה השבועה וישביעני דלוי לאמר לא תקח אשה לבני מנצות הכנעני גו' והנאי אי לא לא בית אבי תלך גו' דמשמע אס ילך לא תחול השבועה ומותר ליקח מנצות כנען ויתיישב לפירושו הא דמיתיה מעיקרא קרא ברתא אז הנקה מאלתי שהוא סיפורו של אליעזר ובתר הכי אייתי קרא דלקמיה שהוא דבורו של אברהם עצמו לאליעזר משום דבקר קמא אינו מפורש התנאי דכתיב אשר לא תקח אשה לבני מנצות וגו' כי אס אל ארצי וגו' דמשמע שהשבועה היתה לשיניהם שלא יקח אשה מנצות כנעני כ"ה ממשפחתו אבל בקרא ברתא מפורש בלשון תנאי דכתיב וישביעני דלוי לא תקח גו' אס לא אל בית תלך וגו' דמשמע אס ילך תחול השבועה ומותר בזנות הכנעני ולדברי התוספות ק"ק אחאי מיתיה תלמודא קרא דכתריה מקודם ומיהו קשה לפרש"י שהרי המשעבד קודם התנאי וישביעני גו' ואח"כ אס לא אל בית גו' שהוא התנאי גם בלאו דכתיב אז הנקה מאלתי היינו המעשה כי תבא אל משפחתי וגו' הוא התנאי ויש ליישב דסמך אקרא קמא בלאו דכתיב ואס לא תאבה דהאשה וגו' התנאי ונקית משבועתי שהוא המשעבד הרי התנאי קודם למעשה גם דקרא ברתא מסויס ביה ואס לא יתנו לך אז הנקה מאלתי דהיינו תנאי קודם למעשה ודו"ק :

דף סא גמ' דיקא נמי דקתני דומיא דסלעים כו' ובפרק בית כור פריך גבי [מכר] דקתני דהוה נמי הכי ולא הוי דומיא דסלעים דהא מפרש לה אע"פ שאין מלאים מים וע"פ בתוס' וק"ל : **תוס'** בד"ה אי הכי אפי' כו' אא"כ דלא קפדינן ארצוי לזריעה ניחא כו' עכ"ל ומעיקרא דפריך נהי דכדאי הרעא לא קדשו ניקדשו בארצי נכשיהו אסלעים נמי פריך ודו"ק :

דף סא גמ' דיקא נמי דקתני דומיא דסלעים כו' ובפרק בית כור פריך גבי [מכר] דקתני דהוה נמי הכי ולא הוי דומיא דסלעים דהא מפרש לה אע"פ שאין מלאים מים וע"פ בתוס' וק"ל : **תוס'** בד"ה אי הכי אפי' כו' אא"כ דלא קפדינן ארצוי לזריעה ניחא כו' עכ"ל ומעיקרא דפריך נהי דכדאי הרעא לא קדשו ניקדשו בארצי נכשיהו אסלעים נמי פריך ודו"ק :

מהר"ם

דף סב ע"א ד"ה חין תורמין וכו' עד וליחא דהא אמר בעלמא מעש"ר שקדיוס בשלם וכו' למשעבד דמכ"י : פ"י דלס איתא דהטעם הוי דלחין תורמין מן התלוס על המוכר משום דמוכר פטור משעבד דגנן א"כ יפולח דלגנן עבד ליה דאפילו דעביד לא מהני כדקתני כח ואס תסר און תרומתו תרומה ואפילו לאחר תליסה קודם שנתמנה וא"כ גבי מעש"ר נמי דינא הכי דהא גבי מעש"ר נמי כתיב דגנן אעלמא ויה וכן ב"ל לגמור והא דאמרינן בפרק סי שאחיו לכשתתן דמגורשת ואינה לישע שבאמת היה יכול לתרץ כגון שפשה ידה כו' ואם היה נאמר בגמרא מגורשת ואינה מגורשת עד שתתן א"כ לא היה באפשרי לתרץ כגון שפשה ידה כו' ובמה עממין נמצא בתוס' שבתקום אחד כותבים הוה מצי לשנויי ובמקום אחר מותרים כה"ג וכן משמע בהרי"א דבדור הסמוך שמועצמן היו מחלקים זה התירוק וק"ל ואף לשם ברה"א אדמפלגי במהוים כו' כותבים התוס' כן בשם ר"י וא"כ הוי פני שבותבים התוס' אינו לפי ר"י ודו"ק, [עין במהרש"א] :

דף סא ע"א תוס' בד"ה כל תנאי כו' וה"פ שאפי' בארץ כנען כו' נ"ב אינו תולה במה שפירשו החס' שר"ה פליג אבולחיו וק"ל דק חוור ומפרש הפשט : **ע"ב** גמ' בן גמליאל אי לא כו' כצ"ל : **ר"י** כצ"ל ב"ה בני כו' הר"א : **ב"ה** כצ"ל כו' לאן כו' כו' כנען א"ל כו' הר"א : **תוס'** בד"ה בשלמא כו' דיתיה נקי ונראה ששתי כו' כצ"ל ונ"ב ונחור על מה שפירש ר"י שאין כפרש"י שמונת לוקח כנעני וק"ל :

דף סב ע"א גמ' חרב האכלו כו' נ"ב פסקו הוה בישיעיה וראינו ר"י שאכלו חרב א"כ היה לו לנקוד כמו טוב הארץ האכלו דלעיל מינה אלא פירושו אכילת חרב כלומר קאי על דלעיל אס תשמעו טוב הארץ תאכלו ואם תאמנו האכילה לא תהיה כי אם להרוב ופי' דר"ב בן הוא ולכן הנהגה ב"ה :

הכמת שלמה

נקבעה אלא שמובי התלמוד אגב גרמא וא"כ התם בנשיון לא בעי לאוקמא מאי בביניהו אלא לענין גטין אי הוי גט או לא אי בעי גט או לא וא"כ לא שייך לפרש הכא כשפשה ידה כו' אלא לומר דלרב הוהא בעי גט או לא דהא אף לרב יהודה בעי גט ודו"ק ב"ל [עין במהרש"א] : **בא"ד** בדאמר פרק מי שאחיו לכשתתן כו' ג"כ ב"ל מ"ס כי לשם לא נאמר ודאיה שחור' מותרים לישע שבאמת היה יכול לתרץ כגון שפשה ידה כו' ואם היה נאמר בגמרא מגורשת ואינה מגורשת עד שתתן א"כ לא היה באפשרי לתרץ כגון שפשה ידה כו' ובמה עממין נמצא בתוס' שבתקום אחד כותבים הוה מצי לשנויי ובמקום אחר מותרים כה"ג וכן משמע בהרי"א דבדור הסמוך שמועצמן היו מחלקים זה התירוק וק"ל ואף לשם ברה"א אדמפלגי במהוים כו' כותבים התוס' כן בשם ר"י וא"כ הוי פני שבותבים התוס' אינו לפי ר"י ודו"ק, [עין במהרש"א] :

דף סא ע"א תוס' בד"ה כל תנאי כו' וה"פ שאפי' בארץ כנען כו' נ"ב אינו תולה במה שפירשו החס' שר"ה פליג אבולחיו וק"ל דק חוור ומפרש הפשט : **ע"ב** גמ' בן גמליאל אי לא כו' כצ"ל : **ר"י** כצ"ל ב"ה בני כו' הר"א : **ב"ה** כצ"ל כו' לאן כו' כו' כנען א"ל כו' הר"א : **תוס'** בד"ה בשלמא כו' דיתיה נקי ונראה ששתי כו' כצ"ל ונ"ב ונחור על מה שפירש ר"י שאין כפרש"י שמונת לוקח כנעני וק"ל :

דף סב ע"א גמ' חרב האכלו כו' נ"ב פסקו הוה בישיעיה וראינו ר"י שאכלו חרב א"כ היה לו לנקוד כמו טוב הארץ האכלו דלעיל מינה אלא פירושו אכילת חרב כלומר קאי על דלעיל אס תשמעו טוב הארץ תאכלו ואם תאמנו האכילה לא תהיה כי אם להרוב ופי' דר"ב בן הוא ולכן הנהגה ב"ה :

מבכא פותחין בזכות החילה עכ"ל תוס' וי"ק: ע"כ כפרס' בד"ה מעיקרא כהמה בו' אין לך מחוסר מעשה גדול מזה עכ"ל וכן ע"ל לקמן גבי מעשה ידיה של אשה דמקרי דבר שלא בא לעולם אש"נ דידה הוא לעשות הוא מחוסר מעשה גדול משא"כ פירות ערוגה דלא מחוסר רק תלישה ולא היו מחוסר מעשה גדול וק"ל: תוס' בד"ה אלה אשה בו' א"כ בשעת קנינו היו מעבלין אותה בו' עכ"ל ר"ל והיה טבילה ודאי נמי לא בעי ג' דלא עדיפת מעבליה גר אלא משום דבעבליה ראשונה היה מקבל עליו מצות כהנה לך כשי ג' וק"ל: בד"ה ואר"ה לא שנו בו' דאפילו רבי מאיר מודה דאיה מקודשת היכא דאמר ליה אם ילדה בו' עכ"ל ואין להקשות דבמיתותין קתני כל הני דאיה מקודשת בהו ובתרי אש' קתני אש' ילדה אשתך בו' דאיה מקודשת וכל וואז"ל וו' ד"ל דסופא אש' ילדה אשתך בו' ר"מ תנא לה ולך תני לה בבבא אחריתא וכן אש' ילדה אשתך בו' ולא ערבינהו בכל הנהו דתני ברישא דאיה מקודשת בהו ובת"י כתבו דמהא מדקדק ר"ה דאיידי בשאין אשתו מעוברת ואחרי כרבי אליעזר בן יעקב מדלא ערבינהו במיתותין בכל הני דתני ברישא: דדפוסים חסדים מקרוב בלא הגיונו במיתותין כסופה אש' היתה אשת חבירו מעוברת והוכר עוברת דבריו קיימין ואש' ילדה נקיבה מקודשת וכל זה טעות גמור לפי סוגיה גמורה דלא מפרש לה הכי ונכנסתה גמורת ישנות אינו גמ' בראש ובר"ה אינו ע"ש וק"ל:

דף סג בד"ה כגון דכתב בו' דקאמר התם אומר רב שדה זו לכשאקנהה בו' עכ"ל כ"ל ומהכא מוכח בפ' האשה רבה דרב נמי ס"ל אדם מקרי דשלב"ל וק"ל: בא"ד דהא אומר כהתני' הרי את מקודשת לי לאחר שלשים כו' מקודשת בו' עכ"ל דע"כ לא איירי במעשיו מדאיירי בסופא במעשיו וי: לדרק אחרי לא תקשי להו בפשיטות דכר שכל לעולם גופיה מהך ממד' דקתא לאחר שלשים יום מקודשת וכל פשיטות וכן דמשך פרה זו וי' [אלהך] שלשים יום מוקי לה דוקא בדאמר מעשיו ויש ליישב דודאי אסקי דעתייהו לחלק דלא דמי דנבי קדושין הרי הקדושין קיימין גם לאחר שלשים אפי' נתאלכו המעוה כיון שזריכה לשלם לו כמ"ש התוס' בפרק האשה משא"כ במשך פרה זו דליתא המשיכה לאחר שלשים יום ולכך בעי למימר מעשיו אכל מהך דשדה ועד קמא להו שפיר דלא אסקי דעתייהו לחלק כמו שחלקו ר' לקמן דקדושין הן משתמין בכסף וסדה ועד רוב קיינים בשטר ולכך בעי מעשיו משום שמא יקרב הסטר ועיין גבי בתוס' בפרק האשה שנפלו דמוכותין כן דבריהם כ"ש ודו"ק: בא"ד והא דקאמר הכא דאפי' נקרב הסטר ומאי בו' אחרי כשמואל דאמר לשלם תנאה בו' עכ"ל ובהך דשדה לכשאקנהה דאמר רב דקה במעשיו אש"נ דרב מספקא ליה לשלם במעשיו אי תנאה אי חורה הוי הכא מודה רב לשמואל דתנאה הוי כמ"ש התוס' בפרק האשה שנפלו ע"ש וק"ל: בד"ה היי' קיום מה שאני עושה לפיך ול"ג איני עושה כיון דמשועבד בו' עכ"ל לכאור דבריהם תמוהים דהשאר נמי דבריהם שאני עושה ע"כ למאי דמוקיעין לך באומרת יקדשו ידי בו' קושטא הוא דמהאי טעמא הוא דאיהו לר' להפך ונראה לפרש דה"ק כיון דגופה משועבד לבעלה כהא לא הוה פליג ר"ע לומר שמא תעדיף דא"ל לה לאסור גופה למחלה אכל נראה לדקדק מסוף דבריהם שכתבו למיסר בקיום דק מילתא בקיום דלא זריכא הוא דודאי בקיום איירי ולא הל"ל אלא ולא מית למיסר וע"כ הנראה להגיה קת' דבריהם וכ"ל ול"ג איני עושה כיון דלאו דמשועבדת לבעלה לא מית בו' ור"ל דמשמע הכא דטעמא דא"ל דהפך משום דמשועבדת לבעלה דמהאי טעמא פליג ר"ע בעדוק דאי הוה גרסי' שאני עושה שהוא דבר שאין בו ממש כמו איני יסן כמ"ש העור י"ד סימן רכ"ט לא מית למיסר בקיום ולא הוה פליג ר"ע בעדוק וזה שדקדקו לומר בקיום דהשבוש ודאי הלא [אף] על דבר שאין בו ממש אכל הקיום שהוא לשון נדר אינו הל על דבר שאין בו ממש ואף שהתוס' בפרק אש"פ כתבו דאיה עושה לא מקרי דבר שאין בו ממש התוספות דהכא לא ס"ל כן וכמ"ש העור ודו"ק: ע"כ נמי ואחרי וזה שתיק בו' מת"י וליכא למימר מלמדין הכא היינו קודם שמיעה דמלמדין משמע לאחר שמיעה להכי פריך והא שתיק ומאי אחי ליה תו אחרי כן עכ"ל וק"ל: ש"ס ולא אוקמה ליה בתרי תנאי בתוס' וישים דלא כר"י בפרק המסקיד גבי חזית עכ"ל: ש"ס אכל לא למכות ועונשין בתוס' וישים

תומה היכי מיימי דרב השדה נטעמיה הא מסתמא רב אפי' לא פליג מחמיר דלקמן דאשבויה לא הימניה ולמכות וזונשין אין להאמינו טפי מנשבויה פכ"ל ונראה דלאו קוסא היא דהא דלא האמינו קרא בשבויה משום דלאו בנשואין היא אכל מכות ועונשין ע"י נשואין כי הכא ודאי דהאמינו התורה כדנבי וספקיה בהאי פרשה ולא ס"ל וספקיה בעדים כמ"ש התוס' לרב וק"ל: תוס' בד"ה אלה אשה פ"מ שיסתוק בו' דאין לומר אחר השמיעה בו' דאין זה חידוש עכ"ל דהיינו רצה האב מקודשת דהיינו שסתק ומ"ל אש' מת אש"כ דמהאי טעמא סריכין לשלם בפשיטות והא לא אומר אין דאי אומר אין לא הוה חידוש דהיינו רצה האב מקודשת ומ"ל [אש'] מת אש"כ ודו"ק: בא"ד מאחר דמת קודם השמיעה בו' דלמא לא הוה שמע הוה מוחה בו' עכ"ל דליכא למימר אדרבה דלמא אי הוה שמע לא הוה מוחה ומקודשת מספק דא"כ אחרי לא מוקי כולה מתינתין בע"מ שלא ימחה ורצה האב מקודשת היינו מספק אלא ע"כ אש"נ דאשכחן לעיל בכמה דוכתין לשון מקודשת מספק לית לן לאוקמא הכא בכ"ג כיון דלמאי דאוקמא בע"מ שלא ימחה הוה מקודשת כמת האב קידושין ודאי אית לן לאוקמא בגוונא דהא מקודשת דרצה האב דהיינו נמי ודאי וה"ה שסתק דמוקי למתניתין בעד שיסתוק אית לן לאוקמא מקודשת דמת האב דומיא דמקודשת דרצה האב דהיינו קידושין ודאי ובהך דא"ל נראה לומר הא דמוקי רישא כחד טעמא ומליגטתא וסיפא כחד טעמא ובהך דא"ל נראה לומר רישא ומליגטתא כחד טעמא בע"מ שיסתוק וסיפא כחד טעמא משום דמשמע ליה לאוקמא מת האב ומת הבן כחד גוונא ודו"ק: בד"ה בני זה בו' דא"כ כל הנשים בו' דשמא היכא קטן בו' עכ"ל עיין בכל זה עד סוף הדיבור בדברי הר"ש שם מפורשים יותר וק"ל:

דף סד בד"ה נאמן לנדרים דעד אחד נאמן באיסורין תימה הא אין בו' עכ"ל אש"נ דבשעת נאמן אפי' באין בידו היינו היכא דהוה ליה לידע כדלקמן בתוס' משא"כ הכא בקטנים והכא משום דאב הוא נמי ליכא להאמינו אלא בנשואין בתו קאמר אכל בדבריהם אחרים לא להאמינו תורה לכא יותר מבאחר כדלקמן דאפי' בשבויה לא הימניה אלא דנאמן לנדרים מהאי טעמא דכל עד אחד נאמן באיסורים ככהאי גוונא וק"ל: בפר"ש בד"ה כר' דוסתאי בו' כיון שכתו כשירה אלמנתו כשירה בו' עכ"ל ובת"י ר"י אומר ט"א דאש' היה פוסק דביאתה לא היו הבנים כשרים דה"ל כחלל שנשא חללה דלכ"ע הולד חלל עכ"ל: בד"ה ללא מוחוק בו' הלך אחר י"ש לו בנים בו' ואי אחי אש' בו' כל בנותיו בו' עכ"ל נראה שהוא כד ליישב מאי קאמר דנאמן כדאמר י"ש לי בנים מה לי לנאמנות דא"ל אין לו בנים הרי הוא מוחוק דלית ליה אחי ולא הוה זקוקה ליבם ולהכי פירש ואי אחי אש"כ ואמר אלא אחוה דמיתנתא אלא לאו כל בנותיה בו' אכל קשה דמשמע דאי לא הוה אחר י"ש לו בנים הוה לן להאמין לההוא אח דלתי ואמאי נאמניו לההוא אח לאפוקה מחזקה דהא לבעלה גופיה לא נאמין באומר י"ש לו אחים דלאו כל בנותיה לאפוקה מחזקה כדמוקי הסיפא ועוד מתיין קאמר דלאו כל בנותיה לאפוקה אלא גם אש' נאמני הרי נאמין גם לבעלה שיש לו בנים ור"ל כהן בזה ע"כ ו"ל מתני' דלא מוחוק לן אחי אחר י"ש לו בנים ואפי' אחי סהדי אש"כ דלית ליה אח מותרת לשוק בו' עכ"ל והשתא ניחא דאי לא הוה אחר דיש לו בנים אסורה לשוק כיון דלית לן סהדי דיש לו אחים אף לפי מה שכתבו התוס' לקמן לחד תירוץ ש"י הוה מוחוק לן באחי לא הוה נאמן בשעת מיתה לומר דיש לו בנים קשה דהכי נמי הכא כיון דלית לן סהדי דלית ליה אחי לית לן להאמין בשעת מיתה דיש לו בנים ויש ליישב לפי תירוק קמא שכבר התוס' לקמן דקטע אכל לא מוחוק לן באחי משום סיפא באומר י"ש לו אחים דאיהו נאמן לא הו"רנכו לכל זה דאיהו למימר שפיר דהא דאשכחין הכא לומר נאמן באומר י"ש לו בנים היינו אפי' במוחק לן דיש לו אחים ולא נקט לא מוחוק לן באחיין אלא משום סיפא דיש לו אחים ודו"ק: ע"כ תוס' בד"ה רבי סבר בו' מאי למיפטרע בניטא שעת אחת קודם מיתתו בו' עכ"ל וכפרס' מחיים סמוך למיתה ובתוס' וישים כתבו ואין קרא לר' שנאמין אותו כמה שאלר בשעת קידושין שפיר דעתיין לקימה אלא נראה לפשט מנו דאי בעי יכתוב לה גט בשעת קידושין לנרשה כל זמן שזרעה אש"נ דאסור לנרש בגט יסן מ"מ כיון דדיעבד מהני חשיב שפיר מנו עכ"ל ת"י וק"ל: בא"ד א"כ י"ל דאי מוחוק לן באחי בו' דבשעת מיתה לא שייך למימר פטר לה בניטא

מדרש

אחריי מעשר ראשון קדשונו לוי בשבטים קודם שנתמרת וגעשה דגן מהי דלז"כ להא יא' כיו פסור לן התמנה כשנתמרת אש"כ אף אותה קדמה קודם ונקח העשר אינה כלום וק"ל וכן מלתי שהקושא הוי מפת מעשר כדמוהו לי בת"י ריע"א: **דף סג ע"א** תוס' דבור התחיל ה"י ובי' ו"ל איני עושה כיון דמשועבדת לבעלה כ"י ל"ל דהכי כיון איני עושה טעם על מה דל"ג איני עושה דהא אפילו גרסינן מה שאני עושה נמי תקשה והא משועבדת לבעלה ולא מתי' למיסר בקיום וי"יני' ודאי דה"ק וי"יני' לר"י דלר' להפך משום ספקא דא"כ גבי שאני עושה נמי ניחא כ"י אלא ה"י כיון דמשועבדת לבעלה וכו' הוי תנתי טעם וק"ל אמלתי דת"י דס"ל קיום שאני עושה לפי' אין לר' ולפני וזמן טעם לדבריו דס"ל כן מטעם דכיון דמשועבדת לבעלה לא מית למיסר בקיום והא דל"ג שאני עושה לא מטעם זה אלא משעמא התרתיא ממוס דאיה עושה הוי דבר שאין בו ממש ועיין בפסוקות דף כ"ט בריש דף בתוס' ותמא סוגיות בתוס' כיון כמו שפירשתי אף בעי כהן שם כן ע"ש: ע"כ ד"ס בני זה בו' י"ג וכו' עד (דף שאל') דלמא וזן הוי לו בנים או סמינים וכו' ל"ל דאיה מוכח דהא בנים בלא

הכמת שלמה
ג"כ רוצה ליישב איך היא אכילה חרוב אלא אכילה שקשה כחרוב ולכן נקדח האכילי וי"ש אקושי בו' ג"כ מ' בעורף כמו קשה: ע"כ גמ' דבעי רב אושעיא הנותן בו' ג"ב נראה בעיניו דהכי פירושא בשלמא אי הוי אכרינ' דמישי' אינה מקודשת מאחר דאינה ראיה לקדושין באותה שעה שקדשה אבל הוכא שקדשה בשתי פרושות היתה עתה ראיה לקדשה וא"כ מאחר דלא קדים חד לחבריה כל אחת חל בזמנו ותפסי שפיר קידושין אבל השתא דנפרש משום דאינה בידו לקדשה א"כ ה"ה ונראה דקדשה בשתי פרושות דהא נמי אין בידו לקדשה לכשרישה ודו"ק:
דף סג ע"א רש"י בד"ה והוא שנתן בו' לא מקדשה רישנה בו' הר"א: תוס' בד"ה כיון בו' כשפרדו או קנינו שליחותיה עבדין ריחא ליה בו' כ"ל ונ"ב פ"י כשפרדו מישראל או קנינו מעובר כובכבין כ"ל לשחררו להיות ישראל: בד"ה ופר שמא בו' הראוי לו ויפאר אף בו' כ"ל ע"כ רש"י בד"ה כיון דאיכא אחר בהדיה בו' ונתן גט נ"ב ודוקא שנתרצה אל האומרים קדשתה שאחר נתן גט ואחר כונס אבל א"כ זה רוצה לבטל אפי' דאיה מ"מ דת' חזק קמי אב ולי דיעינין כי בינתיא:
דף סד ע"א גמ' קדשתה את בתה הקטנה קדשתה בו' כ"ל רש"י כ"ל גמ' כ"ל גמ' בשעת קידושין בו' כן היבנה הפ"י: בד"ה שאני התם בו' תלוי בו' אבל בו' כ"ל: בד"ה בריחא כ"י נאמן לאסור כ"ל ורש"י י"ג

וזה רוצה לבטל אין נאמנים שניהם אלא ליתו גט ואפילו לרב **דף סד ע"א** גמ' קדשתה את בתה הקטנה קדשתה בו' כ"ל רש"י כ"ל גמ' כ"ל גמ' בשעת קידושין בו' כן היבנה הפ"י: בד"ה שאני התם בו' תלוי בו' אבל בו' כ"ל: בד"ה בריחא כ"י נאמן לאסור כ"ל ורש"י י"ג

ממסכת תירושין

בְּהַיּוֹם הַהוּא קָרָא נָתָנִי : אֲדָנָי אִמְרוּ וְלֹא יִכְלּוּ לַחֲגֹד כִּי־תֵּן אֲבוֹתָם וְזֶרְעָם אֶם־
מִשְׁתַּחֲוֶה אֱלֹהֵי כֹכָבִים וְכֹכֵל אֶת־הָאֱלֹהִים : וְהִנֵּה אֵל כֹּחַם אֵלֶיךָ כִּי־ כִצֵּל וְזִכֵּי לֹלֵי
מִשְׁתַּחֲוֶה דָּפִי כִּהְיוּ לֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְהִיתִי מִפְּרִשְׁוֹ דְּקָא אִתָּךְ תַּלְתִּית כִּי־ שֵׁשֶׁת אֲשֶׁר
מְסַלְתָּ כִּי־ שֵׁשֶׁת אֲשֶׁר מְסַלְתָּ בְּמִנְהוּגִי כִי־ שֵׁשֶׁת אֲשֶׁר שְׂאִינָה מְהוּנְתָּ לִּי פִי אִינָה
מִיוֹחֶסֶת כְּמוֹתָ וְעַל שְׁלִשְׁתָּן כּוֹתֵב עַל שֵׁשֶׁת אֲשֶׁר מְסַלְתָּ כּוֹתֵב אִי לֹל לְפָסֵחַ אֶת־
זֶרְעִי וְלִזְרֹעֻשָׁא אֲשֶׁר מְסַלְתָּ כּוֹתֵב אִי לְפָסֵחַ אֶת־מִשְׁתַּחֲוֶהוֹ אֲנִי־שֵׁשֶׁת אֲשֶׁר
מְהוּנְתָּ לִּי כּוֹתֵב אִי לְנִשְׁאָא אֲשֶׁר שְׂאִינָה מְהוּנְתָּ לִּי וְכָל־פִּי אִינָה גְּמָרָא
בְּהַיּוֹם הַהוּא אֵל־הַהוּא בְּרִי דִּינָה לְרִבִּי יְהוֹדָה לִידִידִי כִי־ כִצֵּל : רַבִּי־נָחֳמָן בְּרִי
צִידֵּק כִּי־ אֶת שְׁלֹחֹתֵי לְפָנָיו וְהָיוּ מְקַדֵּת הָאֵל וְזִכֵּי פִי מִפְּנֵי הַשְׁלִיחִים וְיוֹתֵר
נִרְאָה שְׂחִיָּה טְבִיחָא שְׁלֹחֹתֵי מְכַנּוּ וְזִכֵּי : רַבִּי־נָחֳמָן בְּרִי דִּינָה קָטָן גְּרָם מִפְּרִשְׁוֹ בְּהַיּוֹם
כִּי־ זִכֵּי רוּשׁ טְבִיחָא כִּי־ הִיֵּד : בְּהַיּוֹם הַהוּא עָלִיךָ אֶת־אֲתָם עָלִי וְשֵׁשׁ מִפְּרִשְׁוֹ כִּי־ כִצֵּל :

היוני שתוקדחא כן הוא בל"א: [אין] מניחין אותו לירדק בחמורו כו' כצ"ל: פירוש מצד פנים של היגלות &

[illegible]

תיבעל ואי הא בהא תליא כדמשמע הכא לא הוה אינשקרי ליה אלא כיון
 דעובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל הולד ממזר מוסל צביאה מבעיה
 וק"ל: **בא"ד** והשתא לקמ"ד ר"י כו' מיהו לא סבר כותיה בשאר הייבי לאוין
 כו' עכ"ל הכא ה"ל לאקשווי דא"כ הוא מאי פריך לרבי ישמעאל דאימא נמי
 רבי ישמעאל ס"ל הכי דעובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל הולד ממזר
 כר"ע אלא דבחיובי לאוין לא ס"ל כר"ע ודריש שפיר כי התיב וגו' כמו רבנן
 כמ"ס התוספות לרבי יוחנן אלא שסמכו קושיא זו בסמוך לקמן לפי מה
 שהביאו שם דאיכא גס תנא ההם דס"ל הכי ודו"ק:

דף עו כפרס"י בד"ה וי"א היינו ר"א כו' ואירע ספק א"א בקידושין אבותיו
 כו' עכ"ל וז"ל להך חוקמא דר"א ס"ל גירי אמת נינהו ולכך
 משום דק' ספיקא שייך בהו ממזר ומיהו ז"ל נמי שישראל נקטעו בהם ולכך כותי
 לא ישא כותיה דל"ל ה"א גר מותר בממזרת ולמאי דמוקמי נמי ממזר מאהותו
 ומאשת אח נתעבר בהן היינו דנקטעו בהו נמי ישראל דגר נמי מותר בממזרת
 אבל למאי דמוקי לה משום שפחה שנתעברה ניחא נמי בלא נקטעו בהו ישראל
 וק"ל: **תוס'** בד"ה הנושא אשה כו' ורואה שיהא בנה כשר לכהונה כו' עכ"ל
 כ"ה בכל נוסחות תוספות שפטינו ור"ל לפרש בנה היינו בנה של בתה אם תשא
 כהן שיהיה בן בתה נמי כשר לעבודה ומה שכתבו נמי אפי' היתה חללה נמי
 לא בנה כשר כו' היינו נמי בן בתה ומהרש"ל פי' בנה לאו דוקא אלא ולד שלה
 כלומר הבת עכ"ל ואין צורך ודו"ק: **בא"ד** כשר לכהונה דכתיב וישראל מקוה
 טהרה לחללות כו' עכ"ל כנ"ל: **בד"ה** צריך שיזדקק כו' שהרי לכ"ע בני
 ישראל מקוה טהרה לחללות כו' כנ"ל: **בא"ד** ואין נאמן להשיאו אשה עכ"ל
 היינו אשה הבדוקה מארבע אמהות שיהא בנו כשר לעבודה כמ"ס התוס' לעיל
 ועיין בתוספות שם: **ע"ב** בד"ה אין צורך דין כו' מעלין מתרומה ליוחסין וי"ל
 כו' עכ"ל איכא מ"ד דס"ל הכי התם ומה שהביאו התוספות לעיל דנאמן להאכלו
 בתרומה ואינו נאמן להשיאו אשה היינו כמ"ד דאין מעלין מתרומה ליוחסין וע"ס
 וק"ל: **בא"ד** נשים ועבדים כו' אבל לכתחילה לא עבדי עכ"ל כ"א כו' עכ"ל
 אפי' צויר לכתחילה לא עבדי כ"א מיוחסין לכהונה וכו' בתי"י וק"ל:

דף עז גמרא מ"ט דרבי דוסתאי כו' אמר קרא לא יחלל וגו' ולא יחלל
 ליה לתלמודא למימר דס"ל כפברת המקשה דלעיל בת בנו תשתרי
 דהא איכא היקשא מקיש ורשו לו כו' אי לאו דהך דרשא דעמיו ולא בעמיו
 מפיך ליה מהאי היקשא וק"ל: **שם** וכו' איכא למפרך מה נלרע שכן יצירתו
 בעצמיה כו' בתי"י תימא אחאי לא אמינן דנבעל לפסול לא יוכיח שאין
 יצירתה בעצמיה כו' ופסול ואי פרכת מה לנבעלה לפסול לה שכן זר אלא
 מעיקרא ורשו יוכיח וזכר הדין כו' ושמא אין כאן זר השוה לו יש שם
 פירכא עכ"ל גס אין להקשות ליתקן אלמנה לכהן גדול נמי מהאי קרא דל"ל
 תהיה לאיש זר וגו' דההוא קרא לא משמע אלא דור אלא מעיקרא כדאיתא
 בפרק אלמנה לכו"ג והללה דקרא נמי לא הוה מוקמינן אלא בכה"ג בור אלא
 שיהיה אלא וכו' בתי"י ומדבריהם אלו נראה דלא נבעלה לפסול לה דפסלה
 היינו משום הללה וזוהי התיבא מה שסקה הנגיד גס הב"י אה"ע סימן ז'
 על דברי התוס' והראש"ד והרא"ש שכתבו דלא שייך איסור וזנה נבעלה
 לחיובי לאוין מהך דנבעלה לפסול לה והיינו חיובי לאוין ממזר נתין כו' דפוסלה
 מאיזה טעם אי לאו משום וזנה כמ"ס הרמב"ם דהשתא לדברי תוספות וישיב
 שכתבו איכא למימר דלאו משום וזנה פסלה אלא משום חללה אבל א"א לומר כן
 דהא מסקינן לקמן דאין חללה אלא מאיסורי כהונה וכל הנהו ממזר ונתין כו'
 דהיינו נבעלה לפסול לה דפסלה אסורי קהל יניהו והשתא ניחא דחללה
 באלמנה לב"ג ודאי ליכא למילף מניהו דנבעלה לפסול לה ומקרא גופיה דכי
 תהיה לאיש זר וגו' דלאו משום חללה פסלה דלא שייך חללה אלא באיסורי
 כהונה ואי לאו ריבויא דלא יחלל לאלמנה לב"ג לא הוה מוקמינן חללה דקרא
 לנבעלה לפסול לה דהא לא שייך בהו חללה אלא דהוה מוקמינן לחללה דקרא
 לבת כ"ג מאלמנה ולבת גרושה מכהן הדיוט ותו לא מירי ודו"ק: **ע"ב** תוס'
 בד"ה הרי גופים כו' וכן משמע מדמשיט אלא שזה לאו חללה אלא שגם
 ביאות ולא כו' עכ"ל ק"ו ומהי משמע דלדבריהם הוה חללה אלא שגם
 אחת מאיש אחד ושגם ביאות מבשלת אלמנות ושגם ביאות אפילו של איש אחד
 ומהא דמשיט לפי האמת באלמנה אחת של שלשה בני אדם ולא מוקמי ליה בני
 אלמנות של אדם אחד ודאי דליכא לכו לאוכחי מירי דמאי אולמא הוי מהא

חכמת שלמה
 בדקה בדיריה אלא משום הכי לא תנא מתני' שהיא בודקת בו מפני שאנו
 דוחים בדקתה לבדיקתו איהו בדיק אלא בפסולי כהונה ואיהו לא בדיק אלא
 בפסולי קהל ואין הכי נמי דסיפא דתני לויס וישראלים מוסיפין עוד אה
 אחד האנשים ואחד הנשים במשמע וזהו שהחמירו בבדיקות פסולי כהונה
 כמורש בירושלמי שהקשו ולא נמצאת דמיון בישראל יותר מן הכהן אחר
 דבי בון אחת זו ואחת זו קנסו כדי שיהא אדם בודק בשבט ובמשפחתו
 כלומר כולל מתנותיו קנס הוא בין בבחן בין בישראל ובידן הוא שלא יתא
 צריכין בדיקה אבל קנס הוא כדי שיהא אדם בודק בשבט ובמשפחתו שהיא
 בדוקה וזו לא יתא צריך לשרות לבדוק וקנסו בלויס וישראלים יותר כן
 בהנחת לפי ששני מדרגותיו כן בן בודקין ואין מדרגתן במשפחות אי נמי
 דבפסולי קהל דשוה בכל הצרכים בדיקה יתירה עכ"ל ר"ן ואף לנוסח שלט
 נזכר לפי שכן עיין בתוספות ודו"ק: **ר"ש** בד"ה אבל הכי צ"ל ואלא הכא כו'
 [תוס'] בד"ה הנושא כו' שיהא בנה כשר לכהונה בנה לאו דוקא אלא כלומר
 ולא שלא והיינו הכת [עיין מהרש"א]: **בד"ה** צריך כו' לכ"ע בני ישראל
 מקוה כו' כנ"ל: **ע"ב** נמי אושפיהיה דרב אדא כו' כנ"ל: **ר"ש** בד"ה
 מאי מוסיפין כו' מתני' הס"ד: **בד"ה** מאן דמחני בו' אלוהי דרב הס"ד

משא"כ התם לרוב פסולין אלא והיו הולד ממזר ומותר בממזרת ושמואל
 דקאמר הכא דמותר בממזרת משום דליכא למיתלי בארום משא"כ התם דאיכא
 למיתלי בארום ולכן לא הוי רק שתוקי ואסור בממזרת וי"ל דלא ניחא ליה
 לתלמודא למימר דהך סברות קיימי לפי האמת דא"כ הוי סברת רב הפוכה
 מסברת שמואל אלא דסד"א הכי וכו"ג איתא הסוגיא בפרק האומר בפלוגתא
 דרב ושמואל במקדשת לפני ע"ס בחידושינו ודו"ק: **שם** לריכא דלי מהתם
 ה"א התם רוב כשרים אלא כו' וכו"ה בדיק דלי מהכא ה"א הולד נאמנת
 דאיכא למיתלי טפי בארום אבל התם דליכא למיתלי לא לריכא וק"ל:
תוס' בד"ה וכולן מותרין כו' דכ"א וא' מותר במינו והיינו דלא כר"א כו'
 עכ"ל לכאורה דמינו דקאמר היינו ממזר בממזרת ושתוקי בשתוקי אבל ממזר
 בשתוקי ושתוקי בממזרת לא דאין זה מינו וא"א לומר כן דא"כ מאי פריך
 מדשמואל דמשמאל מהא דשתוקי אסור בממזרת אלא דר"ל במינו היינו נמי
 שתוקי בממזרת דלא ליתא דספק ממזר הוה השתוקי וליכא מאן דמחלק ביה
 דמאן דמתיר ספק בספק מתיר נמי ספק בוודאן ור"ל דאוסר בין ודאן בספיקן
 ובין ספיקן בספיקן כדמוכח סוגיא דלעיל וק"ל: **בד"ה** י"י לא כו' מ"מ
 נר הוא ומותר בממזרת כו' עכ"ל דליכא למימר דר"א ס"ל גר אסור בממזרת
 דליכא מאן דס"ל הכי אלא רבי יהודה וק"ל: **בפרש"י** בד"ה מכ"ג
 באלמנה כו' שני חלולין במשמע כו' עכ"ל כתב מהרש"ל לא היה ולא נברא אלא
 יליף מלשון חילול עיין דף ע"ו כו' עכ"ל וכו"ג כתב מהרש"ל בפרק ד' מיתות
 וכבר כתבנו שם בחידושינו ליישב ע"ס: **ע"ב** תוס' בד"ה רבי ישמעאל כו'
 לימא הולד כשר וכו"ס דאיכא למיחש טפי שלא כו' עכ"ל דבריהם לריכין עיין
 דמשמע מתוך קושייתם דהא דקאמרין עובד כוכבים ועבד הבא על בת
 ישראל הולד כשר היינו דכשר ממש ואף שלא יתגייר משום דאמו ישראלית הא
 דא"כ מאי קאמרי דאיכא למיחש שלא תנשא לעובד כוכבים הא הולד נמי
 עובד כוכבים הוא וכן נראה מפרש"י לקמן הא דפריך גבי עבד ושפחה נתעברו
 עובד ינתיי הדא ע"ס עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר כו'
 ואי אינו כשר אלא ע"י שנתגייר הגר ונשתחרר העבד הרי יש לחוש בעבד
 שנתעבר בהן כמו בשפחה וא"כ הוא מאי תירצו בזה י"ל אם הולד כשר כו'
 וליכא למיחש כ"כ אם ינשא לעובד כוכבים כו' ובדפוסים חדשים הגיהו דליכא
 למיחש לכך אם ינשא כו' וכוונת הגה"ה זו דלפי תירוץ לית לן למימר דהולד
 כשר ממש אלא שהוא כשר אם נתגייר ונשתחרר אח"כ ולא הוי ממזר וכן הוא
 לשון ספקי תוספות ועובד כוכבים הבא על בת ישראל הולד כשר והוי עובד
 כוכבים עכ"ל וכן נראה מפרש"י כ"ס האומר גבי גר ע"ס אלא דהוה דוק
 דלא ה"ל להאריך בתירוץ כ"כ אלא דה"ל דהולד כשר אינו ממש אלא אחר
 שנתגייר גס בכל דפוסים ישיב וכת' כתוב כהאי ליטנא וליכא למיחש כל כך אם
 ינשא כו' אבל השתא איכא למיחש טפי כו' דמשמע דלי נמי הולד כשר איכא
 למיחש במקת ולא כ"כ כמו בהולד ממזר ואם נאמר דאינו כשר אלא עד לאחר
 שנתגייר הרי ליכא למיחש למירי דעובד כוכבים נושא עובדת כוכבים וגרשה
 לפרש דבריהם דגס בתירוץ ס"ל כהך סברא דפרש"י לקמן דהולד כשר ממש
 קודם שנתגייר ונשתחרר וכן מוכיחין דברי עור אה"ע סימן ז' ע"ס וה"ק ע"ס
 מ"ס ב"ס דלעיל דעיקר הקפידה דכי יסור הוא בזן בתן מן העובד כוכבים
 שקרוי בזן אבל בן בן הבא מן העובדת כוכבים אינו קרוי בזן והשתא ניחא
 דאם הולד כשר אין לחוש כ"כ לבי יסור שהרי הו"ל זר שהולך אחריו אבל אם
 הולד ממזר לא שדין ליה בתר עובד כוכבים אלא בתר אמו שדין ליה וכוין
 שבעצירה נולד הוי ממזר דהיינו קאמרי לעיל ס"ס האומר כן ל"ל ליישב דברי
 התוספות ואין צריכה דברי רש"י סותרין לקמן מוכח מפירושו דהולד כשר
 ממש קודם שנתגייר ונשתחרר ומפירושו בסוף פרק האומר לא משמע כן וז"ע:
בא"ד הל"ל דאין ממזר אלא דומיא דאנוסת אביו בוי' עכ"ל כנ"ל:
בר"ה השתא ממזר כו' ואורי' הא דמחזיק רבי יוחנן כו' וא"כ אלמנה
 וגרושה למה לי כו' דלאו הא בהא תליא כו' דא"כ בפרק אלמנה לב"ג כו' פי'
 בשלמא לשאר תנאי כו' עכ"ל כנ"ל מהא דניחא ליה לתלמודא לשאר תנאי אלא
 מוכח מירי דאימא נמי מכה הך סברא דהכא וואה כהא תליא ומאס לשאר
 תנאי לא הוה כוה עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל הולד ממזר אינשקרי שפיר
 אלמנה וגרושה לאשמועינן (דגר) [דעובד כוכבים] ועבד פוסל צביאה אלא
 דעיקר ראיית התוספות מהתם מדאינשקרי למימר לר"ע ומאי כי תהיה כי

דף עז גמ' [עיין במהרש"א]: **ד"ה** מה בהן כו' נמחק: **בד"ה** ורב אמר כו'
 אצלה כו' הר"א: **ע"ב** גמ' ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מן
 הקצונים שבעים בן הוא כמ"ס **תוס'** בד"ה ורבי ישמעאל כו' דאיכא למיחש
 טפי שלא תינשא כו' יש ממזר אפילו מחייבו כו' ג"ב פי' בנזן לרבי סוכאי
 דוקא וכן בסוף החולין כתב ר"י להדיא כן עיין שם: **בד"ה** השתא כו'
 והשתא לק"מ דר"י אורי' כו' כנ"ל:
דף עז גמ' לר"ה דייאלית מוסיפין כו' ג"ב ובנוסחאות כתוב לויס
 וישראלים מוסיפין עוד אחת ולפי' פירוש משנתניו כך הנושא
 אשה כלומר נישא אשה כשרה לכהונה ובירוע שהוה כהן שהיא
 בדיק לויס לפסולי כהונה בודק ארבע אמהות בלבד דפסול כהונה הכהי פני
 אצל לויס וישראלים שבדיקתן מפני פסולי קהל צריך שיבדקו עוד אחת ואין
 הכי נמי שכתבו ג"ב צריך להוסיף ולבדוק מפני פסולי קהל עוד אחת ונתנתין
 ה"ק שבדיקה המיוחדת לכהנים כן אמהות פני לא אבל בבדיקה שהיא
 שוה אף ללויס וישראלים צריך להוסיף עוד אחת ובהכי אתי שפיר מאי
 דפרכי ואיהו נמי תבדק בדיריה וספרקין מסייע ליה לרב דאמר רב יהודה
 ואמר רב לא הוזהרן בשרות להנשא לפסולין כלומר אין הכי נמי דאיתי נמי

אחריה נמימר דהא מנייהו נקט ויש ליישב דבריהם דהכי קאמר מדברי
לשנוי משקרא שזה על אלמנה אחת בשלם ביאות ודאי ליה דבלא אחרו ביה
ליכא למתקמא משום דהוה פשיטא דלינו חייב חלא אחת אחאי לא מתקמא
ליה הכי כדבשי למימר משקרא בני אלמנות ומאיהם אחד דבשא ודאי דלא
הוה פשיטא ליה דלינו חייב חלא אחת חלא ע"כ סבירא ליה דבכחא גווגא
בשלם אלמנות אפילו מאיהם אחד חייב על כל אחת כיון דגופין מחולקין
ודו"ק: **בד"ה** פרט לכ"ג כו' והאי איסורא מוסיף הוא כו' אהוסף דה
איסורא אלמנה כו' עכ"ל בפסקי תוס' מפורש דהוה איסור מוסיף לגבי משוה
מלחמה שאינו אחיו וכל הנשים האסורות לכהן גדול אסורות אף למשוה
מלחמה עכ"ל וכו' בתי: **בפרש"י** בד"ה חלה למה כו' שהלמד מסדר
האומר חלה אחר אלמנה כו' ולא כתבה אחר זונה וכו' עכ"ל ר"ל שגינה
כאן כב"ג מסדר הכתוב בכהן הדיוט זונה וחללה לא יקחו ואשה גרושה וגו'
וזאן כב"ג כתב חלה בחר גרושה וקודם זונה מדכתב חלו גרושה וחללה
זונה וגו' ללמד דחללה קאי אלמנה וגרושה וקודם זונה מדכתב חלו גרושה וחללה
מדשינה למכתב חלה אחר גרושה אבל מדכתב זונה בחר חללה ליה הוכחה
גמורה דאל"כ מנליה למימר דזונה יתורא דקרא הוא לג"ש נאמר כאן זונה
כו' דהא אינערק למכתב משום שניו הסדר ללמד שחין חללה מאיסורי קהל
אלא דבלאו הכי למדנו זה מדשינה למכתב חלה בחר גרושה דשמעין מיניה
שפיר דאין חללה חלא מפסול לכהונה חלא דהכי קאמר לבתר דהוירק למכתב
זונה משום גזירה שיהו דמסיק הוירק לשנות ולמכתביה בחר חללה ודו"ק:
דף עה נמא דהלוואה דרבינן כו' ולא בעי למימר דהאי תנא איסור חל על
איסור לית ליה ודאיסור מוסיף אית ליה ולכן אלמנה וגרושה כסדרן
אית ליה דה"ל איסור מוסיף כדלעיל אבל גרושה והלוואה כסדרן לאו איסור
מוסיף הוא וי"ל דהלוואה ע"י החליצה איסור מוסיף הוא לגבי שאר אחין בלאו
דלא יבנה וכה"ג לעיל גבי זונה וק"ל: **ש"ס** גר נמי פוסל בזביחה כו' בלאו
הזד מהאי דינא בתי קשאי לרי"ד דהא לא שייך פסול בזביח גבי מזרי חלא
בשנא בת ישראל דהי' בצמיתא ככר היא פסולה ואיכא למפרך מה להלך השוה
שבהן שכן יש בהן זד עבירה כדלעיל כו' עכ"ל ודו"ק: **תוס'** בד"ה ורי'
כו' וא"ת לרבי יוסי אחאי כו' ובאחרת הוא פסול לבא בקהל דאין כו' עכ"ל
כ"ל נראה דלר"א ב"י ליק' להו לית להו האי דינא בזביח או אמו מישראל
כפרש"י דאין זד חמור שלהם שזה חלל אית ליה האי דינא בבת גר וגזירת
דמיקרי שפיר שאינו ברוב הקהל ואי לאו האי דינא לא הוה מפרשין מורע
מקת זרע חלא משפיקין אריי כר"י מי שזרעו דמקת כהנים יקחו ולא כל כהנים
נמי בת גר וגזירת ק"ל אחאי כו' דמסתברא לופסל מהאי דינא וק"ל:
ע"ב בפרש"י בד"ה האי קרא כו' וקס"ד דה"ק שהיה אלמנה ממוחה כו'
כדרש ליה ר"י כו' עכ"ל האי מקשה ודאי דהכי קס"ד לפרש קרא כרבי יבונה
דלא פריש ביה בקרא דבגברא אחרניא בעי לאשתעווי ולכן מקשה ריבי
מפסיק קרא ממילא אבל אי חסיק אדעתיה לפרש כרבנן קרא דסיפא מפורש
הוא דבכהן הדיוט אריי כהנים היינו דמקת כהנים יקחו ולא כל כהנים
וק"ל: **תוס'** בד"ה לא לויכא כו' דגוסס אין מעשיו כלום וקשה כו' דגוסס
הרי הוא כחי כו' עכ"ל ומתוך שמעתין גופה לא תקשי להו לפרש"י דע"כ
גוסס הרי הוא כחי דאי כמת הוא בתורת כבורה נמי לא יעול דהוה ליה ראי'
דיש לומר דלא חשיב כמת חלא דבזר הכא ל"ד ידו מעשיו ודיבורו דאין כלום
אלא בירושא הבאה ממילא חשיב כחי אבל ידן שמחות ודיעות קשאי להו
שפיר דדיבורו ומעשיו הוי כחי וק"ל:

דף עט בד"ה קדשה אביה כו' נפלנו בקדשה אביה גרידא כו' עכ"ל אבל
הא לא קשאי להו נפלנו בקדשה היא ענמה גרידא דו"ל דעיקר
פלוגתייהו אי בעי גט אי לא והשתא בקדשה היא ענמה גרידא ליכא נפקא
מינה מידי דבין לרב דסבר שהתא היא דנברה ובין לשמואל דסבר חיישין מכל
מקום בעי גט אבל בקדשה אביה גרידא איכא שפיר ג"מ דלרב לא בעי גט
ולשמואל בעי גט מספק וק"ל: **בד"ה** ושמואל מ"ש ממקום ואל"ל לרב כו'
אי הוה חוקה דנערות מודה רב כו' וי"ל כו' עכ"ל ויש לדקדק דאין תירוט
מספיק דמ"כ כפי סברת המקשה דהכא דאלוין בחר השתא ולא בחר חוקה
דשלא גבי מקוה ולא חסיק אדעתיה משום דאיכא תרתי לריעותא ח"כ מאי
קשאי ליה לעיל חילומא בתוך ששה בזה נימא רב כו' דאיומא דרב סבר כי הך
סברא דסבר המקשה הכא דאלוין בחר השתא ולא בחר חוקה דנערות ודוק
לומר דזה המקשה אינו מקשה דלעיל דל"כ מה הביאו ראי' מפרש"י דרב
מודה דלוקמה אחוקה דאיומא דהיינו לפי סברת המקשה דלעיל ושמואל
דבריהם כפי מה שכתבו בתוספתא ישנים אחא דקאמר חילומא בתוך ששה
חדשים בזה כו' מתוך פרש"י משמע דדקדקוה בתוך ששה ומלאוה בוגרת ומ"ה
פרקי בזה לימא כו' ואין נראה דלעולם לא תמרה לבגור בתוך ששה חלא

מיירי דבאה לפניו אחר ו' ול"ג השתא הוא דנב"ה כו' עכ"ל והשתא נימא
דגם סברת המקשה דלעיל דלא ניול בחר חוקה לרב בלא דפרקי לרב לעיל
בזה נימא רב כו' משום דבתוך ששה חדשים ח"כ לבא לריי בגרות והתוספות
שכתבו דמודה רב דלוקמה אחוקה לאו דמתוך שמעתין מוכח כן חלא מתוך
פרש"י משמע כן ממה שפי' לרב כבולה שמעתין דביומא דמשלם שיהא ליכא
חוקה דנערות וכו' וי"ל: **בד"ה** מת"י אדרב"ה העמד מקוה על
חוקתו כו' לשון אדרב"ה קשה דה"ל לחומרה ומיניה הכא ח"כ לפרושי ריבי
שרפינן עלה קדשים אבל גבי יין לקמן אין שייך ליישב כ"כ מכל"ל וק"ל:
ע"ב גמ' וכן אין מויליין מידו בלא ראי' כו' מת"י וא"ת ל"ל דהתא דהוה
מויליא מידם אפילו הומוקוה בזה בלא ראי' כ"ש דאין מויליין מידו וי"ל דהא
קמ"ל דבראי' מיהא מויליין דה"ל כיון דלא כתוב כדמחלך על גרוליה כו'
אפילו ראי' לא מקרי כו' עכ"ל עיין בתוספות בפרק מי שמת ודו"ק:
ש"ס אחאי קריא כי עבד עובדא במכששתו כו' מהר"ל הגיה דלמא
כי עבד עובדא כו' לא הבנתי הגהתו דאי מספקין בעובדא אי במכששתו אי
לא ח"כ ח"ל דפליגי והיינו באין מכששתו כמ"ש התוס' תקשי אחאי איקפד
דלמא כי עבד עובדא במכששתו ושמואל מודה ביה חלא כיון דע"כ כרב מיהא
עבד כדקאמר לעיל עבד עובדא כוותיה דרב וכמ"ש התוס' ח"כ אי לא
פליגי ע"כ דדוקא במכששתו עבד עובדא ודו"ק: **תוס'** בד"ה במכששתו
פירוש כו' בגרתי מחתמול ולא דק דהא ביומא דמשלם כו' עכ"ל נראה
דבריהם חלו ע"פ שיטתם שכתבנו לעיל דתוך שש ח"כ לבא לריי בגרות
וכיון דאיידי ביומא דמשלם שית ח"כ לבגור מחתמול דהוי תוך שש וק"ל:
בד"ה ואי ס"ד לא פליגי כו' ורב יוסף עבד עובדא כוותיה כו' ולפיכך כעס
כו' דלא כחד כו' עכ"ל כפי' התוספות שלפנינו בכל דפוסים ישנים ח"כ
לחולטו ומהר"ל הגיה ואית ספרים דגרסי ודלמא כי עבד רב יוסף באין
מכששתו ואינן ולפיכך כעס כו' כ"ל עכ"ל ואם מלא כן דבדרי ת"י נקבל ואלו
הגהתו אין נראה לומר שבאו התוס' לדחות שום גרסא אחרת חלא דיש להגיה
דבריהם וליכא למימר דרב יוסף עבד עובדא באין מכששתו ולפיכך כעס כו'
דלא כחד כו' ור"ל דמ"ל לתלמודא לאוכוהי דפליגי דאיומא דלא פליגי חלא
דהוה עבד עובדא באין מכששתו ודלא כחד מנייהו וזהא תרתי דמקאמר
לעיל עבד עובדא כרב מוכח דפסיקא ליה לתלמודא דכרב מיהא עבד וא"כ
אי לא פליגי ע"כ במכששתו עבד עובדא וזה מסכים עם מה שכתבנו לעיל וכו'
לא מידי ודו"ק: **בד"ה** והלכתא כוותיה דרב כו' הוירק לפסוק כאן הלכה
כמותו משום כו' עכ"ל ק"ק דודאי הוירק לפסוק כאן הלכה כמותו משום דהני
מתניתא חדא מנייהו ע"כ דלא כרב אחאי דמסיק פלוגתייהו בשאין מכששתו
ובשמואל איתין תרווייהו שפיר כדאמרין לעיל כאן במכששתו כאן בשאין
מכששתו ודו"ק: **בד"ה** מביא ראי' כו' מתה מביא ראי' על הבנים פי'
שהם מן האשה שהלכה כו' עכ"ל מהר"ל הגיה פירוש שהבנים שלו מן האשה
שמתה אבל אינו מביא ראי' שהם מן האשה שהלכה כו' עכ"ל לפי הנהגתו משמע
דבעי נמי ראי' על הבנים שהם שלו וזה אינו כיון דיועזין שהם של האשה זו
יודעין נמי שהם שלו ולא מאיהם אחר ה"כ הכא כיון שהביא ראי' שהם של אשה זו שמתה
ומסתמא היא אשתו שהיוא מכלא כו' כמ"ש לקמן מסתמא נמי שהם שלו ולא
מאיהם אחר ויש לקיים כל נוסחת דפוסתו שלפנינו בלי הגה"ה וכו' בתי' ולא
באו התוספות לפרש מתחלה הא דמתה מביא ראי' על הבנים ודאי אין
צריך פירוש דכיון דאין כרוכים אחריה בבתה צריך להביא ראי' שהבנים
הם של המתה כמ"ש בסמוך חלא דבאו לפרש הא דקתני אין מביא ראי' על
האשה פ'י' שהם מן אשתו שהלכה למדינת הים עמו כו' חלא מאחר שמביא ראי'
על הבנים שהם מן האשה שמתה שם ח"כ כו' וכו' לא מידי ודו"ק:
דף פ תוס' בד"ה לא שנו חלא בקדשי כו' ומתני' דהכא סברה כמ"ד
מעלין כו' והכא ה"פ כו' עכ"ל לכאורה דבריהם תמוהים מי
הנריהם לומר דמתניתין דהכא סברה דמעלין מתירוהו ליוחסין כו' חלא דלא
ה"ל חלא דהכא בעי כרוכים משום דקדשי הגבול היינו בכל דבר שבקדושה
אף להשיאו אשה ולא ליוחסין דקאמר היינו לסקול כו' מה שאין כן התם כיון
דלאו כרוכים הם אינו גאמן להשיאו אשה וכן הוא בתוספות ישנים גס בתוס'
בפרק שני דתוכות כתבו דזה בשם רבינו תם בעיני אחר וי"ל דהיא
דקדושין אחיא כדבי יהודה דלמר אין מעלין לכהונה ע"פ עד אחד וקדשי
הגבול היינו לכל דבר שבקדושה כו' והא דקאמר התם חלא לא ליוחסין היינו
כו' לסקול ולשקול כו' עכ"ל ע"ש ויש ליישב דבריהם דהכא ודו"ק:
בד"ה שדרכו של תינוק כו' לכך פירש ר"ת שתינוק ודאי עמא כדמפרש
כו' מפני שדרכו של תינוק לטעם פ'י' בעישה כו' עכ"ל ולפירושו ולטעמו
ח"כ שחין בלא בידו מעמאין חכמים ולא נקט הכא בלא בידו חלא לרבותא

הכמות שלמה

דף עה ע"א גמ' רבא אומר בעל לוקה כו' ג"כ חמ"ג כתב דצריך בעילה
וקדושין וזו לוקה שתים וכתב נמי דלא חייב בבעילה לאחר
בלא קידש אלא בכ"ג באלמנה שמחללה בביתא לאפוקי גרושה וזנה כו'
שכבר פסולה אינו חייב בבעילה לאחר ע"ש וג"כ עוד ומה שיש להקשות
לדעת חמ"ג הכי חליל קידש לוקה לא קידש אינו לוקה למעוטי בעל בלא
קידש וע"י הוה שייך למימר ומורה בכתב גדול באלמנה שאם בעל לוקה
קידש ולוקה אלא משום דלא פסוקא כי לפעמים שאל אפילו לא גרושה לוקה
בבעל ולא מירש ובגון שגמר ביאתו דחייב משום לא יחלל וק"ל והארכתי

בביאורי חמ"ג: **ש"ס** מה להצד השוה שבהן שכן פוסלים בביתאם ורבי
יהודה גר נמי כו' בצ"ל וג"כ כך ג"ל לפי תוס': **רש"י** בד"ה כ"ג
באלמנה כו' לא יחלל חס"ד: **בד"ה** משוועתי בתוליה כו' גמור בתוליה
לביאה שאם כו' בצ"ל:
דף עט ע"א רש"י בד"ה וכו' בצ"ל לביא טפי איכא וכו' אלא בלבד
קאמר ל"ג בצ"ל וג"כ מצינו בגמרא וישנה וכן ברא"ש:
בד"ה כל ג' כו' גמור ואיכא למ"ד כו' בצ"ל: **ע"ב** גמ' בקבא וזמא והאי
כדברט כו' בצ"ל: **רש"י** בד"ה כ"ע ביולי כו' מ"א והאי מדרבנן כו' תר"י

[illegible][illegible]

שלמה
מל'קן משום לעז וצ"ע : ע"ב נמא רב ששת מעבר ליה נהרא כ"ו כן הוא
כס"א : רש"י בדר"ה כמה הכתוב מדבר מאחר שאישה הפרס כה שאכלה
ביתיה אכלה ומה זו סליחה כצ"ל ותפ"ד ואח"כ מה"ד והיא שומת ית
מורה כ"ו , ומכ"ד אלא תנאי כ"ו : בדר"ה אמר רבי טרפון לאנשי בית
הס"ד : בדר"ה שתי יבמות כ"ו צרה וכן אשה וצרתה כ"ו כצ"ל
בדר"ה תנוקת כ"ו קודם לכן שומא חס"ד : בדר"ה זה וזה כ"ו
בסימנים שדרסום דרשיונו כוחל כ"ו כצ"ל
דף פב ע"א רש"י בדר"ה נקה כ"ו שפיר יאל כ"ו ה"א :

ישון במייעתא דשמיא

40

40

1370
1370
1370

1370
1370

